

Poświadczane tłumaczenie z języka niemieckiego

RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL

Sprawozdanie finansowe 2021

Logo firmowe Raiffeisen Bank International

Przegląd ogólny

Wartości pieniężne w mln €	2021	2020	Zmiana	2019	2018	2017
Rachunek zysków i strat	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.		1.1.-31.12.	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.
Wynik z tytułu odsetek	3.327	3.121	6,6%	3.412	3.362	3.225
Wynik z tytułu prowizji	1.985	1.684	17,8%	1.797	1.791	1.719
Koszty administracyjne	-2.978	-2.832	5,2%	-3.052	-3.015	-2.994
Wynik operacyjny	2.592	2.241	15,7%	2.492	2.424	2.247
Utrata wartości aktywów finansowych	-295	-598	-50,7%	-234	-166	-312
Zysk przed opodatkowaniem	1.790	1.183	51,3%	1.767	1.753	1.612
Zysk po opodatkowaniu	1.508	910	65,7%	1.365	1.398	1.246
Wynik grupy	1.372	804	70,7%	1.227	1.270	1.116
Bilans	31.12.	31.12.		31.12.	31.12.	31.12.
Kredyty i pożyczki udzielone instytucjom kredytowym	16.630	11.952	39,1%	9.435	9.998	10.741
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	100.832	90.671	11,2%	91.204	80.866	77.745
Należności wobec instytucji kredytowych	34.607	29.121	18,8%	23.607	23.980	22.378
Należności wobec klientów	115.153	102.112	12,8%	96.214	87.038	84.974
Kapitał własny	15.475	14.288	8,3%	13.765	12.413	11.241
Suma bilansowa	192.101	165.959	15,8%	152.200	140.115	135.146
Najważniejsze dane	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.		1.1.-31.12.	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.
Rentowność kapitału własnego przed opodatkowaniem	12,6%	8,8%	3,8 PP	14,2%	16,3%	16,2%
Stopa zwrotu z kapitału własnego po opodatkowaniu	10,6%	6,8%	3,8 PP	11,0%	12,7%	12,5%
Rentowność kapitału własnego Grupy	10,9%	6,4%	4,5 PP	11,0%	12,6%	12,2%
Wskaźnik kosztów do dochodów	53,5%	55,8%	-2,4 PP	55,1%	55,4%	57,1%
Stopa zwrotu z aktywów przed opodatkowaniem	0,99%	0,74%	0,25 PP	1,18%	1,33%	1,23%
Marża odsetkowa netto (Ø aktywa oprocentowane)	2,01%	2,13%	-0,12 PP	2,44%	2,50%	2,48%
Wskaźnik rezerw netto (Ø kredyty i pożyczki udzielone klientom)	0,30%	0,67%	-0,37 PP	0,26%	0,21%	0,41%
Kluczowe dane dla banku	31.12.	31.12.		31.12.	31.12.	31.12.
Wskaźnik NPE	1,6%	1,9%	-0,3 PP	2,1%	2,6%	4,0%
Wskaźnik pokrycia NPE	62,5%	61,5%	1,0 PP	61,0%	58,3%	56,1%
Aktywa wagi ryzykiem (RWA) ogółem	89.921	78.864	14,0%	77.966	72.672	71.902
Współczynnik kapitału podstawowego Tier1	13,1%	13,6%	-0,5 PP	13,9%	13,4%	12,7%
Współczynnik kapitału podstawowego	15,0%	15,7%	-0,8 PP	15,4%	14,9%	13,6%
Wskaźnik funduszy własnych	17,6%	18,4%	-0,8 PP	17,9%	18,2%	17,8%
Kluczowe dane dotyczące akcji	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.		1.1.-31.12.	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.
Zysk na akcję w €	3,89	2,22	75,6%	3,54	3,68	3,34
Cena zamknięcia w € (31.12.)	25,88	16,68	55,2%	22,39	22,20	30,20
Najwyższa cena (cena zamknięcia) w €	29,40	22,92	28,3%	24,31	35,32	30,72
Najniższa cena (cena zamknięcia) w €	16,17	11,25	43,7%	18,69	21,30	17,67
Liczba akcji w milionach sztuk (31.12.)	328,94	328,94	0,0%	328,94	328,94	328,94
Kapitalizacja rynkowa w mln € (31.12.)	8.513	5.487	55,2%	7.365	7.302	9.934
Dywidenda na akcję w €	1,15	1,23	-6,5%	-	0,93	0,62
Zasoby ludzkie	31.12.	31.12.		31.12.	31.12.	31.12.
Stan zatrudnienia na dzień sprawozdawczy (w przeliczeniu na pełne etaty)	46.185	45.414	1,7%	46.873	47.079	49.700
Oddziały	1.771	1.857	-4,6%	2.040	2.159	2.409
Klienci w milionach	19,0	17,2	10,6%	16,7	16,1	16,5

W związku z planowaną sprzedażą bułgarskiego banku zależnego i jego udziałów nastąpiła zmiana prezentacji zgodnie z MSSF 5. Ten obszar działalności został zaklasyfikowany jako grupa przeznaczona do zbycia i wykazany w bilansie oddzielnie. Wartości z poprzedniego roku pozostają niezmienione. Rachunek zysków i strat bułgarskiego banku zależnego oraz jego udziały zostały wykazane w pozycji wynik z działalności zaniechanej. Wartości z poprzedniego roku 2020 w rachunku zysków i strat zostały odpowiednio dostosowane, podobnie jak kluczowe dane liczbowe.

Z dniem 1 stycznia 2021 r. rachunek zysków i strat został nieznacznie skorygowany w celu zwiększenia przejrzystości (dostosowano wartości z lat poprzednich). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

W niniejszym raporcie termin RBI odnosi się do Grupy RBI. Jeśli natomiast chodzi o Raiffeisen Bank International AG, używa się określenia RBI AG. Centrala Grupy oznacza Raiffeisen Bank International AG bez oddziałów.

W tabelach i wykresach mogą wystąpić różnice w zaokrągleniach. Wartości zmian w tabelach oparte są na niezaokrąglonych wartościach początkowych. Kluczowe dane liczbowe wymienione w raporcie są zdefiniowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w części Kluczowe dane liczbowe.

© 2022 Group Financial Reporting & Steering

Z udziałem: Część Raportu dotycząca zarządzania: Relacje Inwestorskie Grupy, Część Raportu na temat Ryzyka: Zintegrowane Zarządzanie Ryzykiem

Spis treści

Pedsiębiorstwo.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	7
Zysk na akcję.....	8
Bilans.....	9
Zmiany w kapitale własnym	10
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	11
Sprawozdanie z działalności segmentów biznesowych	12
Klasyfikacja segmentów	12
Rozwój segmentów działalności.....	15
Objaśnienia	19
Zasady prowadzenia rachunkowości Grupowej.....	19
Noty objaśniające do rachunku zysków i strat	26
Noty objaśniające do bilansu	33
Informacja o instrumentach finansowych	59
Sprawozdanie na temat ryzyka.....	93
Pozostałe dane.....	121
Informacje dotyczące przepisów prawnych.....	152
Najważniejsze dane	180
Alternatywne mierniki efektywności	180
Alternatywne mierniki efektywności (APM)	180
Wykaz skrótów.....	182
Zdarzenia następujące po dniu bilansowym.....	182
Raport dotyczący skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	186
Rozwój rynków.....	192
Znaczące ożywienie gospodarcze po historycznej recesji.....	192
CEE: Banki centralne pod presją działania w związku z presją inflacyjną	192
Sektor bankowy w Austrii.....	193
Rozwój sektora bankowego w Europie Środkowo-Wschodniej	195
Istotne zdarzenia w roku obrotowym	197
Dochody i zmiany finansowe.....	197
Wynik w ujęciu rocznym.....	198
Porównanie wyników kwartalnych	201
Bilans.....	202
Fundusze własne według CRR/BWG	203
Badania i rozwój.....	204
System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu rachunkowości grupy	204
Kapitał, akcje, prawa głosu i prawa kontroli.....	206
Zarządzanie ryzykiem	209
Ład korporacyjny.....	209
Skonsolidowane sprawozdanie niefinansowe	209
Kapitał ludzki.....	210
Perspektywa	211

Perspektywy RBI.....	213
Metody rachunkowości i wyceny.....	218
Zasady ogólne.....	218
Kwoty w walutach obcych.....	218
Wycena według wartości godziwej - Fair Value.....	218
Instrumenty finansowe w księdze bankowej.....	219
Instrumenty finansowe w portfelu handlowym.....	220
Kredyty i pożyczki.....	220
Rezerwa na odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.....	220
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych.....	222
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne.....	222
Koszty emisji.....	223
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i odpraw.....	223
Inne postanowienia.....	223
Zobowiązania.....	223
Informacje ujawniane w bilansie.....	224
Aktywa.....	224
Zobowiązania.....	232
Kapitał własny.....	237
Informacje uzupełniające.....	238
Informacje o rachunku zysków i strat.....	241
Ujemne odsetki.....	241
Pozostałe przychody operacyjne.....	241
Koszty osobowe.....	242
Pozostałe koszty administracyjne.....	242
Pozostałe koszty operacyjne.....	242
Zbycie i wycena należności i papierów wartościowych utrzymywanych jako aktywa obrotowe.....	242
Zbycie i wycena papierów wartościowych wycenianych jako aktywa finansowe oraz udziałów w jednostkach stowarzyszonych i udziałów kapitałowych.....	243
Opodatkowanie Grupy.....	243
Stopa zwrotu z aktywów.....	243
Podział zysków.....	243
Propozycja podziału zysku.....	243
Pozostałe.....	244
Rozwój rynków.....	247
Znaczące ożywienie gospodarcze po historycznej recesji.....	247
CEE: Banki centralne pod presją działania w związku z presją inflacyjną.....	247
Sektor bankowy w Austrii.....	248
Rozwój sektora bankowego w Europie Środkowo-Wschodniej.....	249
Wskaźniki efektywności finansowej.....	254
Sytuacja w zakresie dochodów.....	256
Ład korporacyjny.....	261
Raport dotyczący ryzyka.....	261
Zasady zarządzania ryzykiem.....	261
Organizacja zarządzania ryzykiem.....	261
Ogólne zarządzanie ryzykiem bankowym.....	263
Ryzyko kredytowe.....	264
Ryzyko dla danego kraju.....	270

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	270
Ryzyko udziałów.....	271
Ryzyko rynkowe	271
Zarządzanie płynnością.....	275
Ryzyko operacyjne	279
Kontrola wewnętrzna i system zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu rachunkowości	280
Perspektywa	282
Perspektywy RBI AG	284
Raport dotyczący rocznego sprawozdania finansowego	286

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Przedsiębiorstwo

Raiffeisen Bank International AG (RBI AG) jest zarejestrowany w Sądzie Gospodarczym w Wiedniu pod numerem FN 122119m. Adres firmy to Am Stadtpark 9, 1030 Wiedeń.

RBI uważa Austrię, gdzie działa jako wiodący bank korporacyjny i inwestycyjny, oraz Europę Środkowo-Wschodnią za swój rynek macierzysty. 13 rynków w regionie jest obsługiwanych przez banki zależne, a w skład Grupy wchodzi również wiele innych firm świadczących usługi finansowe, np. w zakresie leasingu, zarządzania aktywami, faktoringu i fuzji i przejęć. RBI oferuje austriackim i międzynarodowym firmom nie tylko szeroką gamę produktów z zakresu bankowości korporacyjnej i inwestycyjnej, ale także niemal ogólnokrajowy zasięg w Europie Środkowo-Wschodniej. Sieć oddziałów zapewnia także lokalnym firmom różnej wielkości oraz klientom indywidualnym wysokiej jakości produkty finansowe. Aby wspierać swoją działalność, RBI utrzymuje przedstawicielstwa i oddziały usługowe w wybranych lokalizacjach w Azji i Europie Zachodniej. W sumie ponad 46 tys. pracowników RBI obsługuje 19 mln klientów w około 1800 placówkach biznesowych, z których większość znajduje się w Europie Środkowo-Wschodniej.

Ponieważ akcje spółki są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym zgodnie z § 1 ust. 2 austriackiej ustawy o giełdach papierów wartościowych (rynek podstawowy Giełdy Wiedeńskiej), a liczne emisje RBI AG są dopuszczone do obrotu na regulowanych giełdach papierów wartościowych w UE, RBI AG jest zobowiązany do sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zgodnie z § 59a austriackiej ustawy o bankowości. RBI nie ma akcjonariusza większościowego, ale osiem banków Raiffeisen-Landesbanken posiada około 58,8% akcji jako akcjonariusze większościowi, a pozostała część znajduje się w wolnym obrocie.

Jako instytucja kredytowa zgodnie z § 1 austriackiej ustawy o bankowości (BWG) RBI AG podlega nadzorowi regulacyjnemu Urzędu Nadzoru Rynku Finansowego, Otto-Wagner-Platz 5, A-1090 Wiedeń (www.fma.gv.at) oraz Europejskiego Banku Centralnego, Sonnemannstrasse 22, D-60314 Frankfurt nad Menem (www.bankingsupervision.europa.eu).

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało złożone w Sądzie Rejestrowym Spółek zgodnie z austriackimi przepisami dotyczącymi publikacji oraz opublikowane w dzienniku urzędowym Wiener Zeitung. Zostały one podpisane przez Zarząd w dniu 8 lutego 2022 roku, a następnie przekazane do wiadomości Rady Nadzorczej.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji określone w art. 434 rozporządzenia UE nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych (Capital Requirements Regulation, CRR) są publikowane w Internecie na stronie RBI: www.rbinternational.com → Inwestorzy → Raporty.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

w mln €	Nota	2021	2020 ¹
Wynik z tytułu odsetek	[1]	3.327	3.121
Przychody z tytułu odsetek według metody efektywnej stopy procentowej		3.847	3.767
Przychody z tytułu odsetek pozostałe		747	605
Koszty odsetek		-1.267	-1.251
Przychody z tytułu dywidend	[2]	42	21
Wynik bieżący jednostek stowarzyszonych	[3]	46	41
Wynik z tytułu prowizji	[4]	1.985	1.684
Przychody z tytułu prowizji		2.852	2.465
Koszty prowizji		-867	-780
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz wynik z wyceny według wartości godziwej	[5]	53	91
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	[6]	-2	-1
Pozostały wynik operacyjny	[7]	120	117
Przychody operacyjne		5.570	5.073
Koszty osobowe		-1.579	-1.521
Pozostałe koszty administracyjne		-992	-927
Amortyzacja		-407	-384
Koszty administracyjne	[8]	-2.978	-2.832
Wynik operacyjny		2.592	2.241
Inny wynik	[9]	-295	-204
Środki rządowe i obowiązkowe opłaty	[10]	-213	-257
Utrata wartości aktywów finansowych	[11]	-295	-598
Zysk przed opodatkowaniem		1.790	1.183
Podatki od dochodów i zysków	[12]	-368	-321
Zysk po opodatkowaniu z działalności kontynuowanej		1.422	862
Zysk z działalności zaniechanej	[23]	86	48
Zysk po opodatkowaniu		1.508	910
Zysk z udziałów mniejszościowych	[32]	-135	-106
Wynik grupy		1.372	804

1 Korekta wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana i inne korekty zwiększające przejrzystość). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Skonsolidowane sprawozdanie z innych całkowitych dochodów i całkowite dochody ogółem

w mln €	Nota	2021	2020
Wynik po opodatkowaniu		1.508	910
Pozycje, które nie zostaną przeniesione do rachunku zysków i strat		17	11
Wycena programów określonych świadczeń	[29]	9	-4
Zmiany wartości godziwej instrumentów kapitałowych	[15]	33	-9
Zmiany wartości godziwej wynikające ze zmiany ryzyka niewykonania zobowiązań finansowych	[26]	0	13
Udział w innych całkowitych dochodach inwestycji rozliczanych w instrumentach kapitałowych	[20]	-24	8
Podatek odroczone od pozycji, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	[22, 30]	-2	3
Pozycje, które w późniejszym czasie mogą zostać przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		133	-818
Różnice kursowe		284	-1.007
Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto podmiotów zagranicznych	[19, 28]	-64	183
Korekty kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych	[19, 28]	-35	-3
Zmiany wartości godziwej aktywów finansowych	[15]	-75	11
Udział w innych całkowitych dochodach jednostek wycenianych metodą praw własności	[20]	3	-2
Podatek odroczone od pozycji, które mogą zostać przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat	[22, 30]	20	1
Inne całkowite dochody		150	-806
Całkowity dochód		1.658	103
Wynik na udziałach niekontrolujących	[32]	-164	-50
w tym rachunek zysków i strat	[32]	-135	-106
w tym inne całkowite dochody		-29	56
Skonsolidowane całkowite dochody		1.493	53

Zysk na akcję

w mln €	2021	2020
Wynik grupy	1.372	804
Prawo do dywidendy z dodatkowego kapitału podstawowego	-92	-75
Zysk przypadający na akcje zwykłe	1.280	729
Średnia liczba akcji zwykłych w obiegu w tys.	329	329
Zysk na akcję w €	3,89	2,22
Zysk na akcję z działalności kontynuowanej w €	3,63	2,07

Nie było żadnych praw do konwersji ani opcji, więc nie wystąpiło rozwodnienie zysku przypadającego na jedną akcję. Dywidenda z dodatkowego kapitału podstawowego jest zaliczana na poczet dywidendy, a jej faktyczna wypłata zależy od decyzji Zarządu podjętej w odpowiednim dniu wypłaty.

Bilans

Aktywa

Aktywa w mln €	Nota	2021	2020
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie	[13, 45]	38.557	33.660
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	[14, 45]	132.645	116.596
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	[15, 33, 45]	4.660	4.769
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	[16, 33, 45]	966	822
Aktywa finansowe - oznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	[17, 33, 45]	264	457
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	[18, 33, 45]	4.112	4.400
Rachunkowość zabezpieczeń	[19, 45]	352	563
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	[20, 45]	968	1.002
Rzeczowe aktywa trwałe	[21, 45]	1.640	1.684
Wartości niematerialne i prawne	[21, 45]	933	763
Bieżące aktywa podatkowe	[22, 45]	73	87
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	[22, 45]	152	121
Aktywa trwałe i grupy do zbycia przeznaczone do sprzedaży	[23]	5.531	22
Pozostałe aktywa	[24, 45]	1.248	1.012
Razem		192.101	165.959

Zobowiązania

Zobowiązania w mln €	Nota	2021	2020
Zobowiązania finansowe - zamortyzowany koszt	[25, 45]	161.700	141.735
Zobowiązania finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	[26, 33, 45]	1.323	1.507
Zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu	[27, 33, 45]	5.873	5.980
Rachunkowość zabezpieczeń	[28, 45]	292	421
Rezerwy	[29, 45]	1.454	1.061
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	[30, 45]	87	77
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	[30, 45]	46	37
Zobowiązania grup do zbycia przeznaczonych do sprzedaży	[23]	4.829	0
Pozostałe zobowiązania	[31, 45]	1.021	853
Kapitał własny	[32, 45]	15.475	14.288
Kapitał własny Grupy		12.843	11.835
Kapitał udziałów mniejszościowych		1.010	820
Kapitał dodatkowy Tier I (AT1)		1.622	1.633
Razem		192.101	165.959

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Zmiany w kapitale własnym

w mln €	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Niepodzielony zysk z lat ubiegłych	Skumulowane inne całkowite dochody	Kapitał własny Grupy	Kapitał udziałów mniejszościowych	Dodatkowy kapitał podstawowy (AT1)	Razem
Kapitał własny 1.1.2020	1.002	4.992	8.443	- 2.620	11.817	811	1.137	13.765
Dopłaty do kapitału/ -wypłaty	0	0	0	0	0	7	497	505
Podział dywidendy AT1	0	0	- 74	0	- 74	0	74	0
Wypłaty dywidend	0	0	0	0	0	- 47	- 74	- 121
Akcje własne	0	0	0	0	0	0	- 1	- 1
Inne zmiany	0	0	61	- 23	38	- 1	- 1	37
Całkowite dochody ogółem	0	0	804	- 750	53	50	0	103
Kapitał własny 31.12.2020 r.	1.002	4.992	9.234	- 3.394	11.835	820	1.633	14.288
Dopłaty do kapitału/-wypłaty	0	0	0	0	0	49	0	49
Podział dywidendy AT1	0	0	- 92	0	- 92	0	92	0
Wypłaty dywidend	0	0	- 404	0	- 404	- 39	- 92	- 536
Akcje własne	0	0	0	0	0	0	- 11	- 11
Inne zmiany	0	0	11	0	11	15	0	26
Całkowite dochody ogółem	0	0	1.372	121	1.493	164	0	1.658
Kapitał własny 31.12.2021 r.	1.002	4.992	10.121	- 3.272	12.843	1.010	1.622	15.475

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

w mln €	Nota	2021 ¹	2020
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie na dzień 1.1.	[13]	33.660	24.289
Działalność operacyjna:			
Zysk przed opodatkowaniem		1.790	1.233
Korekty uzgadniające zysk po opodatkowaniu z przepływami pieniężnymi z działalności operacyjnej:			
Amortyzacja, odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, odwrócenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych.	[8, 9]	402	445
Odwrócenie/ alokacja rezerw i odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	[7, 11, 29]	618	684
Zysk/strata z tytułu wyceny i sprzedaży aktywów i zobowiązań	[5, 9]	28	0
Wynik bieżący jednostek stowarzyszonych	[3]	-46	-41
Inne korekty (netto) ²		-4.142	-3.160
Suma częściowa		-1.350	-839
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z działalności operacyjnej po skorygowaniu o składniki niepieniężne:			
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	[14]	-13.736	-4.193
Aktywa finansowe - wartość godziwa przez inne całkowite dochody	[15, 33]	-123	-79
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	[16, 33]	-181	-46
Aktywa finansowe - oznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	[17, 33]	183	1.805
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	[18, 33]	383	-75
Pozostałe aktywa	[24]	-129	46
Zobowiązania finansowe - zamortyzowany koszt	[25]	20.087	15.421
Zobowiązania finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	[26, 33]	-149	-186
Zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu	[27, 33]	-164	200
Postanowienia	[29]	-125	-154
Pozostałe zobowiązania	[31]	57	-61
Odsetki otrzymane	[1]	4.398	4.377
Odsetki zapłacone	[1]	-1.200	-1.305
Otrzymane dywidendy	[2]	177	79
Płatności z tytułu podatku dochodowego	[12]	-330	-341
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		7.799	14.648
Działalność inwestycyjna:			
Środki pieniężne z tytułu dodania i zbycia jednostek zależnych ze względu na istotność		-4	-1
Płatności za nabycie:			
Aktywa finansowe i udziały w spółkach	[14, 15, 16, 17, 20]	-6.007	-6.676
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	[21]	-451	-435
Spółki zależne		-132	0
Wpływy z tytułu sprzedaży:			
Inwestycje finansowe i udziały w spółkach	[14, 15, 16, 17, 20]	4.250	1.868
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	[21]	58	103
Spółki zależne	[9]	0	0
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		-2.286	-5.141
Działalność finansowa:			
Napływy kapitału		0	497
Wyплаты kapitałowe		-11	-1
Wpływy z tytułu podporządkowanych zobowiązań finansowych	[25, 26]	534	511
Płatności z tytułu podporządkowanych zobowiązań finansowych	[25, 26]	-611	-424
Wyплаты dywidend		-536	-121
Wpływy środków pieniężnych z tytułu leasingu		-79	-68
Wpływy pieniężne z tytułu zmian w kapitale udziałów niekontrolujących		49	7
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		-654	403
Skutki zmian kursów walutowych		39	-539
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie na dzień 31.12.	[13]	38.557	33.660

1 Zgodnie z MSSF 5.33c odstąpiono od korekty rachunku przepływów pieniężnych z działalności zaniechanej. Odrębną prezentację rachunku przepływów pieniężnych z działalności zaniechanej przedstawiono w punkcie (23) Aktywa trwałe i grupy do zbycia przeznaczone do sprzedaży.

2 Inne korekty (per saldo) obejmują głównie odliczenie przychodów netto z tytułu odsetek i dywidend, odpowiadające im przepływy płatności są wykazywane w pozycji odsetki otrzymane, odsetki zapłacone i dywidendy otrzymane.

Sprawozdanie z działalności segmentów biznesowych

Klasyfikacja segmentów

Charakterystyka segmentów

W RBI wewnętrzna sprawozdawczość zarządcza jest na ogół oparta na istniejącej strukturze organizacyjnej. Struktura ta ma charakter matrycowy, tzn. członkowie Zarządu są odpowiedzialni za poszczególne kraje, a także za określone segmenty działalności (koncepcja odpowiedzialności krajowej i funkcjonalnej). Ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne w Grupie jest kraj. Prezentacja krajów obejmuje nie tylko banki zależne, ale wszystkie jednostki operacyjne RBI w poszczególnych krajach (np. firmy leasingowe). W związku z tym najwyższe organy decyzyjne RBI - Zarząd i Rada Nadzorcza - podejmują kluczowe decyzje o alokacji zasobów do segmentu na podstawie odpowiednich możliwości finansowych i dochodowych, dlatego też te kryteria sprawozdawcze zostały ocenione jako istotne. W związku z tym segmenty są również zróżnicowane zgodnie z MSSF 8. Uzgodnienie zawiera głównie kwoty wynikające z eliminacji wyników śródrocznych i konsolidacji poszczególnych segmentów.

W celu zapewnienia jak największej przejrzystości i bardziej zrozumiałej sprawozdawczości zdefiniowano pięć segmentów, biorąc pod uwagę wartości progowe wymagane przez MSSF 8. Wartości progowe wynoszą 10 procent każdej z kluczowych wielkości: dochodu operacyjnego, zysku po opodatkowaniu i aktywów segmentu.

Europa Środkowa

Segment ten obejmuje najbardziej rozwinięte rynki bankowe w Europie Środkowej i Wschodniej, czyli kraje UE: Polskę, Słowację, Słowenię, Czechy i Węgry. W Polsce RBI jest obecny z likwidowanym portfelem detalicznych walutowych kredytów hipotecznych. Na Słowacji RBI działa w segmencie klientów korporacyjnych i detalicznych, leasingu, zarządzania aktywami i towarzystw budowlanych, przy czym Tatra banka opiera się na strategii wielomarkowości dla klientów detalicznych. Słoweńska spółka leasingowa została zdekonsolidowana na początku października 2021 r. ze względu na brak istotności, ponieważ jej działalność została zgodnie z planem ograniczona. W Republice Czeskiej RBI prowadzi nie tylko tradycyjną działalność bankową z klientami korporacyjnymi i detalicznymi, ale także działalność w zakresie leasingu nieruchomości i towarzystw budowlanych. Koncentruje się na rozszerzaniu relacji z istniejącymi klientami z wyższej półki. W lipcu 2021 roku zakończono proces przejęcia spółek Equa Bank a.s. i Equa Sales & Distribution s.r.o., które zostały uwzględnione po raz pierwszy. Na Węgrzech Grupa obsługuje zarówno klientów detalicznych, jak i korporacyjnych, korzystając z ogólnokrajowej sieci sprzedaży. Koncentruje się na segmencie korporacyjnym i segmencie detalicznym wysokiej klasy.

Europa Południowo-Wschodnia

Segment Europy Południowo-Wschodniej obejmuje Albanię, Bośnię i Hercegowinę, Kosowo, Chorwację, Rumunię i Serbię. Na tych rynkach RBI jest reprezentowany przez banki i firmy leasingowe, a w niektórych krajach przez własne firmy inwestycyjne i zarządzające aktywami oraz fundusze emerytalne. W Albanii usługi finansowe oferowane są we wszystkich obszarach działalności gospodarczej. RBI jest również obecny w Kosowie, oferując szeroką gamę produktów. W Bośni i Hercegowinie koncentrujemy się na małych i średnich przedsiębiorstwach, ale szeroką gamę produktów kierujemy również do klientów detalicznych. W Chorwacji koncentrujemy się na dużych i średnich klientach korporacyjnych oraz na klientach detalicznych (także w zakresie funduszy emerytalnych). W Rumunii szeroki zakres usług finansowych jest oferowany za pośrednictwem gęstej sieci oddziałów. Rynek serbski jest obsługiwany przez bank uniwersalny i firmy leasingowe.

W listopadzie 2021 roku Zarząd RBI podjął decyzję o sprzedaży Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD i jego spółki zależnej Raiffeisen Leasing Bulgaria EOOD na rzecz KBC Bank, spółki zależnej należącej w całości do belgijskiej grupy KBC Group NV. Działalność ta, której sprzedaży oczekuje się w ciągu dwunastu miesięcy, została zaklasyfikowana jako grupa do zbycia przeznaczona do sprzedaży i zaprezentowana w bilansie oddzielnie. Rachunek zysków i strat został zaprezentowany w pozycji wynik z działalności zaniechanej. Okres porównawczy rachunku zysków i strat został odpowiednio dostosowany.

Europa Wschodnia

Segment ten obejmuje Białoruś, Rosję i Ukrainę. Na Białorusi RBI prowadzi działalność z bankiem i firmą leasingową. Raiffeisenbank Russia jest jednym z wiodących banków zagranicznych w Rosji, obsługującym zarówno klientów korporacyjnych, jak i detalicznych. Poprzez sieć oddziałów oferuje również produkty dla zamożnych klientów prywatnych oraz małych i średnich przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem dużych miast. Ponadto RBI jest reprezentowany w działalności emisyjnej. Ofertę produktów uzupełnia leasing, który również jest oferowany. Na Ukrainie RBI posiada bank i firmę leasingową oraz oferuje pełen zakres usług finansowych poprzez gęstą lokalną sieć sprzedaży.

Grupa Korporacje i Rynki

Segment Korporacje i Rynki Grupy obejmuje działalność operacyjną prowadzoną w Austrii. Obejmuje przede wszystkim finansowanie działalności austriackich i międzynarodowych klientów korporacyjnych obsługiwanych z Wiednia, instytucji

finansowych i państw oraz działalność z instytucjami należącymi do Grupy Bankowej Raiffeisen (RBG). Segment ten obejmuje również działalność związaną z rynkiem kapitałowym oraz działalność własną w Austrii. Oprócz RBI AG obejmuje to również usługi finansowe zlecane podmiotom zależnym, takim jak spółki Raiffeisen Centrobank AG z siedzibą w Wiedniu (obróć instrumentami kapitałowymi i finansowanie rynku kapitałowego), Kathrein Privatbank Aktiengesellschaft, Raiffeisen Leasing Group, Raiffeisen Factor Bank AG, Raiffeisen Bausparkasse Gesellschaft m.b.H., Valida Group (działalność w zakresie funduszy emerytalnych) oraz Raiffeisen Kapitalanlage GmbH. Ponadto, do tego segmentu przypisuje się spółki wyceniane według wartości kapitałów własnych, działające w sektorze usług finansowych: Card Complete Service Bank AG, Wiedeń, NOTARTREUHANDBANK AG, Wiedeń, Oesterreichische Kontrollbank AG, Wiedeń, EMCOM Beteiligungs GmbH, Wiedeń, Posojilnica Bank eGen, Klagenfurt.

Centra Korporacyjne

Segment Centrum Korporacyjne obejmuje usługi świadczone przez centralę Grupy w różnych obszarach, a także spółki świadczące usługi wspólne, które służą realizacji strategii całej Grupy i są przypisane do tego segmentu w celu zapewnienia porównywalności. W związku z tym segment obejmuje następujące obszary: zarządzanie płynnością i strukturą bilansu, zarządzanie inwestycjami, działalność bankowa centrali Grupy w zakresie refinansowania jednostek Grupy, austriacka i międzynarodowa działalność rozliczeniowa i usługowa na rzecz dostawców usług finansowych, a także inne spółki spoza sektora usług finansowych, które nie są bezpośrednio przypisane do segmentu. Do tego segmentu przypisane są również spółki rozliczane metodą praw własności spoza pionu usług finansowych, w tym inwestycje w UNIQA Insurance Group AG, Wiedeń, oraz LEIPNIK-LUNDENBURGER INVEST Beteiligungs AG, Wiedeń (spółka holdingowa z inwestycjami w sektor mączny, młynarski i vendingowy).

Wycena wyników segmentów

Sprawozdawczość dotycząca segmentów zgodnie z MSSF 8 przedstawia wyniki segmentów na podstawie wewnętrznej sprawozdawczości zarządczej, uzupełnionej o uzgodnienie wyników segmentów ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym. Sprawozdawczość zarządcza w RBI jest zasadniczo oparta na MSSF. Nie ma zatem różnic między metodami wyceny i rachunkowości stosowanymi w sprawozdawczości dotyczącej segmentów a tymi stosowanymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Poszczególne segmenty są zarządzane na podstawie szeregu kluczowych wskaźników, które wynikają z parametrów rentowności, wydajności, restrykcyjnych warunków ramowych i struktury działalności. Wartości docelowe dla tych kluczowych wskaźników są ustalane zgodnie z otoczeniem rynkowym i w razie potrzeby dostosowywane.

Rentowność (Profitability)

Rentowność mierzy się w ramach wewnętrznego systemu zarządzania za pomocą wskaźnika zwrotu z kapitału własnego (ROE) oraz wskaźnika zwrotu z kapitału skorygowanego o ryzyko (RORAC). Wskaźnik ROE pokazuje rentowność jednostki sterującej i jest obliczany na podstawie stosunku wyniku po odjęciu udziałów mniejszościowych do średniego zaangażowanego kapitału własnego Grupy. Wskazuje on stopę zwrotu z kapitału zaangażowanego w danym segmencie. Obliczanie wskaźnika RORAC obejmuje kapitał skorygowany o ryzyko, czyli kwotę funduszy własnych, którą bank musi utrzymywać w rezerwie na wypadek ewentualnych nieoczekiwanych strat. W RBI ten wymóg kapitałowy jest określany w ramach modelu kapitału ekonomicznego dla ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego. Wskaźnik ten pokazuje zwrot z kapitału własnego skorygowanego o ryzyko (kapitału ekonomicznego), ale nie jest miarą zgodną z MSSF. Dla poszczególnych krajów i segmentów działalności faktycznie wygenerowany wskaźnik RORAC jest porównywany z uprzednio zdefiniowaną wartością minimalną (RORAC hurdle), która odzwierciedla oczekiwania rynku co do adekwatnego zwrotu.

Efektywność (Efficiency)

Wskaźnik koszty/dochody pokazuje efektywność kosztową segmentów. Oblicza się go jako iloraz kosztów administracyjnych z jednej strony i przychodów operacyjnych, tj. sumy wyniku odsetkowego netto, wyniku z tytułu dywidend, wyniku bieżącego od jednostek stowarzyszonych, wyniku z tytułu prowizji netto, wyniku handlowego oraz wyniku z tytułu wyceny do wartości godziwej, wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń i pozostałego wyniku operacyjnego z drugiej strony.

Ograniczające warunki ramowe (Constraints)

W ramach regulacji Bazylea III należy przestrzegać określonych wymogów prawnych. Na przykład współczynnik kapitału podstawowego Tier I do sumy aktywów ważonych ryzykiem jest ważnym wskaźnikiem tego, czy zaplecze kapitałowe jest wystarczające dla skali działalności. Specyfika branży prowadzi do różnych wag ryzyka przy obliczaniu aktywów obarczonych ryzykiem zgodnie z CRR. Mają one decydujące znaczenie dla obliczania minimalnego ustawowego wymogu kapitałowego. W ramach przeprowadzanego corocznie Procesu Oceny i Przeglądu Nadzorczego (SREP) EBC wymaga utrzymywania dodatkowego kapitału podstawowego Tier I w celu pokrycia tych rodzajów ryzyka, które nie zostały uwzględnione lub zostały uwzględnione w niewystarczającym stopniu w Filarze 1. Ponadto efektywne wykorzystanie dostępnego kapitału jest obliczane wewnętrznie poprzez zestawienie rzeczywistego zużycia w stosunku do teoretycznie

dostępnego kapitału na pokrycie ryzyka. Ograniczający wpływ mają również wskaźniki płynności długoterminowej, które są definiowane zgodnie z przepisami regulacyjnymi.

Struktura biznesu (Business Mix)

Następujące parametry kontrolne są istotne dla utrzymania rozsądnej i zrównoważonej struktury biznesowej. W tym kontekście duże znaczenie ma struktura wyniku oraz zmienne portfelowe: Struktura bazy finansowania pierwotnego kredytów dla klientów jest określana na podstawie wskaźnika kredytów/depozytów. Marżę odsetkową netto oblicza się na podstawie średniej wartości aktywów oprocentowanych.

Podstawą sprawozdawczości dotyczącej segmentów jest rachunek zysków i strat, przy czym prezentacja opiera się na strukturze sprawozdawczości stosowanej wewnętrznie. Przychody i koszty przypisuje się przede wszystkim do kraju lub w drugiej kolejności do segmentu działalności, w którym przychód został wygenerowany. Dlatego też sprawozdawczość dotycząca segmentów jest przedstawiana w podziale na kraje lub regiony. Wynik segmentu jest wykazywany do wysokości wyniku po odjęciu udziałów mniejszościowych.

Aktywa segmentu są reprezentowane przez sumę bilansową i aktywa ważone ryzykiem. Uzgodnienie zawiera głównie kwoty wynikające z eliminacji wyników śródrocznych i konsolidacji poszczególnych segmentów. Wreszcie, rachunek zysków i strat jest uzupełniony o wskaźniki finansowe zwyczajowo stosowane w branży do oceny wyników. Wartości podane w sprawozdaniu dotyczącym segmentów pochodzą w dużej mierze z jednostkowych sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie z MSSF, które są również wykorzystywane do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W centrali Grupy wykorzystuje się wyniki centrów zysku z wewnętrznego zarządczego rachunku zysków i strat.

Rozwój segmentów działalności

2021 w mln €	Europa Środkowa	Europa Południowa	Europa Wschodnia	Grupa Korporacje i Rynki
Wynik z tytułu odsetek	886	731	1.080	607
Przychody z tytułu dywidend	11	4	1	5
Wynik bieżący jednostek stowarzyszonych	5	0	2	4
Wynik z tytułu prowizji	477	388	573	536
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz wynik z wyceny według wartości godziwej	19	20	-5	60
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	5	0	-1	-1
Pozostały wynik operacyjny	32	8	-15	131
Przychody operacyjne	1.435	1.152	1.636	1.343
Koszty administracyjne	-785	-584	-664	-703
Wynik operacyjny	649	568	972	640
Inny wynik	-284	-57	3	-5
Środki rządowe i obowiązkowe opłaty	-54	-33	-50	-41
Utrata wartości aktywów finansowych	-71	-33	-119	-79
Zysk przed opodatkowaniem	241	445	805	516
Podatki od dochodów i zysków	-104	-73	-161	-110
Zysk po opodatkowaniu z działalności kontynuowanej	137	372	644	406
Zysk z działalności zaniechanej	0	70	0	0
Zysk po opodatkowaniu	137	442	644	406
Wynik na udziałach mniejszościowych	-90	-1	-44	-12
Zysk po odliczeniu udziałów mniejszościowych	47	441	600	394
Rentowność kapitału własnego przed opodatkowaniem	6,8%	13,2%	34,2%	14,4%
Stopa zwrotu z kapitału własnego po opodatkowaniu	3,9%	13,2%	27,3%	11,4%
Marża odsetkowa netto (Ø aktywa oprocentowane)	1,70%	3,07%	5,23%	1,10%
Wskaźnik kosztów do dochodów	54,8%	50,7%	40,6%	52,3%
Wskaźnik kredytów/depozytów	81,6%	63,9%	76,0%	136,9%
Wskaźnik nowych kredytów (Ø kredyty i pożyczki udzielone klientom)	0,22%	0,23%	0,86%	0,21%
Wskaźnik NPE	1,6%	2,4%	1,5%	1,5%
Wskaźnik pokrycia NPE	60,5%	69,3%	66,9%	56,4%
Aktywa	58.630	33.396	24.847	61.562
Aktywa ważone ryzykiem (RWA) ogółem	23.563	17.574	17.159	31.761
Kapitał własny	3.752	3.606	2.929	3.973
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	34.446	14.509	14.926	38.162
Zobowiązania wobec klientów	43.713	22.836	19.753	31.199
Oddziały	359	805	587	20
Stan zatrudnienia na dzień sprawozdawczy (w przeliczeniu na pełne etaty)	9.694	13.778	17.572	3.271
Klienci w milionach	3,6	5,4	8,1	1,9

2021 w mln €	Centra Korporacyjne	Przeniesienie	Razem
Wynik z tytułu odsetek	-10	33	3.327
Przychody z tytułu dywidend	1.000	-980	42
Wynik bieżący jednostek stowarzyszonych	35	0	46
Wynik z tytułu prowizji	22	-12	1.985
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz wynik z wyceny według wartości godziwej	-32	-10	53
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	-2	-3	-2
Pozostały wynik operacyjny	137	-175	120
Przychody operacyjne	1.151	-1.146	5.570
Koszty administracyjne	-405	163	-2.978
Wynik operacyjny	746	-984	2.592
Inny wynik	67	-19	-295
Środki rządowe i obowiązkowe opłaty	-35	0	-213
Utrata wartości aktywów finansowych	6	1	-295
Zysk przed opodatkowaniem	784	-1.002	1.790
Podatki od dochodów i zysków	75	5	-368
Zysk po opodatkowaniu z działalności kontynuowanej	859	-997	1.422
Zysk z działalności zaniechanej	0	16	86
Zysk po opodatkowaniu	859	-981	1.508
Wynik na udziałach mniejszościowych	0	13	-135
Zysk po odliczeniu udziałów mniejszościowych	859	-969	1.372
Rentowność kapitału własnego przed opodatkowaniem	–	–	12,6%
Stopa zwrotu z kapitału własnego po opodatkowaniu	–	–	10,6%
Marża odsetkowa netto (Ø aktywa oprocentowane)	–	–	2,01%
Wskaźnik kosztów do dochodów	–	–	53,5%
Wskaźnik kredytów/depozytów	–	–	87,2%
Wskaźnik nowych kredytów (Ø kredyty i pożyczki udzielone klientom)	–	–	0,30%
Wskaźnik NPE	–	–	1,6%
Wskaźnik pokrycia NPE	–	–	62,5%
Aktywa	32.125	-18.459	192.101
Aktywa ważone ryzykiem (RWA) ogółem	15.791	-15.927	89.921
Kapitał własny	7.985	-6.771	15.475
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	401	-1.611	100.832
Zobowiązania wobec klientów	874	-3.222	115.153
Oddziały	–	–	1.771
Stan zatrudnienia na dzień sprawozdawczy (w przeliczeniu na pełne etaty)	1.870	–	46.185
Klienci w milionach	0,0	–	19,0

2020 ¹ w mln €	Europa Środkowa	Europa Południowa	Europa Wschodnia	Grupa Korporacje i Rynki
Wynik z tytułu odsetek	787	735	1.060	582
Przychody z tytułu dywidend	5	1	2	8
Wynik bieżący jednostek stowarzyszonych	3	0	0	2
Wynik z tytułu prowizji	410	327	519	417
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz wynik z wyceny według wartości godziwej	19	36	56	93
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	0	0	-1	3
Pozostały wynik operacyjny	49	0	-3	113
Przychody operacyjne	1.272	1.100	1.632	1.219
Koszty administracyjne	-714	-599	-615	-678
Wynik operacyjny	558	501	1.017	541
Inny wynik	-62	-25	-25	-8
Środki rządowe i obowiązkowe opłaty	-71	-36	-42	-35
Utrata wartości aktywów finansowych	-177	-147	-138	-134
Zysk przed opodatkowaniem	249	294	811	365
Podatki od dochodów i zysków	-68	-50	-172	-76
Zysk po opodatkowaniu z działalności kontynuowanej	180	244	639	288
Zysk z działalności zaniechanej	0	30	0	0
Zysk po opodatkowaniu	180	273	639	288
Wynik na udziałach mniejszościowych	-52	0	-49	-15
Zysk po odliczeniu udziałów mniejszościowych	128	273	590	273
Rentowność kapitału własnego przed opodatkowaniem	7,4%	8,9%	30,5%	10,8%
Stopa zwrotu z kapitału własnego po opodatkowaniu	5,4%	8,3%	24,0%	8,5%
Marża odsetkowa netto (Ø aktywa oprocentowane)	1,87%	3,43%	5,33%	1,07%
Wskaźnik kosztów do dochodów	56,2%	54,4%	37,7%	55,6%
Wskaźnik kredytów/depozytów	88,8%	67,5%	71,8%	129,8%
Wskaźnik nowych kredytów (Ø kredyty i pożyczki udzielone klientom)	0,60%	1,12%	1,08%	0,42%
Wskaźnik NPE	1,9%	2,8%	2,1%	1,7%
Wskaźnik pokrycia NPE	63,1%	70,8%	57,0%	53,4%
Aktywa	45.280	29.897	20.721	58.083
Aktywa ważone ryzykiem (RWA) ogółem	20.434	16.629	12.860	27.463
Kapitał własny	3.237	3.310	1.955	3.393
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	29.857	16.294	11.560	32.179
Zobowiązania wobec klientów	34.393	24.292	16.224	28.822
Oddziały	368	864	604	21
Stan zatrudnienia na dzień sprawozdawczy (w przeliczeniu na pełne etaty)	9.244	14.344	16.982	3.099
Klienci w milionach	2,9	5,4	7,0	1,9

¹ Korekta wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana i inne korekty zwiększające przejrzystość). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

2020 ¹ w mln €	Centra Korporacyjne	Przeniesienie	Razem
Wynik z tytułu odsetek	- 77	33	3.121
Przychody z tytułu dywidend	650	- 646	21
Wynik bieżący jednostek stowarzyszonych	36	0	41
Wynik z tytułu prowizji	20	- 9	1.684
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz wynik z wyceny według wartości godziwej	- 78	- 35	91
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	4	- 6	- 1
Pozostały wynik operacyjny	113	- 156	117
Przychody operacyjne	668	- 819	5.073
Koszty administracyjne	- 371	146	- 2.832
Wynik operacyjny	297	- 673	2.241
Inny wynik	- 101	17	- 204
Środki rządowe i obowiązkowe opłaty	- 72	0	- 257
Utrata wartości aktywów finansowych	- 2	0	- 598
Zysk przed opodatkowaniem	122	- 657	1.183
Podatki od dochodów i zysków	36	10	- 321
Zysk po opodatkowaniu z działalności kontynuowanej	157	- 647	862
Zysk z działalności zaniechanej	0	18	48
Zysk po opodatkowaniu	157	- 629	910
Wynik na udziałach mniejszościowych	0	11	- 106
Zysk po odliczeniu udziałów mniejszościowych	157	- 617	804
Rentowność kapitału własnego przed opodatkowaniem	–	–	8,8%
Stopa zwrotu z kapitału własnego po opodatkowaniu	–	–	6,8%
Marża odsetkowa netto (Ø aktywa oprocentowane)	–	–	2,13%
Wskaźnik kosztów do dochodów	–	–	55,8%
Wskaźnik kredytów/depozytów	–	–	88,4%
Wskaźnik nowych kredytów (Ø kredyty i pożyczki udzielone klientom)	–	–	0,67%
Wskaźnik NPE	–	–	1,9%
Wskaźnik pokrycia NPE	–	–	61,5%
Aktywa	32.577	- 20.599	165.959
Aktywa ważone ryzykiem (RWA) ogółem	13.680	- 12.203	78.864
Kapitał własny	7.483	- 5.090	14.288
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	3.081	- 2.300	90.671
Zobowiązania wobec klientów	2.058	- 3.677	102.112
Oddziały	–	–	1.857
Stan zatrudnienia na dzień sprawozdawczy (w przeliczeniu na pełne etaty)	1.745	–	45.414
Klienci w milionach	0,0	–	17,2

1 Korekta wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana i inne korekty zwiększające przejrzystość). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Objaśnienia

Zasady prowadzenia rachunkowości Grupowej

Zasady sporządzania sprawozdania

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi przez UE na podstawie rozporządzenia (WE) 1606/2002 w sprawie MSR, w tym zgodnie z odpowiednimi interpretacjami Komitetu (IFRIC/SIC). Więcej informacji na temat Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej wydanych przez RMSR i mających zastosowanie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2021, a także standardów i interpretacji jeszcze nieobowiązujących, które zostały opublikowane i przyjęte przez UE, można znaleźć w rozdziale dotyczącym zasad rachunkowości i wyceny.

Ponadto, skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełnia wymogi § 245a austriackiego Kodeksu handlowego (UGB) i § 59a austriackiej ustawy o bankowości (BWG) dotyczące zwolnienia z obowiązku sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z międzynarodowymi zasadami rachunkowości.

Składnik aktywów ujmuje się w bilansie, jeżeli jest prawdopodobne, że jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne, a cenę nabycia lub inną wartość można wiarygodnie ustalić. Zobowiązanie ujmuje się w bilansie, gdy jest prawdopodobne, że w celu wypełnienia obecnego obowiązku konieczny będzie wypływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne, a kwotę rozliczenia można wiarygodnie wycenić. Nie dotyczy to niektórych instrumentów finansowych, które na dzień bilansowy są wykazywane według wartości godziwej. Przychody ujmuje się, chyba że umowy leżące u ich podstaw wchodzą w zakres MSSF 9 lub MSSF 16, jeżeli jest prawdopodobne, z zastrzeżeniem warunków określonych w MSSF 15, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne, a kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności.

Podstawą skonsolidowanego sprawozdania finansowego są pakiety sprawozdawcze wszystkich spółek objętych pełną konsolidacją, sporządzone na podstawie przepisów MSSF zgodnie z jednolitymi standardami Grupy. Wszystkie istotne jednostki zależne sporządzają swoje roczne sprawozdania finansowe na dzień 31 grudnia. Niektóre informacje ujawniane zgodnie z MSSF poza notami stanowią istotne elementy skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Są to głównie objaśnienia wyników segmentów, które są prezentowane w ujawnieniach dotyczących sprawozdawczości dotyczącej segmentów. Oprócz informacji przedstawionych w notach zgodnie z MSSF 7, rozdział Raport na temat ryzyka zawiera w szczególności szczegółowe prezentacje na temat ryzyka kredytowego, ryzyka koncentracji, ryzyka rynkowego i ryzyka płynności. Informacje te zostały przedstawione zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne oraz MSSF 7 -Instrumenty finansowe - ujawnianie informacji.

Korekta rachunku wyników

W celu zapewnienia przejrzystej prezentacji obciążeń regulacyjnych, składki na ubezpieczenie depozytów w wysokości 99 mln EUR (w roku poprzednim: 87 mln EUR), które wcześniej były wykazywane w pozostałych kosztach operacyjnych, od 1 stycznia 2021 r. będą prezentowane w pozycji środki rządowe i obowiązkowe opłaty. Pozostałe zobowiązania podatkowe niezwiązane z dochodami w wysokości 59 mln EUR (w roku poprzednim: 57 mln EUR), które wcześniej były wykazywane w pozostałych wynikach operacyjnych, obecnie są wykazywane w ogólnych kosztach administracyjnych. Analogicznie do wyników z tytułu nieistotnych modyfikacji, wynik z tytułu wyłączenia z bilansu w związku z istotnie zmienionymi warunkami umowy w kwocie minus 4 mln EUR (w okresie poprzednim: minus 0,1 mln EUR), który wcześniej był wykazywany w pozostałych wynikach operacyjnych, jest obecnie prezentowany w innych całkowitych dochodach w pozycji zyski/straty z tytułu zmienionych warunków umowy. Dane z poprzedniego roku zostały odpowiednio skorygowane.

W związku z planowaną sprzedażą Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD i jego spółki zależnej Raiffeisen Leasing Bulgaria EOOD nastąpiła zmiana prezentacji zgodnie z MSSF 5. Ten segment działalności, którego sprzedaż jest przewidywana w ciągu dwunastu miesięcy, został zaklasyfikowany jako grupa przeznaczona do zbycia i wykazany oddzielnie w bilansie. Rachunek zysków i strat został wykazany w pozycji wynik z działalności zaniechanej. Okres porównawczy rachunku zysków i strat został odpowiednio dostosowany.

Istotne osądy księgowe i główne źródła niepewności szacunków

Jeżeli szacunki lub oceny są wymagane do prowadzenia rachunkowości i wyceny zgodnie z MSR/MSSF, są one dokonywane zgodnie z odpowiednimi standardami. Opierają się one na doświadczeniach historycznych oraz innych czynnikach, takich jak planowanie i oczekiwania lub prognozy dotyczące przyszłych zdarzeń, które z dzisiejszej perspektywy wydają się prawdopodobne. Założenia, na których opierają się szacunki, podlegają regularnej weryfikacji. Zmiany w szacunkach uwzględnia się w jednym okresie tylko wtedy, gdy dotyczą one tylko jednego okresu. Jeśli zmiany dotyczą także kolejnych okresów sprawozdawczych, są one uwzględniane w bieżącym i kolejnych okresach. Główne założenia, szacunki i decyzje uznaniowe dotyczą następujących kwestii:

Utrata wartości w działalności kredytowej

Przy stosowaniu zasad rachunkowości wymagany jest profesjonalny osąd kierownictwa. RBI szacuje oczekiwane straty kredytowe na instrumentach dłużnych utrzymywanych jako aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, a także na zobowiązaniach kredytowych, należnościach leasingowych i gwarancjach finansowych w oparciu o prognozę na przyszłość. Obliczanie oczekiwanych strat kredytowych (ECL) wymaga stosowania szacunków, które niekoniecznie będą odpowiadać rzeczywistym wynikom. W celu ustalenia kwoty utraty wartości kierownictwo musi oszacować kluczowe parametry ryzyka kredytowego, takie jak PD (prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania), LGD (strata z tytułu niewykonania zobowiązania) i EAD (ekspozycja z tytułu niewykonania zobowiązania), a także informacje wybiegające w przyszłość (prognozy ekonomiczne). Na każdy dzień sprawozdawcy rezerwa na ryzyko kredytowe jest korygowana o tę oczekiwaną wartość niewykonania zobowiązania. Standard wymaga oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego bez podawania szczegółowych wytycznych. W związku z tym ustalono szczegółowe zasady oceny, na które składają się informacje jakościowe i progi ilościowe. Metody ustalania kwoty utraty wartości zostały wyjaśnione w części "Ogólne zasady dotyczące utraty wartości" (MSSF 9). Informacje ilościowe oraz analizy wrażliwości zostały przedstawione w punkcie (37). Przy obliczaniu oczekiwanych strat kredytowych wymagane są decyzje uznaniowe, zwłaszcza gdy uwzględnia się ryzyka, które nie są odpowiednio odzwierciedlone w modelach, takie jak narzuty i inne czynniki ryzyka dla COVID-19, ryzyko sankcji i ryzyko geopolityczne.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwa to cena, jaką otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w ramach uporządkowanej transakcji między uczestnikami rynku na dzień wyceny. Ma to zastosowanie niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna, czy oszacowana przy użyciu techniki wyceny. Ustalając wartość godziwą składnika aktywów lub zobowiązania, Grupa bierze pod uwagę pewne cechy składnika aktywów lub zobowiązania (np. stan i lokalizację składnika aktywów lub ograniczenia dotyczące jego sprzedaży lub wykorzystania), jeśli uczestnicy rynku również wzięliby pod uwagę te cechy, wyceniając nabycie danego składnika aktywów lub przeniesienie zobowiązania na dzień wyceny. Jeśli rynek dla danego instrumentu finansowego nie jest aktywny, wartość godziwą ustala się przy użyciu techniki wyceny lub modelu wyceny. Ogólnie rzecz biorąc, techniki wyceny wykorzystują szacunki, których zakres zależy od złożoności instrumentu i dostępności danych rynkowych. Dane wejściowe do tych modeli pochodzą w jak największym stopniu z obserwowalnych danych rynkowych, ale głównie z nieobserwowalnych danych rynkowych. Korekty wyceny mogą być konieczne w celu uwzględnienia dodatkowych czynników, takich jak ryzyko modelu, ryzyko płynności lub ryzyko kredytowe. Opis modeli wyceny znajduje się w Informacji dodatkowej w rozdziale Instrumenty finansowe - ujmowanie i wycena. Dodatkowo, wartości godziwe instrumentów finansowych zostały przedstawione w punkcie (33) Wartość godziwa instrumentów finansowych.

Rezerwy na sprawy sporne

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że będzie ona musiała uregulować ten obowiązek oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania jego kwoty. Kwota utworzonej rezerwy jest najlepszym szacunkiem na dzień bilansowy wydatków niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanych z tym obowiązkiem. W szacunkach uwzględnia się ryzyko i niepewność. W niektórych przypadkach pozwy są wnoszone przez kilku klientów prywatnych. W takich przypadkach wysokość rezerwy jest ustalana w oparciu o metodę statystyczną. W podejściach tych uwzględnia się zarówno dane statystyczne, w stosownych przypadkach, jak i opinie ekspertów. Szczegóły przedstawiono w punkcie (56) Otwarte sprawy sądowe.

Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania

Koszt programu emerytalnego o zdefiniowanym świadczeniu jest wyceniany przy zastosowaniu metod aktuarialnych. Wycena aktuarialna opiera się na założeniach dotyczących przyszłych trendów płacowych, śmiertelności oraz przyszłych podwyżek emerytur. Przy określaniu kryteriów konieczny jest istotny osąd. W celu określenia aktuarialnej stopy procentowej, do obliczenia oczekiwanych zwrotów z inwestycji wykorzystuje się rekomendację stóp procentowych firmy Mercer. Podstawowe kryteria wyboru tych obligacji korporacyjnych obejmują wielkość emisji i jakość obligacji, a także identyfikację wartości skrajnych, które nie są brane pod uwagę. Założenia i szacunki stosowane przy obliczaniu długoterminowych zobowiązań pracowniczych opisano w rozdziale Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i innych świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy. Informacje ilościowe dotyczące długoterminowych rezerw osobowych znajdują się w pozycji (29) Rezerwy.

Podatek odroczony

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w zakresie, w jakim jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania wystarczający do odliczenia strat podatkowych z lat ubiegłych, ulg podatkowych lub ujemnych różnic przejściowych. W tym celu przyjęto pięcioletni horyzont planowania. W tym okresie wiarygodne oszacowanie wyników podatkowych jest możliwe na podstawie planowania. Ocena ta wymaga od kierownictwa dokonania istotnego osądu i szacunków. Przy ustalaniu kwot aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, które mają zostać ujęte, kierownictwo korzysta z informacji historycznych dotyczących zdolności podatkowej i rentowności oraz, jeśli ma to zastosowanie, z informacji dotyczących przewidywanych wyników działalności,

opartych na zatwierdzonych planach działalności, w tym z przeglądu zdolności do przeniesienia na kolejny okres strat podatkowych.

Podatek odroczony nie jest wykazywany odrębnie w rachunku zysków i strat, lecz znajduje się w całkowitych dochodach w pozycji (12) Podatek dochodowy. Z kolei podatki odroczone są wykazywane w bilansie oddzielnie w pozycji (22) Aktywa i zobowiązania podatkowe oraz w pozycji (30) Zobowiązania podatkowe.

Przegląd charakterystyki umownych przepływów pieniężnych

Oprócz warunku modelu biznesowego, do przypisania składnika aktywów finansowych do kategorii wyceny według amortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej przez inne całkowite dochody niezbędna jest także analiza przepływów pieniężnych. Aby spełnić warunek dotyczący przepływów pieniężnych, na przepływy pieniężne mogą składać się wyłącznie płatności odsetek i kapitału z tytułu niespłaconego kapitału. Analiza, czy umowne przepływy pieniężne z aktywów finansowych stanowią wyłącznie płatności odsetkowe i kapitałowe, podlega istotnym decyzjom uznaniowym w oparciu o regulacje MSSF 9. W RBI, biorąc pod uwagę indywidualne cechy umowne aktywów finansowych, decyzje uznaniowe podejmowane są zasadniczo w odniesieniu do pożyczek, które mają niedopasowane składniki odsetkowe. Aby móc ocenić, czy warunek dotyczący przepływów pieniężnych jest spełniony, konieczne może być przeprowadzenie tzw. testu porównawczego, w celu oceny zmienionego elementu wartości pieniądza w czasie. Dalsze wyjaśnienia znajdują się w rozdziale Metody rachunkowości i wyceny w części Przegląd charakterystyki umownych przepływów pieniężnych.

Test na utratę wartości firmy

Cała wartość firmy jest corocznie testowana na poziomie jednostek wypracowujących środki pieniężne pod kątem przyszłych korzyści ekonomicznych. Jeżeli w ciągu bieżącego roku obrotowego wystąpią przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości, na dany dzień bilansowy przeprowadza się test na utratę wartości. Patrz również pozycja (9) Inne całkowite dochody oraz pozycja (21) Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne w Notach do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Utrata wartości spółek wycenianych w kapitale własnym

Wartości księgowe spółek wycenianych w kapitale własnym podlegają testowi na utratę wartości, jeżeli istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego dokonuje się oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że wartość bilansowa inwestycji jest wyższa niż jej wartość odzyskiwalna. MSR 36 zawiera listę zewnętrznych i wewnętrznych wskaźników, które są uznawane za przesłanki utraty wartości. Jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, że w przypadku spółki wycenianej metodą praw własności może nastąpić utrata wartości, oblicza się wartość odzyskiwalną danego składnika aktywów. Szczegóły przedstawiono w punkcie (20) Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych.

Poza wymienionymi powyżej znaczącymi osądami księgowymi i głównymi źródłami niepewności szacunków, w poniższym rozdziale wyjaśniono bardziej szczegółowo założenia polityki rachunkowości w odniesieniu do COVID-19.

Metody rachunkowości i wyceny w odniesieniu do COVID-19

Moratoria

Na wielu rynkach RBI w poprzednim roku wprowadzono różne moratoria w związku z oddziaływaniem dyrektywy COVID-19, które można zasadniczo podsumować jako moratoria płatnicze. Kredytobiorcy udziela się czasowego odroczenia spłaty zobowiązań z tytułu spłaty kredytu oraz odsetek i opłat. W ciągu roku obrotowego 2021 większość z tych moratoriów wygasła, a na koniec roku obowiązywały jedynie moratoria na Węgrzech, w Bośni i Hercegowinie oraz na Słowacji.

W przypadku moratoriów płatniczych może wystąpić strata wartości bieżącej indywidualnej umowy kredytowej z powodu zmienionych harmonogramów płatności, która jest zwykle ujmowana w rachunku zysków i strat RBI wraz z jednorazową korektą wartości bilansowej brutto jako nieistotna modyfikacja tej umowy. Ten zysk lub strata z tytułu modyfikacji stanowi różnicę między wartością bilansową brutto przed modyfikacją a wartością bieżącą przepływów pieniężnych ze zmodyfikowanego składnika aktywów, zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej. W rachunku zysków i strat zysk lub stratę z tytułu modyfikacji wykazuje się w pozycji (9) Inne całkowite dochody w wierszu Zyski/straty z tytułu zmodyfikowanych warunków umowy. Dodatkowe informacje na temat modyfikacji znajdują się w punkcie (40) Modyfikacja aktywów.

Moratoria płatnicze nie są automatycznie traktowane jako czynniki wyzwalające SICR w odniesieniu do oceny znaczącego wzrostu ryzyka niewykonania zobowiązania (SICR). Z drugiej strony RBI nadal stosuje ustalone przez siebie kryteria oceny, na które składają się informacje jakościowe i progi ilościowe. Dalsze szczegóły dotyczące szacowania oczekiwanych strat kredytowych (ECL) w świetle pandemii COVID 19 zostały opisane w rozdziale Noty objaśniające do instrumentów finansowych w punkcie (35) Analiza zdolności kredytowej oraz w punkcie (37) Oczekiwane straty kredytowe.

Skutki Ukierunkowanych Długoterminowych Operacji Refinansujących EBC (TLTRO III)

Udział RBI w programach TLTRO III (Targeted Longer-Term Refinancing Operations) Europejskiego Banku Centralnego był kontynuowany w okresie sprawozdawczym w zwiększonym zakresie w porównaniu z rokiem poprzednim w celu zapewnienia dodatkowych buforów płynności.

Na podstawie analizy warunków, jakie Bank może zaobserwować na rynku porównywalnego zabezpieczonego refinansowania, Bank doszedł do wniosku, że warunki programu TLTRO III nie zapewniają mu znaczącej przewagi nad rynkiem. Zobowiązania finansowe z tytułu programu TLTRO są ujmowane i wyceniane jako instrument finansowy zgodnie z MSSF 9, ponieważ instrumenty TLTRO są uważane za odrębny rynek organizowany przez EBC w ramach jego polityki rynku pieniężnego.

Na dzień sprawozdawczy wolumen transakcji finansowania długoterminowego z programu TLTRO III EBC, ujętych w pozycji (25) Zobowiązania finansowe - koszt zamortyzowany w ramach zobowiązań wobec banków, wynosił 8 437 mln EUR. Tym samym wzrosła ona o 2 763 mln EUR w porównaniu z wartością na dzień 31 grudnia 2020 r.

Stopa procentowa dla TLTRO III zależy od rozwoju porównawczego portfela kredytowego, przy czym stosowane są dwa okresy porównawcze. Zasady i warunki TLTRO przewidują zasadniczo obniżenie stopy procentowej, gdy banki osiągną określone progi kredytowe. Realizacja celów jest stale monitorowana. W momencie początkowego ujęcia pierwotna efektywna stopa procentowa została ustalona na podstawie warunków umowy i oceny, czy spełnione zostały kryteria obniżenia stopy procentowej. W przypadku pierwotnej kalkulacji efektywnej stopy procentowej w momencie oceny wstępnej założono, że warunki ubiegania się o tzw. premię COVID za I okres obowiązywania specjalnej stopy procentowej (SIRP I, od 24 czerwca 2020 r. do 23 czerwca 2021 r.) nie zostaną spełnione, w związku z czym na koniec roku 2020 nie uwzględniono żadnych odsetek z tego tytułu. W półrocznym sprawozdaniu finansowym i raporcie śródrocznym za trzeci kwartał w szacunkach oczekiwanych przepływów pieniężnych przyjęto, że odsetki za okres sprawozdawczy naliczane są przez cały okres otrzymanego refinansowania w ramach metody efektywnej stopy procentowej. Ta metoda księgowa polegająca na amortyzacji przez cały okres otrzymanego refinansowania w ramach metody efektywnej stopy procentowej jest uznawana za dopuszczalną, podobnie jak zastosowanie metody wartości bieżącej zgodnie z MSSF 9 w wyniku zmiany szacunków. Na podstawie dostępnych obecnie dokumentów dotyczących dyskusji merytorycznych w tym zakresie, takich jak Wstępna decyzja Komitetu ds. Interpretacji MSSF, zawierających dość rozbieżne komentarze, dokonano oceny, że w przypadku stosowania MSSF 9 stanowisko KIMSF wskazuje na preferencje dla metody wartości bieżącej (pełne nadrobienie zaległości). W związku z tym podjęto decyzję o skorygowaniu zasad rachunkowości dotyczących TLTRO III w rocznym sprawozdaniu finansowym w ten sposób, że obecnie stosowana będzie metoda pełnego wyrównania, która jest silniej reprezentowana na rynku i jest preferowana przez Komitet ds. Interpretacji MSSF w przypadku zastosowania MSSF 9 w związku z ujmowaniem premii TLTRO. W związku ze zmianą zasad rachunkowości nie dokonano retrospektywnej korekty zysków zatrzymanych, ponieważ w wyniku na koniec 2020 r. nie uwzględniono żadnych rozliczeń międzyokresowych odsetek z tytułu premii COVID.

Na koniec okresu obserwacji pod kątem spełnienia kryteriów premiovych w okresie referencyjnym od marca 2020 r. do marca 2021 r. szacunkowe umowne przepływy pieniężne zostały zmienione w sprawozdawczości w ciągu roku w ramach okresowego przeszacowania. W związku z tym skutki (amortyzacji) odroczenia premii (SIRP I) w całym okresie finansowania zostały już uwzględnione w sprawozdawczości w ciągu roku (8,9 mln EUR w pierwszej połowie 2021 r. i 11,3 mln EUR narastająco na koniec trzeciego kwartału). Wartości te wykazane w ciągu roku obejmowały naliczone odsetki w wysokości 4,4 mln EUR z tytułu efektu odroczenia zaksięgowanego w pierwszej połowie 2021 r. w związku z bonusem za okres odsetkowy SIRP I dotyczący roku 2020. Odsetki naliczone z tytułu premii SIRP II nie zostały jeszcze uwzględnione w wyniku roku.

Program EBC TLTRO III został zmieniony w styczniu 2021 r. w celu wprowadzenia kolejnego Specjalnego Okresu Oprocentowania (SIRP II, od 24 czerwca 2021 r. do 23 czerwca 2022 r.), w którym banki płacą ulgową ujemną stopę procentową (tj. otrzymują odsetki), jeśli do 31 grudnia 2021 r. osiągną określone cele w zakresie akcji kredytowej. Okres obserwacji trwa od 1 października 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. Warunki te zostały spełnione. W związku z tym kwoty premii dla SIRP II, ustalone zgodnie z metodą wartości bieżącej jako pełne nadrobienie zaległości, zostały po raz pierwszy ujęte w wyniku z tytułu odsetek na koniec roku sprawozdawczego (w wysokości 43,5 mln EUR).

W bieżącym roku obrotowym ujemne odsetki z tytułu programów TLTRO III w wysokości 111,6 mln EUR zostały zatem ujęte w wyniku z tytułu odsetek (a zatem ich wartość wzrosła o 95,2 mln EUR w porównaniu z ujemnymi odsetkami w wysokości 16,4 mln EUR ujętymi w wyniku roku poprzedniego). Premia TLTRO uwzględniona w wyniku rocznym roku sprawozdawczego wynosi 28,3 mln EUR w postaci ujemnych odsetek z tytułu premii SIRP I oraz 43,5 mln EUR w postaci ujemnych odsetek z tytułu premii SIRP II.

Konwersja waluty

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w EUR, które jest walutą funkcjonalną RBI AG. Walutą funkcjonalną jest waluta podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa spółka. Każda spółka w Grupie ustala swoją walutę funkcjonalną, biorąc pod uwagę wszystkie czynniki wymienione w MSR 21.

Sprawozdania finansowe spółek objętych pełną konsolidacją, sporządzone w walucie funkcjonalnej innej niż EUR, zostały przeliczone na walutę sprawozdawczą EUR przy zastosowaniu metody zmodyfikowanego kursu zamknięcia zgodnie z MSR 21. Kapitał własny został przeliczony po kursie historycznym, a wszystkie pozostałe aktywa i zobowiązania oraz noty zostały przeliczone po kursie zamknięcia. Różnice wynikające z przeliczenia walutowego składników kapitału (kursy historyczne) kompensuje się z zyskami zatrzymanymi.

Pozycje w rachunku zysków i strat zostały przeliczone według średniego kursu wymiany za dany rok na podstawie kursów z końca miesiąca. Różnice kursowe pomiędzy kursem zamknięcia w bilansie a kursem średnim w rachunku zysków i strat zostały skompensowane z kapitałem własnym (skumulowanymi innymi całkowitymi dochodami).

W momencie zbycia jednostki zagranicznej, skutkującego utratą kontroli, kontroli wspólnej lub znaczącego wpływu, odpowiednia kwota zakumulowana w kapitale z przeliczenia walut do tego dnia została przeniesiona do rachunku zysków i strat jako część wyniku z tytułu dekonsolidacji. W przypadku jednostki zależnej mającej siedzibę w strefie euro walutą funkcjonalną był rubel rosyjski, ze względu na treść ekonomiczną transakcji leżących u podstaw rozliczeń.

Kurs waluty pro €	2021		2020	
	Kurs na dzień 31.12.	Kurs średni 1.1.-31.12.	Kurs na dzień 31.12.	Kurs średni 1.1.-31.12.
Albański lek (ALL)	120,760	122,518	123,710	123,949
Białoruski rubel (BYN)	2,883	3,019	3,205	2,811
Bośniacka marka (BAM)	1,956	1,956	1,956	1,956
Bułgarski lew (BGN)	1,956	1,956	1,956	1,956
Chorwacka kuna (HRK)	7,516	7,528	7,552	7,536
Polski złoty (PLN)	4,597	4,571	4,560	4,452
Rumuński lej (RON)	4,949	4,921	4,868	4,838
Rosyjski rubel (RUB)	85,300	87,648	91,467	83,127
Serbski dinar (RSD)	117,582	117,541	117,480	117,530
Czeska korona (CZK)	24,858	25,694	26,242	26,414
Ukraińska hrywna (UAH)	30,923	32,427	34,756	30,886
Węgierski forint (HUF)	369,190	359,015	363,890	352,242
Amerykański dolar (USD)	1,133	1,185	1,227	1,145

Zakres konsolidacji

Liczba jednostek	Pełna konsolidacja / Vollkonsolidierung	
	2021	2020
Stan na początek okresu	209	209
Ujęte po raz pierwszy w okresie sprawozdawczym	6	6
Włączone w okresie sprawozdawczym	-1	-1
Wyłączone w trakcie okresu sprawozdawczego	-10	-5
Stan na koniec okresu	204	209
Siedziba w Austrii	115	117
Siedziba za granicą	89	92
Banki	21	20
Instytucje finansowe	130	134
Usługodawcy świadczący usługi pomocnicze	11	12
Finansowe spółki holdingowe	8	9
Inne	34	34

Ujęte po raz pierwszy w okresie sprawozdawczym

Firma, siedziba (kraj)	Udział	Dołączenie	Źródło
Kreditinstitute			
Equa bank a.s., Prag (CZ)	75,0%	1.7.	Nabycie
Finanzinstitute			
Equa Sales & Distribution s.r.o., Prag (CZ)	75,0%	1.7.	Nabycie
IMPULS-LEASING Slovakia s.r.o., Bratislava (SK)	78,7%	17.8.	Nabycie
OVIS Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	90,0%	1.10.	Istotność
Anbieter von Nebenleistungen			
Akcenta CZ a.s., Prag (CZ)	92,5%	1.6.	Nabycie
Sonstige Unternehmen			
Campus ATZ + DOS RBI Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	75,0%	1.3.	Istotność

Wyłączone w trakcie okresu sprawozdawczego

Firma, siedziba (kraj)	Udział	Wyłączenie	Źródło
Finanzinstitute			
Adipes Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Bremervörde KG, Frankfurt am Main (DE)	100,0%	1.12.	Istotność
Austria Leasing GmbH & Co. Immobilienverwaltung Projekt Hannover KG, Eschborn (DE)	100,0%	1.5.	Istotność
Raiffeisen International Invest Holding GmbH, Wien (AT)	100,0%	1.7.	Istotność
Raiffeisen Leasing d.o.o., Ljubljana (SI)	100,0%	1.10.	Istotność
RBI PE Handels- und Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	100,0%	1.7.	Istotność
ROOF Smart S.A., Luxemburg (LU)	100,0%	1.12.	Istotność
Styria Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Ahlen KG, Eschborn (DE)	6,0%	1.11.	Istotność
THYMO Raiffeisen-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	100,0%	1.11.	Istotność
Finanzholdings			
RBI KI Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	100,0%	1.1.	Połączenie
Sonstige Unternehmen			
LLC "ARES Nedvizhimost", Moskwa (RU)	50,0%	1.1.	Istotność
Tatra Residence, a.s., Bratislava (SK)	78,8%	1.1.	Istotność

Połączenia podmiotów

Nabycie Akcenta CZ a.s., Prag

W dniu 1 czerwca 2021 r. nastąpiło zamknięcie transakcji nabycia 100% udziałów w spółce Akcenta, przy czym 70% udziałów zostało nabytych od Raiffeisen Bank International AG z siedzibą w Wiedniu, a 30% udziałów od Raiffeisenbank a.s. z siedzibą w Pradze. Spółka Akcenta została po raz pierwszy uwzględniona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od czerwca 2021 roku.

Akcenta jest czeskim dostawcą walut obcych i transakcji płatniczych. Akcenta świadczy usługi w zakresie wymiany walut, płatności i handlu dla małych i średnich przedsiębiorstw w Czechach, na Słowacji, Węgrzech, w Polsce, Rumunii i Niemczech. Firma obsługuje około 43 000 klientów, w tym ponad 20 000 w Republice Czeskiej, a w 2020 roku przetworzyła transakcje klientów o łącznej wartości prawie 7 mld EUR. Akcenta będzie ściśle współpracować z istniejącym działem walutowym i płatniczym RBI. Takie podejście pozwoli na wykorzystanie efektu synergii przy jednoczesnym zapewnieniu elastyczności i dynamiki rozwoju firmy Akcenta oraz zwiększeniu jej udziału w rynku.

W trakcie alokacji ceny nabycia zgodnie z MSSF 3, istniejące relacje z klientami spółki Akcenta zostały zidentyfikowane jako odrębny składnik wartości niematerialnych, który należy ująć. Koszty przejęcia istniejącej bazy klientów wyniosły 3 mln EUR, a okres amortyzacji ustalono na pięć lat. Ponadto, w trakcie alokacji ceny nabycia, nazwa marki Akcenta została uznana za składnik wartości niematerialnych i prawnych, który należy ująć oddzielnie. Ponadto w trakcie alokacji ceny zakupu powstała niepodlegająca odliczeniu podatkowemu wartość firmy w wysokości 9 mln EUR..

Nabycie Equa bank a.s. i Equa Sales & Distribution s.r.o., Prag

W dniu 1 lipca 2021 roku RBI ogłosił, że przejęcie 100% udziałów w Equa (Equa bank a.s. oraz Equa Sales & Distribution s.r.o.) od AnaCap (AnaCap Financial Partners) przez czeską spółkę zależną Raiffeisenbank a.s. zostało pomyślnie zakończone. Konsolidacja Equa w bilansie RBI nastąpiła w lipcu 2021 roku (zamknięcie w dniu 1 lipca 2021 roku).

Przejęcie Equa (około 488 tys. klientów) jest częścią strategii RBI mającej na celu zwiększenie obecności na wybranych rynkach. Equa bank a.s. został połączony z czeskim bankiem zależnym Raiffeisenbank a.s. w dniu 1 stycznia 2022 roku. Pozwoli to na wykorzystanie efektu synergii i zwiększenie udziału w rynku. Wartość bilansowa brutto nabytych należności wyniosła 2 990 mln EUR, przy czym około 57 mln EUR z umownych przepływów pieniężnych w momencie początkowej konsolidacji uwzględniono w wycenie jako prawdopodobnie nieściągalne.

W trakcie alokacji ceny nabycia zgodnie z MSSF 3 istniejące relacje z klientami Equa oraz baza depozytowa klientów podstawowych zostały zidentyfikowane jako wartości niematerialne, które należy ująć oddzielnie. Okres użytkowania został ustalony odpowiednio na osiem i dziesięć lat. Ponadto nazwa marki Equa Bank została zidentyfikowana jako odrębnie ujęta wartość niematerialna i prawna. Ponadto w trakcie alokacji ceny zakupu powstała niepodlegająca odliczeniu podatkowemu wartość firmy w wysokości 18 mln EUR.

Nabycie IMPULS-LEASING Slovakia s. r. o., Bratislava

Zamknięcie transakcji przejęcia spółki IMPULS-LEASING (ILSK) nastąpiło 17 sierpnia 2021 roku, przy czym 99,85% udziałów zostało nabytych od Tatra Leasing, s.r.o. ILSK została włączona do skonsolidowanego sprawozdania finansowego po raz pierwszy w sierpniu 2021 r.

ILSK jest słowacką firmą leasingową, która koncentruje się na działalności na rzecz klientów prywatnych. Firma obsługuje około 5 300 klientów i jest numerem 6 na rynku słowackim z udziałem w rynku wynoszącym około 5%. ILSK zostanie połączony z Tatra Leasing w kwietniu 2022 roku. Pozwoli to na wykorzystanie efektu synergii i zwiększenie udziału w rynku. Wartość bilansowa brutto nabytych należności wyniosła 204 mln EUR, przy czym około 13 mln EUR z umownych przepływów pieniężnych w momencie początkowej konsolidacji uwzględniono w wycenie jako prawdopodobnie nieściągalne. W trakcie alokacji ceny nabycia zgodnie z MSSF 3, istniejące relacje z klientami ILSK zostały zidentyfikowane jako odrębny składnik wartości niematerialnych, który należy ująć, a okres amortyzacji ustalono na dziesięć lat. Ponadto w trakcie alokacji ceny zakupu powstała wartość firmy w wysokości 1 mln EUR, którą można odliczyć dla celów podatkowych.

Aktywa i zobowiązania zostały zaprezentowane w bilansie otwarcia według ich wartości rynkowej zgodnie z MSSF 3.4 (metoda nabycia):

w mln €	Akcenta 1.6.2021	Equa 1.7.2021	ILSK 17.8.2021	Razem
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie	107	92	6	205
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	2	2.911	182	3.095
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	8	0	0	8
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	1	0	0	1
Rzeczowe aktywa trwałe	1	10	2	12
Wartości niematerialne i prawne	5	92	5	101
Oprogramowanie	2	21	0	23
Depozyty bieżące	0	62	0	62
Relacje z klientami	3	7	4	15
Marka	1	2	0	3
Bieżące aktywa podatkowe	0	0	0	0
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	0	9	0	10
Pozostałe aktywa	0	16	4	20
Aktywa	124	3.130	199	3.452
Zobowiązania finansowe - zamortyzowany koszt	101	2.808	179	3.088
Zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu	6	0	0	6
Rezerwy	1	4	0	5
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	1	22	1	24
Pozostałe zobowiązania	5	11	3	18
Aktywa netto	11	284	16	311
Kapitał udziałów mniejszościowych	0	0	0	0
Aktywa netto po odliczeniu udziałów mniejszościowych	11	284	16	311
Przekazane środki	20	301	17	337
Wartość firmy	9	18	1	27

w mln €	Akcenta 1.6.2021	Equa 1.7.2021	ILSK 17.8.2021	Razem
Koszty nabycia	-20	-301	-17	-337
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	107	92	6	205
Przepływy pieniężne związane z nabyciem	87	-210	-10	-132

Prezentacja następujących pozycji od daty ujęcia zgodnie z MSSF 3 (q) (i):

w mln €	Akcenta	Equa	ILSK	Razem
Wynik z tytułu odsetek	0	33	3	36
Wynik operacyjny	0	7	1	9
Wynik po opodatkowaniu	0	-7	-1	-8

Ze względu na brak wystarczających informacji odstąpiono od prezentacji całorocznego obrazu zgodnie z MSSF 3 (q) (ii).

Noty objaśniające do rachunku zysków i strat

(1) Wynik z tytułu odsetek

w mln €	2021	2020 ¹
Przychody z tytułu odsetek według metody efektywnej stopy procentowej	3.847	3.767
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	94	74
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	3.753	3.693
Przychody z tytułu odsetek pozostałe	747	605
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	164	191
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	23	24
Aktywa finansowe - wyznaczone do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy	6	16
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń, ryzyko stopy procentowej	294	268
Pozostałe aktywa	14	7
Przychody z tytułu odsetek od zobowiązań finansowych	246	99
Koszty odsetek	-1.267	-1.251
Zobowiązania finansowe - zamortyzowany koszt	-746	-792
Zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu	-128	-174
Zobowiązania finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-43	-50
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń, ryzyko stopy procentowej	-252	-178
Pozostałe zobowiązania	-19	-8
Koszty odsetek od aktywów finansowych	-80	-49
Razem	3.327	3.121

¹ Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

w mln €	2021	2020 ¹
Wynik z tytułu odsetek	3.327	3.121
Średnia wartość aktywów oprocentowanych	165.227	146.311
Marża odsetkowa netto	2,01%	2,13%

¹ Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Wynik z tytułu odsetek obejmuje przychody z tytułu odsetek w wysokości 287 mln EUR (w roku poprzednim: 305 mln EUR) od aktywów finansowych wycenianych według wartości rynkowej oraz koszty z tytułu odsetek w wysokości 171 mln EUR (w roku poprzednim: 224 mln EUR) od zobowiązań finansowych wycenianych według wartości rynkowej.

Wynik z tytułu odsetek wzrósł o 207 mln EUR do kwoty 3 327 mln EUR. Na taki rozwój sytuacji wpłynęły przede wszystkim rosnące stopy procentowe w kilku walutach wschodnioeuropejskich oraz wysoki wzrost akcji kredytowej przy jedynie nieznacznie ujemnych efektach walutowych. Największy wzrost, o 104 mln EUR, odnotowano w centrali Grupy, głównie dzięki należnościom premiovym COVID 19 z tytułu programu TLTRO III w wysokości 50 mln EUR, silnemu wzrostowi akcji kredytowej, a także niższemu kosztowi finansowania z działalności depozytowej i emisji własnych. Szczególnie korzystnie kształtował się wynik z tytułu odsetek w Republice Czeskiej. Wzrost stóp procentowych oraz integracja banku Equa przyczyniły się do wzrostu wyniku z tytułu odsetek o 54 mln EUR. Na Węgrzech wynik z tytułu odsetek wzrósł o 40 mln EUR, dzięki pozytywnemu rozwojowi działalności w zakresie obsługi klientów korporacyjnych i detalicznych oraz wyższym rynkowym stopom procentowym. Na Ukrainie wyższe przychody z tytułu obsługi klientów korporacyjnych i detalicznych oraz niższe koszty odsetkowe wynikające ze zmian w strukturze produktów i podziale terminów zapadalności również przyczyniły się do wzrostu wyniku z tytułu odsetek o 18 mln EUR. Na Słowacji wynik z tytułu odsetek wzrósł o 8 mln EUR, głównie dzięki należnościom premiovym COVID 19 z tytułu programu TLTRO III. Średnie oprocentowane aktywa Grupy wzrosły o 13% rok do roku, głównie z powodu wzrostu inwestycji krótkoterminowych w ramach nadwyżki płynności. Marża odsetkowa netto zmniejszyła się o 12 punktów bazowych do poziomu 2,01%..

(2) Wynik z tytułu dywidendy

w mln €	2021	2020 ¹
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	0	0
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	1	0
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	10	11
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	30	9
Razem	42	21

¹ Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

(3) Wynik bieżący jednostek stowarzyszonych

w mln €	2021	2020
Wynik bieżący jednostek stowarzyszonych	46	41

(4) Wynik z tytułu prowizji

w mln €	2021	2020 ¹
Transakcje płatnicze	774	682
Działalność kredytowa i gwarancyjna	231	204
Papiery wartościowe	82	63
Zarządzanie aktywami	251	219
Działalność powiernicza i zarządzanie powiernicze	90	74
Prowizje maklerskie	76	33
Działalność w walutach obcych	438	350
Inne	44	58
Razem	1.985	1.684

1 Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat". Ponadto, ze względu na inny podział składników dochodu w Rumunii, nastąpiły reklasyfikacje w ramach dochodu z prowizji netto, w szczególności z zarządzania aktywami na transakcje płatnicze oraz działalność kredytową i gwarancyjną.

Wzrost przychodów z tytułu prowizji netto wynika z większej liczby transakcji z klientami detalicznymi i korporacyjnymi w zakresie transakcji płatniczych, zwłaszcza w obszarze usług płatniczych i kart kredytowych, a także w obszarze działalności walutowej, głównie z transakcji terminowych typu forward. Wynik z zarządzania aktywami również kształtował się pozytywnie, wzrastając najmocniej w Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft dzięki wyższym wolumenom z klientami detalicznymi. Pomimo dewaluacji walut w Europie Wschodniej, wynik prowizyjny netto wzrósł o 300 mln EUR do 1 985 mln EUR. Największy wzrost odnotowano w centrali Grupy. W Rosji, Rumunii, na Węgrzech i w Czechach również odnotowano wzrosty w ujęciu walutowym.

Wynik z tytułu opłat i prowizji obejmuje przychody i koszty w wysokości 1 758 mln EUR (za poprzedni rok: 1 336 mln EUR) związane z aktywami i zobowiązaniami finansowymi, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

w mln €	2021	2020 ¹
Przychody z tytułu prowizji	2.852	2.465
Transakcje płatnicze	1.244	1.118
Rozliczenia i rozrachunki	321	283
Karty kredytowe	144	121
Karty debetowe i inne karty bankowe	266	250
Inne usługi płatnicze	513	464
Działalność kredytowa i gwarancyjna	253	230
Papiery wartościowe	143	124
Zarządzanie aktywami	402	349
Działalność powiernicza	107	90
Prowizje maklerskie	114	65
Działalność w walutach obcych	479	377
Inne	110	112
Koszty prowizji	-867	-780
Transakcje płatnicze	-470	-436
Rozliczenie i rozrachunki	-151	-129
Karty kredytowe	-80	-61
Karty debetowe i inne karty bankowe	-98	-113
Inne usługi płatnicze	-142	-133
Działalność kredytowa i gwarancyjna	-22	-25
Papiery wartościowe	-62	-61
Zarządzanie aktywami	-152	-130
Działalność powiernicza	-17	-16
Prowizje maklerskie	-38	-32
Działalność w walutach obcych	-42	-27
Inne	-65	-53
Razem	1.985	1.684

1 Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat". Ponadto, ze względu na inny podział składników dochodu w Rumunii, nastąpiły reklasyfikacje w ramach dochodu z prowizji netto, w szczególności z zarządzania aktywami na transakcje płatnicze oraz działalność kredytową i gwarancyjną.

(5) Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz wynik z wyceny do wartości godziwej

w mln €	2021	2020 ¹
Wynik na aktywach i zobowiązaniach finansowych - przeznaczonych do obrotu	-92	79
Instrumenty pochodne	-87	226
Instrumenty kapitałowe	53	-143
Dłużne papiery wartościowe	-28	40
Pożyczki i należności	8	6
Pozycje krótkie	6	-5
Depozyty	-36	-42
Zobowiązania sekurytyzowane	-1	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	-10	-3
Wynik z aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu - obowiązkowo wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-6	7
Instrumenty kapitałowe	0	0
Dłużne papiery wartościowe	12	6
Pożyczki i należności	-18	1
Przychody netto z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych - wyznaczonych do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy	38	8
Dłużne papiery wartościowe	-6	-4
Depozyty	5	4
Zobowiązania sekurytyzowane	39	9
Różnice kursowe (netto)	113	-3
Razem	53	91

¹ Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz wynik na wycenie według wartości godziwej spadł o 38 mln EUR do 53 mln EUR. Spadek ten był spowodowany głównie stratami z wyceny obligacji rządowych związanymi ze stopami procentowymi oraz walutowymi instrumentami pochodnymi w Rosji, które wyniosły 57 mln EUR. Odnotowano również straty z wyceny związane ze stopą procentową w obszarze instrumentów pochodnych na stopę procentową oraz obligacji rządowych i korporacyjnych w centrali Grupy, które zostały w znacznym stopniu skompensowane przez zyski z wyceny związane ze stopą procentową emisji własnych wycenianych według wartości godziwej.

W sumie w wyniku z aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu w okresie sprawozdawczym odnotowano straty z tytułu instrumentów pochodnych w wysokości 87 mln EUR (w poprzednim roku: zyski w wysokości 226 mln EUR). Instrumenty pochodne są wykorzystywane głównie do zabezpieczania się przed ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem walutowym. Wyniki te zostały zniwelowane przez przeciwstawne zyski z przeliczeń walutowych (netto) w wysokości 113 mln EUR (w okresie poprzednim: strata w wysokości 3 mln EUR), które wynikały głównie ze zmian kursu rubla rosyjskiego.

Instrumenty kapitałowe przeznaczone do obrotu przyniosły w okresie sprawozdawczym zysk w wysokości 53 mln EUR, podczas gdy w analogicznym okresie roku ubiegłego wynik był zdecydowanie ujemny (pandemia COVID 19). Instrumenty kapitałowe są w przeważającej mierze wbudowane w relacje zabezpieczające, dlatego też pozytywna zmiana została skompensowana spadkiem pozycji instrumentów pochodnych.

(6) Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń

w mln €	2021	2020 ¹
Zmiany wartości godziwej z tytułu instrumentów zabezpieczających	-116	-125
Zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w rachunkowości zabezpieczeń	115	124
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujęta w rachunku zysków i strat	-1	0
Razem	-2	-1

¹ Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

(7) Pozostały wynik operacyjny

w mln €	2021	2020 ¹
Wynik z usunięcia z bilansu niezmodyfikowanych aktywów i zobowiązań finansowych - niewycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	10	-1
Dłużne papiery wartościowe	2	9
Pożyczki i należności	7	-10
Depozyty	0	0
Zobowiązania sekurytyzowane	1	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	0	0
Wynik z usunięcia z bilansu aktywów niefinansowych przeznaczonych do sprzedaży	-3	2
Nieruchomości inwestycyjne	3	0
Wartości niematerialne i prawne	-9	-3
Pozostałe aktywa	3	5
Przychody netto z działalności niebankowej	17	22
Przychody z działalności niebankowej	100	89
Koszty działalności niebankowej	-83	-68
Wynik z dodatkowych usług leasingowych	19	16
Przychody z tytułu dodatkowych usług leasingowych	38	33
Wydatki z tytułu dodatkowych usług leasingowych	-18	-18
Wynik z umów ubezpieczenia	-2	-4
Wynik z nieruchomości inwestycyjnych w tym z leasingu operacyjnego (nieruchomości)	46	50
Wynik z nieruchomości inwestycyjnych	14	15
Przychody z tytułu leasingu operacyjnego nieruchomości	16	17
Wydatki z tytułu leasingu operacyjnego nieruchomości	-4	-4
Przychody z tytułu pozostałego leasingu operacyjnego	26	27
Koszty z tytułu pozostałego leasingu operacyjnego	-6	-6
Wynikają z przypisania do pozostałych rezerw i ich rozwiązania	3	5
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	30	26
Razem	120	117
Pozostałe przychody operacyjne	331	320
Pozostałe koszty operacyjne	-212	-204

1 Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

w mln €	2021	2020 ¹
Koszty osobowe	-1.579	-1.521
Wydatki rzeczowe	-992	-927
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych	-407	-384
Razem	-2.978	-2.832

1 Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Koszty osobowe

w mln €	2021	2020 ¹
Płace i wynagrodzenia	-1.194	-1.161
Składki na ubezpieczenie społeczne	-288	-266
Koszty dobrowolnego ubezpieczenia społecznego	-44	-41
Koszty programów o określonych składkach	-15	-12
Koszty/przychody z tytułu programów emerytalnych o określonym poziomie świadczeń	-2	-2
Koszty z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia	-11	-14
Wydatki na inne długoterminowe świadczenia pracownicze z wyłączeniem przyszłych programów premialnych	0	-17
Koszty osobowe uwzględniające przyszłe programy premialne	-19	-9
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-7	1
Razem	-1.579	-1.521

1 Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Koszty osobowe wzrosły o 58 mln EUR do kwoty 1 579 mln EUR, głównie z powodu wzrostu w Czechach, Rosji, centrali Grupy i na Węgrzech. Wzrost w centrali Grupy wynikał przede wszystkim ze wzrostu bieżących wypłat wynagrodzeń, w Czechach - z integracji Equa banku, w Rosji - z wyższych wynagrodzeń i kosztów socjalnych, a na Węgrzech - z niższych kosztów osobowych w okresie poprzednim, spowodowanych czasowym ograniczeniem normalnego czasu pracy w związku z pandemią.

Wydatki na odprawę i emerytury

w mln €	2021	2020 ¹
Członkowie zarządu i wyższa kadra kierownicza	- 7	- 9
Pozostali pracownicy	- 22	- 22
Razem	- 30	- 31

Koszty materialne

w mln €	2021	2020 ¹
Koszty utrzymania przestrzeni biurowej	- 90	- 98
Koszty informatyczne	- 311	- 288
Koszty obsługi prawnej i doradztwa	- 143	- 117
Koszty reklamy i reprezentacji	- 141	- 113
Koszty komunikacji	- 65	- 63
Koszty biurowe	- 20	- 22
Koszty pojazdów	- 9	- 9
Koszty ochrony	- 28	- 43
Koszty podróży	- 5	- 4
Koszty szkolenia	- 14	- 15
Pozostałe podatki niezwiązane z dochodami	- 59	- 57
Pozostałe wydatki rzeczowe	- 106	- 98
Razem	- 992	- 927
w tym wydatki na leasing krótkoterminowy	- 12	- 11
w tym koszty leasingu środków o niskiej wartości	- 5	- 5

1 Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Główne czynniki, które przyczyniły się do wzrostu kosztów ogólnego zarządu o 65 mln EUR, to wyższe koszty reklamy (wzrost o 28 mln EUR), głównie w Rosji, oraz wyższe koszty usług prawnych i doradczych (wzrost o 26 mln EUR) w centrali Grupy, w Polsce i w Czechach. Wzrost ten dotyczył głównie usług konsultingowych w związku z integracją banku Equa oraz usług prawnych związanych z portfelem kredytów CHF w Polsce. Nastąpił dalszy wzrost kosztów informatycznych (wzrost o 24 mln EUR), głównie w centrali Grupy ze względu na zwiększone wydatki na zewnętrzne usługi konsultingowe w zakresie informatyki oraz w Republice Czeskiej w związku z kilkoma projektami integracyjnymi. Efekty walutowe w Europie Wschodniej wpłynęły na obniżenie kosztów.

Opłaty dla audytorów RBI AG i spółek zależnych ujęte w kosztach prawnych i konsultingowych dzielą się na wydatki na badanie sprawozdań finansowych w wysokości 6 mln EUR (okres poprzedniego roku: 6 mln EUR) oraz wydatki na doradztwo podatkowe i dodatkowe usługi konsultingowe - głównie usługi confirmacyjne - w wysokości 1 mln EUR (okres poprzedniego roku: 2 mln EUR). Z tej kwoty 2 mln EUR (w roku poprzednim: 2 mln EUR) przypada na audytora skonsolidowanego sprawozdania finansowego za badania oraz 1 mln EUR (w roku poprzednim: 1 mln EUR) za inne usługi doradcze.).

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych

w mln €	2021	2020 ¹
Rzeczowe aktywa trwałe	- 223	- 221
w tym prawa użytkowania	- 79	- 79
Wartości niematerialne i prawne	- 184	- 163
Razem	- 407	- 384

1 Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych wzrosła o 6% lub 23 mln EUR do 407 mln EUR, głównie z powodu wyższej kapitalizacji oprogramowania w centrali Grupy oraz integracji banku Equa w Czechach.

(8) Wynik z innych tytułów

w mln €	2021	2020 ¹
Zyski/straty z tytułu zmiany warunków umowy	-14	-40
Wyniki zmian wartości bieżącej niematerialnie zmienionych warunków umowy	-11	-40
Wyniki wyłączenia z bilansu z powodu istotnej zmiany warunków umowy	-4	0
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości/odwrócenia wartości inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	54	-62
Utrata wartości aktywów niefinansowych	5	-47
Wartość firmy	-2	-27
Inne	6	-20
Wynik z aktywów przeznaczonych do sprzedaży, grup do zbycia i dekonsolidacji	-13	6
Przychody netto z aktywów przeznaczonych do sprzedaży i grup do zbycia	3	7
Wynik z dekonsolidacji	-16	-1
Obciążenie podatkowe, którego nie można przypisać do działalności operacyjnej	0	0
Rezerwy na sprawy sporne związane z kredytami na bazie portfela	-326	-60
Razem	-295	-204

1 Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Straty z tytułu zmienionych warunków umów wyniosły 14 mln EUR (efekt COVID-19 minus 0,1 mln EUR) w okresie sprawozdawczym, po 40 mln EUR w analogicznym okresie roku poprzedniego (z czego 29 mln EUR z tytułu środków COVID-19, takich jak moratoria płatnicze i restrukturyzacja); większość moratoriów już wygasła. Dalsze informacje na temat moratoriów płatniczych można znaleźć w rozdziale Podstawy, w części Metody rachunkowości i wyceny w odniesieniu do COVID-19.

W pozycji Odpisy z tytułu utraty wartości/odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych w wysokości 54 mln EUR ujęto głównie odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostkach wycenianych metodą praw własności w kwocie netto 66 mln EUR. Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości akcji UNIQA Insurance Group AG, Wiedeń (50 mln EUR) wynikało z pozytywnego rozwoju kursu giełdowego i dobrego rozwoju działalności, a w przypadku spółki LEIPNIK-LUNDENBURGER INVEST Beteiligungs AG, Wiedeń (23 mln EUR) - ze wzrostu cen giełdowych niektórych inwestycji notowanych na giełdzie. W poprzednim roku natomiast, ze względu na gorsze perspektywy gospodarcze spowodowane pandemią, dokonano odpisów na utratę wartości w wysokości 68 mln EUR.

W tym samym okresie poprzedniego roku wartość firmy spółki Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft uległa utracie wartości o 27 mln EUR w związku z korektą planu średnioterminowego spowodowaną pandemią. Utrata wartości aktywów niefinansowych w tym samym okresie poprzedniego roku dotyczyła głównie nieruchomości w Rosji (15 mln EUR), których wycena doprowadziła do odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości w wysokości 12 mln EUR w okresie sprawozdawczym.

Wydatki na rezerwy na sprawy sądowe dotyczące kredytów w ujęciu portfelowym w wysokości 326 mln EUR wynikają z 278 mln EUR (w poprzednim roku: 43 mln EUR) z toczących się w Polsce postępowań dotyczących kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych lub powiązanych z walutą obcą. Wzrost o 235 mln EUR wynika z korekty parametrów w obliczeniach modelu.

Dochód netto z dekonsolidacji w wysokości 16 mln EUR wynikał głównie ze zbycia słoweńskiej spółki leasingowej oraz rosyjskiej jednostki Grupy. Więcej informacji na temat jednostek zależnych podlegających dekonsolidacji można znaleźć w rozdziale dotyczącym zakresu konsolidacji w Zasadach rachunkowości skonsolidowanej.

(9) Środki i obowiązujące opłaty na rzecz państwa

w mln €	2021	2020 ¹
Środki rządowe	-39	-103
Opłaty bankowe	-39	-103
Opłaty obowiązkowe	-174	-154
Bankowy fundusz naprawczy	-75	-67
Składki na ubezpieczenie depozytów	-99	-87
Razem	-213	-257

1 Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Wydatki na środki rządowe i obowiązkowe opłaty zmniejszyły się o 44 mln EUR do 213 mln EUR. Opłaty bankowe spadły o 64 mln EUR do 39 mln EUR. Spadek ten wynikał przede wszystkim z zaprzestania pobierania specjalnej opłaty bankowej w Austrii (w poprzednim roku 41 mln EUR), która została wprowadzona w 2016 roku i w przypadku RBI wynosiła 163 mln EUR. Środki te zostały zaksięgowane w czterech transzach w latach 2017-2020. Ponadto na Słowacji zniesiono podatek bankowy (w roku poprzednim: 26 mln EUR). Składki na ubezpieczenie depozytów wzrosły o 12 mln EUR - głównie w Rosji, na Słowacji i w Raiffeisen Bausparkasse Österreich Gesellschaft m. b. H. - do 99 mln EUR.

(10) Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

w mln €	2021	2020 ¹
Należności	-289	-577
Dłużne papiery wartościowe	7	-8
Zaciągnięte zobowiązania kredytowe, gwarancje finansowe i inne zobowiązania	-12	-14
Razem	-295	-598
w tym aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	2	-3
w tym aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	-284	-582

1 Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Poprawa sytuacji gospodarczej w roku obrotowym 2021 znalazła odzwierciedlenie w znacznym spadku kosztów ryzyka w prawie wszystkich krajach. Z drugiej strony, negatywny wpływ miały rezerwy w wysokości 28 mln EUR na Białoruś w związku z sankcjami UE, 25 mln EUR w związku z niepewnością geopolityczną na Ukrainie oraz 20 mln EUR na portfel kredytowy klientów rosyjskich potencjalnie objętych sankcjami.

W etapach 1 i 2 w okresie sprawozdawczym zaksięgowano odpisy netto na utratę wartości w wysokości 102 mln EUR (w poprzednim roku 315 mln EUR), z czego 98 mln EUR netto dotyczyło kredytów udzielonych przedsiębiorstwom niefinansowym, głównie w Austrii (34 mln EUR), na Ukrainie (27 mln EUR), Białorusi (20 mln EUR) i w Rumunii (10 mln EUR). W okresie sprawozdawczym dokonano odpisów z tytułu utraty wartości kredytów niespłaconych (Etap 3) w wysokości 180 mln EUR netto (w roku poprzednim: 302 mln EUR netto). Z tego 123 mln EUR dotyczyło gospodarstw domowych, zwłaszcza w Rosji (52 mln EUR), Rumunii (16 mln EUR), Bośni i Hercegowinie (13 mln EUR) i na Słowacji (12 mln EUR), a 43 mln EUR przedsiębiorstw niefinansowych, głównie w Austrii (24 mln EUR) i Rosji (12 mln EUR).

Szczegółowe informacje znajdują się w Nocie (39) Zmiany stanu odpisów z tytułu utraty wartości.

(11) Podatki od dochodów i zysków

w mln €	2021	2020 ¹
Podatek bieżący od dochodów i zysków	-390	-303
Kraj	-23	-36
Zagranica	-367	-267
Podatki odroczone	22	-18
Razem	-368	-321

1 Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Uzgodnienie pomiędzy zyskiem przed opodatkowaniem a efektywnym opodatkowaniem:

w mln €	2021	2020 ¹
Zysk przed opodatkowaniem	1.790	1.183
Obliczone obciążenie podatkowe w roku obrotowym według krajowej stawki podatku dochodowego w wysokości 25%.	-447	-308
Skutki różnych stawek podatków zagranicznych	145	107
Obniżenie podatku z tytułu nieopodatkowanych dochodów z inwestycji oraz nieopodatkowanych pozostałych dochodów	54	43
Wzrost podatków z tytułu kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	-34	-58
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości przeniesionych strat	-11	-5
Nierozpoznane podatki z tytułu zabezpieczenia inwestycji netto	-16	-46
Nierozpoznane podatki z tytułu utraty wartości inwestycji rozliczanych metodą praw własności	-16	-17
Nierozpoznane podatki z tytułu utraty wartości firmy	0	-7
Inne zmiany	-42	-30
Efektywne obciążenie podatkowe	-368	-321
Stopa opodatkowania	20,6%	27,1%

1 Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 "Działalność zaniechana"). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Stawka podatkowa zmniejszyła się o 6,6 punktu procentowego do 20,6% dzięki lepszemu udziałowi w zyskach centrali Grupy oraz wycenom udziałów w spółkach wycenianych metodą praw własności.

Informacje o bieżących i otwartych postępowaniach podatkowych przedstawiono w punkcie (56) Otwarte sprawy sądowe. Poza tym nie istnieją żadne istotne interpretacje podatkowe, które wymagałyby ujawnienia w rozumieniu KIMS 23.

W Austrii w październiku 2021 roku ogłoszono reformę podatkową, która przewiduje stopniowe obniżenie stawki podatku dochodowego od osób prawnych z 25% do 23% (2023: 24%, od 2024: 23%). Ponieważ reforma weszła w życie w styczniu 2022 r., jest to zdarzenie, którego nie trzeba uwzględniać w roku obrotowym 2021. Ze względu na grupę podatkową i przeniesienie strat podatkowych nie przewiduje się znaczących skutków.

Noty objaśniające do bilansu

(12) Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie

w mln €	2021	2020
Środki pieniężne w kasie	6.095	5.674
Salda w bankach centralnych	25.746	21.648
Inne depozyty na żądanie w instytucjach kredytowych	6.716	6.338
Razem	38.557	33.660

Wzrost sald w bankach centralnych wynikał głównie z depozytów na potrzeby zarządzania płynnością oraz rezerwy obowiązkowej. Rezerwa minimalna, która nie jest swobodnie dostępna, na dzień sprawozdawczy wynosiła 266 mln EUR (w roku poprzednim: 235 mln EUR). Ponadto wzrost refinansowania z TLTRO III na Słowacji spowodował dodatkowy wzrost w tej pozycji.

(13) Aktywa finansowe – koszt zamortyzowany

w mln €	2021			2020		
	Wartość bilansowa brutto	Skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	Wartość bilansowa	Wartość bilansowa brutto	Skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	Wartość bilansowa
Dłużne papiery wartościowe	15.625	-8	15.617	14.383	-12	14.371
Banki centralne	4	0	4	1.213	0	1.213
Instytucje rządowe	12.097	-3	12.094	10.566	-6	10.559
Instytucje kredytowe	2.199	0	2.199	1.761	0	1.761
Pozostałe instytucje finansowe	631	-5	626	597	-5	592
Przedsiębiorstwa niefinansowe	695	-1	695	246	-1	246
Pożyczki i należności	119.587	-2.559	117.028	104.780	-2.555	102.225
Banki centralne	12.005	0	12.005	6.762	0	6.762
Instytucje rządowe	1.385	-1	1.384	2.116	-4	2.112
Instytucje kredytowe	4.627	-4	4.623	5.192	-4	5.189
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	11.271	-92	11.180	9.277	-73	9.205
Przedsiębiorstwa niefinansowe	51.451	-1.357	50.094	46.170	-1.314	44.856
Gospodarstwa domowe	38.847	-1.105	37.742	35.262	-1.161	34.101
Razem	135.212	-2.567	132.645	119.163	-2.567	116.596

Wartość bilansowa pozycji aktywa finansowe - zamortyzowany koszt wzrosła o 16 049 mln EUR w porównaniu ze stanem na koniec 2020 r. Wzrost wolumenu działalności wyniósł 20 396 mln EUR, ale ze względu na planowaną sprzedaż Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD i jego spółki zależnej Raiffeisen Leasing Bulgaria EOOD, 4 347 mln EUR zostało przeklasyfikowane do pozycji (23) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i grupy do zbycia.

Wzrost akcji kredytowej o 18 496 mln EUR wynikał głównie z kredytów dla przedsiębiorstw niefinansowych (wzrost: 7 191 mln EUR), zwłaszcza w centrali Grupy (wzrost: 2 362 mln EUR), głównie w zakresie kredytów długoterminowych dla klientów korporacyjnych, w Rosji (wzrost: 1 625 mln EUR), głównie w zakresie finansowania kapitału obrotowego, w Czechach (wzrost: 1 037 mln EUR, z czego 433 mln EUR w wyniku integracji Equa Banku) oraz na Ukrainie (wzrost: 795 mln EUR). Wzrost działalności krótkoterminowej o 6 042 mln EUR nastąpił głównie w Czechach (wzrost: 3 893 mln EUR) w związku z wyższym wolumenem transakcji repo, a także w Rosji (wzrost: 780 mln EUR) i na Węgrzech (wzrost: 663 mln EUR), głównie w związku z krótkoterminowymi inwestycjami w Banku Narodowym. Wartość kredytów dla gospodarstw domowych wzrosła o 5 262 mln EUR, głównie w zakresie kredytów hipotecznych i konsumpcyjnych, przede wszystkim w Czechach (wzrost: 2 509 mln EUR, z czego 1 649 mln EUR w wyniku integracji Equa Bank) i Rosji (wzrost: 781 mln EUR).

(14) Aktywa finansowe - wartość godziwa przez inne całkowite dochody

w mln €	2021			2020		
	Wartość bilansowa brutto	Skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	Wartość bilansowa	Wartość bilansowa brutto	Skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	Wartość bilansowa
Instrumenty kapitałowe	151	-	151	157	-	157
Institucje kredytowe	3	-	3	15	-	15
Pozostałe przedsięwzięcia finansowe	81	-	81	80	-	80
Przedsiębiorstwa niefinansowe	66	-	66	62	-	62
Dłużne papiery wartościowe	4.511	-2	4.509	4.616	-4	4.612
Institucje rządowe	3.401	-1	3.400	3.205	-3	3.202
Institucje kredytowe	870	0	870	917	0	917
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	80	0	80	303	0	303
Przedsiębiorstwa niefinansowe	160	0	159	191	-1	190
Razem	4.662	-2	4.660	4.773	-4	4.769

Instrumenty kapitałowe w aktywach finansowych - wartość godziwa przez inne całkowite dochody:

w mln €	2021	2020
Visa Inc., San Francisco (US), Akcje uprzywilejowane klasy A	26	23
CEESEG Aktiengesellschaft, Wien (AT), Akcje zwykłe	34	30
Medicur - Holding Gesellschaft m.b.H., Wien (AT), Udziały w spółce	23	22
DZ BANK AG, Frankfurt am Main (DE), Deutsche Zentral-Genossenschaftsbank, Akcje zwykłe	0	12
PSA Payment Services Austria GmbH, Wien (AT), Udziały w spółce	5	4
Pozostałe	64	66
Razem	151	157
Dywidenda wypłacona z instrumentów kapitałowych - wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	10	11

(15) Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

w mln €	2021	2020
Instrumenty kapitałowe	1	1
Pozostałe przedsięwzięcia finansowe	1	1
Przedsiębiorstwa niefinansowe	0	0
Dłużne papiery wartościowe	543	422
Institucje rządowe	324	275
Institucje kredytowe	12	18
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	195	115
Przedsiębiorstwa niefinansowe	12	14
Pożyczki i należności	422	398
Rządy	1	2
Institucje kredytowe	2	2
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	33	34
Przedsiębiorstwa niefinansowe	50	95
Gospodarstwa domowe	337	266
Razem	966	822

(16) Aktywa finansowe - oznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

w mln €	2021	2020
Obligacje	264	457
Instytucje rządowe	108	295
Instytucje kredytowe	31	31
Pozostałe przedsięwzięcia finansowe	0	0
Przedsiębiorstwa niefinansowe	124	131
Razem	264	457

(17) Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu

w mln €	2021	2020
Instrumenty pochodne	2.132	2.102
Umowy na stopę procentową	1.267	1.342
Kontrakty kapitałowe	184	134
Kontrakty na kursy walutowe i złoto	652	612
Umowy kredytowe	21	11
Towarowe kontrakty terminowe	2	3
Inne	6	0
Instrumenty kapitałowe	369	227
Instytucje kredytowe	31	26
Pozostałe przedsięwzięcia finansowe	99	85
Przedsiębiorstwa niefinansowe	240	116
Dłużne papiery wartościowe	1.598	2.071
Banki centralne	95	0
Instytucje rządowe	1.069	1.568
Instytucje kredytowe	223	260
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	107	109
Przedsiębiorstwa niefinansowe	104	134
Pożyczki i należności	12	0
Przedsiębiorstwa niefinansowe	12	0
Razem	4.112	4.400

W pozycji "aktywa finansowe przeznaczone do obrotu" papiery wartościowe stanowiące zabezpieczenie, które odbiorca ma prawo sprzedać lub zastawić, wyniosły 138 mln EUR (w roku poprzednim: 51 mln EUR).

Szczegółowe informacje na temat pozycji instrumentów pochodnych znajdują się w punkcie (47) Pochodne instrumenty finansowe.

(18) Rachunkowość zabezpieczeń

w mln €	2021	2020
Dodatnie wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych z mikrozabezpieczenia wartości godziwej	215	212
Umowy na stopę procentową	215	210
Kontrakty na kursy walutowe i złoto	0	2
Dodatnie wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych z tytułu zabezpieczenia inwestycji netto	2	39
Dodatnie wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych z tytułu zabezpieczenia portfela	413	152
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	25	24
Zabezpieczenie wartości godziwej	387	128
Korekty wartości godziwej zabezpieczonego ryzyka stopy procentowej z tytułu zabezpieczenia wartości godziwej portfela	- 279	161
Razem	352	563

Wartość bilansowa pozycji korekty wartości godziwej zabezpieczonego ryzyka stopy procentowej z tytułu zabezpieczenia wartości godziwej portfela zmieniła się rok do roku z 161 mln EUR do minus 279 mln EUR. Zmiana ta wynikała głównie ze strat w wycenie zabezpieczanych kredytów w ramach portfelowych relacji zabezpieczających w Czechach, Rosji, na Węgrzech i w Raiffeisen Bausparkasse Gesellschaft m.b.H. na kredytach o stałym oprocentowaniu, spowodowanych wzrostem stóp procentowych, zwłaszcza w dłuższym okresie, oraz efektami walutowymi.

Korekty wartości godziwej zabezpieczonego ryzyka stopy procentowej z tytułu mikrozabezpieczeń wartości godziwej są wykazywane w odpowiednich pozycjach bilansowych transakcji bazowych i nie są uwzględniane w powyższej tabeli.

(19) Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

w mln €	2021	2020
Udziały w spółkach stowarzyszonych	251	254
Udziały w spółkach wycenianych według kapitału własnego	716	748
Razem	968	1.002
Liczba spółek zależnych nieuwzględnionych	274	290

Udziały w spółkach wycenianych według kapitału własnego:

w mln €	Udział w % 2021	Wartość księgowa 2021	Wartość księgowa 2020
card complete Service Bank AG, Wien (AT)	25,0%	10	10
EMCOM Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	33,6%	7	7
LEIPNIK-LUNDENBURGER INVEST Beteiligungs Aktiengesellschaft, Wien (AT)	33,1%	200	168
Limited Liability Company "Insurance Company "Raiffeisen Life", Moskau (RU)	25,0%	11	0
NOTARTREUHANDBANK AG, Wien (AT)	26,0%	12	12
Oesterreichische Kontrollbank Aktiengesellschaft, Wien (AT)	8,1%	56	54
Österreichische Hotel- und Tourismusbank Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	31,3%	13	12
Posojilnica Bank eGen, Klagenfurt (AT)	49,2%	10	10
Prva stavebna sporitelna a.s., Bratislava (SK)	32,5%	43	44
Raiffeisen Informatik GmbH & Co KG, Wien (AT)	47,6%	16	133
Raiffeisen-Leasing Management GmbH, Wien (AT)	50,0%	12	13
UNIQA Insurance Group AG, Wien (AT)	10,9%	325	284
Razem		716	748

Wartość księgowa spółek wycenianych metodą praw własności zmniejszyła się z 748 mln EUR do 716 mln EUR. Spadek ten jest spowodowany wysoką dywidendą wypłacaną przez Raiffeisen Informatik GmbH & Co KG. Poprawa sytuacji w spółkach LEIPNIK-LUNDENBURGER INVEST Beteiligungs Aktiengesellschaft i UNIQA Insurance Group AG wynika głównie z ożywienia na rynkach pomimo pandemii.

W UNIQA Insurance Group AG znaczący wpływ wynika z umowy konsorcjum z innymi głównymi akcjonariuszami, która reguluje w szczególności prawa delegowania uprawnień do Rady Nadzorczej. W spółce Oesterreichische Kontrollbank Aktiengesellschaft znaczący wpływ wywierają dwa stałe mandaty w Radzie Nadzorczej.

Informacje finansowe o spółkach wycenianych metodą praw własności na dzień 30 września 2021 r.:

w mln €	CCSB	EMCOM	LLI ¹	LLC	NTB	OeKB ¹
Aktywa	563	20	1.214	340	2.797	32.945
Przychody operacyjne	-7	0	29	5	10	68
Wynik z działalności zaniechanej	-11	0	22	9	0	51
Zysk po opodatkowaniu z działalności zaniechanej	0	0	0	0	0	0
Inne całkowite dochody	0	0	8	-10	0	7
Całkowite dochody ogółem	-11	0	30	-1	0	58
Przypadające na udziały mniejszościowe	0	0	2	0	0	2
Przypadające na akcjonariuszy jednostki, w której dokonano inwestycji	-11	0	27	-1	0	52
Aktywa obrotowe	555	20	334	38	972	6.875
Aktywa trwałe	8	0	880	302	1.825	26.070
Zobowiązania krótkoterminowe	-497	0	-348	-14	-2.599	-5.621
Zobowiązania długoterminowe	-26	0	-377	-281	-151	-26.481
Aktywa netto	40	20	488	45	47	843
Przypadające na udziały mniejszościowe	0	0	8	0	0	15
Przypadające na akcjonariuszy jednostki, w której dokonano inwestycji	40	20	480	45	47	828
Udział Grupy w aktywach netto jednostki, w której dokonano inwestycji						
Stan na 1.1.	10	7	150	0	12	65
Zmiana w udziale własnościowym/ konsolidacja po raz pierwszy	0	0	0	15	0	0
Całkowite dochody ogółem przypadające na Grupę	-3	1	12	-1	1	5
Otrzymane dywidendy	0	-1	-3	-3	0	-3
Udział w podwyższeniu kapitału	3	0	0	0	0	0
Udział Grupy w aktywach netto jednostki, w której dokonano inwestycji						
Stan na 30.9.	10	7	159	11	12	67
Wycena	0	0	41	0	0	-11
Wartość księgowa	10	7	200	11	12	56

1 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe: zyski i kapitał własny nie uwzględniają udziałów mniejszościowych..

CCSB: card complete Service Bank AG, Wien (AT)

EMCOM: EMCOM Beteiligungs GmbH, Wien (AT)

LLI: LEIPNIK-LUNDENBURGER INVEST Beteiligungs Aktiengesellschaft, Wien (AT)

LLC: Limited Liability Company "Insurance Company "Raiffeisen Life", Moskau (RU)

NTB: NOTARTREUHANDBANK AG, Wien (AT)

OeKB: Oesterreichische Kontrollbank Aktiengesellschaft, Wien (AT)

w mln €	OEHT	POSO	PSS	RIZ	R-Leasing	UNIQA ¹
Aktywa	1.197	427	2.947	272	51	31.813
Przychody operacyjne	6	-2	80	7	2	390
Wynik z działalności zaniechanej	4	2	14	4	3	238
Zysk po opodatkowaniu z działalności zaniechanej	0	0	0	0	0	0
Inne całkowite dochody	0	0	0	1	0	-23
Całkowite dochody ogółem	4	2	14	5	3	215
Przypadające na udziały mniejszościowe	0	0	0	0	0	0
Przypadające na akcjonariuszy jednostki, w której dokonano inwestycji	4	2	14	5	3	-23
Aktywa obrotowe	7	157	533	109	49	1.543
Aktywa trwałe	1.191	271	2.414	163	2	30.270
Zobowiązania krótkoterminowe	-16	-171	-645	-72	-16	-1.529
Zobowiązania długoterminowe	-1.139	-215	-2.021	-111	0	-26.890
Aktywa netto	42	42	281	89	35	3.394
Przypadające na udziały mniejszościowe	0	0	0	0	0	21
Przypadające na akcjonariuszy jednostki, w której dokonano inwestycji	42	42	281	89	35	3.373
Udział Grupy w aktywach netto jednostki, w której dokonano inwestycji						
Stan na 1.1.	12	20	87	161	16	376
Zmiana w udziale własnościowym/ konsolidacja po raz pierwszy	0	0	0	0	0	0
Całkowite dochody ogółem przypadające na Grupę	1	1	5	3	2	-2
Otrzymane dywidendy	0	0	0	-121	0	-6
Udział w podwyższeniu kapitału	0	0	0	0	0	0
Udział Grupy w aktywach netto jednostki, w której dokonano inwestycji						
Stan na 30.9.	13	21	91	42	17	368
Wycena	0	-11	-48	-26	-5	-42
Wartość księgowa	13	10	43	16	12	325

1 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe: zyski i kapitał własny nie uwzględniają udziałów mniejszościowych.

OEHT: Österreichische Hotel- und Tourismusbank Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)

POSO: Posojilnica Bank eGen, Klagenfurt (AT)

PSS: Prva stavebna sporitelna a.s., Bratislava (SK)

RIZ: Raiffeisen Informatik GmbH & Co KG, Wien (AT)

R-Leasing: Raiffeisen-Leasing Management GmbH, Wien (AT)

UNIQA: UNIQA Insurance Group AG, Wien (AT)

Test na utratę wartości dla spółek wycenianych w kapitale własnym

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego dokonuje się oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że wartość bilansowa inwestycji jest wyższa niż jej wartość odzyskiwalna. MSR 36 zawiera listę zewnętrznych i wewnętrznych wskaźników, które są uznawane za przesłanki utraty wartości. Jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, że w przypadku spółki wycenianej metodą praw własności może nastąpić utrata wartości, oblicza się wartość odzyskiwalną danego składnika aktywów. W celu przeprowadzenia testu na utratę wartości przyjęto następujące założenia dla jednostek materialnych:

Jednostki generujące środki pieniężne	2021				2020			
	LLI	OeKB	PSS	UNIQA	LLI	OeKB	PSS	UNIQA
Średnie stopy dyskontowe (po opodatkowaniu)	6,0%	6,4%	9,0%	8,4%	5,7%	6,2%	7,5%	9,1%
	WACC	CoE	CoE	CoE	CoE	CoE	CoE	CoE
Horyzont planowania	5 Jahre	3 Jahre	5 Jahre	5 Jahre	5 Jahre	3 Jahre	5 Jahre	5 Jahre

LLI: LEIPNIK-LUNDENBURGER INVEST Beteiligungs Aktiengesellschaft, Wien (AT)

OeKB: Oesterreichische Kontrollbank Aktiengesellschaft, Wien (AT)

PSS: Prva stavebna sporitelna a.s., Bratislava (SK)

UNIQA: UNIQA Insurance Group AG, Wien (AT)

Podsumowanie kluczowych założeń dotyczących planowania oraz opis podejścia zarządu do określania wartości :

Jednostki generujące środki pieniężne	Krótki opis	Kluczowe założenia	Podejście do zarządzania
LEIPNIK-LUNDENBURGER INVEST Beteiligungs Aktiengesellschaft (LLI)	W dwóch podstawowych obszarach - mielenia ziarna i sprzedaży (gorące i zimne napoje oraz żywność z automatów) - spółki LLI są liderami rynku w Austrii, a także w niektórych krajach UE (Europa Wschodnia i Niemcy).	Założenia planistyczne odzwierciedlają aktualne otoczenie zewnętrzne i zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą. Nie zakłada się dalszych blokad, a w 2022 roku oczekuje się dalszego ożywienia gospodarczego.	Planowanie obejmuje dostosowanie strategii korporacyjnej do zmienionych warunków ramowych spowodowanych pandemią COVID 19. Obejmuje to dalszą specjalizację, optymalizację poprzez cyfryzację oraz opracowywanie nowych produktów.
Oesterreichische Kontrollbank Aktiengesellschaft (OeKB)	OeKB pełni dwie zasadnicze funkcje dla austriackiego przemysłu eksportowego. Z jednej strony jest to agencja kredytów eksportowych Republiki Austrii, a z drugiej - emitent na rynku kapitałowym. Głównymi udziałowcami są Austriacki Bank Hotelarstwa i Turystyki (ÖHT) oraz Oesterreichische Entwicklungsbank (OeEB).	W założeniach planistycznych uwzględniono rozwój wolumenu w procedurze finansowania eksportu, a także wykazano spłaszczenie ekspansji kredytowej netto w kolejnych latach. Począwszy od 2022 r., zakłada się spadek z powodu wygaśnięcia specjalnych ram refinansowania banków kontrolnych (KRR). Założenia planistyczne w obecnej wersji zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą.	Podejście zarządcze odzwierciedla aktualne zewnętrzne warunki ramowe i zostało przyjęte jako podejście do wyceny. W dużej mierze zakłada się stabilny i niski poziom stóp procentowych. Wspierany pakiet działań COVID 19 wzmacnia konkurencyjność austriackiego przemysłu eksportowego, a także koncentruje się na środowisku, klimacie i zrównoważonym rozwoju.
Prva stavebna sporitelna a.s. (PSS)	Prva stavebna sporitelna a.s. prowadzi działalność w zakresie towarzystw budowlanych na rynku słowackim od 1992 roku. Jej udział w rynku wynosi 80 procent.	Dotychczas faza niskich stóp procentowych była nawet wykorzystywana do zwiększania przychodów netto z tytułu odsetek poprzez rygorystyczne dostosowywanie stóp procentowych depozytów. Tak jest również w przypadku planowania. Dzięki środkom oszczędnościowym planowany jest stały rozwój wyników. Założenia planistyczne w obecnej wersji zostały przyjęte przez Radę Nadzorczą.	Podejście zarządcze odzwierciedla aktualne zewnętrzne warunki ramowe i zostało przyjęte jako podejście do wyceny. Ponieważ firma zajmuje się wyłącznie działalnością w zakresie towarzystw budowlanych, jest narażona na mniejsze ryzyko niewypłacalności niż inne instytucje kredytowe. Są one zasadniczo ograniczone dzięki rygorystycznej polityce zabezpieczania.
UNIQA Insurance Group AG (UNIQA)	UNIQA Insurance Group AG jest jedną z wiodących grup ubezpieczeniowych na swoich głównych rynkach w Austrii i Europie Środkowo-Wschodniej. Grupa składa się z około 40 spółek w 18 krajach i obsługuje około 15,5 miliona klientów. Marki UNIQA i Raiffeisen Versicherung są dwiema silnymi markami ubezpieczeniowymi w Austrii i mają dobrą pozycję na rynkach Europy Środkowej i Wschodniej.	UNIQA planuje w najbliższych latach zwiększyć swoją podstawową rentowność. Ponadto planowane jest obniżenie wskaźnika zespolonego. W związku z planowanymi przepływami zwrotnymi z inwestycji, w najbliższych latach spodziewane są stabilne wyniki. W oparciu o te pozytywne efekty zakłada się poprawę rentowności kapitału własnego, co wspiera gromadzenie kapitału zgodnie z celami wzrostu. Założenia planistyczne w obecnej wersji zostały przyjęte przez Radę Nadzorczą.	Podejście zarządcze zostało zasadniczo przyjęte jako podejście do wyceny. Podstawą jest wyjątkowo dobry rok 2021. W centrum uwagi pozostaje średni roczny wzrost składki o 3%, dalsza redukcja wskaźnika kosztów, trwała poprawa wskaźnika zespolonego do 2025 roku oraz zwrot z kapitału własnego na poziomie stale przekraczającym 9% jako podstawa stopniowego wzrostu dywidendy.

Analiza wrażliwości

W celu zbadania, jak zmiana parametrów niezbędnych do określenia kosztu kapitału wpływa na wartość kapitału własnego, parametry te zostały zmienione w trakcie analizy wrażliwości. W oparciu o ostatnie testy na utratę wartości spółek LEIPNIK-LUNDENBURGER INVEST Beteiligungs Aktiengesellschaft, UNIQA Insurance Group AG oraz Raiffeisen Informatik GmbH & Co KG w roku obrotowym 2021 dokonano odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości. Ewentualnych odpisów aktualizujących dokonuje się do wysokości podwyższonej wartości odzyskiwalnej, nie więcej jednak niż do wysokości kwoty, jaka powstałaby, gdyby nie nastąpiła utrata wartości. W związku z tym w przypadku kart Complete Service Bank AG, Notartreuhandbank AG, ÖHT Österreichische Hotel- und Tourismusbank GmbH oraz EMCOM Beteiligungs GmbH należy zastosować metodę proporcjonalnego kapitału własnego pomimo zwiększonej wartości odzyskiwalnej. W przypadku Oesterreichische Kontrollbank Aktiengesellschaft wartość odzyskiwalna odpowiadała wartości bilansowej, natomiast utratę wartości odnotowano w przypadku Posojilnica Bank eGen, Prva stavebna sporitelna a.s oraz Raiffeisen-Leasing Management GmbH.

W przypadku realizacji scenariusza spadkowego (wzrost kosztu kapitału o 50 punktów bazowych) wartość użytkowa spółek LEIPNIK-LUNDENBURGER INVEST Beteteiligungs Aktiengesellschaft i UNIQA Insurance Group AG będzie nadal wyższa od proporcjonalnej wartości księgowej z roku poprzedniego, natomiast w przypadku pozostałych spółek, z wyjątkiem Card Complete Service Bank AG, Notartreuhandbank AG oraz EMCOM Beteiligungs GmbH, spadek wartości doprowadzi do odpisu wartości księgowej.

(20) Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne

w mln €	2021	2020
Rzeczowe aktywa trwałe	1.640	1.684
Grunty i budynki wykorzystywane w działalności operacyjnej	507	531
Meble biurowe i wyposażenie oraz inne rzeczowe aktywa trwałe	331	327
Nieruchomości inwestycyjne	307	290
Pozostałe aktywa w leasingu	89	90
Prawa użytkowania	406	447
Wartości niematerialne i prawne	933	763
Oprogramowanie	741	674
Wartość firmy	101	73
Znaki towarowe	2	8
Relacje z klientami	19	1
Aktywa podstawowe	60	-
Pozostałe wartości niematerialne i prawne	10	6
Razem	2.572	2.447
Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych	403	392

W roku obrotowym, w związku ze zmianą orientacji strategicznej, zmieniono nazwę Raiffeisen Bank Aval SA na Raiffeisen Bank SA, w związku z czym dokonano odpisu praw do znaków towarowych w wysokości 8 mln EUR. W Equa Bank depozyty podstawowe w wysokości 60 mln EUR zostały skapitalizowane jako wartości niematerialne i prawne w związku z przejęciem i wynikającą z niego aktualizacją wyceny zgodnie z MSSF 3. Ponadto aktywowano relacje z klientami w kwocie 13 mln EUR oraz znaki towarowe w kwocie 2 mln EUR z przejętych jednostek Grupy w Czechach i na Słowacji.

Depozyty podstawowe stanowią wartość bieżącą oszczędności wynikających z różnicy między kosztem depozytów podstawowych a kosztem równoważnej kwoty środków pochodzących z alternatywnego źródła rynkowego. Wartość niematerialna depozytów podstawowych wynika z faktu, że depozyty podstawowe stanowią stabilne źródło finansowania i są tańsze niż alternatywne możliwości inwestycyjne. Do wyceny depozytów podstawowych zastosowano metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych (DCF), dyskontując prognozowane oszczędności kosztów kosztem kapitału własnego. Okres użytkowania został ustalony na 10 lat.

W momencie przejścia Equa Bank miał około 488 tys. klientów, a Akcenta około 43 tys. W trakcie alokacji ceny nabycia relacje z klientami zostały uznane za wartości niematerialne, które należy ująć oddzielnie. Zastosowana metoda wyceny to metoda nadwyżki przychodów za wiele okresów, która jest standardową rynkową metodą wyceny relacji z klientami. Okresy użytkowania zostały ustalone odpowiednio na osiem i pięć lat.

Ponieważ po przejściu marki Equa i Akcenta będą częściowo wykorzystywane przez Raiffeisenbank a.s., Praga, w celu wzmocnienia jego pozycji na czeskim rynku bankowym i finansowym, zostały one skapitalizowane jako wartości niematerialne i prawne. Do ustalenia wartości zastosowano metodę zwolnienia z należności licencyjnych. Znaki towarowe są corocznie testowane pod kątem utraty wartości.

w mln €	Stan na 1.1.2021	Działalność zaniechana	Zmiana zakresu konsolidacji	Koszty nabycia / koszty wytworzenia				Stan na 31.12.2021
				Różnice kursowe	Wpływy	Wyprawy	Przesunięcia	
Rzeczowe aktywa trwałe	3.226	-86	-3	66	246	-194	0	3.255
Grunty i budynki wykorzystywane w działalności operacyjnej	987	0	-6	22	17	-35	-12	973
Meble biurowe i wyposażenie oraz inne rzeczowe aktywa trwałe	979	-62	4	30	111	-85	-6	970
Nieruchomości inwestycyjne	467	0	-2	0	25	-7	21	503
Pozostałe aktywa w leasingu	192	-3	-11	3	33	-27	-2	185
Prawa użytkowania	601	-21	13	10	60	-40	0	623
Wartości niematerialne i prawne	2.582	-61	146	72	254	-62	0	2.930
Oprogramowanie	2.092	-61	45	44	248	-32	-3	2.332
Wartość firmy	420	0	19	22	0	0	0	461
Znak firmowy	21	0	3	2	0	-23	0	3
Relacje z klientami	14	0	14	2	5	-3	0	32
Aktywa podstawowe	0	0	61	2	0	0	0	63
Pozostałe wartości niematerialne i prawne	35	0	3	1	0	-4	3	38
Razem	5.807	-147	143	138	499	-256	0	6.185

w mln €	Odpisy aktualizujące i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości			Wartość księgowa Stan na 31.12.2021
	Skumulowane	Odpisy	w tym odpisy amortyzacyjne	
Rzeczowe aktywa trwałe	-1.616	13	-231	1.640
Grunty i budynki wykorzystywane w działalności operacyjnej	-466	12	-37	507
Meble biurowe i wyposażenie oraz inne rzeczowe aktywa trwałe	-639	0	-89	331
Nieruchomości inwestycyjne	-197	0	-10	307
Pozostałe aktywa w leasingu	-97	1	-16	89
Prawa użytkowania	-217	0	-79	406
Wartości niematerialne i prawne	-1.997	2	-185	933
Oprogramowanie	-1.591	2	-175	741
Wartość firmy	-360	0	-2	101
Znak firmowy	0	0	0	2
Relacje z klientami	-14	0	-3	19
Aktywa podstawowe	-3	0	-3	60
Pozostałe wartości niematerialne i prawne	-28	0	-2	10
Razem	-3.612	15	-416	2.572

w mln €	Stan na 1.1.2020	Działalność zaniechana	Koszty nabycia / koszty wytworzenia		Wpływy	Wyphływy	Stan na 31.12.2020
			Zmiana zakresu konsolidacji	Różnice kursowe			
Rzeczowe aktywa trwałe	3.335	2	-216	310	-206	1	3.226
Grunty i budynki wykorzystywane w działalności operacyjnej	1.063	0	-72	22	-27	1	987
Meble biurowe i wyposażenie oraz inne rzeczowe aktywa trwałe	1.013	3	-98	136	-75	0	979
Nieruchomości inwestycyjne	491	0	-12	15	-36	9	467
Pozostałe aktywa w leasingu	229	-1	-3	26	-49	-10	192
Prawa użytkowania	540	0	-30	111	-19	0	601
Wartości niematerialne i prawne	2.574	14	-186	236	-57	-1	2.582
Oprogramowanie	2.011	14	-113	236	-56	-1	2.092
Wartość firmy	481	0	-61	0	0	0	420
Znak firmowy	28	0	-7	0	0	0	21
Relacje z klientami	18	0	-4	0	0	0	14
Pozostałe wartości niematerialne i prawne	37	0	-1	1	-1	0	35
Razem	5.909	17	-402	546	-263	0	5.807

w mln €	Odpisy aktualizujące i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości			Wartość księgowa Stan na 31.12.2020
	Skumulowane	Odpisy	w tym odpisy amortyzacyjne	
Rzeczowe aktywa trwałe	-1.542	1	-248	1.684
Grunty i budynki wykorzystywane w działalności operacyjnej	-456	1	-45	531
Meble biurowe i wyposażenie oraz inne rzeczowe aktywa trwałe	-652	0	-90	327
Nieruchomości inwestycyjne	-177	0	-13	290
Pozostałe aktywa w leasingu	-103	0	-17	90
Prawa użytkowania	-154	0	-83	447
Wartości niematerialne i prawne	-1.818	0	-195	763
Oprogramowanie	-1.417	0	-167	674
Wartość firmy	-346	0	-27	73
Znak firmowy	-14	0	0	8
Relacje z klientami	-12	0	-1	1
Pozostałe wartości niematerialne i prawne	-29	0	-1	6
Razem	-3.360	1	-444	2.447

Oprogramowanie

w mln €	2021	2020
Zakupione oprogramowanie	535	501
Oprogramowanie tworzone samodzielnie	205	174

Wartość firmy

Wartość bilansowa wartości firmy oraz kwoty brutto i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości firmy kształtowały się następująco w podziale na poszczególne jednostki wypracowujące środki pieniężne:

2021 w mln €	AKCENTA	EQUA	RBCZ	RKAG	Pozostałe	Razem
Stan na 1.1.	0	0	39	32	2	73
Zwiększenia	9	18	0	0	1	27
Utrata wartości	0	0	0	0	-2	-2
Zmiany kursów walutowych	0	0	2	0	0	2
Stan na 31.12.	9	18	41	32	1	101
Kwota brutto	9	18	41	59	335	461
Skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ¹	0	0	0	-27	-334	-360

1 Przeliczenie po kursie średnim:
AKCENTA: Akcenta CZ a.s., Prag (CZ)
EQUA: Equa bank a.s., Prag (CZ)
RBCZ: Raiffeisenbank a.s., Prag (CZ)
RKAG: Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)

2020 w mln €	RBCZ	RKAG	Pozostałe	Razem
Stan na 1.1.	40	59	2	101
Zwiększenia	0	0	0	0
Utrata wartości	0	-27	0	-27
Zmiany kursów walutowych	-1	0	0	-1
Stan na 31.12.	39	32	2	73
Kwota brutto	39	59	322	420
Skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ¹	0	-27	-320	-346

1 Przeliczenie po kursie średnim
RBCZ: Raiffeisenbank a.s., Prag (CZ)
RKAG: Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)

Test na utratę wartości wartości firmy

Wartość firmy jest testowana pod kątem utraty wartości na koniec każdego roku obrotowego poprzez porównanie wartości odzyskiwalnej każdego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, który wykazuje wartość firmy, z jego wartością bilansową. Wartość bilansowa odpowiada wartości aktywów netto, z uwzględnieniem wartości firmy oraz innych wartości niematerialnych i prawnych ujętych w ramach połączeń jednostek gospodarczych. Zgodnie z MSR 36 wartość firmy jest również testowana pod kątem utraty wartości w ciągu roku, jeśli istnieją ku temu przesłanki.

Główne założenia

Jednostki generujące środki pieniężne	2021			2020	
	RBCZ/EQUA	RKAG	AKCENTA	RBCZ	RKAG
Średnie stopy dyskontowe (po opodatkowaniu)	10,5%	8,7%	9,5%	11,2%	10,3%
Stopy wzrostu w fazie I i II (5 lat) p.a.	0,0%	2,1%	5,2%	55,3%	10,0%
Stopy wzrostu w fazie III (bezterminowo) p.a.	3,0%	2,0%	2,0%	3,0%	2,0%

RBCZ/EQUA: Raiffeisenbank a.s., Prag (CZ), Equa bank a.s., Prag (CZ)
RKAG: Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)
AKCENTA: Akcenta CZ a.s., Prag (CZ)

Jednostki generujące środki pieniężne	Krótki opis	Kluczowe założenia	Podejście do zarządzania
RBCZ/EQUA	Republika Czeska jest jednym z najważniejszych krajów dla grupy, gdzie udział w rynku ma być zwiększany zarówno poprzez wzrost organiczny, jak i przejęcia. Oczekuje się, że w 2022 roku rynek bankowy wzrośnie o 5%, przy czym w przypadku RBCZ spodziewany jest dodatkowy wzrost ze względu na integrację z EQUA. W związku z włączeniem EQUA do RBCZ w 2022 roku wzrośnie nie tylko dochód operacyjny, ale także koszty administracyjne. Jednak dzięki synergii, która nastąpi, nastąpi ogólne zmniejszenie kosztów administracyjnych w horyzoncie planowania od 2022 do 2025 roku.	Die Annahmen basieren sowohl auf internen als auch auf externen Quellen. Makroökonomische Annahmen der Researchabteilung wurden mit den Daten von externen Quellen und dem Fünf-Jahres-Plan verglichen, dem Vorstand präsentiert und vom Aufsichtsrat genehmigt.	Narodowy Bank Centralny zaskoczył podwyżką stóp procentowych o 125 punktów bazowych w czwartym kwartale 2021 r., zamiast oczekiwanych 50-75 punktów bazowych. Główna stopa procentowa wynosi obecnie 2,75% w porównaniu z 1,50%. Znaczna część planowanych podwyżek stóp procentowych została już zatem zrealizowana. W nowej prognozie Narodowego Banku Centralnego inflacja jest wyższa, natomiast wzrost gospodarczy został skorygowany w dół. Skutkuje to wyższym wkładem w marżę po stronie pasywów.
RKAG	RKAG jest jednym z wiodących austriackich towarzystw funduszy inwestycyjnych, od lat działa na arenie międzynarodowej i jest znanym graczem w wielu krajach europejskich. Oczekuje się stabilnego rozwoju. Ponadto spodziewane są wyższe marże, zwłaszcza w środowisku ESG. Koszty administracyjne pozostaną na stabilnym poziomie, z wyjątkiem niewielkiego wzrostu w obszarze IT..	Założenia planistyczne opierają się na źródłach wewnętrznych i zewnętrznych. Założenia makroekonomiczne działu badań zostały porównane z danymi pochodzącymi ze źródeł zewnętrznych, a plan pięcioletni i kierownictwo firmy opierają się zarówno na źródłach wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Założenia makroekonomiczne działu badawczego zostały porównane z danymi pochodzącymi ze źródeł zewnętrznych oraz z planem pięcioletnim przedstawionym Zarządowi i zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą. Plan ten został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą.	Główne ryzyko dla zysków wiąże się z rozwojem wolumenu funduszu, który z kolei zależy od rynku i jego rozwoju. Innymi czynnikami wpływającymi na ten proces są przyszłe możliwości sprzedaży, podział aktywów klientów oraz poziom możliwych do uzyskania marż.
AKCENTA	Okolo 20 procent środkowoeuropejskiego rynku walutowego dla MŚP nie jest obsługiwane przez banki, lecz przez dostawców usług płatniczych, takich jak Akcenta. Potencjał rynku w Europie Środkowej szacuje się na około 650 tysięcy firm, z czego Akcenta obsługuje obecnie około 2 procent. W Europie Środkowej Republika Czeska pozostaje rynkiem o największych perspektywach, opartych na solidnych oczekiwaniach gospodarczych i potencjale miliona zarejestrowanych firm, a także na silnej lokalnej walucie CZK. Przejęcie firmy Akcenta w 2021 roku dodaje RBI jedną z najsilniejszych lokalnych marek poza sektorem bankowym w zakresie usług walutowych i płatniczych.	Podejście do zarządzania odzwierciedla aktualne środowisko ekonomiczne oraz historyczne wyniki firmy. Bieżący plan operacyjny został poddany krytycznej ocenie i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą..	Model biznesowy Akcenty jako dostawcy usług płatniczych opiera się na transakcjach walutowych i płatnościach zabezpieczonych środkami płynnymi. Nie wykorzystuje się własnych środków finansowych, a struktura dochodów opiera się na narzutach od aktualnego kursu wymiany. Dzięki działalności Akcenty na głównych lokalnych rynkach walutowych UE-CEE (CZ, PL, HU, RO), spółka korzysta z wahań odpowiednich kursów walutowych i związanych z nimi opłat. Na tej podstawie w planowaniu można przyjąć solidne założenia dotyczące rozwoju, w tym wzrostu wyników w nadchodzących latach.

RBCZ/EQUA: Raiffeisenbank a.s., Prag (CZ), Equa bank a.s., Prag (CZ)
 RKAG: Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)
 AKCENTA: Akcenta CZ a.s., Prag (CZ)

Analiza wrażliwości

W celu sprawdzenia stabilności wyników testu na utratę wartości wartości firmy przeprowadzono analizę wrażliwości w oparciu o powyższe przesłanki. Koszt kapitału własnego został wybrany spośród kilku możliwości jako parametr istotny dla tej analizy. Poniższe zestawienie ilustruje zakres, w jakim koszt kapitału własnego mógłby wzrosnąć lub zrównoważona stopa wzrostu ulec zmniejszeniu bez spadku wartości użytkowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne poniżej odpowiedniej wartości bilansowej (kapitał własny plus wartość firmy).

Maksymalna wrażliwość	2021			2020	
	RBCZ/EQUA	RKAG	AKCENTA	RBCZ	RKAG
Wzrost stopy dyskontowej	3,6 PP	14,9 PP	1,3PP	1,0 PP	> 5,0 PP
Zmniejszenie tempa wzrostu w fazie III	-	-	-	1,5 PP	> 5,0 PP

RBCZ/EQUA: Raiffeisenbank a.s., Prag (CZ), Equa bank a.s., Prag (CZ)
 RKAG: Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)
 AKCENTA: Akcenta CZ a.s., Prag (CZ)

(21) Należności podatkowe

w mln €	2021	2020
Bieżące aktywa podatkowe	73	87
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	152	121
Aktywa podatkowe z tytułu różnic przejściowych	112	108
Straty przeniesione na kolejne lata	13	13
Razem	225	208

Saldo podatku odroczonego:

w mln €	2021	2020
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	103	91
Zobowiązania finansowe - zamortyzowany koszt	88	99
Zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu	23	125
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń z uwzględnieniem korekt wartości godziwej	9	8
Zobowiązania finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	21	38
Rezerwy	158	97
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	29	28
Pozostałe aktywa	45	58
Straty przeniesione na następne lata	13	13
Pozostałe pozycje bilansowe	15	10
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	502	566
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	30	102
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	147	129
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	16	15
Aktywa i zobowiązania finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	1
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	27	24
Rzeczowe aktywa trwałe	37	38
Wartości niematerialne i prawne	72	54
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń z uwzględnieniem korekt wartości godziwej	25	76
Rezerwy	5	15
Pozostałe aktywa	20	21
Pozostałe zobowiązania	9	6
Pozostałe pozycje bilansowe	8	2
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	396	482
Saldo podatku odroczonego	106	84

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujęto skapitalizowane korzyści w wysokości 13 mln EUR (w roku poprzednim: 13 mln EUR) z tytułu niewykorzystanych przeniesień strat podatkowych. Straty przeniesione na kolejny okres mogą być w większości przypadków przenoszone na czas nieokreślony. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu przeniesienia strat podatkowych w wysokości 527 mln EUR (rok poprzedni: 560 mln EUR) nie były kapitalizowane, ponieważ z dzisiejszej perspektywy ich wykorzystanie nie wydaje się możliwe w rozsądnym terminie.

(22) Aktywa trwałe i jednostki przeznaczone do zbycia

w mln €	2021	2020
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży w ramach działalności zaniechanej	5.491	0
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i jednostki przeznaczone do zbycia	39	22
Razem	5.531	22

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży w ramach działalności zaniechanej

W listopadzie 2021 roku Zarząd RBI podjął decyzję o sprzedaży Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD i jego spółki zależnej Raiffeisen Leasing Bulgaria EOOD na rzecz KBC Bank, spółki zależnej należącej w całości do belgijskiej grupy KBC Group NV. Sprzedaż jest zgodna z długoterminową strategią Grupy polegającą na skoncentrowaniu działalności na innych liniach biznesowych. Działalność zaniechana została zaklasyfikowana jako grupa do zbycia przeznaczona do sprzedaży i jest prezentowana w bilansie oddzielnie. Przychody ze zbycia znacznie przekroczą wartość bilansową aktywów netto, dlatego nie dokonano odpisu z tytułu utraty wartości w związku z klasyfikacją tej działalności jako przeznaczonej do sprzedaży. Ze względu na wynikającą z tego kontynuację wartości bilansowej, wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w MSSF 13 nie mają zastosowania.

Pozycja aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży w ramach działalności zaniechanej obejmowała grupę do zbycia Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD (5 239 mln EUR) i Raiffeisen Leasing Bulgaria EOOD (252 mln EUR).

Poniżej przedstawiono pozycje rachunku zysków i strat, bilansu oraz rachunku przepływów pieniężnych dotyczące działalności zaniechanej.

Rachunek zysków i strat

w mln €	2021	2020
Wynik z tytułu odsetek	126	121
Przychody z tytułu odsetek według metody efektywnej stopy procentowej	123	120
Przychody z tytułu odsetek pozostałe	5	3
Koszty odsetkowe	-2	-2
Przychody z tytułu dywidend	2	2
Wynik bieżący jednostek stowarzyszonych	0	0
Wynik z tytułu prowizji	64	54
Przychody z tytułu prowizji	81	67
Koszty prowizji	-18	-14
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz wynik z wyceny według wartości godziwej	1	3
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	-1	0
Pozostały wynik operacyjny	2	1
Przychody operacyjne	193	180
Koszty osobowe	-46	-44
Pozostałe koszty administracyjne	-26	-23
Amortyzacja	-10	-14
Koszty administracyjne	-82	-81
Wynik operacyjny	111	99
Inny wynik	0	-1
Środki rządowe i obowiązkowe opłaty	-6	-15
Utrata wartości aktywów finansowych	-10	-31
Zysk przed opodatkowaniem	94	51
Podatki od dochodów i zysków	-8	-3
Zysk po opodatkowaniu	86	48

Rachunek zysków i strat działalności zaniechanej stanowi wkład Grupy. Odchylenia od wyniku krajowego dla Bułgarii prezentowanego w sprawozdawczości segmentowej wynikają z relacji biznesowych wewnątrz Grupy.

Bilans

Aktywa w mln €	2021
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie	838
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	4.347
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	200
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	13
Aktywa finansowe - oznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	16
Rachunkowość zabezpieczeń	0
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	3
Rzeczowe aktywa trwałe	35
Wartości niematerialne i prawne	25
Bieżące aktywa podatkowe	0
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	0
Pozostałe aktywa	14
Razem	5.491

Zobowiązania w mln €	2021
Zobowiązania finansowe - zamortyzowany koszt	4.797
Zobowiązania finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0
Zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu	5
Rachunkowość zabezpieczeń	0
Rezerwy	18
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	2
Pozostałe zobowiązania	6
Razem	4.829

Rachunek przepływów pieniężnych

w mln €	2021
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie według stanu na dzień 1.1.	703
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	344
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-207
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-4
Skutki zmian kursów walutowych	2
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie na dzień 31.12.	838

Pozycja aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i grupy do zbycia obejmuje głównie dwie nieruchomości na Słowacji i jedną nieruchomość we Francji. Wyceny do wartości godziwej dokonuje się tylko wówczas, gdy nastąpiła utrata wartości bilansowej do wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

(23) Pozostałe aktywa

w mln €	2021	2020
Rozliczenia międzyokresowe i odroczenia	515	419
Zapasy i koszty usług, na które nie wystawiono jeszcze faktur	227	168
Pozostałe aktywa	506	425
Razem	1.248	1.012

(24) Zobowiązania finansowe - koszt zamortyzowany

w mln €	2021	2020
Należności wobec instytucji kredytowych	34.560	29.073
Kwoty krótkoterminowe/ depozyty jednodniowe	13.772	12.709
Zobowiązania o ustalonym terminie wymagalności	19.147	15.782
Umowa z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	1.641	583
Należności wobec klientów	114.988	101.881
Kwoty krótkoterminowe/ depozyty jednodniowe	87.614	76.197
Zobowiązania o ustalonym terminie wymagalności	27.327	25.564
Umowa z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	48	121
Zobowiązania sekurytyzowane	11.299	10.346
Obligacje zabezpieczone	1.222	1.246
Pozostałe zobowiązania sekurytyzowane	10.078	9.100
w tym zamienne złożone instrumenty finansowe	1.231	910
w tym niezamienne	8.846	8.189
Pozostałe zobowiązania finansowe	853	434
Razem	161.700	141.735
w tym zobowiązania finansowe podporządkowane	2.934	3.005
w tym zobowiązania z tytułu leasingu	415	454

W centrali Grupy kwoty krótkoterminowe/lokaty nocne wzrosły o 1 779 mln EUR, z czego 1 256 mln EUR wynikało z wyższych depozytów Raiffeisen Landesbanken. Ponadto wzrosły zobowiązania o ustalonym terminie wymagalności, zwłaszcza na Słowacji o 2 189 mln EUR oraz w centrali Grupy o 762 mln EUR. Głównym czynnikiem był udział RBI AG i Tatra banka, a.s. w programie TLTRO III Europejskiego Banku Centralnego. Wartość bilansowa na dzień bilansowy wynosiła 8 437 mln EUR. Ponadto w bieżącym okresie sprawozdawczym uwzględniono premie SIRP I i SIRP II w wysokości 72 mln EUR. Jeśli chodzi o zobowiązania wobec klientów, wyraźnie widać, że preferowane są depozyty dostępne w krótkim terminie. W obszarze kwot krótkoterminowych/ depozytów jednodniowych duży wzrost odnotowano w Republice Czeskiej, Rosji i na Węgrzech (łącznie wzrost: 8 990 mln EUR). Do takiego rozwoju sytuacji przyczyniły się przede wszystkim gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa niefinansowe, a efekty walutowe wzmocniły ten trend zwłaszcza w Rosji i Czechach. W zakresie zobowiązań o ustalonym terminie wymagalności odnotowano niewielki wzrost w stosunku do roku poprzedniego. Wzrost ten był spowodowany przede wszystkim wzrostem w Republice Czeskiej i w centrali Grupy (łącznie wzrost: 2 624 mln EUR), przy czym w Republice Czeskiej na wzrost wpłynęły efekty walutowe. Pozostałe zobowiązania sekurytyzowane wzrosły w Czechach, na Słowacji i w Rumunii w związku z emisjami, co spowodowało łączną zmianę o 978 mln EUR. Inne zobowiązania finansowe gwałtownie wzrosły w związku z transakcjami będącymi w toku na dzień bilansowy, zwłaszcza w Rosji, Czechach i Rumunii.

W związku z planowaną sprzedażą Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD i jego spółki zależnej Raiffeisen Leasing Bulgaria EOOD, 4 797 mln EUR zostało przeklasyfikowane do zobowiązań przeznaczonych do sprzedaży w grupie do zbycia.

Zobowiązania wobec instytucji kredytowych i klientów według klas aktywów:

w mln €	2021	2020
Banki centralne	9.534	7.115
Instytucje rządowe	2.785	2.463
Instytucje kredytowe	25.025	21.959
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	11.000	9.726
Przedsiębiorstwa niefinansowe	44.513	39.645
Gospodarstwa domowe	56.690	50.047
Razem	149.548	130.955

Zobowiązania wobec banków centralnych wzrosły zwłaszcza w centrali Grupy i na Słowacji w związku z uczestnictwem w programie TLTRO III. Depozyty instytucji rządowych i samorządowych wzrosły o 376 mln EUR, głównie na Słowacji. Zmiana stanu zobowiązań wobec instytucji kredytowych wynikała głównie z wyższych depozytów jednodniowych w centrali Grupy (wzrost: 2 558 mln EUR). Wzrost zobowiązań wobec innych podmiotów finansowych wynikał również w dużej mierze z centrali Grupy (wzrost: 711 mln EUR) oraz z Republiki Czeskiej (wzrost: 206 mln EUR). Z jednej strony tworzone zobowiązania o uzgodnionym terminie wymagalności, a z drugiej strony - kwoty krótkoterminowe/ depozyty bieżące. W rozwoju zobowiązań wobec przedsiębiorstw niefinansowych znaczący udział miały Czechy, centrala Grupy oraz Rosja, gdzie łączny wzrost wyniósł 3 694 mln EUR. W Rosji i Czechach efekty walutowe wzmocniły tę tendencję. W zobowiązaniach wobec gospodarstw domowych udział Republiki Czeskiej w całkowitej zmianie wyniósł 5 197 mln EUR. Przyczyną tego silnego wzrostu było między innymi przejęcie spółek Equa Bank a.s. oraz Equa Sales & Distribution s.r.o. Kolejny duży wzrost odnotowano w Rosji - 1 211 mln EUR, choć prawie połowa tej kwoty wynikała z efektów walutowych.

Emisja istotnych dłużnych papierów wartościowych:

Emitent	ISIN	Typ	Waluta	Wartość nominalna w mln €	Kupon	Wymagalność	Opcjonalna data wykupu
RBI AG	XS2106056653	Senior öffentliche Platzierung	EUR	750	0,3%	22.01.2025	Nie
RBI AG	XS2055627538	Senior öffentliche Platzierung	EUR	750	0,4%	25.09.2026	Nie
RBI AG	XS0981632804	Nachrangkapital	EUR	500	6,0%	16.10.2023	Nie
RBI AG	XS1917591411	Senior öffentliche Platzierung	EUR	500	1,0%	04.12.2023	Nie
RBI AG	XS2086861437	Senior öffentliche Platzierung	EUR	500	0,1%	03.12.2029	Nie
RBI AG	XS2049823763	Nachrangkapital	EUR	500	1,5%	12.03.2030	12.03.2025
RBI AG	XS2189786226	Nachrangkapital	EUR	500	2,9%	18.06.2032	18.06.2027
RBI AG	XS2353473692	Nachrangkapital	EUR	500	1,4%	17.06.2033	17.03.2028

W okresie sprawozdawczym wydatki na zobowiązania podporządkowane wyniosły 118 mln EUR (w roku poprzednim: 131 mln EUR).

Zmiany w zakresie zobowiązań finansowych podporządkowanych w kategoriach wyceny "zamortyzowany koszt" i "wyznaczona wartość godziwa przez wynik finansowy":

w mln €	
Wartość bilansowa na dzień 1.1.2020 r.	3.131
Zmiana wartości księgowej	102
w tym środki pieniężne i ich ekwiwalenty	88
w tym skutki zmian kursów walutowych	-3
w tym zmiana wartości godziwej	18
Wartość bilansowa na dzień 31.12.2020 r.	3.233
Zmiana wartości księgowej	-68
w tym środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-77
w tym skutki zmian kursów walutowych	-14
w tym zmiana wartości godziwej	24
Wartość bilansowa na dzień 31.12.2021 r.	3.165

(25) Zobowiązania finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

w mln €	2021	2020
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	48	48
Zobowiązania o ustalonym terminie wymagalności	48	48
Zobowiązania wobec klientów	165	231
Zobowiązania o ustalonym terminie wymagalności	165	231
Zobowiązania sekurytyzowane	1.110	1.228
Umowy hybrydowe	1	3
Pozostałe zobowiązania sekurytyzowane	1.109	1.226
w tym zamienne złożone instrumenty finansowe	0	4
w tym niezamienne	1.109	1.221
Razem	1.323	1.507
w tym zobowiązania finansowe podporządkowane	232	228

(26) Zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu

w mln €	2021	2020
Instrumenty pochodne	1.894	2.057
Umowy na stopę procentową	1.115	1.128
Kontrakty kapitałowe	138	227
Kontrakty na kursy walutowe i złoto	569	603
Umowy kredytowe	27	18
Towarowe kontrakty terminowe	1	0
Inne	45	80
Pozycje krótkie	250	501
Instrumenty kapitałowe	6	97
Dłużne papiery wartościowe	243	404
Zobowiązania sekurytyzowane	3.729	3.422
Umowy hybrydowe	3.729	3.332
Pozostałe zobowiązania sekurytyzowane	0	90
w tym zamienne złożone instrumenty finansowe	0	90
Razem	5.873	5.980

Szczegółowe informacje na temat pozycji instrumentów pochodnych znajdują się w punkcie (47) Pochodne instrumenty finansowe.

(27) Rachunkowość zabezpieczeń

w mln €	2021	2020
Ujemne wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych z mikrozabezpieczenia wartości godziwej	69	43
Umowy na stopę procentową	69	43
Kontrakty na kursy walutowe i złoto	0	0
Ujemne wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych z tytułu zabezpieczenia mikroprzepływów pieniężnych	0	1
Umowy na stopę procentową	0	1
Ujemne wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych z tytułu zabezpieczenia inwestycji netto	29	9
Ujemne wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych z tytułu zabezpieczenia portfela	730	344
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	43	7
Zabezpieczenie wartości godziwej	686	338
Korekty wartości godziwej zabezpieczonego ryzyka stopy procentowej z tytułu zabezpieczenia wartości godziwej portfela	-536	24
Razem	292	421

Ujemne wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych z zabezpieczenia portfela wzrosły o 386 mln EUR do 730 mln EUR. Wzrost ten był spowodowany głównie zabezpieczeniem portfela w Czechach i na Węgrzech. Przeciwnie efekty wystąpiły w Raiffeisen Bausparkasse Gesellschaft m. b. H. Przyczyną zmian były głównie zmiany stóp procentowych, ale także efekty walutowe w Czechach i na Węgrzech.

Pozycja korekty wartości godziwej zabezpieczonego ryzyka stopy procentowej z tytułu zabezpieczenia wartości godziwej portfela zmniejszyła się o 560 mln EUR do poziomu minus 536 mln EUR. Efekt ten wynikał głównie z kształtowania się wartości godziwej zabezpieczanych zobowiązań w ramach zabezpieczeń portfelowych w Czechach i na Węgrzech w związku z tendencją do wzrostu stóp procentowych, zwłaszcza w przypadku zabezpieczonych depozytów klientów w walutach lokalnych.

Korekty wartości godziwej zabezpieczonego ryzyka stopy procentowej z tytułu mikrozabezpieczeń wartości godziwej są wykazywane w odpowiednich pozycjach bilansowych transakcji bazowych i nie są uwzględnione w powyższej tabeli.

(28) Rezerwy

w mln €	2021	2020
Rezerwy na ryzyko pozabilansowe	188	176
Inne zobowiązania i gwarancje wystawione zgodnie z MSSF 9	185	174
Inne zobowiązania i gwarancje wydane zgodnie z MSR 37	3	1
Zapisy dotyczące pracowników	491	478
Emerytury i inne świadczenia po okresie zatrudnienia	195	204
Inne długoterminowe świadczenia pracownicze	57	59
Wypłaty premii	171	153
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	64	58
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	3	4
Inne postanowienia	776	407
Sprawy sądowe i podatkowe w toku	551	247
Restrukturyzacja	17	18
Uciążliwe umowy	59	62
Inne postanowienia	149	80
Razem	1.454	1.061

Rezerwy wzrosły o 394 mln EUR do kwoty 1 454 mln EUR. Wzrost ten jest spowodowany wzrostem w związku z toczącymi się postępowaniami dotyczącymi portfeli kredytów w CHF, wynoszącymi od 304 mln EUR do 551 mln EUR. W Polsce odnotowano wzrost o 275 mln EUR do 364 mln EUR, a w Chorwacji o 21 mln EUR do 56 mln EUR. Ponadto zwiększono rezerwy w związku z nierozstrzygniętymi postępowaniami z urzędem ochrony konsumentów w Rumunii. Raiffeisen Bank S.A. odnotował wzrost o 10 mln EUR do 27 mln EUR. W Aedificium Banca pentru Locuinte S.A. rezerwa wzrosła o 4 mln EUR do kwoty 23 mln EUR w związku z nierozstrzygniętym postępowaniem w ramach kontroli przeprowadzonej przez rumuński Trybunał Obrachunkowy.

Więcej informacji na ten temat można znaleźć w punkcie (56) Nieuregulowane sprawy sądowe.

w mln €	1.1.2021	Działalność zaniechana	Zmiany w zakresie konsolidacji	Zwiększenia	Zmniejsze nia	Wykorzystanie	Przesunięcia, Różnice kursowe	31.12.2021
Rezerwy na ryzyko pozabilansowe ¹	1	0	0	2	0	0	0	3
Inne zobowiązania i gwarancje wydane zgodnie z MSR 37	1	0	0	2	0	0	0	3
Postanowienia dotyczące pracowników	478	-8	3	146	-31	-115	10	491
Emerytury i inne świadczenia po okresie zatrudnienia	204	-1	0	0	-10	-8	10	195
Inne długoterminowe świadczenia pracownicze	59	0	0	1	-1	-1	-1	57
Wypłaty premii	153	-5	3	133	-18	-101	1	171
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	58	-2	0	12	-2	-3	-1	64
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	4	0	0	1	0	-1	0	3
Inne postanowienia	407	-2	0	513	-59	-82	-4	776
Sprawy sądowe i podatkowe w toku	247	-1	0	338	-20	-11	-2	551
Restrukturyzacja	18	0	0	11	0	-12	0	17
Uciążliwe umowy	62	0	0	0	-3	0	0	59
Inne postanowienia	80	-1	0	164	-35	-59	-2	149
Razem	886	-10	3	661	-90	-197	6	1.269

¹ Rezerwy na ryzyko pozabilansowe zgodnie z MSSF 9 nie są uwzględnione i są prezentowane w pozycji (39) Rozwój utraty wartości ze względu na bardziej szczegółową prezentację w podziale na etapy.

w mln €	1.1.2020	Działalność zaniechana	Zmiany w zakresie konsolidacji	Zwiększe- nia	Zmniejsz- enia	Wykorzystanie	31.12.2020
Rezerwy na ryzyko pozabilansowe ¹	12	0	1	-10	0	-2	1
Inne zobowiązania i gwarancje wydane zgodnie z MSR 37	12	0	1	-10	0	-2	1
Postanowienia dotyczące pracowników	500	4	159	-21	-145	-19	478
Emerytury i inne świadczenia po okresie zatrudnienia	204	1	14	-9	-11	5	204
Inne długoterminowe świadczenia pracownicze	42	0	16	0	-1	1	59
Wypłaty premii	192	2	101	-10	-114	-18	153
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	56	1	26	-2	-19	-4	58
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	6	0	1	0	-2	-1	4
Inne postanowienia	410	0	235	-116	-101	-21	407
Sprawy sądowe i podatkowe w toku	222	0	116	-49	-31	-10	247
Restrukturyzacja	26	0	7	-4	-11	0	18
Uciążliwe umowy	66	0	0	-4	0	0	62
Inne postanowienia	96	0	113	-59	-59	-11	80
Razem	922	4	395	-147	-246	-42	886

¹ Rezerwy na ryzyko pozabilansowe zgodnie z MSSF 9 nie są uwzględnione i są prezentowane w pozycji (39) Rozwój utraty wartości ze względu na bardziej szczegółową prezentację w podziale na etapy.

Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i innych świadczeń po okresie zatrudnienia

- Programy emerytalne o zdefiniowanym świadczeniu w Austrii i innych krajach
- Inne świadczenia po okresie zatrudnienia w Austrii i innych krajach
- Programy emerytalne o zdefiniowanym świadczeniu oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia narażają Grupę na ryzyko aktuarialne, takie jak ryzyko długowieczności, ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej i ryzyko rynkowe (ryzyko inwestycyjne).

Finansowanie

Istnieją różne plany emerytalne: niekapitałowe, częściowo kapitałowe i całkowicie kapitałowe. Wszystkie częściowo i w pełni finansowane programy emerytalne austriackich jednostek Grupy są inwestowane za pośrednictwem Valida Pension AG. Valida Pension AG jest funduszem emerytalnym i podlega w szczególności przepisom Ustawy o funduszach emerytalnych (PKG) oraz Ustawy o emeryturach zakładowych (BPG).

Grupa przewiduje, że w 2022 roku zapłaci składki na poczet programów określonych świadczeń w wysokości 356 tys. EUR..

Zobowiązania emerytalne / programy określonych świadczeń

Status finansowania

w mln €	2021	2020
Wartość bieżąca zobowiązań (DBO)	145	150
Wartość godziwa aktywów programu	-42	-43
Dług netto/aktywa netto	103	107

Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń

w mln €	2021	2020
Wartość bieżąca zobowiązań 1.1.	150	153
Zmiana zakresu konsolidacji	0	1
Koszty bieżącego zatrudnienia	6	0
Koszty odsetek	0	2
Płatności	-5	-7
Strata/zysk z tytułu kosztów przeszłego zatrudnienia	0	0
Transfery netto	-1	-4
Przeszacowania	-5	5
Wartość bieżąca zobowiązań 31.12.	145	150

Zmiana wartości przeszacowań wynika przede wszystkim z korekty parametrów finansowych.

Aktywa programu

w mln €	2021	2020
Aktywa programu 1.1.	43	49
Przychody z tytułu odsetek	4	0
Składki do aktywów programu	1	1
Wypłaty z aktywów programu	-2	-4
Transfery netto	-3	-2
Wynik z aktywów programu bez przychodów z tytułu odsetek	0	-2
Aktywa programu 31.12.	42	43

Zwrot z aktywów programu wyniósł 4 mln EUR (rok poprzedni: minus 1 mln EUR). Wartość godziwa wszystkich ujętych praw do zwrotu kosztów wyniosła 14 mln EUR (rok poprzedni: 15 mln EUR).

Struktura aktywów programu

wartość w %	2021	2020
Obligacje	40	49
Akcje	40	27
Alternatywne instrumenty inwestycyjne	7	14
Nieruchomości	5	5
Środki pieniężne	8	5
Razem	100	100

W roku sprawozdawczym większość instrumentów wchodzących w skład aktywów programu była przedmiotem obrotu na aktywnym rynku, mniej niż 20 procent nie było notowanych na aktywnym rynku.

Dopasowanie aktywów i pasywów

Spółka Valida Pension AG wdrożyła proces zarządzania aktywami i ryzykiem (proces ARM). Zgodnie z tym procesem raz w roku ocenia się zdolność do ponoszenia ryzyka przez każde z VRG na podstawie struktury pasywów społeczności inwestycyjnych i ryzyka (VRG), co z kolei wynika z bilansu. Struktura inwestycyjna VRG wynika z tej zdolności do ponoszenia ryzyka. Przy określaniu struktury inwestycji uwzględnia się również zdefiniowane i udokumentowane życzenia klienta.

Zdefiniowana struktura inwestycyjna jest realizowana w VRG 60 i VRG 7, w których inwestowane są kwoty rezerw RBI, z inwestycją koncepcyjną. Oznacza to, że ważenie zdefiniowanych wcześniej klas aktywów odbywa się w ramach szerokości pasma według obiektywnych kryteriów, które można określić na podstawie trendów rynkowych. W fazach skrajnych zabezpiecza się również składnik kapitałowy.

Założenia aktuarialne

Założenia aktuarialne stosowane przy wyliczaniu zobowiązania z tytułu określonych świadczeń netto są następujące:

wartość w %	2021	2020
Stopa dyskontowa	0,9-3,0	0,8
Stopa wzrostu dla podstaw wymiaru emerytur	3,7	3,7
Stopa wzrostu przyszłych emerytur	2,1	2,0

Oczekiwana długość życia przyjęta do wyliczenia zobowiązania z tytułu określonych świadczeń netto przedstawia się następująco:

Lata	2021	2020
Oczekiwana długość życia w wieku 65 lat - mężczyźni	23,2	23,1
Oczekiwana długość życia w wieku 65 lat - kobiety	25,7	25,5
Oczekiwana długość życia w wieku 65 lat dla 45-letnich mężczyzn	25,9	25,8
Oczekiwana długość życia w wieku 65 lat dla 45-letnich kobiet	28,2	28,1

Ważony czas trwania zobowiązania emerytalnego netto wyniósł 12,0 lat (w roku poprzednim: 11,4 lat.).

Analiza wrażliwości

W przypadku zmiany jednego z istotnych założeń aktuarialnych, przy jednoczesnym utrzymaniu pozostałych założeń na stałym poziomie, zobowiązania emerytalne na dzień bilansowy uległyby następującym zmianom:

w mln €	2021		2020	
	Zwiększenie	Zmniejszenie	Zwiększenie	Zmniejszenie
Stopa dyskontowa (zmiana o 1 punkt procentowy)	- 15	19	- 17	18
Przyszły wzrost wynagrodzeń (zmiana o 0,5 punktu procentowego)	1	- 1	1	- 1
Przyszła podwyżka emerytur (zmiana o 0,25 punktu procentowego)	3	- 3	4	- 4
Pozostała oczekiwana długość życia (zmiana o 1 rok)	9	- 9	9	- 9

Zobowiązania z tytułu innych świadczeń w związku z ustaniem stosunku pracy

w mln €	2021	2020
Wartość bieżąca zobowiązań 1.1.	97	100
Zmiana zakresu konsolidacji	- 1	0
Koszty bieżącego zatrudnienia	5	5
Koszty odsetek	1	1
Płatności	- 5	- 7
Strata/zysk z tytułu kosztów przeszłego zatrudnienia	0	0
Przelewy	1	1
Przeszacowania	- 5	- 4
Wartość bieżąca zobowiązań 31.12.	92	97

Założenia aktuarialne

Założenia aktuarialne stosowane przy wyliczaniu innych świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy są następujące:

wartość w %	2021	2020
Stopa dyskontowa	0,7-1,1	0,9
Przyszły wzrost wynagrodzeń dla pracowników	3,7	3,7

Koszty osobowe

Szczegółowe informacje o kosztach osobowych (koszty programów emerytalnych o zdefiniowanym świadczeniu, koszty innych świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy) przedstawiono w punkcie (8) Koszty administracyjne.

(29) Zobowiązania podatkowe

w mln €	2021	2020
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	87	77
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	46	37
Razem	132	114

Szczegóły dotyczące rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego znajdują się w punkcie (22) Aktywa podatkowe.

(30) Pozostałe zobowiązania

w mln €	2021	2020
Zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej	208	176
Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów	509	440
Pozostałe zobowiązania	304	238
Razem	1.021	853

Działalność ubezpieczeniowa

Działalność ubezpieczeniowa Grupy obejmuje produkty emerytalne w Chorwacji. Ze względu na związane z tym ryzyko ubezpieczeniowe i inwestycyjne, do księgowania wynikających z tego zobowiązań konieczne jest zastosowanie MSSF 4. Wszystkie aktywa związane z zapewnianiem produktów emerytalnych są rozliczane zgodnie z MSSF 9.

Analiza zmian w zobowiązaniach z tytułu umów ubezpieczenia:

w mln €	Objęte badaniem LAT Test	Nieobjęte badaniem LAT Test	Razem
Wartość bilansowa na dzień 1.1.2020 r.	56	53	110
Zwiększenia	85	11	96
Użytkowanie	-16	-15	-30
Inne zmiany	-1	-1	-3
Zmiany kursów walutowych	1	0	1
Przychody z inwestycji	1	1	2
Wartość księgowa na dzień 31.12.2020 r.	126	49	176
Zwiększenia	56	1	58
Użytkowanie	-12	-12	-24
Inne zmiany	-2	-1	-3
Zmiany kursów walutowych	-1	0	-1
Przychody z inwestycji	2	1	3
Wartość księgowa na dzień 31.12.2021 r.	170	38	208

Zobowiązania z tytułu umów ubezpieczeniowych muszą być regularnie weryfikowane i poddawane testowi adekwatności zobowiązań (LAT). Test adekwatności zobowiązań określa, czy wartość bilansowa zobowiązań ubezpieczeniowych powinna zostać zwiększona na podstawie porównania przyszłych szacunkowych przepływów pieniężnych. W latach 2020 i 2021 nie poniesiono żadnych kosztów w związku z testem adekwatności zobowiązań.

Ryzyko w działalności ubezpieczeniowej

Ryzyko rezerw - Największy wpływ na ryzyko rezerw ma regulacyjne obniżenie maksymalnej dopuszczalnej aktuarialnej stopy procentowej stosowanej do obliczania rezerw. Ze względu na długoterminowe działania podejmowane przez firmę, nawet niewielka zmiana aktuarialnej stopy procentowej ma duży wpływ na wysokość rezerw.

Ryzyko inwestycyjne - Spółka jest narażona na ryzyko, że zwrot z inwestycji nie przekroczy gwarantowanej stopy procentowej, a zatem nie będzie w stanie wygenerować zysku dla beneficjentów emerytur. Spółka uwzględnia ryzyko inwestycyjne oraz ryzyko stopy procentowej poprzez aktywne zarządzanie swoim portfelem.

Grupa zarządza ryzykiem poprzez odpowiednią politykę cenową, projektowanie produktów oraz przeprowadzanie testów adekwatności odpowiedzialności.

Analiza wrażliwości

Poniższa tabela przedstawia wpływ zmiany długości życia ubezpieczonego, wzrostu marginesu ryzyka oraz spadku krzywej dochodowości na różnicę między rezerwą według MSSF 4 a scenariuszem.

2021 w mln €	Objęte badaniem LAT Test	Scenariusz	Zmiana
Test wystarczalności zobowiązań najlepszy szacunek	170	149	21
Zwiększenie średniej długości życia o 10	170	153	16
Wzrost marginesu ryzyka o 1,5 punktu procentowego	170	151	18
Równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 punktów bazowych	170	168	2

2020			
w mln €	Objęte badaniem LAT Test	Scenariusz	Zmiana
Test wystarczalności zobowiązań najlepszy szacunek	126	119	8
Zwiększenie średniej długości życia o 10	126	122	4
Wzrost marginesu ryzyka o 1,5 punktu procentowego	126	121	6
Równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 punktów bazowych	126	123	4

Wrażliwość na zmiany w umieralności została obliczona dla wpływu 10-procentowego wzrostu średniej długości życia. Wrażliwość na zmiany marginesu ryzyka została obliczona dla efektu wzrostu zobowiązania o 1,5 punktu procentowego. Wrażliwość na zmiany krzywej dochodowości została obliczona dla efektu spadku krzywej dochodowości o 100 punktów bazowych. Ze względu na dodatnie delta rezerwy MSSF w stosunku do scenariuszy, nie będzie to miało wpływu na zyski.

(31) Kapitał własny

w mln €	2021	2020
Kapitał własny Grupy	12.843	11.835
Kapitał subskrybowany	1.002	1.002
Kapitał rezerwowy	4.992	4.992
Rezerwy przychodów	10.121	9.234
w tym zysk skonsolidowany	1.372	804
Skumulowane inne całkowite dochody	-3.272	-3.394
Kapitał udziałów mniejszościowych	1.010	820
Dodatkowy kapitał podstawowy (AT1)	1.622	1.633
Razem	15.475	14.288

Informacje o zmianach w kapitale własnym znajdują się w rozdziale "Zestawienie zmian w kapitale własnym".

Listę wszystkich spółek objętych konsolidacją po raz pierwszy można znaleźć w rozdziale dotyczącym zakresu konsolidacji.

Stopa zwrotu z kapitału własnego Grupy w roku obrotowym wyniosła 10,9% (w roku poprzednim: 6,4%). Wskaźnik ten wzrósł o 4,5 punktu procentowego z powodu wzrostu średniej bazy kapitałowej o zaledwie 4 procent oraz wyższego wyniku Grupy. Stopa zwrotu z aktywów obliczona zgodnie z § 64 ust. 1 nr 19 BWG wyniosła 0,78% (w roku poprzednim: 0,55%).

Kapitał subskrybowany

Na dzień 31 grudnia 2021 r. kapitał zakładowy RBI AG wynosił 1 003 266 tys. EUR zgodnie ze Statutem i składał się z 328 939 621 akcji bez wartości nominalnej (akcji na okaziciela). Po odliczeniu 322 204 akcji własnych, wykazany kapitał subskrybowany wyniósł 1 002 283 tys.

Akcje własne

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 20 października 2020 r. upoważniło Zarząd zgodnie z postanowieniami § 65 ust. 1 nr 8 oraz ust. 1a i ust. 1b austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych (AktG) do nabywania i, w razie potrzeby, umarzania akcji własnych bez konieczności uprzedniego przedstawienia tej kwestii Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy, przy czym, za zgodą Rady Nadzorczej, nabycie może zostać przeprowadzone również poza rynkiem regulowanym z wyłączeniem prawa akcjonariuszy do udziału w przetargu kwotowym. Udział akcji własnych przeznaczonych do nabycia i już nabytych nie może przekroczyć łącznie 10% odpowiedniego kapitału zakładowego spółki. Okres obowiązywania upoważnienia do nabywania akcji własnych jest ograniczony do 30 miesięcy od daty podjęcia uchwały na dorocznym walnym zgromadzeniu, tj. do 19 kwietnia 2023 r. Najniższa kwota, jaka ma być wypłacona z tytułu odkupu, wynosi 3,05 EUR za akcję, a najwyższa kwota, jaka ma być wypłacona z tytułu odkupu, nie może być wyższa o więcej niż 10% od średniej nieważonej giełdowej ceny zamknięcia z dziesięciu dni sesyjnych poprzedzających wykonanie niniejszego upoważnienia.

Zgodnie z § 65 ust. 1b austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych, Zarząd został również upoważniony, za zgodą Rady Nadzorczej, do podjęcia decyzji o sposobie sprzedaży akcji własnych w inny sposób niż poprzez giełdę lub w drodze oferty publicznej, z częściowym lub całkowitym wyłączeniem prawa poboru akcjonariuszy, oraz do określenia warunków sprzedaży. Prawo poboru akcjonariuszy może zostać wyłączone jedynie w przypadku, gdy akcje własne są wykorzystywane jako zapłata za wkład niepieniężny przy nabywaniu spółek, przedsiębiorstw, części przedsiębiorstw lub udziałów w jednej lub kilku spółkach w Austrii lub za granicą. Upoważnienie to może być wykonywane w całości, w części lub w kilku transzach oraz w jednym lub kilku celach przez Spółkę, spółkę zależną (§ 189a Z 7 UGB) lub na jej rachunek przez osoby trzecie i jest ważne przez okres pięciu lat od daty podjęcia niniejszej uchwały, tj. do 19 października 2025 r.

Od tego czasu nie nabyto żadnych akcji własnych ani na podstawie upoważnienia, które wygasło w czerwcu 2018 r., ani na podstawie obecnie obowiązującego upoważnienia z października 2020 r.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z 20 października 2020 r. upoważniło również Zarząd, zgodnie z postanowieniami § 65 ust. 1 pkt 7 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych, do nabywania akcji własnych w celu obrotu papierami wartościowymi, który może być również prowadzony poza rynkiem regulowanym, przez okres 30 miesięcy od daty podjęcia uchwały, tj. do 19 kwietnia 2023 r., przy czym portfel handlowy akcji nabytych w tym celu nie może przekraczać 5% odpowiedniego kapitału akcyjnego spółki na koniec każdego dnia. Wynagrodzenie za nabywane akcje nie może być niższe niż połowa ceny zamknięcia na Wiedeńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych z ostatniego dnia handlowego poprzedzającego nabycie i nie może przekroczyć dwukrotności ceny zamknięcia na Wiedeńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych z ostatniego dnia handlowego poprzedzającego nabycie.

Kapitał docelowy

Od dorocznego walnego zgromadzenia z 13 czerwca 2019 roku Zarząd jest upoważniony zgodnie z § 169 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych (AktG), za zgodą Rady Nadzorczej, do podwyższenia kapitału zakładowego - w razie potrzeby w kilku transzach - o kwotę do 501 632 920,50 EUR poprzez emisję do 164 469 810 nowych akcji zwykłych na okaziciela z prawem głosu w zamian za wkłady pieniężne i/lub niepieniężne (również w drodze pośredniego prawa poboru za pośrednictwem instytucji kredytowej zgodnie z § 153 ust. 6 AktG) oraz do ustalenia ceny emisyjnej i warunków emisji w porozumieniu z Radą Nadzorczą. Zarząd jest ponadto upoważniony, za zgodą Rady Nadzorczej, do wyłączenia ustawowego prawa poboru akcjonariuszy (i) jeżeli podwyższenie kapitału następuje w zamian za wkłady niepieniężne lub (ii) jeżeli podwyższenie kapitału następuje w zamian za wkłady pieniężne, a akcje wyemitowane w ramach wyłączenia prawa poboru nie przekraczają łącznie 10% kapitału zakładowego Spółki (wyłączenie prawa poboru).

Dotychczas nie wykorzystano upoważnienia z czerwca 2019 r. do wykorzystania kapitału docelowego.

Dywidenda

W dniu 22 kwietnia 2021 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie postanowiło, biorąc pod uwagę obowiązujące w tym czasie zalecenie EBC w sprawie wypłaty dywidendy w czasie pandemii COVID 19, wypłacić dywidendę w wysokości 0,48 EUR na jedną akcję uprawniającą do dywidendy oraz przenieść pozostały zysk netto. Ponadto, w związku z wygaśnięciem w dniu 30 września 2021 roku rekomendacji EBC dotyczącej ograniczenia wypłaty dywidendy, Zarząd i Rada Nadzorcza zaproponowały Nadzwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu w dniu 10 listopada 2021 roku wypłatę dodatkowej dywidendy za rok obrotowy 2020 w wysokości 0,75 EUR na jedną akcję uprawniającą do dywidendy. Odpowiada to kwocie podziału w wysokości 246 704 715,75 EUR i zostało wypłacone w dniu 17 listopada 2021 r. W roku obrotowym 2021 dywidenda w dwóch transzach wyniosła 1,23 EUR na akcję.

Propozycja dywidendy

Zarząd Raiffeisen Bank International AG proponuje Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy wypłatę dywidendy w wysokości 1,15 EUR na akcję z zysku bilansowego wynikającego z rocznego sprawozdania finansowego za rok 2021. W wyniku tego maksymalna kwota na podstawie wyemitowanych akcji wyniosłaby 378 mln EUR.

Liczba akcji w obiegu

Liczba akcji	2021	2020
Liczba wyemitowanych akcji 1.1.	328.939.621	328.939.621
Emisja nowych akcji	0	0
Liczba wyemitowanych akcji 31.12.	328.939.621	328.939.621
Posiadane akcje własne 1.1.	322.204	322.204
Nabycie akcji własnych	0	0
Zbycie akcji własnych	0	0
Minus: posiadane akcje własne 31.12.	322.204	322.204
Liczba akcji w obiegu 31.12.	328.617.417	328.617.417

Dodatkowy kapitał podstawowy

W dniu 5 lipca 2017 r. spółka RBI AG wyemitowała dodatkowy kapitał podstawowy (AT1) w kwocie nominalnej 650 000 tys. EUR z nieograniczonym terminem zapadalności. Oprocentowanie wynosi 6,125% w skali roku do grudnia 2022 roku, a po tym terminie zostanie ponownie ustalone. Z datą waluty 24 stycznia 2018 r. RBI przeprowadził kolejną emisję dodatkowego kapitału podstawowego (AT1) o nieograniczonym terminie zapadalności w wysokości 500 000 tys. euro. Kupon dyskrejonalny tej emisji wynosi 4,5% rocznie do połowy czerwca 2025 r., a następnie zostanie wyzerowany. Z datą waluty 29 lipca 2020 r. RBI przeprowadził kolejną emisję dodatkowego kapitału podstawowego (AT1) o nieograniczonym terminie zapadalności w wysokości 500 000 tys. Kupon uznaniowy tej emisji wynosi 6 procent w skali roku do grudnia 2026 r., a po tym terminie zostanie wyzerowany. Ze względu na warunki emisji dodatkowy kapitał podstawowy jest klasyfikowany jako kapitał własny zgodnie z MSR 32. Odliczono również od kapitału akcje własne o wartości księgowej 16 000 tys. EUR. Wartość nominalna jednej jednostki dla wszystkich transz wynosi 200 tys. EUR.

Liczba papierów wartościowych AT1	2021	2020
Liczba wyemitowanych papierów wartościowych AT1 1.1.	8.250	5.750
Nowa emisja papierów wartościowych AT1	0	2.500
Liczba wyemitowanych papierów wartościowych AT1 31.12.	8.250	8.250
Posiadane własne papiery wartościowe AT1 1.1.	25	22
Nabycie własnych papierów wartościowych AT1	435	573
Zbycie własnych papierów wartościowych AT1	-380	-570
Minus: posiadane własne papiery wartościowe AT1 31.12.	80	25
Liczba papierów wartościowych AT1 w obiegu 31.12.	8.170	8.225

Kształtowanie się skumulowanych innych całkowitych dochodów Grupy (z wyłączeniem udziałów niekontrolujących)

w mln €	Neubewertungs- rücklage gemäß IAS 19	Währungs- differenzen	Absicherung Nettoinvestition	Cash-Flow Hedge
Stan na 1.1.2020	-46	-2.769	59	3
Niezrealizowane zyski/straty za okres	-4	0	0	0
Pozycje, które mogą być w późniejszym czasie przeklasyfikowane do zysku lub straty	0	-953	183	-2
Zyski/straty przeniesione do rachunku zysków i strat	0	0	0	0
Przekształcenie kapitału rezerwowego z wyceny aktywów finansowych	0	0	0	0
Stan na 31.12.2020	-50	-3.722	242	0
Niezrealizowane zyski/straty za okres	9	0	0	0
Pozycje, które mogą być w późniejszym czasie przeklasyfikowane do zysku lub straty	0	255	-64	-30
Zyski/straty przeniesione do rachunku zysków i strat	0	-7	0	0
Stan na 31.12.2021	-40	-3.473	178	-29
Podatki odroczone	2	0	0	6
Stan na 31.12.2021 netto	-39	-3.473	178	-24

w mln €	At Fair Value OCI	Fair Value Option	At-equity	Gesamt
Stan na 1.1.2020	209	-68	7	-2.605
Niezrealizowane zyski/straty za okres	-4	13	8	13
Pozycje, które mogą być w późniejszym czasie przeklasyfikowane do zysku lub straty	10	0	-2	-765
Zyski/straty przeniesione do rachunku zysków i strat	0	0	0	0
Przekształcenie kapitału rezerwowego z wyceny aktywów finansowych	-28	0	0	-28
Stan na 31.12.2020	187	-55	13	-3.385
Niezrealizowane zyski/straty za okres	33	0	-24	19
Pozycje, które mogą być w późniejszym czasie przeklasyfikowane do zysku lub straty	-73	0	3	92
Zyski/straty przeniesione do rachunku zysków i strat	0	0	0	-7
Stan na 31.12.2021	147	-55	-7	-3.280
Podatki odroczone	-2	0	2	8
Stan na 31.12.2021 netto	146	-55	-5	-3.272

Zmiana stanu podatku odroczonego przypisanego do innych całkowitych dochodów:

w mln €	1.1.2020	Entwicklung	31.12.2020	Entwicklung	31.12.2021
Kapitał z aktualizacji wyceny zgodnie z MSR 19	1	0	2	0	2
Różnice kursowe	0	0	0	0	0
Zabezpieczenie Inwestycja netto	0	0	0	0	0
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	-2	2	0	6	6
Według wartości godziwej OCI	-17	4	-13	11	-2
Opcja wartości godziwej	0	0	0	0	0
At-equity	3	0	3	-1	2
Razem podatki odroczone	-15	6	-9	17	8

Zmiany wartości godziwej wynikające ze zmian własnego ryzyka niewykonania zobowiązań RBI wyniosły mniej niż 1 mln EUR (rok poprzedni: 13 mln EUR). Różnica między bieżącą wartością godziwą tych wyznaczonych zobowiązań a ustaloną w umowie kwotą płatności w terminie ostatecznej zapadalności wyniosła 259 mln EUR (w roku poprzednim: 315 mln EUR). W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne przesunięcia w ramach kapitału własnego ani wyłączenia z bilansu zobowiązań wycenianych w wartości godziwej.

Udziały mniejszościowe

Poniższa tabela zawiera informacje finansowe dotyczące spółek zależnych Grupy, w których występują znaczące udziały mniejszościowe. Wykazane kwoty odnoszą się do udziałów mniejszościowych, które nie zostały wyeliminowane.

2021					
w mln €	Akcjonariat i prawa głosu udziałowców mniejszościowych	Dochód netto z udziałów mniejszościowych	Zysk lub strata przypadająca na udziały mniejszościowe	Pozostały wynik z udziałów mniejszościowych	Całkowite dochody ogółem od udziałów mniejszościowych
Raiffeisen Bank JSC, Kiew (UA)	31,8%	148	38	15	53
Raiffeisenbank a.s., Prag (CZ)	25,0%	447	46	17	63
Tatra banka, a.s., Bratislava (SK)	21,2%	288	32	0	32
Priorbank JSC, Minsk (BY)	12,3%	43	5	4	10
Valida Pension AG, Wien (AT)	42,6%	71	6	0	6
Sonstige	n/a	13	8	-7	1
Razem		1.010	135	29	164

2020					
w mln €	Akcjonariat i prawa głosu udziałowców mniejszościowych	Dochód netto z udziałów mniejszościowych	Zysk lub strata przypadająca na udziały mniejszościowe	Pozostały wynik z udziałów mniejszościowych	Całkowite dochody ogółem od udziałów mniejszościowych
Raiffeisen Bank Aval JSC, Kiew (UA)	31,8%	116	42	-33	9
Raiffeisenbank a.s., Prag (CZ)	25,0%	337	20	-10	10
Tatra banka, a.s., Bratislava (SK)	21,2%	272	23	0	23
Priorbank JSC, Minsk (BY)	12,3%	36	5	-12	-6
Valida Pension AG, Wien (AT)	42,6%	65	7	0	7
Sonstige	n/a	-5	8	-2	6
Razem		820	106	-56	50

W przeciwieństwie do informacji finansowych przedstawionych powyżej, które dotyczą jedynie istotnych udziałów niekontrolujących, poniższa tabela zawiera informacje finansowe dotyczące istotnych spółek zależnych (w tym udziałów większościowych):

2021	Raiffeisen Bank JSC, Kiew (UA)	Raiffeisenbank a.s., Prag (CZ)	Tatra banka, a.s., Bratislava (SK)	Priorbank JSC, Minsk (BY)	Valida Pension AG, Wien (AT)
w mln €					
Przychody operacyjne	349	473	451	143	34
Zysk po opodatkowaniu	121	182	151	43	14
Inne całkowite dochody	46	70	-2	35	0
Całkowite dochody ogółem	167	252	149	78	14
Aktywa obrotowe	3.025	11.288	7.662	1.572	42
Aktywa trwałe	1.026	9.284	11.738	389	277
Zobowiązania krótkoterminowe	3.551	17.314	13.801	1.536	11
Zobowiązania długoterminowe	35	1.471	4.243	73	141
Aktywa netto	465	1.787	1.356	353	167
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	632	650	2.752	141	12
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-131	-612	-154	-8	1
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-69	187	-93	-18	0
Skutki zmian kursów walutowych	-53	-14	1	-34	0
Przepływy pieniężne netto ogółem	379	212	2.506	81	12
Dywidendy wypłacone na rzecz udziałów mniejszościowych ¹	21	1	14	2	0

1 Ujęte w przepływach pieniężnych z działalności finansowej

2020 w mln €	Raiffeisen Bank Aval JSC, Kiew (UA)	Raiffeisenbank a.s., Prag (CZ)	Tatra banka, a.s., Bratislava (SK)	Priorbank JSC, Minsk (BY)	Valida Pension AG, Wien (AT)
Przychody operacyjne	341	396	420	137	36
Zysk po opodatkowaniu	132	81	106	43	18
Inne całkowite dochody	-103	-40	0	-95	0
Całkowite dochody ogółem	29	41	107	-52	18
Aktywa obrotowe	2.362	7.398	4.994	1.185	39
Aktywa trwałe	718	8.266	10.498	502	270
Zobowiązania krótkoterminowe	2.681	13.576	12.454	1.327	11
Zobowiązania długoterminowe	35	741	1.758	69	145
Aktywa netto	364	1.347	1.280	292	153
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	80	961	1.011	-6	22
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-49	-1.193	-585	-40	-50
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-150	38	-8	-1	0
Skutki zmian kursów walutowych	63	17	-1	69	0
Przepływy pieniężne netto ogółem	-56	-177	417	22	-28
Dywidendy wypłacone na rzecz udziałów mniejszościowych ¹	47	1 ²	0	0	0

1 Ujęte w przepływach pieniężnych z działalności finansowej

2 Dividenda dla AT1

Najważniejsze ograniczenia

W Raiffeisenbank a. s. w Pradze istnieje umowa syndykatowa między RBI AG a współudziałowcem. Ta umowa konsorcjalna reguluje w szczególności prawa pierwokupu przysługujące akcjonariuszom bezpośrednim i pośrednim. W przypadku zmiany kontroli - także w wyniku oferty przejęcia - umowa konsorcjum wygasa automatycznie.

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR) nabył udziały w Raiffeisen Bank JSC, Kijów, w ramach podwyższenia kapitału przeprowadzonego w grudniu 2015 roku. W ramach tej transakcji RBI zawarł umowę z EBOR, zgodnie z którą EBOR zaoferuje EBOR akcje RBI w zamian za jego udział w Raiffeisen Bank JSC, Kijów, w ramach tzw. wymiany akcji po upływie sześciu lat od objęcia przez EBOR udziału w Raiffeisen Bank JSC, Kijów. Przeprowadzenie takiej transakcji jest jednak uzależnione od uzyskania zgód organów regulacyjnych oraz odpowiednich uchwał walnego zgromadzenia i innych organów.

Informacja o instrumentach finansowych

(32) Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wycena wartości godziwej w Grupie opiera się przede wszystkim na zewnętrznych źródłach danych (głównie cenach giełdowych lub notowaniach brokerskich na rynkach o dużej płynności). Instrumenty finansowe, dla których wycena wartości godziwej opiera się na notowanych cenach rynkowych, to głównie papiery wartościowe notowane na giełdzie oraz niewielka część instrumentów pochodnych, a także płynne obligacje będące przedmiotem obrotu na rynkach pozagiełdowych (OTC). Te instrumenty finansowe są przypisane do Poziomu I hierarchii wartości godziwej.

Jeżeli stosuje się wycenę rynkową, której nie można uznać za rynek aktywny ze względu na ograniczoną płynność, bazowy instrument finansowy wykazuje się jako Poziom II lub Poziom III hierarchii wartości godziwej.

Jeżeli ceny rynkowe nie są dostępne, te instrumenty finansowe są wyceniane przy użyciu modeli wyceny opartych na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych, a tym samym przypisywane do Poziomu II. Te obserwowalne dane rynkowe to przede wszystkim krzywe dochodowości, spready kredytowe i zmienność. Grupa na ogół stosuje modele wyceny, które podlegają wewnętrznemu przeglądowi przez Komitet Ryzyka Rynkowego w celu zapewnienia odpowiednich parametrów wyceny.

Jeżeli wycena wartości godziwej nie może być dokonana ani na podstawie wystarczająco regularnych cen rynkowych (Poziom I), ani na podstawie modeli wyceny w pełni opartych na obserwowalnych cenach rynkowych (Poziom II), poszczególne parametry wejściowe, które nie są obserwowalne na rynku, są szacowane przy użyciu odpowiednich założeń. Jeżeli parametry nieobserwowalne na rynku mają znaczący wpływ na wycenę bazowego instrumentu finansowego, przypisuje się go do Poziomu III hierarchii wartości godziwej. Te parametry wyceny, które nie są regularnie obserwowalne, to przede wszystkim spready kredytowe uzyskane na podstawie wewnętrznych oszacowań.

Przypisanie niektórych instrumentów finansowych do poszczególnych kategorii poziomów wymaga regularnej oceny, zwłaszcza jeśli wycena opiera się zarówno na parametrach obserwowalnych, jak i nierynkowych. Nawet biorąc pod uwagę zmiany w płynności rynku, a tym samym w przejrzystości cen, klasyfikacja instrumentu może zmieniać się w czasie.

Wartość godziwa instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej

Portfel kredytowy jest uwzględniany w centralnej kalkulacji wartości godziwej. Wartość godziwa jest obliczana co miesiąc i opiera się na metodzie zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Oczekiwane przepływy pieniężne są dyskontowane przy użyciu odpowiedniej stopy dyskontowej (tj. stopy procentowej wolnej od ryzyka powiększonej o premię). Metodologia obliczania stopy dyskontowej różni się w zależności od segmentu (tj. detalicznego i niedetalicznego).

Ponadto wartość godziwa wbudowanych opcji jest obliczana również dla portfela kredytowego, a stosowana metodologia opiera się na segmencie klientów (tj. detalicznym i niedetalicznym). Wycena wbudowanych opcji w handlu detalicznym opiera się na modelowaniu behawioralnym (np. regresja liniowa/ dwunastomiesięczna średnia ruchoma wskaźników przedpłat). Wycena opcji wbudowanych w kredyty niedetaliczne opiera się na założeniu w pełni racjonalnego zachowania klienta. Opcje wbudowane w kredyty niedetaliczne, takie jak przedpłata, wypłata lub odnowienie, są odwzorowywane za pomocą swapów i wyceniane przy użyciu modelu strukturalnego drzewa trinomialnego Hull-White'a. Do wyceny opcji na stopę procentową (caps i floor) stosuje się zwykle model Blacka, który opiera się na lognormalnie rozłożonych stopach zwrotu. Ponieważ mamy do czynienia ze środowiskiem ujemnych stóp procentowych, do wyceny opcji na stopę procentową stosuje się model przesuniętej lognormalnej Blacka, który opiera się na modelu przesuniętej dyfuzji (rozkład lognormalny z przesunięciem stóp procentowych).

W przypadku obligacji stosuje się przede wszystkim ceny rynkowe. W przypadku braku notowań papiery wartościowe są wyceniane przy użyciu modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W tym przypadku jako parametry wyceny stosuje się krzywą dochodowości i odpowiedni spread kredytowy. Spread kredytowy jest ustalany na podstawie porównywalnych instrumentów finansowych dostępnych na rynku. W przypadku niewielkiej części portfela do wyceny wykorzystano spready ryzyka kredytowego. Ponadto uwzględnia się również zewnętrzne wyceny dokonywane przez strony trzecie, które we wszystkich przypadkach mają charakter orientacyjny. Klasyfikacja poziomowa pozycji jest przeprowadzana na koniec okresu sprawozdawczego.

Do wyceny pozagiełdowych instrumentów pochodnych Grupa stosuje standardowe metody wyceny rynkowej. Na przykład swapy procentowe, swapy walutowe lub kontrakty terminowe na stopę procentową wycenia się przy użyciu modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych, który jest zwyczajowo stosowany na rynku tych produktów. Opcje pozagiełdowe, np. opcje walutowe lub opcje typu "cap" i "floor", są oparte na modelach wyceny odpowiadających standardom rynkowym. Dla podanych przykładów produktów byłyby to model Garmana - Kohlhagena oraz Black - Scholesa 1972 i Blacka 1976. W przypadku opcji złożonych wycenę przeprowadza się za pomocą symulacji Monte Carlo.

W celu ustalenia wartości godziwej konieczne jest także skorygowanie wyceny kredytowej o ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta (Credit Value Adjustment, CVA) oraz o własne ryzyko kredytowe (Debit Value Adjustment, DVA), aby uwzględnić ryzyko kredytowe kontrahentów związane z pozagiełdowymi transakcjami pochodnymi (ryzyko

niewykonania zobowiązania przez kontrahenta), w szczególności tych partnerów umownych, z którymi nie dokonano jeszcze zabezpieczenia za pomocą Aneksu Wsparcia Kredytowego. Kwota ustalona w każdym przypadku stanowi szacunkową wartość godziwą zabezpieczeń wymaganych do ochrony przed ryzykiem kredytowym kontrahenta wynikającym z portfeli pozagiełdowych instrumentów pochodnych Grupy.

Korekta wyceny CVA polega na określeniu z jednej strony oczekiwanej dodatniej ekspozycji, a z drugiej strony prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. W celu określenia oczekiwanej dodatniej kwoty ekspozycji przeprowadza się symulację dużej liczby scenariuszy dla przyszłych punktów w czasie, uwzględniając wszystkie dostępne czynniki ryzyka (np. krzywe walutowe i krzywe stóp procentowych). Biorąc pod uwagę te scenariusze, pozagiełdowe instrumenty pochodne są wyceniane do wartości rynkowej w odpowiednich przyszłych punktach czasowych i agregowane na poziomie kontrahenta, aby ostatecznie określić dodatnią kwotę ryzyka dla wszystkich punktów czasowych. W obliczeniach uwzględnia się kontrahentów, którzy zawarli umowy CSA (Credit Support Annex, CSA). W przypadku tych kontrahentów oczekiwanych kwot ryzyka nie oblicza się bezpośrednio na podstawie symulowanych wartości rynkowych, ale na podstawie oczekiwanej przyszłej zmiany wartości rynkowych w dziesięciodniowym okresie ryzyka krańcowego. W celu określenia prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania Grupa oblicza rynkowe prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania oraz domyślnie stratę z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD) dla danego kontrahenta, pod warunkiem że dostępne są bezpośrednie notowania CDS (credit default swap, CDS). Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania przez kontrahentów, którzy nie są aktywnie notowani na rynku, jest określane przez odwzorowanie wewnętrznego ratingu kontrahenta na krzywą CDS dla danego sektora i ratingu.

Korekta wyceny DVA zależy od oczekiwanej ujemnej ekspozycji oraz od jakości kredytowej RBI i stanowi korektę wartości w stosunku do własnego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania. Metodologia obliczeń jest analogiczna do CVA.

Przy wycenie pozagiełdowych instrumentów pochodnych nie uwzględniono korekty wartości finansowania (FVA). RBI monitoruje rozwój sytuacji na rynku i w razie potrzeby opracuje metodę określania FVA.

Instrumenty finansowe wykazywane w bilansie według wartości godziwej przedstawiają poniższe tabele w podziale na poszczególne pozycje bilansowe.

Aktywa w mln €	2021			2020		
	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	1.574	2.526	13	1.852	2.548	0
Instrumenty pochodne	18	2.114	0	18	2.083	0
Instrumenty kapitałowe	369	0	0	227	0	0
Dłużne papiery wartościowe	1.186	412	0	1.607	464	0
Pożyczki i należności	0	0	12	0	0	0
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	367	149	450	287	134	401
Instrumenty kapitałowe	1	0	0	1	0	0
Dłużne papiery wartościowe	366	148	29	286	134	3
Pożyczki i należności	0	0	422	0	0	398
Aktywa finansowe - oznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	230	33	0	406	37	14
Dłużne papiery wartościowe	230	33	0	406	37	14
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	3.694	765	201	3.568	1.067	134
Instrumenty kapitałowe	11	0	140	5	18	134
Dłużne papiery wartościowe	3.683	765	61	3.563	1.049	0
Rachunkowość zabezpieczeń	0	630	0	0	403	0
Zobowiązania w mln €	2021			2020		
	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu	243	5.630	0	495	5.485	0
Instrumenty pochodne	11	1.884	0	15	2.042	0
Pozycje krótkie	232	17	0	481	21	0
Zobowiązania sekurytyzowane	0	3.729	0	0	3.422	0
Zobowiązania finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	1.323	0	0	1.507	0
Depozyty	0	213	0	0	278	0
Zobowiązania sekurytyzowane	0	1.110	0	0	1.228	0
Rachunkowość zabezpieczeń	0	828	0	0	397	0

Przesunięcia instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej między poziomem I a poziomem II

W przypadku papierów wartościowych o wolumenie 18 mln EUR zastosowano wartość BVAL (Bloomberg Evaluation) zamiast wartości BGN (Bloomberg Generic Price), która jest ceną pochodną. W związku z tym te papiery wartościowe zostały przeklasyfikowane z poziomu I do poziomu II. Przesunięcia z Poziomu II do Poziomu I dotyczą obligacji w kwocie 2 mln EUR, dla których na dzień sprawozdawczy dostępne były wartości rynkowe.

W związku z planowaną sprzedażą Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD oraz jego spółki zależnej Raiffeisen Leasing Bulgaria EOOD i związaną z tym prezentacją tych aktywów jako działalności zaniechanej, aktywa finansowe ujmowane w wartości godziwej w kwocie 229 mln EUR oraz zobowiązania w kwocie 5 mln EUR zostały przeklasyfikowane.

Zmiana stanu instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w Poziomie III

Łączna wartość aktywów Poziomu III wzrosła w okresie sprawozdawczym o 115 mln EUR netto. Zasadniczo wolumen obligacji komunalnych w kategorii wyceny aktywa finansowe - wartość godziwa przez inne całkowite dochody wzrósł netto o 67 mln EUR, a także nastąpił wzrost netto o 49 mln EUR w zakresie instrumentów finansowych, które muszą być ujmowane według wartości godziwej. Pożyczka o wartości około 12 mln EUR została zaklasyfikowana jako przeznaczona do obrotu w momencie jej początkowego ujęcia. Około 6 mln EUR wynika z wahań kursów walut. 11 mln EUR dotyczy planowanej sprzedaży Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD i jego spółki zależnej Raiffeisen Leasing Bulgaria EOOD. Przeklasyfikowanie to zostało zaprezentowane w kolumnie Zmiana zakresu konsolidacji.

Aktywa w mln €	Stan na 1.1.2021	Zmiany w zakresie konsolidacji	Różnice kursowe	Zwiększenia	Zmniejszenia
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	0	0	0	25	-13
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	401	-11	-6	144	-70
Aktywa finansowe - wyznaczone do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy	14	0	0	0	-14
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	134	-4	0	11	-20
Razem	549	-15	-6	179	-116

Aktywa w mln €	Przychody w GuV	Przychody w innych całkowitych dochodach	Transfer na poziom III	Transfer z poziomu III	Stan na 31.12.2021
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	13
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-7	0	0	0	450
Aktywa finansowe - wyznaczone do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	0	0
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-1	13	67	0	201
Razem	-8	13	67	0	664

Zobowiązania w mln €	Stan na 1.1.2021	Zmiany w zakresie konsolidacji	Różnice kursowe	Zwiększenia	Zmniejszenia
Zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	0
Razem	0	0	0	0	0

Zobowiązania w mln €	Przychody w GuV	Przychody w innych całkowitych dochodach	Transfer na poziom III	Transfer z poziomu III	Stan na 31.12.2021
Zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	0
Razem	0	0	0	0	0

Informacje jakościowe dotyczące wyceny instrumentów finansowych III poziomu

Aktywa	Wartość rynkowa w mio €	Metoda wyceny	Istotne nieobserwowalne czynniki wejściowe	Zakres nieobserwowalnych czynników wejściowych
2021				
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	13			
Kapitał zapasowy	0	Cena (opinia ekspercka)	Cena	-
Obligacje rządowe, obligacje o stałym oprocentowaniu	0	Metoda DCF	Cena bazowa ostatniej aukcji (krzywa dochodowości)	0,59 - 1,51%
Terminowe transakcje wymiany walut	0	Metoda DCF	Krzywa dochodowości	10 - 30%
Kredyty	12	Metoda DCF / wycena opcji finansowych: Black-Scholes (przesunięty)	Krzywe finansowania (koszty płynności) Krzywa CDS	0,07 - 1,52% 1,16 - 3,38%
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	450			
Pozostałe inwestycje	0	Uproszczona metoda bieżącej wartości netto Metoda ekspercka	-	-
Dłużne papiery wartościowe i	29	Wartość aktywów netto Metoda ekspercka	Zniżki z tytułu ochrony ubezpieczeniowej (Aukcje-) Cena	20 - 50% -
inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	422	Detal: metoda DCF (w tym opcje wcześniejszej spłaty, opcja wycofania itp.) Sprzedaż niedetaliczna: procedura DCF/wycena opcji (model Blacka-Scholesa (przesunięty); model Hulla-White'a)	Marża (nowa działalność) Krzywe finansowania (Koszty likwidacji) Premia za ryzyko kredytowe (krzywe CDS)	1,46 - 3,54% we wszystkich walutach -0,69 - 1,54% we wszystkich walutach 0,05 - 9,18% (w zależności od Rating: od AA do CCC)
Kredyty	0			
Aktywa finansowe - oznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	Wartość aktywów netto Metoda ekspercka	Cena	-
Obligacje o stałym dochodzie	201			
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	36	Model dyskonta dywidendy Uproszczona metoda skapitalizowanej wartości zysków Metoda DCF	Spread kredytowy Przepływy pieniężne Stopa dyskontowa Dywidendy Czynnik beta	-
Pozostałe inwestycje	50	Skorygowane aktywa netto	Skorygowany kapitał własny	-
Pozostałe inwestycje	53	Metoda mnożnikowa Cena transakcyjna Raport z wyceny (opinia eksperta) Podejście kosztowe minus utrata wartości	EV/Sales EV/EBIT P/E P/B	-
Pozostałe inwestycje	61	Metoda DCF	Rozpiętość	-
Obligacje komunalne	664			
Zobowiązania	Wartość rynkowa w mln €	Metoda wyceny	Istotne nieobserwowalne czynniki wejściowe	Zakres nieobserwowalnych czynników produkcji
2021				
Zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu	0			
Terminowe kontrakty walutowe	0	DCF-Verfahren	Zinskurve	10 - 30%
Razem	0			

Wrażliwość na wartość godziwą dla aktywów i zobowiązań finansowych (Poziom III) wycenianych w wartości godziwej

Kalkulacje nieobserwowalnych danych wejściowych opierają się głównie na zmianach spreadów kredytowych dla obligacji i kredytów oraz na wartości rynkowej porównywalnych akcji. W przypadku obligacji i kredytów wzrost (spadek) spreadu kredytowego o 100 punktów bazowych (75 punktów bazowych) prowadzi do odpowiedniego spadku (wzrostu) wartości godziwej. W przypadku instrumentów kapitałowych nienotowanych na giełdzie, wzrost (spadek) ceny o 10% prowadzi do odpowiedniego wzrostu (spadku) wartości godziwej.

Aktywa finansowe

w mln €	2021			2020		
	Wartość księgowa	Zmiany wartości godziwej		Wartość księgowa	Zmiany wartości godziwej	
	Poziom III	Pozytywne	Negatywne	Poziom III	Pozytywne	Negative
Pożyczki i należności	434	39	- 29	398	22	- 24
Dłużne papiery wartościowe	29	3	- 3	16	2	- 2
Wpływ na rachunek zysków i strat	463	42	- 32	415	24	- 25

w mln €	2021			2020		
	Wartość księgowa	Zmiany wartości godziwej		Wartość księgowa	Zmiany wartości godziwej	
	Poziom III	Pozytywne	Poziom III	Pozytywne	Poziom III	Pozytywne
Dłużne papiery wartościowe	61	2	- 2	0	0	0
Instrumenty kapitałowe	140	13	- 16	134	12	- 11
Efekt w innych całkowitych dochodach	201	15	- 18	134	12	- 11

Wartość godziwa instrumentów finansowych niewyznaczonych do wyceny według wartości godziwej

W przypadku poniższych instrumentów wartość godziwa jest obliczana wyłącznie dla celów noty i nie ma wpływu na skonsolidowany bilans ani skonsolidowany rachunek zysków i strat. W przypadku wszystkich transakcji krótkoterminowych (transakcje o terminie zapadalności do trzech miesięcy) stosuje się uproszczoną metodę obliczania wartości godziwej dla portfeli detalicznych i niedetalicznych. Wartość godziwa tych krótkoterminowych transakcji jest równa wartości bilansowej produktu. Dla pozostałych transakcji stosowana jest metoda opisana w punkcie Wartość godziwa instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

2021						
w mln €	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Różnica
Aktywa						
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie	0	38.557	0	38.557	38.557	0
Aktywa finansowe - amortyzowany koszt	12.684	1.788	120.195	134.667	132.645	2.022
Dłużne papiery wartościowe	12.684	1.788	1.052	15.524	15.617	- 93
Pożyczki i należności	0	0	119.143	119.143	117.028	2.115
Zobowiązania						
Zobowiązania finansowe - koszt amortyzowany	132	10.689	150.827	161.648	161.285	362
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych i klientów ¹	0	0	149.147	149.147	149.133	14
Zobowiązania sekurytyzowane	132	10.689	826	11.647	11.299	348
Pozostałe zobowiązania finansowe	0	0	853	853	853	0

¹ Zgodnie z MSSF 7 zobowiązania z tytułu leasingu nie są uwzględniane.

Poziom I Notowane ceny rynkowe

Poziom II Metody wyceny oparte na danych rynkowych

Poziom III Metody wyceny nieoparte na danych rynkowych

2020						
w mln €	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Różnica
Aktywa						
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie	0	33.660	0	33.660	33.660	0
Aktywa finansowe - amortyzowany koszt	12.516	1.461	105.529	119.505	116.596	2.909
Dłużne papiery wartościowe	12.516	1.461	669	14.646	14.371	275
Pożyczki i należności	0	0	104.859	104.859	102.225	2.634
Zobowiązania						
Zobowiązania finansowe - koszt amortyzowany	0	10.232	131.523	141.755	141.281	473
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych i klientów ¹	0	0	130.685	130.685	130.501	184
Zobowiązania sekurytyzowane	0	10.232	403	10.636	10.346	289
Pozostałe zobowiązania finansowe	0	0	434	434	434	0

1 Zgodnie z MSSF 7 zobowiązania z tytułu leasingu nie są uwzględniane.

Poziom I Notowane ceny rynkowe

Poziom II Metody wyceny oparte na danych rynkowych

Poziom III Metody wyceny nieoparte na danych rynkowych

(33) Zobowiązania kredytowe, gwarancje finansowe i inne zobowiązania

w mln €	2021	2020
Udzielone zobowiązania kredytowe	42.601	34.803
Udzielone gwarancje finansowe	8.900	7.228
Inne podjęte zobowiązania	4.548	3.656
Razem	56.050	45.687
Rezerwy na ryzyko pozabilansowe zgodnie z MSSF 9	- 185	- 174

Oprócz przedstawionych rezerw na ryzyko pozabilansowe zgodnie z MSSF 9 utworzono rezerwy na inne zobowiązania zgodnie z MSR 37 w wysokości 2 mln EUR (w roku poprzednim: 1 mln EUR).

Wartość nominalna i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe z tytułu zobowiązań i gwarancji finansowych zgodnie z MSSF 9 - zgodnie z par. 51 ust. 13 BWG:

2021	Wartość nominalna			Rezerwy na ryzyko pozabilansowe zgodnie z MSSF 9		
w mln €	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Etap 1	Etap 2	Etap 3
Banki centralne	0	0	0	0	0	0
Instytucje rządowe	433	65	0	0	0	0
Instytucje kredytowe	2.203	95	0	0	0	0
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	6.111	727	8	- 2	- 7	- 1
Przedsiębiorstwa niefinansowe	36.388	4.271	189	- 31	- 66	- 48
Gospodarstwa domowe	4.552	991	16	- 9	- 11	- 10
Razem	49.688	6.149	213	- 43	- 84	- 58

2020	Wartość nominalna			Rezerwy na ryzyko pozabilansowe zgodnie z MSSF 9		
w mln €	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Etap 1	Etap 2	Etap 3
Banki centralne	0	0	0	0	0	0
Instytucje rządowe	377	2	0	0	0	0
Instytucje kredytowe	1.994	108	0	0	0	0
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	4.991	264	11	- 2	- 3	- 1
Przedsiębiorstwa niefinansowe	27.257	5.742	232	- 36	- 49	- 60
Gospodarstwa domowe	3.629	1.068	12	- 7	- 7	- 9
Razem	38.248	7.183	255	- 45	- 59	- 71

(34) Analiza zdolności kredytowej

Analiza wiarygodności kredytowej aktywów finansowych polega na ocenie prawdopodobieństwa niewywiązania się z zobowiązań dotyczących tych aktywów w czasie. Należy zauważyć, że w przypadku aktywów finansowych z etapów 1 i 2, ze względu na względny charakter znacznego wzrostu ryzyka kredytowego, nie jest obowiązkowe, aby aktywa z etapu 2 miały niższy rating kredytowy niż aktywa z etapu 1, choć zwykle tak właśnie jest.

Grupowanie aktywów według prawdopodobieństwa niewywiązania się z zobowiązań:

- Pozycje doskonałe to takie, które mają dużą zdolność do wywiązania się ze zobowiązań finansowych przy znikomym lub zerowym prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania (skala PD $0,0000 \leq 0,0300\%$).

- Bardzo dobre pozycje charakteryzują się dużą zdolnością do wywiązywania się ze zobowiązań finansowych przy nieznacznym lub niskim prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania (skala PD $0,0300 \leq 0,1878\%$).
- Dobre to ekspozycje, które mają dobrą zdolność do wywiązywania się ze zobowiązań finansowych przy niskim ryzyku niewykonania zobowiązania (skala PD $0,1878 \leq 1,1735\%$).
- Zadawalające to pozycje, które wymagają ściślejszego monitorowania i mają średnią lub wystarczającą zdolność do wywiązywania się ze zobowiązań finansowych z umiarkowanym ryzykiem niewykonania zobowiązania (skala PD $1,1735 \leq 7,3344\%$).
- Ekspozycje o poniżej średniej to ekspozycje, które wymagają szczególnej uwagi o różnym natężeniu i charakteryzują się niepokojącym ryzykiem niewykonania zobowiązania (skala PD $7,3344 < 100,0$ procent).
- Pozycje utracona klasyfikowane jako z utratą wartości (skala PD 100,0 procent).

Wartości księgowe aktywów finansowych - amortyzowany koszt według kategorii i etapów ratingu:

2021	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Razem
w mln €	Przewidywana strata 12-miesięczna	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	
Doskonała	18.157	1.904	0	2	20.063
Bardzo dobra	36.668	3.586	0	1	40.255
Dobra	37.293	6.917	0	10	44.220
Zadawalający	16.028	5.317	0	18	21.364
Poniżej średniej	1.250	2.094	0	8	3.351
Utracona	0	0	2.432	277	2.709
Nie oceniono	2.928	260	41	20	3.250
Wartość bilansowa brutto	112.323	20.079	2.473	336	135.212
Skumulowana utrata wartości	-195	-687	-1.567	-118	-2.567
Wartość bilansowa	112.128	19.392	906	218	132.645

2020	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Razem
w mln €	Przewidywana strata 12-miesięczna	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	
Doskonała	21.357	1.308	0	3	22.667
Bardzo dobra	22.822	3.346	0	1	26.170
Dobra	33.331	7.661	0	6	40.998
Zadawalający	14.091	6.549	0	23	20.663
Poniżej średniej	747	1.931	0	13	2.691
Utracona	0	0	2.582	273	2.856
Nie oceniono	2.635	467	16	2	3.119
Wartość bilansowa brutto	94.983	21.262	2.598	321	119.163
Skumulowana utrata wartości	-185	-629	-1.633	-119	-2.567
Wartość bilansowa	94.797	20.633	964	202	116.596

Kategoria bez ratingu obejmuje głównie aktywa finansowe dla gospodarstw domowych (głównie w Republice Czeskiej), dla których ratingi nie są jeszcze dostępne i których klasyfikacja opiera się zatem na czynnikach jakościowych.

Wartość bilansowa aktywów finansowych - wartość godziwa przez inne całkowite dochody z wyłączeniem instrumentów kapitałowych według kategorii i etapu ratingu:

2021	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Razem
w mln €	Przewidywana strata 12-miesięczna	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	
Doskonała	1.197	0	0	0	1.197
Bardzo dobra	2.082	21	0	0	2.103
Dobra	914	2	0	0	916
Zadowalający	231	27	0	0	259
Poniżej średniej	0	0	0	0	0
Utracona	0	0	0	0	0
Nie oceniono	36	0	0	0	36
Wartość bilansowa brutto¹	4.461	50	0	0	4.511
Skumulowana utrata wartości	-1	0	0	0	-2
Wartość bilansowa	4.460	50	0	0	4.509

1 Wartość bilansowa brutto jest zgodna z definicją określoną przez FINREP w Załączniku V 1.34 (b).

2020	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Razem
w mln €	Przewidywana strata 12-miesięczna	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	
Doskonała	1.315	0	0	0	1.315
Bardzo dobra	2.776	0	0	0	2.776
Dobra	234	11	0	0	245
Zadowalający	223	35	0	0	259
Poniżej średniej	0	0	0	0	0
Utracona	0	0	0	0	0
Nie oceniono	22	0	0	0	22
Wartość bilansowa brutto¹	4.570	46	0	0	4.616
Skumulowana utrata wartości	-3	-1	0	0	-4
Wartość bilansowa	4.567	45	0	0	4.612

1 Wartość bilansowa brutto jest zgodna z definicją określoną przez FINREP w Załączniku V 1.34(b).

Kategoria bez ratingu obejmuje aktywa finansowe dla niektórych klientów detalicznych, dla których nie są dostępne ratingi, w związku z czym klasyfikacja opiera się na czynnikach jakościowych.

Wartości nominalne zobowiązań pozabilansowych według kategorii i etapów ratingu:

2021	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
w mln €	Przewidywana strata 12-miesięczna	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	
Doskonała	1.503	178	0	1.681
Bardzo dobra	20.312	1.729	0	22.041
Dobra	20.778	2.383	0	23.161
Zadowalający	6.267	1.486	0	7.753
Poniżej średniej	212	290	0	501
Utracona	0	0	211	211
Nie oceniono	616	84	1	702
Wartość nominalna	49.688	6.149	213	56.050
Rezerwy na ryzyko pozabilansowe zgodnie z MSSF 9	-43	-84	-58	-185
Wartość nominalna po uwzględnieniu rezerw	49.645	6.065	154	55.864

2020	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
	Przewidywana strata 12-miesięczna	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	
w mln €				
Doskonała	1.661	275	0	1.935
Bardzo dobra	13.406	1.069	0	14.475
Dobra	17.333	3.762	0	21.094
Zadowolający	5.112	1.639	0	6.751
Poniżej średniej	205	317	0	521
Utracona	0	0	255	255
Nie oceniono	531	122	0	654
Wartość nominalna	38.248	7.183	255	45.687
Rezerwy na ryzyko pozabilansowe zgodnie z MSSF 9	-45	-59	-71	-174
Wartość nominalna po uwzględnieniu rezerw	38.203	7.125	185	45.512

Kategoria bez ratingu obejmuje zobowiązania pozabilansowe dla niektórych klientów detalicznych, dla których nie są dostępne ratingi, w związku z czym klasyfikacja opiera się na czynnikach jakościowych.

(35) Zabezpieczenia i maksymalne ryzyko kredytowe

Poniższa tabela zawiera informacje na temat maksymalnego zaangażowania jako podstawy dla następujących informacji o zabezpieczeniach:

2021	Maksymalna wielkość ryzyka kredytowego		
	w tym pożyczki i należności bez przeznaczenia do obrotu oraz zobowiązania do udzielenia pożyczki, gwarancje finansowe i inne zobowiązania		
	Nie podlega wymogom dotyczącym utraty wartości	Z zastrzeżeniem przepisów o utracie wartości	
w mln €			
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	0	135.212	119.587
Aktywa finansowe - wartość godziwa przez inne całkowite dochody ¹	0	4.511	0
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	965	0	422
Aktywa finansowe - oznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	264	0	0
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	3.743	0	0
Pozycje bilansowe	4.972	139.723	120.008
Zobowiązania kredytowe, gwarancje finansowe i inne zobowiązania	0	56.050	56.050
Razem	4.972	195.772	176.058

1 Wartość bilansowa brutto jest zgodna z definicją wg FINREP w Załączniku V 1.34(b).

2020	Maksymalna wielkość ryzyka kredytowego		
	Nie podlega wymogom		
	Nie podlega wymogom dotyczącym utraty wartości	dotyczącym utraty wartości	Nie podlega wymogom dotyczącym utraty wartości
w mln €			
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	0	119.163	104.780
Aktywa finansowe - wartość godziwa przez inne całkowite dochody ¹	0	4.616	0
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	821	0	398
Aktywa finansowe - oznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	457	0	0
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	4.173	0	0
Pozycje bilansowe	5.451	123.779	105.178
Zobowiązania kredytowe, gwarancje finansowe i inne zobowiązania	0	45.687	45.687
Razem	5.451	169.466	150.865

1 Wartość bilansowa brutto jest zgodna z definicją wg FINREP w Załączniku V 1.34(b).

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego RBI stosuje szereg procedur, z których najbardziej powszechną jest przyjmowanie zabezpieczeń w działalności kredytowej. W trakcie procesu kredytowania dokonywana jest ocena zabezpieczenia, która jest następnie regularnie weryfikowana przy użyciu różnych procedur walidacyjnych. Główne rodzaje zabezpieczeń przyjmowanych w Grupie to nieruchomości mieszkalne i komercyjne, zabezpieczenia finansowe, gwarancje i mienie ruchome. Finansowanie długoterminowe jest zazwyczaj zabezpieczone, natomiast kredyty odnawialne są zazwyczaj niezabezpieczone. Instrumenty dłużne są w przeważającej mierze niezabezpieczone. Instrumenty pochodne mogą być zabezpieczone środkami pieniężnymi lub umowami ramowymi o kompensacie. Zabezpieczenia z tytułu leasingu dotyczą głównie wartości przedmiotu leasingu. Pozycje zaliczone do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów charakteryzują się nieznacznym ryzykiem kredytowym. Zabezpieczenia uwzględnia się w sposób jednolity na podstawie wytycznych stosowanych w całej Grupie. Wytyczne Grupy dotyczące uzyskiwania zabezpieczeń nie uległy istotnym zmianom w okresie sprawozdawczym, ale są corocznie aktualizowane.

Zabezpieczenia przedstawione w tabelach są ograniczone do maksymalnej kwoty wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych. Poniższe tabele przedstawiają pożyczki i należności nieprzeznaczone do obrotu, a także zobowiązania kredytowe, gwarancje finansowe i inne zobowiązania, w przypadku których nastąpiła utrata wartości:

2021 w mln €	Maksymalna ekspozycja kredytowa	Wartość godziwa zabezpieczenia	Ekspozycja pomniejszona o wartość godziwą zabezpieczenia
Banki centralne	12.005	318	11.688
Instytucje rządowe	1.386	740	646
Instytucje kredytowe	4.629	1.658	2.971
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	11.304	5.036	6.268
Przedsiębiorstwa niefinansowe	51.500	23.355	28.145
Gospodarstwa domowe	39.183	25.411	13.772
Zobowiązania kredytowe, gwarancje finansowe i inne zobowiązania	56.050	9.024	47.026
Razem	176.058	65.542	110.516

2020 w mln €	Maksymalna ekspozycja kredytowa	Wartość godziwa zabezpieczenia	Ekspozycja pomniejszona o wartość godziwą zabezpieczenia
Banki centralne	6.762	318	6.444
Instytucje rządowe	2.118	703	1.416
Instytucje kredytowe	5.194	2.545	2.649
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	9.311	4.836	4.475
Przedsiębiorstwa niefinansowe	46.265	20.471	25.793
Gospodarstwa domowe	35.528	22.695	12.833
Zobowiązania kredytowe, gwarancje finansowe i inne zobowiązania	45.687	6.805	38.882
Razem	150.865	58.373	92.492

Prawie dwie trzecie zabezpieczeń, które mogą być brane pod uwagę przez RBI, dotyczy zabezpieczenia kredytów nieruchomości, z czego ponad 70% stanowią nieruchomości mieszkalne. Dodatkowe zabezpieczenia pochodzą głównie z otrzymanych gwarancji, które obejmują transakcje reverse repo i pożyczki papierów wartościowych.

Informacje na temat maksymalnego zaangażowania z tytułu aktywów finansowych z Etapu 3 i odpowiadających im zabezpieczeń:

2021 w mln €	Wielkość ryzyka kredytowego (Etap 3)	Wartość godziwa zabezpieczenia (Etap 3)	Ekspozycja pomniejszona o wartość godziwą zabezpieczenia (Etap 3)	Utrata wartości (Etap 3)
Banki centralne	0	0	0	0
Instytucje rządowe	0	0	0	0
Instytucje kredytowe	4	0	4	-4
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	92	5	87	-36
Przedsiębiorstwa niefinansowe	1.367	420	948	-838
Gospodarstwa domowe	1.009	230	779	-689
Zobowiązania kredytowe, gwarancje finansowe i inne zobowiązania	213	20	193	-58
Razem	2.686	674	2.012	-1.625

2020 w mln €	Wielkość ryzyka kredytowego (Etap 3)	Wartość godziwa zabezpieczenia (Etap 3)	Ekspozycja pomniejszona o wartość godziwą zabezpieczenia (Etap 3)	Utrata wartości (Etap 3)
Banki centralne	0	0	0	0
Instytucje rządowe	2	0	2	-2
Instytucje kredytowe	3	0	3	-3
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	88	5	82	-32
Przedsiębiorstwa niefinansowe	1.469	424	1.045	-871
Gospodarstwa domowe	1.037	213	823	-725
Zobowiązania kredytowe, gwarancje finansowe i inne zobowiązania	255	19	236	-71
Razem	2.853	662	2.192	-1.704

RBI posiada w swoim własnym portfelu bilansowym nieznaczną ilość zabezpieczeń.

(36) Oczekiwane straty kredytowe

Oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentów finansowych stanowią bezstronną kwotę ważoną prawdopodobieństwem, ustaloną poprzez ocenę szeregu różnych możliwych wyników, zgodną z wartością pieniądza w czasie oraz racjonalnymi i możliwymi do potwierdzenia informacjami dostępnymi na dzień sprawozdawczy bez ponoszenia

nadmiernych kosztów lub zwłoki, dotyczącymi zdarzeń przeszłych, warunków bieżących i prognoz przyszłych warunków gospodarczych.

Procedura ogólna

Wycena utraty wartości z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla aktywów finansowych - wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub aktywów finansowych - wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody wymaga zastosowania modeli i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych oraz przyszłych zachowań płatniczych. Przy obliczaniu oczekiwanych strat kredytowych wymagany jest osąd, m.in. w zakresie:

- Określenie kryteriów znacznego wzrostu ryzyka kredytowego
- wybór odpowiednich modeli i założeń do obliczania oczekiwanych strat kredytowych
- Uwzględnienie ryzyka, które nie jest odpowiednio odzwierciedlone przez modele
- Określenie liczby i względnej wagi scenariuszy przyszłościowych dla każdego typu produktu/formy rynkowej oraz związanych z nimi oczekiwanych strat kredytowych
- Grupowanie instrumentów finansowych na podstawie wspólnej charakterystyki ryzyka niewykonania zobowiązania dla celów obliczania oczekiwanych strat kredytowych.

Ryzyko kredytowe to ryzyko poniesienia strat finansowych w przypadku, gdy klient lub kontrahent nie wywiąże się ze swoich zobowiązań umownych lub nie wywiąże się z nich w terminie. Ryzyko kredytowe wynika głównie z kredytów międzybankowych, korporacyjnych i konsumpcyjnych, a także z udzielonych zobowiązań kredytowych. Mogą one również wynikać z udzielonych gwarancji finansowych, np. gwarancji kredytowych, akredytyw i akceptów.

Inne rodzaje ryzyka kredytowego wynikają z inwestycji w instrumenty dłużne oraz z działalności handlowej (ryzyko kredytu kupieckiego), a także z sald rozliczeniowych z kontrahentami i z transakcji reverse repo.

Modele służą do szacowania prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, związanych z nim wskaźników niewykonania zobowiązania oraz korelacji pomiędzy kontrahentami. RBI oblicza oczekiwane straty kredytowe z uwzględnieniem prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD), kwoty pozostającej do spłaty w momencie niewykonania zobowiązania (ekspozycja w momencie niewykonania zobowiązania, EAD) oraz straty w przypadku niewykonania zobowiązania (LGD).

MSSF 9 nakazuje stosowanie trzystopniowego modelu utraty wartości opartego na zmianach jakości kredytowej od momentu początkowego ujęcia. Instrument finansowy, dla którego nie istnieją obiektywne dowody utraty wartości w momencie początkowego ujęcia, jest zazwyczaj zaliczany do Etapu 1. Jeżeli od momentu początkowego ujęcia stwierdzono znaczący wzrost ryzyka niewykonania zobowiązania, instrument finansowy przenosi się do etapu 2. Gdy tylko nastąpi utrata wartości instrumentu finansowego, jest on przenoszony do Etapu 3.

W przypadku instrumentów finansowych zaliczonych do Etapu 1 utratę wartości wycenia się w kwocie oczekiwanej dwunastomiesięcznej straty kredytowej i ujmuje w rachunku zysków i strat. Dwunastomiesięczna strata kredytowa jest to kwota odpowiadająca części oczekiwanych braków płatności w całym okresie wynikająca z możliwych zdarzeń niewykonania zobowiązania, których wystąpienia oczekuje się w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy po dniu sprawozdawczym. W przypadku instrumentów finansowych zaliczonych do etapu 2 lub 3, oczekiwane straty kredytowe ujmuje się w wysokości łącznej kwoty oczekiwanych niewykonanych płatności w okresie obowiązywania instrumentu. Zgodnie z MSSF 9 przy obliczaniu oczekiwanych strat kredytowych należy uwzględniać informacje wybiegające w przyszłość. W przypadku aktywów finansowych, które w momencie ujęcia mają już rating kredytowy z rozpoznaną utratą wartości (POCI), oczekiwana strata kredytowa jest zawsze ustalana na podstawie okresu do terminu wymagalności instrumentu.

Znaczący wzrost ryzyka kredytowego

RBI uznaje wzrost ryzyka kredytowego instrumentu finansowego za znaczący, jeśli spełnione jest jedno lub więcej z poniższych kryteriów ilościowych, jakościowych lub rezerwowych:

Kryteria ilościowe

RBI stosuje kryteria ilościowe jako podstawowe wskaźniki znacznego wzrostu ryzyka kredytowego dla wszystkich istotnych portfeli oraz dodatkowo kryteria jakościowe, takie jak 30-dniowe przeterminowanie lub środki dotyczące umorzenia należności, jako wzruszalne domniemania. W przypadku klasyfikacji ilościowej, RBI porównuje krzywą PD dla całego okresu trwania umowy na dzień sprawozdawczy z krzywą PD dla całego okresu trwania umowy w momencie początkowego ujęcia. Ze względu na odmienny charakter produktów niedetalicznych i detalicznych, metody stosowane do określenia znacznego wzrostu ryzyka kredytowego różnią się nieznacznie.

Aby umożliwić porównanie obu krzywych dla niedetalicznego ryzyka kredytowego, wartości PD są sprowadzane do wartości PD w ujęciu rocznym. Przyjmuje się, że wzrost PD o 250% lub więcej oznacza znaczny wzrost ryzyka kredytowego. W przypadku dłuższych terminów zapadalności próg 250% jest obniżany w celu uwzględnienia efektu zapadalności.

W przypadku ekspozycji detalicznych porównuje się skumulowane PD z pozostałym terminem zapadalności. Porównuje się różnicę logitową (tzn. logit jest logarytmem naturalnym szansy w statystyce) między PD dla całego życia w dniu sprawozdawczym a PD dla całego życia w dniu pierwotnego zgłoszenia, na podstawie przeżycia do dnia sprawozdawczego. W tym przypadku zakłada się na ogół znaczny wzrost ryzyka kredytowego, jeśli względny wzrost skumulowanego PD w całym okresie trwania umowy przekracza określony próg. Progi te są obliczane oddzielnie dla każdego portfela objętego indywidualnymi modelami PD opartymi na ratingu dla całego okresu życia. W tym przypadku progi są szacowane na podstawie danych historycznych jako 50. kwantyl rozkładu powyższych różnic logitowych dla portfela o obniżonej jakości (pogrupowanego według krajów i produktów, takich jak kredyty hipoteczne, karty kredytowe i kredyty dla MŚP). Dlatego za znaczące uznaje się 50% PD o największym pogorszeniu w danym okresie. Zazwyczaj oznacza to wzrost PD o 150-250% w zależności od zachowania poszczególnych portfeli w przypadku niewykonania zobowiązania.

RBI opracowuje nową, dostosowaną metodologię dla ekspozycji detalicznych, która jest następstwem wdrożenia pakietu naprawczego EBC/EBA IRB dotyczącego modeli wewnętrznych (Filar 1). Został on już wdrożony w chorwackim banku zależnym w 2021 roku i zostanie wdrożony w pozostałych portfelach detalicznych RBI w 2022 roku - oczekiwany wpływ na oczekiwane straty kredytowe na poziomie grupy jest niewielki. Obecne podejście zostanie nieznacznie skorygowane, aby odzwierciedlić zmiany w filozofii kalibracji Filaru 1, która nadal opiera się na podejściu hybrydowym (połączenie stabilności w cyklu kredytowym i podążania za cyklem), ale jest bardziej skoncentrowana na stabilności. Ze względu na większą stabilność klasyfikacji ratingowej poszczególnych ekspozycji kredytowych, prowadzi to do mniejszych różnic w logitach, dlatego kwantyl jest wybierany na podstawie trzech kryteriów. Kwantyl powinien nadal mieścić się w przedziale 150-250 procent względnego wzrostu, a wskazówką powinna być obserwowana zmienność udziału w etapie 2 w całym okresie eksploatacji oraz historycznie obserwowane wartości etapu 2 na poziomie portfela. Ogólne wartości orientacyjne są określone na poziomie produktu i wynoszą od 65 do 75% w oparciu o doświadczenie zdobyte podczas opracowywania metod dla portfeli.

Kryteria jakościowe

RBI stosuje kryteria jakościowe obok ilościowych dla wszystkich istotnych portfeli w celu określenia znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego instrumentu finansowego. Przeniesienie do Etapu 2 następuje po spełnieniu wymienionych poniżej kryteriów.

W przypadku portfeli korporacyjnych, sektora publicznego, instytucji kredytowych i portfeli project finance, jeśli kredytobiorcę dotyczy jedno lub więcej z poniższych kryteriów:

- Wykrywanie pierwszych oznak pogorszenia jakości kredytów w systemie wczesnego ostrzegania.
- Zmiany warunków umownych w kontekście środka forbearance
- Zewnętrzne czynniki ryzyka mające potencjalnie znaczący wpływ na zdolność klienta do spłaty zadłużenia.

Ocena znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego uwzględnia informacje wybiegające w przyszłość i jest przeprowadzana raz na kwartał na poziomie poszczególnych transakcji dla wszystkich portfeli korporacyjnych, sektora publicznego, instytucji kredytowych i project finance posiadanych przez RBI.

W przypadku portfeli detalicznych przeniesienie na Etap 2 jest dokonywane na podstawie następujących kryteriów jakościowych, tj. jeśli kredytobiorca spełnia jedno lub więcej z poniższych kryteriów:

- flaga prolongaty aktywna
- niewykonanie zobowiązania z tytułu istotnej ekspozycji (>20% całkowitej ekspozycji) tego samego klienta na inny produkt (segment PI)
- podejście holistyczne - stosowane w przypadkach, gdy dla segmentu lub części portfela stają się dostępne nowe informacje dotyczące przyszłości, a informacje te nie zostały jeszcze uwzględnione w systemie ratingowym. W przypadku zidentyfikowania takich przypadków kierownictwo dokonuje oceny portfela pod kątem oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie (ocena zbiorcza).

Ocena znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego uwzględnia informacje wybiegające w przyszłość i jest przeprowadzana co miesiąc na poziomie pojedynczych transakcji dla wszystkich portfeli klientów detalicznych posiadanych przez RBI.

Zabezpieczenie

Stosuje się rezerwę zabezpieczającą i zakłada się znaczny wzrost ryzyka kredytowego instrumentu finansowego, jeśli kredytobiorca zalega z płatnościami umownymi o ponad 30 dni. W kilku przypadkach nie udowodniono, że aktywa finansowe przeterminowane o ponad 30 dni charakteryzują się znacznie podwyższonym ryzykiem kredytowym.

Wyjątek w przypadku niskiego ryzyka niewykonania zobowiązania

W wybranych przypadkach, głównie w odniesieniu do rządowych papierów dłużnych, RBI korzysta z wyłączenia dla instrumentów finansowych o niskim ryzyku kredytowym. Wszystkie papiery wartościowe sklasyfikowane jako papiery wartościowe niskiego ryzyka kredytowego mają rating co najmniej na poziomie inwestycyjnym, tj. co najmniej BBB- według Standard & Poor's, Baa3 według Moody's lub BBB- według Fitch. W działalności kredytowej RBI nie skorzystał ze zwolnienia z niskiego ryzyka kredytowego.

Definicja niewykonania zobowiązania i aktywów o obniżonej wartości

Do celów obliczania oczekiwanych strat kredytowych zgodnie z MSSF 9 RBI stosuje tę samą definicję niewykonania zobowiązania, co w przypadku zestawienia kapitału własnego CRR (Bazylea 3). Oznacza to, że ekspozycja obciążona niewykonaniem zobowiązania znajduje się również na etapie 3.

Niewykonanie zobowiązania jest oceniane na podstawie kryteriów ilościowych i jakościowych. Po pierwsze, pożyczkobiorca jest uznawany za zalegającego z płatnościami, jeśli jest przeterminowany o więcej niż 90 dni w stosunku do płatności wynikających z umowy. Po drugie, pożyczkobiorca jest uznawany za zalegającego z płatnościami, jeśli ma poważne problemy finansowe i jest mało prawdopodobne, że będzie w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań płatniczych. Definicja niewykonania zobowiązania była konsekwentnie stosowana w obliczeniach oczekiwanych strat kredytowych RBI w celu odzwierciedlenia prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD), kwoty pozostającej do spłaty w momencie niewykonania zobowiązania (EAD) oraz straty w przypadku niewykonania zobowiązania (LGD).

Objaśnienie danych wejściowych, założeń i technik szacowania

Oczekiwana strata kredytowa jest obliczana na podstawie dwunastomiesięcznego zestawienia lub zestawienia oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia składnika aktywów, w zależności od tego, czy od momentu początkowego ujęcia nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, czy też uznano, że nastąpiła utrata wartości danego składnika aktywów. Prognozowane informacje ekonomiczne są również uwzględniane przy określaniu PD, EAD i LGD dla horyzontu dwunastomiesięcznego oraz dla całego okresu użytkowania. Założenia te różnią się w zależności od rodzaju produktu. Oczekiwane straty kredytowe to zdyskontowany iloczyn prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD), straty w przypadku niewykonania zobowiązania (LGD), kwoty pozostającej do spłaty w momencie niewykonania zobowiązania (EAD) i współczynnika dyskontowego (D).

Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD)

Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania to prawdopodobieństwo, że kredytobiorca nie wywiąże się ze swoich zobowiązań płatniczych w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy lub przez cały pozostały okres. Ogólnie rzecz biorąc, prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest obliczane w okresie, począwszy od ustawowego dwunastomiesięcznego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, skorygowanego o wszelkie korekty zachowawcze. Następnie stosuje się różne metody statystyczne w celu oszacowania zmian profilu niewypłacalności od momentu początkowego ujęcia w całym okresie trwania kredytu lub portfela kredytowego. Profil domyślny jest oparty na historycznych danych obserwacyjnych i funkcjach parametrycznych.

W celu oszacowania profilu niewypłacalności niespłaconych kwot pożyczek zastosowano różne modele, które można podzielić na następujące kategorie:

Profil niewykonania zobowiązania jest tworzony przy użyciu metody parametrycznej regresji przeżycia (Weibull). Informacje dotyczące przyszłości są uwzględniane w prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania przy użyciu modelu jednoczynnikowego według Vasicka. Kalibracja prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania jest oparta na metodzie Kaplana - Maiera z korektą wypłat:

- Kredyty detaliczne i hipoteczne: Profil niewykonania zobowiązania jest konstruowany przy użyciu parametrycznej regresji przeżycia w ramach konkurencyjnego ryzyka. Informacje wybiegające w przyszłość są uwzględniane w prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania przy użyciu modeli satelitarnych.
- Sektor publiczny, samorządy lokalne i regionalne, zakłady ubezpieczeń i przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS): Profil standardowy jest konstruowany przy użyciu metody macierzy przejścia. Informacje dotyczące przyszłości są uwzględniane w prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania przy użyciu jednoczynnikowego modelu Vasicka.

W nielicznych przypadkach, gdy indywidualne dane wejściowe nie są w pełni dostępne, do obliczeń stosuje się techniki grupowania, uśredniania i analizy porównawczej danych wejściowych.

Stopa strat w przypadku niewywiązania się z umowy (LGD)

Strata z tytułu niewywiązania się ze zobowiązań stanowi przewidywaną przez RBI kwotę straty w przypadku niewywiązania się ze zobowiązań wobec należności. Są one wyrażone w momencie niewykonania zobowiązania jako procentowa strata na jednostkę w stosunku do kwoty pozostającej do spłaty w momencie niewykonania zobowiązania i są obliczane albo w odniesieniu do okresu dwunastu miesięcy, albo w odniesieniu do całego okresu zapadalności. Stopa straty z tytułu

dwunastomiesięcznego okresu spłaty odpowiada oczekiwanej proporcjonalnej stracie w przypadku niewywiązania się ze zobowiązań w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy, natomiast stopa straty z tytułu całkowitego okresu spłaty odpowiada odpowiedniej wartości w przypadku niewywiązania się ze zobowiązań w oczekiwanym pozostałym okresie spłaty kredytu.

Do szacowania stopy strat z tytułu niespłaconych należności z tytułu pożyczek stosuje się różne modele. Można je podzielić na następujące kategorie:

- Korporacje, finansowanie projektów, instytucje finansowe, samorządy lokalne i regionalne, ubezpieczenia: Stratę z tytułu niewykonania zobowiązania oblicza się poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych zebranych w trakcie procesu restrukturyzacji. Informacje dotyczące przyszłości są uwzględniane w stracie z tytułu niewykonania zobowiązania przy zastosowaniu jednoczynnikowego modelu Vasicek'a.
- Kredyty detaliczne i hipoteczne: Straty z tytułu niewykonania zobowiązań są obliczane poprzez skorygowanie regulacyjnego wskaźnika niewykonania zobowiązań o skutki spowolnienia gospodarczego oraz inne konserwatywne redukcje wartości. Informacje wybiegające w przyszłość są uwzględniane we wskaźniku niewypłacalności przy użyciu różnych modeli satelitarnych.
- Sektor publiczny: Wskaźnik niewypłacalności jest określany na podstawie źródeł rynkowych (market-implicit).

W nielicznych przypadkach, gdy poszczególne dane wejściowe nie są w pełni dostępne, do obliczeń stosuje się alternatywne modele odzyskiwania, analizę porównawczą danych wejściowych oraz opinie ekspertów.

Kwota pozostała do spłaty w momencie niewykonania zobowiązania (EAD)

Kwota pozostająca do spłaty w momencie niewykonania zobowiązania odpowiada kwocie, której RBI spodziewa się w momencie niewykonania zobowiązania. EAD dla horyzontu dwunastomiesięcznego oraz całkowity okres zapadalności są określone na podstawie profilu oczekiwanych płatności, który różni się w zależności od rodzaju produktu. W przypadku produktów amortyzowanych i kredytów punktowych opiera się to na umownych spłatach należnych od kredytobiorcy w okresie dwunastu miesięcy lub w całym okresie kredytowania. W obliczeniach uwzględnia się również założenia dotyczące przedterminowej (całkowitej) spłaty lub refinansowania, o ile nie zostały one uwzględnione w szacunkach PD w okresie kredytowania.

W przypadku produktów odnawialnych kwota pozostająca do spłaty w momencie niewykonania zobowiązania jest określana przez dodanie współczynnika konwersji kredytowej do kwoty aktualnie wykorzystanej, który uwzględnia przewidywane wykorzystanie limitu pozostałego do momentu niewykonania zobowiązania. Współczynnik konwersji kredytu jest korygowany o ustawowe marginesy bezpieczeństwa. W nielicznych przypadkach, gdy poszczególne dane wejściowe nie są w pełni dostępne, do obliczeń stosuje się analizę porównawczą danych wejściowych.

Stopa dyskontowa (D)

Zasadniczo, w przypadku aktywów finansowych i pozabilansowych innych niż leasing lub POCL, stopa dyskontowa stosowana do obliczania oczekiwanych strat kredytowych jest efektywną stopą procentową lub jej przybliżeniem.

Obliczenia

Oczekiwana strata kredytowa dla etapu 1 i 2 to iloczyn PD, LGD i EAD pomnożony przez prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania przed upływem danego okresu. Ta ostatnia jest wyrażona przez funkcję przeżycia S. Obliczone w ten sposób przyszłe wartości oczekiwanych strat kredytowych są następnie dyskontowane do dnia sprawozdawczego i sumowane. Uzyskane w ten sposób wyniki są ostatecznie ważone w zależności od scenariusza przyszłości.

Do szacowania utraty wartości dla etapu 3 stosuje się różne modele, które można podzielić na następujące kategorie:

- Korporacje, finansowanie projektów, sektor publiczny, instytucje finansowe, samorządy lokalne i regionalne, ubezpieczenia i przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe: Utrata wartości na etapie 3 jest obliczana poprzez zdyskontowanie przez kierowników treningów oczekiwanych przepływów pieniężnych przy zastosowaniu odpowiedniej efektywnej stopy procentowej.
- W przypadku należności detalicznych, utrata wartości na etapie 3 jest określana dla większości jednostek Grupy poprzez obliczenie statystycznie wyliczonego najlepszego szacunku oczekiwanej straty skorygowanej o koszty pośrednie.

Wspólne cechy ryzyka niewykonania zobowiązań w grupach

Prawie wszystkie utraty wartości zgodnie z MSSF 9 są oceniane zbiorczo. Jedynie w przypadku działalności niedetalicznej w ramach Etapu 3 utrata wartości jest oceniana indywidualnie. W celu wyceny oczekiwanych strat kredytowych w ujęciu zbiorczym dokonuje się grupowania pozycji ryzyka na podstawie wspólnych cech ryzyka kredytowego (w sensie cech ryzyka niewykonania zobowiązania), tak aby pozycje ryzyka w ramach każdej grupy były podobne. Charakterystyka kredytu detalicznego jest pogrupowana na poziomie krajów, klasyfikacji klientów (gospodarstwa domowe oraz małe i średnie przedsiębiorstwa), produktów (np. kredyty hipoteczne, pożyczki osobiste, kredyty w rachunku bieżącym lub karty kredytowe), klas ratingowych prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania oraz wskaźników strat z tytułu niewykonania zobowiązania. Każdą kombinację wymienionych cech uważa się za grupę o jednolitym profilu oczekiwanych

strat. Działalności niedetalicznej przypisuje się prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania zgodnie z poziomami ratingu i segmentami klientów. W tym procesie typy klientów są grupowane w poszczególne modele ratingowe. W celu wyznaczenia parametrów LGD i EAD portfel jest grupowany według krajów i produktów.

Informacje ukierunkowane na przyszłość

Ocena znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego oraz obliczanie oczekiwanych strat kredytowych również uwzględniają informacje wybiegające w przyszłość. RBI przeprowadził analizy historyczne dla każdego portfela i zidentyfikował kluczowe czynniki ekonomiczne, które mają wpływ na ryzyko kredytowe i oczekiwane straty kredytowe.

Te zmienne ekonomiczne i ich wpływ na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania, stratę w przypadku niewykonania zobowiązania i kwotę pozostającą do spłaty w momencie niewykonania zobowiązania różnią się w zależności od kategorii. Prognozy dotyczące tych zmiennych ekonomicznych (bazowy scenariusz ekonomiczny) są przedstawiane co kwartał przez Raiffeisen Research i stanowią najlepszy szacunkowy obraz gospodarki w ciągu najbliższych trzech lat. Po upływie trzech lat nie przeprowadza się żadnych dostosowań makroekonomicznych. Oznacza to, że w okresie wykraczającym poza te trzy lata do prognozowania zmiennych ekonomicznych na cały pozostały okres obowiązywania każdego instrumentu zastosowano metodę średniego odwrócenia. W związku z tym zmienne ekonomiczne wykazują tendencję do osiągania długoterminowej wartości średniej lub długoterminowego średniego tempa wzrostu do momentu osiągnięcia dojrzałości. Wpływ tych zmiennych ekonomicznych na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania, stratę z tytułu niewykonania zobowiązania i kwotę należności w momencie niewykonania zobowiązania określono za pomocą regresji statystycznych w celu ustalenia historycznego wpływu zmian tych zmiennych na wskaźniki niewykonania zobowiązania oraz składniki straty z tytułu niewykonania zobowiązania i kwoty należności w momencie niewykonania zobowiązania. Te modele satelitarne są kalibrowane na podstawie danych sprzed pandemii. Dlatego w czasie pandemii nadal istnieje potrzeba dostosowania się do czynników ryzyka, które obecnie występują w upośledzeniach.

Oprócz scenariusza bazowego, Raiffeisen Research oszacował również scenariusz optymistyczny i pesymistyczny, aby zapewnić uwzględnienie nieliniowości.

W przypadku scenariusza pesymistycznego i optymistycznego metodologia została skorygowana ze względu na pandemię COVID 19. W celu uwzględnienia zagrożeń dla scenariuszy bazowych PKB, wzięto pod uwagę możliwe zakresy w scenariuszu pesymistycznym. Wysokie stopy inflacji zmieniły perspektywy dla stóp procentowych w Europie Środkowej. Podczas gdy EBC prawdopodobnie będzie raczej ostrożnie ograniczał ekspansywną politykę pieniężną i pozostawi główne stopy procentowe na niezmiennym poziomie, niektóre kraje Europy Środkowej są już bliskie zakończenia cyklu podwyżek stóp procentowych. Ze względu na zwiększone ryzyko inflacji, scenariusz pesymistyczny zakłada jeszcze wyższe stopy procentowe.

Podobnie jak wszystkie prognozy ekonomiczne, prognozy i prawdopodobieństwo wystąpienia opisane w niniejszym dokumencie są obarczone wysokim stopniem nieodłącznej niepewności. Rzeczywiste wyniki mogą zatem znacznie odbiegać od prognoz. Grupa uważa jednak, że prognozy te stanowią najlepsze możliwe oszacowanie przyszłych wyników, które uwzględniają również wszelkie nieliniowości i asymetrie w różnych portfelach Grupy.

Poniżej przedstawiono kluczowe założenia wykorzystywane jako punkt wyjścia do szacowania oczekiwanych strat kredytowych na dzień bilansowy. (Źródło: Raiffeisen Research, listopad 2021 r.)

		Realny PKB			Bezrobocie		
		2022	2023	2024	2022	2023	2024
Bułgaria	Optymistyczny	5,3%	4,8%	4,3%	1,5%	2,6%	2,4%
	Bazowy	4,0%	4,0%	3,5%	4,8%	4,5%	4,3%
	Pesymistyczny	1,3%	2,5%	2,0%	9,5%	7,1%	6,9%
Chorwacja	Optymistyczny	6,1%	4,9%	4,0%	3,6%	4,7%	4,5%
	Bazowy	4,4%	4,0%	3,1%	6,8%	6,5%	6,3%
	Pesymistyczny	1,1%	2,2%	1,3%	11,2%	8,9%	8,7%
Austria	Optymistyczny	5,5%	2,7%	2,2%	4,7%	4,7%	4,5%
	Bazowy	4,5%	2,2%	1,6%	5,3%	5,0%	4,8%
	Pesymistyczny	2,5%	1,0%	0,5%	6,1%	5,4%	5,2%
Polska	Optymistyczny	6,0%	5,1%	4,1%	2,1%	3,2%	2,5%
	Bazowy	5,1%	4,6%	3,6%	5,7%	5,2%	4,5%
	Pesymistyczny	3,3%	3,6%	2,6%	10,7%	8,0%	7,3%
Rosja	Optymistyczny	3,1%	2,5%	2,5%	3,3%	3,8%	3,8%
	Bazowy	1,3%	1,5%	1,5%	4,5%	4,5%	4,5%
	Pesymistyczny	-1,0%	0,2%	0,2%	7,1%	5,9%	5,9%
Rumunia	Optymistyczny	6,5%	5,5%	5,3%	4,2%	4,0%	3,8%
	Bazowy	4,7%	4,5%	4,3%	5,1%	4,6%	4,3%
	Pesymistyczny	1,2%	2,6%	2,4%	7,1%	5,6%	5,4%
Słowacja	Optymistyczny	6,6%	5,4%	2,8%	3,6%	3,9%	3,8%
	Bazowy	5,0%	4,5%	2,0%	6,9%	5,7%	5,6%
	Pesymistyczny	1,9%	2,7%	0,2%	11,5%	8,3%	8,2%
Republika Czeska	Optymistyczny	5,7%	3,7%	3,4%	2,4%	2,9%	2,8%
	Bazowy	4,4%	3,0%	2,6%	3,7%	3,6%	3,5%
	Pesymistyczny	1,6%	1,4%	1,1%	5,4%	4,5%	4,5%
Węgry	Optymistyczny	6,9%	4,3%	4,6%	2,1%	2,8%	3,1%
	Bazowy	5,5%	3,5%	3,8%	3,9%	3,8%	4,2%
	Pesymistyczny	2,8%	2,0%	2,3%	6,4%	5,2%	5,6%

		Oprocentowanie obligacji długoterminowych			Ceny rynkowe nieruchomości		
		2022	2023	2024	2022	2023	2024
Bułgaria	Optymistyczny	-0,5%	0,1%	0,1%	11,9%	8,4%	8,4%
	Bazowy	0,4%	0,6%	0,6%	4,0%	4,0%	4,0%
	Pesymistyczny	2,9%	2,0%	2,0%	-3,3%	0,0%	0,0%
Chorwacja	Optymistyczny	-0,1%	0,4%	0,5%	9,9%	6,7%	5,7%
	Bazowy	0,8%	0,9%	1,0%	5,0%	4,0%	3,0%
	Pesymistyczny	3,1%	2,2%	2,3%	0,5%	1,5%	0,5%
Austria	Optymistyczny	-0,6%	0,2%	0,2%	7,0%	5,1%	5,1%
	Bazowy	0,1%	0,6%	0,6%	5,0%	4,0%	4,0%
	Pesymistyczny	1,6%	1,4%	1,5%	3,2%	3,0%	3,0%
Polska	Optymistyczny	1,9%	1,8%	1,9%	9,1%	5,7%	5,7%
	Bazowy	2,9%	2,4%	2,5%	6,0%	4,0%	4,0%
	Pesymistyczny	5,9%	4,1%	4,2%	3,2%	2,4%	2,4%
Rosja	Optymistyczny	6,7%	6,8%	6,7%	11,2%	6,9%	6,9%
	Bazowy	7,8%	7,4%	7,3%	6,0%	4,0%	4,0%
	Pesymistyczny	10,7%	9,0%	8,9%	-1,8%	-0,3%	-0,3%
Rumunia	Optymistyczny	3,5%	4,1%	3,9%	7,5%	5,7%	5,7%
	Bazowy	5,0%	5,0%	4,8%	3,5%	3,5%	3,5%
	Pesymistyczny	6,3%	5,7%	5,5%	-0,1%	1,5%	1,5%
Słowacja	Optymistyczny	-0,1%	0,4%	0,5%	13,3%	8,5%	8,5%
	Bazowy	0,7%	0,8%	0,9%	7,0%	5,0%	5,0%
	Pesymistyczny	2,8%	2,0%	2,1%	1,2%	1,8%	1,8%
Republika Czeska	Optymistyczny	1,7%	2,4%	2,6%	9,3%	5,8%	5,8%
	Bazowy	2,5%	2,8%	3,0%	6,0%	4,0%	4,0%
	Pesymistyczny	4,7%	4,0%	4,2%	3,0%	2,3%	2,3%
Węgry	Optymistyczny	2,9%	3,5%	3,5%	9,2%	6,9%	6,9%
	Bazowy	3,9%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%
	Pesymistyczny	6,6%	5,5%	5,5%	-0,7%	1,4%	1,4%

		Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych		
		2022	2023	2024
Bułgaria	Optymistyczny	5,8%	4,3%	4,3%
	Bazowy	2,8%	2,6%	2,6%
	Pesymistyczny	0,2%	1,1%	1,1%
Chorwacja	Optymistyczny	3,6%	2,6%	2,6%
	Bazowy	2,2%	1,8%	1,8%
	Pesymistyczny	0,6%	0,9%	0,9%
Austria	Optymistyczny	4,2%	2,9%	2,4%
	Bazowy	3,6%	2,6%	2,1%
	Pesymistyczny	2,9%	2,2%	1,7%
Polska	Optymistyczny	8,0%	4,4%	3,6%
	Bazowy	6,0%	3,3%	2,5%
	Pesymistyczny	3,8%	2,1%	1,3%
Rosja	Optymistyczny	11,3%	6,6%	6,6%
	Bazowy	6,6%	4,0%	4,0%
	Pesymistyczny	5,0%	3,1%	3,1%
Rumunia	Optymistyczny	8,0%	4,9%	4,2%
	Bazowy	6,3%	4,0%	3,2%
	Pesymistyczny	2,8%	2,0%	1,3%
Słowacja	Optymistyczny	7,5%	4,7%	3,4%
	Bazowy	4,9%	3,3%	2,0%
	Pesymistyczny	2,6%	2,0%	0,7%
Republika Czeska	Optymistyczny	5,1%	3,2%	2,7%
	Bazowy	3,8%	2,5%	2,0%
	Pesymistyczny	2,4%	1,7%	1,2%
Węgry	Optymistyczny	6,7%	4,9%	4,3%
	Bazowy	4,4%	3,6%	3,0%
	Pesymistyczny	1,8%	2,2%	1,6%

Do opracowania modelu makroekonomicznego wzięto pod uwagę dużą liczbę istotnych zmiennych makroekonomicznych. Zastosowany model to model regresji liniowej, którego celem jest wyjaśnienie zmian lub poziomu wskaźnika niewykonania zobowiązań. Za czynniki wpływające na cykl kredytowy uznano następujące rodzaje zmiennych makro: Wzrost realnego PKB, stopa bezrobocia, 3-miesięczna stopa rynku pieniężnego, rentowność 10-letnich obligacji rządowych, indeks cen domów, kursy walutowe i indeks cen konsumpcyjnych. Dla każdego kraju (lub każdego portfela w przypadku ekspozycji detalicznych) ustala się szczegółowe zasady wyjaśniające historycznie obserwowane wskaźniki niewykonania zobowiązań. Podczas cyklu kredytowego wartości PD są nakładane na wyniki modelu makroekonomicznego, aby odzwierciedlić bieżący i oczekiwany stan gospodarki. W przypadku LGD model makroekonomiczny jest stosowany do bazowych stóp odzysku, tzn. pozytywne perspektywy makroekonomiczne powodują wzrost stóp odzysku, a to obniża LGD. W przypadku ekspozycji detalicznych, LGD w czasie rzeczywistym jest modelowane w podobny sposób jak współczynniki niewykonania zobowiązania, bezpośrednio lub dodatkowo za pomocą takich składników, jak stopa odzysku, strata z tytułu odzyskania oraz strata z tytułu nieodzyskania. Długoterminowe średnie wartości LGD są nakładane na wyniki modeli makro, aby odzwierciedlić bieżącą i oczekiwaną sytuację gospodarczą. Na koniec roku sprawozdawczego poszczególnym scenariuszom przypisano następujące wagi: scenariusz optymistyczny - 25%, scenariusz bazowy - 50%, scenariusz pesymistyczny - 25%. Utrzymano wagę, a w wyniku pandemii COVID 19 nie zastosowano żadnych innych scenariuszy.

Po silnym wzroście w ubiegłym roku, COVID-19 ponownie wzrasta. Ponieważ zasięg szczepień jest nadal poniżej pożądanego poziomu, zwiększa się ryzyko dalszego pogorszenia sytuacji gospodarczej zimą 2021/2022 r. Silne ożywienie w pierwszych trzech kwartałach 2021 r. zmniejszy się w 2022 r., ale wzrost gospodarczy w większości krajów pozostanie powyżej średniej. W scenariuszu podstawowym zakłada się, że większość krajów osiągnie poziom sprzed kryzysu w 2022 roku. Oprócz pandemii, ryzyko dla wzrostu gospodarczego stanowią zakłócenia w łańcuchu dostaw i wysoka inflacja w sektorze energetycznym.

Nakładki i inne czynniki ryzyka

W sytuacjach, w których istniejące parametry wejściowe, założenia i modelowanie nie obejmują wszystkich istotnych czynników ryzyka, głównymi rodzajami nakładek są korekty postmodelowe i dodatkowe czynniki ryzyka. Dzieje się tak głównie w przypadku wystąpienia okoliczności przejściowych, zatorów czasowych uniemożliwiających odpowiednie uwzględnienie nowych informacji w ratingu lub ponownej klasyfikacji portfela oraz w przypadku, gdy rozwój poszczególnych kredytów w ramach portfela kredytowego przebiega inaczej niż pierwotnie zakładano. Ze względu na obecną sytuację pandemiczną konieczne jest uwzględnienie dodatkowego ryzyka w odpisach z tytułu utraty wartości. Podstawą jest fakt, że modele makroekonomiczne są kalibrowane do okresu sprzed COVID-19. Wszystkie te korekty są zatwierdzane przez Komitet Ryzyka Grupy (GRC). Poza korektami specyficznymi dla COVID-19 występują również inne korekty specyficzne dla danego portfela, które przedstawiono w kategorii inne.

W przypadku modeli centralnych w obszarze klientów korporacyjnych dodatkowe ryzyko zostało odwzorowane za pomocą czynników ryzyka, natomiast w obszarze lokalnych klientów detalicznych ryzyko zostało zastosowane dodatkowo do

modeli. W przypadku ekspozycji detalicznych, korekty postmodelowe są głównym rodzajem nakładek stosowanych do obliczania oczekiwanych strat kredytowych. Na ogół korekty po modelowaniu są tylko rozwiązaniem tymczasowym. Aby uniknąć potencjalnych zniekształceń spowodowanych czynnikami ryzyka, korekty po wprowadzeniu modelu mają charakter tymczasowy i zazwyczaj nie przekraczają okresu jednego roku do dwóch lat. Nakładki są przedstawione w poniższej tabeli według odpowiednich kategorii.

2021 w mln €	Modelowane ECL	Inne czynniki ryzyka		Korekty po wprowadzeniu modelu		Razem
		związane z COVID-19	pozostałe	związane z COVID-19	pozostałe	
Banki centralne	0	0	0	0	0	0
Instytucje rządowe	5	0	0	0	0	5
Instytucje kredytowe	1	0	0	0	0	1
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	61	0	0	0	0	61
Przedsiębiorstwa niefinansowe	156	253	115	19	0	542
Gospodarstwa domowe	339	0	0	36	26	402
Razem	562	253	115	55	26	1.011

2020 w mln €	Modelowane ECL			Korekty po wprowadzeniu modelu				Gesamt
		związane z COVID-19		pozostałe		razem		
Banki centralne	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
Instytucje rządowe	10	2	16,6%	0	0,0%	2	16,6%	12
Instytucje kredytowe	1	0	1,9%	0	0,0%	0	1,9%	1
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	46	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	46
Przedsiębiorstwa niefinansowe	209	203	97,1%	44	20,9%	246	118,1%	455
Gospodarstwa domowe	334	56	16,8%	18	5,3%	74	22,0%	408
Razem	601	261	43,4%	61	10,2%	322	53,6%	922

Nakładki i inne czynniki ryzyka doprowadziły do utworzenia dodatkowych rezerw w Etapie 1 i 2 w wysokości 449 mln EUR (rok poprzedni: 322 mln EUR), z czego 308 mln EUR przypada na COVID-19.

Korekty po wprowadzeniu modelu

Korekty pomodelowe związane z COVID-19 odnoszą się do zbiorowych skutków dla branż szczególnie dotkniętych pandemią: są to turystyka, hotelarstwo, inne powiązane branże, a także przemysł motoryzacyjny, lotniczy, naftowy i gazowy, nieruchomości i niektóre branże dóbr konsumpcyjnych. Oddziaływania te wynikają z szoków popytowych, zakłóceń w łańcuchu dostaw oraz środków łagodzących. Powiązane korekty pomodelowe obejmują ocenę jakościową ekspozycji kredytowych pod kątem oczekiwanego dalszego znacznego wzrostu ryzyka kredytowego i ich późniejszego przeniesienia z etapu 1 do etapu 2. Kryteria identyfikacji takich ekspozycji kredytowych opierały się głównie na branżach (w przypadku MŚP) i sektorach zatrudnienia (w przypadku gospodarstw domowych) wymienionych powyżej, a następnie zostały doprecyzowane o informacje na temat zastosowania konkretnych środków moratorium, w stosownych przypadkach. Korekty pomodelowe są zwalniane albo po urzeczywistnieniu się ryzyka poprzez przeniesienie odnośnych ekspozycji do etapu 3, albo po tym, jak oczekiwane ryzyko nie urzeczywistni się.

W 2021 roku korekty postmodelowe dla klientów korporacyjnych związane z COVID 19 zostały zastąpione bardziej zróżnicowaną metodologią współczynnika ryzyka opisaną poniżej. Ponadto rozpoczęto stopniowe zmniejszanie korekt post-modelowych dla gospodarstw domowych związanych z COVID-19. Oczekuje się, że prace te zostaną zakończone do połowy 2022 roku, w zależności od wygaśnięcia moratoriów lub innych uwarunkowań specyficznych dla danego kraju. W tym czasie transakcje nie zostaną zrealizowane lub przestaną być uznawane za podwyższone ryzyko kredytowe, a korekta została/ zostanie odwrócona.

Pozostałe czynniki ryzyka

W przypadku klientów korporacyjnych dodatkowe efekty oczekiwanych strat kredytowych zostały włączone do modelowanych oczekiwanych strat kredytowych za pomocą macierzy branżowej, specyfiki kraju lub, w stosownych przypadkach, innych specyficznych czynników ryzyka. Oprócz uwzględnienia specyfiki danego kraju, do dalszej modulacji parametrów ryzyka wykorzystano zróżnicowanie branżowe. Ta matryca branżowa łączy w sobie krótkoterminowy stan w ramach cyklu koniunkturalnego oraz ścieżkę ożywienia w horyzoncie trzyletnim. W przypadku hoteli, na przykład, PKB określa perspektywy makroekonomiczne, podczas gdy matryca branżowa wskazuje na scenariusz niedźwiedzi, a ponadto konkretny czynnik ryzyka wpływa na wysoki poziom utraty wartości na etapie 2. Innym elementem informacji perspektywicznych jest opóźnienie w napływie NPE i utraty wartości na etapie 3 spowodowane moratoriami i środkami wsparcia. Jednorazowy efekt zastosowania bardziej zróżnicowanej metodologii w pełni zrekomensował poprzednią nakładkę.

Inne czynniki ryzyka stanowią dodatkową utratę wartości w wysokości 115 mln EUR z tytułu ryzyka sankcji i ryzyka geopolitycznego. Z tej kwoty 61 mln euro przeznaczono na potencjalne sankcje UE i USA wobec Rosji, a 28 mln euro wobec

Białorusi. Ponadto 25 mln EUR przeznaczono na ryzyko geopolityczne związane z konfliktem Rosja-Ukraina. Odpisy z tytułu utraty wartości zostały utworzone z uwzględnieniem niepewności spowodowanej sankcjami oraz na podstawie wewnętrznych metod monitorowania i kontroli stosowanych przez RBI.

Obecnie na wpływ ryzyka związanego z klimatem w istotny sposób nakłada się pandemia wirusa Covid 19 i związane z nią zakłócenia oraz ryzyko geopolityczne na Ukrainie, Białorusi i w Rosji. Metoda specjalnych czynników ryzyka została opracowana w taki sposób, aby istotne czynniki ryzyka były identyfikowane i uwzględniane w obliczeniach oczekiwanych strat kredytowych. Ryzyko związane z klimatem jest tu uwzględnione na trzy sposoby. Po pierwsze, na etapie 1 i 2 ujęto dodatkowe odpisy w wysokości 4 mln EUR na portfel rolny w Rumunii z powodu suszy wiosną 2021 r. Jest to jedyny czynnik szczególnego ryzyka (SRF) w obszarze niedetalicznym, który nie ma bezpośredniego odniesienia do Covid 19. W związku ze zmianami klimatu należy spodziewać się zwiększenia częstotliwości występowania takich ekstremalnych zjawisk pogodowych. Po drugie, fundusze specjalne związane z programem Covid 19 są pośrednio powiązane z ryzykiem klimatycznym. Na przykład ograniczenia w podróżowaniu powodują obecnie bardzo niskie wskaźniki obłożenia hoteli miejskich. Jest to główny powód tworzenia SRF w tym zakresie. W przyszłości wysokie emisje CO₂ związane z podróżami mogą utrwalić te ograniczone podróże, podobnie jak przejście od dużych konwencji do imprez internetowych, co doprowadzi do podobnego niskiego obłożenia. Ogólnie rzecz biorąc, oczekuje się, że ryzyko klimatyczne w portfelach pojawi się w miarę zmniejszania się funduszy SRF Covid 19. Po trzecie, kryteria ESG (dla klientów korporacyjnych i project finance) zostały dodane do underwritingu klientów indywidualnych w 2021 roku. Ponadto zatwierdzono plan rozszerzenia procesu udzielania pożyczek ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka związanego z klimatem, który rozszerza model trzeciej linii obrony. Ta ocena jakościowa zostanie również wsparta oceną ilościową w ramach dalszego rozwoju planowanego na 2022 r. Trwają prace nad mapowaniem ryzyka ESG na podstawie odrębnej punktacji na poziomie klienta. Ta ocena punktowa nie tylko zostanie uwzględniona w procesie kredytowania, ale będzie też odgrywać ważną rolę w zarządzaniu wewnętrznym oraz w późniejszej ocenie (gdy tylko dostępna będzie wystarczająca ilość danych historycznych) prawdopodobieństwa straty. W perspektywie średnioterminowej ryzyko ESG zostanie również uwzględnione w modelach ratingowych. W ten sposób nowe przedsięwzięcia będą określane i kształtowane zgodnie z nowymi kryteriami. W przypadku oczekiwanych strat kredytowych z tytułu nowej działalności doprowadzi to do zmniejszenia ryzyka związanego z klimatem.

Droga ta będzie kontynuowana w 2022 r. RBI uruchomił szeroki zakres środków i inicjatyw mających na celu dalszy rozwój zarządzania i oceny wrażliwej na ryzyko klimatyczne; dotyczy to w szczególności sektorów intensywnie wykorzystujących GhG, takich jak przemysł naftowy i gazowy, a także klientów, którzy są narażeni na wyższe ryzyko przejściowe ze względu na kryteria ESG. Między innymi obecny ogólnoeuropejski test warunków skrajnych przeprowadzany przez EUNB/EBC przygotowuje identyfikację ryzyka klimatycznego i jego modelowanie. Ryzyko klimatyczne jest włączane do zarządzania ryzykiem w całej Grupie. Kwantyfikacja emisji GhG oraz wskaźnik Green Asset Ratio są również publikowane w bieżącym Raporcie o zrównoważonym rozwoju.

Analiza wrażliwości

W celu przeprowadzenia symulacji zakresu potencjalnych zmian szacunków i wynikających z nich zmian utraty wartości, przeprowadzono następujące analizy wrażliwości kluczowych założeń mających wpływ na przewidywaną utratę wartości.

Analiza wrażliwości została przeprowadzona poprzez ponowne obliczenie utraty wartości oczekiwanych strat kredytowych w istniejących modelach. Czynniki ryzyka i korekty post-modelowe są w pełni uwzględnione we wszystkich scenariuszach, z wyjątkiem symulacji etapu 1, i nie podlegają dalszym korektom. Ze względu na złożoność modelu wiele czynników nie wyklucza się wzajemnie.

W poniższej tabeli przedstawiono porównanie wykazanych skumulowanych odpisów z tytułu utraty wartości oczekiwanych strat kredytowych dla aktywów finansowych w ramach etapu 1 i etapu 2 (ważonych według scenariuszy optymistycznych w 25%, bazowych w 50% i pesymistycznych w 25%) z odpowiednimi scenariuszami ważonymi w 100%. Scenariusze optymistyczny i pesymistyczny nie reprezentują skrajnych przypadków z przestrzeni wyników 25-procentowego scenariusza najbardziej optymistycznego i najbardziej pesymistycznego, ale ich ekonomicznie wiarygodną reprezentację. Oznacza to, że scenariusze te znajdują się na krzywej rozkładu odpowiednio około 25% i 75%. Zasadniczo szacunki parametrów ryzyka według MSSF 9 uwzględniają, oprócz historycznych informacji o niewykonaniu zobowiązania, w szczególności bieżące otoczenie gospodarcze (punkt w czasie) bez informacji wybiegających w przyszłość (FLI). Efekty szacunków opartych na prognozach makroekonomicznych są przedstawione w części dotyczącej przyszłości. Informacje te mają na celu zilustrowanie.

2021 w mln €	Skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (Etap 1 oraz 2)		
	Scenariusz symulowany	Składnik "punkt w czasie"	Składnik dotyczący przyszłości
100% optymistyczny	927	1.051	-124
100% podstawowy	991	1.051	-60
100% pesymistyczny	1.135	1.051	84
Średnia ważona (25/50/25%)	1.011	1.051	-40

2020 w mln €	Skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (Etap 1 oraz 2)		
	Scenariusz symulowany	Składnik "punkt w czasie"	Składnik dotyczący przyszłości
100% optymistyczny	822	870	-49
100% podstawowy	901	870	31
100% pesymistyczny	1.068	870	198
Średnia ważona (25/50/25%)	922	870	52

Scenariusze makroekonomiczne są obecnie lepsze niż średnia długoterminowa, co powoduje, że komponent przyszłościowy ma niską rozdzielczość (40 mln EUR).

Poniżej przedstawiono scenariusz pozytywny przy założeniu, że wszystkie ekspozycje są zaklasyfikowane do etapu 1, a wszystkie czynniki ryzyka związane z COVID-19 i korekty post-modelowe, jak również sankcje i ryzyko geopolityczne nie mają znaczenia.

Poniżej przedstawiono wpływ przeniesienia etapu na skumulowaną utratę wartości aktywów finansowych, przy założeniu, że wszystkie skumulowane utraty wartości są wyceniane na podstawie oczekiwanych dwunastomiesięcznych strat (Etap 1).

w mln €	Skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (Etap 1 i 2)	
	2021	2020
Skumulowana utrata wartości, jeśli 100% w etapie 1	427	504
Średnia ważona (25/50/25%)	1.011	922
Dodatkowe kwoty w Etapie 2 w związku z etapami	584	418

Następnie przedstawiony jest scenariusz negatywny, sugerujący, że wszystkie roszczenia są klasyfikowane jako etap 2. W związku z tym w niniejszej analizie uwzględniono wszystkie czynniki ryzyka związane z COVID 19, korekty postmodelowe, ryzyko sankcji i ryzyko geopolityczne.

Poniższa tabela przedstawia wpływ przeniesienia etapu na skumulowaną utratę wartości aktywów finansowych, przy założeniu, że wszystkie skumulowane utraty wartości są wyceniane na podstawie całego pozostałego okresu (Etap 2).

w mln €	Skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (Etap 1 i 2)	
	2021	2020
Skumulowana utrata wartości, jeśli 100% na Etapie 2	1.701	1.463
Średnia ważona (25/50/25%)	1.011	922
Dodatkowe kwoty w etapie 2	691	540

Poniższa tabela przedstawia porównanie wykazanej skumulowanej utraty wartości z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla aktywów finansowych w ramach etapu 3 ze scenariuszem pesymistycznym ważonym w 100 procentach. Scenariusz pesymistyczny nie jest skrajnym przypadkiem z przestrzeni wyników 25-procentowego najbardziej pesymistycznego scenariusza, ale raczej jego ekonomicznie wiarygodnym reprezentantem.

w mln €	Skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (Etap 3)	
	2021	2020
Scenariusz pesymistyczny	1.980	2.099
Średnia ważona	1.625	1.704
Wzrost odpisów aktualizujących w scenariuszu pesymistycznym	355	395

Wyksięgowanie aktywów finansowych

Pożyczki i dłużne papiery wartościowe są częściowo lub w całości usuwane z bilansu, gdy nie są już spodziewane żadne płatności lub zwroty. Dzieje się tak, gdy kredytobiorca nie generuje już dochodów z działalności operacyjnej, a zabezpieczenie nie jest w stanie wygenerować wystarczających przepływów pieniężnych. W przypadku ekspozycji wobec przedsiębiorstw w stanie upadłości odpisy z tytułu utraty wartości kredytów są dokonywane do wartości zabezpieczenia, jeżeli przedsiębiorstwo nie generuje już przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej. W handlu detalicznym brane są pod uwagę czynniki jakościowe. W przypadkach, gdy przez rok nie dokonano żadnej płatności, zaległe kwoty są odpisywane w ciężar kosztów, przy czym aktywa o obniżonej wartości mogą być nadal przedmiotem działań egzekucyjnych. W przypadku ekspozycji przedsiębiorstw w tzw. sprawach nie cierpiących zwłoki, kredyty są odpisywane do

wartości zabezpieczenia, jeśli przedsiębiorstwo nie generuje już przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej. Nieuregulowane należności brutto z tytułu aktywów finansowych, które nadal podlegają egzekucji, wyniosły 1 467 mln EUR (rok poprzedni: 1 423 mln EUR).

(37) Ekspozycja kredytowa według etapu

Portfel kredytowy RBI jest zdywersyfikowany pod względem rodzaju klienta, regionu geograficznego i branży. Poszczególne koncentracje są aktywnie zarządzane poprzez limity i regularne raportowanie (w oparciu o koncepcję grupy powiązanych klientów). W ten sposób uzyskuje się dużą granulację portfela. W poniższym zestawieniu aktywów finansowych - koszt zamortyzowany według kontrahentów widać, że w centrum uwagi znajdują się klienci z sektora przedsiębiorstw niefinansowych i gospodarstw domowych.

Wartość księgowa brutto

w mln €	2021				2020			
	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI
Banki centralne	11.901	108	0	0	7.972	4	0	0
Instytucje rządowe	12.959	523	0	0	11.916	764	2	0
Instytucje kredytowe	6.692	129	4	0	6.829	122	3	0
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	9.809	1.979	92	22	8.346	1.431	88	10
Przedsiębiorstwa niefinansowe	42.142	8.464	1.367	173	33.576	11.196	1.469	175
Gospodarstwa domowe	28.821	8.876	1.009	141	26.343	7.746	1.037	136
w tym hipoteka	19.112	7.123	413	101	18.132	5.478	423	105
Razem	112.323	20.079	2.473	336	94.983	21.262	2.598	321

Skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości

w mln €	2021				2020			
	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI
Banki centralne	0	0	0	0	0	0	0	0
Instytucje rządowe	-2	-2	0	0	-6	-3	-2	0
Instytucje kredytowe	0	0	-4	0	-1	0	-3	0
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	-5	-46	-36	-8	-6	-36	-32	-4
Przedsiębiorstwa niefinansowe	-93	-351	-838	-76	-88	-282	-871	-74
Gospodarstwa domowe	-94	-288	-689	-34	-85	-309	-725	-42
w tym hipoteka	-22	-178	-237	-24	-25	-164	-247	-32
Razem	-195	-687	-1.567	-118	-185	-629	-1.633	-119

Wskaźnik pokrycia kredytów ECL

	2021				2020			
	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI
Banki centralne	0,0%	0,0%	-	-	0,0%	0,0%	100,0%	-
Instytucje rządowe	0,0%	0,3%	87,8%	0,0%	0,1%	0,4%	97,8%	0,0%
Instytucje kredytowe	0,0%	0,0%	82,8%	-	0,0%	0,1%	98,8%	-
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	0,1%	2,3%	39,4%	38,2%	0,1%	2,5%	36,8%	41,8%
Przedsiębiorstwa niefinansowe	0,2%	4,1%	61,3%	43,8%	0,3%	2,5%	59,3%	42,1%
Gospodarstwa domowe	0,3%	3,2%	68,3%	23,8%	0,3%	4,0%	70,0%	30,6%
w tym hipoteka	0,1%	2,5%	57,3%	24,2%	0,1%	3,0%	58,3%	30,2%
Razem	0,2%	3,4%	63,4%	35,1%	0,2%	3,0%	62,9%	37,2%

Poniższe zestawienia aktywów finansowych - zamortyzowany koszt według regionów pokazują wysoką dywersyfikację działalności kredytowej RBI na rynkach europejskich:

Wartość księgowa brutto

w mln €	2021				2020			
	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI
Europa Środkowa	39.629	9.149	818	84	31.460	7.947	787	74
w tym Republika Czeska	21.195	3.469	243	36	14.476	2.772	262	14
w tym Węgry	6.066	1.128	190	16	5.256	1.128	137	21
w tym Słowacja	11.355	3.178	234	7	10.027	3.308	226	8
Europa Południowo-Wschodnia	16.279	2.206	573	129	16.204	3.701	681	122
w tym Rumunia	7.807	918	217	50	6.439	933	218	55
Europa Wschodnia	18.417	1.787	272	93	14.371	2.343	315	103
w tym Rosja	14.852	1.021	201	73	11.364	1.824	248	77
Austria i pozostałe ¹	37.999	6.937	809	31	32.948	7.271	816	22
Razem	112.323	20.079	2.473	336	94.983	21.262	2.598	321

1 Austria obejmuje głównie działalność centrali Grupy oraz Raiffeisen Bausparkasse Gesellschaft m.b.H. Pozostałe obejmują również wszelkie efekty konsolidacji.

Skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości

w mln €	2021				2020			
	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI
Europa Środkowa	-69	-249	-501	-20	-49	-228	-494	-30
w tym Republika Czeska	-32	-72	-127	6	-23	-68	-143	1
w tym Węgry	-10	-62	-81	-9	-5	-53	-67	-10
w tym Słowacja	-24	-45	-166	-4	-17	-48	-157	-2
Europa Południowo-Wschodnia	-87	-140	-403	-57	-77	-185	-484	-60
w tym Rumunia	-43	-63	-157	-17	-39	-63	-173	-18
Europa Wschodnia	-36	-128	-204	-30	-38	-74	-203	-25
w tym Rosja	-25	-51	-151	-24	-21	-54	-154	-17
Austria i pozostałe ¹	-2	-170	-459	-10	-20	-142	-453	-5
Razem	-195	-687	-1.567	-118	-185	-629	-1.633	-119

1 Austria obejmuje głównie działalność centrali Grupy oraz Raiffeisen Bausparkasse Gesellschaft m.b.H. Pozostałe obejmują również wszelkie efekty.

ECL Coverage Ratio

	2021				2020			
	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI
Europa Środkowa	0,2%	2,7%	61,2%	24,3%	0,2%	2,9%	62,8%	40,7%
w tym Republika Czeska	0,2%	2,1%	52,4%	-	0,2%	2,4%	54,5%	-
w tym Węgry	0,2%	5,5%	42,4%	52,4%	0,1%	4,7%	48,9%	48,3%
w tym Słowacja	0,2%	1,4%	70,9%	56,2%	0,2%	1,5%	69,2%	30,0%
Europa Południowo-Wschodnia	0,5%	6,4%	70,4%	44,3%	0,5%	5,0%	71,1%	49,4%
w tym Rumunia	0,5%	6,9%	72,3%	33,1%	0,6%	6,8%	79,3%	32,0%
Europa Wschodnia	0,2%	7,2%	74,8%	32,4%	0,3%	3,2%	64,5%	23,8%
w tym Rosja	0,2%	5,0%	75,2%	33,0%	0,2%	3,0%	62,2%	22,7%
Austria i pozostałe ¹	0,0%	2,4%	56,8%	33,8%	0,1%	2,0%	55,5%	20,6%
Razem	0,2%	3,4%	63,4%	35,1%	0,2%	3,0%	62,9%	37,2%

1 Austria obejmuje głównie działalność centrali Grupy oraz Raiffeisen Bausparkasse Gesellschaft m.b.H. Pozostałe obejmują również wszelkie efekty.

Kwoty etapu 1 obejmują aktywa o wartości 11 141 mln EUR (rok poprzedni: 12 877 mln EUR), dla których zastosowano wyłączenie niskiego ryzyka kredytowego. RBI posiada instrumenty finansowe o wartości 1 559 mln EUR (rok poprzedni: 1 707 mln EUR), dla których nie powstają żadne oczekiwane straty kredytowe z powodu zabezpieczenia.

Zobowiązania warunkowe i inne zobowiązania pozabilansowe w podziale na kontrahentów i etapy:

Rezerwy na ryzyko pozabilansowe zgodnie z MSSF 9 w mln €	Wartość nominalna			Rezerwy na ryzyko pozabilansowe zgodnie z MSSF 9			Wskaźnik pokrycia kredytów ECL		
	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Etap 1
Banki centralne	0	0	0	0	0	0	0,0%	-	-
Instytucje rządowe	433	65	0	0	0	0	0,0%	0,0%	-
Instytucje kredytowe	2.203	95	0	0	0	0	0,0%	0,0%	-
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	6.111	727	8	-2	-7	-1	0,0%	1,0%	13,7%
Przedsiębiorstwa niefinansowe	36.388	4.271	189	-31	-66	-48	0,1%	1,6%	25,2%
Gospodarstwa domowe	4.552	991	16	-9	-11	-10	0,2%	1,1%	61,0%
Razem	49.688	6.149	213	-43	-84	-58	0,1%	1,4%	27,4%

2020 w mln €	Wartość nominalna			Rezerwy na ryzyko pozabilansowe zgodnie z MSSF 9			Wskaźnik pokrycia kredytów ECL		
	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Etap 1
Banki centralne	0	0	0	0	0	0	0,1%	-	-
Instytucje rządowe	377	2	0	0	0	0	0,0%	0,3%	-
Instytucje kredytowe	1.994	108	0	0	0	0	0,0%	0,0%	-
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	4.991	264	11	-2	-3	-1	0,0%	1,1%	9,4%
Przedsiębiorstwa niefinansowe	27.257	5.742	232	-36	-49	-60	0,1%	0,8%	26,0%
Gospodarstwa domowe	3.629	1.068	12	-7	-7	-9	0,2%	0,7%	75,3%
Razem	38.248	7.183	255	-45	-59	-71	0,1%	0,8%	27,7%

Poniższa tabela przedstawia wartość bilansową brutto oraz odpisy z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych - wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz aktywów finansowych - wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, które w okresie sprawozdawczym przeszły z oczekiwanych dwunastomiesięcznych strat (etap 1) na oczekiwane straty w pozostałym okresie użytkowania (etap 2 i 3) lub odwrotnie:

2021 w mln €	Wartość bilansowa brutto		Utrata wartości		Wskaźnik pokrycia kredytów ECL	
	Przewidywana strata 12-miesięczna	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata 12-miesięczna	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata 12-miesięczna	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy
Zmiana z 12-miesięcznej oczekiwanej straty na oczekiwaną stratę w pozostałym okresie życia	-7.519	7.519	-32	290	0,4%	3,9%
Banki centralne	0	0	0	0	-	-
Instytucje rządowe	-282	282	-3	2	1,0%	0,5%
Instytucje kredytowe	-120	120	0	0	0,0%	0,0%
Pozostałe spółki finansowe	-412	412	-1	8	0,2%	1,9%
Przedsiębiorstwa niefinansowe	-2.322	2.322	-17	92	0,7%	3,9%
Gospodarstwa domowe	-4.384	4.384	-12	189	0,3%	4,3%
Zmiana z oczekiwanej straty w pozostałym okresie życia na oczekiwaną stratę 12-miesięczną	6.398	-6.398	18	-138	0,3%	2,2%
Banki centralne	0	0	0	0	-	-
Instytucje rządowe	56	-56	0	-1	0,0%	2,2%
Instytucje kredytowe	61	-61	0	0	0,0%	0,2%
Pozostałe instytucje finansowe	360	-360	0	-6	0,1%	1,7%
Przedsiębiorstwa niefinansowe	3.174	-3.174	9	-48	0,3%	1,5%
Gospodarstwa domowe	2.747	-2.747	9	-82	0,3%	3,0%

Wzrost odpisów z tytułu utraty wartości wynikający z przejścia z oczekiwanych dwunastomiesięcznych strat kredytowych na odpisy dożywotnie wyniósł 258 mln EUR (w roku poprzednim: 467 mln EUR). Spadek odpisów z tytułu utraty wartości wynikający z przejścia z całkowitych na oczekiwane dwunastomiesięczne straty kredytowe wyniósł 120 mln EUR (w roku poprzednim: 60 mln EUR).

2020	Wartość bilansowa brutto		Utrata wartości		Wskaźnik pokrycia kredytów ECL	
	Przewidywana strata 12-miesięczna	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata 12-miesięczna	Przewidywana strata 12-miesięczna	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata 12-miesięczna
w mln €						
Zmiana z 12-miesięcznej oczekiwanej straty na oczekiwaną stratę w pozostałym okresie życia	-11.302	11.302	-41	508	0,4%	4,5%
Banki centralne	0	0	0	0	-	-
Instytucje rządowe	-77	77	0	0	0,1%	0,6%
Instytucje kredytowe	-100	100	0	0	0,0%	0,1%
Pozostałe spółki finansowe	-462	462	-2	24	0,5%	5,3%
Przedsiębiorstwa niefinansowe	-6.551	6.551	-22	227	0,3%	3,5%
Gospodarstwa domowe	-4.113	4.113	-17	255	0,4%	6,2%
Zmiana z oczekiwanej straty w pozostałym okresie życia na oczekiwaną stratę 12-miesięczną	3.309	-3.309	9	-69	0,3%	2,1%
Banki centralne	0	0	0	0	-	-
Instytucje rządowe	251	-251	1	-2	0,3%	0,8%
Instytucje kredytowe	16	-16	0	0	0,0%	0,0%
Pozostałe instytucje finansowe	155	-155	0	0	0,0%	0,3%
Przedsiębiorstwa niefinansowe	1.322	-1.322	3	-16	0,2%	1,2%
Gospodarstwa domowe	1.565	-1.565	5	-51	0,3%	3,2%

(38) Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości

Zmiany odpisów z tytułu utraty wartości należności i dłużnych papierów wartościowych w kategoriach wyceny aktywa finansowe - zamortyzowany koszt i aktywa finansowe - wartość godziwa przez inne całkowite dochody:

w mln €	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Razem
	Przewidywana strata 12-miesięczna	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	
Stan na 1.1.2021	188	630	1.633	119	2.572
Działalność zaniechana	-12	-37	-61	0	-111
Wzrost z tytułu rozpoczynania i nabywania działalności	120	76	37	2	235
Zmniejszenie z tytułu wyłączenia z bilansu	-31	-93	-221	-25	-369
Zmiany w zakresie ryzyka kredytowego (netto)	-62	96	394	32	460
Zmiany wynikające z modyfikacji bez wyśięgowania (netto)	0	0	0	0	0
Zmniejszenie z tytułu odpisów (umorzeń)	0	-1	-250	-13	-264
Zmiany wynikające z parametrów modelu/ryzyka	-2	-2	0	0	-4
Zmiana zakresu konsolidacji	0	0	-1	0	0
Kursy walutowe i inne	-5	18	34	2	49
Stan na 31.12.2021	196	687	1.567	118	2.569

w mln €	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Razem
	Przewidywana strata 12-miesięczna	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązywania umowy	
Stan na 1.1.2020	184	343	1.684	113	2.325
Działalność zaniechana	101	54	50	9	214
Wzrost z tytułu rozpoczynania i nabywania działalności	-31	-58	-229	-17	-335
Zmniejszenie z tytułu wyłączenia z bilansu	-54	310	460	35	751
Zmiany w zakresie ryzyka kredytowego (netto)	0	0	0	0	0
Zmiany wynikające z modyfikacji bez wyśięgowania (netto)	0	-1	-239	-14	-255
Zmniejszenie z tytułu odpisów (umorzeń)	0	2	-5	0	-4
Zmiany wynikające z parametrów modelu/ryzyka	0	0	0	0	0
Zmiana zakresu konsolidacji	-11	-20	-88	-6	-124
Stan na 31.12.2020	188	630	1.633	119	2.572

Zmiany stanu rezerw na udzielone zobowiązania kredytowe, gwarancje finansowe i inne zobowiązania:

	Etap 1 Przewidywana strata 12- miesięczna	Etap 2 Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązania umowy	Etap 3 Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązania umowy	Razem
w mln €				
Stan na 1.1.2021	45	59	71	174
Działalność zaniechana	-1	-1	-3	-5
Wzrost z tytułu rozpoczynania i nabywania działalności	41	20	5	66
Zmniejszenie z tytułu wyłączenia z bilansu	-13	-12	-10	-35
Zmiany w zakresie ryzyka kredytowego (netto)	-30	14	-4	-20
Zmiany wynikające z modyfikacji bez wyśięgowania (netto)	0	0	0	0
Zmniejszenie z tytułu odpisów (umorzeń)	0	0	0	0
Zmiany wynikające z parametrów modelu/ryzyka	0	0	0	0
Zmiana zakresu konsolidacji	0	0	0	0
Kursy walutowe i inne	0	4	0	5
Stan na 31.12.2021	43	84	58	185

	Etap 1 Przewidywana strata 12- miesięczna	Etap 2 Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązania umowy	Etap 3 Przewidywana strata w pozostałym okresie obowiązania umowy	Razem
w mln €				
Stan na 1.1.2020	44	30	87	161
Wzrost z tytułu rozpoczynania i nabywania działalności	35	14	8	57
Zmniejszenie z tytułu wyłączenia z bilansu	-16	-18	-20	-53
Zmiany w zakresie ryzyka kredytowego (netto)	-13	35	-1	21
Zmiany wynikające z modyfikacji bez wyśięgowania (netto)	0	0	0	0
Zmniejszenie z tytułu odpisów (umorzeń)	0	0	0	0
Zmiany wynikające z parametrów modelu/ryzyka	0	0	0	0
Zmiana zakresu konsolidacji	0	0	0	0
Kursy walutowe i inne	-4	-3	-3	-10
Stan na 31.12.2020	45	59	71	174

(39) Aktywa zmodyfikowane

Zmiany w umownych przepływach pieniężnych z aktywów finansowych są oceniane zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym, aby ustalić, czy zmiany są istotne, czy nieistotne.

Istotne modyfikacje skutkują usunięciem z bilansu istniejącego składnika aktywów i ujęciem nowego instrumentu finansowego (w tym nową klasyfikacją i nowym przyporządkowaniem etapów dla potrzeb logiki utraty wartości). Nieistotne modyfikacje nie prowadzą do wyłączenia z bilansu, lecz do korekty wartości bilansowej brutto przez wynik finansowy.

Zmiana nieistotnego efektu modyfikacji netto z minus 40 mln EUR do minus 11 mln EUR wynika głównie z wygaśnięcia środków COVID 19 w krajach, w których działa RBI. Fakt, że odsetki niezapłacone w związku z moratoriami ustawowymi nie mogły generować odsetek złożonych, spowodował obniżenie wartości bilansowej brutto kredytów, których to dotyczyło, od końca marca 2020 r., co spowodowało straty netto z tytułu modyfikacji.

Udział strat z tytułu modyfikacji związanych z działaniami COVID 19 w 2020 r. wyniósł minus 29 mln EUR. W roku sprawozdawczym udział efektów modyfikacji wynikających z działań COVID-19 wyniósł mniej niż 0,1 mln EUR.

2021 w mln €	Etap 1	Etap 2	Etap 3	POCI	Razem
Efekt modyfikacji netto z tytułu aktywów finansowych	-2	-7	-2	0	-11
Zamortyzowany koszt przed modyfikacją aktywów finansowych	3.108	1.145	66	8	4.327
Wartość bilansowa brutto na dzień sprawozdawczy zmodyfikowanych aktywów, które w ciągu roku powróciły do etapu 1	-	13	0	0	13

2020 in € Millionen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Gesamt
Efekt modyfikacji netto wynikający z aktywów finansowych ¹	-25	-13	-2	0	-40
Zamortyzowany koszt przed modyfikacją aktywów finansowych	4.144	2.194	277	56	6.670
Wartość bilansowa brutto na dzień sprawozdawczy zmodyfikowanych aktywów, które w ciągu roku powróciły do etapu 1	-	25	0	0	25

¹ Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Notach objaśniających do Rachunku zysków i strat w części dotyczącej korekt.

(40) Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

W poniższych tabelach przedstawiono aktywa i zobowiązania finansowe, które są kompensowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej lub podlegają możliwej do wyegzekwowania/niewykonanej umowie ramowej o kompensowaniu lub podobnej umowie dotyczącej podobnych instrumentów finansowych, niezależnie od tego, czy są one kompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Porównywalne umowy obejmują m.in. umowy dotyczące rozliczania instrumentów pochodnych oraz globalne umowy ramowe dotyczące odkupu lub pożyczki papierów wartościowych. Podobne instrumenty finansowe obejmują instrumenty pochodne, umowy z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu oraz transakcje udzielania i zaciągania pożyczek papierów wartościowych.

Niektóre z tych umów nie są kompensowane w bilansie, ponieważ poszczególnym kontrahentom przyznano prawo do kompensowania ujętych kwot, które jest egzekwowalne wyłącznie w przypadku wystąpienia zdarzenia stanowiącego niewykonanie zobowiązania, niewypłacalności lub upadłości Grupy lub kontrahentów, bądź innych z góry określonych zdarzeń. Ponadto Grupa i jej kontrahenci nie zamierzają dokonywać rozliczeń w kwocie netto ani realizować aktywów i regulować zobowiązań jednocześnie. Grupa otrzymuje i przekazuje zabezpieczenia w postaci środków pieniężnych i zbywalnych papierów wartościowych.

2021	Wartość brutto		Wartość netto		Kwoty z funduszy globalnych umowy o fakturowanie	Wartość netto
	aktywa finansowe ujęte w bilansie	zbilansowane zobowiązania finansowe ujęte w bilansie	aktywa finansowe ujęte w bilansie		Otrzymane zabezpieczenie pieniężne	
w mln €	wartości		wartości	Instrumenty finansowe		
Instrumenty pochodne (prawnie egzekwowalne)	4.589	2.314	2.275	1.673	168	433
Rzeczywiste umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu jako pożyczkobiorca, umowy pożyczek papierów wartościowych i podobne umowy (prawnie wykonalne)	15.914	0	15.914	15.638	0	276
Razem	20.503	2.314	18.189	17.311	168	709

2021	Wartość brutto		Wartość netto		Kwoty z funduszy globalnych umowy o fakturowanie	Wartość netto
	zobowiązania finansowe ujęte w bilansie	Zbilansowane aktywa finansowe ujęte w bilansie	zobowiązania finansowe ujęte w bilansie		Otrzymane zabezpieczenie pieniężne	
w mln €	wartości		wartości	Instrumenty finansowe		
Instrumenty pochodne (prawnie egzekwowalne)	4.566	2.314	2.252	1.876	43	333
Rzeczywiste umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu jako pożyczkobiorca, umowy pożyczek papierów wartościowych i podobne umowy (prawnie wykonalne)	1.727	0	1.727	1.692	0	35
Razem	6.293	2.314	3.979	3.568	43	368

W 2021 r. aktywa, które nie były objęte prawnie egzekwowalną umową kompensacyjną, wyniosły 173 912 mln EUR (rok poprzedni: 150 679 mln EUR). Pochodne instrumenty finansowe i środki pieniężne z transakcji reverse repo stanowiły nieznaczną część tej kwoty. Zobowiązania, które nie podlegały prawnie egzekwowalnej umowie kompensacyjnej, wyniosły 172 647 mln EUR w 2021 r. (rok poprzedni: 148 606 mln EUR), z czego jedynie nieznaczną część przypadła na pochodne instrumenty finansowe i depozyty pieniężne z transakcji repo.

2020	Wartość brutto		Wartość netto		Kwoty z funduszy globalnych umowy o fakturowanie	Wartość netto
	aktywa finansowe ujęte w bilansie	zbilansowane zobowiązania finansowe ujęte w bilansie	aktywa finansowe ujęte w bilansie		w mln €	aktywa finansowe ujęte w bilansie
w mln €	wartości		wartości	Instrumenty finansowe		wartości
Instrumenty pochodne (prawnie egzekwowalne)	4.746	2.455	2.291	1.346	97	848
Rzeczywiste umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu jako pożyczkobiorca, umowy pożyczek papierów wartościowych i podobne umowy (prawnie wykonalne)	13.117	0	13.117	12.926	0	190
Razem	17.863	2.455	15.408	14.273	97	1.038

2020	Wartość brutto		Wartość netto		Kwoty z funduszy globalnych umowy o fakturowanie	Wartość netto zobowiązań a finansowe ujęte w bilansie
	zobowiązania finansowe ujęte w bilansie	Zbilansowane aktywa finansowe ujęte w bilansie	zobowiązania finansowe ujęte w bilansie	Instrumenty finansowe		
w mln €					w mln €	
Instrumenty pochodne (prawnie egzekwowalne)	4.718	2.455	2.263	1.317	160	786
Rzeczywiste umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu jako pożyczkobiorca, umowy pożyczek papierów wartościowych i podobne umowy (prawnie wykonalne)	802	0	802	793	0	9
Razem	5.520	2.455	3.065	2.110	160	794

(41) Sekurytyzacje (RBI jako inicjator)

Sekurytyzacja stanowi specjalną formę refinansowania i zwiększenia ryzyka kredytowego poprzez lokowanie ryzyka związanego z kredytami lub umowami leasingowymi w postaci portfeli u inwestorów na rynku kapitałowym. Celem sekurytyzacji zawieranych przez Grupę jest odciążenie regulacyjnych funduszy własnych na poziomie Grupy oraz wykorzystanie dodatkowych źródeł refinansowania.

Następujące transakcje z kontrahentami zewnętrznymi dla wszystkich lub przynajmniej poszczególnych transz były aktywne w bieżącym roku finansowym i doprowadziły do zmniejszenia ryzyka kredytowego, co przyczyniło się również do zmniejszenia aktywów ważonych ryzykiem w sprawozdawczości regulacyjnej. Wykazane wartości reprezentują sekurytyzowany portfel i należności bazowe, a także kwotę transzy zewnętrznej na dzień bilansowy.

2021				Portfel sekurytyzowany	Należności bazowe ²	Portfel	Transza plasowana zewnętrznie	Kwota transzy plasowanej zewnętrznie
w mln €	Zamknięcie	Koniec terminu	Max. wolumen					
Transakcja syntetyczna ROOF CORPORATE 2021	Gru. 2021	Sie. 2032	11.162	4.080	10.530	Kredyt w kasie mieszkaniowej	Mezzanin	216
Transakcja syntetyczna ROOF MORTGAGES 2020	Gru. 2020	Gru. 2030	3.331	2.709	2.862	Kredyt w kasie mieszkaniowej	Mezzanin	148
Transakcja syntetyczna ROOF CRE 2019 ¹	Paz. 2019	Wrz. 2029	1.262	1.262	3.554	Kredyt w kasie mieszkaniowej, finansowanie projektów	Mezzanin	95
Transakcja syntetyczna EIF DCFTA Ukraina	Lis. 2017	Kwi. 2025	176	65	93	SME-należności	Junior	10
Transakcja syntetyczna EIF JEREMIE Rumunia	Gru. 2010	Gru. 2023	173	0	0	SME-należności	Junior	0
Transakcja syntetyczna EIF JEREMIE Słowacja	Mar. 2014	Cze. 2025	60	1	2	SME-należności	Junior	1
Transakcja syntetyczna EIF Western Balkans EDIF Albania	Gru. 2016	Cze. 2028	19	5	8	SME-należności	Junior	3
Transakcja syntetyczna EIF Western Balkans EDIF Chorwacja	Kwi. 2015	Maj 2023	20	1	1	SME-należności	Junior	0
Transakcja syntetyczna EIF COSME Rumuniaa	Kwi. 2017	Gru. 2034	434	113	202	SME-należności	Junior	16
Transakcja syntetyczna EIF EASI Rumunia	Lip. 2020	Gru. 2032	61	42	49	SME-należności	Junior	9

1 Transza Junior w posiadaniu grupy

2 Należności bazowe (sekurytyzowane i niesekurytyzowane)

SME: Małe i Średnie Przedsiębiorstwa

Zrealizowano nową transakcję syntetyczną ROOF CORPORATE 2021, która została podzielona na transzę uprzywilejowaną, mezzanine i junior. Ryzyko kredytowe transzy mezzanine w wysokości 216 mln EUR jest gwarantowane i zabezpieczone gotówką przez inwestorów instytucjonalnych, natomiast ryzyko kredytowe transz junior i senior jest zachowane.

W 2020 r. Grupa zawarła umowę ROOF MORTGAGES 2020, która jest transakcją syntetyczną podzieloną na transzę nadrzędną, mezzaninową i podrzędną. Ryzyko kredytowe transzy mezzanine w wysokości 148 mln EUR jest gwarantowane przez inwestorów instytucjonalnych, natomiast ryzyko kredytowe transz junior i senior jest zachowane.

Transakcja syntetyczna ROOF CRE 2019 jest podzielona na transzę senioralną, mezzaninową i juniorską. Ryzyko kredytowe transzy mezzanine w wysokości 95 mln euro jest gwarantowane przez inwestora instytucjonalnego, natomiast ryzyko kredytowe transz junior i senior jest zachowane.

W ramach inicjatywy JEREMIE zaangażowane spółki zależne (Raiffeisenbank S.A. z Bukaresztu i Tatra banka a.s. z Bratysławy) otrzymały gwarancje z Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (EFI) na wsparcie akcji kredytowej dla małych i średnich przedsiębiorstw. W 2016 r. słowacka transakcja JEREMIE została przekształcona w poręczenie kredytu finansowanego przez słowacki państwowy fundusz majątkowy. EFI nie jest już częścią tej transakcji.

W ramach Instrumentu Wspierania Rozwoju Przedsiębiorczości i Innowacji na Bałkanach Zachodnich zaangażowane spółki zależne (Raiffeisenbank Sh. a., Tirana i Raiffeisenbank Austria d. d., Zagrzeb) podpisały umowę o gwarancjach portfelowych, finansowaną przez UE i podobną do inicjatyw JEREMIE, mającą na celu wspieranie dostępu do finansowania dla małych i średnich przedsiębiorstw.

W ramach inicjatywy EaSI Raiffeisenbank S.A. w Bukareszcie podpisał umowę o gwarancjach portfelowych, finansowaną przez UE i podobną do inicjatyw JEREMIE, której celem jest wspieranie dostępu do finansowania dla małych i średnich przedsiębiorstw.

W ramach inicjatywy COSME Raiffeisenbank S.A. z Bukaresztu podpisał w 2017 r. umowę gwarancji portfelowej, która została sfinansowana ze środków UE i podobnie jak inicjatywy JEREMIE ma na celu zapewnienie małym i średnim przedsiębiorstwom dostępu do finansowania. Znaczący transfer ryzyka dla tej transakcji został ujęty od końca 2020 roku.

W ramach inicjatywy DCFTA Raiffeisen Bank JSC, Kijów, podpisał w 2017 r. finansowaną przez UE umowę gwarancji portfelowej, której celem jest zapewnienie dostępu do finansowania dla małych i średnich przedsiębiorstw. Znaczący transfer ryzyka dla tej transakcji zostanie ujęty od końca 2021 roku.

Transakcja syntetyczna ROOF Slovakia 2017 została zakończona w kwietniu 2021 r. Transakcja ta została podzielona na transzę uprzywilejowaną, mezzanine i junior. Ryzyko kredytowe transzy mezzanine w wysokości 84 mln EUR zostało zagwarantowane i zabezpieczone gotówką przez inwestorów instytucjonalnych, natomiast ryzyko kredytowe transzy junior i senior zostało zachowane.

(42) Przeniesienie aktywów

Grupa zawiera transakcje, w wyniku których następuje przeniesienie aktywów handlowych, papierów wartościowych i inwestycji oraz kredytów i pożyczek udzielonych klientom. Przeniesione aktywa finansowe są nadal ujmowane w całości lub w zakresie odpowiadającym dalszemu zaangażowaniu Grupy lub są w całości wyłączane z bilansu. Przekazywanie aktywów finansowych, które nie są wyłączane z bilansu w całości lub w których Grupa jest nadal zaangażowana, odbywa się głównie poprzez transakcje z przyrzeczeniem odkupu, pożyczki papierów wartościowych i transakcje sekurytyzacyjne.

Aktywa finansowe przeniesione, ale nie wyłączone z bilansu

Umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu to transakcje, w których Grupa sprzedaje papier wartościowy i zobowiązuje się do odkupienia go po ustalonej cenie w przyszłości. Grupa w dalszym ciągu ujmuje papiery wartościowe w całości w swoim bilansie, ponieważ zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z ich własności pozostają po stronie Grupy. Otrzymane środki pieniężne są ujmowane jako składnik aktywów finansowych, a zobowiązanie do zapłaty ceny odkupu jest ujmowane jako zobowiązanie. Ponieważ Grupa sprzedaje umowne prawa do przepływów pieniężnych z papierów wartościowych, nie może korzystać z przekazanych papierów wartościowych w okresie obowiązywania umowy.

Transakcje pożyczania papierów wartościowych to transakcje, w których Grupa pożycza papiery wartościowe za prowizję i otrzymuje gotówkę jako zabezpieczenie. Grupa w dalszym ciągu ujmuje papiery wartościowe w całości w swoim bilansie, ponieważ zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z ich własności pozostają po stronie Grupy. Otrzymane środki pieniężne ujmuje się jako składnik aktywów finansowych, a zobowiązanie z tytułu obowiązku ich zwrotu - jako zobowiązanie. Ponieważ Grupa zbywa umowne prawa do przepływów pieniężnych z papierów wartościowych w ramach umowy kredytowej, nie może korzystać z przekazanych papierów wartościowych w okresie obowiązywania umowy.

Grupa sprzedaje kredyty i pożyczki udzielone klientom podmiotom sekurytyzacyjnym, które z kolei emitują inwestorom dłużne papiery wartościowe zabezpieczone nabytymi aktywami. W sekurytyzacjach, w ramach których Grupa przenosi kredyty i pożyczki udzielone klientom do nieskonsolidowanej spółki sekurytyzacyjnej, część ryzyka pozostaje po stronie Grupy, natomiast inna część oraz ryzyko przedpłaty i ryzyko stopy procentowej są przenoszone na spółkę sekurytyzacyjną. W związku z tym Grupa nie zachowuje ani nie przenosi zasadniczo całego ryzyka i korzyści związanych z takimi aktywami.

2021 w mln €	Przeniesione aktywa			Otrzymane kaucje zabezpieczające		
	wartość księgowa	w tym sekurytyzacja	w tym umowa odkupu	wartość księgowa	w tym sekurytyzacje	w tym umowa odkupu
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	39	0	39	39	0	39
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	36	0	36	36	0	36
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	904	0	904	904	0	904
Razem	979	0	979	979	0	979

2020 w mln €	Przeniesione aktywa			Otrzymane kaucje zabezpieczające		
	wartość księgowa	w tym sekurytyzacja	w tym umowa odkupu	wartość księgowa	w tym sekurytyzacja	w tym umowa odkupu
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	8	0	8	8	0	8
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	155	0	155	153	0	153
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	126	0	126	122	0	122
Razem	289	0	289	283	0	283

Obecnie nie ma transakcji sekurytyzacyjnych, w których aktywa finansowe zostałyby częściowo usunięte z bilansu.

(43) Aktywa zastawione jako zabezpieczenie i aktywa podlegające istotnym ograniczeniom

Grupa zastawia aktywa głównie w ramach umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, pożyczek papierów wartościowych i innych umów kredytowych oraz w celu uzupełnienia depozytu zabezpieczającego zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych. Poniższa tabela zawiera aktywa z tytułu umów odkupu, transakcji pożyczek papierów wartościowych i sekurytyzacji oraz listów zastawnych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań lub gwarancji (tj. depozyty zabezpieczone):

w mln €	2021		2020	
	Zastawione	W pozostałych przypadkach ograniczone zobowiązaniami	Zastawione	W pozostałych przypadkach ograniczone zobowiązaniami
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	141	0	54	0
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	15	0	16	0
Aktywa finansowe - wyznaczone do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	47	0
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	603	0	436	3
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	18.232	1.000	13.976	855
Razem	18.990	1.000	14.528	858

Zdolność Grupy do swobodnego dostępu i przekazywania aktywów do i z innych spółek Grupy oraz do regulowania zobowiązań może być ograniczona wymogami prawnymi, umownymi lub regulacyjnymi, a także prawami ochronnymi udziałów niekontrolujących. Ponieważ udziały niekontrolujące nie otrzymały od Grupy żadnych istotnych praw ochronnych, na dzień bilansowy nie istniały żadne istotne ograniczenia.

Następujące produkty ograniczają Grupę w korzystaniu z jej aktywów: umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, umowy pożyczek papierów wartościowych i inne umowy kredytowe w celu uzupełnienia zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych, sekurytyzacje oraz różne transakcje ubezpieczeniowe. W poniższej tabeli przedstawiono aktywa, które są zastawiane jako zabezpieczenie, a w innych przypadkach są to wyodrębnione aktywa powiązane z odpowiednim zobowiązaniem. Ze względów prawnych lub innych nie mogą one być wykorzystywane jako zabezpieczenie pożyczonych środków ze względu na ich przeznaczenie.

w mln €	2021	2020
Papiery wartościowe i inne aktywa finansowe przyjęte jako zabezpieczenie	17.517	14.310
w tym zabezpieczenia sprzedane lub zastawione	2.068	2.086

Grupa otrzymała zabezpieczenie, które może być sprzedane lub ponownie zabezpieczone, nawet jeśli nie dojdzie do niewykonania zobowiązania, w ramach umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, pożyczek papierów wartościowych, transakcji na instrumentach pochodnych lub innych transakcji.

(44) Podział terminów rezydualnych

Aktywa	Aktywa krótkoterminowe			Aktywa długoterminowe	
	Termin płatności na wezwanie lub bez terminu płatności	Do 3 miesięcy	Więcej niż 3 miesiące do 1 roku	Więcej niż 1 rok do 5 lat	Więcej niż 5 lat
2021 w mln €					
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie	37.543	1.014	0	0	0
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	6.710	25.344	17.351	43.962	39.278
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	633	320	706	2.298	702
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	360	33	15	106	453
Aktywa finansowe - oznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	23	2	193	39	6
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	541	388	549	1.299	1.335
Rachunkowość zabezpieczeń	- 279	10	84	290	246
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	968	-	-	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe	1.640	-	-	-	-
Wartości niematerialne i prawne	933	-	-	-	-
Bieżące aktywa podatkowe	73	-	-	-	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	100	0	8	43	1
Aktywa trwałe i grupy do zbycia przeznaczone do sprzedaży	848	349	432	2.614	1.287
Pozostałe aktywa	652	425	156	13	2
Razem	50.745	27.887	19.495	50.665	43.310

Zobowiązania	Zobowiązania krótkoterminowe			Zobowiązania długoterminowe	
	Termin płatności na wezwanie lub bez terminu płatności	Do 3 miesięcy	Więcej niż 3 miesiące do 1 roku	Więcej niż 1 rok do 5 lat	Więcej niż 5 lat
2021 w mln €					
Zobowiązania finansowe - zamortyzowany koszt	86.524	18.457	13.692	32.269	10.758
Zobowiązania finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	85	258	735	245
Zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu	34	372	696	2.874	1.898
Rachunkowość zabezpieczeń	- 541	35	19	331	446
Postanowienia	834	10	138	165	307
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	41	21	24	0	0
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	36	0	9	0	1
Zobowiązania grup do zbycia przeznaczonych do sprzedaży	2.320	2.027	146	333	3
Pozostałe zobowiązania	621	200	66	133	1
Suma cząstkowa	89.870	21.208	15.048	36.840	13.659
Kapitał własny	15.475	-	-	-	-
Razem	105.345	21.208	15.048	36.840	13.659

Aktywa	Aktywa krótkoterminowe		Aktywa długoterminowe		
	Termin płatności na wezwanie lub bez terminu płatności	Do 3 miesięcy	Termin płatności na wezwanie lub bez terminu płatności	Do 3 miesięcy	Termin płatności na wezwanie lub bez terminu płatności
2020 w mln €					
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie	33.657	3	0	0	0
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	4.948	20.039	15.092	40.534	35.983
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	130	484	733	2.393	1.028
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	263	28	26	83	422
Aktywa finansowe - oznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	22	83	32	279	41
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	612	395	354	1.551	1.488
Rachunkowość zabezpieczeń	50	41	31	168	273
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	1.002	-	-	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe	1.684	-	-	-	-
Wartości niematerialne i prawne	763	-	-	-	-
Bieżące aktywa podatkowe	87	-	-	-	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	78	0	8	34	1
Pozostałe aktywa	509	358	154	13	1
Razem	43.806	21.431	16.431	45.055	39.236

Zobowiązania	Zobowiązania krótkoterminowe		Zobowiązania długoterminowe		
	Termin płatności na wezwanie lub bez terminu płatności	Do 3 miesięcy	Termin płatności na wezwanie lub bez terminu płatności	Do 3 miesięcy	Termin płatności na wezwanie lub bez terminu płatności
2020 w mln €					
Zobowiązania finansowe - zamortyzowany koszt	75.428	15.900	11.923	28.938	9.546
Zobowiązania finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	41	182	766	518
Zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu	138	360	536	2.791	2.155
Rachunkowość zabezpieczeń	16	12	18	156	219
Postanowienia	494	14	127	121	306
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	15	53	8	0	0
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	29	0	7	0	1
Pozostałe zobowiązania	353	198	66	85	151
Suma częściowa	76.473	16.578	12.867	32.857	12.896
Kapitał własny	14.288	-	-	-	-
Razem	90.761	16.578	12.867	32.857	12.896

(45) Aktywa/zobowiązania zagraniczne

w mln €	2021	2020
Aktywa	148.545	124.707
Zobowiązania	112.753	91.792

(46) Instrumenty pochodne

2021 w mln €	Wartość nominalna	Wartość rynkowa	
		Aktywa	Zobowiązania
Księga Handlowa	190.896	1.935	-1.823
Umowy na stopę procentową	133.273	1.085	-1.050
Kontrakty kapitałowe	4.241	183	-138
Kontrakty na kursy walutowe i złoto	50.743	637	-566
Umowy kredytowe	1.476	21	-22
Towarowe kontrakty terminowe	70	3	-1
Inne	1.093	6	-45
Księga bankowa	16.483	197	-71
Umowy na stopę procentową	12.123	182	-64
Kontrakty na kursy walutowe i złoto	3.876	15	-2
Umowy kredytowe	484	0	-4
Instrumenty zabezpieczające	43.280	630	-828
Umowy na stopę procentową	41.560	628	-799
Kontrakty na kursy walutowe i złoto	1.720	3	-29
Razem	250.660	2.763	-2.722
Produkty OTC	245.361	2.703	-2.641
Produkty w obrocie giełdowym	2.176	29	-9

2020 w mln €	Wartość nominalna	Wartość rynkowa	
		Aktywa	Zobowiązania
Księga Handlowa	165.077	1.845	-1.912
Umowy na stopę procentową	115.381	1.117	-1.006
Kontrakty kapitałowe	4.152	134	-227
Kontrakty na kursy walutowe i złoto	43.486	580	-589
Umowy kredytowe	793	10	-9
Towarowe kontrakty terminowe	91	3	0
Inne	1.174	0	-80
Księga bankowa	21.995	257	-145
Umowy na stopę procentową	16.023	225	-122
Kontrakty na kursy walutowe i złoto	5.591	31	-14
Umowy kredytowe	380	1	-9
Instrumenty zabezpieczające	37.410	403	-397
Umowy na stopę procentową	35.675	362	-388
Kontrakty na kursy walutowe i złoto	1.735	41	-9
Razem	224.481	2.505	-2.454
Produkty OTC	220.432	2.462	-2.340
Produkty w obrocie giełdowym	1.610	29	-16

(47) Rachunkowość zabezpieczeń – dodatkowe ujawnienia

RBI stosuje różne rodzaje rachunkowości zabezpieczeń w celu ograniczenia ryzyka stopy procentowej i zmienności w rachunku zysków i strat: W zależności od zabezpieczanego ryzyka stosuje się zarówno rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej, jak i rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Oba typy można modelować zarówno na poziomie mikro, jak i w portfelach. Inny rodzaj rachunkowości zabezpieczeń zabezpiecza ryzyko inwestycyjne netto związane z wahaniami kursów wymiany rubla rosyjskiego, leja rumuńskiego, korony czeskiej i forinta węgierskiego.

Zgodnie z zasadami MSR 39, które Grupa postanowiła nadal stosować, w przypadku zabezpieczeń wartości godziwej i zabezpieczeń przepływów pieniężnych jako transakcje bazowe stosuje się różne instrumenty finansowe. W tym kontekście największy udział mają kredyty i należności po stronie aktywów oraz depozyty po stronie pasywów. Dłużne papiery wartościowe i zobowiązania sekurytyzowane to kolejne pozycje objęte rachunkowością zabezpieczeń. Instrumenty zabezpieczające to głównie kontrakty na stopę procentową i kurs wymiany walut.

Dalsze wyjaśnienia dotyczące strategii zarządzania ryzykiem RBI można znaleźć w sprawozdaniu na temat ryzyka w pozycji (53) Ryzyko rynkowe. Bardziej szczegółowe wyjaśnienia dotyczące rachunkowości zabezpieczeń zostały przedstawione w rozdziale Zasady rachunkowości i wyceny.

Wpływ transakcji zabezpieczających na bilans można zobaczyć w punktach (19) i (28) Rachunkowość zabezpieczeń. Wpływ transakcji zabezpieczających na sprawozdanie z całkowitych dochodów przedstawiono w punkcie (6) Wynik z rachunkowości zabezpieczeń, a wpływ na zmiany w kapitale własnym - w punkcie (32) Kapitał własny, zmiana stanu zakumulowanych innych całkowitych dochodów skonsolidowanego kapitału własnego.

Instrumenty zabezpieczające

Podział według rodzaju rachunkowości zabezpieczeń na poziomie kwot referencyjnych, zarówno ogółem, jak i według daty zakończenia kontraktu, a także na poziomie wartości bilansowych:

2021	Wartość nominalna	Czas działania				Wartość bilansowa	
		Do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat		Aktywa	Zobowiązania
				lat	Więcej niż 5 lat		
w mln €							
Umowy na stopę procentową	41.490	1.114	4.986	19.549	15.841	628	799
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	1.544	29	515	671	329	25	44
Zabezpieczenie wartości godziwej	39.946	1.086	4.471	18.878	15.511	602	755
Kontrakty na kursy walutowe	1.790	5	1.727	26	32	3	29
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	37	0	12	26	0	0	0
Zabezpieczenie wartości godziwej	38	5	0	0	32	0	0
Zabezpieczenie inwestycji netto	1.715	0	1.715	0	0	2	29
Razem	43.280	1.120	6.713	19.575	15.873	630	828

2020	Wartość nominalna	Czas działania				Wartość bilansowa	
		Do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat		Aktywa	Zobowiązania
				lat	Więcej niż 5 lat		
w mln €							
Umowy na stopę procentową	35.484	1.345	2.812	19.815	11.512	362	382
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	1.464	117	538	724	85	24	2
Zabezpieczenie wartości godziwej	34.020	1.228	2.274	19.091	11.427	338	380
Kontrakty na kursy walutowe	1.925	1	1.829	49	46	41	14
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	136	0	101	36	0	0	6
Zabezpieczenie wartości godziwej	69	1	9	14	46	2	0
Zabezpieczenie inwestycji netto	1.720	0	1.720	0	0	39	9
Razem	37.410	1.346	4.641	19.864	11.558	403	397

Zabezpieczenia wartości godziwej

Szczegóły dotyczące transakcji zabezpieczających wartość godziwą:

2021	Wartość bilansowa transakcji leżących u podstaw rozliczeń		Skumulowane kwoty z tytułu korekty wartości godziwej transakcji bazowych		Zmiany wartości godziwej transakcji bazowych ¹
w mln €	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania	
Zabezpieczenia stopy procentowej	14.620	20.600	- 227	271	123
Dłużne papiery wartościowe	6.261	0	- 12	- 1	- 291
Pożyczki i należności	8.359	0	- 219	1	- 398
Depozyty	0	11.928	4	260	644
Zobowiązania sekurytyzowane	0	8.672	0	11	168
Zabezpieczenie walutowe	50	0	- 5	0	- 7
Pozostałe aktywa	50	0	- 5	0	0
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	- 7
Razem	14.670	20.600	- 233	271	115

¹ Zmiany wartości godziwej transakcji bazowych użytych do obliczenia nieefektywności

2020 w mln €	Wartość bilansowa transakcji leżących u podstaw rozliczeń		Skumulowane kwoty z tytułu korekty wartości godziwej transakcji bazowych		Zmiany wartości godziwej transakcji bazowych ¹
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	w mln €	Aktywa
Zabezpieczenia stopy procentowej	12.827	16.200	282	282	122
Dłużne papiery wartościowe	5.709	0	103	0	78
Pożyczki i należności	7.118	0	179	0	166
Depozyty	0	8.288	0	126	-56
Zobowiązania sekurytyzowane	0	7.912	0	156	-66
Zabezpieczenie walutowe	54	0	2	0	2
Pozostałe aktywa	54	0	2	0	2
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0
Razem	12.881	16.200	284	282	124

1 Zmiany wartości godziwej transakcji bazowych użytych do obliczenia nieefektywności

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Szczegóły dotyczące zmian wartości instrumentów zabezpieczających w powiązaniach zabezpieczających przepływy pieniężne, z uwzględnieniem odmiennej prezentacji części efektywnej w innych całkowitych dochodach i części nieefektywnej w rachunku zysków i strat:

2021 w mln €	Zmiany wartości instrumentów zabezpieczających ujęte w innych całkowitych dochodach	Nieefektywna część z instrumentów zabezpieczających ujęta w zysku lub stracie
Zabezpieczenia stopy procentowej	-36	-1
Pożyczki i należności	-55	-1
Depozyty	19	0
Zobowiązania sekurytyzowane	0	0
Zabezpieczenie walutowe	1	0
Pozostałe aktywa	1	0
Pozostałe zobowiązania	0	0
Razem	-35	-1

2020 w mln €	Zmiany wartości instrumentów zabezpieczających ujęte w innych całkowitych dochodach	Nieefektywna część z instrumentów zabezpieczających ujęta w zysku lub stracie
Zabezpieczenia stopy procentowej	-3	0
Pożyczki i należności	-3	0
Depozyty	0	0
Zobowiązania sekurytyzowane	0	0
Zabezpieczenie walutowe	0	0
Pozostałe aktywa	0	0
Pozostałe zobowiązania	0	0
Razem	-3	0

Sprawozdanie na temat ryzyka

Aktywne zarządzanie ryzykiem jest kluczową kompetencją RBI. Aby skutecznie identyfikować i klasyfikować ryzyko oraz zarządzać nim, Grupa stale rozwija kompleksowe zarządzanie ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem stanowi integralną część ogólnego zarządzania bankiem i, oprócz ram prawnych i regulacyjnych, uwzględnia w szczególności rodzaj, zakres i złożoność transakcji oraz wynikające z nich ryzyko. Poniższe wartości odnoszą się do regulacyjnego zakresu konsolidacji według CRR, który nie różni się znacząco od zakresu konsolidacji według MSSF. Spółki nieobjęte zakresem konsolidacji według MSSF są objęte ryzykiem w ramach ryzyka inwestycyjnego.

Raport na temat ryzyka wyjaśnia zasady i organizację zarządzania ryzykiem oraz przedstawia aktualną sytuację w zakresie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka.

(48) Zasady zarządzania ryzykiem

Grupa posiada system zasad dotyczących ryzyka oraz procedury pomiaru i monitorowania ryzyka, których celem jest kontrola i zarządzanie istotnymi rodzajami ryzyka występującymi w Grupie. Polityka w zakresie ryzyka oraz zasady zarządzania ryzykiem są określane przez Zarząd. Są one regularnie zgłaszane i omawiane na posiedzeniach komitetów Rady Nadzorczej. Zasady dotyczące ryzyka obejmują m.in. następujące zasady:

- Zintegrowane zarządzanie ryzykiem: ryzyko kredytowe i ryzyko kraju, ryzyko rynkowe i ryzyko płynności, a także ryzyko operacyjne są zarządzane jako główne rodzaje ryzyka w całej Grupie. W tym celu ryzyko to jest mierzone, ograniczane, agregowane i porównywane z dostępnymi środkami na pokrycie ryzyka.
- Jednolite metody: Aby zapewnić konsekwentne i spójne podejście do zarządzania ryzykiem, w całej Grupie stosowane są jednolite metody oceny i ograniczania ryzyka. Takie podejście stanowi podstawę jednolitego zarządzania Grupą we wszystkich krajach i segmentach działalności.
- Bieżące planowanie: strategie dotyczące ryzyka i kapitału na ryzyko są weryfikowane i zatwierdzane podczas corocznego procesu budżetowania i planowania. Dużą wagę przywiązuje się do unikania koncentracji ryzyka.
- Niezależna kontrola: istnieje wyraźny rozdział personalny i funkcjonalny między działalnością gospodarczą a wszystkimi działaniami związanymi z zarządzaniem ryzykiem i kontrolą ryzyka.
- Kalkulacja przed i po: ryzyko jest konsekwentnie uwzględniane w sprzedaży produktów oraz w pomiarach wyników skorygowanych o ryzyko. Gwarantuje to, że transakcje są zawierane wyłącznie z uwzględnieniem stosunku ryzyka do zysku oraz że unika się zachęt do podejmowania wysokiego ryzyka.

Zgodnie z tymi zasadami jednostki zarządzania ryzykiem w Grupie opracowują szczegółowe strategie dotyczące ryzyka, które przekładają ogólne wytyczne na konkretne cele i normy. Nadrzędna ogólna strategia ryzyka bankowego wynika ze strategii biznesowej i apetytu na ryzyko Grupy oraz uzupełnia je o istotne z punktu widzenia ryzyka aspekty planowanej struktury biznesowej i rozwoju strategicznego. Aspekty te obejmują na przykład limity strukturalne lub docelowe współczynniki kapitałowe, które muszą być przestrzegane przy tworzeniu budżetu i w kontekście decyzji biznesowych. Dalsze konkretne cele dla poszczególnych kategorii ryzyka są określone w szczegółowych strategiach ryzyka. Na przykład, strategia ryzyka kredytowego grupy określa limity portfela kredytowego dla poszczególnych krajów i segmentów oraz reguluje przydział kompetencji do podejmowania indywidualnych decyzji kredytowych.

(49) Organizacja zarządzania ryzykiem

Zarząd Grupy zapewnia właściwą organizację i dalszy rozwój zarządzania ryzykiem. Decyduje o procedurach stosowanych do identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka oraz podejmuje działania kontrolne na podstawie przygotowanych ocen i analiz. W wypełnianiu tych zadań Zarząd jest wspierany przez niezależne jednostki zarządzania ryzykiem oraz specjalne komitety.

Zasadniczo zarządzanie ryzykiem w Grupie odbywa się na kilku poziomach. RBI AG opracowuje i wdraża koncepcje jako nadrzędna instytucja kredytowa oraz we współpracy z poszczególnymi jednostkami zależnymi Grupy. Centralne jednostki zarządzania ryzykiem są odpowiedzialne za właściwe i odpowiednie wdrożenie procesów zarządzania ryzykiem. W tym celu ustalają wytyczne Grupy oraz definiują wymagania, narzędzia i procedury specyficzne dla danej działalności dla wszystkich spółek Grupy. Wdrażanie i kontrola ryzyka ESG odbywa się w ramach międzyoddziałowego projektu i obejmuje wszystkie obszary ryzyka.

Ponadto w poszczególnych jednostkach Grupy funkcjonują lokalne jednostki zarządzania ryzykiem. Wdrażają oni politykę w zakresie ryzyka w poszczególnych kategoriach ryzyka i zarządzają działalnością w ramach zatwierdzonych budżetów ryzyka, aby realizować cele wynikające z polityki biznesowej. W tym celu monitorują one pojawiające się ryzyka przy użyciu standardowych metod pomiaru i przekazują je do centralnych jednostek zarządzania ryzykiem za pośrednictwem zdefiniowanych interfejsów sprawozdawczych.

Funkcję centralnej i niezależnej kontroli ryzyka, wymaganą przez austriacką Ustawę o Bankowości, pełni jednostka organizacyjna Group Risk Controlling. Do jej zadań należy przygotowywanie regulacji dotyczących kontroli ryzyka w Grupie, obejmujących całą Grupę oraz poszczególne kategorie ryzyka, a także niezależne i neutralne raportowanie profilu ryzyka do Komitetu Ryzyka Rady Nadzorczej, całego Zarządu oraz kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych. Ponadto określa się tu wymagany kapitał na ryzyko dla poszczególnych jednostek Grupy oraz oblicza się stopień wykorzystania zdefiniowanych budżetów kapitału na ryzyko w celu oceny adekwatności zasobów kapitałowych.

Komitety Ryzyka

Komitet ds. Ryzyka Grupy jest nadrzędnym organem decyzyjnym dla wszystkich obszarów Grupy związanych z ryzykiem. Decyduje o metodach zarządzania ryzykiem i koncepcjach kontroli, które będą stosowane w całej Grupie i jej głównych pododdziałach, a także odpowiada za bieżące opracowywanie i wdrażanie metod i parametrów pomiaru ryzyka oraz doskonalenie instrumentów kontroli. Obejmuje to również apetyt na ryzyko, różne budżety i limity ryzyka na poziomie całego banku, a także monitorowanie bieżącej sytuacji w zakresie ryzyka, z uwzględnieniem odpowiedniej kapitalizacji i odpowiadających jej limitów ryzyka. Zatwierdza różne działania związane z zarządzaniem i kierowaniem ryzykiem (np. alokację budżetu na ryzyko) oraz wspiera Zarząd w tych działaniach. Zakres odpowiedzialności został rozszerzony w 2021 r. o kwestie i decyzje związane z rozliczeniami, zgodnie z odpowiednimi politykami i wymogami SRB.

Komitet ds. Aktywów i Pasywów Grupy ocenia strukturę bilansu i ryzyko płynności oraz zarządza nimi, a także określa metodologię wewnętrznego systemu cen transferowych. W tym kontekście wykonuje kluczowe zadania związane z długoterminowym planowaniem finansowania oraz określaniem środków zabezpieczających przed strukturalnym ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem walutowym. Strukturalny Komitet FX jest podkomitetem Komitetu ds. Aktywów i Pasywów Grupy i zarządza ryzykiem walutowym pozycji kapitałowej Grupy.

Ryzyka Rynkowego zarządza ryzykiem rynkowym wynikającym z transakcji w portfelu handlowym i bankowym oraz ustala odpowiednie limity i procedury. W szczególności w zarządzaniu tym uwzględnia się wyniki działalności, zidentyfikowane rodzaje ryzyka i zmierzone wykorzystanie limitów, a także wyniki analiz scenariuszy i testów warunków skrajnych dotyczących ryzyka rynkowego.

Komitety Kredytowe składają się z przedstawicieli pionów front office i back office, przy czym skład osobowy różni się w zależności od klienta - w przypadku klientów korporacyjnych, instytucji finansowych, sektora publicznego i detalicznego. Decydują oni o konkretnych kryteriach kredytowych dla poszczególnych segmentów klientów i krajów oraz podejmują wszystkie decyzje kredytowe ich dotyczące w ramach procesu zatwierdzania kredytów oraz systemu kompetencji zorientowanego na rating i wolumen.

Pożyczek Problemowych jest podstawowym organem w procesie oceny i podejmowania decyzji w sprawie klientów problemowych. Jej przewodniczącym jest główny specjalista ds. ryzyka (CRO). Inni członkowie posiadający prawo głosu to członkowie Zarządu odpowiedzialni za pionów klientów, Dyrektor Finansowy (CFO) oraz kierownicy odpowiednich działów i departamentów Zarządzania Ryzykiem i Zarządzania Ekspozycjami Specjalnymi.

Komitet ds. Sekurytyzacji jest organem decyzyjnym w zakresie wniosków limitowych dotyczących pozycji sekurytyzacyjnych w ramach określonych uprawnień decyzyjnych oraz opracowuje propozycje zmian w strategii sekurytyzacji dla Zarządu. Ponadto Komitet ds. Sekurytyzacji służy jako platforma wymiany informacji na temat pozycji sekurytyzacyjnych i zmian na rynku.

W skład Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym i Kontroli Grupy, któremu przewodniczy CRO, wchodzi przedstawiciele pionów biznesowych (detailednego, rynkowego i klientów korporacyjnych), a także przedstawiciele pionu zgodności (w tym ds. przestępstw finansowych), wewnętrznego systemu kontroli (ICS), operacji, bezpieczeństwa, zarządzania ryzykiem informatycznym i kontroli ryzyka. Komitetowi temu powierzono zarządzanie ryzykiem operacyjnym (w tym ryzykiem behawioralnym) w celu opracowania i ustanowienia strategii w zakresie ryzyka operacyjnego w oparciu o profil ryzyka i strategię biznesową oraz podejmowania na tej podstawie decyzji dotyczących środków, kontroli i akceptacji ryzyka.

Komitet ds. Sytuacji Kryzysowych/Recovery jest organem decyzyjnym, który jest zwoływany przez Zarząd. Skład komitetu może się różnić w zależności od intensywności lub przedmiotu (np. kapitał i/lub płynność) wymagań specyficznych dla danej sytuacji. Głównym zadaniem komitetu jest utrzymanie lub przywrócenie stabilności finansowej w rozumieniu BaSAG (austriackiej ustawy o uzdrowieniu i restrukturyzacji banków) oraz BRRD (dyrektywy w sprawie uzdrowienia i restrukturyzacji banków) w przypadku krytycznej sytuacji finansowej.

Zapewnienie jakości i przegląd

Zapewnienie jakości w odniesieniu do zarządzania ryzykiem oznacza zapewnienie integralności, niezawodności i braku błędów w procesach, modelach, procedurach obliczeniowych i źródłach danych. Ma to na celu zapewnienie zgodności z wszelkimi wymogami prawnymi ze strony Grupy oraz spełnienie najwyższych wymagań jakościowych w odniesieniu do działań związanych z zarządzaniem ryzykiem. Dwie ważne funkcje w niezależnym audycie pełnią działy audytu i zgodności. Korzystanie z niezależnego audytu wewnętrznego jest wymogiem prawnym i stanowi centralny element systemu kontroli wewnętrznej. Dział audytu dokonuje okresowych przeglądów wszystkich procesów biznesowych, przyczyniając się w ten sposób w znacznym stopniu do ich zabezpieczenia i usprawnienia. Przygotowywane w tym celu raporty są kierowane bezpośrednio do Zarządu i regularnie omawiane na jego posiedzeniach. Biuro ds. Zgodności z Przepisami jest odpowiedzialne za wszelkie kwestie związane z przestrzeganiem wymogów prawnych jako uzupełnienie i element systemu kontroli wewnętrznej. Monitoruje to zgodność z obowiązującymi przepisami w codziennych procesach.

(50) Zarządzanie Ryzykiem w Grupie

Zapewnienie odpowiedniej kapitalizacji jest jednym z głównych celów firmy. W tym celu wymagana kapitalizacja jest regularnie oceniana na podstawie ryzyka określanego za pomocą modeli wewnętrznych, przy czym wybór stosowanych modeli uwzględnia istotność ryzyka ocenianego w rocznej ocenie ryzyka. Ta koncepcja zarządzania ryzykiem Grupy uwzględnia wymogi kapitałowe zarówno z perspektywy regulacyjnej (perspektywa normatywna), jak i z perspektywy ekonomicznej (perspektywa ekonomiczna). Odpowiada on zatem ilościowemu procesowi oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP), wymaganemu przez prawo i opisanemu w wytycznych ICAAP opublikowanych przez Europejski Bank Centralny. Cały proces ICAAP Grupy podlega corocznemu przeglądowi w ramach oceny regulacyjnej Grupy Instytucji Kredytowych RBI.

Ramy apetytu na ryzyko (RAF) ograniczają ogólne ryzyko Grupy zgodnie ze strategicznymi celami biznesowymi i przypisują obliczony kapitał na ryzyko do różnych rodzajów ryzyka i segmentów działalności. Podstawowym celem RAF jest ograniczenie ryzyka, zwłaszcza w niekorzystnych scenariuszach i w przypadku dużych ryzyk jednorazowych, w taki sposób, aby spełnione były minimalne wskaźniki regulacyjne. Ramy apetytu na ryzyko są zatem ściśle powiązane z ICAAP i ILAAP (proces oceny wewnętrznej adekwatności płynności) i określają limity ryzyka koncentracji dla rodzajów ryzyka sklasyfikowanych jako istotne w ocenie ryzyka. Ponadto istnieje powiązanie z planem naprawczym, ponieważ limity zdolności do ponoszenia ryzyka i tolerancji na ryzyko w RAF są dostosowane do odpowiednich limitów w ramach monitorowania wyzwalaczy. Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej otrzymuje również regularne raporty na temat apetytu na ryzyko ustalonego przez Zarząd oraz strategii Grupy w zakresie ryzyka i jej realizacji.

Założenie	Ryzyko	Metoda pomiaru	Poziom ufnosci
Perspektywa ekonomiczna			
Kapitał ekonomiczny	Ryzyko, że nieoczekiwane straty przekroczą kapitał wewnętrzny z ekonomicznego punktu widzenia	Nieoczekiwana strata dla horyzontu ryzyka jednego roku (kapitał ekonomiczny) nie może przekroczyć bieżącej wartości kapitału podstawowego Tier I.	99,90 %
Perspektywa normatywna			
Scenariusze warunków skrajnych	Ryzyko spadku poniżej zrównoważonego współczynnika kapitału podstawowego na przestrzeni cyklu gospodarczego	Prognoza kapitału i zysków na trzyletni okres planowania przy założeniu znacznego pogorszenia sytuacji makroekonomicznej	Okolo 95 % - na podstawie decyzji zarządu o podjęciu potencjalnie tymczasowych działań zmniejszających ryzyko lub stabilizujących działania kapitałowe

Perspektywa ekonomiczna – Metoda kapitału ekonomicznego

W tym przypadku ryzyko mierzy się za pomocą kapitału ekonomicznego, który jest porównywalnym wskaźnikiem ryzyka dla wszystkich rodzajów ryzyka. Oblicza się ją jako sumę nieoczekiwanych strat z działalności wszystkich jednostek Grupy w różnych kategoriach ryzyka. Ponadto uwzględnia się bufor ogólny dla rodzajów ryzyka, które nie są jednoznacznie kwantyfikowane.

Do obliczenia kapitału ekonomicznego Grupa stosuje poziom ufności 99,90%. Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ICAAP wydanymi przez Europejski Bank Centralny, kapitał dodatkowy Tier I (AT1) nie będzie już wykorzystywany do obliczania kapitału wewnętrznego od końca 2021 roku. Włączenie ryzyka ESG do ICAAP, z początkowym naciskiem na czynniki środowiskowe, zostało zrealizowane poprzez rozszerzenie zdefiniowanych typów ryzyka (ryzyko kredytowe, ryzyko operacyjne, ryzyko rynkowe). Test warunków skrajnych dla klimatu, istotny z punktu widzenia zarządzania wewnętrznego, jest planowany na pierwszą połowę 2022 roku. W rezultacie element ryzyka związanego z klimatem będzie bezpośrednio uwzględniany w obliczaniu kapitału wewnętrznego, zgodnie z wewnętrznymi ramami, które zostały rozszerzone o aspekty związane z klimatem.

Udziały poszczególnych rodzajów ryzyka w kapitale ekonomicznym:

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Klienci korporacyjni z ryzykiem kredytowym	1.820	27,2%	1.807	29,5%
Ryzyko kredytowe klientów detalicznych	1.459	21,8%	1.315	21,5%
Ryzyko inwestycyjne	718	10,7%	737	12,1%
Ryzyko operacyjne	597	8,9%	423	6,9%
Ryzyko kredytowe sektora publicznego	533	8,0%	276	4,5%
Ryzyko rynkowe	507	7,6%	557	9,1%
Ryzyko pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	287	4,3%	260	4,2%
Ryzyko walutowe pozycji kapitałowej	286	4,3%	261	4,3%
Ryzyko kredytowe instytucje kredytowe	155	2,3%	169	2,8%
Ryzyko CVA	21	0,3%	21	0,3%
Ryzyko płynności	0	0,0%	0	0,0%
Bufor ryzyka	319	4,8%	291	4,8%
Razem	6.702	100,0%	6.117	100,0%

Regionalna alokacja kapitału ekonomicznego według lokalizacji jednostki wchodzącej w skład grupy:

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Austria	2.357	35,2%	2.452	40,1%
Europa Południowo-Wschodnia	1.617	24,1%	1.357	22,2%
Europa Środkowa	1.530	22,8%	1.237	20,2%
Europa Wschodnia	1.198	17,9%	1.070	17,5%
Reszta świata	0	0,0%	0	0,0%
Razem	6.702	100,0%	6.117	100,0%

W ciągu roku wyliczony kapitał ekonomiczny Grupy wzrósł do 6 702 mln EUR. Wzrost detalicznego ryzyka kredytowego wynika z rozwoju organicznego oraz przejęć, takich jak Equa Bank w Czechach. Ryzyko operacyjne odzwierciedla wyższe odpisy z tytułu walutowych kredytów hipotecznych w Polsce. Wzrost ryzyka kredytowego w sektorze publicznym wynika z większej ekspozycji w tym segmencie. W alokacji kapitału na ryzyko na dzień 31 grudnia 2021 roku, podobnie jak w roku poprzednim, największy udział około 35% kapitału ekonomicznego wykorzystują jednostki Grupy w Austrii. Przesunięcie udziału kapitału ekonomicznego z Austrii do Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej jest wynikiem przejęć i silniejszego wzrostu organicznego.

Kapitał ekonomiczny służy jako ważny instrument zarządzania ryzykiem Grupy. Limity kapitału ekonomicznego są przydzielane poszczególnym jednostkom organizacyjnym w procesie budżetowania rocznego i uzupełniane o limity wielkości, wrażliwości lub wartości zagrożonej dla zarządzania operacyjnego. Planowanie w Grupie odbywa się w cyklu trzyletnim na zasadzie odnawialności i dotyczy zarówno przyszłego rozwoju kapitału ekonomicznego, jak i dostępnego kapitału wewnętrznego. Kapitał ekonomiczny ma zatem znaczący wpływ na planowanie przyszłej akcji kredytowej oraz na ogólny limit ryzyka rynkowego.

Pomiar wyników skorygowanych o ryzyko jest również oparty na tej miarze ryzyka. W tym przypadku dochód jednostki gospodarczej ustala się w stosunku do kapitału ekonomicznego, który można przypisać tej jednostce (stosunek dochodu skorygowanego o ryzyko do kapitału skorygowanego o ryzyko, RORAC). W ten sposób uzyskuje się porównywalny wskaźnik wyników dla wszystkich jednostek biznesowych Grupy, który z kolei jest uwzględniany jako wskaźnik w ogólnym zarządzaniu bankiem, w związanej z tym przyszłej alokacji kapitału oraz w wynagradzaniu menedżerów biznesowych Grupy.

Perspektywa normatywna - scenariusze warunków skrajnych

Analiza scenariuszy warunków skrajnych w perspektywie normatywnej ICAAP ma na celu zapewnienie, że Grupa będzie miała wystarczająco wysokie współczynniki kapitałowe na koniec wieloletniego okresu planowania, nawet w przypadku nieoczekiwanego pogorszenia się otoczenia makroekonomicznego. Niniejsza analiza opiera się na wieloletnim makroekonomicznym teście warunków skrajnych, w którym symuluje się hipotetyczny rozwój sytuacji na rynku w przypadku znacznego, ale realistycznego spowolnienia gospodarczego. Wykorzystywane parametry ryzyka obejmują krzywe stóp procentowych, kursy walutowe i ceny papierów wartościowych, ale także zmiany prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązań lub zmiany ratingów portfela kredytowego.

W tym zintegrowanym teście warunków skrajnych główny nacisk kładzie się na wynikowe współczynniki kapitałowe na koniec wieloletniej obserwacji. Nie powinny one spaść poniżej zrównoważonej wartości, a tym samym nie powinny powodować konieczności znacznego podwyższenia kapitału lub głębszego ograniczenia skali działalności. Wymagana obecnie kapitalizacja wynika więc z potencjału ekonomicznego niepowodzeń. Zakładany scenariusz pogorszenia koniunktury obejmuje tworzenie niezbędnych rezerw na ryzyko oraz potencjalne efekty procykliczne (prowadzące do wzrostu regulacyjnych wymogów kapitałowych), a także efekty walutowe i inne składniki wyceny oraz zysków. W okresie planowania uwzględnia się już znane zmiany w przepisach.

Perspektywa ta stanowi zatem uzupełnienie zwyczajowego pomiaru ryzyka opartego na koncepcji wartości zagrożonej (która zasadniczo opiera się na danych historycznych). Umożliwia to również uwzględnienie nadzwyczajnych sytuacji rynkowych, których nie można było zaobserwować w przeszłości, oraz oszacowanie potencjalnego wpływu tych zmian. Test warunków skrajnych umożliwia również analizę koncentracji ryzyka (np. w poszczególnych pozycjach, sektorach gospodarki lub regionach) oraz pozwala na wgląd w rentowność, płynność i wypłacalność w nadzwyczajnych okolicznościach. Na tej podstawie dział zarządzania ryzykiem Grupy aktywnie kontroluje dywersyfikację portfela, np. poprzez ustalanie górnych limitów całkowitej ekspozycji w poszczególnych sektorach gospodarki i krajach lub poprzez ciągłe dostosowywanie odpowiednich standardów kredytowych.

(51) Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w działalności Grupy. Ryzyko kredytowe to ryzyko poniesienia straty finansowej w przypadku, gdy klient lub kontrahent Grupy nie wywiąże się ze swoich zobowiązań umownych wobec Grupy. Ryzyko kredytowe powstaje głównie w związku z kredytami i pożyczkami udzielonymi bankom, kredytami i pożyczkami udzielonymi klientom oraz zobowiązaniami kredytowymi i gwarancjami finansowymi. Grupa jest również narażona na inne rodzaje ryzyka kredytowego wynikające z inwestycji w instrumenty dłużne oraz inne ekspozycje związane z działalnością handlową, instrumentami pochodnymi, umowami rozliczeniowymi i umowami z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu.

Proces podejmowania decyzji kredytowych

W sektorze niedetalicznym każdy kredyt przed udzieleniem przechodzi przez proces decyzji kredytowej. Oprócz udzielania nowych kredytów proces ten dotyczy również podwyższania, przedłużania i udzielania kredytów w rachunku bieżącym, a także zmian okoliczności istotnych z punktu widzenia ryzyka, na których oparto pierwotną decyzję kredytową (np. sytuacji ekonomicznej kredytobiorcy, celu wykorzystania kredytu lub zabezpieczenia). Stosuje się ją również przy ustalaniu limitów związanych z kredytobiorcą dla transakcji handlowych i emisyjnych oraz innych limitów i udziałów podlegających ryzyku kredytowemu.

Decyzje kredytowe są podejmowane w zależności od wielkości i rodzaju kredytu na podstawie hierarchii uprawnień. W przypadku indywidualnych decyzji kredytowych i regularnej oceny ryzyka kontrahenta należy zawsze uzyskać zgodę pionów front office i back office. W przypadku rozbieżnych ocen poszczególnych decydentów uruchamiany jest kolejny, wyższy szczebel władzy za pomocą procedury eskalacji.

Cały proces podejmowania decyzji kredytowych odbywa się na podstawie jednolicie określonych zasad i wytycznych. Relacje biznesowe z klientami międzynarodowymi, którzy jednocześnie realizują transakcje z kilkoma jednostkami Grupy, są wspierane na przykład przez system Global Account Management. Jest to możliwe dzięki stosowanej w całej Grupie unikalnej identyfikacji klientów w obszarze niedetalicznym.

Decyzje kredytowe w sektorze detalicznym są w większym stopniu zautomatyzowane ze względu na dużą liczbę jednostek i niższą kwotę należności. W wielu przypadkach wnioski kredytowe są oceniane i zatwierdzane w centralnych ośrodkach przetwarzania danych przy użyciu kart wyników kredytowych. Proces ten jest wspierany przez odpowiednie systemy informatyczne.

Zarządzanie portfelem kredytowym

Zarządzanie portfelem kredytowym Grupy odbywa się m.in. na podstawie strategii portfelowej, która z kolei opiera się na strategii biznesowej i strategii ryzyka. W oparciu o wybraną strategię ogranicza się udzielanie kredytów w różnych krajach, sektorach gospodarki lub rodzajach produktów, co pozwala uniknąć koncentracji niepożądanego ryzyka. Ponadto stale analizowane są możliwości długoterminowego rozwoju na poszczególnych rynkach. Pozwala to na wczesnym etapie określić strategiczny kierunek przyszłych ekspozycji kredytowych.

Uzgodnienie danych liczbowych ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego według MSSF z ekspozycją kredytową (zgodnie z CRR)

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie wartości księgowych brutto pozycji bilansowych z ekspozycją kredytową (pozycje księgi bankowej i handlowej), która jest wykorzystywana do zarządzania portfelem. Obejmuje ona zarówno bilansową, jak i pozabilansową ekspozycję kredytową przed zastosowaniem współczynników wagowych, a zatem stanowi maksymalną wartość ekspozycji. Nie obejmuje ona efektów ograniczania ryzyka kredytowego, takich jak zabezpieczenia osobiste i rzeczowe, które są również brane pod uwagę w ogólnej ocenie ryzyka kredytowego. Ten termin "ekspozycja" jest również stosowany - o ile wyraźnie nie zaznaczono inaczej - w poniższych tabelach raportu na temat ryzyka. Przyczyny różnic między wartościami wynikającymi z wewnętrznego zarządzania portfelem a wartościami wynikającymi z rachunkowości zewnętrznej wynikają z różnych zakresów konsolidacji (regulacyjnej i według MSSF), różnych ograniczeń wolumenu kredytowego, a także różnych sposobów prezentacji wolumenu kredytowego, zwłaszcza w przypadku transakcji repo i instrumentów pochodnych. W drugim kwartale 2021 roku wdrożono SA-CCR (standardowe podejście do ryzyka kontrahenta), co znacznie zmniejszyło ekspozycję kredytową. W przeszłości ekspozycja brutto (ekspozycja w momencie niewykonania zobowiązania - EAD przed kompensacją pozagiełdową i zabezpieczeniem) stanowiła część ekspozycji kredytowej. W trakcie wprowadzania tych zmian zarówno obliczanie ekspozycji na niewykonanie zobowiązania (EAD) z kompensacją pozagiełdową, jak i uwzględnianie zabezpieczenia są już spójne w systemie ryzyka rynkowego z pomiarem ryzyka kontrahenta instrumentu pochodnego i dlatego nie są już częścią ekspozycji na niewykonanie zobowiązania (EAD).

w mln €	2021	2020
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie	33.147	27.986
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt	139.668	119.163
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	4.709	4.616
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	978	822
Aktywa finansowe - wyznaczone do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy	264	457
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	3.759	4.173
Rachunkowość zabezpieczeń	352	563
Bieżące aktywa podatkowe	73	87
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	152	121
Pozostałe aktywa	1.034	866
Udzielone zobowiązania kredytowe	42.601	34.803
Udzielone gwarancje finansowe	8.900	7.228
Inne podjęte zobowiązania	4.548	3.656
Różnica z uzgodnienia	-8.003	-1.815
Ekspozycja kredytowa	232.183	202.727

Około 5,5 mld EUR różnicy z uzgodnienia wynika z wdrożenia SA-CCR.

Szczegółowa analiza portfela kredytowego opiera się na podziale na klasy ratingowe. Ocena klientów jest przeprowadzana oddzielnie dla różnych klas aktywów. Do oceny wiarygodności kredytowej stosuje się wewnętrzne procedury klasyfikacji ryzyka (modele ratingowe i scoringowe), które są również zatwierdzane centralnie. Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania dla różnych poziomów ratingu jest określane oddzielnie dla poszczególnych segmentów działalności. Jednak dzięki zastosowaniu skali głównej uzyskuje się porównywalność poziomów ratingu w różnych segmentach działalności.

Modele ratingowe w segmentach niedetalicznych Klienci Korporacyjni, Instytucje Kredytowe i Sektor Publiczny są jednolite dla całej Grupy i obejmują 27 stopni ratingowych w skali głównej. Karty wyników dla detalicznych klas aktywów są przygotowywane dla poszczególnych krajów zgodnie z jednolitymi wytycznymi Grupy. Odpowiednie instrumenty (np. wycena przedsiębiorstwa, baza danych ratingowych i baza danych o niewykonaniu zobowiązań) są dostępne zarówno na potrzeby przygotowania, jak i zatwierdzenia ratingu.

Ekspozycja kredytowa według klas aktywów (modele ratingowe):

w mln €	2021	2020
Klienci korporacyjni	95.080	81.650
Finansowanie projektu	8.359	7.339
Instytucje kredytowe	20.864	23.339
Sektor publiczny	59.849	48.739
Klienci detaliczni	48.031	41.659
Razem	232.183	202.727

Portfel kredytowy - klienci korporacyjni

Wewnętrzne procedury ratingowe dla klientów korporacyjnych uwzględniają czynniki jakościowe, a także różne wskaźniki bilansu i zysku, które obejmują różne aspekty wiarygodności kredytowej klienta dla różnych branż i krajów. Ponadto model dla małych klientów korporacyjnych obejmuje również element zachowania konta.

Poniższa tabela przedstawia ekspozycję kredytową według ratingu wewnętrznego dla klientów korporacyjnych (duże korporacje, średnie korporacje i małe korporacje). Jednak dla większej czytelności poszczególne poziomy skali ocen zostały podsumowane do podstawowych dziewięciu poziomów głównych.

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
1 Minimalne ryzyko	2.030	2,1%	4.946	6,1%
2 Doskonała zdolność kredytowa	8.634	9,1%	7.037	8,6%
3 Bardzo dobra zdolność kredytowa	22.974	24,2%	16.792	20,6%
4 Dobra zdolność kredytowa	22.532	23,7%	18.603	22,8%
5 Niezagrożona zdolność kredytowa	18.430	19,4%	15.884	19,5%
6 Akceptowalna zdolność kredytowa	12.572	13,2%	11.314	13,9%
7 Minimalna zdolność kredytowa	4.821	5,1%	4.091	5,0%
8 Słaba lub niespełniająca norm zdolność kredytowa	1.411	1,5%	1.167	1,4%
9 Bardzo słaba lub wątpliwa zdolność kredytowa	168	0,2%	240	0,3%
10 Domyślna	1.267	1,3%	1.383	1,7%
NR Nie oceniono	240	0,3%	195	0,2%
Razem	95.080	100,0%	81.650	100,0%

Wzrost ekspozycji kredytowej wynikał głównie z finansowania kredytowego i ramowego oraz z udzielonych gwarancji. Największy wzrost odnotowano w klasach ratingowych 3 i 4, co było głównie zasługą Szwajcarii, Niemiec, Rosji (częściowo w związku z różnicami kursowymi) i Republiki Czeskiej. Wzrost w klasie ratingowej 5 był spowodowany głównie wyższą ekspozycją kredytową w Rosji, Czechach i Rumunii, a wzrost w klasie ratingowej 2 wynikał głównie z przesunięć z klasy ratingowej 1. Spadek w klasie ratingowej 1 był spowodowany głównie zmianą metody obliczania ekspozycji kredytowej dla instrumentów pochodnych w wyniku wdrożenia SA-CCR oraz obniżeniem ratingu do klasy ratingowej 2. Wzrost w klasie ratingowej 6 był spowodowany głównie wyższą ekspozycją kredytową w Rosji i Czechach.

W przypadku finansowania projektów stosuje się pięciostopniowy model ratingowy, który uwzględnia zarówno indywidualne prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania, jak i dostępne zabezpieczenia.

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
6,1 Doskonała wiarygodność kredytowa projektu - bardzo niskie ryzyko	4.807	57,5%	4.536	61,8%
6,2 Dobra zdolność kredytowa projektu - niskie ryzyko	2.539	30,4%	2.294	31,3%
6,3 Wystarczająca zdolność kredytowa projektu - średnie ryzyko	666	8,0%	178	2,4%
6,4 Słaba wiarygodność kredytowa projektu - wysokie ryzyko	16	0,2%	11	0,1%
6,5 Domyślna	325	3,9%	314	4,3%
NR Nie oceniono	6	0,1%	6	0,1%
Razem	8.359	100,0%	7.339	100,0%

Wzrost finansowania projektów o 1 020 mln EUR był spowodowany głównie wzrostem finansowania kredytowego i ramowego w Czechach (głównie bank Equa o ratingu klasy 6,3), na Słowacji i w Niemczech. Ponadto nastąpiły przesunięcia z klasy ratingowej 6.2 do 6.3, głównie na Węgrzech.

Ekspozycja kredytowa dla klientów korporacyjnych i finansowanie projektów według kraju ryzyka z uwzględnieniem gwaranta według regionu:

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Europa Zachodnia	26.168	25,3%	22.294	25,1%
Europa Środkowa	23.215	22,4%	19.764	22,2%
Austria	18.623	18,0%	17.873	20,1%
Europa Wschodnia	17.759	17,2%	13.160	14,8%
Europa Południowo-Wschodnia	14.388	13,9%	12.978	14,6%
Asia	1.667	1,6%	1.360	1,5%
Inne	1.618	1,6%	1.559	1,8%
Razem	103.439	100,0%	88.990	100,0%

Wzrost w Europie Wschodniej wynikał głównie ze zwiększenia finansowania kredytowego i ramowego oraz gwarancji udzielonych na Ukrainie i w Rosji (częściowo związanych z kursem walut). Ekspozycja kredytowa w Europie Zachodniej wzrosła głównie z powodu finansowania kredytów i ram w Niemczech, Hiszpanii, Luksemburgu i Szwajcarii, co zostało częściowo zrównoważone spadkiem w Wielkiej Brytanii. W Europie Środkowej ekspozycja kredytowa wzrosła głównie w Czechach i na Słowacji. W Europie Południowo-Wschodniej ekspozycja kredytowa wzrosła głównie w Rumunii i Serbii.

Ekspozycja kredytowa dla klientów korporacyjnych i finansowanie projektów według sektora głównego klienta:

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Przemysł wytwórczy/produkcja	26.270	25,4%	22.039	24,8%
Sprzedaż hurtowa i detaliczna	24.175	23,4%	19.879	22,3%
Nieruchomości	12.852	12,4%	10.891	12,2%
Pośrednictwo finansowe	8.814	8,5%	9.534	10,7%
Budowa	5.863	5,7%	5.549	6,2%
Zaopatrzenie w energię	4.726	4,6%	3.635	4,1%
Transport, magazynowanie i ruch	4.122	4,0%	3.710	4,2%
Wolne zawody/usługi techniczne	2.481	2,4%	2.023	2,3%
Inne sektory	14.136	13,7%	11.730	13,2%
Razem	103.439	100,0%	88.990	100,0%

Portfel kredytowy – klienci detaliczni

Klasa aktywów klienci detaliczni dzieli się na klientów indywidualnych oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP). W przypadku klientów detalicznych stosowany jest podwójny system scoringowy, który obejmuje wstępną i doraźną analizę opartą na danych klienta oraz analizę behawioralną opartą na danych dotyczących konta.

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Klienci detaliczni - osoby prywatne	44.683	93,0%	38.583	92,6%
Klienci detaliczni - małe i średnie przedsiębiorstwa	3.348	7,0%	3.077	7,4%
Razem	48.031	100,0%	41.659	100,0%

Zobowiązania kredytowe dla klientów detalicznych według ratingu wewnętrznego:

w mln €		2021	Udział	2020	Udział
0,5	Minimalne ryzyko	12.192	25,4%	12.369	29,7%
1,0	Doskonała zdolność kredytowa	8.577	17,9%	6.855	16,5%
1,5	Bardzo dobra zdolność kredytowa	8.449	17,6%	5.898	14,2%
2,0	Dobra zdolność kredytowa	6.275	13,1%	4.817	11,6%
2,5	Niezagrożona zdolność kredytowa	3.660	7,6%	3.571	8,6%
3,0	Akceptowalna zdolność kredytowa	2.189	4,6%	1.840	4,4%
3,5	Minimalna zdolność kredytowa	840	1,7%	893	2,1%
4,0	Słaba lub niespełniająca norm zdolność kredytowa	359	0,7%	436	1,0%
4,5	Bardzo słaba lub wątpliwa zdolność kredytowa	397	0,8%	470	1,1%
5,0	Domyślna	1.318	2,7%	1.351	3,2%
NR	Nie oceniono	3.776	7,9%	3.157	7,6%
Razem		48.031	100,0%	41.659	100,0%

Wzrost ekspozycji na kredyty bez ratingu wynika z nabycia portfela banku Equa. Integracja z istniejącymi systemami ratingowymi planowana jest na 2022 r.

Należności detaliczne według segmentów:

2021				
w mln €	Europa Środkowa	Europa Południowa	Europa Wschodnia	Korporacje i Rynki
Klienci detaliczni - osoby prywatne	22.043	10.510	5.953	6.177
Klienci detaliczni - małe i średnie przedsiębiorstwa	1.748	1.296	304	0
Razem	23.791	11.806	6.257	6.177
w tym ekspozycje zagrożone	598	487	194	32
2020				
w mln €	Europa Środkowa	Europa Południowa	Europa Wschodnia	Korporacje i Rynki
Klienci detaliczni - osoby prywatne	18.209	10.027	4.595	5.752
Klienci detaliczni - małe i średnie przedsiębiorstwa	1.706	939	430	2
Razem	19.915	10.966	5.025	5.753
w tym ekspozycje zagrożone	567	472	205	40

Ekspozycja kredytowa wobec klientów detalicznych według produktów:

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Kredyty hipoteczne	28.886	60,1%	25.164	60,4%
Kredyty konsumpcyjne	10.879	22,6%	8.704	20,9%
Karty kredytowe	3.708	7,7%	3.261	7,8%
Finansowanie MŚP	2.622	5,5%	2.518	6,0%
Kredyty w rachunku bieżącym	1.364	2,8%	1.526	3,7%
Kredyty samochodowe	572	1,2%	487	1,2%
Razem	48.031	100,0%	41.659	100,0%

W 2021 r. zaangażowanie kredytowe wobec klientów detalicznych wzrosło o 13%. Największy wzrost nastąpił w Republice Czeskiej, częściowo w związku z przejęciem banku Equa. Kredyty konsumpcyjne i hipoteczne wzrosły także w Rosji (częściowo z powodu aprecjacji rubla rosyjskiego) i na Słowacji (częściowo z powodu aprecjacji rubla rosyjskiego).

2021 w mln €	Europa Środkowa	Europa Południowa	Europa Wschodnia	Korporacje i Rynki
Kredyty hipoteczne	16.949	3.905	2.350	5.682
Kredyty konsumpcyjne	3.461	4.925	2.385	107
Karty kredytowe	1.444	1.118	965	180
Finansowanie MŚP	937	1.264	295	127
Kredyty w rachunku bieżącym	676	368	240	80
Kredyty samochodowe	323	226	22	0
Razem	23.791	11.806	6.257	6.177

2020 w mln €	Europa Środkowa	Europa Południowa	Europa Wschodnia	Korporacje i Rynki
Kredyty hipoteczne	14.752	3.085	1.780	5.547
Kredyty konsumpcyjne	2.220	4.630	1.717	136
Karty kredytowe	834	1.360	1.063	4
Finansowanie MŚP	891	1.239	322	66
Kredyty w rachunku bieżącym	961	446	119	0
Kredyty samochodowe	256	207	23	0
Razem	19.915	10.966	5.025	5.753

Portfel kredytowy - instytucje kredytowe

Poniższa tabela przedstawia ekspozycję kredytową wobec instytucji kredytowych (z wyłączeniem banków centralnych) według ratingu wewnętrznego. Ze względu na niewielką liczbę klientów (lub możliwych do zaobserwowania przypadków niewykonania zobowiązań) na poszczególnych poziomach ratingu, prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązań w tej klasie aktywów jest określone na podstawie kombinacji danych wewnętrznych i zewnętrznych.

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
1 Minimalne ryzyko	3.668	17,6%	3.439	14,7%
2 Doskonała zdolność kredytowa	4.385	21,0%	3.076	13,2%
3 Bardzo dobra zdolność kredytowa	6.193	29,7%	7.692	33,0%
4 Dobra zdolność kredytowa	5.649	27,1%	6.140	26,3%
5 Niezagrożona zdolność kredytowa	418	2,0%	2.541	10,9%
6 Akceptowalna zdolność kredytowa	433	2,1%	292	1,3%
7 Minimalna zdolność kredytowa	91	0,4%	139	0,6%
8 Słaba lub niespełniająca norm zdolność kredytowa	23	0,1%	12	0,1%
9 Bardzo słaba lub wątpliwa zdolność kredytowa	0	0,0%	1	0,0%
10 Domyślna	3	0,0%	4	0,0%
NR Nie oceniono	0	0,0%	1	0,0%
Razem	20.864	100,0%	23.339	100,0%

Ekspozycja kredytowa wobec instytucji kredytowych zmniejszyła się głównie z powodu spadku liczby transakcji swapowych w klasach ratingowych 2, 3 i 4 w Austrii, Wielkiej Brytanii, Niemczech i Francji (głównie z powodu wdrożenia systemu SA-CCR). Ponadto odnotowano spadek liczby transakcji na rynku pieniężnym w klasie ratingowej 3, głównie w Austrii i Niemczech. Ponadto poprawa ratingu dla transakcji repo klientów indywidualnych z klasy ratingowej 4 do klasy ratingowej 3 miała efekt wzrostowy. Spadek w klasie ratingowej 5 wynikał głównie z poprawy ratingu jednego z klientów do klasy ratingowej 4.

Ekspozycja kredytowa wobec instytucji kredytowych (z wyłączeniem banków centralnych) według regionów:

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Europa Zachodnia	10.712	51,3%	12.871	55,1%
Austria	3.417	16,4%	4.479	19,2%
Europa Wschodnia	1.790	8,6%	1.272	5,4%
Europa Środkowa	1.084	5,2%	1.168	5,0%
Asia	689	3,3%	955	4,1%
Europa Południowo-Wschodnia	253	1,2%	234	1,0%
Inne	2.918	14,0%	2.361	10,1%
Razem	20.864	100,0%	23.339	100,0%

Ekspozycja kredytowa wobec instytucji kredytowych (z wyłączeniem banków centralnych) według produktów:

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Repo	8.467	40,6%	8.625	37,0%
Pożyczki i należności	5.201	24,9%	4.942	21,2%
Obligacje	4.052	19,4%	3.914	16,8%
Rynek pieniężny	1.153	5,5%	1.865	8,0%
Instrumenty pochodne	612	2,9%	2.631	11,3%
Inne	1.378	6,6%	1.361	5,8%
Razem	20.864	100,0%	23.339	100,0%

Portfel kredytowy – Sektor publiczny

Kolejną grupą klientów są suwerenne państwa, banki centralne, władze regionalne i inne organizacje quasi-rządowe. Ekspozycja kredytowa wobec sektora publicznego obejmuje samorządy lokalne i regionalne. W drugim kwartale 2021 r. zastosowano nowy model ratingu państw (zatwierdzony przez EBC), co doprowadziło do zmiany rozkładu ratingów.

Ekspozycja kredytowa wobec sektora publicznego (w tym banków centralnych) według ratingu wewnętrznego:

w mln €	2021	Udział	2020 ¹	Udział
1 Doskonała zdolność kredytowa	30.797	51,5%	32.835	67,4%
2 Bardzo dobra zdolność kredytowa	15.392	25,7%	10.344	21,2%
3 Dobra zdolność kredytowa	7.391	12,3%	3.088	6,3%
4 Solidna zdolność kredytowa	3.811	6,4%	0	0,0%
5 Zadowalająca zdolność kredytowa	1.183	2,0%	662	1,4%
6 Odpowiednia jakość kredytów	75	0,1%	1.806	3,7%
7 Wątpliwa jakość kredytów	1.198	2,0%	0	0,0%
8 Wysoce wątpliwa jakość kredytów	0	0,0%	1	0,0%
9 Zagrożenie niewypłacalnością	0	0,0%	0	0,0%
10 Domyślnie	1	0,0%	2	0,0%
NR Nie oceniono	0	0,0%	2	0,0%
Razem	59.849	100,0%	48.739	100,0%

1 W maju 2021 r. wprowadzono bardziej szczegółową skalę ratingową (27 stopni) dla modelu ratingu państw. Poprzedni okres został dostosowany do nowej skali głównej (zakresy PD). Zmiana rozkładu ratingu w wyniku korekty modelu nastąpiła w okresie sprawozdawczym.

Wzrost zaangażowania kredytowego wobec sektora publicznego wynikał głównie z inwestycji w lokalnych bankach krajowych, a także z transakcji repo, obligacji i transakcji na rynku pieniężnym, co znalazło odzwierciedlenie głównie w zmianach klasy ratingu 2 i 3. Rating Bośni i Hercegowiny poprawił się z klasy 6 do klasy 5, natomiast rating Białorusi i Ukrainy pogorszył się z klasy 6 do klasy 7.

Ekspozycja kredytowa wobec sektora publicznego (łącznie z bankami centralnymi) według produktów:

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Pożyczki i należności	28.111	47,0%	24.187	49,6%
Obligacje	17.909	29,9%	16.809	34,5%
Repo	8.091	13,5%	4.207	8,6%
Rynek pieniężny	5.574	9,3%	3.423	7,0%
Instrumenty pochodne	97	0,2%	42	0,1%
Inne	67	0,1%	71	0,1%
Razem	59.849	100,0%	48.739	100,0%

Pożyczki i należności były głównym czynnikiem wzrostu zaangażowania kredytowego sektora publicznego, spowodowanego głównie depozytami w słowackich, chorwackich i bułgarskich bankach krajowych. Wzrosła też wartość

transakcji repo w Czechach (3 862 mln EUR) oraz obligacji w Rumunii, Stanach Zjednoczonych Ameryki, Austrii i Francji, co zostało częściowo zrównoważone spadkiem w Rosji, na Węgrzech i w Hiszpanii.

Ekspozycja kredytowa sektora publicznego na poziomie nieinwestycyjnym (rating 5 i poniżej):

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Ukraina	843	34,3%	1.073	43,4%
Albania	720	29,3%	635	25,7%
Bośnia i Hercegowina	465	18,9%	460	18,6%
Białoruś	336	13,7%	207	8,4%
Inne	94	3,8%	98	4,0%
Razem	2.458	100,0%	2.472	100,0%

Zaangażowanie kredytowe wobec sektora publicznego w obszarze klasy nieinwestycyjnej opierało się głównie na depozytach jednostek Grupy w lokalnych bankach centralnych w Europie Środkowej, Wschodniej i Południowo-Wschodniej, które służą spełnieniu odpowiednich wymogów w zakresie rezerwy obowiązkowej oraz krótkoterminowemu inwestowaniu nadwyżek płynności, a zatem są nierozdzielnie związane z działalnością gospodarczą w tych krajach.

Ekspozycja zagrożona (NPE)

Od listopada 2019 r. bank RBI w pełni stosuje nową definicję niewykonania zobowiązania zawartą w CRR oraz związane z nią wymogi EUNB (EBA/GL/2016/07). Nowa domyślna definicja prowadzi do zmian w metodzie IRB. Korekty te muszą być zatwierdzone przez właściwe organy nadzorcze przed ich wprowadzeniem (rozporządzenie delegowane UE 529/2014). RBI pracuje obecnie nad tymi zmianami modelu. W związku z epidemią COVID-19 bank RBI wdrożył wytyczne EUNB (EBA/GL/2020/02) dotyczące ustawowych i nielegislacyjnych moratoriów związanych z COVID-19 w zakresie odzyskiwania należności z tytułu kredytów, które obowiązują do 31 marca 2021 r. Powinno to pomóc jednostkom grupy w zapewnieniu niezbędnej pomocy kredytobiorcom, złagodzeniu potencjalnego wpływu na wielkość ekspozycji zagrożonych za pomocą środków restrukturyzacyjnych, kredytów niespłaconych i zagrożonych oraz ich wpływu na rachunek zysków i strat.

Ekspozycja zagrożona zgodnie z obowiązującą definicją zawartą w dokumencie EBA Implementing Technical Standard (ITS) on Supervisory Reporting (Forbearance and Non-performing exposures):

w mln €	NPE		Wskaźnik NPE		Wskaźnik pokrycia NPE	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Instytucje rządowe	1	2	0,1%	0,1%	96,0%	91,6%
Instytucje kredytowe	3	4	0,0%	0,0%	>100%	76,7%
Pozostałe spółki finansowe	113	95	1,0%	0,8%	39,7%	38,1%
Przedsiębiorstwa niefinansowe	1.574	1.627	2,9%	3,7%	59,8%	58,1%
Gospodarstwa domowe	1.131	1.112	2,8%	3,1%	68,3%	69,0%
Pozyczki i należności	2.822	2.840	1,8%	2,1%	62,5%	61,7%
Obligacje	0	11	0,0%	0,1%	–	–
Razem	2.823	2.851	1,6%	1,9%	62,5%	61,5%

W porównaniu z rokiem ubiegłym wartość kredytów zagrożonych spadła o 28 mln EUR do 2 823 mln EUR. W ujęciu organicznym odnotowano spadek o 132 mln EUR. Integracja Equa Bank i IMPULS-LEASING spowodowała wzrost o 52 mln EUR. Zmiany kursów walut również miały wpływ na wzrost o 62 mln EUR, w szczególności ze względu na umocnienie się hrywny ukraińskiej, dolara amerykańskiego i rubla rosyjskiego. Wskaźnik NPE obniżył się o 0,3 punktu procentowego do poziomu 1,6% dzięki zmniejszeniu ekspozycji zagrożonych, wzrostowi inwestycji w bankach centralnych oraz wyższemu wolumenowi kredytów. Wskaźnik pokrycia wzrósł o 1,0 punkt procentowy do 62,5%.

Rozwój ekspozycji zagrożonych według klas aktywów (z wyłączeniem transakcji pozabilansowych):

w mln €	Zmiana w zakresie					Stan na 31.12.2021
	Stan na 1.1.2021	konsolidacji	Waluta	Zwiększenia	Zmniejszenia	
Instytucje rządowe	2	0	0	0	-1	1
Instytucje kredytowe	4	0	0	0	-1	3
Pozostałe spółki finansowe	95	0	2	25	-9	113
Przedsiębiorstwa niefinansowe	1.627	26	34	364	-476	1.574
Gospodarstwa domowe	1.112	17	27	515	-538	1.131
Kredyty i należności (NPL)	2.840	42	62	903	-1.025	2.822
Obligacje	11	0	0	0	-10	0
Razem (NPE)	2.851	42	62	903	-1.035	2.823

w mln €	Zmiana w zakresie					Stan na 31.12.2020
	Stan na 1.1.2020	konsolidacji	Waluta	Zwiększenia	Zmniejszenia	
Instytucje rządowe	2	0	0	2	-2	2
Instytucje kredytowe	4	0	0	0	0	4
Pozostałe spółki finansowe	56	0	-2	46	-5	95
Przedsiębiorstwa niefinansowe	1.734	-3	-64	639	-678	1.627
Gospodarstwa domowe	1.141	0	-67	467	-429	1.112
Kredyty i należności (NPL)	2.938	-3	-133	1.153	-1.115	2.840
Obligacje	11	0	0	0	-1	11
Razem (NPE)	2.949	-3	-133	1.154	-1.116	2.851

Udział ekspozycji zagrożonych (NPE) według segmentów (z wyłączeniem transakcji pozabilansowych):

w mln €	NPE		Wskaźnik NPE		Wskaźnik pokrycia NPE	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Europa Środkowa	916	858	1,6%	1,9%	60,5%	63,1%
Europa Południowo-Wschodnia	756	769	2,4%	2,8%	69,3%	70,8%
Europa Wschodnia	350	399	1,5%	2,1%	66,9%	57,0%
Grupa Korporacje i Rynki	801	821	1,5%	1,7%	56,4%	53,4%
Centrum Korporacyjne	0	3	0,0%	0,0%	100,0%	21,4%
Razem	2.823	2.851	1,6%	1,9%	62,5%	61,5%

Spadek wartości ekspozycji zagrożonych nastąpił głównie w segmencie Europy Wschodniej o 50 mln EUR do 350 mln EUR, z czego na Rosję przypadło 50 mln EUR, głównie w segmencie przedsiębiorstw niefinansowych i gospodarstw domowych (w tym 57 mln EUR sprzedaży i 24 mln EUR odpisów). Wskaźnik NPE w stosunku do całkowitej ekspozycji spadł o 0,6 punktu procentowego do 1,5%, a wskaźnik pokrycia wzrósł o 9,9 punktu procentowego do 66,9%.

W segmencie Korporacje i Rynki Grupy kredyty zagrożone zmniejszyły się o 21 mln EUR do 801 mln EUR, wskaźnik NPE spadł o 0,1 punktu procentowego do 1,5% w porównaniu z końcem roku, a wskaźnik pokrycia wzrósł o 3,0 punkty procentowe do 56,4%.

W Europie Południowo-Wschodniej wartość kredytów zagrożonych również nieznacznie spadła o 12 mln EUR do 756 mln EUR, głównie z powodu zmniejszenia się wartości kredytów w segmencie przedsiębiorstw niefinansowych w Albanii, co zostało zrównoważone wzrostem w segmencie przedsiębiorstw niefinansowych i gospodarstw domowych w Bułgarii. Wskaźnik NPE wyniósł na koniec roku 2,4%, co oznacza spadek o 0,3 punktu procentowego, a wskaźnik pokrycia zmniejszył się o 1,4 punktu procentowego do 69,3%.

W segmencie Europy Środkowej odnotowano wzrost kredytów zagrożonych o 57 mln EUR do kwoty 916 mln EUR, co było spowodowane głównie wzrostem na Węgrzech (o 56 mln EUR), głównie w segmencie przedsiębiorstw niefinansowych (o 37 mln EUR) oraz gospodarstw domowych (o 19 mln EUR). Wskaźnik NPE w stosunku do całkowitej ekspozycji zmniejszył się jednak o 0,3 punktu procentowego do 1,6 procenta z powodu wzrostu inwestycji w bankach centralnych, a wskaźnik pokrycia spadł o 2,6 punktu procentowego do 60,5 procenta.

Ekspozycje zagrożone wraz z działaniami restrukturyzacyjnymi:

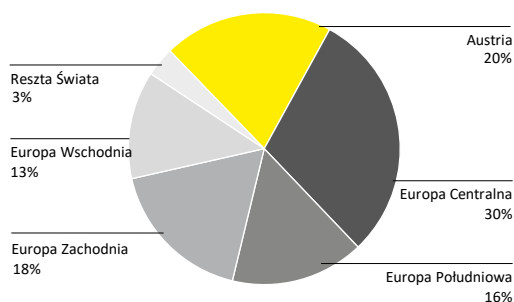
w mln €	Refinansowanie		Instrumenty o zmienionym terminie zapadalności i warunkach		Razem	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Instytucje rządowe	0	0	1	2	1	2
Instytucje kredytowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe spółki finansowe	8	0	60	40	69	40
Przedsiębiorstwa niefinansowe	215	55	804	782	1.019	838
Gospodarstwa domowe	11	8	297	276	308	284
Razem	235	64	1.162	1.099	1.397	1.163

Ekspozycje zagrożone wraz z działaniami restrukturyzacyjnymi według segmentów:

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Europa Środkowa	328	23,5%	229	19,7%
Europa Południowo-Wschodnia	261	18,7%	266	22,9%
Europa Wschodnia	179	12,8%	156	13,4%
Grupa Korporacje i Rynki	628	45,0%	512	44,0%
Razem	1.397	100,0%	1.163	100,0%

Ryzyko krajów

Udział ekspozycji kredytowej według poziomu ryzyka z uwzględnieniem gwaranta

Ryzyko kraju obejmuje ryzyko transferu i wymienialności, a także szerzej rozumiane ryzyko polityczne i makroekonomiczne. W przypadku RBI wynika to z transakcji transgranicznych i operacji w krajach obcych prowadzonych przez jego filie. Szczególną uwagę poświęca się działalności na głównych rynkach.

Aktywne zarządzanie ryzykiem kraju jest zapewnione w całej Grupie na podstawie polityki ryzyka kraju regularnie zatwierdzanej przez Zarząd. Polityka ta stanowi część systemu limitów portfela kredytowego i określa ścisły limit ryzyka transgranicznego dla poszczególnych krajów w celu uniknięcia koncentracji ryzyka. Jednocześnie polityka ta ma na celu stworzenie zachęt do podejmowania ryzyka na głównych rynkach RBI. Limity dla poszczególnych krajów są ustalane przy użyciu wewnętrznego modelu opartego na takich filarach, jak kapitalizacja własna Grupy, wewnętrzny rating kraju, wielkość i dynamika kraju oraz jego sektora bankowego.

Ryzyko kraju jest również uwzględniane w cenach produktów oraz w pomiarze wyników skorygowanych o ryzyko poprzez wewnętrzny system cen transferowych funduszy. W ten sposób RBI daje jednostkom biznesowym zachętę do ograniczania ryzyka kraju (np. poprzez wykupienie ubezpieczenia kredytu eksportowego lub poszukiwanie poręczycieli w krajach trzecich). Spostrzeżenia uzyskane w wyniku analizy ryzyka kraju są wykorzystywane nie tylko do ograniczania całkowitej ekspozycji transgranicznej, ale także do zarządzania całkowitą ekspozycją kredytową w poszczególnych krajach (tj. łącznie z ekspozycją finansowaną z lokalnych depozytów). W ten sposób RBI dostosowuje swoją działalność do oczekiwanych trendów makroekonomicznych na różnych rynkach, co sprzyja szerokiej dywersyfikacji portfela kredytowego.

Ryzyko koncentracji

Portfel kredytowy Grupy jest dobrze zdywersyfikowany zarówno pod względem regionalnym, jak i branżowym. Poszczególne koncentracje kredytów są również aktywnie zarządzane w oparciu o grupy powiązanych ze sobą klientów poprzez przydzielanie limitów i regularne raportowanie, dzięki czemu granularność portfela jest odpowiednio wysoka.

Podział geograficzny należności odzwierciedla szeroką dywersyfikację działalności kredytowej na europejskich rynkach Grupy.

Ekspozycja kredytowa wszystkich klas ekspozycji w rozbiciu na kraj ryzyka kredytobiorcy i pogrupowana według regionów:

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Europa Środkowa	69.380	29,9%	54.122	26,7%
Republika Czeska	31.130	13,4%	22.382	11,0%
Słowacja	22.228	9,6%	18.069	8,9%
Węgry	10.841	4,7%	8.825	4,4%
Polska	4.610	2,0%	4.435	2,2%
Inne	572	0,2%	411	0,2%
Austria	46.936	20,2%	46.696	23,0%
Europa Zachodnia	41.056	17,7%	38.581	19,0%
Niemcy	12.356	5,3%	10.968	5,4%
Francja	6.784	2,9%	5.902	2,9%
Wielka Brytania	4.413	1,9%	8.063	4,0%
Szwajcaria	4.211	1,8%	2.611	1,3%
Luksemburg	2.395	1,0%	1.791	0,9%
Holandia	1.795	0,8%	1.554	0,8%
Hiszpania	2.654	1,1%	2.491	1,2%
Włochy	1.693	0,7%	1.310	0,6%
Inne	4.755	2,0%	3.890	1,9%
Europa Południowo-Wschodnia	36.906	15,9%	32.972	16,3%
Rumunia	14.459	6,2%	12.873	6,3%
Bułgaria	6.413	2,8%	5.552	2,7%
Chorwacja	6.368	2,7%	5.749	2,8%
Serbia	4.490	1,9%	3.876	1,9%
Bośnia i Hercegowina	2.293	1,0%	2.312	1,1%
Albania	1.798	0,8%	1.607	0,8%
Inne	1.085	0,5%	1.003	0,5%
Europa Wschodnia	29.826	12,8%	23.294	11,5%
Rosja	23.339	10,1%	18.092	8,9%
Ukraina	4.253	1,8%	3.165	1,6%
Białoruś	1.906	0,8%	1.781	0,9%
Inne	328	0,1%	257	0,1%
Asia	2.450	1,1%	2.327	1,1%
Ameryka Północna	2.992	1,3%	2.278	1,1%
Reszta świata	2.636	1,1%	2.457	1,2%
Razem	232.183	100,0%	202.727	100,0%

Największy wzrost odnotowano w Europie Środkowej, co wynikało głównie z wyższych depozytów w słowackich i czeskich bankach narodowych, a także z przejęcia banku Equa w Czechach. W Rumunii wzrost ten wynikał z finansowania pożyczkowego i ramowego. W Rosji wzrosło finansowanie kredytowe i ramowe, jak również gwarancje i transakcje repo, również ze względu na efekty walutowe.

Ekspozycja kredytowa wszystkich klas ekspozycji według walut:

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Euro (EUR)	120.195	51,8%	114.799	56,6%
Korona czeska (CZK)	28.232	12,2%	20.190	10,0%
Dolar amerykański (USD)	23.186	10,0%	17.446	8,6%
Rubel rosyjski (RUB)	18.143	7,8%	13.781	6,8%
Leu rumuński (RON)	10.118	4,4%	8.564	4,2%
Forint węgierski (HUF)	8.556	3,7%	7.139	3,5%
Lew bułgarski (BGN)	4.372	1,9%	3.505	1,7%
Hrywna ukraińska (UAH)	3.478	1,5%	2.551	1,3%
Kuna chorwacka (HRK)	3.465	1,5%	3.406	1,7%
Frank szwajcarski (CHF)	2.572	1,1%	2.687	1,3%
Marka Bośni i Hercegowiny (BAM)	2.298	1,0%	2.286	1,1%
Dinar serbski (RSD)	2.100	0,9%	1.834	0,9%
Lek albański (ALL)	1.330	0,6%	1.210	0,6%
Roule białoruskie (BYN)	1.058	0,5%	865	0,4%
Pozostałe waluty obce	3.080	1,3%	2.464	1,2%
Razem	232.183	100,0%	202.727	100,0%

Ekspozycja kredytowa Grupy według klasyfikacji branżowej:

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Branża kredytowa i ubezpieczeniowa	66.636	28,7%	60.676	29,9%
Prywatne gospodarstwa domowe	44.857	19,3%	38.702	19,1%
Pozostała produkcja	19.954	8,6%	17.017	8,4%
Administracja publiczna, obrona narodowa, zabezpieczenie społeczne	18.788	8,1%	17.561	8,7%
Handel hurtowy i komisowy, z wyłączeniem handlu pojazdami mechanicznymi i motocyklami	18.135	7,8%	14.255	7,0%
Nieruchomości i mieszkalnictwo	13.017	5,6%	11.065	5,5%
Budowa	6.404	2,8%	5.980	2,9%
Handel detaliczny i naprawa artykułów użytku osobistego i domowego	6.144	2,6%	5.560	2,7%
Zaopatrzenie w energię	4.852	2,1%	3.736	1,8%
Produkcja i obróbka metali	3.240	1,4%	2.435	1,2%
Żywność i napoje	2.925	1,3%	2.261	1,1%
Działalność gospodarcza	2.881	1,2%	2.334	1,2%
Transport lądowy, transport rurociągami	2.599	1,1%	2.254	1,1%
Inny transport	2.115	0,9%	1.914	0,9%
Budowa maszyn	1.875	0,8%	1.735	0,9%
Wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego	1.389	0,6%	1.057	0,5%
Handel samochodami, stacje paliw	1.346	0,6%	1.210	0,6%
Inne branże	15.024	6,5%	12.975	6,4%
Razem	232.183	100,0%	202.727	100,0%

Portfel kredytów strukturyzowanych

Grupa prowadzi działalność jako inwestor w produkty strukturyzowane. Łączna wartość nominalna ekspozycji na produkty strukturyzowane wynosi 340 mln EUR (rok poprzedni: 515 mln EUR), a wartość księgowa 234 mln EUR (rok poprzedni: 168 mln EUR). Są to głównie inwestycje w papiery wartościowe zabezpieczone aktywami (ABS), finansowanie oparte na aktywach (ABF), a częściowo także zabezpieczone zobowiązania dłużne (CDO). 68% (w roku poprzednim: 12%) portfela stanowią należności od klientów europejskich. Zmniejszenie kwot nominalnych w porównaniu z rokiem poprzednim wynika ze sprzedaży i okresowych spłat dokonywanych zgodnie z planem wykupu.

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

Niewykonanie zobowiązania przez kontrahenta w transakcjach na instrumentach pochodnych, transakcjach z przyrzeczeniem odkupu i pożyczkach papierów wartościowych może spowodować straty wynikające z kosztu zastąpienia równoważnego kontraktu. Ryzyko to jest mierzone przez Grupę metodą mark – to – market, która uwzględnia bieżącą wartość rynkową oraz zdefiniowany wcześniej bufor na wypadek zmian wartości ekspozycji w przyszłości. Na potrzeby zarządzania wewnętrznego możliwe zmiany cen wpływające na wartość godziwą tych instrumentów są określane na podstawie historycznych zmian wartości rynkowej, w zależności od kategorii instrumentu.

Warunkiem wstępnym zawierania kontraktów na instrumenty pochodne jest przestrzeganie procesu zatwierdzania kredytu, do którego stosuje się takie same procedury klasyfikacji, ograniczania i monitorowania ryzyka, jak w przypadku klasycznej działalności kredytowej. Pozycje instrumentów pochodnych są uwzględniane przy ustalaniu i monitorowaniu limitów kredytowych, a także przy pomiarze i alokacji kapitału wewnętrznego wraz z innymi należnościami klienta jako ważne kwoty przypisane.

Instrumenty ograniczania ryzyka kredytowego, takie jak kompensowanie i zabezpieczanie, stanowią ważną strategię zmniejszania tego ryzyka. Zasadniczo Grupa dąży do zawarcia standaryzowanej umowy ramowej ISDA dotyczącej kompensacji dwustronnej oraz odpowiedniego Aneksu Wsparcia Kredytowego (CSA) w celu codziennego zabezpieczania odpowiednich bieżących wartości rynkowych wszystkich istotnych transakcji na instrumentach pochodnych.

(52) Ryzyko rynkowe

Grupa definiuje ryzyko rynkowe jako potencjalną negatywną zmianę cen rynkowych pozycji handlowych i inwestycyjnych. Jest ona określana na podstawie wahań kursów walutowych, stóp procentowych, spreadów kredytowych, cen akcji i towarów, a także innych istotnych parametrów rynkowych, takich jak zmienność implikowana.

Ryzyko rynkowe oddziałów klienckich jest przenoszone na Skarb Państwa z wykorzystaniem metody cen transferowych. Pion Skarbu jest odpowiedzialny za zarządzanie tymi rodzajami ryzyka strukturalnego oraz za przestrzeganie ogólnych limitów Grupy. Pion Rynków Kapitałowych odpowiada za transakcje na własny rachunek, animację rynku oraz działalność na rzecz klientów w zakresie produktów rynku pieniężnego i kapitałowego.

W związku z kryzysem na rynku COVID 19 w 2020 roku Zarząd Ryzyka Rynkowego podjął następujące działania, aby mu przeciwdziałać. Zintensyfikowano monitorowanie i analizę ruchów rynkowych oraz zmian pozycji poszczególnych portfeli RBI AG i jednostek Grupy, a wyniki były przekazywane Komitetowi ds. Ponadto codziennie aktualizowane są informacje o rozwoju sytuacji na rynkach lokalnych, a zarządzanie ryzykiem jest aktywnie kontrolowane w celu umożliwienia szybkiego reagowania na zmiany. Celem było dostosowanie limitów do apetytu na ryzyko, zamykanie pozycji w razie potrzeby,

tworzenie buforów płynności w bardziej sprzyjających warunkach rynkowych oraz dostosowanie modeli do środków lokalnych i globalnych (moratoria), jeśli to konieczne.

Organizacja zarządzania ryzykiem rynkowym

Wszystkie rodzaje ryzyka rynkowego są mierzone, monitorowane i zarządzane na poziomie Grupy. Ryzyka Rynkowego, który jest odpowiedzialny za zarządzanie i kontrolę wszystkich rodzajów ryzyka rynkowego w Grupie. Ogólny limit dla Grupy jest ustalany przez cały Zarząd, z uwzględnieniem zdolności do ponoszenia ryzyka i budżetu przychodów. Limit ten jest dzielony na podlimity w porozumieniu z odpowiednimi działami, zgodnie ze strategią, modelem biznesowym i apetytem na ryzyko.

Dział Zarządzania Ryzykiem Rynkowym zapewnia, że zakres działalności i produktów jest zgodny z określoną i ustaloną strategią Grupy. Odpowiada za opracowywanie i udoskonalanie procesów, infrastruktury i systemów zarządzania ryzykiem, a także zasad i metod pomiaru wszystkich kategorii ryzyka rynkowego oraz ryzyka kredytowego związanego z ryzykiem rynkowym w działalności w zakresie instrumentów pochodnych. Ponadto dział ten dokonuje codziennych, niezależnych pomiarów i sporządza raporty na temat wszystkich rodzajów ryzyka rynkowego.

Wszystkie produkty, w których utrzymywane są otwarte pozycje, są zdefiniowane w katalogu produktów. Nowe produkty są dodawane do tej listy dopiero po pomyślnym przejściu procesu wprowadzania produktu na rynek. Wnioski produktowe są poddawane ogólnej analizie ryzyka i są zatwierdzane tylko wtedy, gdy można je odwzorować w systemach front- i back-office lub systemach zarządzania ryzykiem banku.

System limitów

Grupa stosuje kompleksowe podejście do zarządzania ryzykiem w księgach handlowych i bankowych (podejście total return). Zarządzanie ryzykiem rynkowym jest zatem konsekwentnie stosowane we wszystkich księgach handlowych i bankowych. W systemie zarządzania ryzykiem rynkowym codziennie mierzone i ograniczane są następujące zmienne:

- **Value-at-Risk (VaR) – Przedział ufności 99 %**
VaR jest głównym narzędziem sterowania ryzykiem rynkowym na rynkach płynnych i w normalnych sytuacjach rynkowych. W zależności od podejścia do sterowania stosuje się dwie różne metody obliczeniowe. Aby zapewnić kompleksowe sterowanie, konieczna jest spójność między danymi liczbowymi dotyczącymi rachunku zysków i strat i ryzyka oraz zakresem ekonomicznym RBI. Zmiana w systemie limitów została zatwierdzona przez regulatora. W przypadku portfela ogólnego, w tym portfela bankowego, stosuje się model oparty na symulacji historycznej, który jest odpowiedni do długoterminowego zarządzania ryzykiem rynkowym wynikającym z portfela bankowego (model ALL, przedział ufności 99%, horyzont 20 dni). Kalkulacja ta opiera się na nakładających się na siebie 20-dniowych stopach zwrotu z ostatnich siedmiu lat i jest wykorzystywana również do alokacji kapitału ekonomicznego. W przypadku wszystkich rodzajów ryzyka rynkowego mających bezpośredni wpływ na rachunek zysków i strat stosuje się model, który dobrze prognozuje zmienność krótkoterminową (model IFRS P&L, przedział ufności 99%, horyzont 1 dzień). To podejście modelowe zostało zatwierdzone przez Austriacki Urząd Nadzoru nad Rynkiem Finansowym jako model wewnętrzny do pomiaru wymogu funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego dla portfela handlowego RBI AG. Oba modele obliczają wartość zagrożoną dla zmian czynników ryzyka w walutach obcych, zmian stóp procentowych, spreadów kredytowych, zmienności implikowanej, indeksów akcji i spreadów bazowych..
- **Wrażliwość (na zmiany kursów walutowych i stóp procentowych, gamma, vega, cen akcji i towarów).**
Limity wrażliwości mają na celu uniknięcie koncentracji w normalnych warunkach rynkowych i są głównym narzędziem sterowania w sytuacjach skrajnych oraz na rynkach niepłynnych lub trudnych do zmierzenia pod względem strukturalnym.
- **Stop Loss**
Limit ten wspiera dyscyplinę handlowców w zarządzaniu pozycjami własnymi, aby nie kumulować możliwych strat, lecz ściśle je ograniczać.

Ten wielopoziomowy system limitów uzupełnia kompleksowa koncepcja testów warunków skrajnych, w ramach której przy zastosowaniu różnych scenariuszy określone są potencjalne zmiany wartości całego portfela. Koncentracje ryzyka ujawnione w testach warunków skrajnych są zgłaszane Komitetowi ds. Ryzyka Rynkowego i uwzględniane w alokacji limitów. Raporty z testów warunków skrajnych dla poszczególnych portfeli stanowią część codziennej sprawozdawczości w zakresie ryzyka rynkowego.

Value-at-Risk (VaR)

W poniższych tabelach przedstawiono dane liczbowe dotyczące ryzyka (VaR ALL 99%, 20 dni i VaR IFRS-P&L 99%, 1 dzień) dla ryzyka rynkowego księgi handlowej i bankowej w podziale na rodzaje ryzyka. W VaR Grupy dominują strukturalne pozycje kapitałowe, strukturalne ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko spreadu z portfeli obligacji utrzymywanych jako bufor płynności. Ze względu na wprowadzenie tych dwóch metod obliczania VaR bezpośrednie porównanie z końcem roku 2020 nie jest możliwe. Model IFRS P&L ma na celu pomiar krótkoterminowych wahań rynkowych, natomiast model ALL koncentruje się na pomiarze strukturalnego ryzyka stopy procentowej. Ogólnie rzecz biorąc, należy zauważyć, że wzrost VaR w porównaniu z końcem roku 2020 wynika przede wszystkim z ryzyka spreadu kredytowego w sektorze finansowym w euro oraz rosyjskich i serbskich obligacji skarbowych. Ryzyko walutowe zostało zminimalizowane dzięki

odpowiednim zabezpieczeniom. Zmiany ryzyka stopy procentowej wynikają głównie z krzywej dochodowości euro i rubla. Zmiany VaR dla portfela handlowego pozostały na względnie stałym poziomie.

Model IFRS P&L portfel handlowy VaR (99%, 1d) w mln €	VaR per 2021	Uśredniony-VaR	Minimalny VaR	Maksymalny VaR
Ryzyko walutowe	4	5	2	10
Ryzyko stopy procentowej	2	2	1	3
Ryzyko spreadu kredytowego	2	2	1	4
Ryzyko cen akcji	0	1	0	1
Ryzyko Vega	0	0	0	1
Ryzyko bazowe	1	1	0	1
Razem	6	7	4	12

Model IFRS-P&L Razem VaR (99%, 1d) w mln €	VaR per 2021	Uśredniony-VaR	Minimalny VaR	Maksymalny VaR
Ryzyko walutowe	4	5	3	11
Ryzyko stopy procentowej	2	8	2	25
Ryzyko spreadu kredytowego	3	3	2	7
Ryzyko cen akcji	0	1	0	1
Ryzyko Vega	1	0	0	1
Ryzyko bazowe	1	1	1	2
Razem	7	12	7	27

Model ALL Księga bankowa VaR (99%, 20d) w mln €	VaR per 2021	Uśredniony-VaR	Minimalny VaR	Maksymalny VaR
Ryzyko walutowe	14	13	6	25
Ryzyko stopy procentowej	19	15	4	34
Ryzyko spreadu kredytowego	110	81	47	118
Ryzyko Vega	4	4	1	12
Ryzyko bazowe	3	2	1	4
Razem	169	158	127	201

Model ALL Razem VaR (99%, 20d) w mln €	VaR per 2021	Uśredniony-VaR	Minimalny VaR	Maksymalny VaR
Ryzyko walutowe	10	11	5	23
Ryzyko stopy procentowej	21	18	6	37
Ryzyko spreadu kredytowego	111	82	49	121
Ryzyko cen akcji	0	1	0	1
Ryzyko Vega	4	4	1	12
Ryzyko bazowe	3	2	1	5
Razem	173	160	124	203

Księga handlowa VaR (99%, 1d) w mln €	VaR per 2020	Uśredniony-VaR	Minimalny VaR	Maksymalny VaR
Ryzyko walutowe	5	3	0	12
Ryzyko stopy procentowej	2	3	1	6
Ryzyko spreadu kredytowego	2	2	1	4
Ryzyko cen akcji	1	1	0	1
Ryzyko Vega	0	0	0	2
Ryzyko bazowe	0	1	0	2
Razem	5	6	2	12

Księga bankowa VaR (99%, 1d) w mln €	VaR per 2020	Uśredniony-VaR	Minimalny VaR	Maksymalny VaR
Ryzyko walutowe	11	15	9	37
Ryzyko stopy procentowej	14	23	7	71
Ryzyko spreadu kredytowego	83	45	20	114
Ryzyko Vega	3	4	2	13
Ryzyko bazowe	2	4	1	14
Razem	74	57	29	143

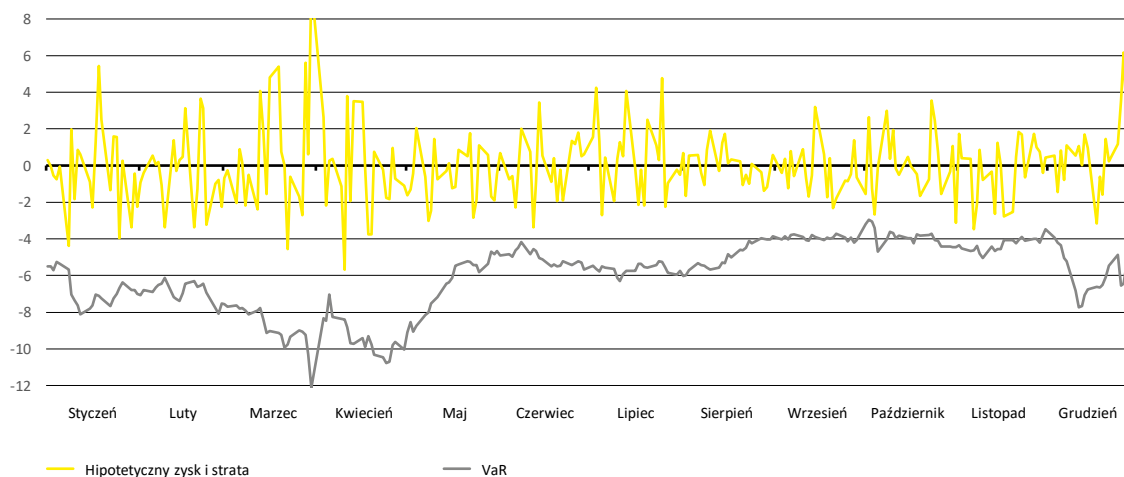
Razem VaR (99%, 1d) w mln €	VaR per 2020	Uśredniony-VaR	Minimalny VaR	Maksymalny VaR
Ryzyko walutowe	7	13	6	38
Ryzyko stopy procentowej	15	26	8	77
Ryzyko spreadu kredytowego	84	46	21	116
Ryzyko cen akcji	1	1	0	1
Ryzyko Vega	3	5	2	13
Ryzyko bazowe	2	4	1	15
Razem	73	58	30	148

Stosowane metody pomiaru ryzyka są - oprócz jakościowych analiz rentowności - stale monitorowane za pomocą procedur backtestingu i walidacji statystycznej oraz dostosowywane w przypadku wykrycia słabych punktów w modelowaniu.

W roku sprawozdawczym 2021 nie wystąpiły przekroczenia hipotetycznego backtestingu. Poniższy wykres porównuje VaR z hipotetycznymi zyskami i stratami w ujęciu dziennym. VaR oznacza maksymalną stratę, która nie zostanie przekroczona w ciągu jednego dnia przy przedziale ufności 99%. Porównuje się ją z hipotetycznym zyskiem lub stratą, które wystąpiłyby następnego dnia w wyniku ruchów na rynku, które faktycznie wystąpiły w danym momencie.

Wartość narażona na ryzyko i hipotetyczne zmiany wartości rynkowej dla portfela handlowego

w mln EUR)

Ryzyko walutowe i zabezpieczenie kapitału (wskaźnika)

Ryzyko rynkowe Grupy charakteryzuje się przede wszystkim ryzykiem walutowym wynikającym z kapitałów własnych zagranicznych jednostek Grupy utrzymywanych w walutach obcych oraz z transakcji zabezpieczających, którymi w tym zakresie zarządza Komitet ds. Ryzyko walutowe w węższym znaczeniu definiuje się jako niebezpieczeństwo poniesienia strat z tytułu otwartych pozycji walutowych. Wahanie kursów walut mają jednak wpływ zarówno na osiągnięte przychody, jak i ponoszone koszty. Wpływają one również na wymogi kapitałowe dla pozycji aktywów w walutach obcych, nawet jeśli zostały one refinansowane w tej samej walucie i w związku z tym nie ma otwartej pozycji walutowej.

Grupa posiada istotne udziały w spółkach spoza strefy euro, które utrzymują swój kapitał w odpowiedniej walucie lokalnej. Podobnie, znaczna część aktywów Grupy ważonych ryzykiem nie jest denominowana w euro. Zmiany kursów walutowych prowadzą zatem zarówno do wahań w kapitale własnym Grupy, jak i do zmian wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego.

Z perspektywy regulacyjnej EBC zatwierdził zwolnienie dla Grupy, co pozwala na zmniejszenie aktywów ważonych ryzykiem związanym z ryzykiem rynkowym. Jest to uzależnione od stosowania przez Grupę określonej strategii hedgingowej, która pozwala zabezpieczyć ryzyko walutowe przed potencjalnymi wstrząsami.

Aby zabezpieczyć się przed ryzykiem walutowym, w RBI stosuje się obecnie metodę stałego współczynnika kapitałowego. Celem tej strategii hedgingowej jest doprowadzenie do zgodności kapitału podstawowego i aktywów ważonych ryzykiem dla każdej waluty z pożądanym współczynnikiem kapitału podstawowego (tzn. zamknięcie nadwyżek lub deficytów kapitałowych w każdej walucie w stosunku do aktywów ważonych ryzykiem), tak aby współczynnik kapitału podstawowego pozostał stały w przypadku wahań kursów walut. Grupa stosuje metodę stałego współczynnika kapitałowego do zarządzania ryzykiem walutowym. Zmiany kursów walutowych prowadzą zatem do bezwzględnych zmian w kapitale własnym, ale jednocześnie odpowiednio zmienia się wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego związanego z aktywami w walutach obcych. Ryzykiem tym zarządza się na comiesięcznych posiedzeniach Komitetu ds. Aktywów i Pasywów Grupy, wykorzystując historyczne wahanie kursów walutowych, prognozy kursów walutowych oraz wrażliwość współczynnika kapitału podstawowego na poszczególne waluty.

Poniżej przedstawiono główne otwarte pozycje walutowe na dzień 31 grudnia 2021 r. oraz odpowiednie dane porównawcze za rok ubiegły. Kwoty te obejmują zarówno pozycje handlowe, jak i pozycje kapitałowe jednostek zależnych prowadzących sprawozdawczość w walutach obcych (pozycje krótkie wykazuje się ze znakiem ujemnym, a pozycje długie ze znakiem dodatnim).

w mln €	2021	2020
ALL	20	-31
BAM	74	106
BGN	422	61
BYN	231	117
CNY	-356	-2
CHF	2	-339
CZK	443	198
HRK	496	352
HUF	238	-91
PLN	146	-7
RON	590	182
RSD	328	345
RUB	281	228
UAH	129	22
USD	-666	-551

Ryzyko stopy procentowej w portfelu handlowym

Największe zmiany wartości bieżącej w portfelu handlowym Grupy w przypadku równoległego wzrostu stóp procentowych o 1 punkt bazowy w tys.

2021 w tys €	Razem	> 3 do do 3 M	> 3 do 6 M	> 6 do 12 M	> 1 do 2 lat	> 2 do 3 lat	> 3 do 5 lat	> 5 do 7 lat	> 7 do 10 lat	> 10 do 15 lat	> 15 do 20 lat	Więcej niż 20 lat
ALL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CHF	17	21	-4	-2	-1	0	3	-1	-1	1	0	0
CNY	5	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
CZK	45	-3	17	4	13	16	8	-5	-5	-1	0	0
EUR	-214	-14	-7	-14	9	-14	-23	-39	44	-25	-22	-109
HRK	-22	1	-1	-3	-6	-4	-6	-3	0	0	0	0
HUF	1	-1	3	0	2	-2	-3	0	4	0	2	-4
NOK	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
PLN	-2	-3	-9	4	4	0	-2	1	4	0	0	0
RON	-7	1	-1	-3	-5	2	2	1	-3	-1	0	0
RUB	-20	2	-4	-13	-18	14	14	-9	-4	-1	0	0
UAH	-24	-1	0	-1	-7	-5	-7	-3	0	0	0	0
USD	-51	0	-4	-6	3	0	7	-14	2	-32	10	-18
Pozostałe	-6	2	1	-1	-3	2	-3	-1	-1	0	0	0

Prezentacja walut zmieniała się z roku na rok w zależności od wartości bezwzględnej wrażliwości na stopę procentową.

2020 w tys €	Razem	do 3 M	> 3 do 6 M	> 6 do 12 M	> 1 do 2 lat	> 2 do 3 lat	> 3 do 5 lat	> 5 do 7 lat	> 7 do 10 lat	> 10 do 15 lat	> 15 do 20 lat	Więcej niż 20 lat
ALL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CHF	1	0	-1	2	-2	-1	3	-1	0	1	0	0
CNY	4	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
CZK	26	-1	3	13	18	-1	-1	-2	-1	-1	0	0
EUR	-300	-2	-10	-17	-15	-22	9	-28	-31	-72	-49	-63
HRK	-5	1	0	9	-4	-4	-6	0	-1	1	0	0
HUF	-10	4	-3	-2	-6	6	-5	-7	6	1	-3	0
NOK	0	0	0	0	-1	1	0	0	0	0	0	0
PLN	7	-6	-1	-2	6	4	-11	14	4	0	0	0
RON	-13	1	3	-1	-4	-3	5	-11	-2	-1	0	0
RUB	-76	-2	7	-5	-18	-29	-8	-15	-9	4	0	0
UAH	-20	0	0	-2	-4	-5	-7	-2	0	0	0	0
USD	-16	5	-13	18	-26	14	8	-16	34	-70	36	-7
Pozostałe	-16	0	0	-1	-3	-2	1	-1	-3	-7	0	0

Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Różne terminy zapadalności i warunki dostosowania oprocentowania oferowanych produktów, a także refinansowanie poprzez depozyty klientów oraz za pośrednictwem rynków pieniężnych i kapitałowych, prowadzą do powstania ryzyka stopy procentowej w Grupie. Wynikają one przede wszystkim z niepełnej kompensacji wrażliwości oczekiwanych płatności na stopy procentowe, ich rytmów dostosowania do stóp procentowych oraz innych cech opcjonalnych. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym dotyczy głównych walut: euro i dolara amerykańskiego, a także walut lokalnych spółek Grupy w Europie Środkowej i Wschodniej.

Ryzyko to jest zasadniczo zabezpieczane poprzez kombinację transakcji bilansowych i pozabilansowych, głównie za pomocą swapów procentowych oraz - w mniejszym stopniu - kontraktów terminowych na stopę procentową i opcji na stopę procentową. Zarządzanie strukturą bilansu jest podstawowym zadaniem zarówno centralnego pionu Globalnego Skarbu, jak i banków lokalnych, które są wspierane przez Grupowy Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Opierają się one na scenariuszach i analizach symulacji stóp procentowych w celu zapewnienia optymalnego pozycjonowania zgodnie z opinią na temat stóp procentowych i w ramach apetytu na ryzyko.

Do kwantyfikacji ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej, oprócz obliczania wartości zagrożonej, stosuje się klasyczne metody analizy kapitału i zaangażowania stopy procentowej. W przypadku ryzyka stopy procentowej w ramach statystyki ryzyka stopy procentowej funkcjonuje kwartalny system raportowania do organu nadzorczego, który zgodnie z wymogami wytycznych CRR obejmuje również zmianę wartości bieżącej jako procent funduszy własnych. Niezbędne kluczowe założenia dotyczące terminów zapadalności są przyjmowane zgodnie z wymogami regulacyjnymi oraz na podstawie wewnętrznych statystyk i wartości empirycznych.

Zmiana wartości bieżącej portfela bankowego Grupy w przypadku równoległego wzrostu stóp procentowych o 1 punkt bazowy w tys.:

2021 w tys. €	Razem	do 3 M	> 3 do 6 M	> 6 do 12 M	> 1 do 2 lat	> 2 do 3 lat	> 3 do 5 lat	> 5 do 7 lat	> 7 do 10 lat	> 10 do 15 lat	> 15 do 20 lat	Więcej niż 20 lat
ALL	34	-1	-1	-7	6	26	-2	1	5	8	1	-1
BGN	-83	-5	8	49	8	-29	-50	-10	-52	-1	0	0
BYN	0	0	0	-3	2	3	3	0	-2	-2	0	0
CHF	-125	-57	-2	-2	-6	-3	2	-8	-24	-14	-7	-3
CNY	-3	0	-1	-2	0	0	0	0	0	0	0	0
CZK	-356	42	8	35	-153	-78	-207	-62	-91	147	2	0
EUR	-2.379	140	-109	-320	-546	-354	320	-96	-778	-217	-418	-3
GBP	-23	-4	-3	0	1	-1	-15	-2	0	0	0	0
HRK	224	-3	-3	16	-4	18	122	-8	81	3	1	0
HUF	-69	14	0	-7	-5	-20	-41	-28	14	4	0	0
PLN	-11	0	-7	1	0	-1	-3	0	0	0	0	0
RON	-308	-5	4	18	-25	10	-17	-87	-118	-56	-27	-4
RSD	-2	1	-2	6	-13	3	6	-3	0	0	0	0
RUB	-215	16	-8	48	-182	-111	-61	84	64	-56	-8	-1
SGD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UAH	-17	4	-1	0	3	-4	-15	-3	-1	-1	0	0
USD	168	9	-11	3	33	19	50	2	6	35	21	0
Pozostałe	-43	-5	-4	-7	-4	-5	-4	-1	-2	-4	-6	-1

Prezentacja walut zmieniała się z roku na rok w zależności od wartości bezwzględnej wrażliwości na stopę procentową.

2020 w tys. €	Razem	do 3 M	> 3 do 6 M	> 6 do 12 M	> 1 do 2 lat	> 2 do 3 lat	> 3 do 5 lat	> 5 do 7 lat	> 7 do 10 lat	> 10 do 15 lat	> 15 do 20 lat	Więcej niż 20 lat
ALL	32	0	-1	-6	9	16	13	1	6	1	-4	-3
BGN	7	-5	7	37	31	15	-39	-7	-29	-2	-1	0
BYN	-20	-2	-1	-5	-2	-1	-3	-2	-3	-2	0	0
CHF	-202	-41	-4	4	-4	-12	-12	-11	-35	-43	-32	-12
CNY	-3	0	-1	-2	0	0	0	0	0	0	0	0
CZK	74	-2	-5	26	-61	-39	11	63	90	45	-46	-7
EUR	-1.836	70	-45	-204	-406	-330	154	302	-704	-339	-379	45
GBP	-33	0	-2	0	-13	-5	-5	-8	0	0	0	0
HRK	154	-2	-2	9	1	-12	105	-11	49	17	0	0
HUF	-94	5	-3	0	-18	-17	-39	-54	34	-2	-1	0
PLN	-21	0	-1	2	-8	-5	-7	-2	0	0	0	0
RON	-277	-8	1	12	7	-20	29	-124	-76	-60	-32	-6
RSD	-27	1	-2	0	-15	2	-2	-12	2	0	0	0
RUB	235	-16	2	-20	8	0	56	66	144	-6	1	0
SGD	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
UAH	-29	5	2	3	-10	-5	-15	-7	-1	-1	0	0
USD	106	20	-21	45	6	-6	51	-3	9	3	1	0
Pozostałe	-53	-3	-5	-7	-8	-4	-8	-6	-1	-3	-5	-2

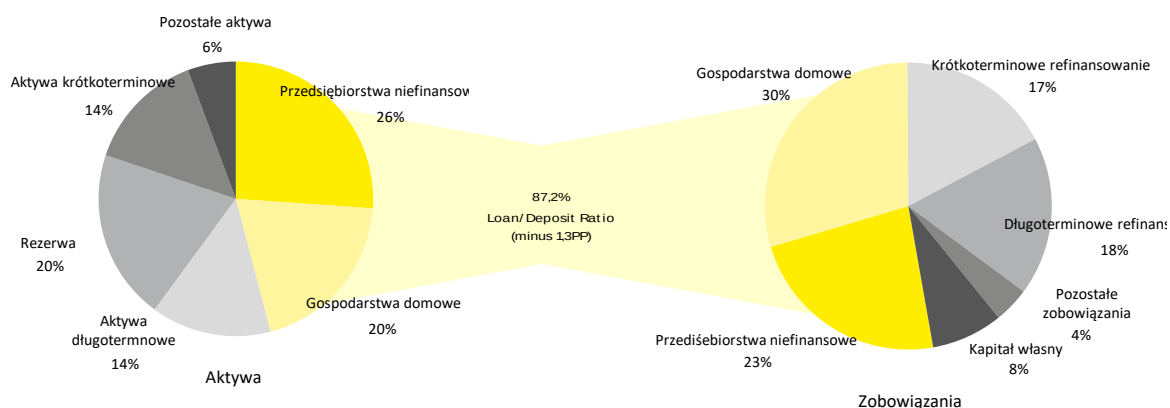
Ryzyko spreadu kredytowego

System zarządzania ryzykiem rynkowym uwzględnia zależne od czasu krzywe spreadu obligacji i CDS jako czynniki ryzyka służące do określania ryzyka spreadu kredytowego. Uwzględnia się wszystkie instrumenty rynku kapitałowego znajdujące się w księgach handlowych i bankowych.

(53) Zarządzanie ryzykiem płynności

Struktura finansowania

Struktura finansowania Grupy opiera się na silnej koncentracji na działalności detalicznej w Europie Środkowej i Wschodniej. Ponadto, ze względu na silną obecność austriackiej Grupy Raiffeisen na rynku lokalnym, Grupa korzysta również z finansowania przez Raiffeisen Landesbanken. Zgodnie z zasadą dywersyfikacji, wykorzystuje się różne źródła finansowania. Obejmują one emisję obligacji międzynarodowych przez RBI AG, emisję obligacji lokalnych przez jednostki Grupy oraz korzystanie z pożyczek finansowych od stron trzecich (w tym instytucji ponadnarodowych). Jednostki Grupy korzystają również z kredytów międzybankowych w bankach trzecich, częściowo ze względu na ścisłe limity krajowe, a częściowo ze względu na korzystne ceny.

Zasady

Zarządzanie płynnością wewnętrzną stanowi istotny proces biznesowy w ramach ogólnego zarządzania bankiem, ponieważ zapewnia stałą dostępność funduszy potrzebnych do pokrycia należności w codziennej działalności.

Adekwatność płynności jest zapewniona zarówno z perspektywy ekonomicznej, jak i regulacyjnej. Jeśli chodzi o wymiar ekonomiczny, Grupa ustanowiła ramy zarządzania obejmujące wewnętrzne limity i środki kontroli oraz przestrzega Zasad prawidłowego zarządzania i nadzoru nad ryzykiem płynności wydanych przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego oraz Rozporządzenia w sprawie zarządzania ryzykiem instytucji kredytowych (KI-RMV) wydanego przez austriacki organ nadzoru.

Komponent regulacyjny obejmuje zarówno zgodność z wymogami sprawozdawczymi określonymi w umowie bazylejskiej III (minimalny wskaźnik płynności lub wskaźnik pokrycia płynności, strukturalny wskaźnik płynności lub wskaźnik stabilnego finansowania netto oraz dodatkowe metryki monitorowania płynności), jak i zgodność z limitami regulacyjnymi. Ponadto do niektórych jednostek Grupy mają zastosowanie dodatkowe wymogi w zakresie płynności i sprawozdawczości ustalone przez lokalne władze nadzorcze.

Organizacja i odpowiedzialność

Odpowiedzialność za zapewnienie odpowiedniej płynności finansowej spoczywa na całym Zarządzie. Odpowiedzialni za ich działalność są dyrektor finansowy (ds. skarbu) i dyrektor ds. ryzyka (ds. kontroli ryzyka). W związku z tym procesy związane z ryzykiem płynności są zasadniczo realizowane przez dwa obszary w ramach Banku. Z jednej strony jednostki skarbowe zarządzają pozycjami ryzyka płynności w ramach strategii, polityki i parametrów określonych przez organy decyzyjne, a z drugiej strony są one monitorowane i wspierane przez niezależne jednostki kontroli ryzyka. Jednostki ds. ryzyka dokonują pomiaru i modelowania pozycji ryzyka płynności, ustalają limity i monitorują ich przestrzeganie.

Oprócz opisanych funkcji liniowych, we wszystkich jednostkach Grupy funkcjonują komitety ds. zarządzania aktywami i pasywami (ALCO). Komitety te pełnią rolę organów decyzyjnych we wszystkich sprawach dotyczących zarządzania pozycją płynnościową i strukturą bilansu jednostki, w tym ustalania strategii i zasad postępowania w przypadku ryzyka utraty płynności. Komitety ALCO podejmują decyzje i składają sprawozdania zarządowi przynajmniej raz w miesiącu w formie standardowych raportów na temat ryzyka płynności. Na poziomie Grupy funkcję tę pełni ALCO Grupy. Działania Departamentu Skarbu oraz odpowiednie decyzje ALCO opierają się głównie na standardowych wytycznych Grupy oraz ich lokalnych uzupełnieniach, które uwzględniają specyfikę regionalną.

Strategia płynności

Departament Skarbu jest zobowiązany do spełnienia określonych wskaźników efektywności i zasad opartych na ryzyku. Obecne wskaźniki efektywności obejmują cele ogólne, np. zwrot z kapitału skorygowanego o ryzyko (RORAC) lub marżę wkładów. Ponadto istnieją konkretne cele skarbowe w zakresie płynności, takie jak minimalny okres przetrwania w określonych scenariuszach warunków skrajnych lub minimalne cele płynności we wskaźnikach regulacyjnych. Oprócz generowania wkładu strukturalnego poprzez zmianę terminów zapadalności, która odzwierciedla ryzyko płynności i ryzyko rynkowe podejmowane przez bank, Departament Skarbu musi prowadzić ostrożną i zrównoważoną politykę ryzyka w zarządzaniu bilansem. Cele strategiczne obejmują ograniczenie finansowania spółek zależnych Grupy przez spółkę dominującą, zrównoważone zarządzanie bazą deponentów i wzrost akcji kredytowej, a także konsekwentne przestrzeganie wymogów regulacyjnych oraz wewnętrznych wytycznych i limitów.

Ramy ryzyka płynności

Regulacyjne i wewnętrzne raporty oraz wskaźniki płynności są przygotowywane i określane na podstawie pewnych założeń modelowych. Podczas gdy raporty regulacyjne są przygotowywane zgodnie z wymogami władz, raporty wewnętrzne opierają się na założeniach wykorzystujących obserwacje empiryczne.

Grupa dysponuje solidną bazą danych oraz wiedzą ekspercką umożliwiającą prognozowanie przepływów kapitałowych wynikających ze wszystkich istotnych pozycji bilansowych i pozabilansowych. Modelowanie wpływów i wypływów płynności odbywa się w sposób odpowiednio szczegółowy, z podziałem przynajmniej na produkty, segmenty klientów oraz w stosownych przypadkach, waluty. Modelowanie depozytów detalicznych i korporacyjnych uwzględnia założenia dotyczące okresu utrzymywania depozytów po upływie terminu zapadalności. Założenia modelowe są ostrożne, np. nie zakłada się rolowania depozytów instytucji finansowych, a wszystkie kanały finansowania oraz bufor płynnościowy są obciążane jednocześnie.

Podstawą wewnętrznych ram ryzyka płynności są scenariusze "going-concern" (GC) i "time-to-wall" (TTW). Sprawozdanie na temat kontynuacji działalności przedstawia strukturalną sytuację płynnościową, obejmującą wszystkie główne czynniki ryzyka, które mogą mieć wpływ na Grupę w normalnych warunkach prowadzenia działalności gospodarczej (business as usual). Modele kontynuacji działalności są ważnymi czynnikami wejściowymi do kalkulacji kosztów transferu środków w ramach banku (model wyceny transferu środków). Z kolei raport "time-to-wall" pokazuje okres przetrwania przy określonych niekorzystnych scenariuszach i założeniach skrajnych (kryzys rynkowy, kryzys nazwy i kryzys łączny) oraz określa minimalny poziom bufora płynności (lub zdolności bilansowania) grupy i jej poszczególnych jednostek.

Modelowanie scenariuszy płynności przeprowadza się przy użyciu metodologii obowiązującej w całej Grupie, która uwzględnia specyfikę lokalną, jeśli jest to uzasadnione czynnikami wpływającymi, takimi jak otoczenie rynkowe lub prawne bądź określone cechy działalności; obliczenia przeprowadza się w RBI AG. Przy modelowaniu wpływów i wypływów płynności dokonuje się rozróżnienia co najmniej między produktami, segmentami klientów oraz w stosownych przypadkach, między poszczególnymi walutami. W przypadku produktów bez umownego terminu zapadalności rozkład wpływów i wypływów płynności wyznacza się za pomocą geometrycznego ruchu Browna, który wyprowadza statystyczne prognozy przyszłych sald dziennych z obserwowanej i ważonej wykładniczo historycznej zmienności odpowiednich produktów.

System zarządzania ryzykiem płynności jest stale rozwijany zarówno na poziomie Grupy, jak i na poziomie poszczególnych jednostek. W ramach kilku projektów realizowanych w całej Grupie rozbudowuje się infrastrukturę techniczną i poprawia dostępność danych, aby spełnić nowe wymogi w zakresie sprawozdawczości i zarządzania w tym obszarze ryzyka.

Apetyt na ryzyko i limity płynności

Pozycja płynnościowa jest monitorowana na poziomie Grupy i poszczególnych jednostek oraz objęta kompleksowym systemem limitów. Limity ustala się zarówno w odniesieniu do zwykłego środowiska biznesowego, jak i do scenariuszy warunków skrajnych. Zgodnie ze zdefiniowanym apetytem na ryzyko, każda jednostka Grupy musi mieć kilkumiesięczny okres przetrwania (TTW) w scenariuszu poważnych połączonych warunków skrajnych (nazwa i warunki rynkowe). Można to zapewnić dzięki strukturalnie dodatniemu profilowi płynności lub wystarczająco wysokiemu buforowi płynności. W normalnym środowisku biznesowym (GC) transformacja terminów zapadalności musi być w pełni pokryta przez dostępny bufor płynności w średnim okresie. Oznacza to, że skumulowana pozycja płynnościowa musi być dodatnia w okresie do jednego roku. W długim okresie (rok i dłużej) przekształcanie terminów zapadalności jest dozwolone do pewnego stopnia. Te limity modeli wewnętrznych są uzupełniane limitami zgodności z regulacyjnymi wskaźnikami płynności, np. wskaźnikiem pokrycia płynności (LCR). Wszystkie limity muszą być przestrzegane codziennie.

Nadzór nad płynnością

Bank stosuje zestaw dostosowanych do potrzeb narzędzi pomiarowych i wskaźników wczesnego ostrzegania, które dostarczają Radzie i kierownictwu aktualnych i perspektywicznych informacji. Przestrzeganie zasad ramowych dotyczących ryzyka płynności gwarantuje, że Bank może kontynuować działalność w warunkach silnego stresu.

Monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów odbywa się regularnie i skutecznie. Wszelkie naruszenia ze strony jednostek Grupy są zgłaszane i eskalowane do ALCO Grupy, gdzie podejmowane są odpowiednie działania w porozumieniu z daną jednostką lub sprawy sporne są dalej eskalowane do właściwego organu wyższego szczebla.

Płynnościowe stress testy

Testy warunków skrajnych są przeprowadzane codziennie dla RBI AG i banków sieciowych, a także na poziomie Grupy. Testy obejmują trzy scenariusze (rynkowy, imienny i połączony kryzys), uwzględniają wpływ scenariuszy przez okres kilku miesięcy i pokazują, że zdarzenia skrajne mogą prowadzić do krytycznego czasowo zapotrzebowania na płynność w kilku walutach jednocześnie. Scenariusze warunków skrajnych obejmują główne rodzaje ryzyka finansowania i płynności rynkowej. Oznacza to, że wszystkie jednostki sieciowe objęte testami warunków skrajnych Grupy są indywidualnie poddawane wyraźnemu, łącznemu kryzysowi dotyczącemu wszystkich ich istotnych produktów w tym samym czasie. Wyniki testów warunków skrajnych są co tydzień przekazywane dyrektorom ds. ryzyka, dyrektorom finansowym i innym

członkom kierownictwa, stanowią integralną część comiesięcznych posiedzeń Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz są uwzględniane w planowaniu strategicznym i awaryjnym Banku.

Przy ustalaniu stóp wyczerpania stosuje się podejście konserwatywne, oparte na danych historycznych i opiniach ekspertów: W symulacji zakłada się brak dostępu do rynku pieniężnego lub kapitałowego oraz jednoczesny znaczny odpływ depozytów klientów. W związku z tym uwzględnia się również ryzyko koncentracji depozytów, przypisując dużym klientom jeszcze wyższe wskaźniki wypływu. Ponadto formułuje się założenia dotyczące warunków skrajnych w odniesieniu do wykorzystania gwarancji i zobowiązań kredytowych. Ponadto pozycje bufora płynności są korygowane za pomocą redukcji wartości w celu uwzględnienia ryzyka niekorzystnych zmian na rynku, a potencjalne wypływy z tytułu zabezpieczonych transakcji na instrumentach pochodnych są szacowane. Bank stale monitoruje, czy sformułowane założenia dotyczące warunków skrajnych są nadal odpowiednie, czy też należy uwzględnić nowe rodzaje ryzyka.

Koncepcja time-to-wall stała się głównym instrumentem kontrolnym codziennego zarządzania płynnością i dlatego stanowi centralny element planowania i budżetowania finansowania. Ponadto jest ona niezbędna do określenia kluczowych wskaźników efektywności w odniesieniu do płynności.

Bufory płynnościowe

Jak wynika z dziennych raportów dotyczących ryzyka płynności, główne podmioty Grupy aktywnie utrzymują i zarządzają buforami płynności, w tym wysokiej jakości aktywami płynnymi (HQLA), które są zawsze wystarczająco duże, aby pokryć odpływy netto oczekiwane w scenariuszach kryzysowych. Grupa posiada znaczne nieobciążone i płynne zasoby papierów wartościowych i preferuje kwalifikujące się papiery wartościowe do transakcji przetargowych z bankami centralnymi, aby zapewnić wystarczającą płynność w różnych walutach. Główne podmioty Grupy zapewniają dostępność buforów płynności, sprawdzają swoją zdolność dostępu do środków banku centralnego, konsekwentnie oceniają swoje pozycje zabezpieczeń pod względem wartości rynkowej i obciążenia oraz dokonują przeglądu innych środków zaradczych, w tym potencjału finansowania i płynności swoich aktywów.

Z reguły redukcję wartości stosuje się do wszystkich pozycji w buforze płynności. W raporcie o płynności w warunkach skrajnych (time-to-wall) redukcje te składają się z redukcji wartości w zależności od ryzyka rynkowego i redukcji wartości w banku centralnym. Podczas gdy redukcja wartości w wycenie ryzyka rynkowego odzwierciedla potencjalną zmienność cen papierów wartościowych po stronie aktywów w buforze płynności, redukcja wartości w wycenie banku centralnego przedstawia dodatkową redukcję wartości w wycenie dla każdego pojedynczego kwalifikowanego papieru wartościowego oferowanego jako zabezpieczenie.

Zarządzanie płynnością śróddzienną

Zgodnie z wymogami regulacyjnymi dotyczącymi zarządzania ryzykiem płynności w ciągu dnia, dostępna płynność jest obliczana codziennie, analogicznie do założeń dotyczących odpływu środków w regularnych raportach skrajnych warunków płynności (time-to-wall) dla RBI AG. Wszelkie naruszenia limitów uruchamiają proces eskalacji i postępowania awaryjnego, stopniowany w zależności od stopnia ważności. Za lokalne zarządzanie płynnością śróddzienną w RBI odpowiada lokalny Departament Skarbu, który zapewnia spełnienie następujących standardów minimalnych: jasno określone obszary odpowiedzialności i obieg dokumentów, codzienne monitorowanie dostępnej płynności, prognozowanie i ustalanie limitów oraz procesy eskalacji i postępowania w sytuacjach awaryjnych w przypadku przekroczenia limitów.

Plan finansowania w sytuacjach kryzysowych

W przypadku pogorszenia się warunków płynnościowych jednostki przechodzą do organizacji kryzysowej, w której postępują zgodnie z wcześniej ustalonymi planami awaryjnymi dotyczącymi płynności. Te plany awaryjne stanowią również część ram zarządzania płynnością i są obowiązkowe dla wszystkich istotnych jednostek Grupy. Proces zarządzania awaryjnego ma na celu umożliwienie Grupie utrzymania silnej pozycji płynnościowej nawet w poważnych sytuacjach kryzysowych.

Pozycja płynnościowa

Finansowanie Grupy opiera się na silnej bazie depozytów klientów i jest uzupełniane przez finansowanie hurtowe - głównie za pośrednictwem RBI AG i jednostek Grupy. Instrumenty finansowania są odpowiednio zdywersyfikowane i regularnie wykorzystywane. Zdolność do pozyskiwania funduszy jest ściśle monitorowana i oceniana przez jednostki ALM Skarbu Państwa oraz ALCO.

W ciągu ostatniego roku i do chwili obecnej nadwyżka środków pieniężnych Grupy utrzymywała się powyżej wszystkich limitów regulacyjnych i wewnętrznych (z kilkoma wyjątkami dotyczącymi wewnętrznych limitów częściowych). Wynik wewnętrznego testu warunków skrajnych "time-to-wall" wyraźnie wskazuje, że Grupa przetrwałaby modelowany kilkumiesięczny okres warunków skrajnych nawet bez zastosowania środków awaryjnych.

Sprawozdanie na temat kontynuacji działalności przedstawia strukturalną sytuację płynnościową i obejmuje wszystkie główne czynniki ryzyka, które mogłyby obciążyć Grupę w normalnym modelu biznesowym (business as usual). Wyniki scenariusza kontynuacji działalności przedstawiono w poniższej tabeli. Ilustrują one nawis płynności oraz stosunek oczekiwanych napływów kapitału i zdolności bilansowania do odpływów kapitału (wskaźnik płynności) dla wybranych

terminów zapadalności w ujęciu narastającym. Przepływy kapitałowe opierają się na założeniach wykorzystujących opinie ekspertów, analizy statystyczne i specyfikę poszczególnych krajów. Obliczenia te obejmują również szacunki dotyczące trwałości depozytów klientów, wypływów z pozycji pozabilansowych oraz pogorszenia koniunktury na rynku w odniesieniu do pozycji objętych zdolnością bilansującą.

w mln €	2021		2020	
	1 miesiąc	1 rok	1 miesiąc	1 rok
Wymagalność				
Nawis płynnościowy	37.048	44.996	32.947	35.528
Wskaźnik płynności	172%	142%	167%	137%

Wskaźnik pokrycia płynności (Liquidity Coverage Ratio, LCR)

Krótkoterminowa odporność banków wymaga odpowiedniego pokrycia płynności w postaci wskaźnika pokrycia płynności (LCR). Te ostatnie muszą zapewnić odpowiednie zasoby nieobciążonych aktywów płynnych wysokiej jakości (HQLA), aby pokryć potencjalne odpływy z zobowiązań, które mogą wystąpić w czasie kryzysu. HQLAs mogą być zamieniane na gotówkę w celu pokrycia potrzeb płynnościowych w scenariuszu warunków skrajnych dla płynności przez co najmniej 30 dni kalendarzowych.

Kalkulacja oczekiwanych wpływów i wypływów środków pieniężnych oraz HQLA opiera się na wymogach regulacyjnych. Regulacyjny limit LCR wynosi 100 procent.

w mln €	2021	2020
Średnia wartość aktywów płynnych	39.282	36.392
Wypływy netto	25.664	22.159
Wpływy	15.525	13.756
Wypływy	41.189	35.915
Wskaźnik pokrycia płynności w procentach	153%	164%

Wzrost krótkoterminowych zabezpieczonych transakcji na rynku kapitałowym w RBI AG doprowadził do zwiększenia napływu środków, czemu towarzyszył wzrost krótkoterminowych depozytów zabezpieczonych i niezabezpieczonych. Do zwiększenia wypływów przyczynił się również wzrost depozytów detalicznych i niedetalicznych w Grupie.

Wskaźnik płynności strukturalnej (Net Stable Funding Ratio, NSFR)

Wskaźnik NSFR jest definiowany jako stosunek dostępnego stabilnego finansowania do wymaganego stabilnego finansowania. W dniu 28 czerwca 2021 r. weszły w życie nowe wymagania regulacyjne, a określony przepisami limit 100% musi zostać osiągnięty. Dostępne stabilne finansowanie definiuje się jako tę część kapitału własnego i obcego, co do której można oczekiwać, że będzie stanowiła wiarygodne źródło funduszy w jednorocznym horyzoncie czasowym objętym NSFR. Wymagane stabilne finansowanie banku zależy od charakterystyki płynności i rezydualnych terminów zapadalności różnych posiadanych aktywów i ekspozycji pozabilansowych. Celem RBI jest utrzymanie zrównoważonej pozycji finansowania.

w mln €	2021	2020
Wymagana płynność strukturalna	119.079	111.623
Dostępna płynność strukturalna	159.006	136.811
Wskaźnik stabilnego finansowania netto w procentach	134%	123%

W czasie kryzysu wywołanego przez COVID-19 RBI zaobserwował stabilną sytuację płynnościową. Kryzys potwierdził silną pozycję płynnościową RBI, jak również jego możliwości dostosowawcze w przypadku braku dostępności finansowania wrażliwego na sytuację rynkową. Ogólnie rzecz biorąc, ramy i zarządzanie ILAAP okazały się solidne i dobrze funkcjonujące.

Strukturalne ryzyko płynności

Strukturalne ryzyko płynności jest wywoływane przede wszystkim przez zmianę strategii ryzyka kredytodawców lub pogorszenie wiarygodności kredytowej instytucji refinansującej. Koszty i możliwości refinansowania rosną i maleją wraz z wymaganymi premiami za ryzyko, które zmieniają się zarówno w zależności od rynku, jak i instytucji.

Możliwość refinansowania długoterminowego zależy więc od ogólnego przywrócenia zaufania do banków i zwiększenia wysiłków na rzecz przyciągnięcia depozytów oszczędnościowych. W tym kontekście RBI AG refinansuje się z jednej strony poprzez transakcje na rynku pieniężnym i kapitałowym, a z drugiej strony poprzez działalność detaliczną banków zależnych. Pełni funkcję centralnego podmiotu równoważącego płynność finansową różnych lokalnych spółek Grupy w Europie Środkowo-Wschodniej.

W planie refinansowania Grupy szczególną uwagę zwraca się na zrównoważoną strukturę finansowania w celu kontrolowania strukturalnego ryzyka płynności. W Grupie fundusze gromadzone są nie tylko przez RBI AG jako podmiot zarządzający Grupą, ale także przez wiele banków zależnych. Działania te są koordynowane i optymalizowane w ramach

wspólnej koncepcji. Ponadto RBI AG umożliwia swoim filiom pozyskiwanie średnio- i długoterminowych funduszy poprzez kredyty konsorcjalne, dwustronne refinansowanie banków oraz globalne pożyczki od instytucji ponadnarodowych. Wszystkie te źródła refinansowania są wykorzystywane w oparciu o długoterminowe relacje biznesowe.

W celu zarządzania ryzykiem płynności i aktywnego ograniczania tego ryzyka, cele dotyczące wskaźnika kredytów/depozytów (stosunek kredytów i pożyczek udzielonych klientom do depozytów klientów) w poszczególnych bankach zależnych uwzględniają zarówno planowany przyszły wolumen działalności, jak i możliwości wzmocnienia bazy depozytowej w poszczególnych krajach. Z jednej strony zmniejsza to potrzeby Grupy w zakresie zewnętrznego refinansowania, a z drugiej - potrzebę wewnątrzgrupowych transferów płynności i związane z tym ryzyko.

Uzgodnione umowne przepływy pieniężne dla aktywów finansowych skutkują następującymi terminami zapadalności:

2021 w mln €	Wartość bilansowa	Umowne przepływy pieniężne	Do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Więcej niż 5 lat
Aktywa niebędące instrumentami pochodnymi	178.551	192.787	77.008	18.941	55.304	41.534
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie	38.557	38.922	38.922	0	0	0
Pożyczki i należności	117.462	130.558	34.722	16.823	45.287	33.726
Banki centralne	12.005	12.011	11.995	1	15	0
Instytucje rządowe	1.385	1.444	157	257	531	499
Instytucje kredytowe	4.625	4.609	2.909	603	807	290
Pozostałe instytucje finansowe	11.212	11.733	4.652	1.089	4.704	1.288
Przedsiębiorstwa niefinansowe	50.156	53.887	12.759	11.055	24.903	5.170
Gospodarstwa domowe	38.078	46.875	2.250	3.818	14.327	26.479
Dłużne papiery wartościowe	22.531	23.306	3.363	2.118	10.017	7.808
Banki centralne	99	95	95	0	0	0
Rządy	16.996	17.524	2.432	1.368	7.444	6.280
Instytucje kredytowe	3.334	3.373	550	438	1.705	679
Pozostałe instytucje finansowe	1.008	1.045	185	130	466	265
Przedsiębiorstwa niefinansowe	1.094	1.269	101	183	403	583
Aktywa pochodne	2.484	2.043	114	371	805	754
Instrumenty pochodne - portfel handlowy	2.132	1.983	264	297	742	680
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	352	60	-150	74	63	74

2020 w mln €	Wartość bilansowa	Umowne przepływy pieniężne	Do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Więcej niż 5 lat
Aktywa niebędące instrumentami pochodnymi	158.217	169.871	63.669	17.903	49.884	38.416
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie	33.660	33.747	33.747	0	0	0
Pożyczki i należności	102.623	112.527	25.575	15.717	39.631	31.604
Banki centralne	6.762	6.763	6.748	0	15	0
Instytucje rządowe	2.114	2.148	900	106	545	596
Instytucje kredytowe	5.190	5.176	3.037	700	1.094	346
Pozostałe instytucje finansowe	9.239	9.616	3.204	1.037	3.573	1.802
Przedsiębiorstwa niefinansowe	44.951	47.499	9.691	10.119	22.822	4.867
Gospodarstwa domowe	34.367	41.325	1.995	3.754	11.583	23.993
Dłużne papiery wartościowe	21.934	23.597	4.346	2.186	10.252	6.812
Banki centralne	1.213	1.219	1.219	0	0	0
Rządy	15.900	16.200	2.442	1.431	6.511	5.817
Instytucje kredytowe	2.987	4.111	230	270	3.029	583
Pozostałe instytucje finansowe	1.119	1.191	214	411	463	102
Przedsiębiorstwa niefinansowe	714	875	241	75	249	310
Aktywa pochodne	2.665	3.109	539	630	722	1.218
Instrumenty pochodne - portfel handlowy	2.102	2.718	476	598	611	1.033
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	563	390	63	32	111	185

Uzgodnione umowne przepływy pieniężne z tytułu zobowiązań finansowych mają następujące terminy wymagalności:

2021 w mln €	Wartość bilansowa	Umowne przepływy pieniężne	Do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Więcej niż 5 lat
Zobowiązania niebędące instrumentami pochodnymi	167.002	168.857	119.922	10.659	27.714	10.563
Zobowiązania	149.761	150.213	118.290	9.085	18.477	4.361
Banki centralne	9.534	9.560	589	552	8.353	66
Instytucje rządowe	2.821	2.859	1.602	700	387	171
Instytucje kredytowe	25.073	25.289	18.280	1.517	3.980	1.512
Pozostałe instytucje finansowe	11.119	11.208	8.014	664	706	1.825
Przedsiębiorstwa niefinansowe	44.523	44.584	41.756	2.256	368	204
Gospodarstwa domowe	56.690	56.713	48.049	3.397	4.684	583
Pozycje krótkie	250	252	240	0	6	5
Zobowiązania sekurytyzowane	16.138	17.562	579	1.559	9.227	6.197
Pozostałe zobowiązania finansowe	854	831	812	15	4	0
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	2.186	2.398	0	477	1.162	759
Instrumenty pochodne - portfel handlowy	1.894	2.862	509	479	1.120	754
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	292	-464	-509	-2	42	5
Udzielone gwarancje finansowe	8.900	8.849	5.408	1.687	1.535	219
Udzielone zobowiązania kredytowe	42.601	41.520	16.405	8.984	13.560	2.572

2020 w mln €	Wartość bilansowa	Umowne przepływy pieniężne	Do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Więcej niż 5 lat
Zobowiązania niebędące instrumentami pochodnymi	147.166	149.064	99.499	14.731	25.314	9.521
Zobowiązania	131.233	131.637	97.917	12.788	16.764	4.168
Banki centralne	7.115	7.060	884	94	5.986	96
Instytucje rządowe	2.511	2.579	1.129	856	393	200
Instytucje kredytowe	22.006	22.303	10.712	5.531	4.494	1.567
Pozostałe instytucje finansowe	9.892	9.999	7.391	470	902	1.236
Przedsiębiorstwa niefinansowe	39.663	39.641	37.015	2.127	336	163
Gospodarstwa domowe	50.047	50.054	40.785	3.708	4.654	907
Pozycje krótkie	501	511	454	1	5	51
Zobowiązania sekurytyzowane	14.997	16.501	728	1.926	8.545	5.301
Pozostałe zobowiązania finansowe	434	416	401	16	0	0
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	2.478	3.099	481	754	1.021	843
Instrumenty pochodne - portfel handlowy	2.057	3.061	479	740	1.002	840
Instrumenty pochodne - rachunkowość zabezpieczeń	421	38	2	14	19	3
Udzielone gwarancje finansowe	7.228	7.231	3.776	1.232	1.288	934
Udzielone zobowiązania kredytowe	34.803	34.793	10.595	6.443	9.315	8.441

(54) Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko straty wynikającej z nieodpowiednich lub zawodnych procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, w tym ryzyka prawnego. W ramach tej kategorii ryzyka kontrolowane i zarządzane są zarówno wewnętrzne czynniki ryzyka - np. nieuprawnione działania, kradzież i oszustwa, szkody behawioralne, błędy modelowe, błędy w rozliczeniach i procesach, przerwy w działalności lub awarie systemów - jak i zewnętrzne czynniki ryzyka, w tym szkody majątkowe i zamiary defraudacji.

Ryzyka te są analizowane i kontrolowane w oparciu o własne dane historyczne dotyczące strat banku oraz wyniki oceny ryzyka. Analogicznie do innych rodzajów ryzyka, zasada rozdziału funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem i kontroli dotyczy również ryzyka operacyjnego w Grupie. W tym celu dla każdego obszaru działalności wyznacza się i szkoli osoby pełniące funkcję tzw. kierowników ds. ryzyka operacyjnego. Kierownicy ds. ryzyka operacyjnego przekazują oceny ryzyka, zdarzenia powodujące straty, wskaźniki i miary do centralnego działu kontroli ryzyka operacyjnego. Są oni wspierani przez Specjalistów ds. Ryzyka Operacyjnego (DORS).

Jednostki kontrolujące ryzyko operacyjne są odpowiedzialne za sprawozdawczość, wdrażanie ram, opracowywanie środków kontroli i monitorowanie zgodności. W ramach rocznego cyklu zarządzania ryzykiem koordynują oni również udział odpowiednich obszarów drugiej linii obrony (zarządzanie przestępczością finansową, zgodność z przepisami, zarządzanie dostawcami, zarządzanie outsourcingiem, zarządzanie ubezpieczeniami, bezpieczeństwo informacji,

bezpieczeństwo fizyczne, BCM, system kontroli wewnętrznej, zarządzanie ryzykiem informatycznym) oraz wszystkich osób z pierwszej linii obrony (kierownicy ds. ryzyka operacyjnego).

Ze względu na wymogi prawne, w danych dotyczących strat w 2021 r. nie uwzględniono kosztów COVID-19 (takich jak urządzenia sanitarne do dezynfekcji, dodatkowe koszty czyszczenia, rozbudowa infrastruktury), podobnie jak w 2020 r.

Identyfikacja ryzyka

Istotnym krokiem w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym jest identyfikacja i ocena ryzyk, które mogłyby zagrozić dalszemu istnieniu Grupy (ale o bardzo niskim prawdopodobieństwie wystąpienia) oraz innych obszarów, w których straty występują częściej (ale o niskiej wartości strat).

Ryzyko operacyjne jest oceniane w Grupie w sposób usystematyzowany, według kategorii takich jak procesy biznesowe i rodzaje zdarzeń, za pomocą ocen ryzyka; ocena ryzyka jest również przeprowadzana w przypadku wszystkich nowych produktów. Wszystkie jednostki Grupy dokonują oceny wpływu zdarzeń prawdopodobnych o niskim potencjale strat (wysokie prawdopodobieństwo/niski wpływ) oraz zdarzeń nieprawdopodobnych o wysokim potencjale strat (niskie prawdopodobieństwo/wysoki wpływ) w jednorocznym lub dziesięcioletnim horyzoncie czasowym. Zdarzenia o niskim prawdopodobieństwie/wysokim wpływie są mierzone za pomocą narzędzia analitycznego (scenariuszy) obejmującego całą Grupę. To, które przypadki są szczegółowo rozpatrywane, zależy od wewnętrznego profilu ryzyka, zaistniałych strat i zmian zewnętrznych.

Monitoring

Do monitorowania ryzyka operacyjnego stosuje się wskaźniki wczesnego ostrzegania, które umożliwiają szybką identyfikację i ograniczanie strat. Straty operacyjne są rejestrowane w sposób usystematyzowany w całej Grupie w centralnej bazie danych ORCA (Operational Risk Controlling Application) z odpowiednim podziałem na segmenty działalności i rodzaje zdarzeń. Oprócz wymogów dotyczących sprawozdawczości wewnętrznej i zewnętrznej, zdarzenia powodujące straty są wykorzystywane do wymiany z międzynarodowymi bazami danych o stratach, do dalszego rozwoju stosowanych metod pomiaru oraz do monitorowania środków i skuteczności kontroli. Grupa jest uczestnikiem konsorcjum danych ORX (Operational Riskdata Exchange Association), którego dane są obecnie wykorzystywane do wewnętrznych celów benchmarkingowych i analiz oraz jako element modelu ryzyka operacyjnego. Konsorcjum danych ORX jest stowarzyszeniem grup bankowych i ubezpieczeniowych dla celów statystycznych. Wyniki analiz oraz incydenty związane z ryzykiem operacyjnym są regularnie i w sposób wyczerpujący przedstawiane odpowiedniemu Komitetowi Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym.

Pomiar i ograniczanie ryzyka

Grupa stosuje metodę zaawansowaną (AMA) w odniesieniu do znacznej części swoich potrzeb w zakresie funduszy własnych. Obejmuje to jednostki w Bułgarii, Rumunii, Rosji, Słowacji oraz główne banki w Austrii (Raiffeisen Bank International AG, Wiedeń, Kathrein Privatbank Aktiengesellschaft, Wiedeń, Raiffeisen Centrobank AG, Wiedeń, Raiffeisen Bausparkasse Gesellschaft m.b.H., Wiedeń, Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H., Wiedeń). W odniesieniu do ryzyka operacyjnego pozostałych jednostek objętych konsolidacją zgodnie z CRR nadal stosuje się metodę standardową (STA).

W celu ograniczenia ryzyka operacyjnego kierownicy jednostek organizacyjnych podejmują działania prewencyjne w zakresie ograniczania i przenoszenia ryzyka, a ich postępy i skuteczność są monitorowane przez dział kontroli ryzyka. Ci pierwsi opracowują także plany awaryjne i wyznaczają osoby lub działy, które podejmują niezbędne działania w przypadku rzeczywistego wystąpienia strat. Ponadto kilka wyspecjalizowanych jednostek organizacyjnych wspiera jednostki biznesowe w unikaniu ryzyka operacyjnego. Zarządzanie przestępczością finansową odgrywa ważną rolę w interakcji z działaniami w zakresie ryzyka operacyjnego. Zarządzanie przestępczością finansową pomaga w zapobieganiu i identyfikacji nadużyć finansowych. Grupa prowadzi również na bieżąco szeroko zakrojone szkolenia dla pracowników oraz posiada różne plany awaryjne i systemy zapasowe. Dane o stratach z tytułu ryzyka operacyjnego gromadzone są dla wszystkich jednostek Grupy CRR. Są one rozdzielone między kategorie ryzyka według umowy bazylejskiej w następujący sposób:

w mln €	2021	Udział	2020	Udział
Klienci, produkty i praktyki biznesowe	362	98,1%	68	68,0%
Oszustwa zewnętrzne	3	0,8%	4	4,3%
Rozliczanie, dystrybucja i zarządzanie procesami	2	0,5%	4	3,9%
Oszustwa wewnętrzne	1	0,4%	0	0,4%
Awarie technologii i infrastruktury	1	0,2%	11	10,7%
Katastrofy i bezpieczeństwo publiczne	0	0,1%	11	11,5%
Praktyki zatrudnienia i bezpieczeństwo pracy	0	0,0%	1	1,2%
Razem	369	100,0%	99	100,0%

Liczba strat operacyjnych	2021	Udział	2020	Udział
Klienci, produkty i praktyki biznesowe	10.211	44,9%	15.811	37,0%
Oszustwa zewnętrzne	10.906	48,0%	13.599	31,9%
Rozliczanie, dystrybucja i zarządzanie procesami	914	4,0%	1.178	2,8%
Oszustwa wewnętrzne	54	0,2%	67	0,2%
Awarie technologii i infrastruktury	462	2,0%	8.303	19,5%
Katastrofy i bezpieczeństwo publiczne	123	0,5%	3.568	8,4%
Praktyki zatrudnienia i bezpieczeństwo pracy	57	0,3%	162	0,4%
Razem	22.727	100,0%	42.688	100,0%

Pozostałe dane

(55) Sprawy sądowe w toku

RBI jest zaangażowany w różne postępowania prawne, regulacyjne lub arbitrażowe przed różnymi sądami i władzami, zazwyczaj wynikające ze zwykłego toku działalności w sprawach umownych, pracowniczych i innych.

Rezerwa jest tworzona tylko wtedy, gdy w wyniku zdarzenia przeszłego powstał prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek, płatność jest prawdopodobna, a kwotę można wiarygodnie oszacować. Ujawnia się zobowiązanie warunkowe, które powstało w wyniku zdarzenia przeszłego, chyba że płatności są bardzo mało prawdopodobne. Składnik aktywów warunkowych wynikający ze zdarzenia przeszłego jest ujawniany, jeśli istnieje wysokie prawdopodobieństwo jego wystąpienia. W poniższym opisie nie podano żadnej kwoty w przypadkach, w których zgodnie z MSR 37 byłoby to poważnie szkodliwe. W niektórych przypadkach rezerwa jest obliczana na podstawie portfela, ponieważ szacunek zobowiązania jest dzięki temu bardziej wiarygodny. RBI podzielił swoje rezerwy, aktywa i zobowiązania warunkowe na grupy: ochrona konsumentów, bankowość, egzekwowanie prawa przez organy regulacyjne i sprawy podatkowe.

Ochrona konsumentów

Bank RBI spotyka się z roszczeniami klientów w związku z kwestiami ochrony konsumentów. Większość roszczeń dotyczy postanowień umownych, które rzekomo naruszają prawo ochrony konsumentów lub inne przepisy. Ryzyko prawne związane z tymi roszczeniami zwiększa groźba uchwalenia przepisów o podłożu politycznym, co zwiększa poziom nieprzewidywalności.

Chorwacja

W Chorwacji, w sprawie wniesionej przez organizację ochrony konsumentów przeciwko Raiffeisenbank Austria, d.d., Chorwacja (RBHR) i innym chorwackim bankom, dwie klauzule stosowane w umowach kredytowych z konsumentami w latach 2003/2004-2008 zostały uznane za nieważne. Były to: klauzula waloryzacji stóp procentowych oraz klauzula indeksów CHF. Od decyzji w sprawie klauzuli o dostosowaniu stóp procentowych nie można się już odwoływać. Orzeczenie o nieważności klauzul indeksowych CHF zostało utrzymane w mocy przez Sąd Najwyższy i Chorwacki Sąd Konstytucyjny. RBHR rozważa możliwość zaskarżenia tej decyzji i w sierpniu 2021 roku złożyła wniosek do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Orzeczenie Trybunału w trybie prejudycjalnym może mieć wpływ na klauzule indeksowe CHF. Jednakże na podstawie wydanych już decyzji o nieważności klauzuli waloryzacji stóp procentowych i/lub klauzuli dotyczącej indeksu CHF, kredytobiorcy już teraz dochodzą roszczeń wobec RBHR. Ze względu na obecną niepewność co do przedawnienia, skuteczności klauzuli indeksowej CHF, dalszego postępowania, wyniku orzeczenia wstępnego oraz liczby kredytobiorców dochodzących tych roszczeń, skutków i ewentualnych szkód nie można w tym momencie ostatecznie określić. W tym kontekście rezerwa na bazie portfelowej została zwiększona do 56 mln EUR (w roku poprzednim: 34 mln EUR).

Polska

W Polsce toczy się wiele postępowań cywilnych dotyczących niektórych postanowień umownych związanych z kredytami hipotecznymi dla konsumentów denominowanymi w walutach obcych lub powiązanymi z walutą obcą. Na koniec grudnia 2021 roku łączna kwota będąca przedmiotem sporu w tych postępowaniach wynosiła około 1 994 mln PLN (434 mln EUR). Liczba pozwów sądowych stale rośnie. W związku z tym polski sąd zwrócił się do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ETS) o wyjaśnienie, czy niektóre klauzule tych umów nie naruszają prawa europejskiego i czy nie są nadużywane. Orzeczenie ETS (C-260/18), które zostało wydane w październiku 2019 r. w trybie prejudycjalnym, nie zawiera odpowiedzi dotyczącej całkowitej lub częściowej nieważności umów kredytowych, lecz jedynie wskazówki dotyczące interpretacji zasad, zgodnie z którymi sądy krajowe muszą orzekać w poszczególnych przypadkach. Zgodnie z tą zasadą umowa kredytowa, w której nie zawarto nieuczciwych warunków, powinna pozostać ważna, o ile jest to zgodne z prawem krajowym. Jednakże w zakresie, w jakim umowa kredytowa nie może być dłużej utrzymana w mocy bez nieuczciwego warunku, umowa jako całość staje się nieskuteczna. Jeśli nieskuteczność całej umowy kredytowej miałaby znaczące negatywne konsekwencje dla kredytobiorcy, nieuczciwy warunek może zostać zastąpiony skutecznym przez polskie sądy zgodnie z prawem krajowym. Konsekwencje nieważności umowy muszą być dokładnie przeanalizowane, tak aby kredytobiorca mógł rozważyć wszystkie potencjalnie negatywne konsekwencje nieważności. Konsekwencje unieważnienia nieważnej umowy kredytowej pozostają jednak niejasne i są potencjalnie dotkliwe dla kredytobiorcy - na przykład ze względu na obowiązek natychmiastowej spłaty, w tym kosztów wykorzystania kwoty kredytu. Nie wiadomo jeszcze, w jaki sposób zasady opracowane przez ETS będą stosowane w poszczególnych przypadkach w orzecznictwie krajowym.

W innej sprawie dotyczącej RBI, Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie zwrócił się do ETS o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w sprawie konstrukcji postanowień umownych dotyczących ustalania kursów kupna i sprzedaży waluty obcej w przypadku konsumenckich kredytów hipotecznych indeksowanych do waluty obcej.

W decyzji z dnia 18 listopada 2021 r. w sprawie C-212/20 ETS uznał, że treść klauzuli w umowie kredytowej, która ustala kursy kupna i sprzedaży waluty obcej, z którą powiązany jest kredyt, musi umożliwiać właściwie poinformowanemu i uważnemu konsumentowi zrozumienie, na podstawie jasnych i zrozumiałych kryteriów, w jaki sposób ustalany jest kurs wymiany waluty obcej wykorzystywany do obliczania wysokości rat spłaty. Na podstawie informacji podanych w takim postanowieniu konsument powinien mieć możliwość ustalenia w dowolnym momencie kursu wymiany stosowanego przez przedsiębiorcę. W uzasadnieniu ETS stwierdził, że postanowienie, które nie pozwala konsumentowi samodzielnie ustalić kursu wymiany, jest abuzywne. Ponadto ETS wskazał, że jeśli dany warunek umowy konsumenckiej jest nieuczciwy, sąd krajowy nie może dokonać wykładni tego warunku w celu usunięcia jego nieuczciwości, nawet jeśli taka wykładnia jest zgodna ze wspólnym zamiarem stron umowy. Jedynie w przypadku, gdy nieważność nieuczciwego warunku zobowiązywałaby sąd krajowy do unieważnienia całej umowy, narażając konsumenta na szczególnie niekorzystne konsekwencje, a tym samym nakładając na niego karę, sąd krajowy mógłby zastąpić ten warunek dodatkowym przepisem prawa krajowego. ETS nie wykluczył zatem całkowicie możliwości uzupełniania umowy przez sądy krajowe w takich przypadkach dodatkowymi przepisami prawa krajowego, ale luki nie mogą być wypełniane wyłącznie przepisami krajowymi o charakterze ogólnym, a taki środek zaradczy może być stosowany tylko w ściśle ograniczonych przypadkach wskazanych przez ETS. Jednakże ocena nieuczciwości warunków umownych, jak również decyzja o uzupełnieniu umowy po wyeliminowaniu nieuczciwych warunków umownych pozostają w kompetencji sądu krajowego. ETS w żaden sposób nie rozstrzygnął, czy w wyniku powyższych działań cały kontrakt walutowy powinien zostać uznany za nieważny.

Obecna praktyka orzecznicza polskich sądów jest już zgodna z orzeczeniem wstępnym ETS, a zatem jest niekorzystna dla banków posiadających kredyty hipoteczne indeksowane do waluty obcej. Odpowiednie klauzule mogą, w zależności od oceny właściwego sądu krajowego, nie spełniać wymogów określonych w powyższej decyzji ETS.

Od początku 2020 roku zaobserwowano znaczny wzrost liczby nowych spraw, spowodowany decyzją ETS oraz wzmocnionymi działaniami marketingowymi kancelarii prawnych działających na rzecz kredytobiorców. Wzrost ten został zaobserwowany nie tylko przez polski oddział RBI, ale przez wszystkie polskie banki posiadające portfele kredytów walutowych.

Ponadto polskie sądy zwracały się do ETS o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w innych postępowaniach cywilnych. Decyzja ta może prowadzić do dalszych wyjaśnień i mieć wpływ na sposób rozstrzygania przez polskie sądy krajowe spraw w toku związanych z kredytami walutowymi.

Na ocenę wpływu umów kredytowych powiązanych z walutą obcą lub denominowanych w walucie obcej może mieć również wpływ wynik toczącego się postępowania administracyjnego wszczętego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) przeciwko polskiemu oddziałowi RBI. Podstawą takiego postępowania administracyjnego jest między innymi domniemana praktyka naruszania zbiorowych interesów konsumentów, a także uznanie klauzul zawartych we wzorcach umów za niekorzystne. Na obecnym etapie nie jest pewne, jaki potencjalny wpływ mogą mieć te postępowania na umowy kredytowe powiązane z walutą obcą lub denominowane w walucie obcej oraz na RBI. Ponadto takie postępowania mogą prowadzić do nałożenia kar administracyjnych na polski oddział RBI, a w przypadku odwołań mogą skutkować wszczęciem postępowania sądowo-administracyjnego.

Ponadto Rzecznik Finansowy, działając w imieniu dwóch pożyczkobiorców, wszczął postępowanie cywilne przeciwko RBI, zarzucając mu stosowanie nieuczciwych praktyk handlowych wobec konsumentów w sprawie, w której RBI - po wypowiedzeniu umowy pożyczki - zażądał pełnej kwoty pierwotnie udzielonej pożyczki, bez jakichkolwiek spłat

dokonanych w międzyczasie, jak również kwot należnych za korzystanie z kapitału przez pożyczkobiorców, w oparciu o zasadę bezpodstawnego wzbogacenia, i zażądał zaprzestania tej praktyki.

Pod koniec grudnia 2020 roku Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) podjął inicjatywę mającą na celu rozwiązanie toczącej się publicznej debaty systemowej oraz towarzyszącej jej rosnącej liczby sporów prawnych dotyczących kredytów hipotecznych powiązanych z walutą obcą lub denominowanych w walucie obcej (głównie we frankach szwajcarskich). Zgodnie z propozycją KNF, banki działające w Polsce zostały poproszone o ocenę koncepcji ewentualnej dobrowolnej ugody z klientami korzystającymi z kredytów hipotecznych w CHF, zgodnie z którą kredyty tych klientów byłyby traktowane z mocą wsteczną tak, jakby zostały udzielone w złotych polskich, a ich oprocentowanie byłoby oparte na stawce WIBOR (powiększonej o marżę, która historycznie była stosowana do innych kredytów złotych). Pod względem finansowym proponowany schemat rozliczeń nie tylko usunąłby zatem kontrowersyjny element z kredytów hipotecznych w CHF - mianowicie podstawę ustalania kursu wymiany - ale także całkowicie wyeliminowałby ryzyko walutowe z mocą wsteczną i przeniósłby odpowiednie obciążenie finansowe na bank. RBI ostatecznie zdecydował o wycofaniu się z grupy roboczej powołanej do analizy propozycji KNF, ponieważ w opinii RBI propozycja ta nie stanowiłaby sprawiedliwego społecznie i zrównoważonego ekonomicznie rozwiązania; w szczególności proponowany system naprawczy - oparty na dobrowolności - nie zapewniałby wystarczającej pewności prawnej i nie byłby odpowiedni do wykluczenia dalszych sporów sądowych w tej samej lub powiązanych sprawach.

W tym kontekście, a także z uwagi na dostrzeganą obecnie niespójność praktyki sądowej w zakresie wykładni polskich przepisów, Prezes Sądu Najwyższego zapowiedziała w dniu 29 stycznia 2021 roku złożenie do Sądu Najwyższego wniosku o wydanie orzeczenia wiodącego w odniesieniu do pewnych kluczowych kwestii uznanych za kluczowe dla rozstrzygnięcia toczących się sporów sądowych dotyczących kredytów hipotecznych powiązanych z walutą obcą lub denominowanych w walucie obcej. Decyzja Sądu Najwyższego ma na celu ujednolicenie rozbieżnej obecnie praktyki decyzyjnej polskich sądów i wyjaśnienie kwestii, w których istnieje jedynie fragmentaryczne lub niespójne orzecznictwo. Pytania opublikowane przez Sąd Najwyższy miałyby dotyczyć kwestii, czy i w jakiej formie kredyt hipoteczny może być utrzymany, jeśli klauzule umowne dotyczące ustalania kursu wymiany walut w umowie kredytowej zostaną uznane za nieważne, a także kwestii prawnych związanych z ewentualnym odstąpieniem od umowy między stronami, w tym okresu przedawnienia poszczególnych roszczeń, jeśli umowa kredytowa stanie się nieważna w całości z powodu potencjalnie nieważnej klauzuli. RBI ma nadzieję, że te wiodące decyzje doprowadzą do wyjaśnienia licznych postępowań toczących się przed polskimi sądami i - patrząc w przyszłość - na tej podstawie również do możliwego do opanowania rozwiązania problemu walutowych kredytów hipotecznych jako całości.

RBI utworzył rezerwę na pozwy sądowe wniesione w Polsce. Ponieważ z roszczeniami wystąpiło kilku klientów, rezerwa ta opiera się na podejściu statystycznym, uwzględniającym zarówno dane statystyczne, tam gdzie jest to właściwe, jak i opinie ekspertów. Oszacowano możliwe scenariusze decyzyjne i oczekiwane wskaźniki strat dla każdego scenariusza. Oczekiwane obciążenie opiera się na kredytach udzielonych przez klientów, którzy pozwali lub mają zamiar pozwać bank. Aby obliczyć wpływ finansowy dla każdego scenariusza, żadaną kwotę mnoży się przez szacowany wpływ środków finansowych w danym scenariuszu oraz prawdopodobieństwo, że bank będzie musiał ostatecznie wypłacić odszkodowanie klientowi. W przypadku wpływów, co do których zakłada się, że nie nastąpią w ciągu jednego roku, stosuje się odpowiednią stopę dyskontową. Wpływ finansowy poszczególnych scenariuszy jest ważony na podstawie opinii ekspertów. Rezerwa z tego tytułu została zwiększona do 364 mln EUR (w roku poprzednim: 89 mln EUR). Główna niepewność przy obliczaniu rezerw wynika z potencjalnie większej liczby pozwów sądowych oraz wzrostu prawdopodobieństwa przegrania spraw sądowych.

Przy obliczaniu rezerwy CHF na pozwy sądowe złożone w Polsce konieczne jest sformułowanie opinii na temat kwestii, które są z gruntu niepewne, takich jak orzeczenia organów regulacyjnych, liczba przyszłych skarg, stopień ich uwzględnienia oraz wpływ decyzji prawnych, które mogą mieć znaczenie dla otrzymanych roszczeń. Łączna kwota przewidziana na kredyty w CHF w Polsce stanowi najlepszy szacunek RBI dotyczący prawdopodobnych przyszłych kosztów. Jednakże nadal istnieje szereg czynników ryzyka i niepewności, w związku z czym koszty mogą różnić się od szacunków i założeń RBI, co może skutkować koniecznością utworzenia dalszych rezerw. W związku z tym negatywna dla banku decyzja prawna może doprowadzić do znacznego zwiększenia rezerwy.

W RBI pozostało do spłaty około 31 000 kredytów we frankach szwajcarskich. Obejmują one kredyty, co do których nie przewiduje się, że będą przedmiotem sporów sądowych. Łączna kwota przewidziana na kredyty w CHF w Polsce stanowi najlepsze oszacowanie przez RBI przyszłego wpływu korzyści ekonomicznych. Niemniej jednak przy obliczaniu rezerwy CHF na pozwy wniesione w Polsce konieczne jest sformułowanie opinii na temat kwestii, które z natury rzeczy są niepewne, takich jak orzeczenia organów regulacyjnych, liczba przyszłych pozwów, prawdopodobieństwo przegrania spraw sądowych oraz wpływ decyzji sądowych prowadzących do negatywnych scenariuszy.

Wrażliwość poszczególnych parametrów na zmianę o 10 punktów procentowych, przy wszystkich innych parametrach utrzymanych na stałym poziomie, jest następująca:

w mln €	2021		2020	
	Wzrost o 10 punktów procentowych	Spadek o 10 punktów procentowych	Wzrost o 10 punktów procentowych	Spadek o 10 punktów procentowych
Zmiana liczby przyszłych sporów	36	-36	8	-8
Zmiana prawdopodobieństwa przegrania spraw sądowych	47	-47	15	-15
Zmiana w scenariuszu negatywnym	22	-22	9	-9

Rumunia

W październiku 2017 roku Urząd Ochrony Konsumentów (ANPC) nakazał rumuńskiemu bankowi sieciowemu, Raiffeisen Bank SA z siedzibą w Bukareszcie, zaprzestanie domniemanej praktyki polegającej na nieinformowaniu klientów o przyszłych zmianach stopy procentowej pobieranej od klientów. Zamówienie nie oznacza zwrotu pieniędzy ani wypłaty z Raiffeisen Bank SA, Bukareszt. Nie można jednak wykluczyć ewentualnych roszczeń o zwrot pieniędzy zgłaszanych przez klientów. Rumuński bank sieciowy, Raiffeisen Bank SA z siedzibą w Bukareszcie, zaskarżył to postanowienie i uzyskał zawieszenie wykonania do czasu podjęcia ostatecznej decyzji. Postępowanie to znajduje się obecnie w fazie odwoławczej, a pierwsza decyzja została podjęta na korzyść ANPC. Biorąc pod uwagę obecną niepewność, dokładne określenie ilościowe negatywnych skutków finansowych nie jest możliwe. Jednak według oceny Raiffeisen Bank SA, Bukareszt, opartej na obecnie znanych czynnikach, skutki te w najgorszym przypadku mogą wynieść 56 mln EUR. W związku z tym utworzono rezerwę w wysokości 27 mln EUR (w roku poprzednim: 14 mln EUR).

Ponadto Raiffeisen Bank S.A. z siedzibą w Bukareszcie jest zaangażowany w szereg postępowań sądowych, w tym pozwów zbiorowych, a także w postępowania administracyjne ANPC, w szczególności w związku z kredytami konsumenckimi i umowami dotyczącymi rachunków bieżących. Postępowanie opiera się zasadniczo na zarzutach, że niektóre postanowienia umowne i praktyki Raiffeisen Bank S.A. naruszają prawa i przepisy dotyczące ochrony konsumentów. Takie postępowania mogą skutkować karami administracyjnymi, nieważnością klauzul umownych oraz zwrotem niektórych opłat lub części odsetek naliczonych klientom w przeszłości.

Usługi bankowe

RBI i jego podmioty zależne świadczą usługi dla klientów korporacyjnych, które zwiększają ryzyko sporów sądowych na poziomie operacyjnym. Najbardziej znaczące przypadki to:

Po ogłoszeniu niewypłacalności Alpine Holding GmbH (Alpine) w 2013 r. inwestorzy detaliczni w Austrii złożyli szereg pozwów przeciwko RBI i innej instytucji kredytowej w związku z obligacjami wyemitowanymi przez Alpine w 2012 r. o łącznej kwocie nominalnej 100 mln euro. Roszczenia wobec RBI zostały wniesione albo bezpośrednio przez indywidualnych inwestorów, albo za pośrednictwem zebranych roszczeń inwestorów i wynoszą około 10 mln EUR. Zarzuca się między innymi, że banki działały jako współzarządzający emisją obligacji i były świadome problemów finansowych Alpine w czasie emisji lub przynajmniej powinny były być ich świadome. Powinni więc byli wiedzieć, że Alpine nie jest w stanie spłacić obligacji zgodnie z ich warunkami. Powodowie twierdzą, że prospekt rynków kapitałowych dotyczący obligacji wprowadzał w błąd i był niekompletny oraz że współzarządzający, w tym RBI, którzy byli również zaangażowani w przygotowanie prospektu, wiedzieli o tym.

W pierwszym kwartale 2021 roku RBI dowiedział się o pozwie, który indonezyjska firma złożyła przeciwko niemu w Dżakarcie już w listopadzie 2020 roku. Domniemane roszczenie o odszkodowanie za szkody majątkowe szacuje się na około 129 mln USD (114 mln EUR), a roszczenie o odszkodowanie za szkody niemajątkowe na 200 mln USD (177 mln EUR). Zatrudniono indonezyjską firmę prawniczą i wyznaczono termin rozprawy sądowej w Sądzie Rejonowym Południowej Dżakarty.

W sierpniu 2019 roku RBI złożył skargę (CI Proceedings) na kwotę około 44 mln EUR przeciwko spółce będącej rezydentem Kajmanów, niektórym jej podmiotom zależnym oraz byłemu podmiotowi zależnemu (łącznie zwanym Pozwanymi z Kajmanów) w Sądzie na Kajmanach, Grand Court of the Cayman Islands, Financial Services Division. W niniejszym postępowaniu CI RBI twierdzi, że pozwani z Kajmanów uczestniczyli w transakcjach mających na celu oszukanie wierzycieli oraz w oszukańczej zмовie mającej na celu wyrządzenie szkody RBI poprzez przeniesienie aktywów w celu udaremnienia roszczeń RBI z tytułu serii gwarancji spółki dominującej. Ponadto RBI twierdzi, że transfery te miały miejsce za kwotę niższą od wartości lub bez żadnego wynagrodzenia między pozwanymi z Kajmanów. We wrześniu 2019 roku RBI uzyskał nakaz przeciwko jednemu z Pozwanych z Kajmanów ograniczający jego uprawnienia do dysponowania swoim majątkiem do czasu zakończenia Postępowania CI. Podobny nakaz został uzyskany przez RBI przeciwko innemu pozwanemu z Kajmanów w maju 2020 roku (razem: nakazy zamrożenia). W listopadzie 2019 r. przeciwko RBI zostało wniesione roszczenie wzajemne w wysokości 203 mln EUR przez niektórych pozwanych z Kajmanów w postępowaniu CI. Z perspektywy RBI to powództwo wzajemne, oparte na dokumentach, których pozwani z Kajmanów odmawiają ujawnienia, jest całkowicie bezpodstawne. W lipcu 2021 roku RBI złożył wniosek o zmianę roszczenia w postępowaniu CI w celu uwzględnienia dodatkowego pozwanego i uzyskania dalszych odszkodowań oraz innych powiązanych zadośćuczynień. Całkowita kwota, której domaga się RBI w postępowaniu CI, wyniosłaby zatem około 87 mln EUR plus odsetki i koszty. Jednak roszczenie to nie zostało jeszcze rozstrzygnięte. W grudniu 2021 r. Sąd Apelacyjny na Kajmanach wydał orzeczenie w sprawie odwołania od nakazów zamrożenia wniesionego przez dwóch pozwanych z Kajmanów. Sąd Apelacyjny odmówił uchylenia postanowień o zabezpieczeniu, które w związku z tym pozostają w mocy. Postępowanie CI jest w toku i nie zostało jeszcze

zakończone. W styczniu 2021 roku RBI wniósł do Międzynarodowego Centrum Arbitrażowego w Wiedniu (VIAC) pozew arbitrażowy o zapłatę około 87 milionów euro wraz z odsetkami i kosztami przeciwko jednemu z pozwanych, obecnie zarejestrowanemu na Wyspach Marshalla ("arbitraż VIAC"). Pozwany w arbitrażu VIAC jest odpowiedzialny wobec RBI na podstawie gwarancji udzielonych przez tę firmę na rzecz RBI.

W 2013 r. spółka cypryjska (powód cypryjski) wniosła roszczenie o odszkodowanie w wysokości około 43 mln EUR przeciwko słowackiej spółce zależnej RBI, Tatra banka, a.s. (Tatra banka). W styczniu 2016 r. powód cypryjski złożył wniosek o zwiększenie kwoty roszczenia o 84 mln EUR, który został zatwierdzony przez sąd. Oznacza to, że łączna kwota roszczeń w tym postępowaniu wynosi około 127 mln euro. Postępowanie to opiera się na podobnych podstawach jak roszczenie klienta Tatra banka (klienta słowackiego), które w międzyczasie zostało w całości oddalone przez sądy słowackie. Cypryjski powód, który złożył pozew, przejął roszczenie od udziałowca słowackiej spółki holdingowej klienta. Powód cypryjski twierdzi, że Tatra banka naruszył swoje zobowiązania umowne wobec klienta słowackiego, odmawiając bez podania przyczyny dokonywania płatności z rachunku powoda słowackiego, a także nie przedłużając linii kredytowych, mimo że wcześniej wyraził na to zgodę, co spowodowało, że klient słowacki nie był w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań płatniczych wobec partnerów biznesowych i musiał zaprzestać działalności gospodarczej. Według powoda cypryjskiego doprowadziło to do zaprzestania działalności gospodarczej, a następnie do upadłości klienta słowackiego, a tym samym do straty udziałowca spółki holdingowej z powodu utraty wartości udziałów w przedsiębiorstwie. Następnie wspólnik ten przeniósł swoją wierzytelność na powoda cypryjskiego. Powód cypryjski twierdzi, że Tatra banka działał z naruszeniem dobrych obyczajów i wbrew zasadom uczciwego prowadzenia działalności gospodarczej, i żąda od Tatra banka wypłaty odszkodowania odpowiadającego utracie wartości akcji spółki holdingowej. W listopadzie 2019 r. sąd pierwszej instancji oddalił powództwo w całości. Powód cypryjski odwołał się od tego wyroku w styczniu 2020 roku. Postępowania te są nadal w toku.

W kwietniu 2018 roku Raiffeisen Bank Polska S.A. (RBPL), dawna polska spółka zależna RBI, została pozwana przez byłego klienta na kwotę około 203 mln PLN (44 mln EUR). Zgodnie z pozwem, RBPL zablokował kredyt w rachunku bieżącym na rachunku kredytowym klienta na sześć dni kalendarzowych w 2014 r. bez formalnego uzasadnienia. Powód twierdził, że blokada rachunku spowodowała straty i utracę korzyści, ponieważ płynność finansowa klienta była regularnie zakłócana i nie mógł on zastąpić kredytowych źródeł finansowania na zablokowanym rachunku przepływami środków z innych źródeł. Towarzyszyło temu zmniejszenie zapasów i dostępnych kredytów kupieckich, a także ogólne pogorszenie wyników finansowych i reputacji firmy klienta. Przedsiębiorstwo RBPL twierdziło, że zamrożenie było uzasadnione prawnie i zostało dokonane na podstawie dostępnych informacji. W trakcie sprzedaży głównej działalności bankowej RBPL bankowi BGZ BNP Paribas S.A., powództwo przeciwko RBPL zostało przeniesione na bank BGZ BNP Paribas S.A. Niemniej jednak wszelkie negatywne konsekwencje finansowe związane z tym postępowaniem nadal ponosi RBI.

W lutym 2020 roku do Raiffeisen-Leasing GmbH (RL) w Austrii wpłynął pozew o zapłatę kwoty około 43 milionów euro. Powód domaga się odszkodowania, twierdząc, że RL naruszył swoje zobowiązania wynikające z umowy deweloperskiej. Na pierwszej rozprawie sąd wskazał, że jego zdaniem roszczenie powoda uległo przedawnieniu i jest bezpodstawne. Z tego powodu sąd ogłosił zamknięcie rozprawy. Orzeczenie zostanie wydane na piśmie. Zdaniem RL i jej prawników, jest bardzo mało prawdopodobne, aby to roszczenie zostało rozpatrzone pozytywnie, zwłaszcza w świetle faktu, że podobne roszczenie powoda zostało odrzucone przez austriacki Sąd Najwyższy we wcześniejszym sporze prawnym. W tej sprawie dwa wnioski o pomoc prawną złożone przez powoda zostały już odrzucone przez Sąd Gospodarczy w Wiedniu z powodu bezprawnego nadużycia prawa. W oparciu o wynik pierwszej rozprawy można się spodziewać, że sąd odrzuci pozew, w którym to przypadku powód ma prawo do odwołania się.

We wrześniu 2020 roku Raiffeisen-Leasing Immobilienmanagement GmbH (RIM), spółka zależna należąca w 100% do Raiffeisen-Leasing Gesellschaft m.b.H., otrzymała pozew wniesiony przez włoską spółkę do sądu w Brescii we Włoszech. Powód domaga się odszkodowania w wysokości ok. 30 mln euro z powodu domniemanego naruszenia umowy wspólników w związku ze wspólną realizacją centrum wyprzedaży fabrycznych we Włoszech. Umowa konsorcjum między RIM a powodem została zawarta w 2011 roku przy okazji utworzenia wspólnej spółki projektowej. W 2012 roku okazało się jednak, że różne warunki realizacji projektu nie mogą zostać spełnione. W związku z tym RIM odstąpiła od realizacji projektu i sprzedała swoje udziały w spółce projektowej powodowi. Powód twierdzi obecnie, że powstrzymując się od kontynuowania projektu, RIM naruszyła pierwotne porozumienie akcjonariuszy. W czerwcu 2021 r. sąd stwierdził brak swojej właściwości w tej sprawie i orzekł, że właściwy jest Sąd Okręgowy w Mediolanie. Strony miały trzy miesiące na wznowienie sprawy w Mediolanie. Firma RIM odwołała się od tej decyzji, argumentując, że sąd nie wypowiedział się na temat możliwości zastosowania klauzuli arbitrażowej. W sierpniu 2021 roku, pomimo toczącego się postępowania odwoławczego, powód złożył wniosek o wznowienie postępowania przeciwko RIM przed Sądem Okręgowym w Mediolanie. Wznowienie postępowania dotyczy tego samego roszczenia, które jest przedmiotem toczącego się postępowania. Roszczenie wysunięte przeciwko RIM i potencjalne ryzyko pozostają zatem bez zmian. Oczekuje się zawieszenia postępowania przed Sądem Okręgowym w Mediolanie do czasu wydania orzeczenia w sprawie odwołania.

Egzekwowanie przepisów przez organy regulacyjne

RBI i jego podmioty zależne podlegają licznym krajowym i międzynarodowym organom regulacyjnym.

W wyniku kontroli przeprowadzonej przez rumuński Trybunał Obrachunkowy w zakresie działalności gospodarczej spółki Aedificium Banca pentru Locuinte S.A. (RBL), (dawniej Raiffeisen Banca pentru Locuinte S.A.), towarzystwo budowlane i spółka zależna Raiffeisen Bank S.A., Bukareszt, Trybunał Obrachunkowy stwierdził, że wykryto pewne niedociągnięcia i że nie zostały spełnione warunki wypłaty państwowych dotacji dla towarzystw budowlanych. Istnieje domniemanie, że takie

dotacje będą musiały zostać zwrócone. Jeśli RBL nie odzyska tych kwot od swoich klientów lub nie przedstawi wystarczającej dokumentacji, może zostać pociągnięty do odpowiedzialności za wypłatę tych środków. RBL zakwestionowała ustalenia kontroli rumuńskiego Trybunału Obrachunkowego w postępowaniu sądowym i wygrała sprawę w odniesieniu do najistotniejszych domniemyanych uchybień. Złożono odwołanie do Sądu Najwyższego i Sądu Kasacyjnego. W listopadzie 2020 r. Najwyższy Sąd Kasacyjny uchylił poprzednią decyzję sądu i potwierdził stanowisko rumuńskiego Trybunału Obrachunkowego. Na wniosek RBL Najwyższy Trybunał Sprawiedliwości i Sąd Kasacyjny zwróciły się do Trybunału Konstytucyjnego o rozstrzygnięcie, czy Trybunał Obrachunkowy był zasadniczo uprawniony do kontroli RBL. Postępowanie jest nadal w toku i w zależności od jego wyniku RBL może wnieść nadzwyczajną skargę na decyzję Najwyższego Sądu Kasacyjnego. Biorąc pod uwagę obecną niepewność, nie jest możliwe dokładne określenie negatywnego wpływu finansowego. Przewiduje się jednak, że zwrot dotacji i ewentualne kary nie przekroczą 53 mln EUR. W związku z tym utworzono rezerwę w wysokości 23 mln EUR (rok poprzedni: 19 mln EUR).

W marcu 2018 r. w ramach administracyjnego postępowania karnego na RBI nałożono grzywnę administracyjną w wysokości 2,7 mln EUR (obliczoną na podstawie skonsolidowanego rocznego obrotu RBI i wynoszącą 0,06 procent ostatniego dostępnego skonsolidowanego obrotu rocznego) za domniemane nieprzestrzeganie formalnych obowiązków dokumentacyjnych w związku z zasadą "znaj swojego klienta". Zgodnie z interpretacją austriackiego Urzędu ds. Rynku Finansowego (FMA), RBI nie dopełnił tych obowiązków administracyjnych w kilku indywidualnych przypadkach. FMA nie twierdzi, że miało miejsce pranie pieniędzy lub jakiegokolwiek inne przestępstwo, ani że istniało jakiegokolwiek podejrzenie lub związek z czynem przestępczym. Bank RBI uznał, że właściwie wypełnił wszystkie zobowiązania dotyczące należytej staranności w odniesieniu do wymogów zasady "znaj swojego klienta" i odwołał się od decyzji o nałożeniu grzywny w całości. Federalny Sąd Administracyjny potwierdził decyzję FMA w pierwszej instancji, od której jednak RBI odwołał się w całości do Austriackiego Sądu Administracyjnego. W grudniu 2019 roku Sąd Administracyjny uchylił decyzję niższych instancji administracyjnych w ramach tego odwołania i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez Federalny Sąd Administracyjny. W ponownym postępowaniu Federalny Sąd Administracyjny ponownie potwierdził decyzję FMA z dnia 6 maja 2021 roku, ale obniżył karę administracyjną do 824 tysięcy euro i ponownie zezwolił na złożenie odwołania do Sądu Administracyjnego. W związku z tym RBI złożył odwołanie po raz drugi i sprawa jest obecnie ponownie rozpatrywana przez Sąd Administracyjny.

W sierpniu 2021 roku na RBI nałożono grzywnę administracyjną w wysokości 167 tysięcy euro w kontekście postępowania administracyjnego dotyczącego pełnienia przez bank funkcji banku powierniczego dla funduszy UCITS. Zarzut FMA dotyczył faktu, że w okresie od marca 2016 r. do stycznia 2019 r. w imieniu firmy inwestycyjnej założono tylko jeden rachunek depozytu zabezpieczającego, zamiast oddzielnych rachunków depozytowych dla każdego funduszu. W opinii FMA oznaczało to, że RBI nie zapewnił, by aktywa mogły być w każdej chwili jednoznacznie przypisane do danego funduszu. We wrześniu 2021 roku RBI złożył odwołanie od decyzji FMA o nałożeniu kary, które zostało przekazane do Federalnego Sądu Administracyjnego.

We wrześniu 2018 r. w postępowaniu administracyjnym nałożono na RBPL dwie kary administracyjne w łącznej wysokości 55 mln PLN (12 mln EUR) za domniemane niewypełnienie obowiązków depozytariusza i likwidatora niektórych funduszy inwestycyjnych. RBPL jako depozytariusz funduszy inwestycyjnych, wiosną 2018 r. przejął rolę likwidatora niektórych funduszy. Według oceny Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), RBPL nie dopełnił pewnych obowiązków w roli depozytariusza i likwidatora funduszy. W trakcie transakcji związanych ze sprzedażą głównej działalności bankowej RBPL Bankowi BGZ BNP Paribas S.A., RBI przejął odpowiedzialność za opisane postępowania administracyjne i związane z nimi kary. RBI złożył odwołanie od wszystkich kar. We wrześniu 2019 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny uwzględnił skargę RBI w odniesieniu do kary w wysokości 5 mln PLN (1 mln EUR) związanej z obowiązkami RBPL jako banku depozytariusza i uchylił decyzję KNF w całości. KNF odwołała się jednak od tej decyzji. W odniesieniu do grzywny w wysokości 50 mln PLN (11 mln EUR) związanej z pełnieniem przez RBPL funkcji likwidatora, Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił skargę i utrzymał w mocy decyzję KNF w całości. RBI złożył odwołanie do Naczelnego Sądu Administracyjnego, ponieważ uważa, że RBPL w pełni wywiązał się ze wszystkich swoich zobowiązań.

W styczniu 2021 r. złożono pozew zbiorowy przeciwko RBI, konsolidujący roszczenia posiadaczy certyfikatów czterech wymienionych powyżej funduszy inwestycyjnych, które są obecnie w likwidacji. Kwota będąca przedmiotem sporu w tej sprawie wynosi około 51 mln PLN (11 mln EUR). Skarżący domagają się ustalenia odpowiedzialności RBI za rzekome niedostateczne wykonywanie obowiązków przez RBPL/RBI jako bank powierniczy. Takie stwierdzenie zabezpieczyłoby i ułatwiło powodom dochodzenie roszczeń finansowych w dalszych postępowaniach sądowych.

Ponadto RBI otrzymał szereg zawiadomień o roszczeniach od BNP w związku z pewnymi transakcjami bankowymi, w przypadku których BNP jest następcą prawnym RBPL. Te zawiadomienia o roszczeniach dotyczą głównie postępowań administracyjnych prowadzonych przez KNF w związku z domniemywanymi uchybieniami ze strony RBPL/BNP jako powiernika funduszy inwestycyjnych i mogą skutkować nałożeniem kar pieniężnych. Ponadto inwestorzy zgłosili roszczenia wobec BNP w tym zakresie. RBI udziela BNP pomocy w tym zakresie.

W marcu 2021 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie nałożył na RBI grzywnę w wysokości około 15 mln PLN (3 mln EUR). Kara wynikała z decyzji Prezesa UOKiK w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w związku ze sprzedażą przez Polbank EFG (którego następcą prawnym był RBPL) swoim klientom produktów inwestycyjnych powiązanych z ubezpieczeniami. Sąd Apelacyjny nie uznał przyznania BNP wspomnianego postępowania w planie podziału w związku ze sprzedażą głównej działalności bankowej RBPL i dlatego w wyroku wymienił RBI (jako następcę prawnego RBPL). Od tego wyroku przysługuje jeszcze skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego.

W listopadzie 2020 r. Federalna Izba Pracy (BAK) wniosła do Sądu Handlowego w Wiedniu powództwo o wydanie nakazu przeciwko Raiffeisen Bausparkasse Österreich Gesellschaft m.b.H. (RBSPK), spółce zależnej będącej w całości własnością RBI. RBSPK wypowiedziało długoterminowe umowy z towarzystwami budowlanymi na łączną kwotę około 93 mln EUR. Minimalne oprocentowanie tych lokat oszczędnościowych o dziennym terminie zapadalności wynosiło od 1 do 4,5 procent rocznie. BAK twierdzi, że RBSPK nie miało prawa do rozwiązania tych umów, natomiast RBSPK jest zdania, że umowy te stanowią zobowiązanie ciągłe, które może zostać rozwiązane za odpowiednim wypowiedzeniem zgodnie z prawem austriackim. W sierpniu 2021 roku RBSPK otrzymało orzeczenie sądu, że rozwiązanie umów z kasami mieszkaniowymi było niezgodne z prawem. RBSPK odwołało się od tej decyzji sądu pierwszej instancji.

Sprawy podatkowe

RBI jest zaangażowany lub oczekuje się, że będzie zaangażowany w różne audyty podatkowe, kontrole podatkowe i postępowania podatkowe. RBI jest zaangażowany między innymi w następujące istotne postępowania podatkowe:

W Niemczech w związku z podatkiem od transferu nieruchomości dokonano lub zostanie dokonana nadzwyczajna płatność podatku w wysokości około 23 mln EUR, na którą utworzono odpowiednie rezerwy. Ponadto za opóźnienia w płatnościach mogą być naliczane odsetki i kary.

W Rumunii w wyniku kontroli podatkowej zapłacono podatek w nadzwyczajnej wysokości około 30 mln EUR oraz około 20 mln EUR tytułem kar.

W ramach kontroli podatkowych za lata 2001-2005 oraz 2006-2011 odsetki związane z transakcjami zabezpieczającymi kapitał własny Grupy (hedging kapitałowy) oraz koszty IPO banku RBI zostały uznane za niestanowiące kosztów uzyskania przychodu. RBI odwołał się od tego orzeczenia do Federalnego Sądu Skarbowego (BFG), który uwzględnił odwołanie RBI 2021 w całości, co spowodowało zwrot podatku dla RBI w wysokości około 14 milionów euro (wraz z odsetkami). Urząd złożył nadzwyczajne odwołanie od orzeczenia BFG do Austriackiego Sądu Administracyjnego.

(56) Pozostałe porozumienia

Raiffeisen-Kundengarantiegemeinschaft Österreich (RKÖ)

RBI AG jest członkiem Stowarzyszenia Raiffeisen-Kundengarantiegemeinschaft Österreich (RKÖ). Członkowie stowarzyszenia przyjmują na siebie zobowiązanie umowne, na mocy którego solidarnie gwarantują terminowe wywiązanie się ze wszystkich depozytów klientów i emisji własnych niewypłacalnego członka stowarzyszenia do wysokości limitu wynikającego z sumy indywidualnej nośności pozostałych członków stowarzyszenia. Indywidualna zdolność przewozowa członka stowarzyszenia jest określana na podstawie swobodnie wykorzystywanych rezerw, z uwzględnieniem odpowiednich przepisów austriackiej ustawy o bankowości.

Ze względu na zmiany prawne i regulacyjne oraz wprowadzenie systemu ochrony opartego na instytucjach, Stowarzyszenie Gwarancji Klienta Raiffeisen Austria (RKÖ) i jego instytucje członkowskie postanowiły w 2019 r. zaprzestać prowadzenia programu dla nowych transakcji. W związku z tym ochrona klientów RKÖ ma zastosowanie wyłącznie do zarejestrowanych roszczeń wobec instytucji członkowskich, które wpłynęły przed 1 października 2019 r. Prawa klientów wynikające z ustawowej gwarancji depozytów pozostają nienaruszone i pozostają w pełnej mocy.

System bezpieczeństwa instytucji (R-IPS)

W dniu 21 grudnia 2020 r. Raiffeisen Bank International AG, Regionalne Banki Raiffeisena i Banki Raiffeisena złożyły wnioski do FMA i EBC o ustanowienie nowego systemu ochrony instytucji (Raiffeisen-IPS) obejmującego RBI i jego austriackie banki zależne, wszystkie Regionalne Banki Raiffeisena i Banki Raiffeisena oraz o wystąpienie do spółdzielni pod nazwą Österreichische Raiffeisen-Sicherungseinrichtung eGen w celu zapewnienia ustawowej ochrony depozytów i rekompensaty dla inwestorów w rozumieniu ESAEG. Zawarto umowy o odpowiedzialności kontraktowej lub statutowej, które wzajemnie zabezpieczają uczestniczące instytucje, a w szczególności zapewniają im płynność i wypłacalność w razie potrzeby.

Ten nowy Raiffeisen IPS został prawomocnie zatwierdzony przez EBC w dniu 12 maja 2021 r. oraz przez FMA w dniu 18 maja 2021 r. Ponadto ten nowy IPS został uznany przez FMA za system gwarantowania depozytów i rekompensat dla inwestorów zgodnie z ESAEG w dniu 28 maja 2021 r. Zgodnie z przepisami prawnymi ESAEG instytucje należące do Grupy Bankowej Raiffeisen wycofały się z austriackiego systemu gwarantowania depozytów (ESA) w dniu 29 listopada 2021 r.

Istniejące wcześniej systemy ochrony instytucji na poziomie federalnym i regionalnym (B-IPS, L-IPS) zostały rozwiązane zgodnie z decyzją w sprawie Raiffeisen-IPS w czerwcu 2021 r., a ich specjalne aktywa zostały przeniesione do nowego Raiffeisen-IPS. Österreichische Raiffeisen-Sicherungseinrichtung eGen (ORS, dawniej Sektorrisiko eGen) będzie odpowiedzialny za wczesną identyfikację ryzyka i sprawozdawczość w zakresie Raiffeisen-IPS, a w szczególności za zarządzanie środkami funduszu IPS i funduszu ustawowej gwarancji depozytów. System IPS Raiffeisen jest kontrolowany przez ogólną radę ds. ryzyka, w skład której wchodzi przedstawiciele RBI, Raiffeisen Landesbanken oraz przedstawiciele banków Raiffeisen. W realizacji zadań wspierają ją m.in. wojewódzkie rady ds. ryzyka na szczeblu prowincji federalnych.

(57) Transakcje powiernicze zgodnie z paragrafem 48 (1) BWG

Transakcje powiernicze niewykazane w bilansie zostały zawarte z następującymi podmiotami na dzień bilansowy:

w mln €	2021	2020
Majątek powierniczy	220	228
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	213	220
Inwestycje i papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	7	7
Zobowiązania powiernicze	220	228
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	80	87
Zobowiązania wobec klientów	133	134
Inne zobowiązania powiernicze	7	7

Aktywa ogółem w zarządzaniu:

w mln €	2021	2020
Fundusze inwestycyjne	34.899	28.637
Fundusze akcyjne i mieszane	23.502	16.409
Fundusze obligacji	10.853	11.668
Inne	544	559
Fundusze specjalne	17.335	12.375
Fundusze nieruchomości	366	318
Fundusze emerytalne	5.660	5.132
Dyskrecjonalnie zarządzane portfele klientów	1.440	1.167
Inne instytucje inwestycyjne	140	110
Razem	59.840	47.739

(58) RBI jako Leasingodawca

Poniższa tabela przedstawia przychody z tytułu leasingu finansowego i operacyjnego:

w mln €	2021	2020
Leasing finansowy	119	125
Przychody finansowe z tytułu inwestycji netto w leasing	119	125
Leasing operacyjny	78	76
Przychody z tytułu leasingu	78	76
Razem	197	201

Nie występują przychody leasingowe z tytułu zmiennych opłat leasingowych, które nie są uzależnione od indeksu lub stopy procentowej.

Leasing finansowy

Aktywa finansowane w ramach leasingu finansowego dzieli się w następujący sposób, odpowiadające im wartości księgowe wykazuje się w bilansie w pozycji aktywa finansowe - amortyzowany koszt:

w mln €	2021	2020
Leasing pojazdów mechanicznych	1.568	1.512
Leasing nieruchomości	896	940
Leasing sprzętu	696	691
Razem	3.161	3.144

Podział okresów pozostających do spłaty należności leasingowych otrzymanych po dniu bilansowym:

w mln. €	2021	2020
Wartość inwestycji brutto	3.520	3.467
Minimalne opłaty leasingowe	3.096	3.039
Do 3 miesięcy	274	258
Więcej niż 3 miesiące do 1 roku	689	618
Więcej niż 1 rok do 5 lat	1.705	1.721
Więcej niż 5 lat	428	443
Niegwarantowane wartości rezydualne	424	428
Niezrealizowane przychody finansowe	359	324
Do 3 miesięcy	31	28
Więcej niż 3 miesiące do 1 roku	83	69
Więcej niż 1 rok do 5 lat	177	152
Więcej niż 5 lat	68	75
Wartość inwestycji netto	3.161	3.144

W roku obrotowym nie wystąpiły przychody z tytułu zmiennych opłat leasingowych nieuwzględnionych w wycenie inwestycji leasingowej netto. Zyski ze sprzedaży składników majątku będących przedmiotem leasingu finansowego wyniosły 366 tys. EUR (rok poprzedni: 318 tys. EUR).

Leasing operacyjny

Aktywa finansowane w ramach leasingu operacyjnego (w tym części jeszcze niewynajęte) składają się z następujących elementów, a odpowiadające im wartości bilansowe wykazuje się w bilansie w pozycji rzeczowe aktywa trwałe:

w mln. €	2021	2020
Leasing pojazdów mechanicznych	76	74
Leasing nieruchomości	128	130
Leasing sprzętu	0	1
Razem	204	205

Podział należności z tytułu leasingu z niezdyktowanymi opłatami leasingowymi otrzymanymi po dniu bilansowym według okresu pozostałego do upływu terminu spłaty:

w mln. €	2021	2020
Do 1 roku	34	34
Więcej niż 1 rok do 5 lat	64	59
Więcej niż 5 lat	18	12
Razem	116	104

(59) RBI jako Leasingobiorca

Leasing dotyczy głównie leasingu nieruchomości, leasingu pojazdów mechanicznych oraz leasingu sprzętu informatycznego.

Prawo do użytkowania

Poniższa tabela przedstawia zmiany wartości skapitalizowanych praw do użytkowania nieruchomości, maszyn i urządzeń, które są prezentowane w bilansie w pozycji "rzeczowe aktywa trwałe", oraz związaną z nimi skumulowaną amortyzację, która jest prezentowana w rachunku zysków i strat w pozycji "koszty administracyjne":

w mln. €	2021	2020
Koszty nabycia/produkcji 1.1.	601	540
Działalność zaniechana	-21	0
Zmiana zakresu konsolidacji	13	0
Różnice kursowe	10	-30
Zwiększenia	60	111
Zmniejszenia	-40	-19
Przesunięcia	0	0
Koszty nabycia/produkcji 31.12.	623	601
Skumulowane odpisy aktualizujące/odpisy aktualizujące/utrata wartości	-217	-154
w tym amortyzacja/utrata wartości	-79	-83
Wartość księgowa stan na 31.12.	406	447

Zobowiązania z tytułu leasingu

W poniższej tabeli przedstawiono podział zobowiązań leasingowych według rezydualnego okresu zapadalności, przy czym niezdyktowane opłaty leasingowe są pobierane po dniu bilansowym. Odpowiednie wartości bilansowe są wykazywane w pozycji zobowiązania finansowe - amortyzowany koszt.

w mln €	2021	2020
Do 1 roku	79	85
Więcej niż 1 rok do 5 lat	221	242
Więcej niż 5 lat	150	167
Razem	450	495

Zrealizowane wyniki w rachunku zysków i strat

W rachunku zysków i strat koszty odsetek od zobowiązań leasingowych są prezentowane w wyniku odsetkowym netto, koszty leasingu krótkoterminowego i aktywów o niskiej wartości w kosztach ogólnego zarządu.

w mln €	2021	2020
Koszty odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	-8	-4
Wydatki na zmienne opłaty leasingowe nieuwzględnione w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu	0	0
Przychody z podnajmu praw do użytkowania	0	0
Wydatki na leasing krótkoterminowy	-12	-12
Wydatki na aktywa o niskiej wartości	-5	-5
Razem	-25	-20

(60) Rynki geograficzne zgodnie z § 64 ust. 1 pkt 18 BWG

2021 w mln €	Przychody operacyjne	w tym przychody odsetkowe	Zysk przed opodatkowaniem	Podatek od dochodów i zysków	Pracownicy na dzień sprawozdawczy
Polska	14	13	-311	0	247
Słowacja	482	300	213	-47	3.471
Słowenia	4	0	4	0	0
Republika Czeska	573	385	224	-45	3.739
Węgry	362	189	112	-11	2.237
Europa Środkowa	1.435	886	241	-104	9.694
Albania	75	55	34	-5	1.225
Bośnia i Hercegowina	113	60	39	-4	1.266
Bułgaria	186	119	78	-8	2.404
Chorwacja	194	110	61	-11	1.745
Kosowo	65	48	29	-3	850
Rumunia	550	370	214	-41	4.799
Serbia	155	86	68	-8	1.489
Europa Południowo-Wschodnia	1.338	850	523	-81	13.778
Białoruś	155	82	64	-16	1.600
Rosja	1.131	744	591	-117	9.327
Ukraina	350	254	150	-28	6.645
Europa Wschodnia	1.636	1.080	805	-161	17.572
Austria i inni	2.494	597	1.301	-35	5.141
Rekoncyliacja	-1.333	-85	-1.080	13	0
Razem	5.570	3.327	1.790	-368	46.185

2020 ¹ w mln €	Przychody operacyjne	w tym przychody odsetkowe	Zysk przed opodatkowaniem	Podatek od dochodów i zysków	Pracownicy na dzień sprawozdawczy
Polska	18	16	-66	-1	238
Słowacja	478	292	144	-34	3.580
Słowenia	6	0	5	0	9
Republika Czeska	468	330	112	-21	3.138
Węgry	303	149	53	-12	2.279
Europa Środkowa	1.272	787	249	-68	9.244
Albania	69	53	15	-2	1.285
Bośnia i Hercegowina	108	63	24	-2	1.268
Bułgaria	169	114	33	-3	2.536
Chorwacja	181	115	21	-7	1.818
Kosowo	58	47	19	-2	842
Rumunia	538	372	161	-30	5.115
Serbia	146	85	53	-6	1.480
Europa Południowo-Wschodnia	1.269	849	326	-53	14.344
Białoruś	150	83	66	-19	1.690
Rosja	1.141	741	581	-122	8.733
Ukraina	341	236	163	-30	6.559
Europa Wschodnia	1.632	1.060	811	-172	16.982
Austria i inni	1.888	505	486	-41	4.844
Rekoncylacja	-988	-81	-689	13	0
Razem	5.073	3.121	1.183	-321	45.414

1 Dostosowanie wartości z poprzedniego roku w związku ze zmianą alokacji (korekty w celu zwiększenia przejrzystości). Dalsze informacje znajdują Państwo w Notach do skonsolidowanego sprawozdania finansowego w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w punkcie "Korekta rachunku zysków i strat"..

(61) Wielkości w walutach obcych zgodnie z § 64 ust. 1 nr 2 BWG

w mln €	2021	2020
Aktywa	91.497	72.101
Zobowiązania	77.170	61.716

(62) Wielkość portfela handlowego papierów wartościowych zgodnie z § 64 ust. 1 nr 15 BWG

w mln €	2021	2020
Papiery wartościowe	5.771	5.890
Pozostałe instrumenty finansowe	161.800	172.892
Razem	167.571	178.783

(63) Papiery wartościowe dopuszczone do obrotu giełdowego zgodnie z § 64 ust. 1 nr 10 BWG

w mln €	2021		2020	
	Notowane na giełdzie	Nienotowane na giełdzie	Notowane na giełdzie	Nienotowane na giełdzie
Obligacje i inne papiery wartościowe o stałym dochodzie	15.882	553	15.378	529
Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	299	65	163	53
Udziały	1	123	3	95
Razem	16.182	741	15.544	677

(64) Aktywa podporządkowane zgodnie z § 45 ust. 2 BWG

In € Millionen	2021	2020
Pożyczki i należności	134	147
Dłużne papiery wartościowe	104	110
Razem	238	258

(65) Ujawnianie informacji o podmiotach powiązanych

Spółki o znaczącym wpływie to przede wszystkim Raiffeisenlandesbank Niederösterreich-Wien AG, Wiedeń, jako największy pojedynczy akcjonariusz, oraz jego spółka dominująca, Raiffeisen-Holding Niederösterreich-Wien registrierte

Genossenschaft mit beschränkter Haftung, Wiederń, a także w pełni skonsolidowane spółki obu tych podmiotów. W pozycji "jednostki stowarzyszone" wykazano jednostki stowarzyszone nieobjęte konsolidacją ze względu na ich nieistotność.

Stosunki z firmami i osobami powiązanymi ograniczają się do transakcji bankowych, które zostały zawarte na warunkach rynkowych. Informacje o relacjach z podmiotami powiązanymi można znaleźć w punkcie (68) Relacje z organami zarządzającymi.

2021				
w mln €	Firmy o znaczącym wpływie	Firmy powiązane	Udziały w spółkach wycenianych według kapitału własnego	Pozostałe udziały
Wybrane aktywa finansowe	97	461	1.232	592
Instrumenty kapitałowe	0	251	717	151
Dłużne papiery wartościowe	17	0	179	14
Pożyczki i należności	79	209	337	428
Wybrane zobowiązania finansowe	2.202	100	4.460	486
Depozyty	2.202	100	4.456	486
Zobowiązania sekurytyzowane	0	0	4	0
Inne pozycje	125	1	269	139
Zaciągnięte zobowiązania kredytowe, gwarancje finansowe i inne zobowiązania	76	1	236	128
Zobowiązania z tytułu pożyczek, gwarancji finansowych i innych otrzymanych zobowiązań	48	0	34	11
Wartość nominalna instrumentów pochodnych	278	0	90	1.794
Skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerwy na należności nieściągalne	0	-4	0	0

2020				
w mln €	Firmy o znaczącym wpływie	Firmy powiązane	Udziały w spółkach wycenianych według kapitału własnego	Pozostałe udziały
Wybrane aktywa finansowe	23	470	1.133	591
Instrumenty kapitałowe	0	254	748	157
Dłużne papiery wartościowe	14	0	162	14
Pożyczki i należności	10	215	223	420
Wybrane zobowiązania finansowe	2.339	121	4.941	465
Depozyty	2.339	120	4.941	465
Zobowiązania sekurytyzowane	0	1	0	0
Inne pozycje	153	3	319	127
Zaciągnięte zobowiązania kredytowe, gwarancje finansowe i inne zobowiązania	135	3	291	127
Zobowiązania z tytułu pożyczek, gwarancji finansowych i innych otrzymanych zobowiązań	18	0	29	0
Wartość nominalna instrumentów pochodnych	278	15	280	1.715
Skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerwy na należności nieściągalne	0	-3	0	0

2021				
w mln €	Firmy o znaczącym wpływie	Firmy powiązane	Udziały w spółkach wycenianych według kapitału własnego	Pozostałe udziały
Przychody z tytułu odsetek	9	3	9	5
Koszty odsetek	-26	-7	-33	0
Przychody z tytułu dywidend	0	15	138	2
Przychody z tytułu prowizji	6	10	12	4
Koszty prowizji	-1	-1	-11	-23
Wynik z wyłączenia z bilansu aktywów i zobowiązań finansowych - niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	0
Wynik z tytułu wyłączenia aktywów niefinansowych	0	0	0	0
Wzrost/spadek odpisów z tytułu utraty wartości, zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego oraz rezerw na należności zagrożone	0	1	1	0

2020	Firmy o znaczącym wpływie		Udziały w spółkach wycenianych według kapitału własnego	
w mln. €	Firmy powiązane	Firmy powiązane	Pozostałe udziały	
Przychody z tytułu odsetek	9	3	9	5
Koszty odsetek	-17	-1	-29	-1
Przychody z tytułu dywidend	0	11	49	11
Przychody z tytułu prowizji	7	5	12	5
Koszty prowizji	-3	-1	-8	-3
Wynik z wyłączenia z bilansu aktywów i zobowiązań finansowych - niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	0
Wynik z tytułu wyłączenia aktywów niefinansowych	0	0	0	0
Wzrost/spadek odpisów z tytułu utraty wartości, zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego oraz rezerw na należności zagrożone	0	-1	-1	0

(66) Kapitał ludzki

w ekwiwalentach pełnego czasu pracy	2021	2020
Średnia liczba pracowników	45.907	46.345
w tym pracownicy etatowi	45.286	45.730
w tym pracownicy fizyczni	621	615
Liczba pracowników na dzień sprawozdawczy	46.185	45.414
z czego w kraju	4.449	4.227
z czego za granicą	41.736	41.187

(67) Relacje z organami

Relacje w Grupie kluczowych członków kierownictwa

Kluczowa kadra kierownicza to członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej RBI AG. Relacje kluczowego kierownictwa z RBI są następujące (odpowiednie wartości rynkowe):

w tys. €	2021	2020
Obligacje	1.622	1.705
Akcje	4.934	3.579
Depozyty	162	4.096
Kredyty	233	306
Zobowiązania z tytułu leasingu	0	27

Powiązania podmiotów powiązanych z kluczową kadrą kierowniczą z RBI:

in € Tausend	2021	2020
Aktien	5	3
Sonstige Forderungen	420	388
Einlagen	7	7
Kredite	6	4

Es bestehen keine Entschädigungsvereinbarungen zwischen der Gesellschaft und ihren Vorstands- und Aufsichtsratsmitgliedern oder Arbeitnehmern für den Fall eines öffentlichen Übernahmeangebots.

Wynagrodzenie Zarządu zgodnie z MSR 24.17

Koszty zgodnie z MSR 24 zostały ujęte zgodnie z zasadą memoriałową oraz z postanowieniami odpowiednich standardów (MSR 19 i MSSF 2).

w tys. €	2021	2020
Korzyści krótkoterminowe	8.825	8.397
Świadczenia po okresie zatrudnienia	472	432
Inne świadczenia długoterminowe	1.574	2.023
Razem	10.871	10.853

Wartości wykazane w tabeli w pozycji świadczenia krótkoterminowe obejmują wynagrodzenia, świadczenia rzeczowe i inne świadczenia, wynagrodzenia za pełnienie funkcji w zarządach spółek stowarzyszonych, a także te części rezerwy na premie, które są należne w krótkim terminie.

Ponadto uwzględnia się zmiany wynikające z różnicy między rezerwą na premię a premią faktycznie przyznaną w późniejszym terminie. Świadczenia po okresie zatrudnienia obejmują wpłaty do funduszy emerytalnych i pracowniczego funduszu emerytalnego, odprawy, świadczenia urlopowe oraz alokacje netto na rezerwy na świadczenia emerytalne i odprawy.

W pozycji inne świadczenia długoterminowe wykazuje się części rezerwy na premie, które dotyczą odroczonej części premii w gotówce oraz zatrzymanych części płatnych w instrumentach. W przypadku tych ostatnich uwzględnia się również zmiany wyceny wynikające z wahań kursów walut.

Ocena premii jest związana z realizacją corocznie ustalanych celów. Obejmują one cele szczegółowe w czterech lub pięciu kategoriach, a także cele finansowe dostosowane do danej funkcji. Są to na przykład: zysk po opodatkowaniu w danym segmencie, zwrot z kapitału skorygowanego o ryzyko (RORAC), koszty całkowite, aktywa ważone ryzykiem, cele dotyczące klientów, pracowników, procesów/efektywności i infrastruktury, a w razie potrzeby także inne cele.

Wysokość premii jest ustalana na podstawie stopy zwrotu z kapitału własnego oraz wskaźnika kosztów do dochodów, przy czym wartości docelowe do osiągnięcia odzwierciedlają tzw. cele strategiczne dla stopy zwrotu z kapitału własnego oraz wskaźnika kosztów do dochodów na poziomie RBI.

W przypadku członków Zarządu obowiązują te same przepisy, co w przypadku pracowników, które przewidują składkę podstawową ze strony firmy na fundusz emerytalny oraz składkę dodatkową, jeśli pracownik wpłaca składki własne w tej samej wysokości.

W przypadku członków Zarządu roszczenia w przypadku zakończenia pełnienia funkcji lub stosunku pracy oraz odejścia z firmy reguluje austriacka Ustawa o pracownikach korporacyjnych (Betriebliches Mitarbeiterversorgegesetz). Uprawnienia do odpraw zgodnie z umową zasadniczo wygasają z chwilą rozwiązania umowy przez pracownika.

Ponadto istnieje indywidualne zobowiązanie emerytalne w ramach funduszu emerytalnego, które jest objęte polisą reasekuracyjną. Umowy z Zarządem są zawierane na czas trwania kadencji lub na okres nie dłuższy niż pięć lat. Odprawy w przypadku przedwczesnego zakończenia działalności Zarządu bez uzasadnionej przyczyny wynoszą maksymalnie dwa lata łącznego wynagrodzenia (z wyjątkiem jednego członka Zarządu ze względu na wcześniejsze ustalenia umowne).

W roku obrotowym byłem członkiem Zarządu i pozostałym przy życiu osobom pozostającym na ich utrzymaniu wypłacono świadczenia emerytalne w wysokości 1 319 tys. EUR (w roku poprzednim: 1 276 tys. EUR). Oprócz tych kwot, byłem członkiem Zarządu wypłacono świadczenia krótkoterminowe i odroczone części premii, a także odprawy i świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy na łączną kwotę 2 566 tys. EUR (w roku poprzednim: 3 409 tys. EUR).

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej

w tys. €	2021	2020
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	1.123	1.045

Na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w dniu 22 kwietnia 2021 r. przyjęto model wynagradzania Rady Nadzorczej, który będzie obowiązywał od 23 kwietnia 2021 r. i w kolejnych latach. Ustalono następujący podział wynagrodzenia: Przewodniczący 120 tys. EUR, Zastępca Przewodniczącego 95 tys. EUR, członkowie Rady Nadzorczej 60 tys. EUR dodatkowe wynagrodzenie za obecność, dla Przewodniczących Komitetu Audytu oraz Komitetu Ryzyka po 17,5 tys. EUR każde.

W roku obrotowym 2021 z członkami Rady Nadzorczej nie były zawierane żadne umowy wymagające zatwierdzenia w rozumieniu § 95 ust. 5 nr 12 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych (AktG).

Wynagrodzenie Rady Doradczej (Länderkuratorium)

w tys. €	2021	2020
Wynagrodzenie Rady Doradczej	185	179

W dniu 21 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o przyznaniu członkom Rady Doradczej wynagrodzenia za ich działalność. Ustalono następujący podział wynagrodzenia: Przewodniczący Rady Doradczej 25 tys. EUR, Zastępca Przewodniczącego 20 tys. EUR, każdy kolejny członek 15 tys. EUR, dodatkowo opłaty za udział w posiedzeniach.

(68) Władze

Zarząd

Członkowie	Pierwsza nominacja	Koniec kadencji
Dr. Johann Strobl, Przewodniczący	22 września 2010 ¹	28 lutego 2027 r.
Mag. Andreas Gschwenter	1 lipca 2015 r.	30 czerwca 2023 r.
Lic. Mgr. Lukasz Januszewski	1 marca 2018 r.	28 lutego 2026 r.
Mag. Peter Lennkh	1 października 2004 r.	31 grudnia 2025 r.
Dr. Hannes Mösenbacher	18 marca 2017 r.	28 lutego 2025 r.
Dr. Andrii Stepanenko	1 marca 2018 r.	28 lutego 2026 r.

¹ Ze skutkiem na 10 października 2010

Rada Nadzorcza

Członkowie	Pierwsza nominacja	Koniec kadencji
Mag. Erwin Hameseder, Przewodniczący	8 lipca 2010 r. ¹	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2025
MMag. Martin Schaller, Pierwszy Zastępca Przewodniczącego	4 czerwca 2014 r.	Walne Zgromadzenie 2024
Dr. Heinrich Schaller, Drugi Zastępca Przewodniczącego	20 czerwca 2012 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2022
Mag. Klaus Buchleitner, MBA	26 czerwca 2013 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2025
Mag. Peter Gauper	22 czerwca 2017 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2022
Betriebsökonom Wilfried Hopfner	22 czerwca 2017 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2022
Dr. Rudolf Könighofer	22 czerwca 2017 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2022
MMag. Reinhard Mayr	20 października 2020 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2025
Dr. Heinz Konrad	20 października 2020 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2025
Univ.-Prof. Dr. Eva Eberhartinger, LL.M.	22 czerwca 2017 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2022
Dr. Andrea Gaal	21 czerwca 2018 r.	Walne Zgromadzenie 2023
Mag. Birgit Nogglner	22 czerwca 2017 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2022
Mag. Rudolf Kortenhofer ²	10 października 2010 r.	Do odwołania
Mag. Peter Anzeletti-Reiki ²	10 października 2010 r.	Do odwołania
Mag. (FH) Gebhard Muster ²	22 czerwca 2017 r.	Do odwołania
Mag. Helge Rechberger ²	10 października 2010 r.	Do odwołania
Dr. Natalie Egger-Grunicke ²	18 lutego 2016 r.	Do odwołania
Mag. Denise Simek ²	1 października 2021 r.	Do odwołania

¹ Ze skutkiem na 10 października 2010

² Oddelegowani przez Radę Pracowniczą

Komisariusze państwowi

- Ministerialrat Mag. Alfred Lejsek, Komisarz Stanu (od 1 stycznia 2011)
- Ministerialrat Dr. Anton Matzinger, Zastępca Komisarza Stanu (od 1 kwietnia 2011 do 31 marca 2021)
- Mag. Matthias Kudweis, Zastępca Komisarza Stanu (od 1 kwietnia 2021)

(69) Skład Grupy kapitałowej

Jednostki zależne konsolidowane metodą pełną - RBI posiada mniej niż 50 procent praw głosu

Jednostki zależne, w których Grupa posiada mniej niż połowę praw głosu, są konsolidowane metodą pełną, jeśli RBI sprawuje efektywną kontrolę zgodnie z kryteriami MSSF 10. Obejmuje to między innymi ocenę, czy Grupa jest narażona na ryzyko lub ma prawo do zmiennych zwrotów z tytułu zaangażowania w jednostce, w której dokonano inwestycji, oraz czy ma możliwość wpływania na te zwroty poprzez swoją władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji.

Jednostki strukturyzowane są zaprojektowane w taki sposób, aby prawa głosu lub podobne prawa nie były czynnikiem decydującym o tym, kto sprawuje kontrolę nad daną jednostką.

W Grupie funkcjonują spółki leasingowe w formie prawnej GmbH & Co KG, w których spółka Grupy pełni funkcję komplementariusza. Dzięki przejęciu odpowiedzialności osobistej, zmienność stopy zwrotu jest przejmowana od firm strukturyzowanych. Spółki te są ujęte w wykazie jednostek stowarzyszonych objętych pełną konsolidacją.

Jednostki zależne nie w pełni skonsolidowane - RBI posiada więcej niż 50 procent praw głosu

Ze względu na ich niewielkie znaczenie dla sytuacji majątkowej, finansowej i zysków nie uwzględniono 274 spółek zależnych (w roku poprzednim: 290). Suma bilansowa spółek nieuwzględnionych w zestawieniu stanowi mniej niż 1% sumy bilansowej Grupy.

Lista spółek stowarzyszonych objętych pełną konsolidacją

Firma, siedziba (kraj)	Kapitał subskrybowany ¹	Waluta	Udział ¹	Typ ²
"Raiffeisen-Rent" Vermögensberatung und Treuhand Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	364.000	EUR	100%	FI
Abade Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100%	FI
Abade Immobilienleasing GmbH & Co Projekt Lauterbach KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	6,0%	FI
Abura Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Seniorenhaus Boppard KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	6,0%	FI
Achat Immobilien GmbH & Co. Projekt Hochtaunus-Stift KG, Eschborn (DE)	10.000	EUR	1,0%	FI
Acridin Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Marienfeld KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	100,0%	FI
Adagium Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	FI
Adamas Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Pflegeheim Werdau KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	100,0%	FI
Adiantum Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Schillerhöhe Weimar KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	6,0%	FI
Adorant Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Heilsbronn und Neuendettelsau KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	6,0%	SU
Ados Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	75,0%	FI
Adrittura Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Eiching KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	70,0%	SU
Aedificium Banca pentru Locuinte S.A., Bukarest (RO)	121.678.080	RON	99,9%	KI
Agamemnon Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Pflegeheim Freiberg KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	100,0%	FI
AGIOS Raiffeisen-Immobilien Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	51,0%	FI
Akcenta CZ a.s., Prag (CZ)	100.125.000	CZK	92,5%	BH
AKRISIOS Raiffeisen-Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
AL Taunussteiner Grundstücks-GmbH & Co KG, Eschborn (DE)	9.400	EUR	93,6%	FI
A-Leasing SpA, Tarvis (IT)	68.410.000	EUR	100,0%	FI
AMYKOS RBI Leasing-Immobilien GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	75,0%	FI
Anton Proksch Institut Kalksburg RBI Immobilien Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	75,0%	SU
AO Raiffeisenbank, Moskau (RU)	36.711.260.000	RUB	100,0%	KI
ARCANA Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
A-Real Estate S.p.A., Bozen (IT)	390.000	EUR	100,0%	FI
Austria Leasing Beteiligungsgesellschaft mbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	FI
Austria Leasing GmbH, Eschborn (DE)	1.000.000	EUR	100,0%	FI
B52 RBI Leasing-Immobilien GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	75,0%	SU
BAILE Handels- und Beteiligungsgesellschaft m.b.H., Wien (AT)	40.000	EUR	100,0%	FI
Baumgartner Höhe RBI Leasing-Immobilien GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	75,0%	FI
Burgenländische Kommunalgebäudeleasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Campus ATZ + DOS RBI Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	75,0%	SU
Campus NBhf RBI Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	75,0%	SU
Canopa Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Centralised Raiffeisen International Services & Payments S.R.L., Bukarest (RO)	2.820.000	RON	100,0%	BH
CERES Raiffeisen-Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
CINOVA RBI Leasing-Immobilien GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	75,0%	FI
CP Inlandsimmobilien-Holding GmbH, Wien (AT)	364.000	EUR	100,0%	SU
CUPIDO Raiffeisen-Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
DOROS Raiffeisen-Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Elevator Ventures Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	100.000	EUR	100,0%	FI
Equa bank a.s., Prag (CZ)	2.260.000.000	CZK	75,0%	KI
Equa Sales & Distribution s.r.o., Prag (CZ)	100.000.000	CZK	75,0%	FI
ETEOKLES Raiffeisen-Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Expo 2000 Real Estate EOOD, Sofia (BG)	10.000	BGN	100,0%	SU
FCC Office Building SRL, Bukarest (RO)	30.298.500	RON	100,0%	BH
FEBRIS Raiffeisen-Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Floreasca City Center Verwaltung Kft., Budapest (HU)	42.000	HUF	100,0%	FI
FMK Fachmarktcenter Kohlbruck Betriebs GmbH, Eschborn (DE)	30.678	EUR	94,5%	SU
FMZ PRIMUS Ingatlanfejlesztő Kft., Budapest (HU)	11.077	EUR	100,0%	SU
GENO Leasing Ges.m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI

1 Pomniejszone o akcje własne

2 Kategoria firmy: KI Instytucja kredytowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Firma, siedziba (kraj)	Kapitał subskrybowany ¹	Waluta	Udział ¹	Typ ²
GTNMS RBI Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	75,0%	SU
HABITO Raiffeisen-Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Health Resort RBI Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	75,0%	FI
IMPULS-LEASING Slovakia s.r.o., Bratislava (SK)	500.000	EUR	78,7%	FI
Infrastruktur Heilbad Sauerbrunn RBI-Leasing GmbH & Co.KG., Bad Sauerbrunn (AT)	3.511.188	EUR	75,0%	FI
Invest Vermögensverwaltungs-GmbH, Wien (AT)	73.000	EUR	100,0%	SU
JLLC "Raiffeisen-leasing", Minsk (BY)	430.025	BYN	91,4%	FI
Kathrein Privatbank Aktiengesellschaft, Wien (AT)	20.000.000	EUR	100,0%	KI
KAURI Handels und Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	50.000	EUR	88,0%	FI
Kiinteistö Oy Rovaniemi tietotekniikkakeskus, Helsinki (FI)	100.000	EUR	100,0%	FI
Kiinteistö Oy Seinäjoen Joupinkatu 1, Helsinki (FI)	100.000	EUR	100,0%	FI
KONEVOVA s.r.o., Prag (CZ)	50.000.000	CZK	75,0%	BH
LARENTIA Raiffeisen-Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Lentia Immobilienleasing GmbH & Co. Albert-Osswald-Haus KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	6,0%	FI
Limited Liability Company Raiffeisen Leasing Aval, Kiev (UA)	1.240.152.866	UAH	72,3%	FI
LYRA Raiffeisen Immobilien Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Objekt Linser Areal Immobilienerrichtungs GmbH & Co. KG, Wien (AT)	1.000	EUR	100,0%	SU
OOO Raiffeisen Capital Asset Management Company, Moskau (RU)	225.000.000	RUB	100,0%	FI
OOO Raiffeisen-Leasing, Moskau (RU)	1.071.000.000	RUB	100,0%	FI
Orestes Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Wiesbaden KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	6,0%	FI
Ostarichi Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Langenbach KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	100,0%	FI
OVIS Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	90,0%	FI
PELIAS Raiffeisen-Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
PERSES RBI Leasing-Immobilien GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	75,0%	FI
PLANA Raiffeisen-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Priorbank JSC, Minsk (BY)	86.147.909	BYN	87,7%	KI
R Karpo Immobilien Linie S.R.L., Bukarest (RO)	200	RON	100,0%	SU
R.P.I. Handels- und Beteiligungsgesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.336	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina, Sarajevo (BA)	247.167.000	BAM	100,0%	KI
Raiffeisen Bank JSC, Kiev (UA)	6.154.516.258	UAH	68,2%	KI
Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C., Pristina (KO)	63.000.000	EUR	100,0%	KI
Raiffeisen Bank S.A., Bukarest (RO)	1.200.000.000	RON	99,9%	KI
Raiffeisen Bank Sh.a., Tirana (AL)	14.178.593.030	ALL	100,0%	KI
Raiffeisen Bank Zrt., Budapest (HU)	50.000.090.000	HUF	100,0%	KI
Raiffeisen banka a.d., Belgrad (RS)	27.466.157.580	RSD	100,0%	KI
Raiffeisen Bausparkasse Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	35.000.000	EUR	100,0%	KI
Raiffeisen Bausparkassen Holding GmbH, Wien (AT)	10.000.000	EUR	100,0%	FH
Raiffeisen CEE Region Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FH
Raiffeisen Centrobank AG, Wien (AT)	47.598.850	EUR	100,0%	KI
Raiffeisen CIS Region Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FH
Raiffeisen consulting d.o.o., Zagreb (HR)	105.347.000	HRK	100,0%	FI
Raiffeisen Corporate Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen Corporate Lizing Zrt., Budapest (HU)	50.100.000	HUF	100,0%	FI
Raiffeisen Factor Bank AG, Wien (AT)	10.000.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen FinCorp, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	75,0%	FI
Raiffeisen Immobilienfonds, Wien (AT)	0	EUR	96,5%	FI
Raiffeisen International Liegenschaftsbesitz GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	15.000.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen Leasing Bulgaria EOOD, Sofia (BG)	35.993.000	BGN	100,0%	FI
Raiffeisen Leasing d.o.o., Belgrad (RS)	226.355.000	RSD	100,0%	FI

1 Pomniejszone o akcje własne

2 Kategoria firmy: KI Instytucja kredytowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Firma, siedziba (kraj)	Kapitał subskrybowany ¹	Waluta	Udział ¹	Typ ²
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo, Sarajevo (BA)	15.407.899	BAM	100,0%	FI
Raiffeisen Leasing IFN S.A., Bukarest (RO)	14.935.400	RON	99,9%	FI
Raiffeisen Leasing Kosovo LLC, Pristina (KO)	642.857	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen Leasing sh.a., Tirana (AL)	263.520.134	ALL	100,0%	FI
Raiffeisen Leasing-Projektfinanzierung Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	72.673	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen Mandatory and Voluntary Pension Funds Management Company Plc., Zagreb (HR)	143.445.300	HRK	100,0%	SU
Raiffeisen ÖHT Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	88,0%	FI
Raiffeisen Pension Insurance d.d., Zagreb (HR)	23.100.000	HRK	100,0%	VV
Raiffeisen Property Holding International GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen Property International GmbH, Wien (AT)	40.000	EUR	100,0%	SU
Raiffeisen Property Management GmbH, Wien (AT)	40.000	EUR	100,0%	SU
Raiffeisen Rehazentrum Schruns Immobilienleasing GmbH, Wien (AT)	36.400	EUR	51,0%	FI
Raiffeisen Rent DOO, Belgrad (RS)	243.099.913	RSD	100,0%	SU
Raiffeisen RS Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FH
Raiffeisen SEE Region Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FH
Raiffeisen stambena stedionica d.d., Zagreb (HR)	180.000.000	HRK	100,0%	KI
Raiffeisen stavebni sporitelna a.s., Prag (CZ)	650.000.000	CZK	75,0%	KI
Raiffeisen WohnBau Seeresidenz Weyregg GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Raiffeisen WohnBau Tirol GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Raiffeisen WohnBau Vienna GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Raiffeisen WohnBau Wien GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Raiffeisen Wohnbaubank Aktiengesellschaft, Wien (AT)	5.100.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen-Anlagenvermietung Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD, Sofia (BG)	603.447.952	BGN	100,0%	KI
Raiffeisenbank a.s., Prag (CZ)	15.460.800.000	CZK	75,0%	KI
Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb (HR)	3.621.432.000	HRK	100,0%	KI
Raiffeisen-Gemeindegebäudeleasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen-Invest-Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	40.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen-Kommunalgebäudeleasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen-Leasing Beteiligung GesmbH, Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen-Leasing d.o.o., Zagreb (HR)	30.000.000	HRK	100,0%	FI
Raiffeisen-Leasing Equipment Finance GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen-Leasing Finanzierungs GmbH, Wien (AT)	5.000.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen-Leasing Fuhrparkmanagement Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	SU
Raiffeisen-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	363.364	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen-Leasing Immobilienmanagement Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen-Leasing International Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.336	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen-Leasing Litauen UAB, Vilnius (LT)	100.000	EUR	92,3%	FI
Raiffeisen-Leasing, s.r.o., Prag (CZ)	450.000.000	CZK	75,0%	FI
Raiffeisen-Rent Immobilienprojektentwicklung Gesellschaft m.b.H. Objekt Wallgasse 12 KG, Wien (AT)	4.886.449	EUR	100,0%	SU
Raiffeisen-Rent Immobilienprojektentwicklung Gesellschaft m.b.H., Objekt Lenaugasse 11 KG, Wien (AT)	6.169.924	EUR	100,0%	SU
RALT Raiffeisen-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	218.500	EUR	100,0%	FI
RALT Raiffeisen-Leasing Gesellschaft m.b.H. & Co. KG, Wien (AT)	20.348.394	EUR	100,0%	BH
RAN vierzehn Raiffeisen-Anlagevermietung GmbH, Wien (AT)	36.336	EUR	100,0%	FI
RAN zehn Raiffeisen-Anlagenvermietung Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.336	EUR	100,0%	FI
RB International Markets (USA) LLC, New York (US)	8.000.000	USD	100,0%	FI
RBI Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	100.000	EUR	100,0%	FH
RBI eins Leasing Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	75,0%	FI
RBI Group IT GmbH, Wien (AT)	100.000	EUR	100,0%	BH

¹ Pomniejszone o akcje własne

² Kategoria firmy: KI Instytucja finansowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Firma, siedziba (kraj)	Kapitał subskrybowany ¹	Waluta	Udział ¹	Typ ²
RBI IB Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	50.000	EUR	100,0%	FH
RBI Invest GmbH, Wien (AT)	500.000	EUR	100,0%	FH
RBI ITS Leasing-Immobilien GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	75,0%	FI
RBI LEA Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	70.000	EUR	100,0%	FI
RBI Leasing GmbH, Wien (AT)	100.000	EUR	75,0%	FI
RBI LGG Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Realplan Beta Liegenschaftsverwaltung Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
REC Alpha LLC, Kiew (UA)	1.481.843.204	UAH	100,0%	BH
Regional Card Processing Center s.r.o., Bratislava (SK)	539.465	EUR	100,0%	BH
RIL VII Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
RIL XIV Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
RIRE Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
RL Anlagenvermietung Gesellschaft m.b.H., Eschborn (DE)	50.000	DEM	100,0%	FI
RL Grundstückverwaltung Klagenfurt-Süd GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
RL LUX Holding S.a.r.l., Luxemburg (LU)	12.500	EUR	100,0%	SU
RL Retail Holding GmbH, Wien (AT)	36.000	EUR	100,0%	FI
RL Thermal Beteiligungen GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
RL Thermal GmbH, Wien (AT)	36.336	EUR	100,0%	FI
RL Thermal GmbH & Co Liegenschaftsverwaltung KG, Wien (AT)	1.453.457	EUR	100,0%	FI
RL-ALPHA Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
RLI Holding Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	40.000	EUR	100,0%	FI
RL-Mörby AB, Stockholm (SE)	100.000	SEK	100,0%	FI
RL-Nordic AB, Stockholm (SE)	50.000.000	SEK	100,0%	FI
RL-Nordic OY, Helsinki (FI)	100.000	EUR	100,0%	FI
RL-Pro Auxo Sp.z.o.o., Warszawa (PL)	50.000	PLN	100,0%	FI
RL-PROMITOR Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
RL-PROMITOR Sp. z.o.o., Warszawa (PL)	50.000	PLN	100,0%	SU
RUBRA Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
RZB - BLS Holding GmbH, Wien (AT)	500.000	EUR	100,0%	FI
RZB Finance (Jersey) III Ltd, St. Helier (JE)	1.000	EUR	100,0%	FI
RZB Versicherungsbeteiligung GmbH, Wien (AT)	500.000	EUR	100,0%	FI
S.A.I. Raiffeisen Asset Management S.A., Bukarest (RO)	10.656.000	RON	99,9%	FI
SALVELINUS Handels- und Beteiligungsgesellschaft m.b.H, Wien (AT)	40.000	EUR	100,0%	FI
SAMARA Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
SINIS Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Sky Tower Immobilien- und Verwaltung Kft, Budapest (HU)	43.000	HUF	100,0%	SU
Skytower Building SRL, Bukarest (RO)	126.661.500	RON	100,0%	SU
SOLAR II Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Tatra Asset Management, správ. spol., a.s., Bratislava (SK)	1.659.700	EUR	78,8%	FI
Tatra banka, a.s., Bratislava (SK)	64.326.228	EUR	78,8%	KI
Tatra-Leasing, s.r.o., Bratislava (SK)	6.638.785	EUR	78,8%	FI
Ukrainian Processing Center PJSC, Kiew (UA)	180.000	UAH	100,0%	BH
Unterinntaler Raiffeisen-Leasing GmbH & Co KG, Wien (AT)	36.336	EUR	100,0%	FI
URSA Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Valida Holding AG, Wien (AT)	5.000.000	EUR	57,4%	FI
Valida Pension AG, Wien (AT)	10.200.000	EUR	57,4%	SU
Valida Plus AG, Wien (AT)	5.500.000	EUR	57,4%	FI
Viktor Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	75,0%	SU
Vindalo Properties Limited, Limassol (CY)	67.998	RUB	100,0%	BH
Vindobona Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Autohaus KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	6,0%	FI

1 Pomniejszone o akcje własne

2 Kategoria firmy: KI Instytucja kredytowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Firma, siedziba (kraj)	Kapitał subskrybowany ¹	Waluta	Udział ¹	Typ ²
WEGA Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
WHIBK Raiffeisen-Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
ZHS Office- & Facilitymanagement GmbH, Wien (AT)	36.336	EUR	98,6%	BH

1 Pomniejszone o akcje własne

2 Kategoria firmy: KI Instytucja kredytowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Jednostki strukturalne

W poniższych tabelach przedstawiono wartości bilansowe aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wobec niekonsolidowanych jednostek strukturyzowanych w podziale na rodzaje jednostek strukturyzowanych. Wykazane wartości bilansowe nie odzwierciedlają rzeczywistej zmienności zysków, ponieważ nie uwzględniają skutków transakcji zabezpieczających lub hedgingowych.

Aktywa

2021 w mln €	Kredyty i należności	Instrumenty kapitałowe	Instrumenty dłużne	Instrumenty pochodne
Spółki sekurytyzacyjne	61	0	173	0
Firmy finansowe będące osobami trzecimi	213	3	0	0
Fundusze	0	65	0	0
Razem	274	68	173	0

2020 w mln €	Kredyty i należności	Instrumenty kapitałowe	Instrumenty dłużne	Instrumenty pochodne
Spółki sekurytyzacyjne	40	0	128	0
Firmy finansowe będące osobami trzecimi	199	4	0	0
Fundusze	0	53	0	0
Razem	240	57	128	0

Zobowiązania

2021 w mln €	Depozyty	Instrumenty kapitałowe	Zobowiązania sekurytyzowane	Instrumenty pochodne
Spółki sekurytyzacyjne	0	0	0	0
Firmy finansowe będące osobami trzecimi	8	1	0	0
Fundusze	0	0	0	0
Razem	8	1	0	0

2020 w mln €	Depozyty	Instrumenty kapitałowe	Zobowiązania sekurytyzowane	Instrumenty pochodne
Spółki sekurytyzacyjne	0	0	0	0
Firmy finansowe będące osobami trzecimi	15	0	0	0
Fundusze	0	0	0	0
Razem	16	0	0	0

Charakter, cel i zakres udziałów Grupy w jednostkach strukturyzowanych nieobjętych konsolidacją

Grupa prowadzi różne rodzaje działalności gospodarczej za pośrednictwem jednostek o określonej strukturze, które zostały utworzone w celu osiągnięcia konkretnego celu biznesowego. Tworzenie jednostek strukturalnych ma na celu zapewnienie, aby prawa głosu lub podobne prawa nie były czynnikiem dominującym przy ustalaniu, kto sprawuje kontrolę nad daną jednostką. Dzieje się tak na przykład wtedy, gdy prawa głosu dotyczą wyłącznie funkcji administracyjnych, a odpowiednie działania są realizowane na podstawie umów.

Jednostka ustrukturyzowana często ma niektóre lub wszystkie z następujących cech lub atrybutów:

- Ograniczona działalność
- Ograniczony ale dobrze zdefiniowany cel biznesowy
- Kapitał własny zbyt niski aby jednostka strukturyzowana mogła finansować swoją działalność bez podporządkowanego wsparcia finansowego
- Finansowanie w formie emisji wielu instrumentów powiązanych umownie z inwestorami, które tworzą koncentrację ryzyka kredytowego lub innego (transze)

Jednostki strukturyzowane są wykorzystywane głównie w celu zapewnienia klientom dostępu do określonych portfeli aktywów oraz zapewnienia im płynności poprzez sekurytyzację aktywów finansowych. Mogą one być zakładane jako korporacje, trusty lub spółki osobowe. Podmioty strukturyzowane są zazwyczaj wykorzystywane do finansowania zakupu aktywów poprzez emisję dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych zabezpieczonych i/lub powiązanych klauzulą indeksową z aktywami posiadanymi przez podmioty strukturyzowane.

Jednostki strukturyzowane podlegają konsolidacji, jeżeli powiązania merytoryczne między Grupą a jednostkami strukturyzowanymi wskazują, że jednostki strukturyzowane są kontrolowane przez Grupę.

Poniżej przedstawiono podział inwestycji Grupy w niekonsolidowane jednostki strukturyzowane według ich charakteru.

Zewnętrzne firmy finansujące

Grupa zapewnia finansowanie podmiotom strukturyzowanym, które posiadają różnorodne aktywa. Podmioty te mogą mieć formę spółek finansowych, powierniczych lub private equity. Zabezpieczeniem finansowania są aktywa posiadane przez jednostki strukturyzowane. Działalność Grupy w zakresie inwestycji kapitałowych obejmuje przede wszystkim działalność pożyczkową.

Spółki sekurytyzacyjne

Grupa tworzy instytucje sekurytyzacyjne, które nabywają zdywersyfikowane pule aktywów, w tym papiery wartościowe o stałym dochodzie, kredyty korporacyjne i papiery wartościowe zabezpieczone aktywami (ABS; głównie papiery komercyjne, papiery wartościowe zabezpieczone hipoteką (RMBS) i należności z tytułu kart kredytowych). Spółki celowe finansują te zakupy poprzez emisję wielu transz dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych, których spłata jest uzależniona od wyników aktywów wchodzących w skład spółek celowych.

Fundusze

Grupa tworzy jednostki strukturyzowane w celu zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie inwestycji w określone aktywa. Grupa inwestuje również w fundusze sponsorowane przez osoby trzecie. Podmiot należący do Grupy może pełnić rolę menedżera funduszu, powiernika lub inną funkcję oraz zapewniać finansowanie i instrumenty kredytowe zarówno funduszom sponsorowanym przez Grupę, jak i funduszom osób trzecich. Zapewnione finansowanie będzie zabezpieczone aktywami bazowymi posiadanymi przez Fundusz.

Maksymalna ekspozycja na nieskonsolidowane jednostki strukturyzowane i ich wielkość

Maksymalna ekspozycja na stratę zależy od charakteru udziału w niekonsolidowanej jednostce strukturyzowanej. Maksymalna ekspozycja w przypadku kredytów i instrumentów handlowych wynika z ich uznanych wartości bilansowych. Maksymalna ekspozycja dla instrumentów pochodnych i pozabilansowych, takich jak gwarancje, linie kredytowe i zobowiązania kredytowe, zgodnie z MSSF 12 w interpretacji Grupy wynika z ich odpowiednich wartości nominalnych. Kwoty, o których mowa, nie odzwierciedlają ryzyka gospodarczego Grupy, ponieważ nie uwzględniają skutków transakcji zabezpieczających lub zabezpieczających ani prawdopodobieństwa wystąpienia odpowiednich strat. Na dzień 31 grudnia 2021 r. wartość nominalna instrumentów pochodnych i pozabilansowych wynosiła odpowiednio zero (rok poprzedni: 15 mln EUR) i 9 mln EUR (rok poprzedni: 34 mln EUR). Spadek wartości instrumentów pochodnych i pozabilansowych był spowodowany głównie przez Raiffeisen Leasing s.r.o. w Pradze i jest związany ze zmianą struktury refinansowania tych spółek. Informacje o wielkości jednostek strukturyzowanych nie zawsze są publicznie dostępne. W związku z tym Grupa określiła swoją ekspozycję jako właściwą miarę ryzyka straty z tytułu udziału w niekonsolidowanych jednostkach strukturyzowanych.

Wsparcie finansowe

Podobnie jak w roku poprzednim, w omawianym roku Grupa nie udzieliła wsparcia finansowego niekonsolidowanym jednostkom strukturyzowanym.

Sponsorowane jednostki strukturyzowane

Jako sponsor, Grupa często uczestniczy w tworzeniu prawnym i marketingowym danej jednostki oraz wspiera ją na różne sposoby, na przykład poprzez udzielanie wsparcia operacyjnego w celu zapewnienia bieżącej działalności. Grupa jest również uznawana za sponsora jednostki strukturyzowanej, jeśli jest ona w sposób uzasadniony kojarzona przez rynek z Grupą. Ponadto użycie nazwy Raiffeisen w odniesieniu do podmiotu strukturyzowanego często wskazuje, że Grupa występuje w roli sponsora. Przychody brutto od jednostek sponsorowanych za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2021 r. wyniosły 252 mln EUR (rok poprzedni: 208 mln EUR). W roku sprawozdawczym, podobnie jak w roku poprzednim, nie przeniesiono żadnych aktywów do sponsorowanych, nieskonsolidowanych jednostek strukturalnych.

(70) Przegląd udziałów kapitałowych

Spółki wyceniane w skonsolidowanym bilansie w kapitale własnym

Firma, Siedziba (Kraj)	Kapitał subskrybowany	Waluta	Udział	Typ ¹
card complete Service Bank AG, Wien (AT)	6.000.000	EUR	25,0%	KI
EMCOM Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	37.000	EUR	33,6%	FI
LEIPNIK-LUNDENBURGER INVEST Beteiligungs Aktiengesellschaft, Wien (AT)	32.624.283	EUR	33,1%	SU
Limited Liability Company "Insurance Company "Raiffeisen Life", Moskau (RU)	450.000.000	RUB	25,0%	VV
NOTARTREUHANDBANK AG, Wien (AT)	8.030.000	EUR	26,0%	FI
Oesterreichische Kontrollbank Aktiengesellschaft, Wien (AT)	130.000.000	EUR	8,1%	KI
Österreichische Hotel- und Tourismusbank Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	11.627.653	EUR	31,3%	KI
Posojilnica Bank eGen, Klagenfurt (AT)	75.239.160	EUR	49,2%	KI
Prva stavebna sporitelna a.s., Bratislava (SK)	66.500.000	EUR	32,5%	KI
Raiffeisen Informatik GmbH & Co KG, Wien (AT)	1.460.000	EUR	47,6%	BH
Raiffeisen-Leasing Management GmbH, Wien (AT)	300.000	EUR	50,0%	SU
UNIQA Insurance Group AG, Wien (AT)	309.000.000	EUR	10,9%	VV

¹ Kategoria firmy: KI Instytucja kredytowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Inne spółki powiązane

Firma, Siedziba (Kraj)	Kapitał subskrybowany	Waluta	Udział	Typ ¹
Abrawiza Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Abrawiza Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Fernwald KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	6,0%	SU
Abura Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
ACB Ponava, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Achat Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Acridin Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Adamas Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Adiantum Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Adipes Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Adipes Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Bremervörde KG, Frankfurt am Main (DE)	5.000	EUR	100,0%	FI
Adorant Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Adrett Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Adrittura Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Adufe Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Adular Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Adular Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Rödermark KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	100,0%	FI
Agamemnon Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
AGITO Immobilien-Leasing GesmbH, Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Aglia Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Akcenta Logisitic a.s., Prag (CZ)	2.000.000	CZK	100,0%	SU
ALT POHLEDY s.r.o., Prag (CZ)	84.657.000	CZK	100,0%	SU
Ananke Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Angaga Handels- und Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Antoninska 2 s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	90,0%	SU
Apate Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Appolon Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Ares property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Argos Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Aspius Immobilien Holding International GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Astra Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Ate Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
AURIGA Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Austria Leasing GmbH & Co. KG Immobilienverwaltung CURA, Eschborn (DE)	10.000	EUR	100,0%	FI
Austria Leasing GmbH & Co. KG Immobilienverwaltung Projekt Eberdingen, Eschborn (DE)	10.000	EUR	100,0%	FI
Austria Leasing Immobilienverwaltungsgesellschaft mbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Beroe Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
BRL Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	73.000	EUR	100,0%	SU
Bulevard Centar BBC Holding d.o.o., Belgrad (RS)	127.416	RSD	100,0%	BH
Centrottrade Holding GmbH, Wien (AT)	200.000	EUR	100,0%	SU
Chronos Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
CP Linzerstraße 221-227 Projektentwicklungs GmbH, Wien (AT)	37.000	EUR	100,0%	SU
CP Logistikcenter Errichtungs- und Verwaltungs GmbH, Wien (AT)	37.000	EUR	100,0%	SU
CP Projekte Muthgasse Entwicklungs GmbH, Wien (AT)	40.000	EUR	100,0%	SU
Cranto Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	90,0%	SU
Credibilis a.s., Prag (CZ)	2.000.000	CZK	100,0%	SU
CURO Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Dafne Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
DAV-ESTATE Kft., Budapest (HU)	3.010.000	HUF	100,0%	SU
DAV-PROPERTY Kft., Budapest (HU)	3.020.000	HUF	100,0%	SU
Demeter Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU

1 Kategoria firmy: KI Instytucja kredytowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Firma, Siedziba (Kraj)	Kapitał subskrybowany	Waluta	Udział	Typ ¹
Dero Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Dike Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Dolni namesti 34, s.r.o., Prag (CZ)	10.000	CZK	90,0%	SU
Dom-office 2000, Minsk (BY)	283.478	BYN	100,0%	SU
Doplnková dôchodková spoločnosť Tatra banky, a.s., Bratislava (SK)	1.659.700	EUR	78,8%	FI
DORISCUS ENTERPRISES LTD., Limassol (CY)	19.843.400	EUR	86,6%	SU
Eos Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
EPPA Raiffeisen-Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Essox d.o.o., Belgrad (RS)	100	RSD	100,0%	SU
Eunomia Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Eurolease RE Leasing, s. r. o., Bratislava (SK)	6.125.256	EUR	100,0%	SU
Exit 90 SPV s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Expo Forest 1 EOOD, Sofia (BG)	5.000	BGN	100,0%	SU
Expo Forest 2 EOOD, Sofia (BG)	5.000	BGN	100,0%	SU
Expo Forest 3 EOOD, Sofia (BG)	5.000	BGN	100,0%	SU
Expo Forest 4 EOOD, Sofia (BG)	5.000	BGN	100,0%	SU
Extra Year Investments Limited, Tertholen (VG)	50.000	USD	100,0%	FI
Fairo GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	BH
FARIO Handels- und Beteiligungsgesellschaft m.b.H., Wien (AT)	40.000	EUR	100,0%	SU
Fidurock Residential a.s., Prag (CZ)	2.000.000	CZK	90,0%	SU
First Leasing Service Center GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Fobos Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Folos Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
FVE Cihelna s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Gaia Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
GEONE Holesovice Two s.r.o., Prag (CZ)	1.000	CZK	100,0%	SU
Golden Rainbow International Limited, Tertholen (VG)	1	SGD	100,0%	FI
Grainulos s.r.o., Prag (CZ)	1	CZK	100,0%	SU
GRENA REAL s.r.o., Prag (CZ)	89.715	CZK	100,0%	SU
GS55 Sazovice s.r.o., Prag (CZ)	15.558.000	CZK	90,0%	SU
Harmonia Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Hebe Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	95,0%	SU
Hefaistos Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Hestia Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Holeckova Property s.r.o., Prag (CZ)	210.000	CZK	100,0%	SU
Humanitarian Fund "Budimir Bosko Kostic", Belgrad (RS)	30.000	RSD	100,0%	SU
Hypnos Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
IDUS Handels- und Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	40.000	EUR	100,0%	SU
IGNIS Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Immoservice Polska Sp.z.o.o., Warszawa (PL)	50.000	PLN	100,0%	SU
INFRA MI 1 Immobilien Gesellschaft mbH, Wien (AT)	72.673	EUR	100,0%	SU
Infrastruktur Heilbad Sauerbrunn GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
INPROX Split d.o.o., Zagreb (HR)	100.000	HRK	100,0%	SU
Inprox Zagreb Sesvete d.o.o., Zagreb (HR)	10.236.400	HRK	100,0%	SU
Insurance Limited Liability Company "Priorlife", Minsk (BY)	7.682.300	BYN	100,0%	VV
ISIS Raiffeisen Immobilien Leasing GmbH, Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
JFD Real s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Kaliopie Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Kalpso Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Kappa Estates s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU

1 Kategoria firmy: KI Instytucja kredytowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Firma, Siedziba (Kraj)	Kapitał subskrybowany	Waluta	Udział	Typ ¹
Kathrein & Co Life Settlement Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Kathrein & Co. Trust Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Kathrein Capital Management GmbH, Wien (AT)	1.000.000	EUR	100,0%	FI
Kathrein Private Equity GmbH, Wien (AT)	190.000	EUR	100,0%	SU
Keto Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Kleio Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Körlog Logistika Építő és Kivitelező Korlátolt Felelősségű Társaság, Budapest (HU)	11.077	EUR	100,0%	SU
KOTTO Raiffeisen-Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
LENTIA Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Leto Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	77,0%	SU
LIBRA Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Ligea Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Limited Liability Company European Insurance Agency, Moskau (RU)	120.000	RUB	100,0%	SU
Limited Liability Company FAIRO, Kiew (UA)	260.663.297	UAH	100,0%	BH
Limited Liability Company REC GAMMA, Kiew (UA)	49.015.000	UAH	100,0%	BH
LOTA Handels- und Beteiligungs-GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Lucius Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	FI
Luna Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
MAMONT GmbH, Kiew (UA)	66.872.100	UAH	100,0%	SU
Medea Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
MELIKERTES Raiffeisen-Mobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Melpomene Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
MOBIX Raiffeisen-Mobilien-Leasing AG in Abwicklung, Wien (AT)	125.000	EUR	100,0%	SU
Morfeus Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
MORHUA Handels- und Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	36.336	EUR	100,0%	SU
Nereus Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Nußdorf Immobilienverwaltung GmbH, Wien (AT)	36.336	EUR	100,0%	SU
OBI Eger Ingatlankezelő Korlátolt Felelősségű Társaság, Budapest (HU)	3.000.000	HUF	74,9%	FI
OBI Miskolc Ingatlankezelő Korlátolt Felelősségű Társaság, Budapest (HU)	3.000.000	HUF	74,9%	FI
OBI Veszprem Ingatlankezelő Korlátolt Felelősségű Társaság, Budapest (HU)	3.000.000	HUF	74,9%	FI
Objekt Linser Areal Immobilienerrichtungs GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Ofion Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Onyx Energy Projekt II s.r.o., Prag (CZ)	210.000	CZK	100,0%	SU
Onyx Energy s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
OOO "Vneshleasing", Moskau (RU)	131.770	RUB	100,0%	FI
OOO Estate Management, Minsk (BY)	15.963.046	BYN	100,0%	SU
Orchideus Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Orestes Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
OSTARRICHI Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Ötödik Vagyongkezelő Kft., Budapest (HU)	9.510.000	HUF	100,0%	SU
Palace Holding s.r.o., Prag (CZ)	2.700.000	CZK	90,0%	SU
PARO Raiffeisen Immobilien Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Photon Energie s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Photon SPV 10 s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Photon SPV 3 s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Photon SPV 4 s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Photon SPV 6 s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Photon SPV 8 s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
PLUSFINANCE LAND S.R.L., Bukarest (RO)	1.000	RON	100,0%	BH
Pontos Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU

1 Kategoria firmy: KI Instytucja kredytowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Firma, Siedziba (Kraj)	Kapitał subskrybowany	Waluta	Udział	Typ ¹
Priamos Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	FI
Pro Invest da Vinci e.o.o.d., Sofia (BG)	5.000	BGN	100,0%	SU
Production unitary enterprise "PriortransAgro", Minsk (BY)	50.000	BYN	100,0%	SU
PROKNE Raiffeisen-Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Propria Raiffeisen-Immobilien-Leasing GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	90,0%	FI
Queens Garden Sp z o.o., Warszawa (PL)	100.000	PLN	100,0%	SU
R.L.H. Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Radwinter sp.z o.o., Warszawa (PL)	20.000	PLN	100,0%	SU
RAICONT-APO-1,0 Beteiligung GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	66,7%	SU
Raiffeisen Asset Management (Bulgaria) EAD, Sofia (BG)	250.000	BGN	100,0%	FI
Raiffeisen Assistance D.O.O., Beograd, Belgrad (RS)	4.307.115	RSD	100,0%	SU
Raiffeisen Assistance doo Sarajevo, Sarajevo (BA)	4.000	BAM	100,0%	SU
Raiffeisen Autó Lízing Kft., Budapest (HU)	3.000.000	HUF	100,0%	SU
Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt., Budapest (HU)	100.000.000	HUF	100,0%	FI
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft., Budapest (HU)	5.000.000	HUF	100,0%	VV
Raiffeisen Bonus Ltd., Zagreb (HR)	200.000	HRK	100,0%	BH
Raiffeisen Burgenland Leasing GmbH, Wien (AT)	38.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka, Banja Luka (BA)	355.000	BAM	100,0%	FI
Raiffeisen Continuum GmbH & Co KG, Wien (AT)	65.000	EUR	66,7%	FI
Raiffeisen Continuum Management GmbH, Wien (AT)	100.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen Direct Investments CZ, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Raiffeisen Energiaszolgáltató Kft., Budapest (HU)	3.000.000	HUF	100,0%	SU
Raiffeisen Future AD Beograd drustvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, Belgrad (RS)	143.200.000	RSD	100,0%	FI
Raiffeisen Immobilien Kapitalanlage-Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	5.000.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető Kft., Budapest (HU)	3.000.000	HUF	100,0%	SU
Raiffeisen Insurance and Reinsurance Broker S.R.L, Bukarest (RO)	180.000	RON	100,0%	BH
RAIFFEISEN INSURANCE BROKER EOOD, Sofia (BG)	5.000	BGN	100,0%	BH
Raiffeisen Insurance Broker Kosovo L.L.C., Pristina (KO)	10.000	EUR	100,0%	BH
Raiffeisen International Invest Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
RAIFFEISEN INVEST AD DRUSTVO ZA UPRAVLJANJE INVESTICIONIM FONDovima BEOGRAD, Belgrad (RS)	47.660.000	RSD	100,0%	FI
Raiffeisen Invest d.o.o., Zagreb (HR)	8.000.000	HRK	100,0%	FI
Raiffeisen Invest Drustvo za upravljanje fondovima d.d. Sarajevo, Sarajevo (BA)	671.160	BAM	100,0%	FI
Raiffeisen INVEST Sh.a., Tirana (AL)	90.000.000	ALL	100,0%	FI
Raiffeisen investicni společnost a.s., Prag (CZ)	40.000.000	CZK	75,0%	FI
Raiffeisen Investment Advisory GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen Investment Financial Advisory Services Ltd. Co., Istanbul (TR)	2.930.000	TRY	100,0%	FI
Raiffeisen KitzAlps GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Raiffeisen Leasing d.o.o., Ljubljana (SI)	3.738.107	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen Property Estate s.r.o., Bratislava (SK)	5.000	EUR	100,0%	SU
Raiffeisen Property Management Bulgaria EOOD, Sofia (BG)	80.000	BGN	100,0%	SU
Raiffeisen Salzburg Invest GmbH, Salzburg (AT)	500.000	EUR	100,0%	FI
RAIFFEISEN SERVICE EOOD, Sofia (BG)	4.220.000	BGL	100,0%	BH
Raiffeisen Windpark Zistersdorf GmbH, Wien (AT)	37.000	EUR	100,0%	SU
Raiffeisen WohnBau Zwei GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen Wohnbauleasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen-Leasing Anlagen und KFZ Vermietungs GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	53,1%	FI
Raiffeisen-Leasing Immobilienverwaltung Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
Raiffeisen-Leasing Wärmeversorgungsanlagenbetriebs GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
Raiffeisen-Wohnbauleasing Österreich GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
RAN elf Raiffeisen-Anlagenvermietung Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.336	EUR	100,0%	FI

1 Kategoria firmy: KI Instytucja kredytowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Firma, Siedziba (Kraj)	Kapitał subskrybowany	Waluta	Udział	Typ ¹
RB International Investment Asia Limited, Labuan (MY)	1	USD	100,0%	SU
RB Szolgáltató Központ Kft. - RBSC Kft., Nyíregyháza (HU)	3.000.000	HUF	100,0%	SU
RBI Kantinenbetriebs GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
RBI PE Handels- und Beteiligungs GmbH, Wien (AT)	150.000	EUR	100,0%	FI
RBI Real Estate Services Czechia s.r.o., Prag (CZ)	100.000	CZK	100,0%	FI
RBI Real Estate Services Polska Sp.z.o.o., Warszawa (PL)	400.000	PLN	100,0%	FI
RBI Retail Innovation GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	BH
RBI Vajnoria spol.s.r.o., Bratislava (SK)	5.000	EUR	100,0%	FI
RBM Wohnbau Ges.m.b.H., Wien (AT)	37.000	EUR	100,0%	SU
RCR Ukraine LLC, Kiev (UA)	282.699	UAH	100,0%	BH
RDI Czech 1 s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
RDI Czech 3 s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
RDI Czech 4 s.r.o., Prag (CZ)	2.500.000	CZK	100,0%	SU
RDI Czech 5 s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
RDI Czech 6 s.r.o., Prag (CZ)	3.700.000	CZK	100,0%	SU
RDI Management s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Real Estate Rent 4 DOO, Belgrad (RS)	40.310	RSD	100,0%	SU
REF HP 1 s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Rent GRJ, s.r.o., Bratislava (SK)	6.639	EUR	100,0%	SU
Rent PO, s.r.o., Bratislava (SK)	6.639	EUR	100,0%	FI
Residence Park Trebes, s.r.o., Prag (CZ)	20.000.000	CZK	100,0%	SU
RIL XIII Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	100,0%	FI
R-Insurance Services sp. z o.o., Ruda O.S. (PL)	5.000	PLN	100,0%	SU
RIRBRO ESTATE MANAGEMENT S.R.L., Bukarest (RO)	1.000	RON	100,0%	BH
RK 60 Kft, Budapest (HU)	3.000.000	HUF	100,0%	SU
RL-Delta Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
RL Jankomir d.o.o., Zagreb (HR)	20.000	HRK	100,0%	SU
RL Leasing Gesellschaft m.b.H., Eschborn (DE)	25.565	EUR	100,0%	FI
RL-BETA Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
RL-Epsilon Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
RL-ETA d.o.o., Zagreb (HR)	20.000	HRK	100,0%	SU
RL-ETA Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
RL-FONTUS Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
RL-Fontus Sp.z.o.o., Warszawa (PL)	50.000	PLN	100,0%	SU
RL-Gamma Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
RL-Jota Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	FI
RL-Lamda s.r.o., Bratislava (SK)	6.639	EUR	100,0%	FI
RL-Opis Holding GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
RL-OPIS SPOLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA, Warszawa (PL)	50.000	PLN	100,0%	SU
RL-Prom-Wald Sp. Z.o.o, Warszawa (PL)	50.000	PLN	100,0%	SU
RLRE Carina Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
RLRE Eta Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
RLRE Ypsilon Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Robert Károly Körút Irodaház Kft., Budapest (HU)	3.000.000	HUF	100,0%	SU
Rogofield Property Limited, Nikosia (CY)	2.174	USD	100,0%	SU
RPM Budapest KFT, Budapest (HU)	3.000.000	HUF	100,0%	SU
SASSK Ltd., Kiev (UA)	152.322.000	UAH	88,7%	SU
Sazavska 826 s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
SCT Kárász utca Ingatlankezelő Kft., Budapest (HU)	3.000.000	HUF	100,0%	SU
SCTE Első Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft., Budapest (HU)	3.000.000	HUF	100,0%	BH

1 Kategoria firmy: KI Instytucja kredytowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Firma, Siedziba (Kraj)	Kapitał subskrybowany	Waluta	Udział	Typ ¹
SeEnergy PT, s.r.o., Prag (CZ)	700.000	CZK	100,0%	SU
Selene Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
SF Hotelerrichtungsgesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.336	EUR	100,0%	FI
Sirius Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Sky Solar Distribuce s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	77,0%	SU
SOLIDA Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	50,5%	FI
St. Marx-Immobilien Verwertungs- und Verwaltungs GmbH, Wien (AT)	36.336	EUR	100,0%	SU
Stara 19 s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	90,0%	SU
STYRIA Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Styria Immobilienleasing GmbH & Co. Projekt Ahlen KG, Eschborn (DE)	5.000	EUR	6,0%	FI
Szentkiraly utca 18 Kft., Budapest (HU)	5.000.000	HUF	100,0%	SU
Tatra Residence, a.s., Bratislava (SK)	21.420.423	EUR	100,0%	BH
Thaumas Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
Theia Property, s.r.o., Prag (CZ)	50.000	CZK	100,0%	SU
THYMO Raiffeisen-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.336	EUR	100,0%	FI
UPC Real, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
Valida Consulting GmbH, Wien (AT)	500.000	EUR	100,0%	SU
Veletržní 42 s.r.o., Prag (CZ)	100.000	CZK	90,0%	SU
VINDOBONA Immobilienleasing GmbH, Eschborn (DE)	25.000	EUR	100,0%	SU
Vlhka 26 s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	90,0%	SU
Zahradnicka Property s.r.o., Bratislava (SK)	5.000	EUR	100,0%	SU
Zefyros Property, s.r.o., Prag (CZ)	200.000	CZK	100,0%	SU
ZRB 17 Errichtungs GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU
ZUNO GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	100,0%	SU

1 Kategoria firmy: KI Instytucja kredytowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Spółki, w których posiadane są udziały kapitałowe

Firma, Siedziba (Kraj)	Kapitał subskrybowany	Waluta	Udział	Typ ¹
360kompany AG, Wien (AT)	112.883	EUR	6,6%	FI
Accession Mezzanine Capital III L.P., St. Helier (JE)	1.501	EUR	3,3%	SU
Adoria Grundstückvermietungs Gesellschaft m.b.H., St. Pölten (AT)	36.360	EUR	24,5%	FI
Agricultural Open Joint Stock Company Illintsi Livestock Breeding Enterprise, Illinci (UA)	703.100	UAH	4,7%	SU
AIL Swiss-Austria Leasing AG, Glattbrugg (CH)	5.000.000	CHF	50,0%	FI
ALCS Association of Leasing Companies in Serbia, Belgrad (RS)	853.710	RSD	12,5%	SU
ALMC hf., Reykjavik (IS)	50.578	ISK	10,8%	SU
Analytical Credit Rating Agency (Joint Stock Company), Moskau (RU)	3.000.024.000	RUB	3,7%	SU
A-Trust Gesellschaft für Sicherheitssysteme im elektronischen Datenverkehr GmbH, Wien (AT)	5.290.013	EUR	12,1%	SU
Austrian Reporting Services GmbH, Wien (AT)	41.176	EUR	15,0%	BH
Aventin Grundstücksverwaltungs Gesellschaft m.b.H., St. Pölten (AT)	36.400	EUR	24,5%	FI
AVION-Grundverwertungsgesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.336	EUR	49,0%	FI
Bad Sauerbrunn Thermalwasser Nutzungs- und Verwertungs GmbH., Bad Sauerbrunn (AT)	36.336	EUR	50,0%	SU
Belarussian currency and stock exchange JSC, Minsk (BY)	14.328.656	BYN	<0,1%	SU
Biroul de Credit S.A., Bukarest (RO)	4.114.615	RON	13,2%	FI
BTS Holding a.s. "v likvidácii", Bratislava (SK)	35.700	EUR	19,0%	SU
Budapest Stock Exchange, Budapest (HU)	541.348.100	HUF	<0,1%	WP
Burza cennych papierov v Bratislave, a.s., Bratislava (SK)	11.404.927.296	EUR	0,1%	SU
CADO Raiffeisen-Immobilien-Leasing Ges.m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	50,0%	FI
Central Depository and Clearing Company, Inc., Zagreb (HR)	94.525.000	HRK	0,1%	FI
CIT ONE SA, Bukarest (RO)	21.270.270	RON	33,3%	BH
Commodity Exchange Crimean Interbank Currency Exchange, Simferopol (UA)	420.000	UAH	4,8%	SU
CONATUS Grundstückvermietungs Gesellschaft m.b.H., St. Pölten (AT)	36.360	EUR	24,5%	FI
CULINA Grundstückvermietungs Gesellschaft m.b.H., St. Pölten (AT)	36.360	EUR	25,0%	FI
D. Trust Certifikacná Autorita, a.s., Bratislava (SK)	331.939	EUR	10,0%	SU
Die Niederösterreichische Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	35,0%	SU
Die Niederösterreichische Leasing GmbH & Co KG, Wien (AT)	72.673	EUR	40,0%	FI
Einlagensicherung AUSTRIA Ges.m.b.H., Wien (AT)	515.000	EUR	0,2%	FI
Einlagensicherung der Banken und Bankiers Gesellschaft m.b.H. in Liqu., Wien (AT)	70.000	EUR	0,1%	BH
EMERGING EUROPE GROWTH FUND II, L.P., Delaware (US)	370.000.000	USD	1,9%	SU
Epsilon - Grundverwertungsgesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.336	EUR	24,0%	FI
ESP BH doo, Sarajevo (BA)	8.500.000	BAM	45,0%	SU
ESQUILIN Grundstücksverwaltungs Gesellschaft m.b.H., St. Pölten (AT)	36.336	EUR	24,5%	FI
Euro Banking Association (ABE Clearing S.A.S.), Paris (FR)	51.000	EUR	2,0%	FI
European Investment Fund S.A., Luxemburg (LU)	7.370.000.000	EUR	0,1%	FI
Export and Industry Bank Inc., Makati City (PH)	4.734.452.540	PHP	9,5%	KI
FACILITAS Grundstückvermietungs Gesellschaft m.b.H., St. Pölten (AT)	36.360	EUR	50,0%	FI
Fintech Growth Fund Europe GmbH & Co KG, Wien (AT)	352.500	EUR	42,6%	FI
Fondul de Garantare a Creditului Rural S.A., Bukarest (RO)	15.940.890	RON	33,3%	FI
FORIS Grundstückvermietungs Gesellschaft m.b.H., St. Pölten (AT)	36.360	EUR	24,5%	FI
G + R Leasing Gesellschaft m.b.H., Graz (AT)	36.400	EUR	25,0%	SU
G + R Leasing Gesellschaft m.b.H. & Co. KG., Graz (AT)	72.673	EUR	50,0%	FI
Garantiqa Hitelgarancia ZRT., Budapest (HU)	7.839.600.000	HUF	0,2%	BH
Greenix Limited, Tertholen (VG)	100.000	USD	25,0%	SU
HOBEX AG, Salzburg (AT)	1.000.000	EUR	8,5%	FI
Hrvatski registar obveza po kreditima d.o.o., Zagreb (HR)	13.500.000	HRK	10,5%	BH
Joint Stock Company Stock Exchange PFTS, Kiev (UA)	32.010.000	UAH	0,2%	SU
Kommunal-Infrastruktur & Immobilien Zeltweg GmbH, Zeltweg (AT)	35.000	EUR	20,0%	SU
LITUS Grundstückvermietungs Gesellschaft m.b.H., St. Pölten (AT)	36.360	EUR	24,5%	FI
Lorit Kommunalgebäudeleasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	42.000	EUR	8,3%	FI

1 Kategoria firmy: KI Instytucja kredytowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Firma, Siedziba (Kraj)	Kapitał subskrybowany	Waluta	Udział	Typ ¹
MASTERINVEST Kapitalanlage GmbH, Wien (AT)	2.500.000	EUR	37,5%	FI
Medicur - Holding Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	4.360.500	EUR	25,0%	SU
MIRA Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	50,0%	FI
N.Ö. Kommunalgebäudeleasing Gesellschaft m.b.H. in Liqu., Wien (AT)	37.400	EUR	33,3%	FI
National Settlement Depository, Moskau (RU)	1.180.675.000	RUB	<0,1%	FI
NÖ Raiffeisen Kommunalprojekte Service Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	50.000	EUR	26,0%	FI
NÖ Raiffeisen-Leasing Gemeindeprojekte Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	1,0%	FI
NÖ. HYPO Leasing und Raiffeisen-Immobilien-Leasing Traisenhaus GesmbH & Co OG, St. Pölten (AT)	24.868.540	ATS	50,0%	FI
NÖ-KL Kommunalgebäudeleasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	37.400	EUR	33,3%	FI
Oberpinzg. Fremdenverkehrsförderungs- und Bergbahnen AG, Neukirchen am Großvenediger (AT)	3.297.530	EUR	<0,1%	SU
OJSC NBF Single Settlement and Information Space, Minsk (BY)	474.917.123.425	BYN	4,2%	FI
Open Joint Stock Company Kyiv Special Project and Design Bureau Menas, Kiew (UA)	3.383.218	UAH	4,7%	SU
Österreichische Raiffeisen-Sicherungseinrichtung eGen, Wien (AT)	125.200	EUR	8,5%	FI
Österreichische Wertpapierdaten Service GmbH, Wien (AT)	100.000	EUR	25,3%	BH
OT-Optima Telekom d.d., Zagreb (HR)	694.432.640	HRK	2,4%	SU
Pannon Lúd Kft, Mezokovácsháza (HU)	852.750.000	HUF	0,6%	SU
Pisano Limited, London (GB)	48.545	GBP	15,5%	SU
Private Joint Stock Company Bird Farm Bershadskiy, Vytivka (UA)	6.691.141	UAH	0,5%	SU
Private Joint Stock Company First All-Ukrainian Credit Bureau, Kiew (UA)	11.750.000	UAH	5,1%	SU
Private Joint Stock Company Sumy Enterprise Agrotechservice, Sumy (UA)	1.545.000	UAH	0,6%	SU
Private Joint Stock Company Ukrainian Interbank Currency Exchange, Kiew (UA)	36.000.000	UAH	3,1%	SU
PSA Payment Services Austria GmbH, Wien (AT)	285.000	EUR	11,2%	FI
Public Joint Stock Company National Depository of Ukraine, Kiew (UA)	103.200.000	UAH	0,1%	FI
Public Joint Stock Company Settlement Center for Servicing of Contracts in Financial Markets, Kiew (UA)	206.700.000	UAH	<0,1%	SU
QUIRINAL Grundstücksverwaltungs Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	37.063	EUR	33,3%	FI
Raiffeisen Continuum GmbH, Wien (AT)	100.000	EUR	14,3%	FI
Raiffeisen Digital GmbH, Wien (AT)	75.000	EUR	1,2%	BH
Raiffeisen e-force GmbH, Wien (AT)	145.346	EUR	28,2%	BH
Raiffeisen Informatik Geschäftsführungs GmbH, Wien (AT)	70.000	EUR	47,6%	SU
Raiffeisen Kooperations eGen, Wien (AT)	9.000.000	EUR	11,1%	SU
Raiffeisen Salzburg Leasing GmbH, Salzburg (AT)	35.000	EUR	19,0%	FI
Raiffeisen Software GmbH, Linz (AT)	150.000	EUR	1,2%	BH
Raiffeisen-IMPULS-Liegenschaftsverwaltung Gesellschaft m.b.H., Linz (AT)	500.000	ATS	25,0%	FI
Raiffeisen-Impuls-Zeta Immobilien GmbH, Linz (AT)	58.333	EUR	40,0%	FI
Raiffeisen-Leasing BOT s.r.o., Prag (CZ)	100.000	CZK	20,0%	SU
Raiffeisen-Leasing Mobilien und KFZ GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	15,0%	FI
RC Gazdasági és Adótanácsadó Zrt., Budapest (HU)	20.000.000	HUF	22,2%	SU
Registry of Securities in FBH, Sarajevo (BA)	2.052.300	BAM	1,4%	FI
Rehazentrum Kitzbühel Immobilien-Leasing GmbH, Innsbruck (AT)	35.000	EUR	19,0%	FI
REMUS Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	50,0%	FI
RLKG Raiffeisen-Leasing GmbH, Wien (AT)	40.000	EUR	12,5%	FI
RSAL Raiffeisen Steiermark Anlagenleasing GmbH, Graz (AT)	38.000	EUR	19,0%	FI
RSC Raiffeisen Service Center GmbH, Wien (AT)	2.000.000	EUR	50,3%	BH
RSIL Immobilienleasing Raiffeisen Steiermark GmbH, Graz (AT)	38.000	EUR	19,0%	FI
S.C. DEPOZITARUL CENTRAL S.A., Bukarest (RO)	25.291.953	RON	2,6%	SU
Sarajevska berza-burza vrijednosnih papira dd Sarajevo, Sarajevo (BA)	1.967.680	BAM	10,5%	FI
Seilbahnleasing GmbH, Innsbruck (AT)	36.000	EUR	33,3%	FI
SELENE Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Innsbruck (AT)	36.400	EUR	1,0%	SU
SKR Lager 102 AB, Stockholm (SE)	100.000	SEK	49,0%	SU
Slovak Banking Credit Bureau, s.r.o., Bratislava (SK)	9.958	EUR	33,3%	BH

¹ Kategoria firmy: KI Instytucja kredytowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Firma, Siedziba (Kraj)	Kapitał subskrybowany	Waluta	Udział	Typ ¹
Societatea de Transfer de Fonduri și Decontări-TRANSFOND S.A, Bukarest (RO)	6.720.000	RON	3,4%	FI
Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication scrI, La Hulpe (BE)	13.713.125	EUR	0,4%	FI
Speedinvest Co-Invest AC GmbH & Co KG, Wien (AT)	365.045	EUR	80,0%	FI
SPICA Raiffeisen-Immobilien-Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.400	EUR	50,0%	FI
Steirische Gemeindegebäude Leasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.336	EUR	50,0%	FI
Steirische Kommunalgebäudeleasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.336	EUR	50,0%	FI
Steirische Leasing für Gebietskörperschaften Ges.m.b.H., Wien (AT)	36.336	EUR	50,0%	FI
Steirische Leasing für öffentliche Bauten Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.336	EUR	50,0%	FI
SWO Kommunalgebäudeleasing Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.336	EUR	50,0%	FI
Syrena Immobilien Holding AG, Spittal an der Drau (AT)	22.600.370	EUR	21,0%	SU
Tarfin Limited, London (GB)	13.959.142	GBP	5,3%	SU
The Zagreb Stock Exchange joint stock company, Zagreb (HR)	46.357.000	HRK	2,9%	SU
TKL II. Grundverwertungsgesellschaft m.b.H., Wien (AT)	39.000	EUR	8,3%	FI
TKL V Grundverwertungsgesellschaft m.b.H., Innsbruck (AT)	39.000	EUR	33,3%	FI
TKL VI Grundverwertungsgesellschaft m.b.H., Innsbruck (AT)	39.000	EUR	33,3%	FI
TKL VII Grundverwertungsgesellschaft m.b.H., Innsbruck (AT)	39.000	EUR	33,3%	FI
TKL VIII Grundverwertungsgesellschaft m.b.H., Innsbruck (AT)	39.000	EUR	24,5%	FI
Tojon Beteteiligungs GmbH, Wien (AT)	70.000	EUR	25,0%	SU
Top Vorsorge-Management GmbH, Wien (AT)	35.000	EUR	25,0%	SU
TRABITUS Grundstücksvermietungs Gesellschaft m.b.H., Wien (AT)	36.360	EUR	25,0%	FI
UNDA Grundstücksvermietungs Gesellschaft m.b.H., St. Pölten (AT)	36.360	EUR	25,0%	FI
UNIQA Raiffeisen Software Service Kft., Budapest (HU)	19.900.000	HUF	1,0%	SU
VALET-Grundstücksverwaltungs Gesellschaft m.b.H., St. Pölten (AT)	36.360	EUR	24,5%	FI
VERMREAL Liegenschaftserwerbs- und -betriebs GmbH, Wien (AT)	36.336	EUR	17,0%	SU
Visa Inc., San Francisco (US)	192.964	USD	<0,1%	BH
Vorarlberger Kommunalgebäudeleasing Gesellschaft m.b.H., Dornbirn (AT)	42.000	EUR	33,3%	FI
W 3 Errichtungs- und Betriebs-Aktiengesellschaft, Wien (AT)	800.000	EUR	20,0%	SU
Wiener Börse Aktiengesellschaft, Wien (AT)	18.620.720	EUR	7,0%	SU
Zhytomyr Commodity Agroindustrial Exchange, Schytomyr (UA)	476.515	UAH	3,1%	SU
Ziloti Holding S.A., Luxemburg (LU)	48.963	EUR	0,9%	SU

1 Kategoria firmy: KI Instytucja kredytowa, FI Instytucja finansowa, BH Dostawca usług pomocniczych, FH Finansowa spółka holdingowa, SU Inna spółka, VV Ubezpieczenia, Firma WP Securities

Informacje dotyczące przepisów prawnych

(71) Zarządzanie kapitałem i fundusze własne zgodnie z odpowiednio CRR/CRD IV i BWG

Na podstawie corocznie przeprowadzanego procesu przeglądu nadzorczego i oceny (SREP) EBC wymaga obecnie od banku RBI utrzymywania dodatkowego kapitału podstawowego Tier I w celu zabezpieczenia tych rodzajów ryzyka, które nie są lub są niewystarczająco zabezpieczone w ramach filaru 1.

Ten tzw. wymóg z II filaru jest obliczany na przykład na podstawie modelu biznesowego, zarządzania ryzykiem lub sytuacji kapitałowej. Zgodnie z ostatnią decyzją EBC wymóg ten musi być spełniony na poziomie skonsolidowanym banku RBI oraz na poziomie nieskonsolidowanym banku RBI AG. Ponadto bank RBI podlega minimalnym wymogom CRR i wymogom dotyczącym połączonego bufora kapitałowego. Łączny wymóg dotyczący buforów kapitałowych dla banku RBI obejmuje obecnie bufor zabezpieczający, bufor ryzyka systemowego i antycykliczny bufor kapitałowy. Na dzień sprawozdawczy 31 grudnia 2021 r. skutkuje to wymogiem dotyczącym wskaźnika CET1 (w tym wymogiem dotyczącym połączonego bufora kapitałowego) w wysokości 10,43% dla banku RBI. Naruszenie wymogu dotyczącego połączonego bufora kapitałowego prowadziłoby do ograniczenia np. wypłat dywidend i płatności kuponowych z tytułu określonych instrumentów kapitałowych. Wymogi kapitałowe obowiązujące w ciągu roku zostały spełnione, w tym zapewniono wystarczający bufor w ujęciu skonsolidowanym i indywidualnym.

Krajowe organy nadzoru mogą zasadniczo ustalać bufor ryzyka systemowego (do 5 procent) oraz dodatkowe narzuty kapitałowe dla banków o znaczeniu systemowym (do 3,5 procent). Jeśli dla danej instytucji ustalono zarówno bufor ryzyka systemowego, jak i dodatki kapitałowe dla banków o znaczeniu systemowym, zastosowanie ma tylko wyższa z tych dwóch wartości. We wrześniu 2015 roku Rada Stabilności Rynku Finansowego (FMSG), która jest odpowiedzialna za tę kwestię w Austrii, zaleciła austriackiemu Urzędowi ds. Rynku Finansowego (FMA) nałożenie bufora ryzyka systemowego (SRB) na niektóre banki, w tym RBI. Zostało to wprowadzone w życie przez FMA na mocy Rozporządzenia w sprawie buforów kapitałowych na początku 2016 roku (wraz z późniejszymi zmianami). W przypadku RBI stopa SRB została ustalona na poziomie 0,25% w 2016 roku, od 1 stycznia 2017 roku wzrosła do 0,50%, a do 2019 roku będzie stopniowo zwiększana do 2%.

Określenie antycyklicznego bufora kapitałowego jest również obowiązkiem krajowych organów nadzoru i skutkuje średnią ważoną na poziomie banku RBI w celu ograniczenia nadmiernego wzrostu akcji kredytowej. Bufor ten został obecnie ustalony na poziomie 0 procent ze względu na ograniczony wzrost akcji kredytowej w Austrii. Wskaźniki buforów ustalone w innych państwach członkowskich są stosowane na poziomie RBI (na podstawie średniej ważonej). Regulacji (Group Regulatory Affairs) na bieżąco monitoruje dalsze oczekiwane zmiany i rozwój przepisów, przedstawia je w kalkulacjach scenariuszy i analizuje. Potencjalne skutki są uwzględniane w planowaniu i kontroli, pod warunkiem, że ich zakres i realizacja są możliwe do przewidzenia.

W związku z pandemią wirusa COVID 19 zarówno EBC, jak i EUNB przyjęły ulgi regulacyjne, aby umożliwić nadzorowanym przez EBC instytucjom kredytowym dalsze pełnienie ważnej roli w finansowaniu gospodarstw domowych i przedsiębiorstw. W związku z tym instytucje kredytowe nadzorowane przez EBC będą mogły zejść poniżej poziomu zaleceń filaru 2, bufora zabezpieczającego i wskaźnika pokrycia płynności. EBC uważa, że środki te powinny być wspierane przez odpowiednie złagodzenie antycyklicznego bufora kapitałowego przez krajowe organy nadzoru.

Zestawienie funduszy własnych

Wartości skonsolidowane przedstawione poniżej zostały ustalone zgodnie z przepisami Rozporządzenia w sprawie Wymogów Kapitałowych (CRR) oraz innymi przepisami ustawowymi, takimi jak Wykonawcze Standardy Techniczne (ITS) Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA).

w mln €	2021	2020
Instrumenty kapitałowe i związane z nimi premie	5.994	5.974
Zyski zatrzymane	8.835	8.766
Skumulowane inne całkowite dochody (i inne rezerwy)	- 3.673	- 3.788
Udziały mniejszościowe (dopuszczalna kwota w skonsolidowanym CET1)	524	421
Niezależnie kontrolowane zyski przedsiębiorstwa, po potrąceniu wszelkich możliwych do przewidzenia opłat lub dywidend	933	0
Kapitał podstawowy Tier I (CET1) przed korektami regulacyjnymi	12.613	11.374
Dodatkowe korekty wyceny (kwota ujemna)	- 81	- 58
Odliczenie z tytułu nowo utworzonych korekt wyceny	0	0
Wartości niematerialne i prawne (pomniejszone o wszelkie zobowiązania podatkowe) (kwota ujemna)	- 674	- 585
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego uzależnione od przyszłej rentowności, z wyjątkiem aktywów wynikających z różnic przejściowych (pomniejszonych o odpowiadające im zobowiązania podatkowe, jeśli spełnione są warunki określone w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)	- 39	- 13
Rezerwy z tytułu zysków lub strat na transakcjach zabezpieczających wartość godziwą	24	0
Zyski lub straty na własnych zobowiązaniach wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat z tytułu zmian własnej zdolności kredytowej	55	54
Bezpośrednie i pośrednie pozycje instytucji w jej własnych instrumentach w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)	- 20	0
Kwota ekspozycji z następujących pozycji, którym przypisuje się wagę ryzyka 1250%, jeżeli instytucja odejmuje tę kwotę ekspozycji od kwoty pozycji kapitału podstawowego Tier I jako alternatywę	- 45	- 11
w tym: ekspozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)	- 45	- 11
Inne korekty regulacyjne	- 22	0
Łączne korekty regulacyjne kapitału podstawowego Tier I (CET1)	- 801	- 612
Kapitał podstawowy Tier I (CET1)	11.812	10.762
Instrumenty kapitałowe i związane z nimi premie	1.669	0
Kwota pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, powiększona o związaną z nimi premię, których kwalifikowalność do AT1 jest stopniowo wygaszana.	0	88
Kwalifikowane instrumenty kapitałowe Tier I ujęte w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I (w tym udziały mniejszościowe nieujęte w wierszu 5) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu osób trzecich	28	1.639
Korekty regulacyjne kapitału dodatkowego Tier I (AT1) ogółem	- 50	0
Kapitał dodatkowy Tier I (AT1)	1.647	1.727
Kapitał podstawowy (T1 = CET1 + AT1)	13.460	12.489
Instrumenty kapitałowe i związane z nimi premie	2.085	1.818
Kwalifikowane instrumenty funduszy własnych zaliczone do skonsolidowanego kapitału Tier II (w tym udziały mniejszościowe i instrumenty AT1 nieujęte odpowiednio w wierszach 5 i 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu osób trzecich	31	29
Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	286	254
Korekty regulacyjne kapitału zapasowego ogółem (T2)	- 55	0
Kapitał uzupełniający (T2)	2.347	2.101
Fundusze własne ogółem (TC = T1 + T2)	15.807	14.590
Aktywa ważone ryzykiem (RWA) ogółem	89.927	78.864

Wymóg w zakresie funduszy własnych i aktywa ważone ryzykiem

w mln €	2021		2020	
	Ryzyko Ekspozycja ważona	Środki własne wymóg	Ryzyko Ekspozycja ważona	Środki własne wymóg
Aktywa ważone ryzykiem (RWA) ogółem	89.927	7.194	78.864	6.309
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla ryzyka kredytowego, ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, ryzyka "rozmycia" i płatności zaliczkowych	74.030	5.922	65.094	5.208
Metoda standardowa (SA)	26.307	2.105	22.570	1.806
Klasy ekspozycji z wyłączeniem ekspozycji sekurytyzacyjnych	26.307	2.105	22.570	1.806
Instytucje rządowe i banki centralne	1.113	89	1.255	100
Władze regionalne i lokalne	101	8	103	8
Podmioty sektora publicznego	18	1	45	4
Instytucje	259	21	274	22
Korporacje	6.680	534	4.845	388
Działalność detaliczna	5.954	476	4.908	393
Należności zabezpieczone na nieruchomościach	6.886	551	6.178	494
Ekspozycje z opóźnionym terminem płatności	296	24	364	29
Narażenia o szczególnie wysokim ryzyku	264	21	145	12
Obligacje zabezpieczone	6	0	11	1
Jednostki uczestnictwa w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania (UCI)	79	6	19	1
Udziały	1.883	151	1.804	144
Inne stanowiska	2.768	221	2.620	210
Metoda ratingów wewnętrznych (IRB)	47.723	3.818	42.524	3.402
Metody IRB, jeśli nie stosuje się własnych oszacowań LGD ani współczynników konwersji	39.076	3.126	34.923	2.794
Instytucje rządowe i banki centralne	2.753	220	1.827	146
Instytucje	1.724	138	2.092	167
Korporacje - MŚP	4.098	328	3.753	300
Korporacje - kredyty specjalistyczne	3.407	273	3.063	245
Przedsiębiorstwa - pozostałe	27.094	2.168	24.189	1.935
Metody IRB, jeśli stosowane są własne oszacowania LGD lub współczynniki konwersji	7.903	632	6.916	553
Handel detaliczny - zabezpieczony nieruchomościami, MŚP	233	19	196	16
Handel detaliczny - zabezpieczony nieruchomościami, brak MŚP	3.368	269	2.781	222
Handel detaliczny - kwalifikowany kredyt odnawialny	299	24	280	22
Handel detaliczny - pozostałe MŚP	430	34	517	41
Handel detaliczny - inny, bez MŚP	3.574	286	3.143	251
Udziały	439	35	439	35
Prosta metoda ważenia ryzyka	0	0	0	0
Inne ekspozycje kapitałowe	0	0	0	0
Podejście PD/LGD	0	0	0	0
Pozostałe aktywa bez zobowiązań kredytowych	304	24	247	20

w mln €	2021		2020	
	Ryzyko Ekspozycja ważona	Środki własne wymóg	Ryzyko Ekspozycja ważona	Środki własne wymóg
Kwota ekspozycji z tytułu ryzyka rozliczenia i dostawy	7	1	0	0
Ryzyko rozliczenia i dostawy w portfelu bankowym	0	0	0	0
Ryzyko rozliczenia i dostawy w portfelu handlowym	7	1	0	0
Kwota pozycji ryzyka dla ryzyka pozycji, walutowego i towarowego	4.952	396	5.007	401
Kwota ekspozycji z tytułu ryzyka pozycji, walutowego i towarowego według metod standardowych (SA)	2.383	191	2.378	190
Instrumenty dłużne notowane na giełdzie	1.846	148	1.935	155
Udziały	221	18	166	13
Szczegółowe podejście do ryzyka pozycji w UCI	1	0	1	0
Informacje dodatkowe: Jednostki uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania inwestowane wyłącznie w instrumenty dłużne notowane na giełdzie	0	0	0	0
Informacje dodatkowe: UCI inwestujące wyłącznie w instrumenty kapitałowe lub instrumenty mieszane	1	0	1	0
Waluty obce	311	25	268	21
Pozycje towarowe	5	0	8	1
Kwota ekspozycji z tytułu ryzyka pozycji, walutowego i towarowego według modeli wewnętrznych (IM)	2.569	206	2.629	210
Całkowita kwota ekspozycji z tytułu ryzyka operacyjnego (OpR)	9.415	753	7.548	604
Metoda standardowa (STA) lub Alternatywna metoda standardowa (ASA) dla ryzyka operacyjnego (OpR)	3.737	299	3.439	275
Zaawansowane Metody Pomiaru (AMA) dla ryzyka operacyjnego (OpR)	5.678	454	4.109	329
Całkowita kwota ryzyka z tytułu korekty wyceny kredytowej	256	21	260	21
Metoda znormalizowana	256	21	260	21
Inne kwoty ekspozycji na ryzyko	1.268	101	954	76
z czego kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego: pozycje sekurytyzacyjne (zmienione zasady sekurytyzacji)	1.268	101	954	76

Wskaźniki kapitału własnego¹

w procentach	2021	2020
Współczynnik twardego kapitału podstawowego	13,1%	13,6%
Współczynnik kapitału podstawowego	15,0%	15,7%
Wskaźnik funduszy własnych	17,6%	18,4%

1 Fully loaded – w pełni załadowany

Wskaźnik zadłużenia

Wskaźnik dźwigni jest zdefiniowany w części 7 CRR. Od 31 grudnia 2021 r. obowiązuje wiążący wymóg ilościowy wynoszący 3%:

w mln €	2021	2020
Całkowita pozycja ryzyka	219.173	193.910
Kapitał podstawowy	13.460	12.489
Wskaźnik dźwigni finansowej w procentach ¹	6,1%	6,4%

1 Fully loaded – w pełni załadowany

Przegląd metod obliczeniowych stosowanych w spółkach zależnych do obliczania wymogu posiadania funduszy własnych:

Jednostka	Ryzyko kredytowe		Ryzyko rynkowe	Ryzyko operacyjne
	Niedetaliczne	Detaliczne		
Raiffeisen Bank International AG, Wien (AT)	IRB	STA	Model wewnętrzny, STA	AMA
Raiffeisenbank a.s., Prag (CZ)	IRB	IRB	STA	STA
Raiffeisen Bank Zrt., Budapest (HU)	IRB	IRB	STA	STA
Tatra banka a.s., Bratislava (SK)	IRB	IRB	STA	AMA
Raiffeisen Bank S.A., Bukarest (RO)	IRB	IRB	STA	AMA
Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina, Sarajevo (BA)	IRB	IRB	STA	STA
Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb (HR)	IRB	STA	STA	STA
Raiffeisen Banka a.d., Novi Beograd (RS)	IRB	IRB	STA	STA
AO Raiffeisenbank, Moskau (RU)	IRB	STA	STA	AMA
Raiffeisen Bank Sh.a., Tirana (AL)	IRB	IRB	STA	STA
Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD, Sofia (BG)	IRB	IRB	STA	AMA
Raiffeisen Centrobank AG, Wien (AT)	STA	n.a.	STA	AMA
Kathrein Privatbank Aktiengesellschaft, Wien (AT)	STA	STA	n/a	AMA
Alle anderen Einheiten	STA	STA	STA	STA

IRB: metoda wewnętrznych ratingów (Internal Ratings-Based Approach)

Wewnętrzny model ryzyka otwartej pozycji walutowej i ogólnego ryzyka stopy procentowej księgi handlowej

STA: metoda standardowa

AMA: Zaawansowana Metoda Pomiaru

Metody rachunkowości i wyceny

Wyjaśnienia dotyczące miar COVID-19 i ich skutków księgowych znajdują się w rozdziale Zasady rachunkowości dotyczące COVID-19.

Klasyfikacja i wycena aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Wszystkie aktywa i zobowiązania finansowe, w tym pochodne instrumenty finansowe, muszą być ujmowane w bilansie zgodnie z MSSF 9. Instrument finansowy to umowa, która powoduje powstanie składnika aktywów finansowych u jednej ze stron oraz zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron. W momencie początkowego ujęcia instrumenty finansowe wycenia się według wartości godziwej, co zasadniczo odpowiada cenie transakcyjnej w momencie dodania do sprawozdania. Zgodnie z MSSF 13 wartość godziwą definiuje się jako cenę sprzedaży. Jest to cena, jaką uczestnicy rynku otrzymują w zwykłej transakcji przy sprzedaży składnika aktywów lub płać przy przenoszeniu zobowiązań. W kolejnych wycenach instrumenty finansowe są ujmowane w bilansie według (zamortyzowanego) kosztu lub w wartości godziwej, w zależności od kategorii wyceny zgodnie z MSSF 9.

Klasyfikacja aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9 opiera się na modelu biznesowym, w ramach którego aktywa są zarządzane, oraz na warunkach przepływów pieniężnych związanych z tymi aktywami. W RBI wyróżnia się pięć kategorii klasyfikacji aktywów finansowych:

- Aktywa finansowe wyceniane według amortyzowanego kosztu (AC)
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (FVOCI)
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (FVTPL)
- Składniki aktywów finansowych wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (FVTPL)
- Utrzymywane do obrotu (HFT)

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według amortyzowanego kosztu w RBI, jeżeli model biznesowy polega na utrzymywaniu aktywów w celu uzyskiwania umownych przepływów pieniężnych, a cechą umowną tych przepływów pieniężnych są wyłącznie płatności kapitału i odsetek od kapitału pozostającego do spłaty w określonych terminach. Składnik aktywów finansowych jest następnie wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (FVOCI), jeśli jest utrzymywany w ramach modelu biznesowego, którego celem jest zarówno uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych, jak i sprzedaż aktywów finansowych, a cechy umowne składnika aktywów powodują powstanie przepływów pieniężnych będących wyłącznie spłatami kapitału i odsetek od kapitału pozostającego do spłaty w określonych terminach.

W momencie początkowego ujęcia instrumentu kapitałowego, który nie jest przeznaczony do obrotu, RBI może nieodwołalnie zdecydować o wykazywaniu późniejszych zmian wartości godziwej w innych całkowitych dochodach (OCI). Decyzja ta jest podejmowana indywidualnie dla każdej inwestycji i dotyczy przede wszystkim udziałów strategicznych, które nie podlegają pełnej konsolidacji.

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe - tj. aktywa finansowe, które nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako aktywa wyceniane w następnej kolejności według kosztu lub FVOCI - są klasyfikowane jako aktywa wyceniane w następnej kolejności według wartości godziwej przez wynik finansowy. Ponadto RBI ma możliwość wyznaczenia w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy (FVTPL), jeśli pozwala to uniknąć lub znacząco zmniejszyć niespójności w zakresie wyceny lub ujmowania - tj. niedopasowania księgowego. Nieprawidłowości te powstają, gdy wycena aktywów lub zobowiązań bądź ujęcie zysków i strat dokonywane są w oparciu o różne podstawy.

Składnik aktywów finansowych zalicza się do jednej z powyższych kategorii w momencie jego początkowego ujęcia.

Księgowanie zobowiązań finansowych zgodnie z MSSF 9 odbywa się głównie według (zamortyzowanego) kosztu (Zobowiązania finansowe - amortyzowany koszt) z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem tych zobowiązań finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej. Te ostatnie obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu (Zobowiązania Finansowe - Przeznaczone do Obrotu) oraz wyznaczone do kategorii FVTPL (Zobowiązania Finansowe - Wyznaczone do Wartości Godziwej Przez Wynik). W przypadku zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, zmiany wartości godziwej wynikające ze zmian własnego ryzyka kredytowego RBI należy wykazywać w innych całkowitych dochodach.

Zgodnie z MSSF 9 wbudowane instrumenty pochodne nie są oddzielane od umowy zasadniczej składnika aktywów finansowych. Zamiast tego aktywa finansowe klasyfikuje się zgodnie z modelem biznesowym i warunkami umownymi, jak wyjaśniono w rozdziale Przegląd modelu biznesowego i rozdziale Przegląd charakterystyki umownych przepływów pieniężnych. W rachunkowości zobowiązań finansowych, wbudowane instrumenty pochodne oddziela się od instrumentu zasadniczego i ujmuje oddzielnie jako instrumenty pochodne tylko wtedy, gdy ich cechy ekonomiczne i ryzyko nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwymi dla umowy zasadniczej, wbudowany instrument pochodny spełnia definicję instrumentu pochodnego oraz hybrydowy instrument finansowy nie jest przypisany do pozycji zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu lub wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Przegląd modelu biznesowego

RBI weryfikuje cel modelu biznesowego, zgodnie z którym zarządza się aktywami finansowymi na poziomie portfela, ponieważ najlepiej odzwierciedla to sposób zarządzania przedsiębiorstwem i przekazywania informacji kierownictwu. Następujące czynniki są brane pod uwagę jako dowody przy sprawdzaniu, który model biznesowy ma zastosowanie:

- W jaki sposób ocenia się wyniki modelu biznesowego (oraz aktywa finansowe utrzymywane w ramach tego modelu biznesowego) i informuje się o nich członków Zarządu.
- Ryzyko mające wpływ na wyniki modelu biznesowego (oraz aktywa finansowe utrzymywane w ramach tego modelu biznesowego) oraz sposób zarządzania tym ryzykiem.
- Konstrukcja systemu wynagradzania kadry kierowniczej - na przykład czy wynagrodzenie opiera się na wartości godziwej zarządzanych aktywów czy na otrzymanych umownych przepływach pieniężnych?
- Częstotliwość, wartość i czas sprzedaży w przeszłości, powody tej sprzedaży oraz oczekiwania dotyczące przyszłych działań sprzedażowych.
- Czy sprzedaż i inkaso umownych przepływów pieniężnych są istotne czy pomocnicze w stosunku do modelu biznesowego (model biznesowy "held for collection" czy model biznesowy "hold and sell")?

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz te, które są zarządzane i których wyniki oceniane są w oparciu o wartość godziwą, podlegają wycenie według wartości godziwej przez wynik finansowy (FVTPL).

Celem modelu biznesowego może być utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania wynikających z umowy przepływów pieniężnych, nawet jeśli nastąpiła lub oczekuje się, że nastąpi sprzedaż aktywów finansowych. W przypadku RBI, następująca sprzedaż jest zgodna z modelem biznesowym holdingu:

- Sprzedaż wynika ze wzrostu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych.
- Sprzedaż jest nieczęsta (nawet jeśli jest znacząca) lub jest indywidualnie i zbiorowo nieistotna (nawet jeśli jest częsta).
- Sprzedaż następuje blisko terminu zapadalności składnika aktywów finansowych, a przychody ze sprzedaży nie różnią się znacząco od kwoty wykupu, która ma być otrzymana w terminie zapadalności.

W przypadku RBI sprzedaż więcej niż 10 procent portfela (wartość księgowa) w ciągu trzyletniego okresu krocącego jest uważana za prawdopodobnie już nieczęstą, chyba że sprzedaż ta jest w sumie nieistotna. Liczba sprzedaży w RBI jest niewielka i jest monitorowana w czasie, podobnie jak wielkość sprzedaży w ramach modelu biznesowego Holdingu, w celu uzyskania podstaw dokumentacyjnych, że powiązana sprzedaż jest zgodna z modelem biznesowym Holdingu. Oceny dokonuje się tu z uwzględnieniem regulacji MSSF 9, zgodnie z którym sprzedaż z modelu biznesowego holdingu może być również dopuszczalna, m. in. jeśli jest rzadka (choć znacząca) lub ma niewielką wartość, zarówno indywidualnie, jak i łącznie (nawet jeśli często).

Przegląd charakterystyki umownych przepływów pieniężnych

Jeżeli RBI zdecydował, że model biznesowy danego portfela polega na utrzymywaniu aktywów finansowych w celu gromadzenia wynikających z umowy przepływów pieniężnych (lub zarówno gromadzenia wynikających z umowy przepływów pieniężnych, jak i zbywania aktywów finansowych), musi sprawdzić, czy cechy umowne aktywów przypisanych do tego portfela powodują powstanie przepływów pieniężnych będących wyłącznie spłatami kapitału i odsetek od kapitału pozostającego do spłaty w określonych terminach. W tym celu odsetki definiuje się jako rekompensatę za wartość pieniądza w czasie, za ryzyko kredytowe związane z niespłaconą w danym okresie kwotą kapitału, za inne rodzaje ryzyka i koszty wynikające z umowy kredytowej oraz jako marżę zysku. Weryfikacja ta jest przeprowadzana dla każdego instrumentu w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów finansowych.

Oceniając, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne są wyłącznie płatnościami kwoty głównej i odsetek, RBI bierze pod uwagę cechy umowne instrumentu. Obejmuje to ocenę czy składnik aktywów finansowych zawiera warunek umowny, który mógłby zmienić termin lub kwotę umownych przepływów pieniężnych w taki sposób, że warunek ten nie byłby już spełniony. RBI bierze pod uwagę m.in.:

- Porozumienia o wcześniejszej spłacie lub przedłużeniu terminu spłaty
- Umowy lewarowane
- Ograniczenie roszczeń do określonych aktywów lub przepływów pieniężnych
- Sekurytyzacja

MSSF 9 zawiera przepisy dotyczące kar za przedpłaty z ujemną rekompensatą. Ujemna kompensata powstaje, gdy warunki umowy zezwalają kredytobiorcy na przedpłatę instrumentu przed upływem umownego terminu wymagalności, ale kwota przedpłaty może być niższa od niespłaconej kwoty kapitału i odsetek. Jednakże, aby kwalifikować się do wyceny według zamortyzowanego kosztu, świadczenie ujemne musi stanowić odpowiednią rekompensatę za wcześniejsze rozwiązanie umowy.

Zmiany wartości pieniądza w czasie oraz test porównawczy

Wartość pieniądza w czasie to składnik odsetkowy, który jest po prostu wynagrodzeniem za upływ czasu. Nie uwzględnia on żadnych innych rodzajów ryzyka (kredytowego, płynności itp.) ani kosztów (administracyjnych itp.) związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W niektórych przypadkach składnik wartości pieniądza w czasie może być modyfikowany (określany jako niedoskonały). Taka sytuacja ma miejsce na przykład wtedy, gdy stopa procentowa składnika aktywów finansowych jest korygowana okresowo, ale częstotliwość korygowania stopy procentowej różni się od okresu obowiązywania stopy procentowej. W takim przypadku modyfikacje należy ocenić, aby ustalić, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek, tj. czy cecha modyfikacji nie powoduje, że przepływy pieniężne różnią się znacząco od przepływów wynikających z idealnego instrumentu wzorcowego.

W celu oceny czy warunek dotyczący przepływów pieniężnych jest spełniony, RBI opracował ilościowy test porównawczy. W ten sposób sprawdza się, czy niezdyktowane zmodyfikowane umowne przepływy pieniężne różnią się istotnie od niezdyktowanych przepływów pieniężnych instrumentu wzorcowego. Instrument wzorcowy odpowiada badanemu składnikowi aktywów z wyjątkiem zmodyfikowanych składników odsetkowych. W momencie początkowego ujęcia transakcji przeprowadza się ilościowy test porównawczy, w którym wykorzystuje się 1 000 przyszłościowych symulacji przyszłych rynkowych stóp procentowych w okresie życia danego składnika aktywów finansowych. W celu symulacji scenariuszy zakłada się rozkład normalny stóp procentowych za pomocą jednoczynnikowego modelu Hulla-White'a. Aby test ilościowy wypadł pomyślnie, testowany składnik aktywów finansowych nie może przekroczyć dwóch progów istotności. Te progi istotności są określane jako iloraz symulowanych przepływów pieniężnych ze zmodyfikowanych składników odsetkowych i instrumentu wzorcowego. Współczynnik ten nie może przekraczać 10% w okresie sprawozdawczym (trzy miesiące) z jednej strony i 5% w całym okresie badanego składnika aktywów finansowych z drugiej. Jeśli jeden z dwóch progów istotności zostanie przekroczony, test porównawczy uznaje się za nieudany, a składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Test porównawczy stosuje się dla następujących głównych cech umowy, które w pewnych okolicznościach mogą zmieniać wartość pieniądza w czasie:

- Niedopasowanie terminów zapadalności odsetek (inny okres obowiązywania referencyjnej stopy procentowej)
- Historyczna stopa procentowa
- Klauzule łągodzenia skutków odsetek
- Zawieszenie wypłaty odsetek z kapitalizacją odsetek
- Odniesienie do rentowności rynku wtórnego (UDRB: średnia ważona obiegiem rentowność obligacji federalnych)

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe

Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany w RBI według zamortyzowanego kosztu (AC), jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- Składnik aktywów jest utrzymywany w ramach modelu biznesowego, którego celem jest zarządzanie aktywami w celu uzyskania umownych przepływów pieniężnych.
- Cechy umowne składnika aktywów powodują powstanie w określonym czasie przepływów pieniężnych, które są wyłącznie spłatami kapitału i odsetek od niespłaconego kapitału.

Warunki te zostały szczegółowo omówione w rozdziałach Przegląd modelu biznesowego, Przegląd charakterystyki umownych przepływów pieniężnych i zmian wartości pieniądza w czasie oraz Test porównawczy.

Do tej kategorii zalicza się głównie kredyty udzielane klientom oraz kredyty udzielane instytucjom kredytowym. Ponadto w tej kategorii wyceny ujmuje się należności z tytułu leasingu finansowego rozliczanego zgodnie z MSSF 16 oraz papiery wartościowe spełniające wyżej wymienione warunki.

Wycena jest dokonywana według zamortyzowanego kosztu. Wszelkie różnice między kwotą wypłaty a kwotą nominalną - o ile mają charakter odsetkowy - są naliczane zgodnie z efektywną stopą procentową i wykazywane w wyniku odsetkowym netto. Przychody z tytułu odsetek są naliczane na podstawie wartości bilansowej brutto, dopóki nie nastąpi utrata wartości składnika aktywów finansowych. Gdy tylko nastąpi utrata wartości składnika aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek są obliczane na podstawie wartości księgowej netto. Zamortyzowany koszt jest również korygowany o ujęcie oczekiwanej straty przy zastosowaniu metody oczekiwanej straty zgodnie z MSSF 9, jak opisano w rozdziale dotyczącym ogólnych zasad utraty wartości (MSSF 9).

Aktywa finansowe - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

RBI jest zobowiązany do ujmowania składnika aktywów finansowych w wartości godziwej, jeśli składnik aktywów finansowych nie jest wyceniany ani według zamortyzowanego kosztu, ani według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, nie ma zamiaru dokonywać transakcji oraz składnik aktywów nie został dobrowolnie wyznaczony do wyceny w wartości godziwej. Zasadniczo są to papiery wartościowe i kredyty, które nie spełniają warunków weryfikacji umownych

przepływów pieniężnych lub portfele aktywów finansowych nie przeznaczonych do obrotu, które są zarządzane w oparciu o wartość godziwą i oceniane na podstawie ich wyników.

Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Instrument dłużny jest wyceniany w RBI według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- Składnik aktywów jest następnie wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (FVOCI), jeśli jest utrzymywany w ramach modelu biznesowego, którego celem jest zarówno uzyskiwanie umownych przepływów pieniężnych, jak i zbywanie aktywów finansowych.
- Cechy umowne składnika aktywów powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych będących wyłącznie spłatami kapitału i odsetek od niespłaconego kapitału.

Kategoria ta obejmuje głównie papiery wartościowe wykorzystywane do zarządzania płynnością.

Są one wyceniane według wartości godziwej. Przychody z tytułu odsetek, zyski i straty z tytułu różnic kursowych z aktualizacji wyceny oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości lub odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ujmują się w rachunku zysków i strat i oblicza w taki sam sposób, jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Pozostałe zmiany wartości godziwej są ujmowane w innych całkowitych dochodach. Po wyłączeniu z bilansu skumulowane zyski lub straty netto ze zmian wartości godziwej ujęte w innych całkowitych dochodach przenosi się do rachunku zysków i strat. Ponadto instrumenty dłużne należące do kategorii FVOCI podlegają temu samemu modelowi utraty wartości, co aktywa finansowe ujmowane według zamortyzowanego kosztu (zob. rozdział Ogólne zasady dotyczące utraty wartości (MSSF 9)). Różnicę między wartością godziwą a zamortyzowanym kosztem ujmują się w innych całkowitych dochodach do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu.

Instrument kapitałowy jest wyceniany w RBI w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli RBI nieodwołalnie zdecyduje się na prezentowanie późniejszych zmian wartości godziwej w innych całkowitych dochodach (OCI). Decyzja ta jest podejmowana indywidualnie dla każdej inwestycji i dotyczy głównie udziałów strategicznych, które nie podlegają pełnej konsolidacji. W przeciwieństwie do instrumentów dłużnych, zyski i straty ujmowane w innych całkowitych dochodach (OCI) nie są przenoszone do rachunku zysków i strat w momencie zbycia, podobnie jak utrata wartości ujmowana w zysku lub stracie.

Aktywa i zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu

Aktywa i zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu - są wykorzystywane do czerpania korzyści z krótkoterminowych wahań cen rynkowych. Papiery wartościowe i pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu są wykazywane według wartości godziwej. W przypadku produktów notowanych na giełdzie, do ustalenia wartości godziwej wykorzystuje się ceny giełdowe. Jeśli takie ceny nie są dostępne, ceny wewnętrzne są ustalane dla pierwotnych instrumentów finansowych i transakcji terminowych na podstawie kalkulacji wartości bieżącej, a dla opcji na podstawie odpowiednich modeli cen opcji. Kalkulacja wartości bieżącej opiera się na krzywej stóp procentowych obejmującej stopy rynku pieniężnego, stopy przyszłe i stopy swapowe. W zależności od rodzaju opcji jako wzory wyceny opcji stosuje się formuły Blacka-Scholesa 1972, Blacka 1976 lub Garmana-Kohlhagena. W przypadku opcji złożonych wycenę przeprowadza się za pomocą modeli drzewa dwumianowego i symulacji Monte Carlo.

Jeżeli wartość rynkowa jest dodatnia, przypisuje się ją do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu; jeżeli wartość rynkowa jest ujemna, wykazuje się ją w zobowiązaniach finansowych przeznaczonych do obrotu. Zmianę wartości rynkowej ujmują się w rachunku zysków i strat w pozycji zysk lub strata z działalności handlowej. Instrumenty pochodne, które służą celom zabezpieczającym zgodnie z MSR 39, są wykazywane w bilansie w pozycji "rachunkowość zabezpieczeń". Ponadto wszelkie zobowiązania z tytułu dostawy wynikające z krótkiej sprzedaży papierów wartościowych są wykazywane w pozycji zobowiązań finansowych - przeznaczonych do obrotu.

Produkty gwarantowane kapitałowo (fundusze gwarancyjne i przyszłe rezerwy) są prezentowane jako sprzedane opcje put na dany fundusz, który ma być objęty gwarancją. Wycena oparta jest na symulacji Monte Carlo. Grupa udzieliła gwarancji kapitałowych w ramach dotowanego przez państwo, uprzywilejowanego programu emerytalnego zgodnie z § 108h (1) 3 austriackiej ustawy o podatku dochodowym (EStG). W tym kontekście instytucja kredytowa gwarantuje, że w przypadku annuitalizacji kwota wypłaty dostępna do celów annuitalizacji nie będzie niższa niż suma kwot wpłaconych przez podatnika plus składki naliczone dla tego podatnika w rozumieniu § 108g EStG.

Przychody z tytułu odsetek są wykazywane w wyniku z tytułu odsetek, a wyniki wyceny i zbycia są wykazywane w wyniku handlowym netto i wyniku z wyceny według wartości godziwej.

Aktywa i zobowiązania finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Wyznaczone do wyceny według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje zasadniczo te aktywa finansowe, które w momencie początkowego ujęcia zostały nieodwołalnie wyznaczone jako instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej (tzw. opcja wartości godziwej). Zastosowanie

opcji wartości godziwej jest uwarunkowane wyeliminowaniem lub znacznym ograniczeniem niespójności w zakresie wyceny lub ujmowania. Powstają one, gdy wycena aktywów lub zobowiązań finansowych albo ujęcie wynikających z nich zysków lub strat odbywa się na innych zasadach.

Podobnie zobowiązania finansowe wyznacza się jako instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej, aby uniknąć różnic w wycenie wynikających z powiązanych z nimi instrumentów pochodnych. Wartość godziwa zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych do tej kategorii z zastosowaniem opcji wartości godziwej obejmuje wszystkie czynniki ryzyka rynkowego, w tym ryzyko kredytowe emitenta związane z tymi zobowiązaniami finansowymi.

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w roku porównawczym, do wyceny własnego ratingu kredytowego emisji podporządkowanych można było w całości wykorzystać obserwowalne ceny rynkowe. Zobowiązania finansowe obejmują przede wszystkim obligacje strukturyzowane. Wartość godziwa tych zobowiązań finansowych jest ustalana poprzez zdyskontowanie umownych przepływów pieniężnych przy użyciu krzywej dochodowości skorygowanej o ryzyko kredytowe, która odzwierciedla poziom, na jakim Grupa wyemitowałaby podobne instrumenty finansowe na dzień bilansowy. Parametry ryzyka rynkowego są określane na podstawie porównywalnych instrumentów finansowych. Wyniki wyceny zobowiązań wyznaczonych jako instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej są wykazywane w wyniku na działalności handlowej i wyniku na wycenie według wartości godziwej.

Te instrumenty finansowe są wyceniane według wartości godziwej zgodnie z MSSF 9. Przychody z tytułu odsetek są wykazywane w wyniku z odsetek, wyniki wyceny i zbycia są wykazywane w wyniku handlowym i wynikają z wyceny do wartości godziwej. W przypadku zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, zmiany wartości godziwej wynikające ze zmiany własnego ryzyka kredytowego nie są ujmowane w rachunku zysków i strat, lecz w innych całkowitych dochodach.

Zobowiązania finansowe - koszt zamortyzowany

Zobowiązania są ujmowane głównie według zamortyzowanego kosztu. Oprócz kosztów odsetkowych, różnice między kwotą wypłaty a kwotą nominalną są naliczane zgodnie z efektywną stopą procentową i wykazywane w wyniku finansowym z tytułu odsetek. Kategoria ta obejmuje głównie depozyty klientów oraz emisje papierów wartościowych służące celom refinansowania.

Relacje między aktywami/zobowiązaniami, miarami wyceny i kategoriami zgodnie z MSSF 9

Aktywa / Zobowiązania	Zasadniczy standard oceniania		Kategoria według MSSF 9
	Wartość rynkowa	Koszt amortyzowany	
Klasy aktywów			
Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie		X	AC
Aktywa finansowe - zamortyzowany koszt		X	AC
w tym należności z tytułu leasingu finansowego		X	AC
Aktywa finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	X		FVOCI
Aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu - obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	X		FVTPL
Aktywa finansowe - oznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	X		FVTPL
Aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu	X		FVTPL
Rachunkowość zabezpieczeń	X		n/a
Klasy odpowiedzialności			
Zobowiązania finansowe - zamortyzowany koszt		X	AC
w tym zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		X	AC
Zobowiązania finansowe - wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	X		FVTPL
Zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu	X		FVTPL
Rachunkowość zabezpieczeń	X		n/a

AC: Amortyzowany koszt

FVOCI: Wartość godziwa wyceniana w innych całkowitych dochodach

FVTPL: wartość godziwa wyceniana przez rachunek zysków i strat

Amortyzowany koszt

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego oraz przypisywania kosztów i przychodów odsetkowych do odpowiednich okresów. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dokładnie dyskontuje szacunkowe przyszłe wpływy i płatności pieniężne (w tym wszelkie opłaty stanowiące część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz inne premie lub dyskonta) przez oczekiwany okres użytkowania instrumentu finansowego lub, jeśli to stosowne, przez krótszy okres, do wartości bilansowej netto w momencie początkowego ujęcia.

Wartość godziwa (Fair Value)

Wartość godziwa to cena, jaką otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w ramach uporządkowanej transakcji między uczestnikami rynku na dzień wyceny. Ma to zastosowanie niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna, czy oszacowana przy użyciu techniki wyceny.

Zgodnie z MSSF 13, RBI stosuje następującą hierarchię do ustalania i ujawniania wartości godziwej instrumentów finansowych:

Ceny notowane na aktywnym rynku (Poziom I)

Wartość godziwa jest najlepiej wyrażona przez wartość rynkową w zakresie, w jakim dostępna jest publicznie notowana cena rynkowa. Dotyczy to w szczególności instrumentów kapitałowych znajdujących się w obrocie na giełdach papierów wartościowych, instrumentów dłużnych znajdujących się w obrocie na rynku międzybankowym oraz giełdowych instrumentów pochodnych. Wycena opiera się zasadniczo na zewnętrznych źródłach danych (ceny giełdowe lub notowania maklerskie w płynnych segmentach rynku). Aktywny rynek to taki, na którym transakcje dotyczące aktywów i zobowiązań występują na tyle często i w takiej ilości, że informacje o cenach są stale dostępne. Wskaźnikami aktywnych rynków może być liczba, częstotliwość aktualizacji lub jakość notowań (np. banków lub giełd). Ponadto wąskie widełki cenowe bid/ask oraz notowania uczestników rynku w określonym przedziale również świadczą o aktywnym, płynnym rynku.

Techniki wyceny wykorzystujące obserwowalne parametry (Poziom II)

W przypadku braku notowań na aktywnym rynku instrument finansowy klasyfikuje się do Poziomu II, jeżeli wartość godziwą można ustalić za pomocą uznanych modeli wyceny wykorzystujących możliwe do zaobserwowania ceny lub parametry (w szczególności metody wartości bieżącej lub modele wyceny opcji). Metody te mają zastosowanie do większości pozagiełdowych instrumentów pochodnych i nienotowanych instrumentów dłużnych.

Techniki wyceny wykorzystujące parametry nieobserwowalne (Poziom III)

Jeśli do wyceny za pomocą modeli wyceny nie są dostępne notowania giełdowe ani istotne parametry z aktywnego rynku, stosuje się również parametry nieobserwowalne na rynku. Te parametry wejściowe mogą zawierać dane, które są określane w formie przybliżonych wartości m.in. na podstawie danych historycznych (III poziom hierarchii wyceny). Zastosowanie tych modeli wymaga od kierownictwa przyjęcia założeń i dokonania szacunków, których zakres zależy od przejrzystości cenowej instrumentu finansowego i jego rynku, a także od złożoności instrumentu.

W przypadku instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu (w tym należności z tytułu pożyczek, depozytów, innych pożyczek krótkoterminowych oraz zadłużenia długoterminowego) Grupa ujawnia wartość godziwą. Na ogół obrót tymi instrumentami jest niewielki lub nie występuje w ogóle, a przy ustalaniu wartości godziwej wymagany jest znaczny osąd kierownictwa.

Dalsze informacje na temat technik wyceny oraz informacje ilościowe dotyczące ustalania wartości godziwej przedstawiono w Nocie (33) Wartość godziwa instrumentów finansowych.

Wyksięgowanie aktywów finansowych

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu, gdy wygasły umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub gdy Grupa przekazała przepływy pieniężne lub przyjęła na siebie obowiązek przekazania przepływów pieniężnych jednemu lub większej liczbie odbiorców, po spełnieniu określonych kryteriów. Przeniesiony składnik aktywów jest również usuwany z bilansu w momencie przeniesienia wszystkich znaczących rodzajów ryzyka i korzyści wynikających z posiadania danego składnika aktywów. Podstawową zasadą dopuszczalności bezpośrednich odpisów aktualizujących (umorzeń) w grupie jest wystarczająco udokumentowana ocena, że w przypadku danych należności nie można racjonalnie założyć spłaty całej kwoty kredytu pozostającej do spłaty (odpis całkowity) lub jej części (odpis częściowy). Dotyczy to należności, w przypadku których nastąpiła już utrata wartości, albo w pełnej wysokości, albo - w przypadku należności zabezpieczonych - w wysokości kwoty pozostającej do spłaty, która nie jest objęta zabezpieczeniem. Dalsze informacje na temat polityki odpisów znajdują się w punkcie (37) Oczekiwane straty kredytowe.

Modyfikacja aktywów finansowych

Wyłączenie z bilansu z powodu modyfikacji składnika aktywów finansowych ma miejsce wtedy, gdy umowa, na podstawie której składnik ten jest wyceniany, została istotnie zmodyfikowana. RBI uznaje modyfikację za istotną, jeżeli zdyskontowana wartość bieżąca przepływów pieniężnych na nowych warunkach z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej różni się o co najmniej 10 procent od zdyskontowanej wartości bieżącej pozostałych przepływów pieniężnych z pierwotnych aktywów finansowych (test wartości bieżącej). Oprócz testu wartości bieżącej, do oceny, czy zmiana jest istotna, stosuje się inne kryteria ilościowe i jakościowe. Pozostałe kryteria ilościowe opierają się zasadniczo na wydłużeniu średniego pozostałego okresu obowiązywania umowy. W przypadku restrukturyzacji pożyczek z etapu 3 często stosuje się maksymalne płatności, jakich można jeszcze oczekiwać od klienta. W takim przypadku ocenia się, czy zmiana umowy skutkuje powstaniem nowego składnika aktywów finansowych w sensie ekonomicznym. Jakościowe kryteria stwierdzenia, że nastąpiła istotna zmiana warunków umowy, obejmują zmianę waluty bazowej, klauzule, które powodują, że kryterium umownych przepływów pieniężnych zgodnie z MSSF 9 nie jest spełnione, lub zmianę charakteru instrumentu (np. obligacja zostaje zamieniona na pożyczkę).

Transakcje sekurytyzacyjne

RBI sekurytyzuje różne aktywa finansowe, umieszczając ryzyko z tych aktywów finansowych na zasadzie portfela. Odbywa się to na zasadzie indywidualnej poprzez przenoszenie tego ryzyka na zasadzie portfela do spółek specjalnego przeznaczenia (SPV lub podmiotów strukturyzowanych, SE), które z kolei emitują papiery wartościowe dla inwestorów. Przeniesienie aktywów może prowadzić do całkowitego lub częściowego wyśięgowania. Szczególne znaczenie dla RBI ma forma sekurytyzacji syntetycznej, która polega na przeniesieniu ryzyka w obecności gwarancji portfelowych otrzymanych od stron trzecich. W zależności od tego, która transza jest plasowana na zewnątrz, RBI jako inicjator czasami zachowuje również prawa do sekurytyzowanych aktywów finansowych w formie transz uprzywilejowanych lub podporządkowanych, roszczeń odsetkowych lub innych roszczeń rezydualnych. Przegląd sekurytyzacji obecnie aktywnych w Grupie można znaleźć w notce (42) Sekurytyzacje (RBI jako inicjator).

Derecognition of financial liabilities

Grupa wyłącza z bilansu zobowiązanie finansowe, gdy jego obowiązki zostały wypełnione, umorzone lub wygasły. Przychody lub koszty z tytułu odkupu własnych zobowiązań są prezentowane w pozycji (7) Pozostałe wyniki operacyjne. Wykup własnych instrumentów dłużnych również podlega wyłączeniu z bilansu zobowiązań finansowych. Różnice z tytułu odkupu między wartością bilansową zobowiązania (w tym premie i dyskonta) a ceną nabycia ujmują się w rachunku zysków i strat w pozycji "pozostałe wyniki operacyjne", chyba że zobowiązanie jest wyceniane według wartości godziwej. Jeśli odkup dotyczy zobowiązań finansowych rozliczanych z zastosowaniem opcji wartości godziwej, zmiany wartości godziwej wynikające z pogorszenia własnej zdolności kredytowej jednostki (a więc zmiany ryzyka niewykonania zobowiązania finansowego) nie są ujmowane w rachunku zysków i strat i nie są przenoszone do rachunku zysków i strat.

Przeklasyfikowanie aktywów finansowych

Przeklasyfikowanie jest możliwe tylko w przypadku aktywów finansowych, nie jest możliwe w przypadku zobowiązań finansowych. Zmiana kategorii wyceny jest przewidziana w RBI tylko wtedy, gdy zmienia się model biznesowy wykorzystywany do zarządzania składnikiem aktywów finansowych. Jak można się spodziewać, zmiany takie występują bardzo rzadko, są określane przez kierownictwo w wyniku zmian zewnętrznych lub wewnętrznych i muszą być zarówno istotne dla działalności przedsiębiorstwa, jak i możliwe do udowodnienia stronom zewnętrznym. Jeśli te warunki są spełnione, to przeklasyfikowanie jest obowiązkowe. Jeśli taka reklasyfikacja jest konieczna, należy ją przeprowadzić prospektywnie od daty reklasyfikacji i zatwierdzić przez Zarząd RBI.

Pochodne instrumenty finansowe

W toku zwykłej działalności Grupa zawiera transakcje na pochodnych instrumentach finansowych, zarówno w celach handlowych, jak i zabezpieczających. Instrumenty pochodne wykorzystywane przez Grupę obejmują swapy, standardowe kontrakty terminowe, kontrakty futures, kredytowe instrumenty pochodne, opcje i podobne kontrakty. Grupa wykorzystuje instrumenty pochodne do zaspokajania potrzeb klientów w zakresie zarządzania ryzykiem, zarządzania ryzykiem i zabezpieczania się przed nim oraz do generowania przychodów z transakcji na własny rachunek. Instrumenty pochodne są początkowo ujmowane według wartości godziwej w momencie zawarcia kontraktu, a następnie wyceniane według wartości godziwej. Zysk lub strata wynikająca z wyceny jest natychmiast ujmowana w wyniku handlowym oraz w wyniku z wyceny do wartości godziwej, chyba że instrument pochodny został wyznaczony i jest efektywny jako instrument zabezpieczający w ramach rachunkowości zabezpieczeń. W tym przypadku moment ujęcia wyników wyceny zależy od rodzaju powiązania zabezpieczającego.

Instrumenty pochodne zawarte w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem rynkowym (innym niż aktywa/zobowiązania handlowe) i umieszczone w niejednorodnym portfelu nie kwalifikują się do rachunkowości zabezpieczeń MSR 39. Rozlicza się je poprzez wykazywanie cen brudnych w pozycji bilansowej aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu lub zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu. Zmiana wartości tych instrumentów pochodnych na podstawie ceny czystej jest wykazywana w wyniku handlowym i wyniku z wyceny według wartości godziwej, natomiast odsetki są wykazywane w wyniku z tytułu odsetek.

Kredytowe instrumenty pochodne, których wartość zależy od (nie)wystąpienia określonych zdarzeń kredytowych oczekiwanych w przyszłości, są wykazywane w wartości godziwej w pozycji bilansowej aktywa finansowe - przeznaczone do obrotu lub zobowiązania finansowe - przeznaczone do obrotu. Zmiany wartości ujmują się w wyniku na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz w wyniku na wycenach wartości godziwej.

Więcej informacji na temat pochodnych instrumentów finansowych można znaleźć w punkcie (47) Pochodne instrumenty finansowe.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Jeżeli dłużnik i wierzyciel są identyczni, należności i zobowiązania o podobnych terminach wymagalności i walutach są kompensowane, jeżeli istnieje do tego egzekwowalne prawo, a kompensata odpowiada rzeczywistemu, przewidywanemu przebiegowi transakcji. Informacje na temat kompensowania instrumentów finansowych przedstawiono w punkcie (41) Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych.

Rachunkowość zabezpieczeń

MSSF 9 przyznaje opcje w odniesieniu do rachunkowości zabezpieczeń. RBI nadal stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39, ale z uwzględnieniem zmian w notach zgodnych z MSSF 7. Odpowiednie noty zostały przedstawione w notcie (48) Rachunkowość zabezpieczeń - dodatkowe ujawnienia.

Jeśli instrumenty pochodne są utrzymywane w celu zarządzania ryzykiem, a odpowiadające im transakcje spełniają określone kryteria, Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń. W tym celu Grupa wyznacza poszczególne instrumenty zabezpieczające, głównie instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczenie przepływów pieniężnych lub zabezpieczenie kapitału. W momencie ustanowienia zabezpieczenia dokumentuje się związek między pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym, w tym podstawowy cel zarządzania ryzykiem. Ponadto, zarówno w momencie ustanowienia zabezpieczenia, jak i w trakcie jego trwania, regularnie dokumentuje się, że instrument zabezpieczający wyznaczony do zabezpieczenia jest wysoce efektywny w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych zabezpieczanej pozycji.

Zabezpieczenie wartości godziwej (Fair Value Hedge)

MSR 39 przewiduje stosowanie rachunkowości zabezpieczeń w odniesieniu do instrumentów pochodnych, które służą do zabezpieczania wartości godziwej ujętych aktywów lub zobowiązań. W szczególności działalność pożyczkowa jest narażona na takie ryzyko wartości godziwej, jeśli obejmuje należności o stałym oprocentowaniu. Swapy procentowe, które spełniają wymogi rachunkowości zabezpieczeń, są zawierane w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej poszczególnych kredytów lub refinansowania. Oznacza to, że transakcje zabezpieczające są udokumentowane, na bieżąco oceniane i klasyfikowane jako wysoce skuteczne. Można zatem przyjąć, że w całym okresie zabezpieczenia zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej są prawie całkowicie kompensowane przez zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego, a rzeczywiste wyniki mieszczą się w przedziale od 80 do 125%.

Instrumenty pochodne zawarte w celu zabezpieczenia wartości godziwej poszczególnych pozycji bilansu (z wyjątkiem instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu) ujmują się według wartości godziwej (ceny brudnej) w ramach rachunkowości zabezpieczeń (po stronie aktywów: dodatnie wartości godziwe, po stronie pasywów: ujemne wartości godziwe). Zmiany wartości księgowej zabezpieczanej transakcji bazowej (aktywów lub zobowiązań) są bezpośrednio przypisywane do odpowiednich pozycji bilansu i wykazywane oddzielnie w informacji dodatkowej.

Zarówno wynik ze zmiany wartości księgowej zabezpieczanych pozycji, jak i wynik ze zmiany cen czystych instrumentów pochodnych są ujmowane w wyniku z rachunkowości zabezpieczeń.

W ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej, zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej wykazuje się również na poziomie portfela. Zabezpieczane są pojedyncze transakcje lub grupy transakcji o podobnej strukturze ryzyka, w podziale na przedziały zapadalności zgodnie z oczekiwanymi datami spłaty i korekty stóp procentowych w portfelu. Portfele mogą zawierać tylko aktywa, tylko pasywa lub oba rodzaje aktywów. W takim ujęciu księgowym zmian wartości transakcji zabezpieczających nie ujmują się w wyniku z rachunkowości zabezpieczeń. Kwota zabezpieczana transakcji bazowych jest ustalana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dla jednostki Grupy obejmującym depozyty a vista; w związku z tym stosuje się przepisy unijnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń (ang. carve-out).

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych (Cash-Flow Hedge)

MSR 39 przewiduje stosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dla instrumentów pochodnych służących do zabezpieczania się przed ryzykiem zmiany przyszłych przepływów pieniężnych. Takiemu ryzyku przepływów pieniężnych podlegają w szczególności kredyty i zobowiązania o zmiennej stopie procentowej, a także oczekiwane transakcje (np. oczekiwane pożyczki pieniężne lub inwestycje). Swapy procentowe zawarte w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmienności przepływów pieniężnych z tytułu określonych pozycji o zmiennej stopie procentowej ujmowane są w następujący sposób: Instrument zabezpieczający jest wykazywany według wartości godziwej, a zmiany ceny czystej są ujmowane w innych całkowitych dochodach. Z kolei część nieefektywna jest ujmowana w rachunku zysków i strat jako zysk lub strata z tytułu rachunkowości zabezpieczeń.

Zabezpieczenie inwestycji netto w podjednostkę ekonomicznie niezależną (Capital Hedge)

W Grupie przeprowadza się transakcje zabezpieczające dla inwestycji w ekonomicznie niezależne podjednostki w celu zmniejszenia różnic wynikających z przeliczenia walutowego składników kapitału własnego. Swapy walutowe służą przede wszystkim jako instrumenty zabezpieczające. Wynikające z nich zyski lub straty z tytułu przeliczenia walut są kompensowane w innych całkowitych dochodach i wykazywane oddzielnie w uzgodnieniu kapitału własnego, o ile powiązanie zabezpieczające jest efektywne. Nieefektywną część powiązania zabezpieczającego ujmują się w wyniku na działalności handlowej. Odpowiednie składniki odsetkowe są wykazywane w wyniku z tytułu odsetek.

Gwarancje finansowe

Zgodnie z MSSF 9 umowa gwarancji finansowych jest umową, która wymaga od wystawcy dokonania określonych płatności, jeżeli płatność ta rekompensuje posiadaczowi stratę poniesioną przez niego z powodu niedokonania przez posiadacza płatności w terminie zgodnym z warunkami instrumentu dłużnego. Wycena gwarancji finansowej udzielonej po

raz pierwszy w momencie ujęcia jest identyczna ze stawką, jaka obowiązuje w momencie zawarcia umowy na warunkach rynkowych. W przeciwieństwie do prezentacji utraty wartości aktywów finansowych, oczekiwane opóźnienia w spłacie kredytów są ujmowane jako rezerwa po stronie pasywów.

Zobowiązania warunkowe i inne zobowiązania pozabilansowe

Są to głównie zobowiązania warunkowe z tytułu niewykorzystanych zobowiązań kredytowych. Zobowiązania, z którymi może wiązać się ryzyko kredytowe, są wykazywane jako zobowiązania do udzielenia kredytu. Obejmują one zobowiązania do udzielania kredytów, zakupu papierów wartościowych oraz udzielania gwarancji i akceptacji. Rezerwa na ryzyko dotyczące zobowiązań kredytowych jest wykazywana jako rezerwa na ryzyko związane z działalnością kredytową. Często zobowiązania kredytowe są wykorzystywane tylko częściowo, a zatem składają się z zobowiązań wykorzystanego i niewykorzystanego. Jeżeli nie jest możliwe oddzielne zidentyfikowanie oczekiwanych strat kredytowych związanych z zaciągniętym i nie zaciągniętym zobowiązaniem, są one prezentowane łącznie z odpisami aktualizującymi z tytułu utraty wartości składnika aktywów finansowych zgodnie z MSSF 7. Jeżeli łączne oczekiwane straty kredytowe przekraczają wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych, są one ujmowane jako rezerwa. Zobowiązania warunkowe są wykazywane w pozycji (34) Zobowiązania z tytułu kredytów, gwarancji finansowych i innych zobowiązań. Istotne zobowiązania warunkowe z tytułu sporów prawnych zostały przedstawione w punkcie (56) Otwarte sprawy sądowe.

Ogólne regulacje dotyczące utraty wartości (MSSF 9)

Niniejszy rozdział zawiera przegląd tych aspektów rezerw z tytułu utraty wartości, które wymagają większego stopnia osądu lub złożoności oraz istotnych źródeł niepewności szacunków. Informacje ilościowe dotyczące każdego z tych szacunków i osądów, jak również informacje o podstawie obliczeń każdej pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego, na którą mają one wpływ, są zawarte w odpowiednich informacjach ujawnianych w notach.

Przegląd

Od momentu wejścia w życie MSSF 9 rezerwy na ryzyko dla wszystkich instrumentów dłużnych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, a także dla zobowiązań kredytowych i gwarancji finansowych (w dalszej części dokumentu określanych jako instrumenty finansowe), ujmuje się w wysokości oczekiwanej straty kredytowej. Instrumenty kapitałowe nie podlegają zasadom dotyczącym utraty wartości określonym w MSSF 9.

Jeśli ryzyko niewykonania zobowiązania kredytowego dla instrumentów finansowych wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, należy wycenić utratę wartości instrumentu finansowego w kwocie oczekiwanych strat kredytowych w (pozostałym) okresie. Jeżeli ryzyko kredytowe związane z instrumentami finansowymi nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, utratę wartości instrumentu finansowego wycenia się w kwocie równej wartości bieżącej oczekiwanej dwunastomiesięcznej straty. Oczekiwana dwunastomiesięczna strata to ta część oczekiwanych strat kredytowych w danym okresie, która odpowiada oczekiwany stratom kredytowym z tytułu zdarzeń niewykonania zobowiązania, które są możliwe dla danego instrumentu finansowego w ciągu dwunastu miesięcy od dnia sprawozdawczego.

RBI wdrożył zasady rachunkowości pozwalające ocenić na koniec każdego okresu sprawozdawczego, czy od momentu początkowego ujęcia instrumentu finansowego nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, czy też nie. W oparciu o opisane powyżej podejście RBI dzieli swoje instrumenty finansowe na etap 1, etap 2, etap 3 i POCI w następujący sposób:

- Etap 1 obejmuje zasadniczo wszystkie instrumenty finansowe, w przypadku których ryzyko niewykonania zobowiązania kredytowego nie wzrosło znacząco od momentu ich pierwszego ujęcia w bilansie. Ponadto etap 1 obejmuje wszystkie transakcje o niskim ryzyku kredytowym na dzień sprawozdawczy, dla których RBI korzysta z opcji przewidzianej w MSSF 9, aby nie oceniać znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego. Niskie ryzyko kredytowe jest przypisywane wszystkim dłużnym papierom wartościowym, których wewnętrzny rating kredytowy na dzień sprawozdawczy mieści się w przedziale "investment grade". W działalności kredytowej RBI nie skorzystał z wyłączenia niskiego ryzyka kredytowego. W przypadku kredytów ujmowanych po raz pierwszy bank dokonuje odpisu z tytułu utraty wartości w wysokości przewidywanej dwunastomiesięcznej straty. Etap 1 obejmuje również kredyty, dla których ryzyko kredytowe uległo poprawie i które w związku z tym zostały przeklasyfikowane z etapu 2.
- Etap 2 obejmuje te instrumenty finansowe, których ryzyko kredytowe znacznie wzrosło po dacie ich początkowego ujęcia w bilansie i które na dzień sprawozdawczy nie są klasyfikowane jako transakcje o niskim ryzyku kredytowym. Utrata wartości jest ujmowana na etapie 2 w wysokości oczekiwanych strat kredytowych w pozostałym okresie życia instrumentu finansowego. Etap 2 obejmuje również kredyty, dla których ryzyko kredytowe uległo poprawie i które w związku z tym zostały przeklasyfikowane z etapu 3.
- Etap 3 obejmuje instrumenty finansowe, które na dzień sprawozdawczy zostały zakwalifikowane do kategorii z utratą wartości. Jako kryterium RBI stosuje definicję niewykonania zobowiązania kredytowego. W przypadku instrumentów finansowych zaliczonych do etapu 3, w którym doszło do niewykonania zobowiązania, jako utratę wartości ujmuje się również oczekiwaną stratę kredytową w całym pozostałym okresie obowiązywania instrumentu finansowego.
- POCI: Nabyte lub udzielone kredyty z rozpoznaną utratą wartości to aktywa finansowe, które w momencie początkowego ujęcia miały już rozpoznaną utratę wartości. Ujęcie początkowe następuje według wartości

godziwej, bez uwzględnienia utraty wartości, z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej skorygowanej o efekt kredytowy. W kolejnych okresach utrata wartości odpowiada skumulowanej zmianie oczekiwanej straty kredytowej w całym okresie pozostającym do wygaśnięcia instrumentu finansowego po dodaniu go do bilansu. Nawet w przypadku ożywienia gospodarczego pozostaje to punktem odniesienia dla wyceny.

Zasady rachunkowości stosowane do obliczania oczekiwanych strat kredytowych zostały przedstawione w punkcie (37) Oczekiwane straty kredytowe w rozdziale Obliczanie oczekiwanych strat kredytowych. Metody rachunkowości i wyceny służące do określania znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego zostały przedstawione w punkcie (37) Oczekiwane straty kredytowe w rozdziale Znaczący wzrost ryzyka kredytowego. Oczekiwane straty kredytowe wycenia się indywidualnie lub zbiorczo. Specyfikacje dotyczące wynagrodzenia zbiorczego są ujawnione w punkcie (37) Oczekiwane straty kredytowe w paragrafie Charakterystyka wspólnego ryzyka kredytowego.

Obliczanie oczekiwanych strat kredytowych

RBI określa oczekiwaną stratę kredytową jako ważne prawdopodobieństwem oszacowanie wszystkich przypadków niewykonania płatności, biorąc pod uwagę różne scenariusze w oczekiwanym okresie trwania instrumentu finansowego, zdyskontowane według pierwotnie ustalonej efektywnej stopy procentowej. Niewykonanie płatności jest wynikiem różnicy między uzgodnionymi w umowie a faktycznie oczekiwanymi przepływami płatności. Dalsze szczegóły dotyczące obliczania oczekiwanych strat kredytowych przedstawiono w punkcie (37) Oczekiwane straty kredytowe.

Informacje ukierunkowane na przyszłość

Zasadniczo szacowanie parametrów ryzyka zgodnie z MSSF 9 uwzględnia nie tylko historyczne informacje o niewykonaniu zobowiązania, ale także bieżące otoczenie gospodarcze (orientacja w czasie) oraz informacje dotyczące przyszłości. W szczególności prognozy makroekonomiczne Banku są regularnie weryfikowane pod kątem ich wpływu na kwotę ECL i uwzględniane w kalkulacji ECL.

Dalsze objaśnienia dotyczące informacji prognozujących przedstawiono w punkcie (37) Oczekiwane straty kredytowe w rozdziale Informacje prognozujące.

Znaczący wzrost ryzyka kredytowego

W systemach ratingowych RBI wszystkie dostępne informacje ilościowe i jakościowe istotne dla prognozy ryzyka kredytowego są skondensowane w PD. Parametr ten opiera się w szczególności na statystycznie uzasadnionym doborze i ważeniu wszystkich dostępnych wskaźników. Informacje perspektywiczne obejmują również zegar kredytowy wykorzystywany do poprawy regresji, który odzwierciedla bieżący cykl kredytowy i wynikające z niego perspektywy rozwoju cyklu kredytowego. Ponadto, oprócz informacji historycznych i bieżącego otoczenia gospodarczego, PD skorygowane zgodnie z wymogami MSSF 9 zawiera również informacje wybiegające w przyszłość, w szczególności takie jak prognoza rozwoju otoczenia makroekonomicznego. W związku z tym RBI stosuje PD tylko jako miarę do oceny czy ryzyko kredytowe instrumentu finansowego wzrosło znacząco w porównaniu z datą nabycia. Zakotwiczenie przeglądu kryterium relatywnego transferu w solidnych procedurach i procesach zarządzania ryzykiem kredytowym w całej grupie banków gwarantuje, że znaczący wzrost ryzyka niewykonania zobowiązań wystąpi w sposób wiarygodny i szybki, zgodnie z obiektywnymi kryteriami. Weryfikacja, czy na dzień sprawozdawczy występuje znaczący wzrost ryzyka niewykonania zobowiązania w porównaniu z dniem dodania danego instrumentu finansowego, jest zazwyczaj przeprowadzana na dzień sprawozdawczy poprzez porównanie zaobserwowanego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w pozostałym okresie obowiązywania instrumentu finansowego (PD dla całego okresu obowiązywania) z PD dla całego okresu obowiązywania oczekiwanym w tym samym okresie w dniu dodania. Dalsze objaśnienia dotyczące informacji prognozujących przedstawiono w punkcie (37) Oczekiwane straty kredytowe w rozdziale Znaczący wzrost ryzyka kredytowego.

Zabezpieczenia

Aby ograniczyć ryzyko kredytowe związane z aktywami finansowymi, RBI stara się w miarę możliwości stosować zabezpieczenia. Zabezpieczenia te występują w różnych formach, takich jak gotówka, papiery wartościowe, akredytywy/gwarancje, nieruchomości, należności, zapasy, inne aktywa niefinansowe oraz elementy powodujące poprawę warunków kredytowania, takie jak umowy nettingu. Zabezpieczenia, o ile nie są w posiadaniu, nie są ujmowane w bilansie RBI. Szczegółowe informacje znajdują się w punkcie (36) Zabezpieczenia i maksymalna ekspozycja kredytowa.

Umowy z przyrzeczeniem odkupu

W ramach prawdziwych umów z przyrzeczeniem odkupu (transakcji repo) RBI sprzedaje aktywa kontrahentowi i jednocześnie zobowiązuje się do odkupienia ich w określonym terminie po uzgodnionej cenie. Aktywa te pozostają w bilansie RBI i są wyceniane zgodnie z zasadami obowiązującymi dla danej pozycji bilansu. Nie występuje wyksięgowanie papierów wartościowych, ponieważ wszystkie możliwości i ryzyko związane z własnością przedmiotu odkupu zostały zachowane przez RBI. Wpływy płynności z tytułu transakcji repo wykazywane są w bilansie jako zobowiązania finansowe - koszt zamortyzowany.

W odwrotnych transakcjach repo aktywa są nabywane od RBI z jednoczesnym zobowiązaniem do ich odpłatnej sprzedaży w przyszłości. Papiery wartościowe zakupione w ramach umów odkupu leżące u podstaw transakcji pieniężnej nie są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej RBI i w związku z tym nie są wyceniane. Odpływy płynności z tytułu transakcji reverse repo są ujmowane w bilansie w pozycji aktywa finansowe - koszt zamortyzowany.

Koszty odsetek od transakcji repo i przychody odsetkowe od transakcji reverse repo są naliczane metodą liniową przez okres trwania transakcji i wykazywane w wyniku odsetkowym netto RBI.

Pożyczki papierów wartościowych

RBI zawiera transakcje pożyczania papierów wartościowych z instytucjami kredytowymi i klientami w celu wywiązania się ze zobowiązań dostawy lub umożliwienia zawarcia umów odkupu papierów wartościowych. Transakcje pożyczek papierów wartościowych są księgowane w taki sam sposób, jak papiery wartościowe z prawdziwego zdarzenia w RBI. Pożyczone papiery wartościowe pozostają w portfelu papierów wartościowych i są wyceniane zgodnie z zasadami określonymi w MSSF 9. Pożyczone papiery wartościowe nie są ujmowane ani wyceniane w RBI. Zabezpieczenie gotówkowe przekazane przez RBI dla transakcji pożyczek papierów wartościowych jest wykazywane jako należności w pozycji bilansowej aktywa finansowe - koszt zamortyzowany, a otrzymane zabezpieczenie jest wykazywane jako zobowiązania finansowe - koszt zamortyzowany.

Leasing

W momencie zawarcia umowy RBI ocenia, czy umowa jest leasingiem, czy też zawiera leasing. Umowa jest umową leasingową lub zawiera leasing, jeżeli umowa przekazuje prawo do kontrolowania sposobu użytkowania określonego składnika aktywów przez określony czas w zamian za wynagrodzenie. Aby ocenić, czy umowa przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów, RBI rozważa, czy spełnione są następujące kryteria:

- Umowa obejmuje wykorzystanie zidentyfikowanego składnika aktywów - ma to miejsce wówczas, gdy składnik aktywów jest wyraźnie zidentyfikowany w umowie lub gdy składnik aktywów został w sposób dorozumiany udostępniony do użytkowania w momencie przekazania go klientowi w celu wypełnienia warunków umowy. Jeżeli dostawca ma istotne prawo do zastąpienia dostawcy, składnik aktywów uznaje się za niezidentyfikowany;
- RBI ma prawo do uzyskiwania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów przez cały okres jego użytkowania; oraz
- RBI ma prawo decydować, jak i w jakim celu składnik aktywów jest wykorzystywany w ciągu okresu użytkowania, lub też istotne decyzje dotyczące sposobu i celu użytkowania składnika aktywów są ustalane.

RBI jako Leasingobiorca

RBI ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu w dacie rozpoczęcia leasingu, gdy leasingodawca (dostawca) udostępnia składnik aktywów bazowych do użytkowania przez RBI. Prawo do użytkowania jest wyceniane według kosztu na dzień przekazania. Kosztem składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania jest kwota równa zobowiązaniu z tytułu leasingu w momencie początkowego ujęcia, skorygowana o wszelkie opłaty leasingowe dokonane przed rozpoczęciem leasingu lub w momencie jego rozpoczęcia, powiększona o wszelkie poniesione początkowe koszty bezpośrednie oraz szacunkowe koszty demontażu i usunięcia składnika aktywów lub przywrócenia stanu pierwotnego składnika aktywów lub miejsca, pomniejszona o wszelkie zachęty do leasingu.

Składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania jest następnie amortyzowany metodą liniową zgodnie z MSR 16 od dnia przekazania do końca okresu użytkowania lub końca okresu leasingu składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Prawo do użytkowania jest pomniejszane o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości i korygowane o określone przeszacowania zobowiązań z tytułu leasingu.

W momencie rozpoczęcia leasingu RBI wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu według wartości bieżącej niezapłaconych na ten dzień opłat leasingowych. Płatności leasingowe są dyskontowane przy użyciu stopy procentowej zawartej w umowie leasingowej, jeżeli można ją łatwo ustalić. Jeżeli nie można łatwo ustalić tej stopy procentowej, leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową kredytu.

Opłaty leasingowe uwzględnione w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu są następujące:

- Płatności stałe, w tym de facto płatności stałe;
- Zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stopy i których początkowa wycena jest dokonywana z zastosowaniem indeksu lub stopy obowiązującej w dniu zawarcia umowy;
- Kwoty oczekiwane do zapłaty przez leasingobiorcę z tytułu gwarancji wartości rezydualnej;
- Cena wykonania opcji kupna, jeśli istnieje uzasadniona pewność, że RBI wykona taką opcję; oraz
- Kary za wypowiedzenie umowy leasingu, jeśli okres obowiązywania uwzględnia możliwość skorzystania przez leasingobiorcę z opcji wypowiedzenia.

Zobowiązanie z tytułu leasingu jest wyceniane na bieżąco, analogicznie do innych zobowiązań finansowych, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, tak że wartość bilansowa zobowiązania z tytułu leasingu jest wyceniana według zamortyzowanego kosztu, a koszty odsetkowe są rozłożone na cały okres leasingu. Ponowna ocena ma

miejsce w przypadku zmiany przyszłych opłat leasingowych z powodu zmiany indeksu lub stopy procentowej, zmiany szacunków RBI dotyczących kwoty oczekiwanej do zapłaty z tytułu gwarancji wartości końcowej lub zmiany oceny RBI dotyczącej tego, czy zostanie wykonana opcja zakupu, odnowienia lub rozwiązania umowy. Gdy zobowiązanie z tytułu leasingu jest w ten sposób ponownie wyceniane, dokonuje się odpowiedniej korekty wartości bilansowej składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania lub ujmuje się je w rachunku zysków i strat, jeżeli wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania została spisana na straty.

RBI postanowił nie ujmować aktywów z tytułu prawa użytkowania oraz zobowiązań z tytułu leasingu w przypadku krótkoterminowych umów leasingowych dotyczących sprzętu o okresie leasingu wynoszącym dwanaście miesięcy lub mniej oraz umów leasingowych dotyczących aktywów o niskiej wartości, w tym sprzętu informatycznego. RBI ujmuje opłaty leasingowe związane z tymi umowami jako koszty metodą liniową przez okres trwania leasingu.

RBI jako Leasingobiorca

Jeżeli RBI występuje jako leasingodawca, to w momencie rozpoczęcia leasingu określa, czy leasing ma być rozliczany jako leasing finansowy czy operacyjny. W RBI leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu własności. Typowe czynniki, które pojedynczo lub łącznie powodują, że leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, to:

- Przeniesienie prawa własności do środka trwałego na koniec okresu leasingu;
- Opcja nabycia składnika aktywów po cenie, która - jak się oczekuje - będzie wystarczająco niższa od jego wartości godziwej na dzień wykonania opcji, aby istniała wystarczająca pewność, że opcja zostanie wykonana w momencie rozpoczęcia leasingu;
- Okres leasingu trwa przez większą część ekonomicznego okresu użytkowania składnika aktywów (nawet jeśli tytuł własności nie został przeniesiony);
- Wartość bieżąca opłat leasingowych na dzień rozpoczęcia leasingu jest co najmniej zasadniczo równa wartości godziwej składnika aktywów; oraz
- Składnik aktywów jest na tyle specjalistyczny, że tylko leasingobiorca może go używać bez większych modyfikacji.

Czasami RBI jest leasingodawcą pośrednim, co oznacza, że RBI jest zarówno leasingobiorcą, jak i leasingodawcą tego samego przedmiotu leasingu, a swój udział w leasingu głównym i poddzierżawie rozlicza oddzielnie. Jeżeli leasing główny jest leasingiem krótkoterminowym, podnajem zalicza się do leasingu operacyjnego. W przeciwnym razie RBI ocenia klasyfikację podnajmu na podstawie prawa użytkowania w leasingu głównym, a nie na podstawie składnika aktywów będącego podstawą leasingu głównego.

RBI ujmuje opłaty leasingowe związane z leasingiem operacyjnym jako przychód metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Zasady konsolidacji

Spółki zależna

Wszystkie istotne jednostki zależne, w których RBI AG bezpośrednio lub pośrednio wywiera wpływ kontrolny, podlegają pełnej konsolidacji. Grupa sprawuje kontrolę nad jednostką, jeżeli jest narażona na zmienne zyski z tytułu zaangażowania w tę jednostkę i ma możliwość wpływania na te zyski poprzez sprawowanie władzy nad jednostką. Udziały w jednostkach zależnych, które nie podlegają pełnej konsolidacji, są wykazywane według wartości godziwej. Udziały w jednostkach zależnych, których wartość godziwa nie różni się istotnie od kosztów nabycia pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości, wycenia się według kosztów nabycia pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Udziały w jednostkach zależnych, które nie podlegają pełnej konsolidacji, wykazywane są w pozycji bilansowej Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych.

Jednostki strukturyzowane to jednostki, w których prawa głosu lub podobne prawa nie są czynnikiem dominującym przy określaniu kontroli. Dzieje się tak na przykład wtedy, gdy prawa głosu dotyczą tylko zadań administracyjnych, a odpowiednie działania są regulowane umowami.

Podobnie jak w przypadku jednostek zależnych, konsolidacja jednostek strukturyzowanych jest wymagana, jeżeli grupa sprawuje kontrolę nad daną jednostką. W Grupie obowiązek konsolidacji jednostek strukturyzowanych jest weryfikowany w ramach procesu, który obejmuje transakcje, w których jednostka strukturyzowana jest inicjowana przez Grupę z udziałem lub bez udziału stron trzecich, a także transakcje, w których Grupa wchodzi w stosunki umowne z istniejącą jednostką strukturyzowaną z udziałem lub bez udziału stron trzecich. Decyzje dotyczące konsolidacji są poddawane przeglądowi ad hoc, ale co najmniej raz na kwartał. Listę wszystkich skonsolidowanych spółek strukturyzowanych oraz spółek strukturyzowanych nieobjętych konsolidacją można znaleźć w punkcie (70) Skład Grupy.

W celu ustalenia, czy dana spółka powinna podlegać konsolidacji, należy zbadać szereg czynników kontrolnych. Obejmuje to badanie:

- cel i projekt przedsiębiorstwa,
- odpowiednie działania i sposób ich określania,

- czy grupa ma możliwość określania odpowiednich działań za pomocą swoich praw,
- czy grupa ma ekspozycję lub prawa do zmiennych zwrotów; oraz
- czy Grupa ma możliwość wykorzystania swoich uprawnień w sposób, który wpływa na kwotę wielkość przepływów.

Jeżeli istotne są prawa głosu, grupa kontroluje jednostkę, jeżeli posiada bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 50 procent praw głosu w tej jednostce, chyba że istnieją dowody na to, że inny inwestor ma praktyczną możliwość jednostronnego kierowania odpowiednimi działaniami. Dowód taki wynika z jednego lub kilku następujących czynników:

- Inny inwestor ma prawo kontrolować więcej niż połowę praw głosu na mocy umowy z grupą.
- Inny inwestor jest uprawniony do kierowania polityką finansową i operacjami jednostki, w której dokonano inwestycji, z mocy prawa lub na podstawie umowy.
- Inny inwestor kontroluje jednostkę, w której dokonano inwestycji, na mocy prawa do mianowania i odwoływania większości członków zarządu lub członków równoważnego organu zarządzającego.
- Inny inwestor kontroluje jednostkę, w której dokonano inwestycji, poprzez prawo do oddania większości głosów na posiedzeniu zarządu lub równoważnego organu zarządzającego.

Przy ocenie kontroli bierze się również pod uwagę potencjalne prawa głosu w zakresie, w jakim są one uważane za znaczące.

Podobnie, Grupa ocenia istnienie kontroli w przypadkach, gdy nie posiada większości praw głosu, ale ma praktyczną możliwość jednostronnego kierowania odpowiednimi działaniami. Może to mieć miejsce w przypadku, gdy Grupa ma możliwość sprawowania kontroli nad daną działalnością ze względu na wielkość i rozkład praw głosu posiadanych przez akcjonariuszy.

Jednostki zależne są zasadniczo włączane w zakres konsolidacji od dnia, w którym Grupa uzyskuje bezpośrednią lub pośrednią kontrolę, a wyłączone z zakresu konsolidacji od dnia, w którym Bank przestaje sprawować kontrolę. Wyniki jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat od dnia objęcia kontroli lub do dnia jej ustania. W przypadku konsolidacji początkowej kontrolowanych jednostek zależnych, które nie zostały wcześniej włączone ze względu na ich nieistotność, zmiany wartości poszczególnych aktywów i zobowiązań pomiędzy dniem nabycia lub utworzenia a dniem konsolidacji początkowej, jak również zyski/straty osiągnięte przez daną jednostkę zależną w tym okresie, ujmują się bezpośrednio w kapitale własnym. Korekty te są wykazywane w pozostałych zmianach. Grupa dokonuje przeglądu stosowności wcześniej podjętych decyzji konsolidacyjnych przynajmniej na każdym zamknięciu kwartalnym. W związku z tym wszelkie zmiany organizacyjne są natychmiast uwzględniane. Oprócz zmian w strukturze własności, obejmuje to wszelkie zmiany w istniejących zobowiązaniach umownych Grupy lub nowe zobowiązania umowne zaciągnięte wobec jednostki.

Kapitał udziałów niekontrolujących wykazywany jest w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako składnik kapitału własnego, ale oddzielnie od kapitału własnego przypadającego akcjonariuszom RBI AG. Wynik udziałów niekontrolujących jest wykazywany oddzielnie w rachunku zysków i strat.

Wewnątrzgrupowe należności i zobowiązania są kompensowane ze sobą w trakcie konsolidacji zadłużenia. Wszelkie pozostałe różnice przejściowe wykazuje się w skonsolidowanym bilansie w pozycji "pozostałe aktywa" lub "pozostałe zobowiązania".

Wewnątrzgrupowe koszty i przychody są również wzajemnie kompensowane, przy czym tymczasowe różnice kompensacyjne z działalności bankowej są wykazywane częściowo w wyniku z tytułu odsetek, a częściowo w wyniku z działalności handlowej. Pozostałe różnice ujmują się w pozycji pozostały wynik operacyjny.

Zyski jednostek wzajemnych są eliminowane, jeżeli mają znaczący wpływ na pozycje w rachunku zysków i strat. Transakcje pomiędzy poszczególnymi spółkami Grupy są zazwyczaj przeprowadzane na warunkach rynkowych.

Zmiany w udziale własnościowym Grupy w istniejących jednostkach zależnych przedstawiają się następująco

Jeżeli w trakcie późniejszej konsolidacji nabywane są dodatkowe udziały lub sprzedawane są udziały bez utraty kontroli, transakcje te ujmują się bezpośrednio w kapitale własnym. Wartości bilansowe udziałów posiadanych przez Grupę oraz udziałów niekontrolujących są korygowane w celu odzwierciedlenia zmian w udziałach w jednostkach zależnych. Wszelkie różnice między kwotą, o którą koryguje się udziały niekontrolujące, a wartością godziwą zapłaconej lub otrzymanej zapłaty ujmują się bezpośrednio w kapitale własnym i przypisuje akcjonariuszom jednostki dominującej.

Gdy Spółka traci kontrolę nad jednostką zależną, zysk lub strata z tytułu dekonsolidacji jest ujmowana w rachunku zysków i strat.

-stratę ujmują się w rachunku zysków i strat. Określa się to na podstawie różnicy między:

- suma wartości godziwej otrzymanej zapłaty i wartości godziwej zatrzymanego udziału; oraz
- wartość bilansowa aktywów (w tym wartości firmy), zobowiązań jednostki zależnej oraz wszelkich udziałów niekontrolujących.

Wszystkie kwoty ujęte w innych całkowitych dochodach w związku z tą jednostką zależną są wykazywane w taki sam sposób, w jaki byłyby wykazywane w przypadku sprzedaży aktywów, tj. są przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat lub przeniesione bezpośrednio do zysków zatrzymanych.

Firmy stowarzyszone

Jednostka stowarzyszona to jednostka, na którą Grupa wywiera znaczący wpływ. Znaczący wpływ to prawo do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji dotyczących polityki finansowej i operacyjnej jednostki, w której dokonano inwestycji. Nie jest to ani kontrola, ani współkontrola procesów decyzyjnych. Z reguły zakłada się, że grupa ma znaczący wpływ, jeżeli posiada od 20 do 50 procent praw głosu. Oceniając, czy Grupa ma możliwość wywierania znaczącego wpływu na inną jednostkę, rozważa się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które mogą być aktualnie wykonane lub zamienione. Inne czynniki wykorzystywane do oceny znaczącego wpływu obejmują na przykład reprezentację w organach zarządzających i nadzorczych (radzie nadzorczej w przypadku austriackich spółek akcyjnych) jednostki, w której dokonano inwestycji, oraz znaczące transakcje z tą jednostką. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są rozliczane metodą praw własności i wykazywane w pozycji bilansowej Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych w podpozycji Inwestycje w jednostkach rozliczanych metodą praw własności.

Koszty nabycia tych inwestycji, w tym zawarta w nich wartość firmy, są ustalane w momencie ich początkowego ujęcia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Stosuje się takie same zasady jak w przypadku spółek objętych pełną konsolidacją (kompensowanie kosztów nabycia z proporcjonalnymi aktywami netto wycenianymi według wartości godziwej). Jeśli jednostki stowarzyszone są istotne, wartość księgowa kapitału własnego jest aktualizowana zgodnie z proporcjonalną zmianą kapitału własnego tych jednostek. Wyniki roczne spółek wycenianych metodą praw własności wykazuje się w kwocie netto w pozycji wynik bieżący jednostek stowarzyszonych. Straty przypisane spółkom wycenianym w kapitale własnym uwzględnia się tylko do wysokości wartości księgowej kapitału własnego. Straty nadwyżkowe nie są ujmowane, ponieważ nie ma obowiązku ich kompensowania. Ponadto wyceny ujęte w jednostce stowarzyszonej, niemające wpływu na zysk lub stratę, są również prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym RBI bez wpływu na zysk lub stratę w innych całkowitych dochodach. Dotyczy to w szczególności wyceny aktywów finansowych - w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości inwestycji w jednostce stowarzyszonej. Jeżeli istnieją obiektywne dowody utraty wartości, przeprowadza się test na utratę wartości, porównując wartość odzyskiwalną inwestycji, która odpowiada wyższej z dwóch wartości: wartości użytkowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, z jej wartością bilansową. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujęty w poprzednich okresach odwraca się tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana założeń stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku wartość bilansową inwestycji odpisuje się do wyższej wartości odzyskiwalnej.

Przejęcia spółek

Nabycie jednostek gospodarczych rozlicza się metodą nabycia. Zapłata przekazana w ramach połączenia jednostek gospodarczych jest wyceniana według wartości godziwej. Wartość tę ustala się na podstawie sumy wartości godziwych przekazanych aktywów, zobowiązań przejętych od byłych właścicieli jednostki przejmowanej oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za kontrolę nad jednostką przejmowaną w momencie przejęcia. Koszty transakcyjne związane z połączeniem jednostek gospodarczych są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Wartość firmy wycenia się jako nadwyżkę sumy przekazanej zapłaty, kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz wartości godziwej wcześniej posiadanego przez jednostkę przejmującą udziału kapitałowego w jednostce przejmowanej (jeśli występuje) nad wartością godziwą netto na dzień przejęcia możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań. Jeżeli - nawet po ponownej ocenie - wystąpi ujemna różnica, jest ona niezwłocznie ujmowana jako przychód w rachunku zysków i strat.

Udziały niekontrolujące, które obecnie dają prawo własności i przyznają posiadaczowi prawo do otrzymania proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji, są początkowo wyceniane albo według wartości godziwej, albo według proporcjonalnego udziału w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto. Z opcji tej można skorzystać ponownie w przypadku każdego połączenia jednostek gospodarczych. Pozostałe składniki udziałów niekontrolujących wycenia się według ich wartości godziwej lub według miar wartości wynikających z innych standardów.

Jeśli przekazana zapłata obejmuje zapłatę warunkową, jest ona wyceniana według wartości godziwej na dzień przejęcia. Jeżeli zapłata warunkowa ma charakter kapitału własnego, nie wycenia się jej na kolejne dni sprawozdawcze i ujmuje w kapitale własnym. Świadczenie warunkowe, które stanowi składnik aktywów lub zobowiązań, jest wyceniane według wartości godziwej na kolejne dni sprawozdawcze, a wszelkie zyski lub straty z tego tytułu są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Korekty wyceny lub dodatkowe ujęcie dalszych aktywów i zobowiązań w celu odzwierciedlenia dodatkowych informacji o faktach i okolicznościach, które istniały na dzień przejęcia, koryguje się retrospektywnie w okresie wyceny i odpowiednio odpisuje od wartości firmy. Okres pomiaru nie może przekroczyć jednego roku od daty nabycia.

Środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych i inne depozyty na żądanie

Ta pozycja bilansu obejmuje gotówkę w kasie, należności od banków centralnych płatne na żądanie oraz depozyty na żądanie w instytucjach kredytowych.

Udziały

Udziały w jednostkach zależnych, które nie są wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ze względu na ich niewielkie znaczenie, oraz udziały w jednostkach stowarzyszonych, które nie są wykazywane metodą praw własności, są wykazywane w pozycji "udziały w jednostkach zależnych i stowarzyszonych".

Wartości niematerialne i prawne

Nabyte wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne nabyte odrębnie, tj. nie w ramach połączenia jednostek gospodarczych, o dającym się określić okresie użytkowania, ujmują się w RBI według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości. Amortyzacja jest ujmowana jako koszt metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania. Przewidywany okres użytkowania oraz metoda amortyzacji są weryfikowane na każdy dzień sprawozdawczy, a wszelkie zmiany w szacunkach są uwzględniane prospektywnie. Osobno nabyte wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania są ujmowane według kosztu nabycia pomniejszonego o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Okres użytkowania oprogramowania wynosi od czterech do sześciu lat. W przypadku dużych projektów programistycznych okres użytkowania może wykraczać poza ten okres.

Wartości niematerialne i prawne wytworzone we własnym zakresie - Koszty badań i rozwoju

Wartości niematerialne i prawne wytworzone we własnym zakresie obejmują wyłącznie oprogramowanie i są kapitalizowane, jeżeli jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, a koszt składnika aktywów można wiarygodnie wycenić. Koszty działalności badawczej są ujmowane jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione.

Składnik wartości niematerialnych wytworzony przez jednostkę we własnym zakresie, powstały w wyniku prac rozwojowych lub na etapie prac rozwojowych prowadzonego we własnym zakresie przedsięwzięcia, jest ujmowany, jeśli istnieją następujące dowody:

- Ukończenie składnika wartości niematerialnych jest technicznie wykonalne, dzięki czemu składnik ten będzie dostępny do użytkowania lub sprzedaży.
- Istnieje zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży.
- Istnieje możliwość użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych. Oczekuje się, że ten składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał przyszłe korzyści ekonomiczne.
- Dostępne są wystarczające środki techniczne, finansowe i inne, aby ukończyć prace rozwojowe oraz użytkowanie lub sprzedaż składnika wartości niematerialnych.
- Możliwe jest wiarygodne ustalenie nakładów, które można przyporządkować do prac rozwojowych związanych ze składnikiem wartości niematerialnych.

Kwota, w jakiej składnik wartości niematerialnych wytworzony przez jednostkę we własnym zakresie jest początkowo aktywowany, jest sumą nakładów poniesionych od dnia, w którym składnik wartości niematerialnych po raz pierwszy spełnił powyższe warunki. Jeśli składnik wartości niematerialnych wytworzony przez jednostkę we własnym zakresie nie może być aktywowany lub składnik ten jeszcze nie istnieje, koszty prac rozwojowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Skapitalizowane koszty prac rozwojowych w Grupie są zasadniczo amortyzowane metodą liniową przez okres użytkowania wynoszący pięć lat. Normalny okres użytkowania oprogramowania wynosi od czterech do sześciu lat. W przypadku dużych projektów programistycznych okres użytkowania może wykraczać poza ten okres.

Wartości niematerialne nabyte w wyniku połączenia jednostek gospodarczych

Wartości niematerialne nabyte w wyniku połączenia jednostek gospodarczych są ujmowane w RBI oddzielnie od wartości firmy i wyceniane według wartości godziwej na dzień przejęcia. Wartość firmy oraz inne wartości niematerialne i prawne o nieokreślonym okresie użytkowania są testowane pod kątem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. W przypadku wystąpienia zdarzeń szczególnych (zdarzeń warunkujących) test na utratę wartości przeprowadza się również w ciągu roku. Jeżeli wystąpią okoliczności, które nie pozwalają na uzyskanie oczekiwanych korzyści, dokonuje się odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości zgodnie z MSR 36. Wartości niematerialne o dającym się określić okresie użytkowania są amortyzowane w okresie, w którym te wartości niematerialne mogą być użytkowane.

Spółki Grupy używają znaków towarowych (marek), aby odróżnić swoje usługi od usług konkurencji. Zgodnie z MSSF 3 marki nabytych przedsiębiorstw są ujmowane oddzielnie w bilansie w pozycji wartości niematerialne i prawne. Przyjęto nieokreślony okres użytkowania, w związku z czym nie dokonuje się planowej amortyzacji. Marki są testowane pod kątem

utrąty wartości corocznie oraz dodatkowo za każdym razem, gdy wystąpią przesłanki utraty wartości. Szczegóły przedstawiono w pozycji (21) Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne.

Aktywa podstawowe nabyte w ramach połączenia jednostek gospodarczych są wykazywane oddzielnie w pozycji "wartości niematerialne" zgodnie z MSSF 3. Dla złożeń podstawowych przyjęto dziesięcioletni okres użytkowania. Szczegółowe informacje na temat depozytów podstawowych przedstawiono w punkcie (21) Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne.

Rzeczowe aktywa trwałe

Grunty i budynki oraz meble i sprzęt biurowy wykazywane w pozycji "rzeczowe aktywa trwałe" są ujmowane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o planowaną amortyzację. Amortyzację ujmuje się w kosztach administracyjnych. Amortyzacja liniowa opiera się na następujących normalnych okresach użytkowania:

Zwykły okres użytkowania	Lata
Budynki	25 – 50
Sprzęt biurowy i wyposażenie	5 – 10
Sprzęt	3 – 7
Prawa użytkowania	2 – 35

Grunty nie są amortyzowane planowo.

Przewidywane okresy użytkowania, wartości rezydualne i metody amortyzacji podlegają corocznej weryfikacji. Wszystkie niezbędne zmiany w szacunkach są uwzględniane prospektywnie. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, co do których oczekuje się, że będą miały charakter trwały, ujmuje się w rachunku zysków i strat i prezentuje w pozycji odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych. Jeżeli przyczyny utraty wartości przestają mieć zastosowanie, odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany do wysokości zamortyzowanego kosztu.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych jest usuwana z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści ekonomiczne wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zysk lub stratę wynikającą ze sprzedaży lub wycofania pozycji rzeczowych aktywów trwałych ustala się jako różnicę między przychodami ze zbycia a wartością bilansową składnika aktywów i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozostałych wynikach operacyjnych.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomość inwestycyjna to nieruchomość utrzymywana w celu uzyskiwania przychodów z czynszów i/lub wzrostu wartości kapitału. Grunty i budynki utrzymywane jako inwestycje finansowe są wyceniane według zamortyzowanego kosztu zgodnie z metodą kosztową dopuszczoną przez MSR 40, a ze względu na ich niewielkie znaczenie wykazywane są w pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Amortyzacja liniowa jest stosowana na podstawie okresu użytkowania. Okres użytkowania nieruchomości inwestycyjnych jest identyczny z okresem użytkowania budynków ujętych w rzeczowych aktywach trwałych. Amortyzacja jest ujmowana w kosztach administracyjnych. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, co do których oczekuje się, że będą miały charakter trwały, ujmuje się w rachunku zysków i strat i prezentuje w pozycji odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych. Jeżeli przyczyny utraty wartości przestają mieć zastosowanie, odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany do wysokości zamortyzowanego kosztu.

Nieruchomość inwestycyjną usuwa się z bilansu po jej zbyciu lub w przypadku, gdy nie będzie ona już dłużej użytkowana w sposób trwały i nie oczekuje się, że zbycie przyniesie przyszłe korzyści ekonomiczne. Zysk lub strata ze zbycia jest określana jako różnica między przychodami netto ze zbycia a wartością bilansową składnika aktywów i jest ujmowana w pozostałych wynikach operacyjnych w okresie, w którym nastąpiło zbycie.

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Test na utratę wartości firmy

Cała wartość firmy jest testowana pod kątem przyszłych korzyści ekonomicznych na każdy dzień bilansowy w oparciu o ośrodki wypracowujące środki pieniężne (CGU). Ośrodek wypracowujący środki pieniężne jest ustalany przez kierownictwo i definiuje się go jako najmniejszy możliwy do zidentyfikowania zespół aktywów przedsiębiorstwa, który wypracowuje stałe wpływy pieniężne z dalszego użytkowania. W RBI wszystkie segmenty są określane jako ośrodki wypracowujące środki pieniężne zgodnie ze sprawozdawczością dotyczącą segmentów. W ramach segmentów prawnie niezależne jednostki stanowią oddzielne CGU dla celów testów na utratę wartości wartości firmy. Wartość bilansowa danego ośrodka (w tym ewentualna alokowana wartość firmy) jest porównywana z kwotą możliwą do odzyskania z tego tytułu. Wartość ta jest zwykle określana jako wyższa z dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej. Wartość użytkowa opiera się na oczekiwanych potencjalnych dywidendach zdyskontowanych według stopy procentowej odpowiedniej do ryzyka. Oszacowanie przyszłych wyników wymaga oceny zarówno przeszłych, jak i przyszłych rezultatów, przy czym te ostatnie uwzględniają oczekiwany rozwój rynków właściwych oraz ogólne otoczenie gospodarcze.

Testy na utratę wartości firmy w odniesieniu do ośrodków wypracowujących środki pieniężne przeprowadza się na podstawie wieloletniego planu przygotowanego przez odpowiednie kierownictwo i zatwierdzonego przez właściwe organy. Plan ten odzwierciedla średnioterminową perspektywę sukcesu CGU, uwzględniając strategię biznesową, ogólne warunki ekonomiczne (produkt krajowy brutto, oczekiwania inflacyjne itp.) oraz odpowiednie warunki rynkowe. Następnie następuje stabilizacja oparta na nieokreślonym trwaniu. Do dyskontowania dochodu istotnego dla wyceny, tj. potencjalnych dywidend, stosuje się stopy kosztu kapitału własnego skorygowane o ryzyko i specyficzne dla danego kraju. Zostały one ustalone na podstawie modelu wyceny aktywów kapitałowych. Poszczególne parametry stóp procentowych (stopa procentowa wolna od ryzyka, dyferencjał inflacyjny, premia za ryzyko rynkowe, ryzyko specyficzne dla danego kraju oraz czynniki beta) zostały wyznaczone przy pomocy zewnętrznych źródeł informacji. Cały horyzont planowania podzielony jest na trzy fazy, z których faza I obejmuje trzyletni okres planowania zarządzania. W fazie II, która obejmuje kolejne dwa lata, szczegółowe planowanie jest ekstrapolowane z uwzględnieniem danych z planowania makroekonomicznego. W fazie III oczekiwania dotyczące zarobków są ustabilizowane na podstawie bezterminowej kontynuacji. Szczegóły dotyczące testu na utratę wartości przedstawiono w punkcie (21) Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne.

Aktywa trwałe lub grupy do zbycia zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe lub grupy do zbycia są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w wyniku transakcji sprzedaży, a nie w wyniku dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony tylko wtedy, gdy sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim stanie, a kierownictwo zatwierdziło plan sprzedaży składnika aktywów (lub grupy do zbycia). Ponadto transakcja zbycia musi kwalifikować się do ujęcia jako zakończona sprzedaż w ciągu dwunastu miesięcy od daty klasyfikacji.

Aktywa trwałe i grupy do zbycia zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży są wyceniane według niższej z dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i są wykazywane w pozycji aktywa trwałe i grupy do zbycia przeznaczone do sprzedaży. Zyski lub straty na aktywach trwałych lub grupach do zbycia zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży są ujmowane w innych całkowitych dochodach. Jeżeli odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości grupy do zbycia przekracza wartość bilansową aktywów, które wchodzą w zakres MSSF 5, w MSSF nie ma określonej zasady dotyczącej traktowania tej różnicy. Różnicę tę ujmuje się w pozycji bilansowej rezerwy w ramach rezerw na umowy rodzące obciążenia.

W przypadku, gdy Grupa podjęła decyzję o realizacji planu sprzedaży jednostki zależnej, który zakłada sprawowanie kontroli nad jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, pod warunkiem spełnienia wyżej wymienionych wymogów. Ma to zastosowanie niezależnie od tego, czy po zbyciu Grupa zachowuje udział niekontrolujący w byłej jednostce zależnej, czy też nie. Wyniki z działalności zaniechanej są wykazywane oddzielnie jako wynik z działalności zaniechanej w rachunku zysków i strat.

Szczegóły dotyczące grup do zbycia zgodnie z MSSF 5 zostały przedstawione w Nocie (23) Aktywa trwałe i grupy do zbycia przeznaczone do sprzedaży.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży obecny obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że będzie ona musiała uregulować ten obowiązek oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania jego kwoty. Kwota ujęta jako rezerwa jest najlepszym szacunkiem na dzień bilansowy wydatków niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanych z tym obowiązkiem. W szacunkach uwzględnia się ryzyko i niepewność. Jeżeli rezerwa jest wyceniana na podstawie przepływów pieniężnych szacowanych w celu wywiązania się z obowiązku, przepływy te należy zdyskontować, jeśli efekt odsetkowy jest istotny.

W bilansie tego rodzaju rezerwy są wykazywane w pozycji rezerwy. Uzupełnienia różnych rodzajów rezerw są dokonywane poprzez różne pozycje w rachunku zysków i strat. Rezerwy na ryzyko kredytowe dla zobowiązań warunkowych są wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych. Rezerwy na restrukturyzację i inne rezerwy pracownicze są księgowane w koszty administracyjne. Dodatki do rezerw, których nie można przypisać do odpowiednich kosztów administracyjnych, zasadniczo obciążają pozostałe wyniki operacyjne.

Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania

Wszystkie rezerwy na kapitał socjalny o zdefiniowanym świadczeniu (rezerwy na emerytury, odprawy emerytalne, premie urodzinowe i jubileuszowe) są obliczane zgodnie z MSR 19 Świadczenia pracownicze z wykorzystaniem metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Podstawy obliczeniowe AVÖ 2018-P dla ubezpieczenia emerytalno-rentowego w wersji dla pracowników najemnych są stosowane jako biometryczne podstawy obliczeniowe dla wszystkich przepisów dotyczących kapitału społecznego w austriackich jednostkach Grupy. Porównywalne podstawy obliczeń aktuarialnych są stosowane w innych krajach.

Dalsze informacje na temat rezerw na świadczenia emerytalne i podobne zobowiązania można znaleźć w punkcie (29) Rezerwy.

Program emerytalny z określoną składką

W ramach programów określonych składek firma wpłaca stałe składki do funduszu emerytalnego. Płatności te są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty osobowe.

Kapitał podporządkowany

Wyemitowany kapitał podporządkowany i kapitał zapasowy wykazuje się w pozycji zobowiązania finansowe - zamortyzowany koszt lub zobowiązania finansowe - wyznaczona wartość godziwa przez wynik finansowy. Aktywa sekurytyzowane i niesekurytyzowane są podporządkowane, jeśli w przypadku likwidacji lub upadłości roszczenia mogą być zaspokojone dopiero po zaspokojeniu roszczeń innych niepodporządkowanych wierzycieli. Kapitał uzupełniający definiuje się zgodnie z art. 63 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (CRR). Instrumenty takie mają pierwotny termin zapadalności co najmniej pięciu lat, mają charakter podporządkowany i nie mogą, między innymi, zawierać zachęty do wcześniejszego wykupu, przyznawać posiadaczowi prawa do przyspieszenia spłaty ani zawierać płatności odsetek lub dywidend, których wysokość zależy od ratingu kredytowego emitenta.

Wynik z tytułu odsetek

Odsetki i podobne przychody obejmują głównie przychody z tytułu odsetek od aktywów finansowych, takich jak kredyty lub papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu, a także odsetki i podobne przychody z portfela handlowego. Odsetki i koszty odsetkowe obejmują głównie koszty odsetkowe od depozytów, zobowiązań sekurytyzowanych i kapitału podporządkowanego. Przychody z tytułu odsetek i koszty odsetkowe są naliczane. Ujemne odsetki od pozycji aktywów wykazuje się w przychodach z tytułu odsetek, ujemne odsetki od pozycji zobowiązań wykazuje się w kosztach z tytułu odsetek.

Przychody z tytułu dywidend

Dywidendy z akcji, nieobjętych pełną konsolidacją jednostek stowarzyszonych, udziałów strategicznych oraz jednostek stowarzyszonych nieobjętych metodą praw własności ujmuje się jako przychody z tytułu dywidend. Dywidendy są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie powstania prawnego prawa RBI do otrzymania płatności.

Wynik bieżący jednostek stowarzyszonych

Bieżący wynik jednostek stowarzyszonych obejmuje bieżący wynik jednostek wycenianych metodą praw własności.

Wynik z tytułu prowizji

Wynik z tytułu prowizji obejmuje głównie przychody i koszty z tytułu usług związanych z transakcjami płatniczymi, zarządzaniem aktywami, wymianą walut i działalnością kredytową. Przychody i koszty są ujmowane zgodnie z zasadą memoriałową.

Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz wynik z wyceny do wartości godziwej

Wynik handlowy obejmuje marżę handlową z działalności walutowej, wynik z wyceny walutowej oraz wszystkie zrealizowane i niezrealizowane zyski i straty z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń

Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń obejmuje zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających, zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w rachunkowości zabezpieczeń oraz nieefektywną część zabezpieczeń przepływów pieniężnych ujętą w rachunku zysków i strat.

Koszty administracyjne

Koszty administracyjne obejmują koszty osobowe, pozostałe koszty administracyjne, amortyzację rzeczowych aktywów trwałych oraz amortyzację wartości niematerialnych i prawnych.

Pozostały wynik operacyjny

Pozostały wynik operacyjny nie obejmuje bezpośrednich przychodów podstawowych, lecz specjalne składniki wyniku, które powstają w związku z działalnością operacyjną.

Pozostałe wyniki

Inne całkowite dochody obejmują głównie odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych i aktywów niefinansowych oraz skutki dekonsolidacji. Obejmuje to przede wszystkim utratę wartości/odwrócenie utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, utratę wartości firmy i innych aktywów niefinansowych, a także

wynik z tytułu aktywów przeznaczonych do sprzedaży i grup do zbycia. Ponadto RBI wykazuje koszty podatkowe, których nie można przypisać do działalności operacyjnej (wynikające ze zmian w prawie spółek), a także alokacje na rezerwy na sprawy sporne związane z kredytami w ujęciu portfelowym.

Środki publiczne i opłaty obowiązkowe

W pozycji "Środki publiczne i obowiązkowe opłaty" uwzględniono opłaty bankowe, bankowe fundusze naprawcze oraz składki na rzecz systemu gwarantowania depozytów.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych obejmują odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Podatek dochodowy

RBI AG jako spółka dominująca oraz 51 jej krajowych spółek zależnych są członkami podatkowej grupy kapitałowej. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie dochodu do opodatkowania z uwzględnieniem grupy podatkowej (w formie alokacji podatkowej) za bieżący rok. Jeśli RBI AG wygeneruje ujemny wynik podatkowy, a straty podatkowe nie mogą być wykorzystane w Grupie, szefowie Grupy nie płacą bezpośrednio RBI AG żadnego ujemnego przypisu podatkowego. Ostatecznego rozliczenia należy dokonać dopiero lub najpóźniej w momencie wystąpienia z grupy podatkowej. Dochód do opodatkowania różni się od zysku przed opodatkowaniem wykazanego w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów z powodu kosztów i przychodów, które będą podlegały opodatkowaniu lub stanowiły koszty uzyskania przychodu w latach późniejszych lub nigdy. Zobowiązanie Grupy z tytułu podatku bieżącego jest obliczane z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień sprawozdawczy.

Podatek odroczony jest obliczany i rozliczany zgodnie z MSR 12 przy zastosowaniu metody zobowiązań bilansowych. Podatek odroczony jest obliczany od wszystkich różnic przejściowych wynikających z porównania skonsolidowanych wartości księgowych z podatkowymi wartościami księgowymi, które w kolejnych okresach ponownie się wyrównują, w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym kraju. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się z tytułu przeniesienia strat podatkowych, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości w tej samej spółce zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania w odpowiedniej wysokości. Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana każdego roku na dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu, jeżeli przestaje być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego dla każdej jednostki zależnej w zakresie, w jakim kompensowanie jest dozwolone. Aktywa i rezerwy z tytułu podatku dochodowego wykazuje się w pozycjach bilansu: aktywa z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego.

Podatki bieżące i odroczone są ujmowane w rachunku zysków i strat, chyba że dotyczą pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach. W takim przypadku podatek bieżący i odroczony jest również ujmowany w innych całkowitych dochodach.

KIMSF 23 ma zastosowanie do zysków do opodatkowania (strat podatkowych), podstaw opodatkowania, niewykorzystanych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych i stawek podatkowych, gdy istnieje niepewność co do sposobu opodatkowania podatkiem dochodowym zgodnie z MSR 12. Przy ustalaniu, czy każdy sposób opodatkowania powinien być oceniany indywidualnie, czy też niektóre sposoby opodatkowania powinny być oceniane łącznie, RBI musi kierować się własnym osądem. Jeśli RBI stwierdzi, że nie jest prawdopodobne, aby określone rozwiązanie podatkowe zostało przyjęte, jednostka stosuje najbardziej prawdopodobną kwotę lub oczekiwaną wartość rozwiązania podatkowego. W przeciwnym razie należy zastosować takie traktowanie, które jest zgodne z zeznaniem podatkowym. Jednostka weryfikuje swoje osądy i szacunki, jeśli zmieniają się fakty lub okoliczności.

Inne wyniki

Inne całkowite dochody obejmują wszystkie przychody i koszty, które zgodnie ze standardami rachunkowości należy ująć bezpośrednio w kapitale własnym. Przychody i koszty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym, które są przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat, są prezentowane oddzielnie od przychodów i kosztów ujętych bezpośrednio w kapitale własnym, które nie są przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat. Różnice kursowe z przeliczenia kapitału własnego jednostek zależnych prowadzonych w walutach obcych, zmiany w zabezpieczeniu inwestycji netto w jednostkach zagranicznych (zabezpieczenie kapitałowe), efektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych, zmiany w wycenie aktywów finansowych (instrumentów dłużnych) w kategorii FVOCI, proporcjonalne inne całkowite dochody spółek wycenianych w kapitale własnym oraz odroczony podatek dochodowy z tego tytułu są ujmowane w innych całkowitych dochodach.

Wycena programów emerytalnych określonych świadczeń, zmiany w wycenie aktywów finansowych (instrumentów kapitałowych) w kategorii FVOCI, zmiany w wycenie wynikające ze zmian własnego ryzyka kredytowego zobowiązań

finansowych ujmowanych w wartości godziwej, proporcjonalne inne całkowite dochody spółek rozliczanych metodą praw własności oraz związany z nimi odroczony podatek dochodowy są prezentowane jako przychody i koszty ujmowane w kapitale własnym, które nie są przenoszone do rachunku zysków i strat.

Działalność powiernicza

Transakcje polegające na zarządzaniu aktywami lub ich lokowaniu na rachunek osób trzecich nie są wykazywane w bilansie. Prowizje od tych transakcji są wykazywane w przychodach z tytułu prowizji netto.

Umowy ubezpieczeniowe

Zobowiązania z tytułu umów ubezpieczeniowych zmieniają się w zależności od zmian stóp procentowych, dochodów z inwestycji, a także wydatków z tytułu umów emerytalnych, w przypadku których nie można z całą pewnością przewidzieć prawdopodobieństwa przyszłej śmiertelności. Ze względu na występowanie ryzyka śmiertelności oraz uznaniowych cech uczestnictwa, istnieje potrzeba zastosowania MSSF 4 w celu ujęcia powstałych zobowiązań. Wszystkie aktywa związane z produktami emerytalnymi są rozliczane zgodnie z MSSF 9. Zobowiązania te są prezentowane w pozycji pozostałe zobowiązania.

Akcje własne

Akcje własne posiadane przez RBI AG na dzień bilansowy są odejmowane bezpośrednio od kapitału własnego. Zyski lub straty wynikające z posiadania akcji własnych są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym.

Informacja dodatkowa do rachunku przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych przedstawia strukturę i zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w ciągu roku obrotowego i jest podzielony na trzy części:

- Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej
- Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej
- Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej to przepływy pieniężne z podstawowej działalności generującej przychody oraz z pozostałej działalności, która nie jest klasyfikowana jako działalność inwestycyjna lub finansowa. Aby ustalić przepływy pieniężne z działalności operacyjnej metodą pośrednią, zysk przed opodatkowaniem z rachunku zysków i strat koryguje się o składniki niepieniężne i rozszerza o zmiany stanu środków pieniężnych w aktywach i zobowiązaniach. Ponadto odlicza się pozycje kosztów i przychodów, które można przypisać do obszaru inwestycji lub finansowania. Odsetki, dywidendy i płatności podatkowe wynikające z działalności operacyjnej są wykazywane oddzielnie w poszczególnych pozycjach.

W przepływach pieniężnych z działalności inwestycyjnej wykazuje się wpływy i wydatki środków pieniężnych z tytułu instrumentów dłużnych (papierów wartościowych przeznaczonych na inwestycje długoterminowe) i udziałów w spółkach (nieobjętych pełną konsolidacją jednostek zależnych, stowarzyszonych i udziałów kapitałowych), rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, wpływy z dekonsolidacji oraz płatności z tytułu nabycia jednostek zależnych.

Przepływy pieniężne z działalności finansowej obejmują wpływy i wypływy z kapitału własnego oraz kapitału podporządkowanego. Dotyczy to głównie wpływów z tytułu podwyższenia kapitału, wypłaty dywidend oraz wpływów i wypływów kapitału podporządkowanego.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują pozycje bilansowe: środki pieniężne w kasie, środki w bankach centralnych oraz inne depozyty na żądanie.

W przypadku RBI jako grupy instytucji kredytowych wartość informacyjną rachunku przepływów pieniężnych należy uznać za niską. Rachunek przepływów pieniężnych nie jest narzędziem planowania płynności ani planowania finansowego. Co więcej, nie jest ona wykorzystywana jako narzędzie zarządzania.

Informacje na temat sprawozdawczości dotyczącej segmentów działalności

Wyjaśnienia dotyczące sprawozdawczości w zakresie segmentów działalności przedstawiono w rozdziale Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności.

Ujawnianie informacji na temat charakteru i zakresu ryzyka

Poza informacjami o ryzyku związanym z instrumentami finansowymi, zawartymi w poszczególnych notach, w Raporcie na temat ryzyka zawarto szczegółowe prezentacje na temat ryzyka kredytowego, ryzyka kraju, ryzyka koncentracji, ryzyka rynkowego i ryzyka płynności.

Zarządzanie kapitałem

Informacje na temat zarządzania kapitałem oraz regulacyjnych funduszy własnych i aktywów ważonych ryzykiem są przedstawione w pozycji (72) Zarządzanie kapitałem i fundusze własne według CRR/CRD IV i BWG.

Zastosowanie nowych i zmienionych standardów

Zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4 i MSSF 16 (reforma standardu stóp procentowych - faza 2; obowiązuje od 1 stycznia 2021 r.)

W ramach reformy IBOR dotychczasowe stopy referencyjne (IBOR: Interbank Offered Rates) zastępuje się alternatywnymi stopami procentowymi wolnymi od ryzyka. IBOR-y są wykorzystywane do ustalania stóp procentowych dla dużej liczby produktów i kontraktów finansowych. Zgodnie z zaleceniem Rady Stabilności Finansowej (FSB) stopy te zostały poddane dogłębnej analizie i rozpoczęto reformę odpowiednich IBOR-ów. W przypadku strefy euro oznacza to, że metoda obliczania stopy EURIBOR została zreformowana, a EONIA (Euro Over Night Index Average) zostanie zastąpiona nowo opracowaną stopą EURSTR (Euro Short-Term Rate). Jeśli chodzi o stopy procentowe LIBOR, dotychczasowe stopy procentowe zostaną zastąpione alternatywnymi stopami procentowymi. Między innymi stopy LIBOR w USD i LIBOR w GBP zostaną zastąpione stopami procentowymi SOFR (Secured Overnight Financing Rate) i SONIA (Sterling Overnight Index Average). Zarówno EONIA, jak i większość stóp procentowych LIBOR nie będą już dostępne od 1 stycznia 2022 r. W odniesieniu do stopy USD LIBOR, stopy dla terminów zapadalności 1W i 2M zostaną również zastąpione w dniu 1 stycznia 2022 r., natomiast wszystkie pozostałe terminy zapadalności mają być dostępne do 30 czerwca 2023 r. Obecnie nie ma ustalonego harmonogramu zastąpienia zreformowanej stopy EURIBOR; można założyć, że w przewidywalnej przyszłości nie dojdzie do zastąpienia tej stopy.

Zmiany do reformy standardu stóp procentowych - etap 2 dotyczą wpływu na sprawozdawczość finansową sytuacji, w których referencyjna stopa procentowa zostaje zastąpiona inną referencyjną stopą procentową. W szczególności zmiany przewidują praktyczną ulgę w przypadku modyfikacji, które można bezpośrednio przypisać reformie IBOR i które są dokonywane na ekonomicznie równoważnych zasadach. Odpowiednie modyfikacje mogą być rozliczane poprzez korektę efektywnej stopy procentowej. Ponadto zmiany te dotyczą także rachunkowości zabezpieczeń. Na podstawie tych uproszczeń, korekty wynikające z reformy IBOR nie prowadzą do zakończenia rachunkowości istniejącego powiązania zabezpieczającego. Stosunki zabezpieczające i odpowiadająca im dokumentacja są raczej zmieniane, aby odzwierciedlić nowe warunki ramowe. Zmiany mają zastosowanie do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 r. lub później.

W ramach koordynacji ze strony Departamentu Skarbu Grupy każda jednostka Grupy, której to dotyczy, pracuje nad przygotowaniem reformy od 2020 r., aby zapewnić płynne przejście na nowe stopy procentowe wolne od ryzyka. Odbywa się to w ramach konkretnych projektów lokalnych lub jest koordynowane w ramach bieżącej działalności jednostek lokalnych, których to dotyczy, przede wszystkim Departamentu Skarbu, Departamentu Zarządzania Ryzykiem, Departamentu Zarządzania Klientami, Departamentu Księgowości i Departamentu Prawnego. Zarząd i rada nadzorcza są regularnie informowane o postępach w realizacji niezbędnych działań i związanym z nimi ryzykiem. Obecnie szczególny nacisk kładzie się na zastąpienie stóp procentowych LIBOR.

Grupa posiada pozycje związane z IBOR, zwłaszcza w instrumentach pochodnych, które są utrzymywane głównie w celach zabezpieczających, a także w kredytach i depozytach, obligacjach i emisjach własnych. W celu przygotowania przejścia przeanalizowano informacje na temat terminów i metod przejścia oraz określono niezbędne korekty w umowach, systemach i procedurach. Główne rodzaje ryzyka nieodłącznego w tym kontekście obejmują strategiczne ryzyko biznesowe, ryzyko prawne, ryzyko operacyjne, ryzyko modelowe, ryzyko księgowe i ryzyko informatyczne.

Poniższe tabele przedstawiają wartości bilansowe aktywów i zobowiązań finansowych niebędących instrumentami pochodnymi, które na dzień bilansowy zawierają umownie uzgodnioną referencyjną stopę procentową, która jest zastępowana:

2021 w mln €	EONIA	EUR LIBOR	USD LIBOR	GBP LIBOR	CHF LIBOR	JPY LIBOR
Inne depozyty na żądanie w instytucjach kredytowych	5	0	33	14	0	0
Pożyczki i należności	713	83	3.116	250	2.127	3
Dłużne papiery wartościowe	0	0	79	0	0	0
Razem	718	83	3.228	264	2.127	3

2021 w mln €	EONIA	EUR LIBOR	USD LIBOR	GBP LIBOR	CHF LIBOR	JPY LIBOR
Depozyty	1.161	56	347	14	18	1
Zobowiązania sekurytyzowane	0	0	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	0	0	0	0	0	0
Razem	1.161	56	347	14	18	1

Poniższa tabela przedstawia wartości nominalne instrumentów pochodnych zawierających umownie uzgodnioną referencyjną stopę procentową na dzień bilansowy, która jest umarzana:

2021 w mln €	EONIA	EUR LIBOR	USD LIBOR	GBP LIBOR	CHF LIBOR	JPY LIBOR
Instrumenty pochodne	852	23	9.572	23	1.399	0
Instrumenty pochodne w relacjach zabezpieczających	0	0	1.536	26	0	0
Razem	852	23	11.109	49	1.399	0

Rozwój sytuacji na rynku i ryzyko związane z reformą IBOR są nadal ściśle monitorowane. Dotychczas nie odnotowano znaczącego wpływu na sytuację finansową i wyniki Grupy.

Zmiany do MSSF 17 i MSSF 4 (Przedłużenie tymczasowego zwolnienia ze stosowania MSSF 9; data wejścia w życie 1 stycznia 2021 r.)

Zmiany przewidują przedłużenie okresu tymczasowego zwolnienia niektórych jednostek ubezpieczeniowych ze stosowania MSSF 9 (tymczasowe zwolnienie z MSSF 9), tak aby stosowanie MSR 39 było nadal dopuszczalne dla zainteresowanych jednostek ubezpieczeniowych w odniesieniu do lat obrotowych rozpoczynających się przed 1 stycznia 2023 r.

Zmiana do MSSF 16 (koncesje na wynajem związane z pandemią COVID 19; data wejścia w życie 1 czerwca 2020 r.)

Zmiany przyznają najemcom zwolnienie z oceny, czy ulgi w najmie (np. okresy beczynszowe lub czasowe obniżki czynszu) przyznane w wyniku pandemii COVID 19 stanowią zmianę umowy najmu. Jeżeli korzysta się ze zwolnienia, ulgi leasingowe powinny być rozliczane tak, jakby nie stanowiły modyfikacji leasingu. Zmiany mają zastosowanie do ulg leasingowych, które zmniejszają opłaty leasingowe przypadające do zapłaty w dniu 30 czerwca 2021 r. lub przed tą datą. Zmiany miały pierwotnie zastosowanie do ulg leasingowych, które zmniejszają opłaty leasingowe przypadające do zapłaty w dniu 30 czerwca 2021 r. lub wcześniej. Od tego czasu termin ten został przedłużony do 30 czerwca 2022 r. Przyjęcie do prawa europejskiego nastąpiło 9 października 2020 r. Ulgi te nie są stosowane w RBI jako leasingobiorcy.

Poza tymi zmianami nie było istotnych zmian w metodach rachunkowości i wyceny Grupy w porównaniu z Raportem Rocznym 2020.

Standardy i interpretacje, które nie mają jeszcze zastosowania (zatwierdzenie przez UE już nastąpiło)

Następujące nowe lub zmienione standardy i interpretacje, które zostały przyjęte, ale których stosowanie nie jest jeszcze obowiązkowe, nie zostały wcześniej zastosowane. O ile nie podano inaczej, nie przewiduje się obecnie, aby zastosowanie następujących standardów i interpretacji miało istotny wpływ na RBI.

Zmiany do MSR 16 (Rzeczowe aktywa trwałe - przychody przed osiągnięciem zamierzonego użytkowania; obowiązują od 1 stycznia 2022 r.)

Zmiany wprowadzają zakaz odliczania od ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych przychodów ze zbycia towarów wytworzonych w trakcie doprowadzania pozycji rzeczowych aktywów trwałych do miejsca i stanu niezbędnego do tego, aby mogły one funkcjonować w sposób zamierzony przez kierownictwo. Zamiast tego jednostka ujmuje przychody z takiego zbycia oraz koszty wytworzenia tych dóbr w zysku operacyjnym. Koszty testów mających na celu sprawdzenie, czy dany składnik rzeczowych aktywów trwałych funkcjonuje prawidłowo, nadal stanowią przykład kosztu dającego się bezpośrednio przyporządkować.

Zmiany do MSR 37 (Umowy rodzące obciążenia - koszty wypełnienia umowy; obowiązujące od 1 stycznia 2022 r.)

Zmiany precyzują, że koszty wykonania umowy obejmują koszty, które odnoszą się bezpośrednio do umowy. Mogą to być zarówno koszty krańcowe realizacji umowy (np. robocizna bezpośrednia, materiały), jak i alokacja innych kosztów, które są bezpośrednio związane z realizacją umowy (np. alokacja amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych wykorzystywanych przy realizacji umowy).

Zmiana do MSSF 3 (Odniesienie do założeń koncepcyjnych; obowiązujące od 1 stycznia 2022 r.)

Zmiany aktualizują MSSF 3 w ten sposób, że standard odnosi się obecnie do ram z 2018 r., a nie jak dotychczas do ram z 1989 r. Ponadto uwzględniono dwie poprawki. Jednostka przejmująca stosuje te wymogi (a nie Założenia koncepcyjne) do transakcji i podobnych zdarzeń objętych zakresem MSR 37 lub KIMSF 21 przy identyfikacji zobowiązań przejętych w ramach połączenia jednostek. Ponadto wprowadzono wyraźne stwierdzenie, że nie należy ujmować aktywów warunkowych nabytych w ramach połączenia jednostek gospodarczych.

Coroczne Ulepszenia MSSF - cykl 2018-2020 (obowiązujące od 1 stycznia 2022 r.)

Zmiany do MSSF 1, MSSF 9, MSSF 16 i MSR 41.

MSSF 17 (Umowy ubezpieczeniowe; data wejścia w życie 1 stycznia 2023 r.)

MSSF 17 reguluje zasady ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania informacji w odniesieniu do umów ubezpieczeniowych objętych jego zakresem zastosowania. Celem MSSF 17 jest dostarczenie przez jednostki rozliczeniowe odpowiednich informacji, a tym samym wiarygodna prezentacja umów ubezpieczeniowych. Informacje te stanowią podstawę dla użytkowników sprawozdań finansowych do oceny wpływu umów ubezpieczeniowych na sytuację finansową, finansowe wyniki działalności i przepływy pieniężne jednostki. MSSF 17 został opublikowany w maju 2017 r. i jest obowiązkowy po raz pierwszy dla lat obrotowych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 r. lub później. Skutki dla Grupy są nadal analizowane i dotyczą głównie UNIQA Insurance Group AG z siedzibą w Wiedniu, która jest ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym RBI w kapitale własnym, oraz w pełni skonsolidowanej spółki zależnej Raiffeisen Pension Insurance d.d. z siedzibą w Zagrzebiu.

Standardy i interpretacje, które nie mają jeszcze zastosowania

(Zatwierdzenie przez UE jeszcze nie nastąpiło)

O ile nie podano inaczej, nie przewiduje się obecnie, aby zastosowanie następujących standardów i interpretacji miało istotny wpływ na RBI.

Zmiana do MSR 1 (Klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe; obowiązuje od 1 stycznia 2023 r.)

Zmiany do MSR 1 mają na celu wyjaśnienie kryteriów klasyfikacji zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe. W przyszłości o klasyfikacji zobowiązania będą decydować wyłącznie prawa istniejące na koniec okresu sprawozdawczego. Ponadto zamieszczono dodatkowe wskazówki dotyczące interpretacji kryterium prawa do odroczenia spłaty zobowiązania o co najmniej dwanaście miesięcy oraz objaśnienia dotyczące charakterystycznego sposobu rozliczenia.

Zmiana do MSR 1 (Ujawnianie zasad (polityki) rachunkowości; obowiązuje od 1 stycznia 2023 r.)

W przyszłości w informacji dodatkowej mają być prezentowane tylko istotne metody rachunkowości. Poprawki zawierają głównie zmiany sformułowań i mają na celu wyjaśnienie i zapewnienie jednolitego stosowania przepisów.

Zmiana do MSR 8 (Zmiany zasad (polityki) rachunkowości; obowiązuje od 1 stycznia 2023 r.)

Celem tej zmiany jest lepsze rozróżnienie między zmianami zasad (polityki) rachunkowości (retrospektywne przekształcenie) a zmianami wartości szacunkowych (prospektywne przekształcenie). Szacunki księgowe są zawsze związane z niepewnością pomiaru wielkości finansowych w sprawozdaniu finansowym. Zmiana techniki wyceny stosowanej do ustalenia wartości szacunkowej jest zmianą wartości szacunkowej, chyba że wynika z korekty błędów poprzednich okresów.

Zmiana do MSR 12 (Podatek odroczony wynikający z pojedynczej transakcji; obowiązuje od 1 stycznia 2023 r.)

Główna zmiana dotycząca podatku odroczonego w odniesieniu do aktywów i zobowiązań wynikających z pojedynczej transakcji (zmiany do MSR 12) polega na dodatkowym odstępstwie od wyjątku pierwszego zastosowania przewidzianego w MSR 12.15 b) i MSR 12.24. Wyjątek pierwszego zastosowania nie ma zastosowania do transakcji, w których ujemne i dodatnie różnice przejściowe powstają w tej samej kwocie w momencie początkowego ujęcia. W związku z tym wyjątek dotyczący pierwszego zastosowania nie ma zastosowania do transakcji, które powodują powstanie ujemnych i dodatnich różnic przejściowych w równych kwotach w momencie początkowego ujęcia. Wyjaśniono to również w nowo dodanym paragrafie MSR 12.22A.

Najważniejsze dane

Alternatywne mierniki efektywności

Alternatywne mierniki efektywności (APM)

W sprawozdawczości finansowej Grupa stosuje również alternatywne mierniki efektywności, niezdefiniowane w MSSF lub przepisach CRR, w celu przedstawienia sytuacji finansowej i wyników działalności. Nie powinny być one rozpatrywane w oderwaniu od kontekstu, lecz jako informacje uzupełniające.

Wskaźniki te są powszechnie stosowane w branży finansowej do analizowania i opisywania zysków i sytuacji finansowej. Poszczególne pozycje sprawozdania finansowego wykorzystywane do obliczeń wynikają z charakteru działalności grupy jako uniwersalnej grupy bankowej. Należy zauważyć, że definicje różnią się w zależności od firmy. Dlatego też kluczowe dane liczbowe stosowane przez RBI są zdefiniowane poniżej.

Wynik operacyjny - opisuje wynik operacyjny banku w okresie sprawozdawczym; obliczany jest na podstawie dochodu operacyjnego (przed utratą wartości) pomniejszonego o koszty administracyjne.

Dochód z działalności operacyjnej - jest przede wszystkim składnikiem dochodu z działalności operacyjnej (przed utratą wartości) i składa się z wyniku z tytułu odsetek, dochodu z tytułu dywidend, wyniku bieżącego jednostek stowarzyszonych, wyniku z tytułu prowizji, wyniku handlowego oraz wyniku z tytułu wyceny do wartości godziwej, wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń i pozostałego wyniku operacyjnego.

Wskaźnik koszty/dochody - wskazuje koszty firmy w stosunku do przychodów, a tym samym daje jasny obraz efektywności operacyjnej. Banki wykorzystują ten wskaźnik do zarządzania przedsiębiorstwem oraz do porównywania swojej efektywności z efektywnością innych instytucji finansowych. Wskaźnik kosztów do dochodów oblicza się jako stosunek kosztów administracyjnych do dochodów operacyjnych (przed utratą wartości). Koszty administracyjne obejmują koszty osobowe, pozostałe koszty administracyjne, a także amortyzację rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych. Na przychody operacyjne składają się: wynik z tytułu odsetek, przychody z tytułu dywidend, wynik bieżący od jednostek stowarzyszonych, wynik z tytułu prowizji, wynik handlowy oraz wynik z tytułu wyceny do wartości godziwej, wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń i pozostały wynik operacyjny.

Wskaźnik koszty/dochody (z uwzględnieniem obowiązkowych składek) - w tym drugim wariancie określania wskaźnika koszty/dochody wydatki z pozycji środki państwowe i obowiązkowe składki (opłaty bankowe, bankowy fundusz naprawczy i składki na ubezpieczenie depozytów) są również uwzględniane w pomiarze kosztów administracyjnych.

Efektywna stopa podatkowa - stosunek rzeczywistego obciążenia podatkowego do zysku przed opodatkowaniem. Efektywna stawka podatkowa często różni się od ustawowej stawki podatkowej ze względu na liczne czynniki księgowe, co umożliwia lepsze porównanie między spółkami. Efektywna stopa podatkowa to średnia stopa, według której opodatkowany jest zysk spółki przed opodatkowaniem. Oblicza się go na podstawie całkowitego obciążenia podatkowego (podatków od dochodu i zysku) w stosunku do zysku przed opodatkowaniem. Łączne obciążenie podatkowe obejmuje bieżące podatki od dochodu i zysków oraz podatki odroczone.

Wskaźnik kredytów/depozytów - dostarcza informacji o zdolności banku do refinansowania swoich kredytów za pomocą depozytów zamiast finansowania hurtowego; obliczany na podstawie kredytów i pożyczek udzielonych przedsiębiorstwom i gospodarstwom domowym w stosunku do zobowiązań wobec przedsiębiorstw i gospodarstw domowych.

Marża odsetkowa netto - stosowana dla porównania z innymi bankami oraz jako wewnętrzny wskaźnik rentowności produktów i segmentów; obliczana na podstawie wyniku odsetkowego netto w stosunku do średnich aktywów oprocentowanych (suma aktywów pomniejszona o udziały w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i prawne, należności podatkowe i inne aktywa).

Wskaźnik rezerw netto - wskaźnik rozwoju kosztów ryzyka i polityki tworzenia rezerw w firmie; obliczany na podstawie odpisów z tytułu utraty wartości i odwrócenia rezerw na aktywa finansowe (kredyty i pożyczki udzielone klientom) w stosunku do średnich kredytów i pożyczek udzielonych klientom (kategorie: aktywa finansowe - zamortyzowany koszt i aktywa finansowe - wartość godziwa przez inne całkowite dochody).

NPE/ekspozycja zagrożona - Obejmuje wszystkie kredyty zagrożone i dłużne papiery wartościowe zgodnie z obowiązującą definicją zawartą w dokumencie EBA Implementing Technical Standards (ITS) on Supervisory Reporting (Forbearance and Non-performing Exposures).

NPE/ekspozycja zagrożona - Obejmuje wszystkie kredyty zagrożone i dłużne papiery wartościowe zgodnie z definicją zawartą we wdrożonych przez EUNB technicznych standardach sprawozdawczości nadzorczej (Forbearance and Non-performing Exposures).

NPL/Kredyty zagrożone - Obejmuje wszystkie kredyty zagrożone zgodnie z definicją zawartą we wdrożonych przez EUNB Standardach Technicznych (ITS) dotyczących sprawozdawczości nadzorczej (Forbearance i ekspozycje zagrożone).

Wskaźnik NPE - kredyty nieregularne i dłużne papiery wartościowe jako procent wszystkich kredytów i pożyczek udzielonych klientom i instytucjom kredytowym oraz dłużnych papierów wartościowych. Wskaźnik ten informuje o jakości portfela kredytowego banku i jest wskaźnikiem jego efektywności w zarządzaniu ryzykiem kredytowym.

Wskaźnik NPL - kredyty nieregularne jako procent wszystkich kredytów i pożyczek udzielonych klientom i instytucjom kredytowym. Wskaźnik ten pokazuje jakość portfela kredytowego banku i jest wskaźnikiem jego efektywności w zarządzaniu ryzykiem kredytowym.

Wskaźnik pokrycia NPE - wskazuje, w jakim stopniu kredyty zagrożone i dłużne papiery wartościowe są objęte odpisami z tytułu utraty wartości (etap 3), a tym samym dostarcza informacji o zdolności Banku do absorpcji strat z tytułu NPE; obliczany na podstawie rezerw na ryzyko dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom i instytucjom kredytowym oraz dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kredytów i pożyczek zagrożonych udzielonych klientom i instytucjom kredytowym oraz dłużnych papierów wartościowych.

Wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych - wskazuje, w jakim stopniu kredyty zagrożone są objęte odpisami z tytułu utraty wartości (etap 3), a tym samym dostarcza informacji o zdolności banku do absorpcji strat z tytułu kredytów zagrożonych; obliczany na podstawie rezerw na ryzyko dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom i instytucjom kredytowym w stosunku do kredytów i pożyczek zagrożonych udzielonych klientom i instytucjom kredytowym.

Zwrot z aktywów (ROA przed/po opodatkowaniu, return on assets) - wskaźnik rentowności mierzący, jak efektywnie firma może w danym okresie rentownie zarządzać swoimi aktywami; obliczany na podstawie wyniku przed opodatkowaniem lub po opodatkowaniu w stosunku do średnich aktywów (na podstawie aktywów ogółem; średnia oznacza średnią z wartości na koniec roku i odpowiednich wartości miesięcznych).

Rentowność kapitału własnego (ROE przed/po opodatkowaniu, return on equity) - wskaźnik rentowności dla kierownictwa i inwestorów obliczany na podstawie wyniku za dany okres wykazanego w rachunku zysków i strat w stosunku do odpowiedniej wartości bazowej (kapitału własnego lub aktywów ogółem). Wskaźnik ROE pokazuje zdolność zarobkową banku mierzoną w stosunku do kapitału zainwestowanego przez jego udziałowców, a więc sukces ich inwestycji. Parametr ten dobrze nadaje się do porównywania rentowności banku z rentownością innych instytucji finansowych; oblicza się go na podstawie zysku przed opodatkowaniem lub po opodatkowaniu w stosunku do średniego bilansowego kapitału własnego w ujęciu miesięcznym (z uwzględnieniem kapitału udziałów niekontrolujących, z wyłączeniem zysków).

Rentowność kapitału własnego Grupy - obliczana na podstawie zysku Grupy pomniejszonego o prawo do dywidendy z kapitału dodatkowego Tier I w stosunku do średniego kapitału własnego Grupy. Kapitał własny Grupy to kapitał przypadający akcjonariuszom RBI. Jest on obliczany średnio miesięcznie z wyłączeniem udziałów niekontrolujących i zysku skonsolidowanego.

Zwrot z kapitału skorygowanego o ryzyko (RORAC) - kluczowy wskaźnik zarządzania ryzykiem, który pokazuje zwrot z kapitału własnego (kapitału ekonomicznego) skorygowanego o ryzyko; obliczany jako stosunek skonsolidowanego zysku do kapitału skorygowanego o ryzyko (tj. średniego kapitału ekonomicznego). Ten współczynnik wymogu kapitałowego jest wyznaczany w ramach modelu kapitału ekonomicznego dla ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego.

Podstawowe dane dotyczące funduszy własnych

Współczynnik twardego kapitału podstawowego - twardy kapitał podstawowy w stosunku do aktywów ważonych ryzykiem (RWA) ogółem zgodnie z dyrektywą CRR/CRD-IV.

Wskaźnik funduszy własnych - fundusze własne ogółem w stosunku do aktywów ważonych ryzykiem (RWA) ogółem.

Wskaźnik dźwigni - stosunek kapitału Tier I do wszystkich aktywów w bilansie i pozycji pozabilansowych w zakresie, w jakim nie są one odliczane przy określaniu miary kapitału. Obliczeń dokonuje się zgodnie z metodą określoną w dyrektywie CRD IV.

Aktywa ważne ryzykiem ogółem (RWA) - aktywa ważne ryzykiem (ryzyko kredytowe, ryzyko CVA) z uwzględnieniem ryzyka rynkowego i operacyjnego.

Współczynnik kapitału podstawowego - kapitał podstawowy w stosunku do sumy aktywów ważonych ryzykiem (RWA).

Wykaz skrótów

PKB	Produkt Krajowy Brutto
BWG	Prawo bankowe
CDS	Credit Default Swap
CE	Europa Środkowa
CEE	Europa Środkowo-Wschodnia
CET 1	Kapitał podstawowy Tier I
CoE	Koszt kapitału własnego
CRR	Rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych
CDS	Credit Default Swap
DCF	Zdyskontowane przepływy pieniężne
EAD	Ekspozycja w momencie niewykonania zobowiązania (EAD)
EBA	Europejski Urząd Nadzoru Bankowego
ECL	Oczekiwane straty kredytowe
EE	Europa Wschodnia
ESAEG	Ustawa o gwarancji depozytów i rekompensatach dla inwestorów
EBC	Europejski Bank Centralny
FMA	Urząd ds. Rynku Finansowego
FMSG	Rada Stabilności Rynku Finansowego
HQLA	Aktywa pierwszej klasy o wysokiej płynności (High Quality Liquid Assets)
MSR/MSSF	Międzynarodowe Standardy Rachunkowości/Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
IBOR	Referencyjna stopa procentowa w transakcjach międzybankowych (Interbank Offered Rate)
IPS	System Ochrony Instytucjonalnej
IRB	Metoda ratingów wewnętrznych
ITS	Wdrażanie norm technicznych
LCR	Współczynnik pokrycia płynności
LGD	Wskaźnik straty z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD Loss Given Default Ratio)
MREL	Minimalny wymóg dla funduszy własnych i kwalifikowanych zobowiązań
NPE	Ekspozycja zagrożona
NPL	Kredyty zagrożone (Non-Performing Loans)
NSFR	Wskaźnik stabilnego finansowania netto
OTC	Bez recepty (OTC)
PD	Przeterminowane
PEPP	Pandemiczny Program Zakupów Nadzwyczajnych
POCI	Nabyte lub powstałe kredyty z utratą wartości (POCI)
RBI	Grupa Raiffeisen Bank
RBI AG	Raiffeisen Bank International Aktiengesellschaft
RWA	Aktywa warte ryzykiem (RWA)
RORAC	Zwrot z kapitału skorygowanego o ryzyko (RORAC)
SA-CCR	Standardowa metoda oceny ryzyka kredytowego kontrahenta
SEE	Europa Południowo-Wschodnia
SICR	Znaczący wzrost ryzyka kredytowego
SIRP	Specjalny okres odsetkowy
SRB	Bufor ryzyka systemowego
SREP	Proces Przeglądu Nadzorczego i Oceny
TLTRO	Celowe Długoterminowe Operacje Refinansujące
VaR	Wartość zagrożona (Value-at-risk)
WACC	Średni ważony koszt kapitału (WACC)

Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Obniżenie stawki podatku dochodowego od osób prawnych w Austrii

W Austrii w październiku 2021 roku ogłoszono reformę podatkową, która przewiduje stopniowe obniżenie stawki podatku dochodowego od osób prawnych z 25% do 23% (2023: 24%, od 2024: 23%). Ponieważ reforma weszła w życie w styczniu 2022 r., jest to zdarzenie, którego nie trzeba uwzględniać w roku finansowym 2021.

Wiedeń, dnia 8 lutego 2022

Zarząd

Podpis nieczytelny

Dr. Johann Strobl

Podpis nieczytelny

Lic. Mgr. Łukasz Januszewski

Podpis nieczytelny

Dr. Hannes Mösenbacher

Podpis nieczytelny

Mag. Andreas Gschwenter

Podpis nieczytelny

Mag. Peter Lennkh

Podpis nieczytelny

Dr. Andrii Stepanenko

Oświadczenie wszystkich przedstawicieli ustawowych

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą potwierdzamy, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz aktywów i pasywów, sytuacji finansowej oraz zysku lub straty Grupy, zgodnie z obowiązującymi standardami rachunkowości, oraz że sprawozdanie z działalności Grupy przedstawia rzetelny i jasny obraz rozwoju i wyników działalności oraz sytuacji Grupy, wraz z opisem podstawowych ryzyk i niepewności, na jakie narażona jest Grupa.

Wiedeń, dnia 8 lutego 2022

Zarząd

Podpis nieczytelny	Podpis nieczytelny
Dr. Johann Strobl Prezes Zarządu z odpowiedzialnością za Marketing Grupy, Aktywne Zarządzanie Kredytami, Zarządzanie ESG i Zrównoważonym Rozwojem Grupy, Usługi Prawne, Biuro Prezesa, Komunikację Grupy, Biuro Wykonawcze Grupy, Ludzi i Innowacje Organizacyjne Grupy, Audyt Wewnętrzny Grupy, Relacje Inwestorskie Grupy, Sprawozdawczość Finansową Grupy i Kierownictwo, Zespół Finansowy Grupy, Usługi Finansowe Grupy, Spółki Zależne i Inwestycje Kapitałowe Grupy, Zarządzanie Podatkami Grupy, Treasury Grupy, Marketing Sektorowy oraz Strategię Grupy	Mag. Andreas Gschwenter Członek zarządu odpowiedzialny za podstawowe obszary IT w Grupie, dane w Grupie, zarządzanie wydajnością w Grupie, dostawy IT w Grupie, zamówienia w Grupie, outsourcing i zarządzanie nieruchomościami, bezpieczeństwo w Grupie, odporność i zarządzanie portfelem, usługi związane z danymi klientów oraz operacje w centrali
Podpis nieczytelny	Podpis nieczytelny

Lic. Mgr. Łukasz Januszewski Członek Zarządu odpowiedzialny za obszar Rynki Kapitałowe Grupy, Korporacje i Sprzedaż Detaliczną, Rynki Kapitałowe Grupy, Handel i Sprzedaż Instytucjonalną, Bankowość Inwestycyjna Grupy, Obsługa Inwestorów Grupy, Zarządzanie Biznesem i Doświadczeniami IC Grupy MIB, Klienci Instytucjonalni oraz Raiffeisen Research	Mag. Peter Lennkh Członek zarządu odpowiedzialny za podstawowe IT w Grupie, dane w Grupie, zarządzanie wydajnością w Grupie, dostawy IT w Grupie, zamówienia w Grupie, outsourcing i zarządzanie nieruchomościami, bezpieczeństwo w Grupie, odporność i zarządzanie portfelem, usługi związane z danymi klientów oraz operacje w centrali.
Podpis nieczytelny	Podpis nieczytelny
Dr. Hannes Mösenbacher Członek zarządu odpowiedzialny za instytucje finansowe, zarządzanie ryzykiem krajowym i portfelowym, zaawansowaną analitykę grupy, zgodność grupy z przepisami, zarządzanie kredytami korporacyjnymi grupy, sprawy regulacyjne i zarządzanie danymi grupy, kontrolę ryzyka grupy, zarządzanie ekspozycjami specjalnymi grupy, zarządzanie międzynarodowym ryzykiem detalicznym, zarządzanie ryzykiem detalicznym RCB oraz usługi kontroli ryzyka sektorowego.	Dr. Andrii Stepanenko Członek zarządu odpowiedzialny za następujące obszary: Międzynarodowa bankowość prywatna i premium, międzynarodowy sukces i pozyskiwanie klientów detalicznych, międzynarodowe kredyty detaliczne, międzynarodowy biznes cyfrowy i doświadczenia wielokanałowe, bank cyfrowy, międzynarodowe płatności detaliczne oraz międzynarodowa bankowość dla małych przedsiębiorstw i CX.

Sprawozdanie biegłego rewidenta

Raport dotyczący skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Opinia audytorska

Przeprowadziliśmy badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Raiffeisen Bank International AG z siedzibą w Wiedniu oraz jego jednostek zależnych (Grupa), na które składa się bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2021 r., sprawozdanie z całkowitych dochodów, zmiany w kapitale własnym oraz przepływy pieniężne za rok obrotowy kończący się tego dnia, a także informacje dodatkowe do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Naszym zdaniem załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest zgodne z wymogami prawnymi i przedstawia rzetelnie, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową Grupy na dzień 31 grudnia 2021 r. oraz jej wyniki finansowe i przepływy pieniężne za rok obrotowy kończący się tego dnia, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przyjętymi przez UE (MSSF), dodatkowymi wymogami § 245a UGB oraz austriackiej ustawy o bankowości.

Podstawa opinii biegłego rewidenta

Badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Rozporządzeniem (UE) nr 537/2014 (zwanym dalej Rozporządzeniem UE) oraz austriackimi ogólnie przyjętymi standardami badania sprawozdań finansowych. Standardy te wymagają stosowania Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej (ISA). Nasz zakres odpowiedzialności wynikający z tych przepisów i standardów został szerzej opisany w części "Zakres odpowiedzialności biegłego rewidenta z tytułu badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w naszym raporcie biegłego rewidenta. Jesteśmy niezależni od Grupy zgodnie z austriackimi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości i wymogami zawodowymi oraz wypełniliśmy nasze pozostałe obowiązki zawodowe zgodnie z tymi wymogami. Uważamy, że dowody badania uzyskane przez nas do dnia wydania opinii z badania są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania na ten dzień.

Kluczowe kwestie dotyczące badania

Kluczowe kwestie dotyczące badania to kwestie, które według naszego profesjonalnego osądu miały największe znaczenie przy badaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy. Kwestie te zostały rozważone w kontekście naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu naszej opinii na jego temat i nie wydajemy odrębnej opinii w tym zakresie.

Zidentyfikowaliśmy następujące kluczowe kwestie dotyczące audytu:

1. ściągalność kredytów i pożyczek udzielonych podmiotom niefinansowym i gospodarstwom domowym
2. adekwatność rezerwy na kredyty walutowe oddziału w Polsce

1. Ściągalność kredytów i pożyczek udzielonych przedsiębiorstwom i gospodarstwom domowym

Określenie zagadnienia i problemu

Kredyty i pożyczki udzielone przedsiębiorstwom i gospodarstwom domowym wykazywane są w pozycji bilansowej "Aktywa finansowe - koszt zamortyzowany" w kwocie 87,8 mld EUR, po odliczeniu korekt wartości w wysokości 2,5 mld EUR. Odnoszą się one do kredytów i pożyczek udzielonych przedsiębiorstwom w wysokości 50,1 mld EUR oraz gospodarstwom domowym w wysokości 37,7 mld EUR.

Zarząd opisuje proces monitorowania ryzyka kredytowego oraz procedurę ustalania utraty wartości w pozycji 35 "Analiza zdolności kredytowej", w pozycji 37 "Oczekiwane straty kredytowe" i w pozycji 52 "Ryzyko kredytowe" w Raporcie na temat ryzyka oraz w rozdziale "Zasady rachunkowości" w Notach objaśniających.

Kalkulacja korekty wartości dla zaległych, indywidualnie istotnych należności z tytułu pożyczek opiera się na oczekiwanych odzyskaniach według ważonych scenariuszy. Wpływ na to ma ocena sytuacji ekonomicznej i rozwoju danego klienta, wycena zabezpieczeń kredytu oraz szacunek kwoty i terminu odzyskania należności z tego tytułu. Korekty wartości dla indywidualnie nieistotnych należności są ustalane na podstawie wspólnych cech ryzyka. Parametry wyceny opierają się na statystycznych wartościach empirycznych oraz założeniach dotyczących przyszłego rozwoju sytuacji.

W przypadku wszystkich innych należności ujmuje się oczekiwane straty kredytowe za okres kolejnych dwunastu miesięcy lub - w przypadku znacznego wzrostu ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia - za cały pozostały okres (etap 1 i etap 2).

Przy ustalaniu oczekiwanej straty kredytowej wymagane są szeroko zakrojone szacunki i założenia. Obejmują one oparte na ratingu prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania oraz wskaźniki strat, które uwzględniają informacje bieżące i perspektywiczne.

W sytuacjach, gdy parametry wejściowe, założenia i modelowanie nie obejmują wszystkich istotnych czynników ryzyka, Bank tymczasowo stosuje korekty postmodelowe i korekty o dodatkowe czynniki ryzyka.

Obliczanie utraty wartości i dodatkowych rezerw z tytułu korekt postmodelowych oraz, w większym stopniu, korekt z tytułu dodatkowych czynników ryzyka opiera się na założeniach i szacunkach, które skutkują uznaniowością i niepewnością szacunków w odniesieniu do kwoty rezerw na ryzyko. W związku z tym uznaliśmy odzyskiwalność kredytów i pożyczek udzielonych podmiotom niefinansowym i gospodarstwom domowym za kluczową kwestię badania.

Procedura audytowa

Testując odzyskiwalność kredytów i pożyczek udzielonych podmiotom niefinansowym i gospodarstwom domowym, przeprowadziliśmy następujące kluczowe procedury audytowe:

- Oceniliśmy metodologię stosowaną do ustalania oczekiwanych strat kredytowych oraz jej zgodność z wymogami MSSF.
- Przeanalizowaliśmy dokumentację procesów monitorowania kredytów i tworzenia rezerw na ryzyko i krytycznie oceniliśmy, czy procesy te są odpowiednie do identyfikowania przypadków niewykonania zobowiązań kredytowych i odpowiedniego odzwierciedlenia możliwości odzyskania kredytów i pożyczek udzielonych klientom. Ponadto oceniliśmy przebieg procesów i przetestowaliśmy kluczowe mechanizmy kontrolne pod kątem ich zaprojektowania i wdrożenia, w tym odpowiednie systemy informatyczne, oraz zbadaliśmy ich skuteczność na podstawie próby.
- Za pomocą analitycznych procedur audytowych zbadaliśmy rozwój należności pod względem jakości, rodzaju wsparcia, ratingu i przypisania do kategorii w porównaniu z rokiem poprzednim.
- Na podstawie próby ustalonej według aspektów ryzyka zbadaliśmy poszczególne przypadki pożyczek. W przypadku kredytów niespłaconych, dokonaliśmy przeglądu szacunków Banku dotyczących kwoty i czasu odzyskania należności, z uwzględnieniem zabezpieczeń, oraz zbadaliśmy, czy założenia przyjęte do obliczeń są właściwe i czy można je oprzeć na dowodach wewnętrznych lub zewnętrznych. W przypadku kredytów, w stosunku do których nie stwierdzono niewykonania zobowiązania, sprawdziliśmy, czy istnieją wskaźniki niewykonania zobowiązania.
- W celu oceny adekwatności oczekiwanych strat kredytowych z tytułu kredytów nieobarczonych niewykonaniem zobowiązania (etap 1 i etap 2) zbadaliśmy wiarygodność założeń oraz statystyczno-matematyczną adekwatność zastosowanych modeli, a także prawidłowość ich zastosowania z pomocą specjalistów. W szczególności zbadaliśmy założenia związane z informacjami dotyczącymi przyszłości oraz korektami po wprowadzeniu modelu i korektami dotyczącymi dodatkowych czynników ryzyka. Ponadto dokonaliśmy przeglądu adekwatności założeń dotyczących "prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania", "straty z tytułu niewykonania zobowiązania" oraz modelu alokacji warstw, biorąc pod uwagę wyniki wewnętrznych walidacji Banku, a także prześledziliśmy wybrane kroki obliczeniowe. Ponadto wewnętrzni informatycy sprawdzili skuteczność istotnych zautomatyzowanych kontroli systemów informatycznych istotnych dla obliczeń.
- Ponadto oceniono, czy informacje zawarte w notach do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, dotyczące obliczania oczekiwanych strat kredytowych oraz istotnych założeń i niepewności związanych z szacunkami, są dokładne.

2. Adekwatność rezerwy na kredyty walutowe oddziału w Polsce

Określenie zagadnienia i problemu

Bank utworzył rezerwę w wysokości 364 mln EUR na dzień 31 grudnia 2021 roku w związku z kredytami walutowymi oddziału w Polsce.

Zarząd opisuje ryzyko prawne, procedurę ustalania rezerwy i związane z tym niepewności w rozdziale "Polska" w Nocie 56 "Otwarte sprawy sądowe" Not objaśniających.

Ze względu na liczne otwarte kwestie prawne, brak jasnego orzecznictwa właściwych sądów, w tym sądów najwyższych, oraz konieczne założenia dotyczące przyszłego zachowania kredytobiorców lub byłych kredytobiorców, istnieje znaczna niepewność szacunków i zakres uznaniowości przy ustalaniu wysokości rezerwy, dlatego też uznaliśmy adekwatność rezerwy na kredyty walutowe oddziału w Polsce za szczególnie ważną kwestię audytową.

Procedura audytowa

Weryfikując wysokość rezerwy, przeprowadziliśmy w szczególności następujące procedury audytowe:

- Oceniliśmy procesy i kontrole Banku dotyczące ustalania rezerwy, w tym stosowane kontrole oraz ich przydatność dla zapewnienia ustalenia odpowiedniej rezerwy.
- Oceniliśmy wiarygodność stosowanej przez Bank metody ustalania rezerwy, w tym sposób wyprowadzania założeń oraz ich adekwatność, a także poddaliśmy je krytycznej ocenie.
- Sprawdziliśmy matematyczną poprawność obliczeń Banku.
- Informacje o toczących się postępowaniach sądowych uzyskaliśmy od zaangażowanych prawników, poddaliśmy te informacje krytycznej ocenie i na podstawie próby uzgodniliśmy listę spraw sądowych w pismach prawników z danymi Banku.
- W naszej kontroli uwzględniliśmy ustalenia wynikające z przeglądu aktualnego polskiego orzecznictwa w zakresie kredytów walutowych.
- Dokonaliśmy przeglądu prezentacji ryzyka w informacji dodatkowej pod kątem adekwatności.

Informacja o innych sprawach - skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok poprzedni

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2020 r. zostało zbadane przez innego biegłego rewidenta, który w dniu 26 lutego 2021 r. wydał o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym opinię z badania bez zastrzeżeń.

Pozostałe informacje

Za pozostałe informacje odpowiedzialni są przedstawiciele prawni. Pozostałe informacje obejmują wszystkie informacje zawarte w "Raporcie rocznym podlegającym ostatecznemu rozpatrzeniu przez Radę Nadzorczą" oraz w "Raporcie rocznym" (ostatecznie rozpatrzonym przez Radę Nadzorczą) i "Raporcie o zrównoważonym rozwoju" (oddzielnym skonsolidowanym raporcie niefinansowym), z wyjątkiem skonsolidowanego sprawozdania finansowego, sprawozdania zarządu grupy oraz raportu biegłego rewidenta. Oczekujemy, że ostateczną wersję raportu rocznego i raportu o zrównoważonym rozwoju otrzymamy dopiero po dacie raportu biegłego rewidenta.

Nasza opinia o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie obejmuje tych innych informacji i nie wyrażamy w związku z tym żadnych wniosków poświadczających. W odniesieniu do informacji zawartych w sprawozdaniu zarządu grupy, odesłamy do rozdziału "Sprawozdanie na temat sprawozdania zarządu grupy".

W związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego naszym zadaniem jest zapoznanie się z pozostałymi informacjami, o których mowa powyżej, i rozważenie, czy nie są one istotnie sprzeczne ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym lub z naszą wiedzą uzyskaną podczas badania, lub czy nie zawierają innych istotnych nieprawidłowości.

Jeżeli na podstawie pracy, którą wykonaliśmy na innych informacjach uzyskanych przed datą niniejszego sprawozdania biegłego rewidenta, stwierdzimy, że inne informacje są istotnie zniekształcone, jesteśmy zobowiązani to zgłosić. Nie mamy nic do dodania w tej kwestii.

Odpowiedzialność przedstawicieli ustawowych i komitetu ds. audytu za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Zarząd jest odpowiedzialny za sporządzenie i rzetelną prezentację niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF przyjętymi przez UE, dodatkowymi wymogami określonymi w § 245a UGB oraz austriacką ustawą o bankowości. Ponadto kierownictwo jest odpowiedzialne za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną, aby umożliwić sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego wolnego od istotnych nieprawidłowości wynikających z nadużyć lub błędów.

Sporządzając skonsolidowane sprawozdanie finansowe, kierownictwo jest odpowiedzialne za ocenę zdolności Grupy do kontynuowania działalności, ujawnienie, w stosownych przypadkach, kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz zastosowanie zasady kontynuacji działalności, chyba że kierownictwo albo zamierza zlikwidować Grupę, albo zaprzestać działalności, albo nie ma realnej alternatywy dla likwidacji Grupy.

Komitet ds. audytu jest odpowiedzialny za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Grupy.

Obowiązki biegłego rewidenta w zakresie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Naszym celem jest uzyskanie racjonalnej pewności, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako całość jest wolne od istotnych nieprawidłowości, wynikających z nadużyć lub błędów, oraz wydanie raportu biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Rozsądna pewność to wysoki poziom pewności, ale nie stanowi gwarancji, że badanie przeprowadzone zgodnie z rozporządzeniem UE i austriackimi ogólnie przyjętymi standardami rewizji finansowej, które wymagają stosowania MSRF, zawsze wykryje ewentualne istotne zniekształcenia. Nieprawidłowości mogą wynikać z nadużyć lub błędów i są uznawane za istotne, jeżeli pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podejmowane na podstawie niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W ramach badania przeprowadzanego zgodnie z Rozporządzeniem UE oraz austriackimi ogólnie przyjętymi standardami rewizji finansowej, które wymagają stosowania MSRF, kierujemy się profesjonalnym osądem i zachowujemy krytyczną postawę w trakcie całego badania.

Ponadto:

- Określamy i oceniamy ryzyko wystąpienia w sprawozdaniu finansowym istotnych nieprawidłowości spowodowanych oszustwem lub błędem, opracowujemy i przeprowadzamy procedury badania stosownie do tego ryzyka oraz uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest wyższe niż ryzyko wynikające z błędów, ponieważ oszustwo może wiązać się ze zмовą, fałszerstwem, celowym pominięciem, wprowadzeniem w błąd lub obejściem kontroli wewnętrznej.
- Zrozumienie kontroli wewnętrznej istotne dla badania uzyskujemy w celu zaprojektowania odpowiednich do okoliczności procedur badania, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Grupy.
- Oceniamy adekwatność stosowanych zasad rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych i związanych z nimi ujawnień dokonanych przez kierownictwo.
- Na podstawie uzyskanych dowodów badania stwierdzamy, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, które mogą wywołać znaczące wątpliwości co do zdolności Grupy do kontynuowania działalności. Jeżeli stwierdzimy, że istnieje istotna niepewność, jesteśmy zobowiązani do zwrócenia uwagi w naszym raporcie biegłego rewidenta na odnośne ujawnienia w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych lub, jeżeli ujawnienia te są niewystarczające, do zmodyfikowania naszej opinii. Nasze wnioski wyciągamy na podstawie dowodów badania uzyskanych do dnia wydania naszej opinii z badania. Jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Grupa przestanie być kontynuatorem działalności.
- Oceniamy ogólną prezentację, strukturę i treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz to, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia transakcje i zdarzenia leżące u jego podstaw w sposób zapewniający jego rzetelną prezentację.
- Uzyskujemy wystarczające, odpowiednie dowody badania informacji finansowych jednostek lub działalności gospodarczej w ramach grupy, aby wyrazić opinię o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Jesteśmy odpowiedzialni za kierowanie, nadzorowanie i przeprowadzenie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Jesteśmy w pełni odpowiedzialni za wydanie opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Z komitetem ds. audytu komunikujemy się m.in. w sprawie planowanego zakresu i harmonogramu audytu oraz istotnych ustaleń audytu, w tym wszelkich istotnych braków w kontroli wewnętrznej, które zidentyfikowaliśmy podczas audytu.

Dostarczamy także komitetowi ds. audytu oświadczenie o spełnieniu odpowiednich wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz informujemy komitet o wszelkich relacjach i innych sprawach, co do których można zasadnie sądzić, że mogą mieć wpływ na naszą niezależność, a także, w stosownych przypadkach, o związanych z nimi zabezpieczeniach.

Na podstawie spraw przekazanych komitetowi ds. audytu określamy te sprawy, które miały największe znaczenie dla badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy i są w związku z tym kluczowymi sprawami badania. Kwestie te opisujemy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że prawo lub przepisy zabraniają publicznego ujawnienia danej kwestii lub w niezwykle rzadkich okolicznościach, stwierdzamy, że dana kwestia nie powinna być przedstawiona w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, ponieważ można oczekiwać, że negatywne konsekwencje takiego ujawnienia przewyższałyby korzyści dla interesu publicznego wynikające z takiego ujawnienia.

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej

Zgodnie z Austriackimi Ogólnie Przyjętymi Zasadami Rachunkowości sprawozdanie zarządu grupy podlega badaniu pod kątem zgodności ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym oraz pod kątem zgodności z obowiązującymi wymogami prawnymi.

Kierownictwo Spółki jest odpowiedzialne za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z austriackimi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta w zakresie badania sprawozdania zarządu grupy kapitałowej.

Orzeczenie

Naszym zdaniem załączone sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej zostało sporządzone zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi, zawiera odpowiednie ujawnienia zgodnie z § 243a UGB i jest zgodne ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

Wyjaśnienie

W świetle wiedzy uzyskanej w trakcie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz zrozumienia Grupy i jej otoczenia, w sprawozdaniu zarządu Grupy nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości.

Informacje dodatkowe zgodnie z art. 10 rozporządzenia UE

Zostaliśmy wybrani na biegłych rewidentów na rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2021 r. przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 20 października 2020 r. i powołani przez Radę Nadzorczą w dniu 9 grudnia 2020 r. do przeprowadzenia badania. Zostaliśmy także wybrani na biegłych rewidentów na kolejny rok obrotowy przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 22 kwietnia 2021 r. i powołani przez Radę Nadzorczą w dniu 16 sierpnia 2021 r. do przeprowadzenia badania. Jesteśmy biegłym rewidentem Grupy nieprzerwanie od roku obrotowego kończącego się 31 grudnia 2021 r.

Oświadczamy, że opinia z badania przedstawiona w części "Sprawozdanie na temat skonsolidowanego sprawozdania finansowego" jest zgodna z dodatkowym sprawozdaniem dla komitetu ds. audytu zgodnie z art. 11 Rozporządzenia UE.

Oświadczamy, że nie wykonywaliśmy żadnych zabronionych usług niebędących badaniem zgodnie z art. 5 (1) Rozporządzenia UE oraz że w trakcie przeprowadzania badania zachowaliśmy niezależność od Grupy.

Biegły rewident odpowiedzialny za realizację zlecenia

Audytorem odpowiedzialnym za przeprowadzenie audytu jest Dr. Peter Bitzyk.

Wiedeń

dnia 14 lutego 2022

Deloitte Audit Wirtschaftsprüfungs GmbH

Dr. Peter Bitzyk

Biegły rewident

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe z naszą opinią z badania może być publikowane lub przekazywane wyłącznie w wersji przez nas poświadczonej. Niniejszy raport biegłego rewidenta odnosi się wyłącznie do niemieckojęzycznego i kompletnego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem zarządu grupy. W przypadku wersji odbiegających od oryginału należy przestrzegać postanowień § 281 ust. 2 austriackiego kodeksu handlowego (UGB).

Sprawozdanie Zarządu Grupy

Rozwój rynków

Znaczące ożywienie gospodarcze po historycznej recesji

Po tym, jak wiosną 2021 roku kampanie szczepień nabrały rozmachu, a częstość występowania zakażeń wirusem COVID-19 spadła, złagodzone ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej, które ponownie zaostrożono pod koniec 2020 roku. Towarzyszyło temu cykliczne ożywienie w miesiącach letnich. Jednak w ciągu roku czynnikiem obciążającym dla sektora przemysłowego okazały się wąskie gardła w zaopatrzeniu. Wskaźniki inflacji osiągnęły wieloletnie maksima, głównie ze względu na wyższe ceny energii i problemy z łańcuchem dostaw. Pod koniec roku nastąpił jednak ponowny, gwałtowny wzrost liczby zakażeń. Wynikające z tego ograniczenia w wielu krajach miały negatywny wpływ na gospodarkę w ostatnim kwartale, choć prawdopodobnie nie w takim samym stopniu jak w roku poprzednim.

Produkt krajowy brutto strefy euro mógł wzrosnąć o około 5 procent w 2021 roku. Ten silny wzrost charakteryzował się znacznymi wahaniami w ciągu roku. Na początku roku gospodarka znajdowała się w recesji. Odbicie w drugim i trzecim kwartale zapewniło tempo wzrostu przekraczające 2 procent w porównaniu z poprzednim kwartałem. Jednak w ostatnim kwartale roku tempo to uległo znacznemu spowolnieniu. Z drugiej strony, stopa inflacji wykazywała stałą tendencję wzrostową. Podczas gdy w grudniu 2020 roku inflacja rok do roku wynosiła jeszcze minus 0,3%, wskaźnik cen konsumpcyjnych wykazał, że pod koniec 2021 roku tempo wzrostu cen wyniesie 5%.

Polityka pieniężna Europejskiego Banku Centralnego (EBC) sprawiła, że stopy rynku pieniężnego (Euribor) pozostały ściśle dopasowane do stopy depozytowej EBC wynoszącej minus 0,5 procent w 2021 roku. W marcu EBC zareagował na niepożądany wzrost długoterminowych stóp procentowych i zwiększył miesięczną wielkość zakupów obligacji. W czwartym kwartale udało się ją ponownie nieco zmniejszyć. Pod koniec roku zwiększone wcześniej oczekiwania co do podwyżek stóp procentowych nieco zmalały w związku z ponowną niepewnością związaną z pandemią. Kontynuowano program skupu dużych ilości obligacji, głównie rządowych, przez EBC, co wpłynęło na obniżenie stóp procentowych na rynkach kapitałowych w strefie euro.

W pierwszym kwartale 2021 roku w gospodarce austriackiej wystąpiły również ograniczenia związane z pandemią. Dzięki złagodzeniu polityki gospodarczej w drugim i trzecim kwartale nastąpił wyraźny wzrost gospodarczy, który był silniejszy niż w strefie euro. Inaczej niż w Niemczech, sektor przemysłowy wspierał gospodarkę jesienią, mimo wąskich gardeł w zaopatrzeniu. Jednak pod koniec listopada wprowadzono nową blokadę w związku z gwałtownie rosnącymi infekcjami, które w ostatnim kwartale mocno obciążyły gospodarkę. Niemniej jednak PKB za rok 2021 jako całość odnotował wzrost o niecałe 5 procent (2020: spadek o 6,7 procent).

CEE: Banki centralne pod presją działania w związku z presją inflacyjną

Znaczący wzrost stóp inflacji zaobserwowano również w regionie Europy Środkowo-Wschodniej w 2021 roku. Oprócz rosnących cen energii, odzwierciedlało to problemy związane z łańcuchem dostaw i towarzyszące im skutki ożywienia gospodarczego (spiętrzony popyt konsumpcyjny i wysokie inwestycje). Najsilniejsza presja inflacyjna występowała w Europie Środkowej i Wschodniej, gdzie wzrost cen wynosił średnio odpowiednio 4,5 i 7,0% rocznie. Natomiast średnia stopa inflacji w Europie Południowo-Wschodniej wyniosła zaledwie 4,0 procent rocznie. Oczekuje się, że presja cenowa nieco osłabnie do końca 2022 roku, w mniejszym stopniu zależnie od warunków lokalnych niż od warunków globalnych, w tym ograniczeń po stronie podaży i cen energii. W 2021 r. w Europie Środkowej i Wschodniej obserwowano silne zacieśnienie polityki pieniężnej. Miało to miejsce w kontekście mniej ugruntowanych oczekiwań inflacyjnych w porównaniu z krajami zachodnimi, tradycyjnie silniejszej korelacji między cenami producentów i cenami konsumpcyjnymi oraz dewaluacji walut lokalnych. Szczególnie silne podwyżki stóp procentowych przez poszczególne banki centralne (np. w Republice Czeskiej, na Węgrzech czy w Rosji) zwiększyły presję na inne banki centralne w regionie o podobnych warunkach działania. Ponadto stosowanie niekonwencjonalnych instrumentów polityki pieniężnej lub zakupów aktywów w Europie

Środkowo-Wschodniej jest ograniczone do sytuacji bezpośrednio kryzysowych lub zostało już ograniczone. W związku z tym długotrwałe zakupy aktywów nie mają wpływu na stopę procentową na rynku kapitałowym, jak ma to miejsce w strefie euro.

W 2021 r. gospodarki w Europie Środkowej odnotowały silne ożywienie. W rezultacie wiele krajów powróciło do poziomu PKB sprzed pandemii już w drugiej połowie 2021 roku. Głównymi czynnikami napędzającymi ożywienie gospodarcze były popyt zewnętrzny, konsumpcja prywatna i inwestycje, przy czym polityka fiskalna miała również działanie wspierające. Jednak kraje regionu Europy Środkowo-Wschodniej zostały szczególnie dotknięte zakłóceniami w globalnych łańcuchach dostaw ze względu na duży udział przemysłu. Z powodu sporów politycznych wystąpiły opóźnienia w wypłacie funduszy unijnych dla Polski i Węgier. Nie oczekuje się jednak, że spowoduje to konieczność zmiany perspektyw gospodarczych dla tych krajów.

W 2021 roku gospodarka w Europie Południowo-Wschodniej (SEE) zdecydowanie odreagowała załamanie spowodowane pandemią z poprzedniego roku, osiągając oczekiwany wzrost o 6,5%. Wynikało to między innymi z ożywienia spożycia prywatnego, któremu sprzyjało ożywienie przekazów pieniężnych do wielu krajów (w tym Albanii i Kosowa) oraz silniejszy niż oczekiwano sezon turystyczny (w tym w Albanii i Chorwacji). Większość krajów w regionie osiągnęła poziom PKB sprzed pandemii wcześniej niż gdzie indziej. Ożywienie gospodarcze w Bułgarii było jednak stosunkowo umiarkowane, co wiąże się z większym wpływem pandemii.

W porównaniu z Europą Środkowo-Wschodnią i Południowo-Wschodnią, Europa Wschodnia (EE) odnotowała jedynie umiarkowany wzrost PKB w 2021 roku, choć należy to rozpatrywać w kontekście mniej drastycznego załamania gospodarczego w 2020 roku. Na Białorusi skutki nowo nałożonych sankcji jeszcze się w pełni nie zmaterializowały, tak więc w 2021 r. gospodarka nie odczuje jeszcze ich silnego wpływu (wzrost PKB: 1,7%). Na Ukrainie współpraca z MFW nadal była trudna, ale ostatecznie udało się uzyskać wsparcie w drodze porozumienia. W Rosji polityka fiskalna, rosnące ceny ropy naftowej i gazu ziemnego, silny popyt konsumpcyjny i produkcja przemysłowa wspierały gospodarkę, podczas gdy sektor rolniczy miał wpływ na jej osłabienie.

Rozwój realnego PKB - zmiana w stosunku do roku poprzedniego w procentach

Region/Kraj	2020	2021e	2022f	2023f
Polska	-2,7	5,7	4,3	4,0
Słowacja	-4,4	3,0	4,4	6,0
Słowenia	-4,2	7,1	4,5	3,5
Republika Czeska	-5,8	3,3	4,1	3,7
Węgry	-5,2	6,5	4,5	3,5
Europa Środkowa	-3,9	5,1	4,3	4,0
Albania	-4,0	8,8	4,4	4,0
Bośnia i Hercegowina	-3,2	6,8	3,6	3,5
Bułgaria	-4,2	4,5	4,0	4,0
Chorwacja	-8,1	9,2	4,4	4,1
Kosowo	-5,3	10,4	4,7	4,0
Rumunia	-3,7	6,2	4,7	4,5
Serbia	-0,9	6,5	4,5	4,0
Europa Południowo-Wschodnia	-4,0	6,5	4,5	4,3
Białoruś	-0,9	1,7	0,5	2,0
Rosja	-3,0	3,9	1,5	1,4
Ukraina	-3,8	3,0	3,3	3,2
Europa Wschodnia	-3,0	3,8	1,7	1,6
Austria	-6,7	4,9	4,5	2,2
Strefa euro	-6,5	5,2	4,0	2,5

Źródło: Raiffeisen Research, stan na początek lutego 2022 r., (e: szacunki, f: prognoza), możliwe kolejne korekty dla lat już zakończonych

Sektor bankowy w Austrii

Rentowność aktywów banków austriackich znacznie wzrosła w 2021 roku, osiągając poziom sprzed pandemii, czyli 0,7%. Można to przypisać spadkowi kosztów ryzyka, poprawie przychodów z tytułu opłat oraz poprawie rentowności dużych oddziałów CE/SEE. Pomimo wygasających moratoriów kredytowych, ryzyko kredytowe w systemie bankowym pozostało ograniczone, a wskaźnik kredytów zagrożonych spadł poniżej 1,5 procent (austriacki portfel kredytowy). Przyczyniła się do tego między innymi dynamiczna akcja kredytowa w sprzyjającym środowisku finansowania, w tym dostęp do instrumentów wsparcia płynnościowego Eurosystemu (TLTRO). W 2021 roku wolumen kredytów detalicznych i korporacyjnych osiągnął tempo wzrostu wynoszące około 5 procent rocznie, przy czym główną siłą napędową był silny popyt na kredyty mieszkaniowe i ożywienie inwestycji korporacyjnych. Pomimo obserwowanego wzrostu sumy bilansowej, monitorowanie przez regulatora alokacji kapitału banków pomogło w utrzymaniu silnej pozycji kapitałowej banków austriackich ze wskaźnikiem CET1 na poziomie 16%.

Rozwój sektora bankowego w Europie Środkowo-Wschodniej

W 2021 r. banki w Europie Środkowo-Wschodniej odnotowały silne ożywienie w następstwie ogólnego ożywienia gospodarczego, co przyczyniło się do spadku kosztów ryzyka i normalizacji akcji kredytowej. Pomimo ponownego wzrostu zakażeń COVID-19 pod koniec roku, zwrot z kapitału własnego banków wyniósł ponad 20% w EE i osiągnął solidne poziomy w przedziale 10-13% w CE/SEE. Ożywienie kredytów konsumpcyjnych uzupełniło stabilny segment kredytów hipotecznych, a kredyty dla przedsiębiorstw w końcu nabrały tempa dzięki przyspieszeniu cyklu inwestycyjnego. Rządowe środki wsparcia pozwoliły utrzymać wskaźniki NPL na niskim poziomie, chociaż kredyty udzielane przez banki na etapie 2. nadal stanowią w pewnym stopniu nierozwiązane ryzyko kredytowe. W niektórych krajach pożyczki z Etapu 2 utrzymywały się na szczególnie wysokim poziomie 15-20% (Rumunia, Słowacja), podczas gdy w wielu innych oscylowały wokół 10%. Wobec narastającej presji inflacyjnej zacieśnienie polityki pieniężnej stało się jednym z głównych tematów, zwłaszcza w Rosji, na Ukrainie, w Czechach, na Węgrzech i w Polsce. Dotychczasowe podwyżki stóp procentowych okazały się korzystne dla marży odsetkowej netto banków, która wykazywała oznaki odbicia od dna w CE/SEE.

Otoczenie regulacyjne

Priorytety nadzorcze EBC dla banków objętych nadzorem w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego (SSM)

- **Zarządzanie ryzykiem kredytowym:** EBC założył, że pogorszenie otoczenia makroekonomicznego spowodowane pandemią wirusa COVID 19 będzie miało wpływ na jakość aktywów banków. Środki wsparcia, w tym inicjatywy monetarne, fiskalne, regulacyjne i nadzorcze, przyniosły pożądany skutek i zapobiegły pojawieniu się nowego kryzysu finansowego. Organy nadzoru bankowego EBC zwracały szczególną uwagę na to, czy zarządzanie ryzykiem kredytowym, operacje, monitorowanie i sprawozdawczość banków są odpowiednie.
- **Adekwatność kapitałowa:** Wyższe ryzyko kredytowe w połączeniu z potencjalnymi korektami rynkowymi może mieć negatywny wpływ na wskaźniki kapitałowe banków. W związku z tym EBC przywiązuje dużą wagę do prawidłowego planowania kapitałowego. Powinno to być oparte na prognozach kapitałowych, które można dostosować do szybko zmieniającego się otoczenia, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych.
- **Trwałość modelu biznesowego:** Rentowność banków i trwałość ich modeli biznesowych pozostają kluczowym problemem. W swoich działaniach kontrolnych organy nadzoru skupiły się w szczególności na procesie transformacji cyfrowej banków.
- **Zarządzanie:** EBC postrzega silne zarządzanie organami zarządzającymi jako kluczowy czynnik umożliwiający zarządzanie kryzysem. Dlatego też ściśle monitorowano zarządzanie i ramy zarządzania ryzykiem kryzysowym. Inne obszary zainteresowania obejmowały zdolność do agregowania danych dotyczących ryzyka, zarządzanie ryzykiem informatycznym i cybernetycznym, ryzyko wynikające z outsourcingu usług do zewnętrznych dostawców, pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu.

Nowe przepisy w 2021

Finalizacja pakietu Basel III (CRR III/CRD VI)

Pakiet CRR III/CRD VI ("Bazylea IV") transponuje do prawa UE światowe standardy dotyczące kapitału bankowego (Bazylea III). Pakiet ten opiera się na propozycjach Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego. Nacisk kładzie się na wyniki modeli wewnętrznych, które w przeszłości pozwalały na stosowanie różnych poziomów wymogów kapitałowych. Taka heterogeniczność nie powinna być już możliwa.

Jako bank uniwersalny, RBI podlega temu zestawowi regulacji na różne sposoby. Dostrzega jednak w tym rozporządzeniu wielką szansę dla siebie i swoich klientów. W związku z tym takie aspekty, jak rozszerzenie krajowych programów legislacyjnych w kierunku podejścia europejskiego, kontynuacja czynnika wsparcia dla MŚP czy zastosowanie dolnego progu wydajności na najwyższym poziomie konsolidacji, stanowią doskonałą okazję do wspierania swoich klientów. Dlatego też wymagania są stale analizowane, a dyskusje polityczne uważnie śledzone, aby móc podejmować odpowiednie działania.

Inicjatywy z pakietu "Cyfrowe finanse" z naciskiem na ochronę konsumentów

Po opublikowaniu przez Komisję Europejską we wrześniu 2020 r. strategii finansowania cyfrowego w 2021 r. podjęto lub uruchomiono kilka inicjatyw regulacyjnych przewidzianych w tej strategii. Na przykład Komisja Europejska przedstawiła inicjatywy dotyczące regulacji w zakresie sztucznej inteligencji (AI) i tożsamości cyfrowej. Ponadto Komisja przedstawiła przegląd dyrektywy w sprawie kredytu konsumenckiego pod kątem digitalizacji (ustawa o zarządzaniu danymi) oraz przeprowadziła konsultacje na temat oczekiwanego rozporządzenia w sprawie ustawy o danych.

Stały wzrost liczby przepisów dotyczących usług cyfrowych i nowych technologii będzie miał wpływ na RBI w nadchodzących latach. Przykładowo, inicjatywy te mają na celu zwiększenie harmonizacji odpowiednich przepisów w UE, a tym samym stworzenie jednolitego rynku cyfrowego i uproszczenie transgranicznej działalności gospodarczej w UE. Ponadto proponowane regulacje będą wymagać lub umożliwiać zmiany w istniejących procesach, np. w obszarze

przyjmowania klientów cyfrowych w odniesieniu do ogólnounijnej tożsamości cyfrowej. RBI uważnie śledzi rozwój sytuacji, uczestniczył w dyskusjach między decydentami i stowarzyszeniami bankowymi oraz aktywnie uczestniczył w odpowiednich konsultacjach.

Wdrożenie przez Austrię rozporządzenia w sprawie adekwatności kapitałowej II, jak również dyrektywy w sprawie adekwatności kapitałowej V oraz dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków. II

- Zmienione rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych (rozporządzenie UE 2019/876) i dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych (dyrektywa UE 2019/878), znane również jako CRR II i CRD V, zawierają zmiany w takich obszarach, jak wymogi kapitałowe i wynagrodzenia w ramach filaru 2, dźwignia finansowa, płynność, ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe kontrahenta oraz wymogi dotyczące sprawozdawczości i ujawniania informacji. Dyrektywa II w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (dyrektywa UE 2019/879), znana również jako BRRD II, dotyczy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i obejmuje m.in. nowe ramy dotyczące minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL).
- Wraz z pakietem ustaw transponujących CRD V i BRRD II do prawa austriackiego (BWG i ustawa federalna o rewindykacji i restrukturyzacji banków) niektóre wymogi europejskie zostały wdrożone na poziomie krajowym. Na przykład wprowadzono zasadę addytywności buforów makroostrożnościowych lub rozszerzone zasady obliczania wymogów MREL.

Krajowe makroostrożnościowe wymogi kapitałowe zostały dostosowane w taki sposób, aby nie doprowadzić do nieuzasadnionej ekonomicznie zmiany ogólnych wymogów kapitałowych. Wdrożenie europejskich ram nie doprowadziło zatem do automatycznego wzrostu wymogów kapitałowych na poziomie krajowym.

Minimalne wymagania dotyczące funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych (MREL)

Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) opublikowała zaktualizowane Zasady MREL (Polityka MREL) w dniu 26 maja 2021 r. Strategia RBI dotycząca wielu punktów naprawczych (multiple point of resolution - MPE) wymaga, aby każdy podmiot naprawczy mógł być naprawiony niezależnie, bez tworzenia wąskich gardeł w innych grupach naprawczych.

SRMR II (Single Resolution Mechanism Regulation II) wprowadził pojęcie maksymalnej kwoty podlegającej wypłacie w ramach MREL (M-MDA), które będzie obowiązywać od 1 stycznia 2022 roku. Program M-MDA umożliwia SRB ustalanie ograniczeń w zakresie zdolności banków do dystrybucji. M-MDA jest bardzo podobny do klasycznego systemu MDA określonego w art. 141 dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych, ale podlega uznaniowej decyzji organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Planowanie MREL jest integralną częścią procesu budżetowego banku RBI i jego banków zależnych w UE. Zasoby MREL są ściśle monitorowane. RBI i niektóre z jego banków zależnych w UE przeprowadziły emisje w celu spełnienia odpowiednich wymogów MREL (wiążące cele pośrednie od 1 stycznia 2022 r.). Należy podkreślić, że RBI zrealizował pokrycie znacznej części swojego zapotrzebowania na MREL poprzez emisje zielonych obligacji w 2021 r.

Istotne zdarzenia w roku obrotowym

Przejęcie klientów prywatnych ING w Republice Czeskiej

W lutym 2021 roku czeski bank zależny RBI, Raiffeisenbank a.s., podpisał umowę z ING Bank N.V. o przejęciu czeskich klientów detalicznych od ING, co nastąpiło w drugim kwartale po uzyskaniu zgody władz antymonopolowych.

Przejęcie i integracja spółki Equa

Z dniem 1 lipca 2021 roku zakończono proces przejęcia 100% udziałów w Equa (Equa bank a. s. oraz Equa Sales & Distribution s. r. o.) od AnaCap (AnaCap Financial Partners) przez czeską spółkę zależną RBI - Raiffeisenbank a. s. Konsolidacja Equa w bilansie RBI miała miejsce w trzecim kwartale i wywarła negatywny wpływ na wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 RBI o około 30 punktów bazowych.

Equa wniosła 33 mln EUR do wyniku odsetkowego netto RBI w roku finansowym 2021. Jednocześnie Equa zwiększyła koszty administracyjne o 40 mln EUR oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych o 15 mln EUR (głównie Etap 1). Wartość pożyczek dla klientów Equa wyniosła 2 107 mln EUR.

Equa bank a.s. został połączony z czeskim bankiem zależnym Raiffeisenbank a.s. w dniu 1 stycznia 2022 r.

Umowa o przejęciu Crédit Agricole Srbija

RBI ogłosił 5 sierpnia 2021 roku, że jego serbska spółka zależna Raiffeisen banka a.d. podpisała umowę nabycia 100 procent udziałów w Crédit Agricole Srbija (Crédit Agricole Srbija a.d. Novi Sad i Crédit Agricole Leasing Srbija d.o.o.) od Crédit Agricole S.A. Zamknięcie transakcji jest uzależnione m.in. od uzyskania zgód organów regulacyjnych.

Oczekuje się, że przejęcie Crédit Agricole Srbija będzie miało negatywny wpływ na wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 banku RBI w wysokości 16 punktów bazowych. Ostateczny wpływ będzie zależał od salda końcowego w momencie zamknięcia, które spodziewane jest do końca pierwszego kwartału 2022 roku.

Crédit Agricole Srbija obsługuje około 356 tys. klientów. Bank ma wiodącą pozycję w finansowaniu rolnictwa (ponad 20-procentowy udział w rynku), a zatem bardzo dobrze uzupełnia profil działalności Raiffeisen banka a.d. Na koniec drugiego kwartału 2021 roku suma bilansowa Crédit Agricole Srbija wynosiła 1,3 mld euro, a Raiffeisen banka a.d. - 3,4 mld euro.

Jeśli transakcja zostanie pomyślnie zamknięta, planowane jest połączenie Crédit Agricole Srbija z Raiffeisen banka a.d.

Umowa sprzedaży Raiffeisenbank (Bułgaria) EAD

W listopadzie 2021 roku Zarząd RBI podjął decyzję o sprzedaży bułgarskiego banku zależnego i jego udziałów bankowi KBC Bank, spółce zależnej należącej w całości do belgijskiej grupy KBC Group NV. Decyzja ta jest podyktowana przede wszystkim możliwością wykorzystania dodatkowego kapitału do wykorzystania atrakcyjnych możliwości rozwoju na wybranych rynkach RBI. Jednostki te zostały zaklasyfikowane jako grupa do zbycia przeznaczona do sprzedaży i wykazane w bilansie oddzielnie. Przychody ze sprzedaży znacznie przekroczą wartość bilansową aktywów netto, dlatego nie dokonano odpisu z tytułu utraty wartości w związku z klasyfikacją tych przedsiębiorstw jako przeznaczonych do sprzedaży.

Dodatkowa dywidenda za rok 2020 w wysokości 0,75 EUR na akcję

Po nieprzedłużeniu przez EBC rekomendacji w sprawie ograniczenia dywidendy Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 10 listopada 2021 r. podjęło uchwałę o wypłacie dodatkowej dywidendy w wysokości 0,75 EUR na akcję za rok obrotowy 2020. Uchwała ta miała pozytywny wpływ na wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 RBI w wysokości 9 punktów bazowych. W związku z tym za rok obrotowy 2020 wypłacono dywidendę w wysokości 1,23 EUR na akcję.

Dochody i zmiany finansowe

Wynik Grupy wzrósł znacząco, bo o 71%, do 1 372 mln EUR. Tak więc, po załamaniu gospodarki spowodowanym pandemią w poprzednim roku, w roku obrotowym 2021 nastąpiło ożywienie gospodarcze. Wynik z tytułu odsetek, który wzrósł o 7%, był rezultatem wysokiego wzrostu kredytów dla klientów (o 11% lub 15% po skorygowaniu o prezentację zgodną z MSSF 5) oraz rosnących stóp procentowych w kilku krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Wynik z tytułu prowizji wzrósł o 18%, osiągając niespotykany dotąd poziom 1 985 mln EUR. Ponadto do wzrostu skonsolidowanego zysku przyczyniły się znacznie niższe rezerwy na ryzyko, które wyniosły 295 mln EUR i były o 51% niższe niż w tym samym okresie roku ubiegłego. Oprócz fuzji i przejęć, wzrost kosztów administracyjnych wynikał również z inicjatyw w zakresie digitalizacji w ramach realizacji wizji stania się najbardziej rekomendowanym dostawcą usług finansowych do 2025 roku. Centralnymi

projektami w tym zakresie są: rozwój cyfrowej platformy bankowej w obszarze detalicznym, dalszy rozwój platformy myRaiffeisen w obszarze korporacyjnym oraz rozwój innowacyjnych rozwiązań handlowych w obszarze rynków. Pozostały wynik został obciążony alokacją rezerw związanych z kredytami na spory prawne dotyczące portfela, zwłaszcza w Polsce.

Od początku roku aktywa ogółem wzrosły o 26 142 mln EUR, czyli o 16%, do czego przyczyniło się ożywienie gospodarcze. Zwłaszcza od drugiego kwartału na prawie wszystkich rynkach znacznie wzrósł popyt na kredyty, który stracił nieco na dynamice dopiero w czwartym kwartale z powodu ponownego osłabienia gospodarki. Zrównoważone finansowanie nadal zyskiwało na znaczeniu. W związku z tym w okresie sprawozdawczym przyznano zrównoważone finansowanie w wysokości 4,335 mln EUR.

Podczas gdy na początku roku rachunek zysków i strat nadal charakteryzował się niskimi stopami procentowymi i pandemią COVID 19, od drugiego kwartału nastąpiło wyraźne ożywienie zarówno w zakresie stóp procentowych, jak i zmian walutowych. Niemniej jednak średnie kursy wymiany rubla rosyjskiego i hrywny ukraińskiej były o 5 procent, rubla białoruskiego o 7 procent, a dolara amerykańskiego o 3 procent niższe od poziomu z roku poprzedniego.

Wynik w ujęciu rocznym

w mln €	2021	2020 ¹	Zmiana	
Wynik z tytułu odsetek	3.327	3.121	207	6,6%
Przychody z tytułu dywidend	42	21	21	104,2%
Wynik bieżący jednostek stowarzyszonych	46	41	5	12,5%
Wynik z tytułu prowizji	1.985	1.684	300	17,8%
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz wynik z wyceny według wartości godziwej	53	91	-38	-41,8%
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	-2	-1	-2	247,3%
Pozostały wynik operacyjny	120	117	3	2,7%
Przychody operacyjne	5.570	5.073	497	9,8%
Koszty osobowe	-1.579	-1.521	-58	3,8%
Pozostałe koszty administracyjne	-992	-927	-65	7,0%
Amortyzacja	-407	-384	-23	6,0%
Koszty administracyjne	-2.978	-2.832	-146	5,2%
Wynik operacyjny	2.592	2.241	351	15,7%
Inny wynik	-295	-204	-91	44,9%
Środki publiczne i obowiązkowe opłaty	-213	-257	44	-17,1%
Utrata wartości aktywów finansowych	-295	-598	303	-50,7%
Zysk przed opodatkowaniem	1.790	1.183	607	51,3%
Podatki od dochodów i zysków	-368	-321	-47	14,7%
Zysk po opodatkowaniu z działalności kontynuowanej	1.422	862	560	65,0%
Zysk z działalności zaniechanej	86	48	38	79,9%
Zysk po opodatkowaniu	1.508	910	598	65,7%
Zysk z udziałów mniejszościowych	-135	-106	-29	27,9%
Wynik grupy	1.372	804	569	70,7%

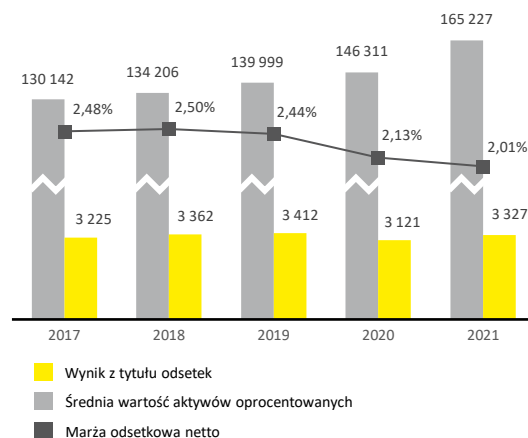
¹ Korekta wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (MSSF 5 działalność zaniechana i inne korekty zwiększające przejrzystość). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Przychody operacyjne

Wynik z tytułu odsetek wzrósł o 207 mln EUR do kwoty 3 327 mln EUR. Na taki rozwój sytuacji wpłynęły przede wszystkim rosnące stopy procentowe w kilku walutach wschodnioeuropejskich oraz wysoki wzrost akcji kredytowej przy jedynie nieznacznie ujemnych efektach walutowych. Największy wzrost, wynoszący 104 mln EUR, odnotowała centrala Grupy, głównie dzięki należnościom premiovym COVID 19 z tytułu programu TLTRO III w wysokości 50 mln EUR, silnemu wzrostowi akcji kredytowej oraz niższemu kosztowi finansowania z działalności depozytowej i emisji własnych. Szczególnie korzystnie kształtował się wynik z tytułu odsetek w Republice Czeskiej. Wzrost stóp procentowych oraz integracja banku Equa przyczyniły się do wzrostu wyniku z tytułu odsetek o 54 mln EUR. Na Węgrzech wynik z tytułu odsetek wzrósł o 40 mln EUR, dzięki pozytywnemu rozwojowi działalności w segmencie klientów korporacyjnych i detalicznych oraz wyższym rynkowym stopom procentowym. Na Ukrainie wyższe przychody z tytułu obsługi klientów korporacyjnych i detalicznych oraz niższe koszty odsetkowe wynikające ze zmian w strukturze produktów i podziale terminów zapadalności również przyczyniły się do wzrostu wyniku z tytułu odsetek o 18 mln EUR. Na Słowacji wynik z tytułu odsetek wzrósł o 8 mln EUR, głównie dzięki należnościom premiovym COVID 19 z tytułu programu TLTRO III.

Marża odsetkowa netto

w mln EUR

Średnie oprocentowane aktywa Grupy wzrosły o 13% rok do roku, głównie z powodu wzrostu inwestycji krótkoterminowych w ramach nadwyżki płynności. Marża odsetkowa netto zmniejszyła się o 12 punktów bazowych do poziomu 2,01%.

Wzrost przychodów z tytułu prowizji netto wynika z większej liczby transakcji z klientami detalicznymi i korporacyjnymi w zakresie transakcji płatniczych, zwłaszcza w obszarze usług płatniczych i kart kredytowych, a także w obszarze działalności walutowej, głównie z transakcji terminowych typu forward. Pozytywnie kształtował się również wynik z zarządzania aktywami, który wzrósł najbardziej w spółce Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft dzięki wyższym wolumenom transakcji z klientami detalicznymi. Pomimo dewaluacji walut w Europie Wschodniej, wynik prowizyjny netto wzrósł o 300 mln EUR do 1 985 mln EUR. Największy wzrost odnotowano w centrali Grupy. Ponadto w Rosji, Rumunii, na Węgrzech i w Czechach odnotowano wzrost sprzedaży po korekcie walutowej.

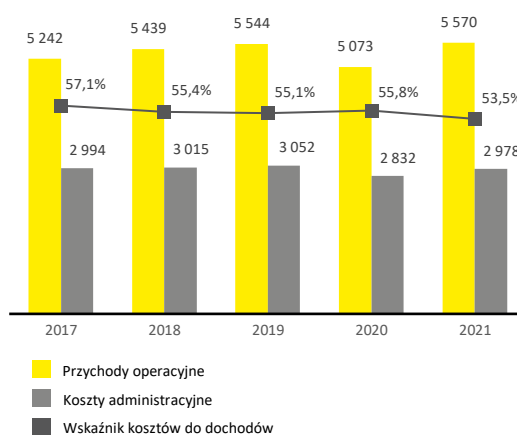
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz wynik na wycenie według wartości godziwej spadł o 38 mln EUR do 53 mln EUR. Spadek ten był spowodowany głównie związanymi ze stopami procentowymi stratami z wyceny obligacji rządowych oraz z działalności walutowej w Rosji, które wyniosły 57 mln EUR. Odnotowano również straty z wyceny w obszarze walutowych instrumentów pochodnych oraz pozycji walutowej w centrali Grupy, które zostały częściowo skompensowane zyskami z wyceny emisji własnych wycenianych według wartości godziwej, związanymi ze stopą procentową.

Koszty administracyjne

Ogólne koszty administracyjne wzrosły o 5% lub 146 mln EUR rok do roku, do kwoty 2 978 mln EUR, pomimo dewaluacji walut. Pomimo tego wzrostu wskaźnik kosztów do dochodów poprawił się z 55,8% do 53,5% dzięki znacznie wyższym dochodom podstawowym. Zmiany kursów walut spowodowały w okresie sprawozdawczym spadek o 37 mln EUR, głównie z powodu deprecjacji rubla białoruskiego o 7% oraz rubla rosyjskiego i hrywny ukraińskiej o 5% (według średniej z tego okresu). Koszty osobowe wzrosły o 58 mln EUR do 1 579 mln EUR, głównie z powodu wzrostu w Czechach, Rosji, centrali Grupy i na Węgrzech. Wzrost ten wynikał przede wszystkim z wyższych bieżących wypłat wynagrodzeń w centrali Grupy, z integracji banku Equia w Czechach, z wyższych wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne w Rosji oraz na Węgrzech z niższych kosztów osobowych w poprzednim roku, spowodowanych czasowym zmniejszeniem liczby godzin pracy w związku z pandemią. Pozostałe koszty administracyjne wzrosły o 65 mln EUR do kwoty 992 mln EUR. Głównymi czynnikami tego wzrostu były wyższe koszty reklamy (wzrost: 28 mln euro), głównie w Rosji, oraz wyższe koszty usług prawnych i doradczych (wzrost: 26 mln euro) w centrali Grupy, w Polsce i w Czechach. Wzrost ten dotyczył głównie usług konsultingowych w związku z fuzjami i przejęciami oraz usług prawnych związanych z portfelem kredytów CHF w Polsce. Nastąpił dalszy wzrost kosztów informatycznych (wzrost o 24 mln EUR), głównie w centrali Grupy ze względu na zwiększone wydatki na zewnętrzne usługi konsultingowe w zakresie informatyki oraz w Republice Czeskiej w związku z kilkoma projektami integracyjnymi. RBI zainwestował znaczne środki w inicjatywy związane z digitalizacją, dążąc do realizacji swojej wizji, zgodnie z którą do 2025 roku ma stać się najbardziej rekomendowanym dostawcą usług finansowych. Oprócz licznych rozwiązań cyfrowych, z których można korzystać w całej Grupie, obejmują one rozwój platformy bankowości cyfrowej w obszarze detalicznym, dalszy rozwój platformy myRaiffeisen, zarządzanie gotówką i systemy transakcji płatniczych w obszarze korporacyjnym oraz rozwój innowacyjnych rozwiązań handlowych w obszarze rynków. Pozostałe wydatki związane były z wprowadzeniem rozwiązań chmurowych, automatyzacją procesów oraz inwestycjami w centralne centrum operacji bezpieczeństwa. Efekty walutowe w Europie Wschodniej wpłynęły na obniżenie kosztów. Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wzrosła o 6%, czyli o 23 mln EUR, do 407 mln EUR, głównie ze względu na wyższą kapitalizację oprogramowania w centrali Grupy oraz integrację banku Equia w Czechach.

Koszty / Przychody

w mln EUR

Dostosowanie wartości z poprzedniego roku ze względu na zmianę alokacji (przejrzystość), 2020

Liczba placówek handlowych zmniejszyła się o 86 rok do roku do 1771, przy czym największe spadki odnotowano w Rumunii (o 33), na Białorusi (o 14) i na Słowacji (o 11). Średnia liczba pracowników zmniejszyła się o 438 ekwiwalentów pełnego czasu pracy rok do roku, do 45 907, głównie na Ukrainie (minus 525) z powodu zamknięcia oddziałów w

poprzednim roku, a także na Słowacji (minus 185), w Rumunii (minus 179) i Bułgarii (minus 128). Z drugiej strony, integracja banku Equa spowodowała wzrost o 488.

Pozostałe wyniki

W okresie sprawozdawczym pozostałe wyniki wyniosły minus 295 mln EUR, podczas gdy w okresie porównywalnym było to minus 204 mln EUR. Negatywny wpływ miało utworzenie rezerw na spory sądowe związane z kredytami w ujęciu portfelowym w wysokości 326 mln EUR (wzrost: 266 mln EUR) w Polsce, Chorwacji i Rumunii. W Polsce 278 mln EUR (wzrost: 235 mln EUR) zostało alokowanych w związku z kredytami hipotecznymi denominowanymi w walutach obcych lub powiązanych z walutą obcą ze względu na korekty parametrów w obliczeniach modelowych. Z drugiej strony w okresie sprawozdawczym zaksięgowano odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości udziałów w spółkach wycenianych w kapitale własnym w wysokości 66 mln EUR (UNIQA Insurance Group AG, LEIPNIK-LUNDENBURGER INVEST Beteiligungs AG), co było spowodowane dobrym rozwojem działalności i wzrostem cen giełdowych udziałów notowanych na giełdzie. Z kolei w okresie poprzednim, w związku z gorszymi perspektywami gospodarczymi spowodowanymi pandemią, na udziały w spółkach wycenianych w kapitale własnym utworzono odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości 68 mln EUR. Podobnie w analogicznym okresie roku ubiegłego wartość firmy spółki Raiffeisen Kapitalanlage-Gesellschaft uległa utracie o 27 mln EUR w związku z korektą planu średnioterminowego spowodowaną pandemią, a także zaksięgowano odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych w wysokości 20 mln EUR, które dotyczyły głównie nieruchomości w Rosji i na Słowacji. W analogicznym okresie roku poprzedniego straty z tytułu zmienionych warunków umów wyniosły 40 mln EUR w związku z rozpoczęciem moratoriów kredytowych; w okresie sprawozdawczym straty te wyniosły 14 mln EUR; większość moratoriów wygasła w okresie sprawozdawczym.

Środki publiczne i opłaty obowiązkowe

Wydatki na środki rządowe i obowiązkowe opłaty zmniejszyły się o 44 mln EUR do 213 mln EUR. Opłaty bankowe spadły o 64 mln EUR do 39 mln EUR. Spadek ten wynikał przede wszystkim z zaprzestania pobierania specjalnej opłaty bankowej w Austrii (w poprzednim roku 41 mln EUR), która została wprowadzona w 2016 r. i w przypadku RBI wynosiła 163 mln EUR. Środki te zostały zaksięgowane w czterech transzach w latach 2017-2020. Ponadto na Słowacji zniesiono podatek bankowy (w roku poprzednim: 26 mln EUR). składki na ubezpieczenie depozytów wzrosły o 12 mln EUR - głównie w Rosji, na Słowacji i w Raiffeisen Bausparkasse Österreich Gesellschaft m. b. H. - do 99 mln EUR.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

Poprawa warunków ekonomicznych w roku obrotowym 2021 znalazła odzwierciedlenie w znacznym spadku kosztów ryzyka. W okresie sprawozdawczym zaksięgowano odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w wysokości 295 mln EUR, po tym jak w poprzednim roku w związku z pandemią wirusa COVID 19 odnotowano znaczne obciążenie w wysokości 598 mln EUR. Kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych obejmowała nakładki (korekty post-modelowe i dodatkowe czynniki ryzyka) o łącznej wartości 51 mln EUR (z czego 62 mln EUR przypada netto na przedsiębiorstwa, a 11 mln EUR na gospodarstwa domowe) w okresie sprawozdawczym, po korektach post-modelowych związanych głównie z COVID-19 w wysokości 282 mln EUR (z czego 236 mln EUR na przedsiębiorstwa i 46 mln EUR na gospodarstwa domowe) w analogicznym okresie poprzedniego roku. Ponadto odpisy w wysokości 28 mln EUR zostały utworzone dla Białorusi w związku z sankcjami UE, 25 mln EUR w związku z niepewnością geopolityczną na Ukrainie oraz 20 mln EUR dla portfela kredytów klientów rosyjskich potencjalnie objętych sankcjami.

W etapach 1 i 2 w okresie sprawozdawczym zaksięgowano odpisy netto na utratę wartości w wysokości 102 mln EUR (w poprzednim roku 315 mln EUR), z czego 98 mln EUR netto dotyczyło kredytów udzielonych przedsiębiorstwom niefinansowym, głównie w Austrii (34 mln EUR), na Ukrainie (27 mln EUR), Białorusi (20 mln EUR) i w Rumunii (10 mln EUR). W okresie sprawozdawczym dokonano odpisów z tytułu utraty wartości kredytów niespłaconych (Etap 3) w wysokości 180 mln EUR netto (w roku poprzednim: 302 mln EUR netto). Z tego 123 mln EUR dotyczyło gospodarstw domowych, zwłaszcza w Rosji (52 mln EUR), Rumunii (16 mln EUR), Bośni i Hercegowinie (13 mln EUR) i na Słowacji (12 mln EUR), a 43 mln EUR przedsiębiorstw niefinansowych, głównie w Austrii (24 mln EUR) i Rosji (12 mln EUR).

Wskaźnik NPE obniżył się o 0,3 punktu procentowego do poziomu 1,6%, co było spowodowane wyższym wolumenem kredytów oraz wzrostem inwestycji w bankach centralnych. Wskaźnik pokrycia NPE wzrósł o 1,0 punkt procentowy do 62,5%.

Podatki od dochodów i zysków

Podatek dochodowy wzrósł o 47 mln EUR do 368 mln EUR, a stopa podatkowa spadła o 6,6 punktu procentowego do 20,6%. Decydujące znaczenie miała tu poprawa udziału centrali Grupy w zyskach oraz wyceny udziałów w spółkach wycenianych metodą praw własności.

Porównanie wyników kwartalnych

Wyniki kwartalne

w mln €	Q4/2020 ¹	Q1/2021 ¹	Q2/2021 ¹	Q3/2021 ¹	Q4/2021
Wynik z tytułu odsetek	735	736	773	843	976
Przychody z tytułu dywidend	3	5	25	4	7
Wynik bieżący jednostek stowarzyszonych	-3	16	6	12	12
Wynik z tytułu prowizji	452	420	483	521	561
Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz wynik z wyceny według wartości godziwej	-3	4	28	-4	24
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń	-8	6	-7	-3	1
Pozostały wynik operacyjny	24	28	26	29	36
Przychody operacyjne	1.201	1.215	1.335	1.402	1.618
Koszty osobowe	-380	-370	-383	-401	-425
Pozostałe koszty administracyjne	-269	-208	-237	-234	-313
Amortyzacja	-107	-94	-95	-101	-118
Koszty administracyjne	-756	-672	-714	-736	-856
Wynik operacyjny	446	543	620	666	763
Inny wynik	6	-38	-37	-46	-175
Środki publiczne i obowiązkowe opłaty	-28	-123	-31	-26	-32
Utrata wartości aktywów finansowych	-135	-76	-24	-44	-150
Zysk przed opodatkowaniem	289	306	528	550	406
Podatki od dochodów i zysków	-82	-77	-116	-98	-77
Zysk po opodatkowaniu z działalności kontynuowanej	207	229	412	452	329
Zysk z działalności zaniechanej	23	14	19	29	24
Zysk po opodatkowaniu	230	243	430	481	353
Zysk z udziałów mniejszościowych	-25	-28	-34	-38	-36
Wynik grupy	205	216	396	443	317

¹ Dostosowanie poprzednich kwartałów ze względu na zmienioną alokację (MSSF 5 "Działalność zaniechana") oraz dostosowanie IV kwartału 2020 r. (dalsze korekty w celu zwiększenia przejrzystości). Więcej informacji na ten temat można znaleźć w Informacji dodatkowej w rozdziale "Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego" w części "Korekta rachunku zysków i strat".

Zmiana czwarty kwartał 2021 r. w porównaniu z trzecim kwartałem 2021 r.

Wynik z tytułu odsetek wzrósł o 132 mln EUR do kwoty 976 mln EUR. Wzrost o 52 mln EUR w centrali Grupy oraz wzrost o 23 mln EUR na Słowacji wynikał głównie z roszczeń o premie COVID 19 z tytułu programu TLTRO III. Rosnące stopy procentowe i zadowalający rozwój działalności zarówno korporacyjnej, jak i detalicznej spowodowały wzrost wyniku z tytułu odsetek w Republice Czeskiej (plus 23 mln EUR), w Rosji (plus 16 mln EUR) i na Węgrzech (plus 11 mln EUR).

Marża odsetkowa netto poprawiła się o 24 punkty bazowe do poziomu 2,22% w czwartym kwartale dzięki wzrostowi przychodów odsetkowych netto w wielu krajach Grupy.

Wynik z tytułu opłat i prowizji wzrósł o 8 procent, czyli o 41 mln EUR, do kwoty 561 mln EUR, głównie ze względu na wyższe przychody z działalności powierniczej w centrali Grupy oraz wcześniejszych spłat w działalności kredytowej w Rosji. Wzrost wolumenu odnotowano również w działalności walutowej, zwłaszcza w zakresie wymiany terminowej w Rosji, a także w działalności kredytowej i gwarancyjnej w centrali Grupy, w Czechach, na Słowacji i w Rosji.

Wynik na operacjach instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu oraz wynik na wycenie według wartości godziwej wzrósł o 28 mln EUR, co z jednej strony wynika z pozytywnych efektów wyceny kredytów wycenianych według wartości godziwej w centrali Grupy. Ponadto w czwartym kwartale Raiffeisen Centrobank AG odnotował pozytywne efekty wyceny w działalności związanej z certyfikatami.

Ogólne koszty administracyjne wzrosły o 119 mln EUR w porównaniu z poprzednim kwartałem do 856 mln EUR. Koszty osobowe wzrosły o 24 mln EUR do kwoty 425 mln EUR, pozostałe koszty administracyjne o 79 mln EUR do kwoty 313 mln EUR, a amortyzacja o 16 mln EUR do kwoty 118 mln EUR. Głównymi czynnikami wpływającymi na wzrost kosztów osobowych były Rosja ze względu na zwiększenie zatrudnienia (wzrost: 15 mln EUR) oraz Czechy (wzrost: 7 mln EUR) w związku z integracją banku Equa. Wzrost ogólnych kosztów administracyjnych nastąpił głównie w Rosji (wzrost o 46 mln EUR) w związku z wyższymi kosztami reklamy, informatyki oraz usług prawnych i doradczych, a także w centrali Grupy (wzrost o 24 mln EUR) w związku z wyższymi kosztami zewnętrznymi usług doradczych. Pozostałe wzrosty ogólnych kosztów administracyjnych odnotowano w Rumunii (wzrost: 7 mln EUR), głównie z powodu wyższych kosztów reklamy, oraz na Ukrainie (wzrost: 6 mln EUR).

Spadek pozostałego wyniku był spowodowany głównie wyższymi alokacjami na rezerwy związane z kredytami na sprawy sądowe w ujęciu portfelowym (wzrost: 100 mln EUR), głównie w Polsce. Ponadto wycena udziałów w spółkach wycenianych w kapitale własnym doprowadziła do utraty wartości w wysokości 8 mln EUR w czwartym kwartale, po odwróceniu utraty wartości w wysokości 8 mln EUR w poprzednim kwartale.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych wzrosły o 106 mln EUR w porównaniu z poprzednim kwartałem w prawie wszystkich krajach. W czwartym kwartale odpisy aktualizujące w wysokości 25 mln EUR zostały utworzone w szczególności dla Ukrainy w związku z niepewnością geopolityczną oraz w wysokości 20 mln EUR dla portfela kredytów klientów rosyjskich potencjalnie objętych sankcjami.

Bilans

Od początku roku suma bilansowa wzrosła o 26 142 mln EUR, czyli o 16%. Zmiany kursów walut, w szczególności umocnienie się dolara amerykańskiego o 8 procent i rubla rosyjskiego o 7 procent, przyczyniły się do wzrostu o 2 procent. W roku finansowym 2021 na prawie wszystkich rynkach widoczna była wyraźna tendencja do zwiększania popytu na kredyty, zwłaszcza od drugiego kwartału, czemu sprzyjało ożywienie gospodarcze, które w czwartym kwartale straciło nieco na dynamice z powodu osłabienia gospodarki. W roku obrotowym z powodzeniem kontynuowano strategię zwiększania udziałów w wybranych rynkach, zarówno poprzez przejęcia, jak i rozwój organiczny.

W ramach swojej strategii zrównoważonego rozwoju RBI stara się oferować swoim klientom zrównoważone produkty i usługi finansowe. Zrównoważone finansowanie cieszy się coraz większym zainteresowaniem i ma duży potencjał wzrostu. W okresie sprawozdawczym udzielono zrównoważonego finansowania w wysokości 4 335 mln EUR, co stanowi obecnie około 8% portfela kredytowego klientów korporacyjnych i finansowania projektów. Bank RBI już dwa lata temu uruchomił program obligacji ekologicznych i jest największym austriackim dostawcą obligacji ekologicznych. W czerwcu 2021 r. wyemitowano podporządkowaną zieloną obligację o wartości 500 mln euro, która jest już trzecią emisją RBI z zielonym benchmarkiem po 2018 i 2019 r.

Aktywa

w mln €	2021	2020	Zmiana		Q3/2021	Q2/2021	Q1/2021
Kredyty i pożyczki udzielone instytucjom kredytowym	16.630	11.952	4.678	39,1%	16.678	15.983	13.644
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	100.832	90.671	10.161	11,2%	100.659	94.052	91.861
w tym przedsiębiorstwa niefinansowe	50.156	44.951	5.205	11,6%	49.358	46.830	46.202
w tym gospodarstwa domowe	38.078	34.367	3.711	10,8%	38.638	35.998	34.783
Papiery wartościowe	22.902	22.162	741	3,3%	22.901	23.155	23.015
Środki pieniężne i inne aktywa	51.736	41.174	10.562	25,7%	50.371	48.510	47.632
Razem	192.101	165.959	26.142	15,8%	190.610	181.700	176.152

W 2021 roku aktywa Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD i Raiffeisen Leasing Bulgaria EOOD są wykazywane w pozycji środki pieniężne i inne aktywa, w 2020 roku i w kwartałach 2021 roku są one wykazywane w odpowiednich pozycjach.

Wzrost należności od banków nastąpił głównie w Republice Czeskiej (wzrost o 3 863 mln EUR) w związku z wyższym wolumenem transakcji repo, a także w Rosji i na Węgrzech, głównie w związku z krótkoterminowymi inwestycjami w Banku Narodowym.

Wzrost kredytów dla klientów wynika przede wszystkim z udzielania kredytów przedsiębiorstwom niefinansowym (klientom korporacyjnym), zarówno w zakresie kredytów długoterminowych, jak i należności krótkoterminowych, oraz gospodarstwom domowym (klientom detalicznym), głównie w zakresie kredytów hipotecznych i konsumpcyjnych. Największy wzrost kredytów dla klientów wystąpił w Republice Czeskiej (3 575 mln EUR), z czego na klientów detalicznych przypadło 2 509 mln EUR (głównie kredyty hipoteczne), oraz w centrali Grupy (2 901 mln EUR), co dotyczyło głównie kredytów dla klientów korporacyjnych (wzrost: 2 408 mln EUR), zwłaszcza kredytów długoterminowych. Znaczący wzrost odnotowano również w Rosji, na Słowacji i Ukrainie. Udział w rynku klientów detalicznych i korporacyjnych został zwiększony dzięki przejęciu banku Equa (kredyty i pożyczki udzielone klientom w wysokości 2 107 mln EUR), a także dzięki wzrostowi organicznemu w Czechach i na Słowacji. W związku z planowaną sprzedażą bułgarskiego banku zależnego i jego udziałów, kredyty i pożyczki udzielone klientom w wysokości 3 659 mln EUR zostały przeklasyfikowane do innych aktywów (MSSF 5) na koniec 2021 roku.

Wzrost w pozycji papiery wartościowe wynikał głównie z inwestycji w dłużne papiery wartościowe (wzrost: 598 mln EUR netto) w centrali Grupy (zwłaszcza w obligacje rządowe i bankowe) oraz w Rumunii, głównie w obligacje rządowe.

Znaczący wzrost stanu środków pieniężnych o 4 897 mln EUR wynikał z inwestycji w płynność - głównie depozytów w bankach krajowych - na Słowacji, w centrali Grupy i na Węgrzech. Pozostałe aktywa obejmują aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i grupy do zbycia w kwocie 5 531 mln EUR, głównie ze względu na planowaną sprzedaż bułgarskiej filii banku i jej udziałów kapitałowych.

Zobowiązania

w mln €	2021	2020	Zmiana		Q3/2021	Q2/2021	Q1/2021
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	34.607	29.121	5.487	18,8%	39.143	36.730	37.242
Zobowiązania wobec klientów	115.153	102.112	13.041	12,8%	114.651	108.808	104.211
w tym przedsiębiorstwa niefinansowe	44.523	39.663	4.860	12,3%	42.808	41.164	41.174
w tym gospodarstwa domowe	56.690	50.047	6.643	13,3%	58.353	55.184	52.007
Dłużne papiery wartościowe i inne zobowiązania	26.865	20.438	6.427	31,4%	21.384	21.269	20.124
Kapitał własny	15.475	14.288	1.187	8,3%	15.432	14.892	14.576
Razem	192.101	165.959	26.142	15,8%	190.610	181.700	176.152

W 2021 roku zobowiązania Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD i Raiffeisen Leasing Bulgaria EOOD są wykazywane w pozycji dłużne papiery wartościowe i inne zobowiązania, w 2020 roku i w kwartałach 2021 roku są one wykazywane w odpowiednich pozycjach.

Wolumen finansowania Grupy w stosunku do instytucji kredytowych wzrósł znacząco w zakresie depozytów krótkoterminowych i transakcji repo, a także dzięki nowym wolumenom w ramach programów TLTRO III w centrali Grupy oraz w przypadku tych ostatnich, także na Słowacji.

Wzrost zobowiązań wobec klientów wynikał głównie z depozytów krótkoterminowych. Największy przyrost depozytów odnotowano w Republice Czeskiej (wzrost: 6 892 mln EUR, w tym klienci detaliczni 5 197 mln EUR), w Rosji (wzrost: 2 439 mln EUR), na Węgrzech (wzrost: 1 227 mln EUR), na Słowacji (wzrost: 1 208 mln EUR) i w Rumunii (wzrost: 1 076 mln EUR). Wzrost w Czechach o 2 594 mln EUR wynika z integracji banku Equa oraz nabycia portfela ING o wartości 2 071 mln EUR. W związku z planowaną sprzedażą bułgarskiego banku zależnego i jego udziałów, zobowiązania wobec klientów w wysokości 4 544 mln EUR zostały przeklasyfikowane do innych zobowiązań (MSSF 5) na koniec 2021 roku.

Wzrost wartości dłużnych papierów wartościowych o 1 141 mln EUR wynikał głównie z emisji obligacji w ramach programu MREL w Czechach, Rumunii i na Słowacji. Pozostałe zobowiązania obejmują kwotę 4 829 mln EUR ze zobowiązań przeznaczonych do sprzedaży grup do zbycia w związku z planowaną sprzedażą bułgarskiego banku zależnego i jego udziałów.

Informacje na temat finansowania znajdują się w punkcie (54) Zarządzanie płynnością w sprawozdaniu na temat ryzyka w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Bilansowy kapitał własny

Kapitał własny z uwzględnieniem udziałów niekontrolujących wzrósł od początku roku o 1 187 mln EUR do kwoty 15 475 mln EUR.

W kwietniu 2021 r. doroczne walne zgromadzenie zatwierdziło dywidendę w wysokości 0,48 euro na akcję za 2020 r. Na nadzwyczajnym walnym zgromadzeniu w listopadzie 2021 r. zatwierdzono dodatkową dywidendę w wysokości 0,75 euro na akcję. W rezultacie łączny podział środków wyniósł 404 mln EUR. Z dodatkowego kapitału podstawowego (AT1) wypłacono dywidendę w wysokości 92 mln EUR.

Wynik całkowity w wysokości 1 658 mln EUR poprawił się o 1 555 mln EUR i składał się z zysku po opodatkowaniu w wysokości 1 508 mln EUR oraz innych całkowitych dochodów w wysokości 150 mln EUR. Zmiany kursów walutowych przyniosły pozytywny wkład w wysokości 284 mln EUR po negatywnym wkładzie w wysokości 1 007 mln EUR w roku poprzednim. Umocnienie rubla rosyjskiego o 7% przyniosło pozytywny wkład w wysokości 135 mln EUR, umocnienie korony czeskiej o 5% przyniosło 107 mln EUR, a umocnienie hrywny ukraińskiej o 11% przyniosło dochód w wysokości 52 mln EUR. Zostało to skompensowane zabezpieczeniem inwestycji netto głównie w rublu rosyjskim, co przyniosło ujemny wynik wyceny w wysokości 64 mln EUR.

Kapitał udziałów niekontrolujących wzrósł o 190 mln EUR. Wynikało to przede wszystkim z całkowitego zysku przypadającego na udziały niekontrolujące w wysokości 164 mln EUR oraz podwyższenia kapitału w Czechach o 49 mln EUR. Z drugiej strony, wypłata dywidendy w wysokości 39 mln EUR - głównie na Ukrainie i Słowacji - miała efekt zmniejszający.

Fundusze własne według CRR/BWG

Kapitał podstawowy Tier I (CET1) wyniósł 11 812 mln EUR po odliczeniach, co stanowi wzrost o 1 051 mln EUR w porównaniu z końcem roku 2020. Głównym czynnikiem wzrostu był wyższy wynik roczny w 2021 roku, przy czym za rok obrotowy 2021 potrącona zostanie dywidenda w wysokości 1,15 euro na akcję. Kapitał podstawowy (Tier 1) po odliczeniach wzrósł o 971 mln EUR do 13 460 mln EUR. Główną przyczyną tego stanu rzeczy był wzrost kapitału podstawowego Tier I. Uzupełniające fundusze własne wzrosły o 246 mln EUR do kwoty 2 347 mln EUR. Wzrost ten wynikał z emisji obligacji Tier II w czerwcu 2021 r., co zostało skompensowane amortyzacją regulacyjną niespłaconych emisji. Fundusze własne ogółem wyniosły 15,807 mln EUR. Stanowi to wzrost o 1 217 mln EUR w porównaniu z danymi na koniec roku 2020.

Aktywa ważone ryzykiem (suma RWA) wzrosły o 11 063 mln EUR rok do roku do 89 927 mln EUR. Głównym czynnikiem wzrostu organicznego były nowe transakcje kredytowe. Za wzrost nieorganiczny odpowiadały zarówno obniżki ratingów w działalności kredytowej, jak i wzrost ryzyka operacyjnego, spowodowany głównie zwiększeniem ilości danych o stratach wewnętrznych i zewnętrznych w ramach zaawansowanej metody pomiaru (model AMA).

W rezultacie (przy pełnym obciążeniu) wskaźnik kapitału podstawowego Tier I wyniósł 13,1% (minus 0,5 punktu procentowego), wskaźnik Tier I - 15,0% (minus 0,8 punktu procentowego), a wskaźnik funduszy własnych - 17,6% (minus 0,8 punktu procentowego). Konsolidacja spółki Equa miała negatywny wpływ na współczynnik kapitału podstawowego Tier I o około 30 punktów bazowych.

Badania i rozwój

Digitalizacja

Centralnym zagadnieniem postępującej cyfryzacji dla banków jest rosnące znaczenie bankowości mobilnej. Podczas gdy penetracja rynku (wskaźnik aktywnego korzystania z bankowości mobilnej) w RBI w 2020 roku wynosiła jeszcze 44%, na koniec 2021 roku wyniosła już 53%, choć ten kluczowy wskaźnik różni się znacznie w zależności od rynku. Popularność pożyczek online utrzymuje się na wysokim poziomie - w 2020 roku 48% pożyczek będzie udzielanych za pośrednictwem kanałów cyfrowych, a w 2021 roku nastąpi niewielki wzrost do 49%.

W ofercie dla klientów detalicznych i małych przedsiębiorstw RBI koncentruje się na pełnej (end-to-end) cyfryzacji podstawowych produktów oraz powiązanych procesów (rachunki, usługi płatnicze/karty i kredyty). Wraz z jednoczesną optymalizacją sieci oddziałów RBI spodziewa się, że przyniesie to roczne oszczędności kosztów oraz dodatkowe dochody.

Ponadto RBI rozpoczął realizację działań zmierzających do centralnego opracowywania większej liczby produktów i poszczególnych komponentów produktów oraz udostępniania ich wszystkim bankom w Grupie. Oczekuje się, że ta inicjatywa przyniesie również niższe wydatki. Oprócz korzyści kosztowych, powinno to również znacznie skrócić czas potrzebny na pełną cyfryzację pięciu kluczowych produktów w całej Grupie (rachunek bieżący, karta kredytowa, kredyt konsumencki oraz rachunek bieżący i kredyty dla MŚP).

Cyfryzacja jest również kluczową kwestią dla klientów korporacyjnych i instytucjonalnych. W tym przypadku od końca 2019 roku RBI zdołał zdigitalizować szereg produktów i usług na platformie myRaiffeisen. Obejmują one cyfrowy proces identyfikacji pochodzenia (eKYC) dla klientów korporacyjnych i instytucjonalnych, cyfrowe otwieranie rachunków (eAccount Opening), cyfrowe finansowanie eksportu (eSpeedtrack) oraz inne usługi, takie jak eFinance, eGateway, eArchive i cyfrowy kwestionariusz płatności dla klientów banków korespondentów (ePIC).

Po raz pierwszy produkt eAccount Opening 2021 został wprowadzony jednocześnie w całej Grupie, co stanowiło istotne osiągnięcie w zakresie harmonizacji oferty cyfrowej i doświadczeń klientów korporacyjnych i instytucjonalnych w całym regionie. Najnowsze dane pokazują, że oferta cyfrowa RBI jest dobrze przyjmowana przez klientów - w 2021 roku około 53 procent nowych otwarć rachunków w RBI w Austrii zostanie zainicjowanych cyfrowo (39 procent w 2020 roku), a 56 procent nowych klientów zostanie zweryfikowanych za pomocą w pełni cyfrowego procesu eKYC (42 procent w 2020 roku). Wprowadzony w połowie 2021 r. ePIC jest już dobrze przyjęty i stosowany w około 54% przypadków.

System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu rachunkowości grupy

Zrównoważona i pełna sprawozdawczość finansowa jest ważnym celem dla RBI i jego organów korporacyjnych. Przestrzeganie wszystkich stosownych wymogów prawnych jest w tym względzie oczywistym, podstawowym warunkiem wstępnym. Zarząd jest odpowiedzialny za ustanowienie i zaprojektowanie systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, który spełnia wymogi firmy w odniesieniu do całego procesu rachunkowości. Jest to wbudowane w ogólnofirmowe ramy systemu kontroli wewnętrznej (ICS).

System kontroli wewnętrznej ma na celu zapewnienie skutecznej i stale doskonalonej kontroli wewnętrznej w zakresie rachunkowości. Oprócz zgodności z wytycznymi i przepisami, system kontroli jest również ukierunkowany na stworzenie optymalnych warunków dla określonych działań kontrolnych w celu uniknięcia niezamierzonych nieprawidłowości.

Środowisko kontroli

W Grupie funkcjonuje system kontroli wewnętrznej w zakresie rachunkowości, którego centralnym elementem jest system instrukcji w postaci dyrektyw i instrukcji dotyczących ważnych obszarów tematycznych. Obejmuje to:

- przepisy kompetencyjne dotyczące zatwierdzania dyrektyw grupy i firmy oraz instrukcji wydziałowych i oddziałowych,
- opisy procesów tworzenia, przeglądu jakości, zatwierdzania, publikowania, wdrażania i monitorowania dyrektyw i instrukcji, w tym odpowiednich etapów kontroli; oraz
- zasady zmiany lub uchylecia dyrektyw i instrukcji.

Kierownictwo poszczególnych jednostek Grupy jest odpowiedzialne za wdrażanie dyrektyw Grupy. Zgodność z tymi regulacjami Grupy jest monitorowana przez Dział Sprawozdawczości Finansowej i Kierownictwa Grupy, a także przez audytorów Grupy i audytorów lokalnych.

Skonsolidowane sprawozdania finansowe są przygotowywane przez Dział Sprawozdawczości i Konsolidacji Grupy, który jest częścią działu CFO podlegającego Dyrektorowi Generalnemu. Związane z tym obowiązki są określone w całej Grupie w ramach odrębnej funkcji Grupy.

Ocena ryzyka

Istotne ryzyka związane z procesem rachunkowości Grupy są oceniane i monitorowane przez Zarząd. Złożone zasady rachunkowości mogą prowadzić do zwiększonego ryzyka błędu, podobnie jak różne zasady wyceny, zwłaszcza w przypadku istotnych instrumentów finansowych Grupy. Ponadto trudne warunki prowadzenia działalności gospodarczej niosą ze sobą ryzyko wystąpienia istotnych błędów w sprawozdawczości. W przypadku różnych pozycji aktywów i pasywów, dla których nie można ustalić wiarygodnej wartości rynkowej, przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego konieczne jest dokonanie szacunków. Dotyczy to w szczególności działalności kredytowej, udziałów kapitałowych i wartości firmy. Szacunki stosuje się również w odniesieniu do kapitału społecznego, rezerw na ryzyko prawne oraz wyceny papierów wartościowych.

Działania kontrolne

Sporządzanie indywidualnych informacji finansowych jest zdecentralizowane w odpowiednich jednostkach Grupy zgodnie ze specyfikacją RBI, przy czym obliczanie części odpisów aktualizujących zgodnie z MSSF 9 odbywa się centralnie. Pracownicy odpowiedzialni za księgowość oraz kierownicy jednostek organizacyjnych Grupy są odpowiedzialni za pełne odwzorowanie i prawidłową wycenę wszystkich transakcji. Obowiązkiem lokalnego kierownictwa jest zapewnienie wdrożenia zalecanych środków kontroli wewnętrznej, np. podziału obowiązków lub zasady podwójnej kontroli. Kontrole uzgadniania i zatwierdzania są wbudowane w działania związane z agregowaniem, obliczaniem i wyceną w ramach ogólnych procesów księgowych. Szczególną uwagę zwraca się na kontrole podstawowych procesów mających zasadnicze znaczenie dla sprawozdań finansowych. Są to przede wszystkim procesy związane z wyceną, których wyniki mają istotny wpływ na sprawozdanie finansowe (np. wycena rezerw na straty kredytowe, produktów pochodnych, udziałów, rezerw osobowych, ryzyka rynkowego).

Pandemia COVID 19 z towarzyszącą jej blokadą i częściową fizyczną nieobecnością (biuro główne) nie miała wpływu na system kontroli wewnętrznej.

Konsolidacja

Przekazywanie danych końcowych odbywa się głównie poprzez automatyczny transfer do systemu konsolidacyjnego IBM Cognos Controller w styczniu następnego roku. System jest chroniony pod względem bezpieczeństwa informatycznego poprzez restrykcyjne przydzielanie uprawnień.

Wiarygodność danych ze sprawozdań finansowych otrzymanych od jednostek Grupy jest najpierw sprawdzana w dziale Sprawozdawczości i Konsolidacji Grupy przez kierownika ds. kluczowych klientów odpowiedzialnego za daną jednostkę Grupy. Działania kontrolne na poziomie Grupy obejmują analizę i, w razie potrzeby, korektę sprawozdań finansowych składanych przez jednostki Grupy. Uwzględnia się wyniki dyskusji na temat sprawozdań finansowych z przedstawicielami poszczególnych spółek oraz uwagi z kontroli zewnętrznych. Podczas spotkań omawiane są zarówno wiarygodność pakietu sprawozdawczego, jak i krytyczne kwestie dotyczące poszczególnych jednostek Grupy.

Dalsze etapy konsolidacji odbywają się w systemie konsolidacji. Należą do nich konsolidacja kapitału, konsolidacja przychodów i kosztów oraz konsolidacja zadłużenia. Wreszcie, wszelkie zyski spółek wzajemnych są eliminowane poprzez księgowanie grupowe. Proces konsolidacji kończy sporządzenie informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego, wymaganej przez MSSF oraz austriacką Ustawę o Bankowości i austriacki Kodeks Handlowy (BWG/UGB).

Wszystkie środki kontroli są stosowane w bieżących procesach biznesowych w celu zapewnienia uniknięcia potencjalnych błędów lub rozbieżności w sprawozdawczości finansowej lub ich wykrycia i skorygowania. Środki kontroli obejmują przegląd wyników okresów przez kierownictwo, uzgadnianie kont i analizę procesów księgowych.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe, w tym sprawozdanie zarządu, jest omawiane przez komisję rewizyjną rady nadzorczej, a także przedstawiane do wiadomości całej rady nadzorczej.

Informacja i komunikacja

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządza się w oparciu o standardowe dane wymagane w całej Grupie. Standardy rachunkowości i wyceny są określone i wyjaśnione w Instrukcji Rachunkowości Grupy RBI i są wiążące przy sporządzaniu danych sprawozdania finansowego. Instrukcje dla jednostek Grupy dotyczące szczegółów wyceny w zakresie ryzyka kredytowego i podobnych kwestii są wydawane w ramach wytycznych Grupy. Zmiany w instrukcjach i standardach są przekazywane zainteresowanym jednostkom podczas regularnych szkoleń.

W rocznym sprawozdaniu z działalności wyniki skonsolidowane są prezentowane w formie pełnego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Ponadto przygotowuje się sprawozdanie zarządu Grupy, w którym zamieszcza się ustne wyjaśnienie wyników Grupy zgodnie z wymogami prawnymi.

W ciągu roku kierownictwu Grupy przedstawiane są miesięczne raporty w ujęciu skonsolidowanym. Publikowane raporty śródroczne - zgodnie z postanowieniami MSR 34 - sporządzane są w okresach kwartalnych. Skonsolidowane sprawozdania finansowe przeznaczone do publikacji podlegają ostatecznej ocenie przez pracowników wyższego szczebla i członków Zarządu przed przekazaniem ich do Komitetu Audytu Rady Nadzorczej. Analizy skonsolidowanych sprawozdań finansowych są również przygotowywane dla kierownictwa, a dla Grupy sporządzane są okresowe prognozy. Proces budżetowania i planowania kapitałowego realizowany przez Dział Zarządzania Wynikami Działalności Grupy obejmuje także przygotowywanie budżetów Grupy na okres trzech lat.

Monitoring

Sprawozdawczość finansowa jest głównym tematem w ICS, w którym procesy księgowe są poddawane priorytetyzacji i kontroli opartej na ryzyku, a ich wyniki są przedstawiane Zarządowi i Radzie Nadzorczej w regularnych raportach. Ponadto komitet ds. audytu jest odpowiedzialny za monitorowanie procesu księgowania. Odpowiedzialność za bieżący monitoring w całej firmie spoczywa na Zarządzie. Systemy kontroli wewnętrznej opierają się na trzech liniach obrony.

Pierwszą linię obrony tworzą departamenty, w których kierownicy departamentów są odpowiedzialni za monitorowanie swoich obszarów działalności i ustanowienie odpowiedniego środowiska kontroli. W tym zakresie działania kontrolne i kontrole wiarygodności są prowadzone w regularnych odstępach czasu zgodnie z udokumentowanymi procesami.

Drugą linią obrony są specjalne obszary tematyczne. Są to na przykład: zgodność z przepisami, zarządzanie jakością danych, kontrola ryzyka operacyjnego lub zarządzanie bezpieczeństwem i ciągłością działania. Ich zadaniem jest przede wszystkim wspieranie specjalistycznych działów na etapach kontroli, sprawdzanie realizacji kontroli oraz wprowadzanie najnowocześniejszych praktyk w organizacji.

Na trzecim poziomie w proces monitorowania zaangażowana jest komórka audytu wewnętrznego. Funkcję audytu pełni Dział Audytu Wewnętrznego Grupy oraz audytorzy wewnętrzni poszczególnych jednostek Grupy. Do wszystkich czynności audytowych mają zastosowanie Standardy Audytu Grupy, które opierają się na minimalnych standardach audytu wewnętrznego Austriackiego Urzędu Nadzoru Rynku Finansowego oraz na najlepszych praktykach międzynarodowych. Ponadto obowiązują przepisy wewnętrzne Pionu Audytu Wewnętrznego Grupy (w szczególności Karta Audytu). Audyt Wewnętrzny Grupy niezależnie i regularnie sprawdza zgodność z przepisami wewnętrznymi w jednostkach Grupy RBI. Kierownik Audytu Wewnętrznego Grupy podlega bezpośrednio Zarządowi, a dodatkowo Przewodniczącemu Rady Nadzorczej i członkom Komitetu Audytu.

Kapitał, akcje, prawa głosu i prawa kontroli

Poniższe informacje są zgodne z postanowieniami § 243a ust. 1 UGB:

(1) Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosi 1 003 265 844,05 EUR i dzieli się na 328 939 621 akcji zwykłych na okaziciela z prawem głosu. Spośród nich 322 204 (31 grudnia 2020 r.: 322 204 akcje) to akcje własne na dzień 31 grudnia 2021 r., co daje 328 617 417 akcji pozostających w obrocie na dzień bilansowy. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w notach do pozycji (32) Kapitały własne.

(2) Statut Spółki nie zawiera żadnych ograniczeń dotyczących praw głosu lub przenoszenia akcji. Regionalne Banki Raiffeisen oraz bezpośrednie i pośrednie podmioty zależne Regionalnych Banków Raiffeisen są stronami umowy syndykatowej w odniesieniu do RBI AG (Umowa Syndykatowa). Oprócz obowiązku głosowania i prawa pierwokupu umowa syndykatowa przewiduje w szczególności, że od upływu okresu trzech lat od skuteczności połączenia RZB AG z RBI AG, tj. od 18 marca 2020 r., sprzedaż akcji posiadanych przez Raiffeisen-Landesbanken jest niedozwolona. (2) Okres lock-up obowiązuje przez trzy lata od daty wejścia w życie połączenia RZB AG z RBI AG, tj. od 18 marca 2020 roku, a sprzedaż akcji

RBI będących w posiadaniu Regionalnych Banków Raiffeisen (z kilkoma wyjątkami) nie jest możliwa, jeśli spowodowałoby to, że łączny udział Regionalnych Banków Raiffeisen w RBI AG (bezpośrednio i/lub pośrednio) spadłby poniżej 40 procent (poprzednio: 50 procent) kapitału zakładowego plus jedna akcja.

(3) RLB NÖ-Wien Sektorbeteiligungs GmbH posiada około 22,24% udziału w kapitale zakładowym Spółki. Ponadto prawa głosu posiadane bezpośrednio lub pośrednio przez Raiffeisen-Landesbanken oraz ich bezpośrednie i pośrednie podmioty zależne w odniesieniu do RBI AG można przypisać sobie nawzajem zgodnie z § 130 i 133 (7) austriackiej ustawy o giełdzie (BörseG) jako podmiotom działającym wspólnie w rozumieniu § 1 (6) austriackiej ustawy o przejęciach (ÜbG). Pozostałe akcje RBI AG znajdują się w wolnym obrocie. Zarządowi nie są znane żadne inne bezpośrednie lub pośrednie udziały w kapitale, których łączna wartość wynosi co najmniej 10 procent.

(4) Statut Spółki nie przewiduje żadnych specjalnych praw kontrolnych dla posiadaczy akcji. Zgodnie z umową syndykatową dla RBI AG, dziewięciu członków Rady Nadzorczej RBI AG może być nominowanych przez regionalne banki Raiffeisen. Oprócz członków nominowanych przez Regionalne Banki Raiffeisen, w skład Rady Nadzorczej RBI AG wchodzi trzech niezależnych przedstawicieli w wolnym obrocie (free float), których nie można przypisać do Austriackiej Grupy Bankowej Raiffeisen.

(5) W przypadku akcjonariatu pracowniczego nie ma kontroli nad prawami głosu.

(6) Zgodnie ze Statutem Spółki osoby, które ukończyły 68 lat, nie mogą być powoływane na członków Zarządu ani ponownie powoływane na kolejną kadencję. W przypadku Rady Nadzorczej osoby, które ukończyły 75 lat, nie mogą być wybierane na członka Rady Nadzorczej ani ponownie wybierane na kolejną kadencję. Ponadto członkiem rady nadzorczej nie może być osoba, która posiada już łącznie osiem mandatów członka rady nadzorczej w spółkach giełdowych. Przewodnictwo w radzie nadzorczej spółki giełdowej liczy się podwójnie. Walne zgromadzenie może uchylić to ograniczenie zwykłą większością oddanych głosów, o ile jest to dopuszczalne przez prawo. Każda osoba kandydująca w wyborach, która posiada więcej mandatów w radzie nadzorczej lub pełni funkcję przewodniczącego w spółkach notowanych na giełdzie, powinna ujawnić ten fakt przed walnym zgromadzeniem. Poza tym nie istnieją żadne inne przepisy prawa dotyczące powoływania i odwoływania członków Zarządu i Rady Nadzorczej. Statut Spółki stanowi, że o ile bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa nie wymagają innej większości, Zwyczajne Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały zwykłą większością oddanych głosów. W przypadkach, w których prawo wymaga większości kapitału oprócz większości głosów, wymagana jest zwykła większość kapitału zakładowego reprezentowanego przy podejmowaniu uchwały. Na podstawie tego przepisu członkowie Rady Nadzorczej mogą zostać przedwcześnie odwołani zwykłą większością głosów. Rada nadzorcza może uchwalić zmiany w statucie spółki, które dotyczą wyłącznie jego brzmienia. Prawo to może być przekazywane komitetom. Poza tym nie istnieją żadne przepisy dotyczące zmiany Statutu Spółki, które wykraczałyby poza prawo.

(7) Od dorocznego walnego zgromadzenia z dnia 13 czerwca 2019 r. zarząd został upoważniony, zgodnie z § 169 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych, do podwyższenia kapitału zakładowego - w razie potrzeby w kilku transzach - o kwotę do 501 632 920,50 EUR poprzez emisję do 164 469 sztuk. 810 nowych akcji zwykłych na okaziciela z prawem głosu w zamian za wkłady pieniężne i/lub niepieniężne (również w drodze pośredniego prawa poboru za pośrednictwem instytucji kredytowej zgodnie z § 153 ust. 6 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych) oraz do ustalenia ceny emisyjnej i warunków emisji w porozumieniu z Radą Nadzorczą. Zarząd jest ponadto upoważniony, za zgodą Rady Nadzorczej, do wyłączenia ustawowego prawa poboru akcjonariuszy (i) jeżeli podwyższenie kapitału następuje w zamian za wkłady niepieniężne lub (ii) jeżeli podwyższenie kapitału następuje w zamian za wkłady pieniężne, a akcje wyemitowane w ramach wyłączenia prawa poboru nie przekraczają łącznie 10% kapitału zakładowego Spółki (wyłączenie prawa poboru). (i) wykorzystanie kapitału docelowego z wyłączeniem ustawowego prawa poboru w przypadku podwyższenia kapitału w zamian za wkłady pieniężne, jak również (ii) realizacja kapitału warunkowego uchwalonego przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 20 października 2020 roku (zob. poniżej) w celu przyznania praw do konwersji i subskrypcji wierzytelności obligacji zamiennych nie może przekroczyć łącznie 10% kapitału zakładowego Spółki. Ograniczenie to nie obejmuje wykorzystania kapitału docelowego w formie podwyższenia kapitału w zamian za wkład niepieniężny.

Dotychczas nie wykorzystano upoważnienia z czerwca 2019 r. do wykorzystania kapitału docelowego.

Kapitał zakładowy zostaje warunkowo podwyższony o kwotę nie większą niż 100 326 584,00 EUR poprzez emisję nie więcej niż 32 893 962 akcji zwykłych na okaziciela (kapitał warunkowy) zgodnie z § 159 ust. 2 pkt 1 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych. Warunkowe podwyższenie kapitału zostanie przeprowadzone wyłącznie w zakresie, w jakim zostanie wykorzystane nieodwołalne prawo do zamiany lub subskrypcji, które Spółka przyznaje wierzytelności obligacji zamiennych wyemitowanych na podstawie uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 20 października 2020 r. na akcje lub, w przypadku obowiązku zamiany przewidzianego w warunkach emisji obligacji zamiennych, obowiązek zamiany zostanie spełniony oraz, w obu przypadkach, Zarząd nie podejmie decyzji o przydzieleniu akcji własnych. Kwota emisji i stosunek zamiany zostaną ustalone zgodnie z uznanymi metodami matematyki finansowej oraz ceną akcji Spółki w ramach uznanej procedury wyceny (podstawa obliczenia kwoty emisji); kwota emisji nie może być niższa niż proporcjonalna kwota kapitału zakładowego. Nowo wyemitowane akcje w ramach warunkowego podwyższenia kapitału są uprawnione do dywidendy odpowiadającej akcjom znajdującym się w obrocie giełdowym w momencie emisji. Zarząd został upoważniony, za zgodą Rady Nadzorczej, do ustalenia dalszych szczegółów dotyczących realizacji warunkowego podwyższenia kapitału.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 20 października 2020 r. dodatkowo upoważniło Zarząd, zgodnie z § 174 ust. 2 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych, do wyemitowania w ciągu pięciu lat od daty uchwały, tj. do 19 października 2025 r., za zgodą Rady Nadzorczej, również w kilku transzach, obligacji zamiennych dających prawo zamiany lub subskrypcji na akcje spółki lub obligacji zamiennych z obowiązkiem zamiany (warunkowe obligacje zamienne zgodnie z § 26 austriackiej ustawy o bankowości), w tym obligacji zamiennych spełniających wymogi dla instrumentów kapitału dodatkowego Tier I zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr. 575/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, z późniejszymi zmianami, z pełnym wyłączeniem prawa poboru akcjonariuszy. Upoważnienie obejmuje emisję obligacji zamiennych o łącznej wartości nominalnej do 1.000.000.000 EUR z prawem zamiany lub subskrypcji do 32.893.962 akcji zwykłych na okaziciela Spółki o proporcjonalnym udziale w kapitale zakładowym do 100.326.584 EUR. Kwota emisji i parytet wymiany są ustalane zgodnie z uznanymi metodami matematyki finansowej oraz ceną akcji Spółki w ramach uznanej procedury wyceny (podstawa obliczenia kwoty emisji); kwota emisji obligacji zamiennych nie może być niższa niż proporcjonalna kwota kapitału zakładowego. W tym kontekście Zarząd został upoważniony, za zgodą Rady Nadzorczej, do określenia szczegółowej emisji i cech oraz warunków obligacji zamiennych, a w szczególności stopy procentowej, ceny emisyjnej, terminu wykupu i nominału, postanowień dotyczących ochrony przed rozwodnieniem, okresu zamiany, praw i obowiązków związanych z zamianą, wskaźnika zamiany i ceny zamiany. Obligacje zamienne mogą być również emitowane w walucie Stanów Zjednoczonych Ameryki oraz w walucie dowolnego innego państwa członkowskiego OECD, z ograniczeniem do równowartości w euro. Obligacje zamienne mogą być również emitowane przez spółkę należącą w całości bezpośrednio lub pośrednio do Raiffeisen Bank International AG. W takim przypadku Zarząd został upoważniony, za zgodą Rady Nadzorczej, do przyjęcia gwarancji za obligacje zamienne w imieniu spółki oraz do przyznania posiadaczom obligacji zamiennych praw do zamiany na akcje zwykłe na okaziciela Raiffeisen Bank International AG, a w przypadku obowiązku zamiany przewidzianego w warunkach emisji obligacji zamiennych - do umożliwienia wykonania obowiązku zamiany na akcje zwykłe na okaziciela Raiffeisen Bank International AG; odbywa się to z wyłączeniem prawa poboru akcjonariuszy w odniesieniu do obligacji zamiennych.

Dotychczas nie wyemitowano żadnych obligacji zamiennych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 20 października 2020 r. upoważniło Zarząd zgodnie z postanowieniami § 65 ust. 1 nr 8 oraz ust. 1a i ust. 1b austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych (AktG) do nabywania i, w razie potrzeby, umarzania akcji własnych bez konieczności uprzedniego przedstawienia tej kwestii Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy, przy czym, za zgodą Rady Nadzorczej, nabycie może zostać przeprowadzone również poza rynkiem regulowanym z wyłączeniem prawa akcjonariuszy do udziału w przetargu kwotowym. Udział akcji własnych przeznaczonych do nabycia i już nabytych nie może przekroczyć łącznie 10% odpowiedniego kapitału zakładowego spółki. Okres obowiązywania upoważnienia do nabywania akcji własnych jest ograniczony do 30 miesięcy od daty podjęcia uchwały na dorocznym walnym zgromadzeniu, tj. do 19 kwietnia 2023 r. Najniższa kwota, jaka ma być zapłacona z tytułu odkupu, wynosi 3,05 EUR za akcję, a najwyższa kwota, jaka ma być zapłacona z tytułu odkupu, nie może być wyższa o więcej niż 10% od średniej nieważonej giełdowej ceny zamknięcia z 10 dni sesyjnych poprzedzających wykonanie niniejszego upoważnienia. Upoważnienie to może być wykonywane w całości, w części lub w kilku ratach oraz w jednym lub kilku celach - z wyjątkiem obrotu papierami wartościowymi - przez Spółkę, spółkę zależną (§ 189a Z 7 UGB) lub na jej rachunek przez osoby trzecie.

Zgodnie z § 65 ust. 1b austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych, Zarząd został również upoważniony, za zgodą Rady Nadzorczej, do podjęcia decyzji o sposobie sprzedaży akcji własnych w inny sposób niż poprzez giełdę lub w drodze oferty publicznej, z częściowym lub całkowitym wyłączeniem prawa poboru akcjonariuszy, oraz do określenia warunków sprzedaży. Prawo poboru akcjonariuszy może zostać wyłączone jedynie w przypadku, gdy akcje własne są wykorzystywane jako zapłata za wkład niepieniężny, za nabycie spółek, przedsiębiorstw, części przedsiębiorstw lub udziałów w jednej lub kilku spółkach w Austrii lub za granicą. Ponadto, w przypadku emisji obligacji zamiennych w przyszłości, prawo poboru akcjonariuszy może również zostać wyłączone w celu wydania akcji (własnych) tym wierzycielom obligacji zamiennych, którzy skorzystali z prawa zamiany lub zapisu na akcje Spółki przyznanego im zgodnie z warunkami obligacji zamiennych, a także w przypadku obowiązku zamiany przewidzianego w warunkach emisji obligacji zamiennych, w celu wypełnienia takiego obowiązku zamiany. Upoważnienie to może być wykonywane w całości, w części lub w kilku transzach oraz w jednym lub kilku celach przez Spółkę, przez spółkę zależną (§ 189a Z 7 austriackiego kodeksu handlowego) lub przez osoby trzecie na ich rachunek i jest ważne przez okres pięciu lat od daty podjęcia uchwały, tj. do 19 października 2025 r. Niniejsze upoważnienie zastępuje upoważnienie zgodnie z § 65 ust. 1 Z 8 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych (AktG) do nabywania i wykorzystywania akcji własnych uchwalone na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu z 21 czerwca 2018 r. i w odniesieniu do wykorzystania dotyczy również akcji własnych już nabytych przez Spółkę. Od tego czasu nie nabyto żadnych akcji własnych ani na podstawie upoważnienia, które wygasło w czerwcu 2018 r., ani na podstawie obecnie obowiązującego upoważnienia z października 2020 r.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z 20 października 2020 r. dodatkowo upoważniło Zarząd, zgodnie z postanowieniami § 65 ust. 1 pkt 7 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych, do nabywania akcji własnych w celu obrotu papierami wartościowymi, który może być również prowadzony poza rynkiem regulowanym, przez okres 30 miesięcy od daty podjęcia uchwały, tj. do 19 kwietnia 2023 r., przy czym portfel handlowy akcji nabytych w tym celu nie może przekraczać 5% odpowiedniego kapitału akcyjnego Spółki na koniec każdego dnia. Wynagrodzenie za nabywane akcje nie może być niższe niż połowa ceny zamknięcia na Wiedeńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych w ostatnim dniu obrotu przed nabyciem i nie może przekroczyć dwukrotności ceny zamknięcia na Wiedeńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych w ostatnim dniu obrotu przed nabyciem. Upoważnienie to może być wykonywane w całości, w części lub w kilku ratach przez Spółkę, przez spółkę zależną (§ 189a Z 7 UGB) lub na jej rachunek przez osoby trzecie.

(8) Istnieją następujące istotne umowy, których stroną jest Spółka i które wchodzi w życie, zmieniają się lub wygasają w przypadku zmiany kontroli nad Spółką w wyniku oferty przejęcia:

- RBI AG jest ubezpieczonym w ramach polisy D&O obejmującej całą Grupę. W przypadku połączenia z innym podmiotem prawnym umowa ubezpieczenia automatycznie wygasa z końcem okresu ubezpieczenia, w którym połączenie wchodzi w życie. W takim przypadku ochroną ubezpieczeniową objęte są wyłącznie roszczenia odszkodowawcze wynikające z naruszeń obowiązków popełnionych przed połączeniem, które zostały zgłoszone ubezpieczycielowi przed zakończeniem ubezpieczenia D&O RBI dla całej Grupy.
- RBI AG jest członkiem Stowarzyszenia Zawodowego Banków Raiffeisen. W przypadku zmiany kontroli w RBI AG, w kontekście której kontrolę przejmują akcjonariusze spoza Austriackiej Grupy Bankowej Raiffeisen, członkostwo w Professional Association of Raiffeisen Banks, w Raiffeisen IPS zgodnie z art. 113 ust. 7 CRR, w Österreichische Raiffeisen Sicherungseinrichtung eGen oraz w Raiffeisen-Kundengarantiegemeinschaft Österreich może wygasnąć. RBI AG pełni również funkcję instytucji centralnej dla Grupy Bankowej Raiffeisen na poziomie federalnym. W przypadku zmiany kontroli nad RBI AG umowy związane z tą instytucją (instytucją centralną w sieci płynności zgodnie z § 27a austriackiej ustawy o bankowości) mogą wygasnąć lub ulec zmianie.
- Umowy refinansowania spółki oraz umowy dotyczące finansowania przez stronę trzecią spółek zależnych gwarantowanych przez spółkę częściowo przewidują, że w przypadku zmiany kontroli kredytodawcy mogą zażądać przedterminowej spłaty finansowania.

(9) Nie istnieją żadne umowy dotyczące rekompensat dla członków Zarządu, Rady Nadzorczej lub pracowników Spółki w przypadku publicznej oferty przejęcia.

Zarządzanie ryzykiem

Informacje na temat zarządzania ryzykiem można znaleźć w raporcie na temat ryzyka w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Ład korporacyjny

Dalsze informacje można znaleźć w części Raportu o ładzie korporacyjnym w Raporcie rocznym oraz na stronie internetowej RBI (www.rbinternational.com → Investors → Corporate Governance and Remuneration).

Skonsolidowane sprawozdanie niefinansowe

Skonsolidowane sprawozdanie niefinansowe, które należy sporządzić zgodnie z NaDiVeG (ustawą o poprawie zrównoważonego rozwoju i różnorodności) zgodnie z § 267a UGB, jest sporządzane jako oddzielny raport niefinansowy (raport zrównoważonego rozwoju). Raport zawierający szczegółowe informacje na temat rozwoju zarządzania zrównoważonym rozwojem jest publikowany na stronie internetowej pod adresem www.rbinternational.com → Sustainability & ESG → Sustainability Report i zawiera również informacje ujawniane zgodnie z § 243b UGB dla spółki dominującej.

Kapitał ludzki

Grupa Ludzie i Innowacje Organizacyjne (P&OI) łączy zasoby ludzkie i rozwój strategii. P&OI odgrywa kluczową rolę dla RBI w realizacji strategii i celów korporacyjnych.

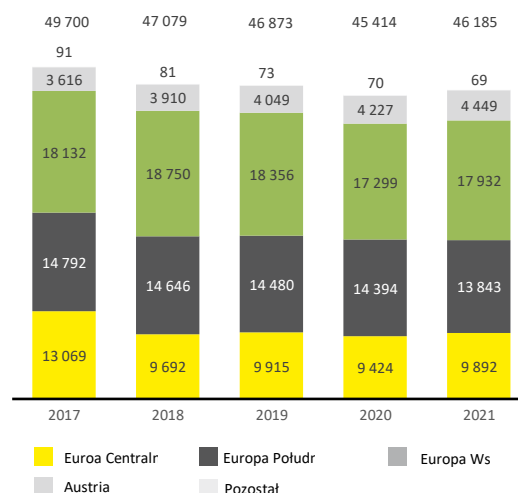
Z jednej strony, nacisk kładzie się na efektywną i sprawną obsługę procesów kadrowych, takich jak administrowanie danymi, przygotowywanie umów i rekrutacja. Z drugiej strony, dział ten jest odpowiedzialny za rozwój zasobów ludzkich, zarządzanie karierą i szkolenia. W tym kontekście na szczególną uwagę zasługuje Akademia Go IT, której celem jest zapewnienie stałego rozwoju kompetencji informatycznych w całej Grupie. W październiku 2021 r. księgowość płacowa została przeniesiona z pionu P&OI do pionu finansowego. Przyczyną tego jest przede wszystkim bliskość działań operacyjnych w zakresie księgowości płacowej w stosunku do części obszaru finansów, takich jak księgowanie kosztów podróży. Oczekuje się, że połączenie tych obszarów przyniesie znaczące synergie operacyjne.

W 2021 r. skupiono się także na radzeniu sobie z trwającą pandemią COVID 19. Rozszerzono i skonsolidowano istniejące już możliwości pracy mobilnej i hybrydowej oraz wdrożono wymogi prawne, np. w zakresie home office, poprzez odpowiednie wytyczne. Warunki ramowe oraz wsparcie finansowe i techniczne dla pracowników w biurze macierzystym mają swoje umocowanie w tych wytycznych. Dla RBI, jako grupy międzynarodowej, temat biura domowego z zagranicy był bardzo istotny. Jako jedna z pierwszych firm w Wiedniu, RBI od 2021 r. oferuje osobom dojeżdżającym do pracy indywidualne rozwiązania w zakresie biura domowego z zagranicy. Ogólnie rzecz biorąc, rok 2021 pokazał, że poczyniono znaczne postępy w radzeniu sobie z niepewnością związaną z pandemią. Dzięki temu doświadczeniu i zdobytej wiedzy RBI jest w stanie bardzo elastycznie reagować na nowe zmiany w przyszłości.

Zmiana liczby pracowników

Na dzień 31 grudnia 2021 r. RBI zatrudniał 46 185 osób (w przeliczeniu na pełne etaty), o 771 więcej niż na koniec 2020 r. Największy wzrost nastąpił w Czechach w wyniku integracji banku Equa oraz w Rosji.

Zatrudnienie według Regionów

Perspektywa

Perspektywy gospodarcze

Ograniczenia wprowadzone ponownie pod koniec 2021 r. w celu ograniczenia zakażeń w kilku krajach były ostatecznie mniej rygorystyczne i bardziej tymczasowe niż zimą poprzedniego roku. W 2022 roku wzajemne oddziaływanie zamknięć i złagodzeń nie powinno już być elementem cyklicznym w takim samym stopniu jak w latach 2020 i 2021, nawet jeśli nie można wykluczyć ponownego wprowadzenia ograniczeń zimą 2022/2023. Oczekuje się, że wąskie gardła w dostawach, które obciążają sektor przemysłowy, zmniejszą się w ciągu 2022 roku. O ile nie zmaterializują się zagrożenia geopolityczne w Europie Wschodniej, miesięczne stopy inflacji powinny osiągnąć najwyższy poziom pod koniec 2021 r. lub oczekuje się, że osiągną go na początku 2022 r. W roku 2022 powinny się one zmniejszyć, ale nadal pozostaną na poziomach, które czasami są wyraźnie wyższe niż w poprzednich latach. Ewentualne sankcje w związku z możliwą eskalacją militarną konfliktu między Rosją a Ukrainą stanowią największe ryzyko gospodarcze i inflacyjne w perspektywie krótkoterminowej. W skrajnym scenariuszu daleko idących sankcji (finansowych) wobec Rosji, nałożonych bez okresów przejściowych, należałoby się spodziewać globalnych skutków systemowych na rynkach finansowych i towarowych, które byłyby szczególnie odczuwalne w strefie euro, a jeszcze bardziej w Europie Środkowej i Wschodniej. Brak lub znaczne ograniczenie dostaw ropy i gazu z Rosji może być trudne do zastąpienia w krótkim czasie. Wynikające z tego niedobory produkcji lub spadek wzrostu gospodarczego w połączeniu z ponownie znacznie wyższymi wskaźnikami wzrostu cen produktów energetycznych i/lub metali przemysłowych mogą doprowadzić Europę co najmniej do scenariusza stagflacji. Przerwy w dostawach ważnych metali przemysłowych jeszcze bardziej pogłębiłyby problemy związane z łańcuchem dostaw przemysłowych w skali globalnej. Indywidualny wpływ na poszczególne kraje w Europie zależy od zakresu dwustronnych stosunków handlowych z Rosją, a zwłaszcza od stopnia uzależnienia od importu rosyjskiej energii.

Europa Środkowa

Gospodarki regionu Europy Środkowej (CE) powinny nadal dynamicznie się rozwijać w 2022 roku. Oczekuje się, że m.in. silny wzrost płac będzie sprzyjał kolejnemu znacznemu wzrostowi konsumpcji prywatnej. Jednak zaostrzenie polityki pieniężnej i wpływ inflacji na konsumpcję prywatną stwarzają ryzyko pogorszenia sytuacji. W całym regionie oczekuje się, że w 2022 roku wzrost PKB wyniesie 4,3%, przy czym Węgry i Słowenia będą wiodły prym (po 4,5%), a Czechy pozostaną w tyle (4,1%). Wynik wyborów na Węgrzech może zadecydować o partnerstwie z UE w najbliższych latach i jeszcze bardziej zwiększyć napięcia. Liczba podawanych szczepionek ustabilizowała się na niższym poziomie niż w Europie Zachodniej, dlatego ryzyko związane z pandemią należy uznać za nieco większe w tym regionie, nawet jeśli istnieje pewna niechęć do wprowadzania ograniczeń. Skutki gospodarcze daleko idących sankcji (finansowych) byłyby bardziej odczuwalne w krajach Europy Środkowej niż w strefie euro ze względu na bliższe powiązania handlowe z Rosją i większą zależność od importu rosyjskiej energii.

Europa Południowa

Oczekuje się, że w 2022 roku ożywienie gospodarcze w regionie Europy Południowo-Wschodniej (SEE) będzie nadal postępować w dobrym tempie. Kluczowymi czynnikami są konsumpcja prywatna, która powinna być wspierana przez przekazy pieniężne z zagranicy i niewykorzystane zasoby konsumpcyjne. Oczekuje się, że kluczową rolę odegrają również inwestycje (w tym UGW). Największy wzrost spodziewany jest w Rumunii i Kosowie w 2022 roku, po 4,7 procent każdy. Poziom wyszczepialności jest ponownie niższy niż w regionie Europy Środkowej, co powoduje odpowiednio wyższe ryzyko pandemii, mimo że rządy jak dotąd wykazały bardzo niewielką gotowość do podjęcia środków ograniczających. Skutki gospodarcze daleko idących sankcji (finansowych) byłyby również bardziej odczuwalne w krajach Europy Południowo-Wschodniej niż w strefie euro.

Europa Wschodnia

W regionie Europy Wschodniej (EE) prognozuje się, że wzrost PKB w 2022 r. będzie znacznie niższy niż w roku poprzednim, nawet przy założeniu braku nasilenia lub eskalacji sytuacji geopolitycznej, częściowo ze względu na mniejsze efekty związane z pandemią, ale także z powodu środków polityki monetarnej w regionie. W Rosji spowolnienie wzrostu gospodarczego wynika również ze znacznego ograniczenia wsparcia fiskalnego. Na Białorusi oczekuje się, że sankcje UE i USA będą miały większy wpływ na gospodarkę w 2022 r. niż w 2021 r., natomiast na Ukrainie oczekuje się przyspieszenia wzrostu ze względu na napływ funduszy zagranicznych z MFW i UE. Niemniej jednak, napięcia geopolityczne i potencjalne straty związane z projektem Nord Stream 2 stanowią ryzyko dla gospodarki ukraińskiej. Biorąc pod uwagę obecny potencjał eskalacji konfliktu między Rosją a Ukrainą, wpływ na perspektywę gospodarczą i system finansowy może być wielopłaszczyznowy i w dużej mierze zależy od przyszłego rozwoju konfliktu, a tym samym od dotkliwości sankcji, które mogłyby zostać nałożone w ramach scenariusza ryzyka. Niemniej jednak eskalacja konfliktu może potencjalnie pogrążyć Ukrainę w głębokiej recesji. Gospodarka rosyjska, choć jest obecnie bardziej odporna niż w 2014 roku, a prawdopodobny wzrost cen ropy w połączeniu z możliwą zmianą kierunku eksportu przyniosłby jej pewną ulgę, prawdopodobnie nie uniknie recesji w przypadku szeroko zakrojonych sankcji.

Austria

Od drugiego kwartału aktywność gospodarcza w Austrii nie powinna już zależeć od wzajemnego oddziaływania blokady i rozluźnienia. Zakłada się zatem, że rozwój gospodarczy w 2022 roku będzie podlegał mniejszym wahaniom niż w dwóch

poprzednich latach. Niemniej jednak dynamika gospodarcza prawdopodobnie utrzyma się na poziomie powyżej średniej. Spodziewane są znaczące impulsy ze strony konsumpcji prywatnej w związku z utrzymującym się spadkiem stopy oszczędności, dobrą sytuacją na rynku pracy i wzrostem płac. Oczekuje się również utrzymania pozytywnego trendu inwestycyjnego. W całym roku 2022 oczekuje się wzrostu PKB na poziomie 4,5 procent, przy czym eskalacja konfliktu zbrojnego między Rosją a Ukrainą stanowi ryzyko dla gospodarki.

Sektor bankowy w Austrii

W miarę jak kończą się rządowe środki wsparcia, rentowność banków austriackich może się pogorszyć, również ze względu na utrzymującą się presję związaną z niskimi stopami procentowymi. W miarę zmniejszania się potrzeb płynnościowych przedsiębiorstw i zaostrzania przez banki standardów udzielania kredytów, może dojść do spowolnienia akcji kredytowej dla przedsiębiorstw. Z kolei utrzymujące się korzystne warunki kredytowe prawdopodobnie utrzymają popyt na kredyty hipoteczne dla gospodarstw domowych na wysokim poziomie, skłaniając do podjęcia działań przez organ regulacyjny. Perspektywy dla kosztów ryzyka są w dalszym ciągu obniżane przez wysoki poziom kredytów z etapu 2 (około 25 procent dla przedsiębiorstw). Pozytywnym zjawiskiem jest solidna pozycja kapitałowa banków austriackich, która stanowi dodatkowy bufor, również w przypadku scenariusza warunków skrajnych. Potencjalne nasilenie presji sankcyjnej na Rosję stanowi ryzyko dla rentowności banków austriackich poprzez pośrednie efekty cykliczne, ale także poprzez wkład w zysk spółek zależnych CE/SEE (38% skonsolidowanego zysku netto banków austriackich w pierwszej połowie 2021 roku). Austriacki sektor bankowy jest również jednym z trzech sektorów bankowych w UE o najbardziej wyraźnych powiązaniach finansowych z Rosją.

Sektor w Europie Środkowo-Wschodniej

Pomimo ryzyka związanego z pandemią, ogólne perspektywy dla banków w Europie Środkowo-Wschodniej na rok 2022 są pozytywne, pod warunkiem, że sytuacja geopolityczna nie ulegnie znacznemu pogorszeniu. Chociaż uzasadnione jest pewne ograniczenie rentowności banków (spowolnienie ożywienia gospodarczego, ograniczenie bodźców politycznych), tendencja do normalizacji działalności gospodarczej powinna nadal wspierać dynamikę akcji kredytowej banków i przychody z transakcji. Pozytywny wpływ na marżę odsetkowe netto w CE/SEE mają również wyższe stopy procentowe. Jednocześnie wygasające moratoria kredytowe mogą doprowadzić do niewypłacalności kredytobiorców, co spowodowałoby umiarkowaną presję na wskaźniki NPE i koszty ryzyka. Pozytywnym zjawiskiem jest to, że wskaźniki kapitalizacji banków w regionie pozostają solidne, a sytuacja płynnościowa jest komfortowa. Oczekuje się, że w perspektywie średnioterminowej cykle kredytowy i koniunkturalny będą do siebie bardziej zbliżone. Niemniej jednak oczekuje się, że wybrane kraje UE otrzymają dodatkowy bodziec do wzrostu akcji kredytowej dzięki programowi UE Next Generation (zwłaszcza Rumunia, Chorwacja i Bułgaria). Potencjalna eskalacja konfliktu Rosja/Ukraina z opisanymi powyżej konsekwencjami miałaby silny wpływ zarówno na rosyjski (bezpośrednio), jak i szerszy rynek bankowy Europy Środkowo-Wschodniej (pośrednio poprzez zmiany koniunkturalne). Istnieje zatem ryzyko pogorszenia wyników banków z Europy Środkowo-Wschodniej w 2022 r. Rosja pozostaje trzecim co do wielkości rynkiem bankowym dla banków zachodnich w Europie Środkowo-Wschodniej (po Polsce i Czechach, przed Słowacją i Rumunią).

Perspektywy RBI

Cele 2022

Oczekuje się, że w 2022 roku wynik z tytułu odsetek wzrośnie w górnym jednocyfrowym przedziale procentowym, a wynik z tytułu prowizji w średnim jednocyfrowym przedziale procentowym. Oczekuje się, że kredyty dla klientów wzrosną od 7 do 9 procent.

Spodziewamy się wzrostu kosztów administracyjnych w górnym jednocyfrowym przedziale procentowym, a także dodatkowych kosztów integracji związanych z przejęciami w Czechach (Equa bank) i Serbii (Crédit Agricole Srbija) w łącznej wysokości około 100 mln euro.

Oczekuje się, że wskaźnik kosztów do dochodów, z wyłączeniem jednorazowych kosztów integracji, wyniesie około 55%.

Oczekuje się, że w 2022 roku wskaźnik rezerw netto wyniesie około 40 punktów bazowych.

Rentowność kapitału własnego Grupy powinna być wyższa od naszego średnioterminowego celu wynoszącego 11 procent, co odzwierciedla wynik ze sprzedaży Raiffeisenbank w Bułgarii.

Do końca 2022 roku spodziewamy się, że wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1 wyniesie około 13 procent.

W celach tych nie uwzględnia się ewentualnego ryzyka geopolitycznego, zwłaszcza w Europie Wschodniej.

Cele średniookresowe

Trzymamy się celu, jakim jest wskaźnik koszty/dochody na poziomie około 55% i dążymy do jego dalszej poprawy w perspektywie średnioterminowej.

W perspektywie średnioterminowej zamierzamy osiągnąć zwrot z kapitału własnego Grupy na poziomie 11%.

Potwierdzamy nasz cel, jakim jest osiągnięcie współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie około 13%.

W oparciu o docelowy współczynnik kapitału podstawowego Tier I zamierzamy wypłacać dywidendę w wysokości od 20 do 50% wyniku Grupy.

Roczne sprawozdanie finansowe

Bilans

Aktywa		31.12.2021 w €	31.12.2020 w tys. €
1.	Środki pieniężne w kasie i salda w bankach centralnych	16.563.588.611,78	15.770.580
2.	Instrumenty dłużne sektora publicznego i podobne papiery wartościowe kwalifikujące się do refinansowania przez bank centralny	5.457.278.493,24	5.211.743
3.	Kredyty i pożyczki udzielone instytucjom kredytowym	10.933.167.186,97	11.789.129
	a) Płatne na żądanie	1.294.593.576,77	1.791.513
	b) Pozostałe należności	9.638.573.610,20	9.997.616
4.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	31.778.841.213,88	28.965.211
5.	Obligacje i inne papiery wartościowe o stałym dochodzie	3.642.531.849,88	3.491.663
	a) Od emitentów publicznych	176.758.603,94	257.112
	b) Od pozostałych emitentów	3.465.773.245,94	3.234.551
	w tym: obligacje własne	1.344.005.994,32	1.354.223
6.	Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	507.019.073,54	485.665
7.	Udziały	52.489.366,19	62.154
	w tym: w instytucjach kredytowych	16.653.238,78	27.117
8.	Udziały w spółkach stowarzyszonych	10.707.509.761,02	10.511.643
	w tym: w instytucjach kredytowych	1.895.700.291,78	1.895.574
9.	Wartości niematerialne i prawne	33.952.699,95	38.495
10.	Rzeczowe aktywa trwałe	18.148.420,14	17.746
11.	Pozostałe aktywa	3.164.540.659,22	2.964.477
12.	Rozliczenia międzyokresowe czynne	149.460.166,17	173.941
13.	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	481.166,76	168
Razem		83.009.008.668,74	79.482.613,25

Zobowiązania	31.12.2021 w €	31.12.2020 w tys. €
1. Verbindlichkeiten gegenüber Kreditinstituten	35.764.017.510,42	33.499.252
a) Täglich fällig	3.765.261.181,09	4.124.685
b) Mit vereinbarter Laufzeit oder Kündigungsfrist	31.998.756.329,33	29.374.566
2. Verbindlichkeiten gegenüber Kunden	22.461.732.353,16	21.322.851
a) Spareinlagen	0,00	0
b) Sonstige Verbindlichkeiten	22.461.732.353,16	21.322.851
aa) Täglich fällig	9.721.565.306,78	8.282.164
bb) Mit vereinbarter Laufzeit oder Kündigungsfrist	12.740.167.046,38	13.040.687
3. Verbriefte Verbindlichkeiten	7.934.167.105,12	8.049.011
a) Begebene Schuldverschreibungen	6.612.904.494,23	6.676.423
b) Andere verbrieftete Verbindlichkeiten	1.321.262.610,89	1.372.588
4. Sonstige Verbindlichkeiten	2.512.340.448,06	2.687.538
5. Rechnungsabgrenzungsposten	193.973.034,20	162.323
6. Rückstellungen	741.999.045,55	457.022
a) Rückstellung für Abfertigungen	67.038.206,94	75.611
b) Rückstellung für Pensionen	67.747.898,36	75.447
c) Steuerrückstellungen	7.508.984,67	6.409
d) Sonstige	599.703.955,58	299.554
7. Ergänzungskapital gemäß Teil 2 Titel I Kapitel 4 der Verordnung (EU) Nr. 575/2013	2.712.617.184,49	2.791.732
Zusätzliches Kernkapital gemäß Teil 2 Titel I Kapitel 3 der Verordnung (EU) Nr. 575/2013	1.654.264.436,14	1.654.264
9. Gezeichnetes Kapital	1.002.283.121,85	1.002.283
a) Grundkapital	1.003.265.844,05	1.003.266
b) Nennbetrag eigener Aktien im Eigenbestand	-982.722,20	-983
10. Kapitalrücklagen	4.431.352.336,41	4.431.352
a) Gebundene	4.334.285.937,61	4.334.286
b) Ungebundene	97.066.398,80	97.066
c) Optionsrücklage	0,00	0
11. Gewinnrücklagen	2.685.165.006,88	2.409.252
a) Gesetzliche Rücklage	5.500.000,00	5.500
b) Andere Rücklagen	2.679.665.006,88	2.403.752
12. Haftrücklage gemäß § 57 Abs. 5	535.097.489,59	535.097
13. Bilanzgewinn	379.999.596,87	480.635
Gesamt	83.009.008.668,74	79.482.613,25

Pozycje wykazane w bilansie

Aktywa	31.12.2021 w €	31.12.2020 w tys. €
1. Aktywa zagraniczne	44.337.750.723,80	36.554.447

Zobowiązania	31.12.2021 w €	31.12.2020 w tys. €
1. Zobowiązania warunkowe	7.436.705.654,11	5.902.444
Zobowiązania z tytułu gwarancji i zobowiązania z tytułu udzielenia zabezpieczenia	7.436.705.654,11	5.902.444
2. Ryzyko kredytowe	18.850.114.771,02	15.955.549
z czego: Zobowiązania z tytułu umów odkupu		
3. Zobowiązania z tytułu transakcji powierniczych	215.895.691,45	219.686
4. Kwalifikowalne fundusze własne zgodnie z częścią 2 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	11.822.036.244,20	11.487.837
z czego: Kapitał uzupełniający zgodnie z częścią 2, tytuł I, rozdział 4 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	2.042.084.388,33	1.932.672
5. Wymogi dotyczące funduszy własnych zgodnie z art. 92 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	47.358.182.719,49	42.509.464
z czego: Wymogi dotyczące funduszy własnych zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a)-c) rozporządzenia (UE) nr 575/2013		
a) w tym współczynnik kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 lit. a)	17,3%	18,7%
b) w tym współczynnik kapitału podstawowego zgodnie z art. 92 lit. b)	20,7%	22,5%
c) w tym łączny współczynnik kapitałowy zgodnie z art. 92 lit. c)	25,0%	27,0%
6. Zobowiązania zagraniczne	17.174.170.643,64	16.156.050

Rachunek zysków i strat

	2021	2020
	w €	w tys. €
1. Odsetki i podobne przychody	688.163.082,96	795.678
w tym: z papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu	41.198.590,33	73.231
2. Odsetki i podobne koszty	- 277.775.845,99	- 432.049
I. WYNIK ODSETKOWY NETTO	410.387.236,97	363.630
3. Przychody z papierów wartościowych i inwestycji	841.438.098,47	779.849
a) Przychody z akcji, innych udziałowych papierów wartościowych oraz papierów wartościowych o zmiennym dochodzie	32.322.575,78	31.633
b) Przychody z tytułu udziałów	7.684.564,25	5.638
c) Przychody z tytułu udziałów w jednostkach stowarzyszonych	801.430.958,44	742.579
4. Przychody z tytułu prowizji	476.732.979,64	367.687
5. Koszty prowizji	- 163.999.486,08	- 144.300
6. Przychody/koszty z tytułu transakcji finansowych	- 186.492.785,15	148.292
7. Pozostałe przychody operacyjne	275.287.320,61	227.882
II. ZYSK OPERACYJNY	1.653.353.364,46	1.743.039
8. Ogólne koszty administracyjne	- 793.975.973,40	- 752.442
a) Koszty osobowe	- 395.715.756,17	- 390.736
w tym: aa) Płace i wynagrodzenia	- 310.708.294,15	- 302.056
bb) Wydatki na ustawowe składki na ubezpieczenie społeczne oraz podatki i składki obowiązkowe związane z płacami	- 69.377.998,91	- 63.464
cc) Pozostałe wydatki na zabezpieczenia społeczne	- 7.224.625,30	- 6.561
dd) Wydatki na emerytury i wsparcie	- 9.865.663,45	- 10.344
ee) Przypisanie/zwolnienie rezerw na świadczenia emerytalne	8.990.870,59	- 1.954
ff) Wydatki na odpisy i wpłaty do zakładowych funduszy emerytalnych	- 7.530.044,95	- 6.358
b) Pozostałe koszty administracyjne (koszty rzeczowe)	- 398.260.217,23	- 361.706
9. Korekty wartości aktywów ujętych w pozycjach aktywów 9 i 10	- 14.040.494,44	- 12.360
10. Pozostałe koszty operacyjne	- 357.076.256,54	- 248.057
III. KOSZTY OPERACYJNE	- 1.165.092.724,38	- 1.012.859
IV. WYNIK OPERACYJNY	488.260.640,08	730.180
11./12. Przychody/koszty netto ze sprzedaży i wyceny należności i papierów wartościowych utrzymywanych jako aktywa obrotowe	- 91.289.638,47	- 94.296
13./14. Przychody/koszty netto ze sprzedaży i wyceny papierów wartościowych wycenianych jako aktywa finansowe oraz udziałów w jednostkach stowarzyszonych i udziałów kapitałowych	195.171.735,97	- 304.799
V. WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ	592.142.737,58	331.086
15. Podatki od dochodów i zysków	10.399.571,73	- 20.486
16. Pozostałe podatki niewykazane w poz. 15	- 23.065.638,27	- 57.453
17. Zysk z połączenia	0,00	19
VI. ZYSK NETTO ZA ROK	579.476.671,04	253.166
18. Zmiana stanu rezerw	- 275.912.891,61	- 104.193
w tym: alokacja do rezerwy na zobowiązania	0,00	0
VII. ZYSK ROCZNY	303.563.779,43	148.973
19. Zysk/strata z lat ubiegłych	76.435.817,44	331.662
VIII. Zysk bilansowy	379.999.596,87	480.635

Dodatek

Informacje ogólne

Raiffeisen Bank International AG (RBI AG) jest zarejestrowany w Sądzie Gospodarczym w Wiedniu pod numerem FN 122119m. Adres firmy to Am Stadtpark 9, 1030 Wiedeń. Roczne sprawozdanie finansowe jest składane w Sądzie Rejestru Handlowego zgodnie z austriackimi przepisami dotyczącymi publikacji i publikowane w dzienniku urzędowym Wiener Zeitung.

Roczne sprawozdanie finansowe na dzień 31 grudnia 2021 r. zostało przygotowane przez Zarząd zgodnie z przepisami austriackiego kodeksu handlowego (UGB) z późniejszymi zmianami, z uwzględnieniem szczególnych przepisów austriackiej ustawy bankowej (BWG) istotnych dla instytucji kredytowych, w tym rozporządzenia CRR 575/2013/UE, oraz austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych (AktG).

Zgodnie z § 221 austriackiego kodeksu handlowego (UGB) (kategorie wielkości) RBI AG jest klasyfikowany jako duża korporacja. Spółka jest również jednostką interesu publicznego zgodnie z § 43 (1a) austriackiej ustawy bankowej w związku z § 189a austriackiego kodeksu handlowego.

RBI AG jest bankiem korporacyjnym i inwestycyjnym dla firm w Austrii oraz dla dużych klientów z Europy Zachodniej. W Europie Środkowej i Wschodniej posiada udziały w jednej z największych sieci zachodnich grup bankowych. Prowadzi tu działalność poprzez sieć banków zależnych, firm leasingowych oraz licznych wyspecjalizowanych firm świadczących usługi finansowe, posiadających około 1800 placówek. W Austrii RBI posiada udziały w specjalistycznych firmach zajmujących się finansowaniem budownictwa mieszkaniowego, leasingiem, zarządzaniem aktywami, działalnością kapitałową i certyfikacyjną, działalnością funduszy emerytalnych, faktoringiem i bankowością prywatną. Około 19 milionów klientów RBI pochodzi z segmentów klientów korporacyjnych, małych i średnich przedsiębiorstw, osób prywatnych, instytucji finansowych i władz regionalnych. Ponadto działa jako instytucja centralna austriackiej Grupy Bankowej Raiffeisen (RBG) oraz, zgodnie z austriacką ustawą o bankowości, jako instytucja centralna Raiffeisen-Landesbanken.

RBI AG ma również oddziały we Frankfurcie, Londynie, Warszawie, Singapurze i Pekinie.

Ponieważ akcje Spółki są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym zgodnie z § 1 ust. 2 BörseG (rynek podstawowy Wiedeńskiej Giełdy Papierów Wartościowych), a liczne emisje Raiffeisen Bank International AG (RBI AG) są dopuszczone do obrotu na regulowanych giełdach papierów wartościowych w UE, RBI AG jest zobowiązany do sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) na podstawie § 59a BWG. Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest publikowane w Internecie pod adresem <https://www.rbinternational.com/de/investoren/berichte.html>.

Jako instytucja kredytowa zgodnie z § 1 BWG, RBI AG podlega nadzorowi regulacyjnemu Urzędu Nadzoru Rynku Finansowego, Otto-Wagner-Platz 5, A-1090 Wiedeń (www.fma.gv.at) oraz Europejskiego Banku Centralnego, Sonnemannstrasse 20 D-60314 Frankfurt nad Menem (www.bankingsupervision.europa.eu).

Wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w części 8 rozporządzenia UE nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych (rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych, CRR) są publikowane w Internecie na stronie Banku pod adresem <https://www.rbinternational.com/de/investoren/berichte.html>.

Ustawowy system gwarantowania depozytów i rekompensat dla inwestorów - Österreichische Raiffeisen-Sicherungseinrichtung eGen

Do 28 listopada 2021 roku Raiffeisen Bank International AG i jego austriackie banki zależne należały do Einlagensicherung AUSTRIA Gesellschaft m.b.H. (ESA) jako ogólnego austriackiego systemu ochrony.

Od 29 listopada 2021 r. Raiffeisen Bank International AG oraz jego austriackie banki zależne, Raiffeisen-Landeszentralen i Raiffeisen banks należą do Österreichische Raiffeisen-Sicherungseinrichtung eGen (ÖRS) jako ustawowego systemu ochrony.

Nowy instytucjonalny system ochrony Raiffeisen-IPS, w którym ÖRS pełni funkcję systemu ochrony, został uznany przez FMA w maju 2021 r. za system gwarantowania depozytów i rekompensat dla inwestorów zgodnie z ustawą o gwarantowaniu depozytów i rekompensatach dla inwestorów (ESAEG). Instytucje uczestniczące w projekcie zakończyły proces przechodzenia z ESA na ÖRS po upływie sześciomiesięcznego ustawowego okresu oczekiwania. Raiffeisen Bank International AG, jego austriackie banki zależne, Raiffeisen-Landeszentralen i banki Raiffeisen zawarły w marcu 2021 r. porozumienie w sprawie nowego systemu ochrony specyficznego dla instytucji (Raiffeisen-IPS) zgodnie z art. 113 ust. 7

CRR (rozporządzenie Unii Europejskiej w sprawie wymogów kapitałowych). W umowie tej uczestniczące instytucje zobowiązują się do wzajemnego ubezpieczania się, a w szczególności do zapewnienia sobie wzajemnie płynności i wypłacalności w razie potrzeby. Nowy Raiffeisen IPS został uznany w maju 2021 r. przez właściwe organy nadzorcze EBC i FMA za system ochrony instytucji w rozumieniu art. 113 ust. 7 CRR wraz z powiązanymi prawami i obowiązkami uczestniczących instytucji. W związku z tym m.in. roszczeniom pomiędzy członkami Raiffeisen IPS można przypisać wagę ryzyka równą zero procent. Raiffeisen IPS podlega wspólnemu monitoringowi nadzorcemu. Wymogi dotyczące adekwatności kapitałowej muszą być spełnione między innymi w ujęciu skonsolidowanym.

Nowy Raiffeisen IPS zastępuje istniejące wcześniej instytucjonalne systemy ochrony na poziomie federalnym i prowincjonalnym, które zostały rozwiązane w czerwcu 2021 roku.

ÖRS wykonuje zadania wczesnej identyfikacji ryzyka i raportowania dla Raiffeisen IPS. ÖRS zarządza również płynnymi aktywami specjalnymi Raiffeisen IPS jako powiernik.

System IPS Raiffeisen jest kontrolowany przez ogólną radę ds. ryzyka, w skład której wchodzi przedstawiciele Raiffeisen Bank International AG, centrali prowincji Raiffeisen oraz banków Raiffeisen. Zadania, które mogą być rozwiązane na poziomie krajowym, zostały przekazane przez ogólną radę ds. ryzyka krajowym radom ds. ryzyka, w skład których wchodzi przedstawiciele odpowiednich central regionalnych Raiffeisen i banków Raiffeisen w danym kraju.

Metody rachunkowości i wyceny

Zasady ogólne

Roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadami prawidłowej rachunkowości oraz zgodnie z ogólnym standardem § 222 ust. 2 austriackiego kodeksu handlowego (UGB), który wymaga przedstawienia prawdziwego i rzetelnego obrazu aktywów, finansów i zysków spółki.

Przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego przestrzegana jest zasada ciągłości bilansowej.

Przy wycenie aktywów i pasywów stosuje się zasadę wyceny indywidualnej i zakłada się kontynuację działalności przedsiębiorstwa. Uwzględnia się zasadę ostrożności, biorąc pod uwagę szczególne cechy działalności bankowej.

Jeśli chodzi o odsetki ujemne, RBI AG wybrał podejście bilansowe, zgodnie z którym odsetki ujemne od należności wykazywane są w przychodach z odsetek, a odsetki ujemne od zobowiązań - w kosztach odsetkowych.

Kwoty w walutach obcych

Aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych są przeliczane według stopy referencyjnej EBC na dzień 31 grudnia 2021 roku zgodnie z paragrafem 58 (1) austriackiej ustawy o bankowości.

Wycena według wartości godziwej - Fair Value

W przypadku produktów notowanych na giełdzie do ustalenia wartości godziwej stosuje się ceny giełdowe. Jeśli takie ceny nie są dostępne, ustala się je na podstawie kalkulacji wartości bieżącej dla pierwotnych instrumentów finansowych i transakcji terminowych oraz na podstawie odpowiednich modeli cenowych dla opcji. Kalkulacja wartości bieżącej opiera się na krzywej stóp procentowych, na którą składają się stopy rynku pieniężnego, futures i swap, i nie uwzględnia żadnych spreadów kredytowych. Zastosowano formuły opcyjne zgodne z metodami Blacka-Scholesa 1972, Blacka 1976 i Garmana-Kohlhagena, a także inne standardowe modele rynkowe do wyceny opcji strukturyzowanych.

W przypadku pozagiełdowych instrumentów pochodnych stosuje się korekty wyceny z tytułu ryzyka kontrahenta (Credit Value Adjustment - CVA) oraz korekty z tytułu własnego ryzyka kredytowego (Debit Value Adjustment - DVA). Korekta wyceny CVA polega na obliczeniu przyszłych oczekiwanych dodatnich ekspozycji z jednej strony oraz prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przez kontrahenta z drugiej. Korekta wyceny DVA zależy od oczekiwanej ujemnej ekspozycji i jakości kredytowej banku RBI.

Aby określić oczekiwaną dodatnią kwotę ekspozycji, przeprowadza się symulację dużej liczby scenariuszy dla przyszłych punktów w czasie, uwzględniając wszystkie dostępne czynniki ryzyka (np. krzywe walutowe i krzywe stóp procentowych). Biorąc pod uwagę te scenariusze, pozagiełdowe instrumenty pochodne są wyceniane do wartości rynkowej w odpowiednich przyszłych punktach czasowych i agregowane na poziomie kontrahenta, aby ostatecznie określić dodatnią kwotę ryzyka dla wszystkich punktów czasowych.

Jako kolejny element korekty wyceny CVA, dla każdego kontrahenta należy określić prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania. Jeśli dostępne są bezpośrednie notowania CDS (credit default swap - CDS), RBI AG uzyskuje rynkowe prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania oraz domyślnie stratę z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD) dla danego kontrahenta. Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania przez kontrahentów, którzy nie są aktywnie

notowani na rynku, jest określone przez odwzorowanie wewnętrznego ratingu kontrahenta na krzywą CDS dla danego sektora i ratingu.

Korekta wyceny DVA jest określana na podstawie oczekiwanej ujemnej kwoty ryzyka oraz jakości kredytowej RBI AG i stanowi korektę wartości w stosunku do własnego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania. Pod względem metodologicznym obliczenia są analogiczne do CVA, przy czym zamiast oczekiwanej dodatniej wartości rynkowej stosuje się oczekiwaną ujemną wartość rynkową. Ujemne kwoty ryzyka ustala się na podstawie symulowanych przyszłych zagregowanych wartości rynkowych kontrahenta, a nie dodatnich kwot ryzyka, które stanowią oczekiwane zadłużenie wobec kontrahenta w odpowiednich przyszłych punktach czasowych.

Do określenia własnego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania wykorzystuje się również implikowane wartości rynkowe. Jeżeli dostępne są bezpośrednie notowania CDS, wykorzystuje się je. Jeśli nie są dostępne kwotowania CDS, własne prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest określone poprzez przypisanie własnego ratingu do krzywej CDS dla danego sektora i ratingu.

Produkty gwarantowane kapitałowo w portfelu handlowym (dotyczy funduszy gwarancyjnych i przyszłych rezerw) są prezentowane jako sprzedane opcje put na dany fundusz, który ma być objęty gwarancją. Wycena opiera się na symulacji Monte Carlo i jest zgodna z ramami prawnymi określonymi w § 57 austriackiej ustawy o bankowości (BWG).

Instrumenty finansowe w księdze bankowej

Papiery wartościowe trwale związane z działalnością gospodarczą (portfel inwestycyjny) wycenia się jak aktywa trwałe. Różnica między kosztem nabycia a kwotą spłaty jest odpisywana lub pobierana pro rata temporis przez pozostały okres.

Papiery wartościowe utrzymywane jako aktywa obrotowe są wyceniane zgodnie z zasadą "niższej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia albo ceny rynkowej", z odpisami aktualizującymi do wysokości zamortyzowanego kosztu.

Instrumenty pochodne na stopy procentowe (swapy procentowe, opcje na stopy procentowe i kontrakty terminowe na stopy procentowe) oraz na kursy walutowe (swapy walutowo-procentowe i kontrakty terminowe na kursy walut) ujmują się z zastosowaniem metody naliczania odsetek, zgodnie z którą kwoty odsetek ujmują się na zasadzie memoriałowej.

W przypadku wyznaczenia instrumentów pochodnych w zakresie efektywnych mikrozwiązań zabezpieczających dokonuje się wyceny kompensacyjnej transakcji bazowej i zabezpieczającego instrumentu pochodnego.

RBI AG wykorzystuje swapy procentowe do zabezpieczania ryzyka stopy procentowej z aktywów bilansowych (obligacje i pożyczki) oraz zobowiązań (emisje własne, pożyczki wekslowe i transakcje powiernicze) poprzez minimalizację ryzyka stopy procentowej w drodze zamiany stałych na zmienne przepływy pieniężne. Ryzyko walutowe jest zabezpieczane za pomocą różnych swapów walutowych.

Te instrumenty pochodne są zarządzane jako jednostka wyceniana, więc ich wartość godziwa nie jest ujmowana w sprawozdaniu finansowym, ponieważ transakcjom bazowym odpowiadają kompensujące się przepływy pieniężne ujmowane w rachunku zysków i strat.

Stosunki zabezpieczające są dokumentowane na podstawie mikrozabezpieczenia wartości godziwej zgodnie z AFRAC 15 "Instrumenty pochodne i zabezpieczające" oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami. Powiązanie zabezpieczające jest testowane pod kątem efektywności w momencie wyznaczenia za pomocą prospektywnego testu efektywności wykorzystującego przesunięcia krzywej dochodowości o 100 punktów bazowych.

Retrospektywny pomiar efektywności jest przeprowadzany co miesiąc na podstawie analizy regresji. W tym celu określa się niezbędne parametry obliczeniowe na podstawie populacji 20 punktów danych, które są wykorzystywane do retrospektywnego badania skuteczności. Zabezpieczenie uznaje się za skuteczne, jeśli zmiany wartości rynkowej transakcji bazowej i zabezpieczającej mieszczą się w przedziale 80-125%.

W księdze bankowej wykazywane są również instrumenty pochodne, które nie spełniają kryteriów księgi handlowej i nie są częścią mikrozabezpieczenia. Nie chodzi tu o krótkoterminowy wzrost cen, ale raczej o osiągnięcie dochodu i zarządzanie ryzykiem stopy procentowej poprzez pozycjonowanie zgodne ze średnio- i długoterminową opinią rynkową. Instrumenty pochodne są zarządzane w ramach określonych portfeli, aby zapewnić udokumentowany przydział do jednostek funkcjonalnych. W ramach tych jednostek funkcjonalnych przeprowadza się wycenę imparytatywności metodą netto. Saldo ujemne na jednostkę funkcjonalną jest uwzględniane w ramach rezerwy na grożące straty, natomiast saldo dodatnie nie jest brane pod uwagę.

Instrumenty pochodne księgi bankowej, które nie są zgrupowane w jednostkach funkcjonalnych, wycenia się w sposób nieprzejrzysty. W przypadku ujemnych wartości rynkowych tworzona jest rezerwa na grożące straty. Jest to wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji 11/12 "Przychody/koszty netto ze sprzedaży i wyceny należności i papierów wartościowych utrzymywanych jako aktywa obrotowe". W przypadku kredytowych instrumentów pochodnych (swapy ryzyka kredytowego) otrzymane opłaty lub zapłacone marże (w tym rozliczenia międzyokresowe) są wykazywane w

wyniku z tytułu prowizji netto. Wycena dokonywana jest w sposób bezstronny, zgodnie z zasadą ostrożności. Na ujemne wartości rynkowe tworzona jest rezerwa na grożące straty.

Instrumenty finansowe w portfelu handlowym

Papiery wartościowe w portfelu handlowym są wyceniane według wartości rynkowej. Podobnie wszystkie transakcje na instrumentach pochodnych w portfelu handlowym są ujmowane według wartości godziwej.

Kredyty i pożyczki

Należności są zasadniczo wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej zgodnie z postanowieniami "Wspólnego stanowiska AFRAC i FMA - kwestie dotyczące późniejszej wyceny dla instytucji kredytowych". Punktem wyjścia do wyceny kredytów jest koszt ich nabycia. W przypadku pierwotnie nabytego składnika aktywów finansowych koszty nabycia odpowiadają zasadniczo kwocie wypłaty z uwzględnieniem wszelkich pomocniczych kosztów nabycia; transakcja nabycia zasadniczo nie jest ujmowana w rachunku zysków i strat. W przypadku nabytych należności koszty nabycia wycenia się według ceny zakupu. Zgodnie z § 56 ust. 2 i 3 BWG, premie i dyskonta wynikające z emisji, jak również różnice wynikające z nabycia na rynku wtórnym, mogą być natychmiast ujmowane w rachunku zysków i strat lub rozdzielane zgodnie z harmonogramem. Różnica między kosztami nabycia a kwotą spłaty jest - jeśli ma charakter odsetkowy - odraczana i wykazywana w wyniku odsetkowym netto. Na każdy dzień bilansowy przeprowadza się przegląd w celu stwierdzenia, czy istnieją jakiegokolwiek rozpoznawalne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Utrata wartości jest w każdym przypadku uwzględniana w rezerwach na straty kredytowe w formie indywidualnych korekt wartości lub korekt wartości portfela. Jeżeli utrata wartości już nie występuje, to jest ona odwracana do maksymalnej wysokości kosztu nabycia, z uwzględnieniem odwracania różnicy (premii/dyskonta).

Rezerwa na odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości

Model rezerw na ryzyko kredytowe zgodny z MSSF 9 jest również stosowany w prawie spółek do ustalania rezerw na ryzyko kredytowe. Oczekiwane straty z tytułu ryzyka kredytowego, ryzyka związanego ze zobowiązaniami kredytowymi oraz pozabilansowego ryzyka kredytowego wynikającego z gwarancji finansowych i akredytyw ujmują się jako utratę wartości i ustala według zmiany ryzyka kredytowego od momentu dodania do bilansu. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek pomniejszają wartość bilansową w bilansie według zamortyzowanego kosztu. Tworzone są odpowiednie rezerwy na odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości zobowiązań kredytowych, gwarancji finansowych i akredytyw.

Kwota rezerwy na ryzyko jest zatem obliczana zgodnie z metodą ogólną na dwa sposoby, a mianowicie

- zgodnie z oczekiwaną 12-miesięczną stratą (12-miesięczna ECL) lub
- według całkowitej straty w całym okresie użytkowania (Lifetime ECL)

W zależności od zmiany ryzyka kredytowego między datą początkowego ujęcia a bieżącym ryzykiem kredytowym na dzień wyceny, instrumenty finansowe dzieli się na 3 poziomy utraty wartości:

- Poziom 1 obejmuje wszystkie nowo dodane instrumenty finansowe, jak również te, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia oraz instrumenty finansowe o niskim ryzyku kredytowym (wyłączenie niskiego ryzyka kredytowego). Utrata wartości na poziomie 1 jest dodawana do odpisów aktualizujących wartość portfela w tabeli odpisów aktualizujących (strata 12-miesięczna).
- Poziom 2 obejmuje instrumenty finansowe, dla których ryzyko kredytowe znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, ale dla których nie nastąpiło jeszcze niewykonanie zobowiązania. W przypadku tych należności utrata wartości jest określana na podstawie całkowitej straty w całym okresie eksploatacji i wykazywana jako utrata wartości portfela.
- Poziom 3 obejmuje instrumenty finansowe, dla których istnieją już obiektywne dowody utraty wartości i znacznego wzrostu ryzyka niewykonania zobowiązań. Znaczący wzrost ryzyka niewykonania zobowiązania występuje, jeśli spełnione są kryteria niewykonania zobowiązania przez dłużnika zgodnie z art. 178 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, a należność zostaje wówczas przypisana do portfela zagrożonego. Utrata wartości na poziomie 3 jest ujmowana jako indywidualna korekta wartości.

Korekty wartości portfela

Utrata wartości portfela zgodnie z MSSF 9 jest przeprowadzana przy zastosowaniu dwuetapowej procedury. Jeżeli ryzyko niewykonania zobowiązania kredytowego dla aktywów obrotowych nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, utratę wartości dla każdego składnika aktywów wycenia się według wartości bieżącej 12-miesięcznej oczekiwanej

straty na dzień sprawozdawczy. Oczekiwana 12-miesięczna strata to kwota określona jako oczekiwana strata kredytowa w wyniku wystąpienia przypadków niewykonania zobowiązania w ciągu kolejnych 12 miesięcy po dniu sprawozdawczym.

W przypadku aktywów, dla których ryzyko kredytowe znacznie wzrosło po dacie początkowego ujęcia, ale dla których nie wystąpiło niewykonanie zobowiązania i które na dzień sprawozdawczy nie zostały zaklasyfikowane do transakcji o niskim ryzyku kredytowym, oczekiwaną stratę kredytową oblicza się na przestrzeni całego pozostałego okresu użytkowania składnika aktywów. Oczekiwana strata jest określana dla obu poziomów na podstawie pojedynczych transakcji przy użyciu parametrów ryzyka statystycznego zaczerpniętych z bazylejskiej metody IRB i dostosowanych do wymogów MSSF 9. Kluczowe parametry wejściowe do obliczania oczekiwanych strat kredytowych w RBI są następujące:

- PD: Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania w RBI AG to prawdopodobieństwo, że kredytobiorca nie będzie w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań płatniczych w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy lub w ciągu całego pozostałego okresu.
- Ekspozycja w momencie niewykonania zobowiązania (EAD): Ekspozycja w momencie niewykonania zobowiązania to kwota należna RBI AG w momencie niewykonania zobowiązania w ciągu następnych dwunastu miesięcy lub w ciągu całego okresu.
- Strata z tytułu niewywiązania się z zobowiązań (LGD): Strata z tytułu niewywiązania się z zobowiązań odpowiada oczekiwaniom RBI AG co do wysokości straty w przypadku niewywiązania się z zobowiązań dotyczących należności.

Przy szacowaniu parametrów ryzyka, oprócz historycznych informacji o niewykonaniu zobowiązania, bierze się pod uwagę bieżące otoczenie gospodarcze (orientacja w czasie) oraz informacje dotyczące przyszłości. W szczególności, prognozy makroekonomiczne Banku są regularnie weryfikowane pod kątem ich wpływu na wysokość oczekiwanych strat kredytowych i uwzględniane w ich kalkulacji. W tym celu wykorzystywany jest scenariusz bazowy, który opiera się na aktualnych prognozach Raiffeisen Research dotyczących kluczowych parametrów makroekonomicznych i jest uzupełniany o inne parametry makroekonomiczne istotne dla modelu.

Jeżeli istniejące parametry wejściowe, założenia i modelowanie nie obejmują wszystkich istotnych czynników ryzyka, dokonuje się późniejszych korekt modelu w celu oszacowania oczekiwanych strat kredytowych. Może to mieć miejsce w przypadku wystąpienia przejściowych okoliczności, ograniczeń czasowych w zakresie odpowiedniego uwzględnienia nowych informacji oraz w przypadku, gdy poszczególne kredyty w ramach portfela kredytowego rozwijają się inaczej niż pierwotnie zakładano i dokonywana jest realokacja. Przykłady obejmują wystąpienie nowych zdarzeń makroekonomicznych, mikroekonomicznych lub politycznych wraz z oczekiwanymi zmianami parametrów i modeli lub danymi, które nie są odzwierciedlone w bieżących parametrach, migracjach ratingów wewnętrznych lub informacjach dotyczących przyszłości. Ogólnie rzecz biorąc, kolejne korekty modelu są w RBI AG jedynie rozwiązaniem tymczasowym. Aby uniknąć potencjalnych zakłóceń wynikających z uzupełnień modelu (korekty po wprowadzeniu modelu), są one tymczasowe i nie trwają dłużej niż rok do dwóch lat. Wszystkie istotne korekty są zatwierdzane przez Komitet Ryzyka Grupy (GRC). Z księgowego punktu widzenia wszystkie uzupełnienia modelu (korekty po wprowadzeniu modelu) są oparte na ocenie zbiorczej, ale niekoniecznie prowadzą do przesunięcia oczekiwanych strat kredytowych w ramach poszczególnych etapów.

Indywidualne korekty wartości

W przypadku znacznego wzrostu ryzyka niewykonania zobowiązania lub niewykonania zobowiązania, w ramach indywidualnej korekty wartości tworzone są rezerwy na kwotę oczekiwanego niewykonania zobowiązania. Indywidualną korektę wartości przeprowadza się dla składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, jeżeli:

- istnieje obiektywny dowód utraty wartości wynikający ze zdarzenia powodującego stratę, które wystąpiło po początkowym ujęciu składnika aktywów i do dnia bilansowego ("zdarzenie powodujące stratę");
- zdarzenie powodujące stratę miało wpływ na szacowane przyszłe przepływy pieniężne z danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych; oraz
- można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty

Obiektywne dowody utraty wartości mogą istnieć w przypadku wystąpienia znaczących trudności finansowych po stronie kontrahenta, naruszenia umowy (np. niewywiązania się z umowy lub opóźnienia w spłacie odsetek lub kwoty głównej) lub gdy jest bardziej prawdopodobne niż to możliwe, że wobec kredytobiorcy zostanie wszczęte postępowanie upadłościowe lub inne postępowanie reorganizacyjne.

Należności, w przypadku których istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości, są poddawane testowi na utratę wartości. W tym celu prawdopodobną kwotę niewykonania zobowiązania ustala się jako różnicę między oczekiwanymi kwotami odzyskanymi z tytułu spłaty kapitału, odsetek i wpływów z zabezpieczeń a wartością bilansową brutto należności. Oczekiwane kwoty spłat są dyskontowane według prawdopodobieństwa ich wystąpienia, a scenariusze ważone efektywną stopą procentową. Należność jest wykazywana w bilansie po pomniejszeniu o łączną stratę z tytułu upływu terminu zapadalności. Uzyskana w ten sposób wartość księgowa netto służy jako podstawa do ustalenia przyszłych przychodów z tytułu odsetek.

Dla kredytów detalicznych w polskim oddziale tworzy się zryczałtowaną rezerwę celową na podstawie statystycznie wyliczonego najlepszego szacunku oczekiwanej straty, skorygowanego o koszty pośrednie.

Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych

Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych wycenia się według ceny nabycia, chyba że trwałe straty lub zmniejszenie kapitału własnego wymagają odpisania ich do wartości godziwej. Odpisy aktualizujące do maksymalnej wysokości kosztów nabycia są dokonywane, jeżeli ustały przyczyny trwałej utraty wartości.

Udziały i spółki stowarzyszone wycenia się na koniec każdego roku obrotowego, sprawdzając, czy nie nastąpiła utrata ich wartości. W ramach tego przeglądu ustalana jest wartość godziwa.

Wartość godziwa jest ustalana na podstawie modelu dyskonta dywidend. Model dyskonta dywidendy uwzględnia również w odpowiedni sposób specyfikę działalności bankowej, w tym regulacyjne wymogi kapitałowe. Wartość bieżąca oczekiwanych przyszłych dywidend, które mogą zostać wypłacone udziałowcom po spełnieniu odpowiednich regulacyjnych wymogów kapitałowych, stanowi wartość odzyskiwalną.

Kalkulacja wartości odzyskiwalnej opiera się na pięcioletnim okresie szczegółowego planowania. Trwała przyszłość (faza stabilizacji) opiera się na założeniu nieokreślonej kontynuacji (perpetuity), przy czym w większości przypadków dla zysków istotnych dla wyceny przyjmuje się właściwe dla danego kraju nominalne stopy wzrostu, które są oparte na oczekiwanej trwałej stopie inflacji. W przypadku firm, które są znacznie przekapitalizowane, określa się pięcioletni etap przejściowy, nie przedłużając jednak etapu planowania szczegółowego. W tym okresie możliwe jest dokonywanie pełnych wypłat z tytułu tych inwestycji bez naruszania przepisów dotyczących funduszy własnych. W fazie stabilizacji zatrzymanie zysków związane ze wzrostem jest obowiązkowe w celu spełnienia wymogów adekwatności kapitałowej. Z drugiej strony, jeśli w fazie stabilizacji zakłada się zerowy wzrost, nie ma potrzeby zatrzymywania zarobków.

W fazie stabilizacji model zakłada znormalizowaną, zrównoważoną ekonomicznie sytuację w zakresie zysków, przy czym stopa zwrotu z kapitału własnego i koszt kapitału własnego opierają się na przybliżeniu (założenie konwergencji).

Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne oraz rzeczowe aktywa trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o planowaną amortyzację. Planowe odpisy amortyzacyjne są dokonywane metodą liniową (pro rata temporis). W przypadku trwałego obniżenia wartości poniżej wartości księgowej dokonuje się nieplanowanego odpisu aktualizującego.

Planowe odpisy amortyzacyjne opierają się na następujących okresach użytkowania:

Okres użytkowania	Lata	Okres użytkowania	Lata
Budynki	50	Oprogramowanie	4 do 10
Sprzęt biurowy	3 do 5	Sprzęt	3
Sprzęt komputerowy	5 do 10	Sprzęt eksploatacyjny	5 do 10
Pojazdy	5	Prawa najmu	10

Aktywa o niskiej wartości są w pełni amortyzowane w roku ich nabycia.

Koszty emisji

Opłaty z tytułu subemisji i zarządzania, premie i dyskonta od wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych są alokowane w okresie użytkowania instrumentu dłużnego przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Pozostałe koszty emisji są niezwłocznie ujmowane w kosztach.

Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i odpraw

Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i odpraw obliczane są zgodnie z MSR 19 - Świadczenia pracownicze - z zastosowaniem metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Do celów aktuarialnego wyliczenia zobowiązań emerytalnych stosuje się stopę procentową w wysokości 0,99 procent (31.12.2020: 0,8 procent) rocznie oraz wzrost wynagrodzeń związany z emeryturami w wysokości 3,7 procent (31.12.2020: 3,7 procent) dla aktywnych pracowników, zgodnie z zaleceniami firmy Mercer dotyczącymi stóp procentowych. Parametry dla emerytów oparte są na stopie procentowej kapitalizacji wynoszącej 0,99 procent (31.12.2020: 0,8 procent) p.a. i oczekiwanym wzroście emerytury o 2,1 procent (31.12.2020: 2,0 procent), w przypadku zobowiązań emerytalnych z istniejących polis reasekuracyjnych o 0,5 procent (31.12.2020: 0,5 procent) p.a. Obliczenia opierają się na szacunkowym wieku emerytalnym wynoszącym 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, z uwzględnieniem ustawowych przepisów przejściowych i szczególnych cech poszczególnych umów.

Nowe podstawy obliczeniowe AVÖ 2018-P dla ubezpieczenia emerytalnego w formie dla pracowników najemnych są stosowane jako podstawy obliczeniowe dla rezerw emerytalnych. Wynikająca z tego kwota alokacji została natychmiast ujęta jako koszt.

Do obliczeń aktuarialnych odpraw i premii jubileuszowych zastosowano stopę procentową w wysokości 1,04% (31.12.2020: 0,9%) rocznie, dla premii urodzinowych - 1,12% (31.12.2020: 0,97%), a średni wzrost wynagrodzenia wyniósł 3,7% (31.12.2020: 3,7%) rocznie.

Inne postanowienia

Pozostałe rezerwy tworzone są w wysokości kwoty rozliczenia. Uwzględniają one wszystkie możliwe do zidentyfikowania rodzaje ryzyka oraz zobowiązania, których kwota nie została jeszcze ustalona. Rezerwy długoterminowe w Austrii nie są obecnie dyskontowane ze względu na niski poziom stóp procentowych. Długoterminowe rezerwy na koszty postępowania sądowego z tytułu pozwów wniesionych w związku z kredytami walutowymi w Polsce zostały zdyskontowane przy zastosowaniu odpowiedniej stopy procentowej.

Inne przepisy obejmują przepisy dotyczące premii dla określonych pracowników (zgodnie z CP 42, 46 Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego). RBI AG wypełnia zobowiązanie zgodnie z załącznikiem do § 39b BWG w następujący sposób: 60 procent premii rocznej jest wypłacane w gotówce (płatność z góry), a 50 procent w formie programu akcji fantomowych z rocznym opóźnieniem (okres zatrzymania). 40 procent premii rocznej jest odraczane na okres do pięciu lat (odroczenie), a także wypłacane po 50 procent w gotówce i w ramach programu akcji fantomowych. Akcje fantomowe są przeliczane po średniej cenie z poprzedniego roku obrotowego w momencie ich przyznania i wypłaty.

Zobowiązania

Są one ujmowane według wartości nominalnej lub kwoty spłaty, w zależności od tego, która z nich jest wyższa. Różnica między kwotą emisji a kwotą wykupu jest dzielona zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Obligacje zerokuponowe wykazuje się według wartości nominalnej powiększonej o odsetki naliczone proporcjonalnie do dnia bilansowego.

Informacje ujawniane w bilansie

Aktywa

Należności

Prezentacja terminów zapadalności

Kredyty i pożyczki udzielone bankom, kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz pozostałe aktywa zostały podzielone według pozostałego okresu zapadalności w następujący sposób:

w tys. €	31.12.2021	31.12.2020
Kredyty i pożyczki udzielone instytucjom kredytowym	10.933.167,2	11.789.129,0
Płatne na żądanie	1.294.593,6	1.791.513,5
Do 3 miesięcy	6.711.282,9	6.474.332,8
Od 3 miesięcy do 1 roku	772.397,9	660.607,5
Od 1 roku do 5 lat	733.595,5	1.452.908,2
Ponad 5 lat	1.421.297,4	1.409.767,0
Należności od klientów	31.778.841,2	28.965.210,9
Codziennie	595.191,4	597.712,7
Do 3 miesięcy	6.041.884,7	5.259.759,3
Od 3 miesięcy do 1 roku	6.047.387,9	4.202.757,0
Od 1 roku do 5 lat	12.953.008,2	13.427.307,7
Ponad 5 lat	6.141.368,9	5.477.674,2
Pozostałe aktywa	3.164.540,7	2.964.476,7
Do 3 miesięcy	2.520.844,6	2.649.970,5
Od 3 miesięcy do 1 roku	300.000,0	0,0
Od 1 roku do 5 lat	0,0	0,0
Ponad 5 lat	343.696,1	314.506,2

Dalsze szczegóły dotyczące podziału należności według regionów można znaleźć w części sprawozdania z działalności poświęconej ryzyku.

Pochodne instrumenty finansowe

Powiązania zabezpieczające

Na dzień 31 grudnia 2021 r. obowiązują powiązania zabezpieczające z okresami zabezpieczającymi do 2042 r.

Pochodne instrumenty finansowe służące do zabezpieczania ryzyka stopy procentowej i ryzyka kredytowego są stosowane w odniesieniu do transakcji bazowych po stronie aktywów i zobowiązań. Na dzień bilansowy po stronie aktywów zabezpieczone jest ryzyko związane z obligacjami i kredytami, a po stronie pasywów - ryzyko związane z emisjami własnymi, obligacjami imiennymi, kredytami wekslowymi i depozytami.

Czyste wartości bieżące transakcji zabezpieczających (bez uwzględnienia naliczonych odsetek) dla zabezpieczonych powiązań zabezpieczających wynoszą 59 421 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 264 845 tys. EUR), z czego 108 534 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 278 413 tys. EUR) przypada na dodatnie wartości rynkowe, a 49 113 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 13 568 tys. EUR) na ujemne wartości rynkowe.

W minionym roku obrotowym 2021 nie wystąpiły istotne płatności z tytułu rozliczenia instrumentów pochodnych w relacjach zabezpieczających (31.12.2020: 0 tys. EUR), nie wystąpiły też istotne straty z tytułu zabezpieczających instrumentów pochodnych nieujęte w bilansie (31.12.2020: 0 tys. EUR).

W ramach reformy IBOR w minionym roku obrotowym dokonano wypłat rekompensat w wysokości 55 tys. EUR (31.12.2020: 39 tys. EUR), które zostały natychmiast ujęte w rachunku zysków i strat zgodnie z oświadczeniem AFRAC nr 15 dotyczącym instrumentów pochodnych i zabezpieczających (UGB) RZ 77 i nast.

Instrumenty pochodne na stopę procentową

Swapy procentowe nadają się do tworzenia jednostek wyceny zgodnie z okólnikiem FMA "Kwestie księgowe związane z instrumentami pochodnymi na stopę procentową oraz korekty wyceny instrumentów pochodnych" na podstawie paragrafu 57 austriackiej Ustawy o bankowości. W przypadku instrumentów pochodnych wycenianych w ramach jednostek funkcjonalnych rezerwa na grożące straty wynosi 29 969 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 38 941 tys. EUR). W roku obrotowym 2021 alokacje w wysokości 15 364 tys. EUR (31.12.2020: 24 071 tys. EUR) i odwrócenia w wysokości 24 336 tys. EUR (31.12.2020: 12 050 tys. EUR) wynikały ze zmiany wartości godziwych jednostek funkcjonalnych zabezpieczających instrumentów pochodnych.

Kredytowe instrumenty pochodne

Kredytowe instrumenty pochodne (swapy ryzyka kredytowego) wymagają indywidualnej wyceny zgodnie z okólnikiem FMA "Kwestie księgowe związane z instrumentami pochodnymi na stopę procentową oraz korekty wyceny instrumentów pochodnych" zgodnie z § 57 austriackiej ustawy o bankowości. W przypadku instrumentów pochodnych, którymi nie zarządza się w ramach jednostek funkcjonalnych, rezerwa na umowy rodzące obciążenia wynosiła na dzień sprawozdawczy 879 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 5 121 tys. EUR). W roku obrotowym 2021 alokacje w wysokości 308 tys. EUR (31.12.2020: 1 413 tys. EUR) i odwrócenia w wysokości 4 550 tys. EUR (31.12.2020: 0 tys. EUR) wynikały ze zmiany wartości rynkowych tych instrumentów pochodnych.

Zarządzanie portfelem jednostek funkcjonalnych zostało podsumowane zgodnie ze stosowaną strategią zarządzania ryzykiem stopy procentowej dla walut wchodzących w jego skład i daje następujący obraz dodatnich i ujemnych wartości godziwych:

w tys. €	31.12.2021		31.12.2020		Efekt przeszacowania 31.12.2021
	Wartości dodatnie	Wartości ujemne	Wartości dodatnie	Wartości ujemne	
AUD	0	-2	0	0	-2
CHF	1	0	6	0	-5
CZK	839	-2.413	1.054	-3.747	1.119
EUR	57.275	-27.088	64.626	-33.866	-573
GBP	18	-15	9	4	-10
HUF	3.343	0	121	-238	3.460
NOK	1	0	1	0	0
PLN	0	-206	0	0	-206
RON	114	0	109	0	5
RUB	0	-20	63	0	-83
USD	1.656	-225	289	-1.090	2.232
Razem	63.247	-29.967	66.278	-38.937	5.939

Najistotniejszymi czynnikami wpływającymi na wynik wyceny były zmiana poziomu rynkowych stóp procentowych w EUR, zwiększenie wolumenu nettingu oraz rozwój działalności w USD.

W przypadku zabezpieczających instrumentów pochodnych, którymi nie można zarządzać w ramach jednostek funkcjonalnych, waluty zawarte w tych instrumentach zostały podsumowane w poniższej tabeli. Wynika z tego, że dodatnie i ujemne wartości godziwe na dzień sprawozdawczy przedstawiają się następująco:

w tys. €	31.12.2021		31.12.2020		Efekt przeszacowania 31.12.2021
	Wartości dodatnie	Wartości ujemne	Wartości dodatnie	Wartości ujemne	
EUR	1.472	-879	944	-5.121	4.770
Razem	1.472	-879	944	-5.121	4.770

W minionym roku obrotowym 2021 nie wystąpiły istotne płatności z tytułu rozliczenia instrumentów pochodnych w relacjach zabezpieczających (31.12.2020: 0 tys. EUR), nie wystąpiły też istotne straty z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających, które nie zostały ujęte w bilansie (31.12.2020: 0 tys. EUR).

Zestawienie nierozliczonych jeszcze transakcji terminowych za rok obrotowy i rok poprzedni przedstawiają poniższe tabele:

31.12.2021	Kwoty nominalne według rezydualnych terminów zapadalności				w tym z księgi handlowej	Wartość rynkowa	
w tys. €	Do 1 roku	1-5 lat	Ponad 5 lat	Suma		pozytywna	negatywna
Razem	93.961.965	110.601.423	75.947.643	280.511.032	203.287.708	1.992.828	1.859.205
a) Kontrakty na stopę procentową	42.337.696	98.726.567	72.920.639	213.984.902	140.727.499	1.338.285	1.259.708
Produkty OTC							
Transakcje swap na stopę procentową	32.854.445	88.974.552	67.542.271	189.371.269	122.153.355	1.205.504	1.144.027
Swapy na zmienną/zmienną stopę procentową				0			
Transakcje terminowe na stopę procentową (FRA)	8.244.821	985.027	0	9.229.848	8.043.467	13.220	9.101
Opcje na stopę procentową - zakup	742.680	4.118.714	1.958.983	6.820.377	5.217.269	115.408	0
Opcje na stopę procentową - sprzedaż	376.261	4.090.545	2.991.024	7.457.830	4.207.830	0	61.410
Inne porównywalne umowy na stopę procentową	62.388	500.026	360.939	923.353	923.353	815	45.161
Produkty giełdowe				0			
Kontrakty terminowe na stopę procentową (FRA)	0	16.496	8.656	25.152	25.152	0	9
Opcje na stopę procentową	57.100	41.207	58.766	157.073	157.073	3.338	0
b) Kontrakty na kursy walutowe	51.550.769	10.025.006	2.450.615	64.026.391	60.612.085	632.074	571.391
Produkty OTC							
Swapy walutowe i procentowe	2.846.379	5.500.864	2.450.615	10.797.858	8.499.368	241.634	154.230
Walutowe kontrakty terminowe forward	46.612.455	4.446.856	0	51.059.310	49.965.709	381.049	405.125
Opcje walutowe - zakup	1.009.100	26.111	0	1.035.211	1.012.996	9.391	0
Opcje walutowe - sprzedaż	1.082.836	51.176	0	1.134.012	1.134.012	0	12.036
Inne porównywalne kontrakty walutowe				0			
Produkty giełdowe							
Kontrakty walutowe typu forward (futures)				0			
Opcje walutowe				0			
c) Transakcje związane z papierami wartościowymi	0	69.146	6.374	75.520	7.920	812	807
Produkty OTC							
Transakcje terminowe związane z cenami papierów wartościowych				0			
Opcje na akcje/indeksy - zakup	34.923	68.373	3.187	71.560	3.960	812	0
Opcje na akcje/indeksy - sprzedaż	12.523	773	3.187	3.960	3.960	0	807
Inne transakcje związane z papierami wartościowymi i indeksami							
Produkty giełdowe							
Kontrakty futures na akcje/indeksy (futures)	0	0	0	0	0	0	0
Opcje na akcje/indeksy	0	0	0	0	0	0	0
d) Kontrakty towarowe	0	0	0	0	0	0	0
Produkty OTC							
Towarowe kontrakty terminowe	0	0	0	0	0	0	0
Produkty giełdowe							
Towarowe kontrakty terminowe (futures)	0	0	0	0	0	0	0
e) Kontrakty na kredytowe instrumenty pochodne	73.500	1.780.704	570.014	2.424.218	1.940.204	21.657	27.299
Produkty OTC							
Swapy ryzyka kredytowego	73.500	1.780.704	570.014	2.424.218	1.940.204	21.657	27.299

31.12.2020	Kwoty nominalne według rezydualnych terminów zapadalności				w tym z księgi handlowej	Wartość rynkowa	
w tys. €	Do 1 roku	1-5 lat	Ponad 5 lat	Suma		pozytywna	negatywna
Razem	73.837.525	98.289.893	61.736.208	233.863.626	167.593.114	2.634.857	2.269.907
a) Kontrakty na stopę procentową	32.015.017	89.590.767	59.744.885	181.350.669	120.715.182	1.960.350	1.610.916
Produkty OTC							
Transakcje swap na stopę procentową	28.722.628	81.410.395	56.121.637	166.254.660	108.063.154	1.815.289	1.446.707
Swapy na zmienną/zmienną stopę procentową				0			
Transakcje terminowe na stopę procentową (FRA)	854.774	0	0	854.774	854.773	0	190
Opcje na stopę procentową - zakup	1.197.719	3.849.961	1.685.038	6.732.718	5.888.737	144.988	0
Opcje na stopę procentową - sprzedaż	810.612	3.812.682	1.637.336	6.260.630	4.660.630	0	84.378
Inne porównywalne umowy na stopę procentową	383.115	471.305	278.465	1.132.885	1.132.885	73	79.633
Produkty giełdowe							
Kontrakty terminowe na stopę procentową (FRA)	3.669	16.685	8.716	29.070	29.070	0	8
Opcje na stopę procentową	42.500	29.739	13.693	85.932	85.933	0	0
b) Kontrakty na kursy walutowe	41.745.062	7.817.386	1.662.123	51.224.571	46.059.546	662.876	639.295
Produkty OTC							
Swapy walutowe i procentowe	5.023.746	5.700.773	1.662.123	12.386.642	8.792.444	231.557	205.280
Walutowe kontrakty terminowe forward	35.743.961	2.057.593	0	37.801.554	36.245.727	425.906	428.083
Opcje walutowe - zakup	512.988	29.507	0	542.495	527.495	5.413	0
Opcje walutowe - sprzedaż	464.367	29.513	0	493.880	493.880	0	5.932
Inne porównywalne kontrakty walutowe	0	0	0	0	0	0	0
Produkty giełdowe							
Terminowe kontrakty walutowe (futures)	0	0	0	0	0	0	0
Opcje walutowe	0	0	0	0	0	0	0
c) Transakcje związane z papierami wartościowymi	47.446	67.600	0	115.046	25.046	1.128	1.253
Produkty OTC							
Transakcje terminowe związane z cenami papierów wartościowych				0			
Opcje na akcje/indeksy - zakup	34.923	67.600	0	102.523	23.546	1.128	0
Opcje na akcje/indeksy - sprzedaż	12.523	0	0	12.523	1.500	0	1.253
Produkty giełdowe							
Kontrakty futures na akcje/indeksy	0	0	0	0	0	0	0
Opcje na akcje/indeksy	0	0	0	0	0	0	0
d) Kontrakty towarowe	0	0	0	0	0	0	0
e) Kontrakty na kredytowe instrumenty pochodne	30.000	814.140	329.200	1.173.340	793.340	10.503	18.443
Produkty OTC							
Swapy ryzyka kredytowego	30.000	814.140	329.200	1.173.340	793.340	10.503	18.443

Spośród pochodnych instrumentów finansowych wykazanych w zestawieniu nierozliczonych transakcji terminowych, następujące są ujmowane w bilansie zgodnie z podejściem opartym na wartości godziwej:

Pochodne instrumenty finansowe w tys. €	Dodatknie wartości rynkowe		Ujemne wartości rynkowe	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Instrumenty pochodne portfela handlowego				
a) Kontrakty na stopę procentową	1.219.236,4	1.304.160,6	1.208.368,6	1.175.678,9
b) Kontrakty na kursy walutowe	631.372,4	603.804,4	570.084,1	610.309,8
c) Kontrakty na akcje i indeksy	816,8	1.043,4	811,7	1.252,5
d) Kredytowe instrumenty pochodne	21.657,5	9.778,3	23.486,5	9.237,7

Papiery wartościowe

Obligacje i inne papiery wartościowe o stałym dochodzie staną się wymagalne w następnym roku obrotowym w kwocie 643 579 tys. EUR (31.12.2020: 224 673 tys. EUR).

Poniższy podział przedstawia papiery wartościowe dopuszczone do obrotu giełdowego ujęte w pozycjach aktywów w podziale na papiery wartościowe notowane i nienotowane na giełdzie (kwoty wraz z naliczonymi odsetkami):

Papiery wartościowe w tys. €	Notowane 31.12.2021	Nienotowane 31.12.2021	Notowane 31.12.2020	Nienotowane 31.12.2020
Obligacje i inne papiery wartościowe o stałym dochodzie	3.611.437,3	31.094,5	3.481.730,4	9.932,8
Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	23.021,8	0,0	19.450,9	0,0

Podział papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu giełdowego ujętych w pozycjach aktywów według wyceny jako aktywa trwałe lub jako aktywa obrotowe (w tym portfel handlowy):

Papiery wartościowe w tys. €	Aktywa trwałe 31.12.2021	Aktywa obrotowe 31.12.2021	Aktywa trwałe 31.12.2020	Aktywa obrotowe 31.12.2020
Obligacje i inne papiery wartościowe o stałym dochodzie	1.869.461,4	1.773.070,4	1.513.706,4	1.977.956,8
Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	0,0	23.021,8	0,0	19.450,9

Rozdysponowanie papierów wartościowych z majątku trwałego przedstawia poniższa tabela. Z tego 745 828 tys. EUR dotyczyło wykupów (31.12.2020: 1 701 346 tys. EUR).

Pozycja bilansowa w tys. €	Wartość nominalna 31.12.2021	Wynik netto 31.12.2021	Wartość nominalna 31.12.2020	Wynik netto 31.12.2020
Instrumenty dłużne sektora publicznego i podobne papiery wartościowe kwalifikujące się do refinansowania przez bank centralny	426.598,5	0,0	1.313.338,2	109,2
Kredyty i pożyczki udzielone instytucjom kredytowym	27.280,6	0,0	90.812,2	0,0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	162.966,9	814,8	107.748,7	492,8
Obligacje i inne papiery wartościowe o stałym dochodzie	149.481,9	8.319,4	256.884,8	113,2
Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	0,0	0,0	0,0	0,0
Razem	766.328	9.134	1.768.784	715

Różnica między kosztem nabycia a kwotą wykupu papierów wartościowych (z wyłączeniem obligacji zerokuponowych) w portfelu inwestycyjnym (księga bankowa):

Różnica między zamortyzowanym kosztem a kwotami umorzenia obejmuje kwotę 99 627 tys. EUR (31.12.2020: 88 209 tys. EUR), która zostanie w przyszłości ujęta jako koszt, oraz kwotę 11 332 tys. EUR (31.12.2020: 7 516 tys. EUR), która zostanie w przyszłości ujęta jako przychód.

W przypadku papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na giełdzie, które nie mają charakteru inwestycji finansowych, różnica między wartością nabycia a wyższą wartością godziwą wynosi 19 320 tys. EUR (31.12.2020: 20 977 tys. EUR) zgodnie z paragrafem 56 (4) BWG oraz 6 495 tys. EUR (31.12.2020: 7 133 tys. EUR) zgodnie z paragrafem 56 (5) BWG.

W pozycji bilansowej kredyty i pożyczki udzielone instytucjom kredytowym ujęto własne dłużne papiery wartościowe niedopuszczone do obrotu giełdowego w kwocie 18 172 tys. EUR (31.12.2020: 21 276 tys. EUR).

Papiery wartościowe o wartości 999 762 tys. EUR (31.12.2020: 89 068 tys. EUR) są na dzień bilansowy przedmiotem rzeczywistych umów z przyrzeczeniem odkupu, w których RBI AG jest zastawcą, a papiery wartościowe są nadal wykazywane w bilansie.

Zgodnie z art. 103 CRR, wolumen portfela handlowego prowadzonego przez RBI AG wynosi 145 694 345 tys. EUR (31.12.2020: 178 018 747 tys. EUR), z czego 908 390 tys. EUR (31.12.2020: 1 101 555 tys. EUR) przypada na papiery wartościowe, a 144 785 955 tys. EUR (31.12.2020: 176 917 192 tys. EUR) na inne instrumenty finansowe.

W przypadku następujących instrumentów finansowych należących do aktywów finansowych wartość godziwa jest niższa od wartości księgowej:

Aktywa finansowe w tys. €	Wartość bilansowa 31.12.2021	Wartość godziwa 31.12.2021	Wartość bilansowa 31.12.2020	Wartość godziwa 31.12.2020
Instrumenty dłużne podmiotów sektora publicznego i podobne papiery wartościowe kwalifikujące się do refinansowania przez bank centralny	1.479.065,7	1.458.723,1	10.370,9	10.358,0
1. Kredyty i pożyczki udzielone instytucjom kredytowym	62.362,7	62.123,8	0,0	0,0
3. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	40.699,8	40.372,2	87.024,4	86.763,6
4. Obligacje i inne papiery wartościowe o stałym dochodzie				
a) Od emitentów publicznych	0,0	0,0	0,0	0,0
b) Od pozostałych emitentów	817.201,1	809.583,8	50.087,6	49.754,2
5. Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	19.500,0	19.406,4	148.800,6	144.935,1
Razem	2.418.829,2	2.390.209,3	296.283,6	291.810,8

Nie dokonuje się nieplanowanego odpisu (zgodnie z § 204 ust. 2 zdanie drugie austriackiego kodeksu handlowego), ponieważ wiarygodność kredytowa dłużników papierów wartościowych jest oceniana w taki sposób, że można spodziewać się planowych płatności odsetek i wykupów.

Udziały i akcje w firmach powiązanych

Istnieją wzajemne udziały w UNIQA Insurance Group AG, Wiedeń, oraz Posojilnica Bank eGen, Klagenfurt. Na dzień 31 grudnia 2021 r. nie zawarto żadnych umów dotyczących przeniesienia zysków i strat.

Firmy powiązane

Firma, siedziba (kraj)	Suma nominalna w tys.	Waluta	Bezpośredni udział RBI	Kapitał własny w tys. €	Wynik w tys. € ¹	Z rocznego sprawozdania finansowego a
						²
Akcenta CZ a.s., Prag ³	100.125	CZK	70%	8.330	2.450	31.12.2020
Akcenta Logisitic a.s., Prag ³	2.000	CZK	70%	300	352	31.12.2020
Angaga Handels- und Beteiligungs GmbH, Wien	35	EUR	100%	62	-9	31.12.2020
AO Raiffeisenbank, Moskau ³	36.711.260	RUB	100%	1.995.319	463.065	31.12.2021
BAILE Handels- und Beteiligungsgesellschaft m.b.H., Wien ²	40	EUR	100%	249.176	-15	31.12.2021
Centralised Raiffeisen International Services & Payments S.R.L., Bukarest	2.820	RON	100%	15.204	2.349	31.12.2021
Elevator Ventures Beteiligungs GmbH, Wien	100	EUR	100%	18.892	-807	31.12.2020
Extra Year Investments Limited, Tortola	50	USD	100%	23	-8	31.12.2021
Fairo GmbH, Wien ²	35	EUR	100%	1.515	-4.590	31.12.2021
FAIRO LLC, Kiew	7.571	UAH	100%	307	-1.037	31.12.2020
FARIO Handels- und Beteiligungsgesellschaft m.b.H., Wien	40	EUR	100%	5.411	-346	31.12.2020
Golden Rainbow International Limited, Tortola	<1	USD	100%	348	3.049	31.12.2021
Kathrein Privatbank Aktiengesellschaft, Wien ²	20.000	EUR	<1%	36.099	3.469	31.12.2021
KAURI Handels und Beteiligungs GmbH, Wien ²	50	EUR	88%	7.522	451	31.12.2021
LOTA Handels- und Beteiligungs-GmbH, Wien	35	EUR	100%	1.955	-119	31.12.2020
RADWINTER SP.Z.O.O	10	PLN	100%	2.477	19	31.12.2020
R-Insurance Services sp. z o.o.	5	PLN	100%	1.629	923	31.12.2021
RB International Investment Asia Limited, Labuan	<1	USD	100%	-42	-186	31.12.2020
R.L.H. Holding GmbH, Wien	35	EUR	100%	6.351	344	31.12.2020
RL Leasing GmbH, München (DE)	26	EUR	25%	34	-4	31.12.2020
R.P.I. Handels- und Beteiligungsges.m.b.H., Wien ²	36	EUR	100%	200	-17	31.12.2020
Raiffeisen Bank Aval JSC, Kiew ³	6.154.516	UAH	68%	465.244	120.834	31.12.2021
Raiffeisen Continuum GmbH, Wien	100	EUR	100%	91	-9	31.12.2020
Raiffeisen Continuum GmbH & Co KG, Wien	65	EUR	77%	37	-28	31.12.2020
Raiffeisen Continuum Management GmbH, Wien	100	EUR	100%	-21	-546	31.12.2020
Raiffeisen Investment Advisory GmbH, Wien	730	EUR	100%	1.122	-96	31.12.2021
Raiffeisen RS Beteiligungs GmbH, Wien ²	35	EUR	100%	4.912	63.620	31.12.2021
RALT Raiffeisen Leasing Ges.m.b.H., Wien ²	219	EUR	100%	4.849	3.265	31.12.2020
RALT Raiffeisen-Leasing GmbH & Co. KG, Wien ²	20.348	EUR	97%	82.456	949	31.12.2020
RB International Markets (USA) LLC, New York ³	8.000	USD	100%	12.262	683	31.12.2021
RBI Group IT GmbH, Wien	100	EUR	100%	109	<1	31.12.2020
RBI IB Beteiligungs GmbH, Wien (Genussrechte)	35	EUR	99,99%	62	11.152	31.12.2020
RBI IB Beteiligungs GmbH, Wien ²	35	EUR	<1%	175	1.706	31.12.2020
RBI Kantinenbetriebs GmbH, Wien	35	EUR	100%	N/A ⁴	N/A	N/A
RBI LEA Beteiligungs GmbH, Wien ²	70	EUR	100%	238.629	12.220	31.12.2021
RBI PE Handels- und Beteiligungs GmbH, Wien ²	150	EUR	100%	7.804	240	31.12.2020
RBI Retail Innovation GmbH, Wien ²	35	EUR	100%	982	-303	31.12.2021
REC Alpha LLC, Kiew ³	1.596.843	UAH	85%	5.176	1.963	31.12.2021
Regional Card Processing Center s.r.o., Bratislava ³	539	EUR	100%	19.299	1.489	31.12.2021
RZB Finance (Jersey) III Ltd, JE-St. Helier ³	1	EUR	100%	26	-48	31.12.2021
RZB-BLS Holding GmbH, Wien ²	500	EUR	100%	416.914	-37.191	31.12.2020
RBI Invest GmbH, Wien ²	500	EUR	100%	687.221	-175.461	31.12.2020
Salvelinus Handels- und Beteiligungsges.m.b.H., Wien ²	40	EUR	100%	380.782	448	31.12.2020
Ukrainian Processing Center PJSC, Kiew ³	180	UAH	100%	23.194	12.495	31.12.2021
ZHS Office- & Facilitymanagement GmbH, Wien	36	EUR	1%	922	418	31.12.2021

1 Wynik (częściowo ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego) w tys. euro odpowiada zyskowi/stracie netto za dany rok.

2 Kapitał własny i zysk/strata za rok obrotowy według MSSF (spółki krajowe objęte pełną konsolidacją)

3 Kapitał własny i wynik roczny według MSSF (spółki zagraniczne objęte pełną konsolidacją)

4 Nowa jednostka w 2021 r.

Środki trwałe

Wartość gruntów zabudowanych wynosi 29 tys. EUR (31.12.2020: 29 tys. EUR).

RBI AG nie był bezpośrednio zaangażowany w działalność leasingową jako leasingodawca w 2021 roku.

Zobowiązania z tytułu użytkowania rzeczowych aktywów trwałych nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynoszą 33 849 tys. EUR (31.12.2020: 35 577 tys. EUR) na kolejny rok obrotowy, z czego 30 987 tys. EUR przypada na jednostki stowarzyszone (31.12.2020: 33 094 tys. EUR). Łączna kwota zobowiązań na kolejne pięć lat wynosi 178 849 tys. EUR (31.12.2020: 183 120 tys. EUR), z czego 163 725 tys. EUR przypada na jednostki stowarzyszone (31.12.2020: 170 341 tys. EUR).

Pozycja bilansowa Wartości niematerialne i prawne nie obejmuje żadnych wartości niematerialnych i prawnych nabytych od jednostek stowarzyszonych.

Rozwój aktywów trwałych można zaobserwować w następujących zestawieniach:

w tys. €		Koszty nabycia/produkcji						
Poz.	Oznaczenie środków trwałych	Stan na 1.1.2021 1	Zwiększenia z tytułu połączenia 2	Różnice kursowe 3	Zwiększenia 4	Zmniejszenia 5	Przesunięcia 6	Stan na 31.12.2021 7
1.	Instrumenty dłużne sektora publicznego i podobne papiery wartościowe kwalifikujące się do refinansowania przez banki centralne	4.394.492	0	7.203	844.503	-428.824	0	4.817.374
2.	Kredyty i pożyczki udzielone instytucjom kredytowym	74.454	0	1.240	79.343	-26.757	0	128.280
3.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	387.417	0	14.911	238.050	-141.492	0	498.886
4.	Obligacje i inne papiery wartościowe o stałym dochodzie	1.531.728	0	19.256	469.310	-146.093	0	1.874.201
a)	Od emitentów publicznych	9.167	0	765	0	0	0	9.932
b)	Od pozostałych emitentów	1.522.560	0	18.491	469.310	-146.093	0	1.864.269
5.	Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	423.900	0	0	19.500	0	0	443.400
6.	Udziały	104.947	0	0	9	-10.594	0	94.361
7.	Udziały w spółkach stowarzyszonych	12.800.767	0	0	38.461	-187.926	0	12.651.302
8.	Wartości niematerialne i prawne	216.264	0	141	6.531	-4.545	0	218.391
9.	Rzeczowe aktywa trwałe	39.087	0	217	4.087	-1.753	0	41.637
10.	Pozostałe aktywa	231	0	0	0	0	0	231
	Razem	21.505.015	0	62.224	2.169.105	-1.094.079	0	22.642.265

w tys. €			Odpisy i odpisy aktualizujące/korekty wartości						Wartość księgowa	
	Skumulowana amortyzacja	Zwiększenia z tytułu połączenia	Różnice kursowe	Skumulowan a amortyzacja w momencie zbycia	Przepisy	Umorzenie	Przesunię cia	Skumulowana amortyzacja Stan na		
Poz.	Stan na 1.1.2021							31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020
	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	-15.184	0	92	-17	-169	-14.080	0	-40.089	4.777.285	4.379.317
2.	-569	0	-47	0	-18	-829	0	0	128.280	73.885
3.	-988	0	145	3.216	-1	-1.376	0	-29.358	469.528	386.429
4.	-21.171	0	-96	15.217	808	-5.023	0	-1.463	1.872.738	1.510.568
a)	0	0	0	0	0	1	0	996	10.929	9.168
b)	-21.171	0	-96	15.217	809	-5.023	0	-10.265	1.854.003	1.501.400
5.	0	0	0	0	0	0	0	0	443.400	423.900
6.	-42.793	0	0	0	1.653	-732	0	-41.872	52.489	62.154
7.	-2.289.125	0	0	163.955	192.788	-11.411	0	-1.943.793	10.707.510	10.525.321
8.	-177.769	0	-170	3.814	0	-10.261	0	-184.386	34.004	38.495
9.	-21.341	0	-145	1.725	0	-3.779	0	-23.541	18.097	17.746
10.	0	0	0	0	0	0	0	0	231	231
	-2.590.111	0	-317	203.126	195.870	-52.514	0	-2.273.770	20.368.494	17.361.861

Pozostałe
aktywa

Wartość pozostałych aktywów na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiła 3 164 541 tys. EUR (31 grudnia

2020 r.: 2 964 477 tys. EUR). Pozycja ta obejmuje należności z tytułu transakcji skarbowych (dodatnie wartości rynkowe z pochodnych instrumentów finansowych w księdze handlowej oraz naliczone odsetki z instrumentów pochodnych w księdze bankowej - szczegóły w prezentacji transakcji terminowych jeszcze nierozliczonych) w wysokości 2 000 976 tys. EUR (31.12.2020: 2 081 967 tys. EUR). Ponadto w pozycji tej ujęto należności (aktywa specjalne) od Österreichische Raiffeisen-Einlagensicherung eGen (ÖRE) z tytułu składki Raiffeisen-IPS w wysokości 343 696 tys. EUR (31.12.2020: 314 506 tys. EUR), należności od urzędu skarbowego w wysokości 39 750 tys. EUR (31.12.2020: 24 EUR), należności od Urzędu Skarbowego w wysokości 39 750 tys. 709 tys. EUR), zasoby metali szlachetnych w sztabach i bez sztab w wysokości 114 657 tys. EUR

(31.12.2020: 119 633 tys. EUR), należności od członków Grupy z tytułu alokacji podatkowych w łącznej wysokości 39 684 tys. EUR (31.12.2020: 43 751 tys. EUR) oraz należności z tytułu dywidend w wysokości 433 070 tys. EUR (31.12.2020: 201 086 tys. EUR).

Inne aktywa obejmują przychody w wysokości 567 330 tys. EUR (31.12.2020: 364 267 tys. EUR), które będą miały wpływ wyłącznie na płatności po dniu bilansowym.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego w wysokości 481 tys. EUR (31.12.2020: 168 tys. EUR) ujęte w bilansie wynikają z przeniesienia strat podatkowych wobec amerykańskich organów podatkowych spółki zależnej RB International Finance (USA), LLC, Nowy Jork, która została zlikwidowana w 2017 r. Są one oparte na planowanych przyszłych zyskach podatkowych spółki zależnej RB International Markets (USA) LLC z siedzibą w Nowym Jorku. Nie skapitalizowano aktywów z tytułu podatku odroczonego od różnic przejściowych po stronie aktywów w kwocie 265 965 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 346 801 tys. EUR) oraz od krajowych strat podatkowych przeniesionych na następne lata w kwocie 2 103 441 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 2 070 117 tys. EUR), ponieważ ich wykorzystanie nie wydaje się możliwe w rozsądnym terminie z dzisiejszej perspektywy. Różnice przejściowe po stronie pasywów, które zasadniczo są kompensowane do wysokości różnic przejściowych po stronie aktywów, nie wystąpiły w roku obrotowym.

Aktywa podporządkowane

Aktywa podporządkowane ujęte w pozycjach aktywów:

w tys. €	31.12.2021	31.12.2020
Kredyty i pożyczki udzielone instytucjom kredytowym	1.018.585,0	1.237.720,3
w tym do jednostek powiązanych	1.014.889,6	1.234.005,3
w tym do spółek, w których posiadane są udziały kapitałowe	3.695,4	3.715,0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	192.478,3	280.824,3
W tym dla jednostek powiązanych	18.752,8	56.457,4
z czego na rzecz spółek, w których posiada się udziały kapitałowe	2.209,9	2.203,3
Obligacje i inne papiery wartościowe o stałym dochodzie	46.933,2	37.168,5
w tym od jednostek powiązanych	0,0	0,0
w tym od spółek, w których posiada się udziały kapitałowe	4.375,4	118,3
Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu	483.227,5	449.362,5
W tym od jednostek powiązanych	460.205,6	441.298,1
w tym od spółek, w których posiada się udziały kapitałowe	499,3	0,0

Ograniczenia w dysponowaniu aktywami

Ograniczenia w dysponowaniu aktywami istniejące na dzień bilansowy (zgodnie z § 64 ust. 1 Z8 BWG):

w tys. €	31.12.2021	31.12.2020
Zabezpieczenie transakcji pożyczania papierów wartościowych	92.867,7	416.627,0
Wierzytelności sędowane na rzecz Österreichische Kontrollbank (OeKB)	2.294.168,6	2.503.049,8
Zabezpieczenia przetargów OeNB	2.982.616,7	2.348.546,0
Przypisane wierzytelności na rzecz Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI)	31.617,5	37.380,9
Wierzytelności sędowane na rzecz Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)	131.633,4	84.809,5
Przypisane wierzytelności na rzecz Euler Hermes	0,0	0,0
Raiffeisen-IPS	343.696,1	314.506,2
Wymagania dotyczące depozytu zabezpieczającego	54.229,0	52.250,0
Skarbowe środki pieniężne na żądanie z tytułu umów nettingu kontraktowego	924.857,9	665.882,0
Razem	6.855.686,9	6.423.051,4

Ponadto występują aktywa z ograniczeniami zbywalności w wysokości 2 341 117 tys. EUR (31.12.2020: 1 879 971 tys. EUR) z tytułu wyemitowanych finansowanych obligacji bankowych, które nie zostały jeszcze wyemitowane).

Pozycje aktywów dotyczące spółek stowarzyszonych oraz spółek, w których posiadane są udziały kapitałowe

Należności oraz obligacje i inne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu od lub do spółek powiązanych oraz spółek, w których posiadane są udziały kapitałowe:

w tys. €	31.12.2021	31.12.2020
Kredyty i pożyczki udzielone instytucjom kredytowym		
Do spółek stowarzyszonych	2.731.374,9	2.834.260,8
Do spółek, w których posiadane są udziały kapitałowe	299.167,3	219.229,7
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		
Do spółek stowarzyszonych	1.311.555,0	2.093.520,1
Do spółek, w których posiadane są udziały kapitałowe	96.714,9	93.125,8
Obligacje i inne papiery wartościowe o stałym dochodzie		
Od firm stowarzyszonych	50.977,8	120.525,5
Od spółek, w których posiadane są udziały	134.071,1	112.896,8

Zobowiązania

Zobowiązania

Prezentacja terminów zapadalności

Podział zobowiązań wobec banków, zobowiązań wobec klientów, zobowiązań sekurytyzowanych i pozostałych zobowiązań według rezidualnego okresu zapadalności przedstawia się następująco:

w tys. €	31.12.2021	31.12.2020
Należności wobec instytucji kredytowych	35.764.017,5	33.499.251,5
Płatne na żądanie	3.765.261,2	4.124.685,0
Do 3 miesięcy	15.469.941,5	13.579.701,3
Od 3 miesięcy do 1 roku	2.478.015,2	1.359.320,3
Od 1 roku do 5 lat	10.369.611,9	11.523.522,6
Ponad 5 lat	3.681.187,7	2.912.022,2
Należności wobec klientów	22.461.732,4	21.322.850,6
Codziennie	9.721.565,3	8.282.164,1
Do 3 miesięcy	8.231.729,0	8.294.733,9
Od 3 miesięcy do 1 roku	3.110.814,5	2.587.095,6
Od 1 roku do 5 lat	824.974,6	1.592.606,1
Ponad 5 lat	572.649,0	566.250,9
Zobowiązania sekurytyzowane	7.934.166,8	8.049.011,5
Do 3 miesięcy	331.782,2	523.400,1
Od 3 miesięcy do 1 roku	188.334,3	801.517,7
Od 1 roku do 5 lat	5.466.549,5	4.599.739,0
Ponad 5 lat	1.947.500,8	2.124.354,7
Pozostałe zobowiązania	2.512.340,4	2.687.537,6
Do 3 miesięcy	2.512.340,4	2.687.537,6
Od 3 miesięcy do 1 roku	0,0	0,0
Od 1 roku do 5 lat	0,0	0,0
Ponad 5 lat	0,0	0,0

Wyemitowane skrypty dłużne staną się wymagalne w następnym roku obrotowym 1 036 107 tys. EUR (31.12.2020: 1 238 604 tys. EUR).

Zobowiązania wobec jednostek stowarzyszonych i spółek, w których posiadane są udziały kapitałowe:

w tys. €	31.12.2021	31.12.2020
Należności wobec instytucji kredytowych		
Do spółek stowarzyszonych	6.152.706,3	7.033.854,5
Do spółek, w których posiadane są udziały kapitałowe	4.502.953,0	4.454.918,0
Należności wobec klientów		
Do spółek stowarzyszonych	3.044.334,3	3.455.591,1
Do spółek, w których posiadane są udziały kapitałowe	31.343,4	296.201,3

TLTRO III Program (Targeted Longer-Term Refinancing Operations)

Udział RBI AG w programach TLTRO-III (Targeted Longer-Term Refinancing Operations) Europejskiego Banku Centralnego był kontynuowany w okresie sprawozdawczym w zwiększonych ilościach w porównaniu z poprzednim rokiem w celu zapewnienia dodatkowych buforów płynności.

Na dzień sprawozdawczy wolumen operacji finansowania długoterminowego z programu EBC TLTRO III wyniósł 5 425 000 tys. EUR. Tym samym wzrosła ona o 625 000 tys. EUR w porównaniu z wartością na dzień 31 grudnia 2020 r.

Stopa procentowa dla TLTRO III zależy od rozwoju wzorcowego portfela kredytowego, przy czym stosuje się różne okresy porównawcze. Zasady i warunki TLTRO przewidują na ogół obniżenie stopy procentowej, gdy banki osiągną określone progi kredytowe. Na bieżąco monitorowano realizację celów. Spełniony został zarówno próg wzrostu kredytu o 1,15% w okresie od marca 2019 r. do marca 2021 r. przy oprocentowaniu na poziomie stopy depozytowej wynoszącej obecnie - 0,5%, jak i wymóg wykorzystania tzw. premii COVID (SIRP I od 24 czerwca 2020 r. do 23 czerwca 2021 r. i SIRP II od 24 czerwca 2021 r. do 23 czerwca 2022 r.) przy oprocentowaniu -0,5%. Naliczane ujemne odsetki są ustalane na cały okres obowiązywania odpowiedniej transzy TLTRO.

W bieżącym roku obrotowym ujemne odsetki z tytułu programów TLTRO III w wysokości 50 422 tys. EUR zostały zatem wykazane w wyniku z tytułu odsetek (i tym samym ich wartość wzrosła o 35 307 tys. euro w porównaniu z ujemnymi odsetkami w wysokości 15 115 tys. EUR uwzględnionymi w wyniku roku poprzedniego).

Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania na dzień 31 grudnia 2021 r. wynoszą 2 512 340 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 2 687 538 tys. EUR). Pozycja ta obejmuje zobowiązania z tytułu transakcji skarbowych (głównie ujemne wartości godziwe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych w portfelu handlowym oraz naliczone odsetki z tytułu instrumentów pochodnych w portfelu bankowym - szczególnie w prezentacji nierozliczonych jeszcze transakcji terminowych) w wysokości 1 840 826 tys. EUR (31.12.2020: 1 854 756 tys. EUR), a także zobowiązania z tytułu krótkich pozycji na obligacjach w wysokości 201 680 tys. EUR (31.12.2020: 288 623 tys. EUR). Wartość rynkowa transakcji zabezpieczających dotyczących gwarancji kapitałowych dla funduszy wynosi 45 211 tys. EUR (31.12.2020: 79 633 tys. EUR). Ponadto uwzględniono naliczone odsetki od kapitału zapasowego w wysokości 249 506 tys. EUR (31.12.2020: 242 229 tys. EUR), a także zobowiązania z tytułu alokacji podatkowych (podatek dochodowy od osób prawnych) oraz z tytułu podlegających zaliczeniu zysków kapitałowych i podatku u źródła w stosunku do członków Grupy w łącznej wysokości 23 125 tys. EUR (31.12.2020: 29 417 tys. EUR).

Pozostałe zobowiązania obejmują koszty w wysokości 331 473 tys. EUR (31.12.2020: 300 506 tys. EUR), które staną się wymagalne dopiero po dniu bilansowym.

Rezerwy

Rezerwy dotyczą rezerw na odprawy emerytalne w wysokości 67 038 tys. EUR (31.12.2020: 75 611 tys. EUR), rezerw na świadczenia emerytalne w wysokości 67 748 tys. EUR (31.12.2020: 75 447 tys. EUR), rezerw na podatki w wysokości 7 509 tys. EUR (31.12.2020: 6 409 tys. EUR) oraz pozostałych rezerw w wysokości 599 704 tys. EUR (31.12.2020: 299 554 tys. EUR). Polisy reasekuracyjne istnieją dla rezerw emerytalnych w wysokości 14 011 tys. EUR (31.12.2020: 14 659 tys. EUR). W roku obrotowym zostały one skompensowane z roszczeniami w tej samej wysokości.

Rezerwy podatkowe w wysokości 7 509 tys. EUR dotyczą rezerw z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych od 2020 r. w wysokości 6 500 tys. EUR oraz od 2016 r. w wysokości 1 009 tys. EUR.

Wzrost pozostałych rezerw wynikał głównie z ryzyka związanego z prowadzonymi sprawami sądowymi oraz rezerw na pozostałe koszty z tytułu otrzymanych faktur. Ryzyko procesowe wzrosło w wyniku sporów prawnych dotyczących kredytów walutowych w Polsce, które zostały przedstawione poniżej. Wzrost rezerw na pozostałe koszty z tytułu faktur przychodzących jest spowodowany wprowadzonym po raz pierwszy w roku obrotowym 2021 systemem "fast close" i wynikającym z niego wcześniejszym terminem akceptacji faktur przychodzących.

Rezerwa na przewidywane straty

Na dzień 31 grudnia 2021 r. utworzono rezerwę na grożące straty w wysokości 30 848 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 44 063 tys. EUR) dla instrumentów pochodnych wycenianych w ramach jednostek operacyjnych oraz dla zabezpieczających instrumentów pochodnych wycenianych indywidualnie na zasadzie rzadkości).

Rezerwa na ryzyko procesowe - kredyty walutowe w Polsce

W Polsce toczy się wiele postępowań cywilnych dotyczących niektórych postanowień umownych związanych z kredytami hipotecznymi dla konsumentów denominowanymi w walutach obcych lub powiązanymi z walutą obcą. Na koniec grudnia 2021 roku łączna kwota będąca przedmiotem sporu w tych postępowaniach wynosiła około 1 994 000 tysięcy złotych (434 000 tysięcy euro). Liczba pozwów sądowych stale rośnie. W tym kontekście polski sąd zwrócił się do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ETS) o wyjaśnienie, czy niektóre klauzule tych umów nie naruszają prawa europejskiego i czy nie są nadużywane. Orzeczenie ETS (C-260/18), które zostało wydane w październiku 2019 r. w trybie prejudycjalnym, nie zawiera odpowiedzi dotyczącej całkowitej lub częściowej nieważności umów kredytowych, lecz jedynie wskazówki dotyczące interpretacji zasad, zgodnie z którymi sądy krajowe muszą orzekać w poszczególnych przypadkach. Zgodnie z tą zasadą umowa kredytowa, w której nie zawarto nieuczciwych warunków, powinna pozostać ważna, o ile jest to zgodne z prawem krajowym. Jednakże w zakresie, w jakim umowa kredytowa nie może być dłużej utrzymana w mocy bez nieuczciwego warunku, umowa jako całość staje się nieskuteczna. Jeśli nieskuteczność całej umowy kredytowej miałaby znaczące negatywne konsekwencje dla kredytobiorcy, nieuczciwy warunek może zostać zastąpiony skutecznym przez

polskie sądy zgodnie z prawem krajowym. Konsekwencje nieważności umowy muszą być dokładnie przeanalizowane, tak aby kredytobiorca mógł rozważyć wszystkie potencjalnie negatywne konsekwencje nieważności. Konsekwencje unieważnienia nieważnej umowy kredytowej pozostają jednak niejasne i są potencjalnie dotkliwe dla kredytobiorcy - na przykład ze względu na obowiązek natychmiastowej spłaty, w tym kosztów wykorzystania kwoty kredytu. Nie wiadomo jeszcze, jak zasady opracowane przez ETS będą stosowane w poszczególnych przypadkach w orzecznictwie krajowym.

W innej sprawie dotyczącej RBI, Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie zwrócił się do ETS o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w sprawie redagowania postanowień umownych określających kursy kupna i sprzedaży waluty obcej w przypadku konsumenckich kredytów hipotecznych indeksowanych do waluty obcej.

W decyzji z dnia 18 listopada 2021 r. w sprawie C-212/20 ETS orzekł, że treść klauzuli w umowie kredytowej ustalającej kursy kupna i sprzedaży waluty obcej, do której indeksowany jest kredyt, musi umożliwiać właściwie poinformowanemu i uważnemu konsumentowi zrozumienie, na podstawie jasnych i zrozumiałych kryteriów, w jaki sposób ustalany jest kurs wymiany waluty obcej służący do obliczania wysokości rat spłaty. Na podstawie informacji podanych w takim postanowieniu konsument powinien mieć możliwość ustalenia w dowolnym momencie kursu wymiany stosowanego przez przedsiębiorcę. W uzasadnieniu ETS stwierdził, że postanowienie, które nie pozwala konsumentowi samodzielnie ustalić kursu wymiany, jest abuzywne. Ponadto ETS wskazał, że jeśli dany warunek umowy konsumenckiej jest nieuczciwy, sąd krajowy nie może dokonać wykładni tego warunku w celu usunięcia jego nieuczciwości, nawet jeśli taka wykładnia jest zgodna ze wspólnym zamiarem stron umowy. Jedynie w przypadku, gdy nieważność nieuczciwego warunku zobowiązywałaby sąd krajowy do unieważnienia całej umowy, narażając konsumenta na szczególnie niekorzystne konsekwencje, a tym samym nakładając na niego karę, sąd krajowy mógłby zastąpić ten warunek dodatkowym przepisem prawa krajowego. ETS nie wykluczył zatem całkowicie możliwości uzupełniania umowy przez sądy krajowe w takich przypadkach dodatkowymi przepisami prawa krajowego, ale luki nie mogą być wypełniane wyłącznie przepisami krajowymi o charakterze ogólnym, a taki środek zaradczy może być stosowany tylko w ściśle ograniczonych przypadkach wskazanych przez ETS. Jednakże ocena nieuczciwości warunków umownych, jak również decyzja o uzupełnieniu umowy po wyeliminowaniu nieuczciwych warunków umownych pozostają w kompetencji sądu krajowego. ETS w żaden sposób nie rozstrzygnął, czy w wyniku powyższych działań cały kontrakt walutowy powinien zostać uznany za nieważny.

Obecna praktyka orzecznicza polskich sądów jest już zgodna z orzeczeniem wstępnym ETS, a zatem jest niekorzystna dla banków posiadających kredyty hipoteczne indeksowane do waluty obcej. W zależności od oceny właściwego sądu krajowego, odpowiednie klauzule mogą nie spełniać wymogów określonych w powyższym orzeczeniu ETS.

Od początku 2020 roku obserwuje się znaczny wzrost liczby nowych spraw, spowodowany decyzją ETS oraz wzmożonymi działaniami marketingowymi kancelarii prawnych działających na rzecz kredytobiorców. Wzrost ten został zaobserwowany nie tylko przez polski oddział RBI, ale przez wszystkie polskie banki posiadające portfele kredytów walutowych.

Ponadto polskie sądy zwracały się do ETS o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w innych postępowaniach cywilnych. Decyzja ta może prowadzić do dalszych wyjaśnień i mieć wpływ na sposób rozstrzygania przez polskie sądy krajowe spraw w toku związanych z kredytami walutowymi.

Na ocenę wpływu umów kredytowych powiązanych z walutą obcą lub denominowanych w walucie obcej może mieć również wpływ wynik toczącego się postępowania administracyjnego wszczętego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) przeciwko polskiemu oddziałowi RBI. Podstawą takiego postępowania administracyjnego jest między innymi domniemana praktyka naruszania zbiorowych interesów konsumentów, polegająca na uznaniu klauzul zawartych w standardowych umowach za niekorzystne. Na obecnym etapie nie jest pewne, jaki potencjalny wpływ mogą mieć te postępowania na umowy kredytowe powiązane z walutą obcą lub denominowane w walucie obcej oraz na RBI. Ponadto takie postępowania mogą prowadzić do nałożenia kar administracyjnych na polski oddział RBI, a w przypadku odwołań mogą skutkować wszczęciem postępowania sądowoadministracyjnego.

Ponadto Rzecznik Finansowy, działając w imieniu dwóch pożyczkobiorców, wszczął postępowanie cywilne przeciwko RBI, zarzucając mu stosowanie nieuczciwych praktyk biznesowych wobec konsumentów w sprawie, w której RBI - po wypowiedzeniu umowy pożyczki - zażądał pełnej kwoty pierwotnie udzielonej pożyczki bez jakichkolwiek spłat dokonanych w międzyczasie, jak również kwot należnych z tytułu wykorzystania kapitału przez pożyczkobiorców, w oparciu o zasadę bezpodstawnego wzbogacenia, i zażądał zaprzestania tej praktyki.

Pod koniec grudnia 2020 roku Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) podjął inicjatywę mającą na celu rozwiązanie toczącej się debaty publicznej i towarzyszącego jej wzrostu liczby sporów sądowych dotyczących kredytów hipotecznych powiązanych z walutą obcą lub denominowanych w walucie obcej (głównie we frankach szwajcarskich). Zgodnie z propozycją KNF, banki działające w Polsce zostały poproszone o ocenę koncepcji ewentualnej dobrowolnej ugody z klientami korzystającymi z kredytów hipotecznych w CHF, zgodnie z którą kredyty tych klientów byłyby traktowane z mocą wsteczną tak, jakby zostały udzielone w złotych polskich, a ich oprocentowanie byłoby oparte na stawce WIBOR (powiększonej o marżę, która historycznie była stosowana do innych kredytów złotych). Pod względem finansowym proponowany schemat rozliczeń nie tylko usunąłby zatem kontrowersyjny element z kredytów hipotecznych w CHF - mianowicie podstawę ustalania kursu wymiany - ale także całkowicie wyeliminowałby ryzyko walutowe z mocą wsteczną i przeniósłby odpowiednie obciążenie finansowe na bank. RBI ostatecznie zdecydował się wycofać z grupy roboczej powołanej do analizy propozycji KNF, ponieważ w opinii RBI propozycja ta nie stanowiłaby sprawiedliwego społecznie i zrównoważonego ekonomicznie rozwiązania; w szczególności proponowany system naprawczy - jako dobrowolny - nie

zapewniałby wystarczającej pewności prawnej i nie byłby w stanie zapobiec dalszym sporom sądowym w tej samej lub powiązanej sprawie.

W tym kontekście, a także z uwagi na dostrzeganą obecnie niespójność praktyki sądowej w zakresie wykładni polskich przepisów, Prezes Sądu Najwyższego zapowiedziała w dniu 29 stycznia 2021 roku złożenie wniosku do Sądu Najwyższego o wydanie orzeczenia wiodącego w odniesieniu do pewnych kluczowych kwestii uznanych za kluczowe dla rozstrzygnięcia toczących się sporów sądowych dotyczących kredytów hipotecznych powiązanych z walutą obcą lub denominowanych w walucie obcej. Decyzja Sądu Najwyższego ma na celu ujednolicenie rozbieżnej obecnie praktyki decyzyjnej polskich sądów i wyjaśnienie kwestii, w których istnieje jedynie fragmentaryczne lub niespójne orzecznictwo. Pytania opublikowane przez Sąd Najwyższy będą dotyczyły kwestii, czy i w jakiej formie kredyt hipoteczny może być utrzymany, jeśli klauzule umowne dotyczące ustalania kursu wymiany walut w umowie kredytowej zostaną uznane za nieważne, a także kwestii prawnych związanych z ewentualnym odstąpieniem od umowy między stronami, w tym okresu przedawnienia poszczególnych roszczeń, jeśli umowa kredytowa stanie się nieważna w całości z powodu potencjalnie nieważnej klauzuli. RBI ma nadzieję, że te wiodące decyzje doprowadzą do wyjaśnienia licznych postępowań toczących się przed polskimi sądami oraz - patrząc w przyszłość - do możliwego do opanowania rozwiązania problemu walutowych kredytów hipotecznych jako całości.

RBI utworzył rezerwę na pozwy sądowe wniesione w Polsce. Ponieważ z roszczeniami wystąpiło kilku klientów, rezerwa ta opiera się na podejściu statystycznym, które uwzględnia zarówno dane statystyczne, tam gdzie jest to właściwe, jak i opinie ekspertów. Oszacowano możliwe scenariusze decyzyjne i oczekiwane wskaźniki strat dla każdego scenariusza. Oczekiwane obciążenie opiera się na kredytach udzielonych przez klientów, którzy pozwali lub mają zamiar pozwać bank. Aby obliczyć wpływ finansowy dla każdego scenariusza, żadaną kwotę mnoży się przez szacowany wpływ środków finansowych w danym scenariuszu oraz prawdopodobieństwo, że bank będzie musiał ostatecznie wypłacić odszkodowanie klientowi. W przypadku wpływów, co do których zakłada się, że nie nastąpią w ciągu jednego roku, stosuje się odpowiednią stopę dyskontową. Wpływ finansowy poszczególnych scenariuszy jest ważony na podstawie opinii ekspertów. Rezerwa z tego tytułu została zwiększona do kwoty 364 000 tys. euro (rok poprzedni: 89 000 tys. euro). Główna niepewność przy obliczaniu rezerw wynika z potencjalnie większej liczby pozwów sądowych oraz wzrostu prawdopodobieństwa przegrania spraw sądowych.

Przy obliczaniu rezerwy CHF na pozwy sądowe złożone w Polsce konieczne jest sformułowanie opinii na temat kwestii, które są z gruntu niepewne, takich jak orzeczenia organów regulacyjnych, liczba przyszłych skarg, stopień ich uwzględnienia oraz wpływ decyzji prawnych, które mogą mieć znaczenie dla otrzymanych roszczeń. Całkowita kwota przewidziana na kredyty w CHF w Polsce stanowi najlepsze oszacowanie przez RBI prawdopodobnych przyszłych kosztów. Jednakże nadal istnieje szereg czynników ryzyka i niepewności, w związku z czym koszty mogą różnić się od szacunków i założeń RBI, co może skutkować koniecznością utworzenia dalszych rezerw. W związku z tym niekorzystna dla banku decyzja prawna może doprowadzić do znacznego zwiększenia rezerwy.

W RBI pozostało do spłaty około 31 000 kredytów we frankach szwajcarskich. Obejmują one kredyty, co do których nie przewiduje się, że będą przedmiotem sporów sądowych. Łączna kwota przewidziana na kredyty w CHF w Polsce stanowi najlepsze oszacowanie przez RBI przyszłego wpływu korzyści ekonomicznych. Niemniej jednak przy obliczaniu rezerwy CHF na pozwy wniesione w Polsce konieczne jest sformułowanie opinii na temat kwestii, które z natury rzeczy są niepewne, takich jak orzeczenia organów regulacyjnych, liczba przyszłych pozwów, prawdopodobieństwo przegrania spraw sądowych oraz wpływ decyzji sądowych prowadzących do niekorzystnych scenariuszy.

Wrażliwość niepewności na zmianę określonego parametru o 10 punktów procentowych, przy wszystkich innych parametrach utrzymanych na stałym poziomie, przedstawiono w poniższej tabeli:

w mln €	2021		2020	
	Wzrost o 10 punktów procentowych	Spadek o 10 punktów procentowych	Wzrost o 10 punktów procentowych	Spadek o 10 punktów procentowych
Zmiana liczby przyszłych sporów	36	- 36	8	- 8
Zmiana prawdopodobieństwa przegrania spraw sądowych	47	- 47	15	- 15
Zmiana w scenariuszu negatywnym	22	- 22	9	- 9

Inne rezerwy

w tys. €	31.12.2021	31.12.2020
Zbliżające się straty z tytułu instrumentów pochodnych na stopę procentową	30.848,2	44.062,7
Kredyty gwarancyjne	40.242,7	34.146,5
Ryzyko związane z postępowaniem sądowym	368.148,8	92.887,9
Premie i bonusy	43.782,5	38.617,9
Premie jubileuszowe i urodzinowe	40.534,9	41.487,7
Niewykorzystane urlopy	27.317,8	25.283,9
Koszty restrukturyzacji	1.291,8	1.401,3
Premia dla rady nadzorczej, w tym zwrot kosztów	1.123,3	857,2
Ryzyko operacyjne/roszczenia/inne	18.022,8	8.239,6
Koszty audytu	688,2	4,5
Inne wydatki/nieuregulowane faktury	27.703,0	12.564,9
Razem	599.704,0	299.554,1

Kapitał uzupełniający zgodnie z częścią 2, tytuł I, rozdział 4 rozporządzenia (UE) nr 575/2013

Kapitał zapasowy na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosi 2 712 617 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 2 791 732 tys. EUR).

Kapitał uzupełniający zgodnie z CRR w portfelu własnym:

w tys. €	31.12.2021	31.12.2020
6,625% RBI Obligacje 2011-2021	0,0	14.698,5
6% RBI Obligacje 2013-2023	335,3	1.294,7
RBI SUB.CALL.NTS 20-32	980,3	1.553,0
RBI NFS 19-30/S193T1	2.045,7	101,1
RBI NACHR. ANL. 21-33	2.194,8	0,0

W roku sprawozdawczym nie nastąpiło wezwanie do wykupu ani emisji (31.12.2020: 269 443 tys. EUR) ani listów zastawnych (31.12.2020: 700 000 tys. EUR), co w konsekwencji spowodowało brak wyniku za rok obrotowy 2021 (31.12.2020: strata w wysokości 61 tys. EUR).

Zaciągnięte zobowiązania podporządkowane

Wyszczególnienie tych pożyczek podporządkowanych (w tym kapitału zapasowego), które przekraczają 10% całkowitej kwoty zobowiązań podporządkowanych wynoszącej 2 712 617 tys. EUR, a więc kwotę 271 261 tys. EUR:

Oznaczenia	Wartość nominalna w tys. €	Wymagalność	Stopa procentowa
Subordinated Notes 2033 Serie 231	500.000	17.06.2033	1.375%
Subordinated Notes 2032 Serie 215	500.000	18.06.2032	2.875%
Subordinated Notes 2030 Serie 193	500.000	12.03.2030	1.500%
Subordinated Notes 2023 Serie 45	500.000	16.10.2023	6.000%

Nie istnieją żadne rezerwy na powyższe zobowiązania w odniesieniu do jakiegokolwiek konwersji.

Koszty z tytułu zobowiązań podporządkowanych

Koszty z tytułu zobowiązań podporządkowanych wyniosły w roku obrotowym 113 533 tys. EUR (2020 r.: 130 950 tys. EUR).

Dodatkowy kapitał podstawowy

W 2021 r. nie wyemitowano dodatkowego kapitału podstawowego. Dzięki kapitałowi AT1 ulokowanemu do tej pory w wysokości 1 650 000 tys. EUR (650 000 tys. EUR w 2017 r., 500 000 tys. EUR w 2018 r. i 500 000 tys. EUR w 2020 r.), RBI AG zakończył obecnie swój planowany program emisji AT1. Wraz z naliczonymi odsetkami dodatkowy kapitał podstawowy na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosi 1 654 264 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 1 654 264 tys. EUR). Dyskonto w wysokości 10 126 tys. EUR jest naliczane po stronie aktywów do pierwszego terminu wygaśnięcia umowy (15 grudnia 2022 r., 15 czerwca 2025 r. i 15 grudnia 2026 r.).

Aktywa i zobowiązania w walutach obcych

w tys. €	31.12.2021	31.12.2020
Aktywa w walutach obcych	20.500.926,3	12.684.209,6
Zobowiązania w walutach obcych	14.985.628,8	11.174.379,2

Kapitał własny

Kapitał subskrybowany

Na dzień 31 grudnia 2021 roku kapitał zakładowy RBI AG zgodnie ze statutem pozostał niezmieniony i wynosił 1 003 266 tys. EUR. Kapitał zakładowy składa się z 328 939 621 akcji bez wartości nominalnej (akcji na okaziciela). Po odliczeniu 322 204 akcji własnych, wykazany kapitał subskrybowany wyniósł 1 002 283 tys. EUR.

Akcje własne

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 20 października 2020 r. upoważniło Zarząd zgodnie z postanowieniami § 65 ust. 1 nr 8 oraz ust. 1a i ust. 1b austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych (AktG) do nabywania i, w razie potrzeby, umarzania akcji własnych bez konieczności uprzedniego przedstawienia tej kwestii Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy, przy czym, za zgodą Rady Nadzorczej, nabycie może zostać przeprowadzone również poza rynkiem regulowanym, z wyłączeniem prawa akcjonariuszy do przetargu kwotowego. Udział akcji własnych przeznaczonych do nabycia i już nabytych nie może przekroczyć łącznie 10% odpowiedniego kapitału zakładowego spółki. Okres obowiązywania upoważnienia do nabywania akcji własnych jest ograniczony do 30 miesięcy od daty podjęcia uchwały na dorocznym walnym zgromadzeniu, tj. do 19 kwietnia 2023 r. Najniższa kwota do zapłaty za odkup wynosi 3,05 euro za akcję, a najwyższa kwota do zapłaty za odkup nie może być wyższa o więcej niż 10% od średniej, nieważonej giełdowej ceny zamknięcia z dziesięciu dni sesyjnych poprzedzających wykonanie niniejszego upoważnienia.

Zgodnie z § 65 ust. 1b austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych (AktG), Zarząd został także upoważniony, za zgodą Rady Nadzorczej, do podjęcia decyzji o sposobie sprzedaży akcji własnych w inny sposób niż poprzez giełdę lub w drodze oferty publicznej, z częściowym lub całkowitym wyłączeniem prawa poboru akcjonariuszy, oraz do określenia warunków sprzedaży. Prawo poboru akcjonariuszy może zostać wyłączone jedynie w przypadku, gdy akcje własne są wykorzystywane jako zapłata za wkład niepieniężny przy nabywaniu spółek, przedsiębiorstw, części przedsiębiorstw lub udziałów w jednej lub kilku spółkach w Austrii lub za granicą. Upoważnienie to może być wykonywane w całości, w części lub w kilku transzach oraz w jednym lub kilku celach przez Spółkę, spółkę zależną (§ 189a Z 7 UGB) lub na jej rachunek przez osoby trzecie i jest ważne przez okres pięciu lat od daty podjęcia niniejszej uchwały, tj. do 19 października 2025 r.

Od tego czasu nie nabyto żadnych akcji własnych ani na podstawie upoważnienia, które wygasło w czerwcu 2018 r., ani na podstawie obecnie obowiązującego upoważnienia z października 2020 r.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z 20 października 2020 r. upoważniło również Zarząd, zgodnie z postanowieniami § 65 ust. 1 pkt 7 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych, do nabywania akcji własnych w celu obrotu papierami wartościowymi, który może być również prowadzony poza rynkiem regulowanym, przez okres 30 miesięcy od daty podjęcia uchwały, tj. do 19 kwietnia 2023 r., przy czym portfel handlowy akcji nabytych w tym celu nie może przekraczać 5% odpowiedniego kapitału akcyjnego spółki na koniec każdego dnia. Wynagrodzenie za nabywane akcje nie może być niższe niż połowa ceny zamknięcia na Wiedeńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych w ostatnim dniu obrotu przed nabyciem i nie może przekroczyć dwukrotności ceny zamknięcia na Wiedeńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych w ostatnim dniu obrotu przed nabyciem.

Kapitał statutowy

Od dorocznego walnego zgromadzenia z 13 czerwca 2019 roku Zarząd jest upoważniony zgodnie z § 169 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych (AktG), za zgodą Rady Nadzorczej, do podwyższenia kapitału zakładowego - w razie potrzeby w kilku transzach - o kwotę do 501 632 920,50 EUR poprzez emisję do 164 469 810 nowych akcji zwykłych na okaziciela z prawem głosu w zamian za gotówkę i/lub wkłady niepieniężne (również w drodze pośredniego prawa poboru za pośrednictwem instytucji kredytowej zgodnie z § 153 ust. 6 AktG) oraz do ustalenia ceny emisyjnej i warunków emisji w porozumieniu z Radą Nadzorczą. Zarząd jest ponadto upoważniony, za zgodą Rady Nadzorczej, do wyłączenia ustawowego prawa poboru akcjonariuszy (i) jeżeli podwyższenie kapitału następuje w zamian za wkłady niepieniężne lub (ii) jeżeli podwyższenie kapitału następuje w zamian za wkłady pieniężne, a akcje wyemitowane w ramach wyłączenia prawa poboru nie przekraczają łącznie 10% kapitału zakładowego Spółki (wyłączenie prawa poboru).

Dotychczas nie wykorzystano upoważnienia z czerwca 2019 r. do wykorzystania kapitału docelowego.

Kapitał rezerwowy

Kapitał rezerwowy w wysokości 4 334 286 tys. EUR (31.12.2020: 4 334 286 tys. EUR) oraz kapitał rezerwowy nie przeznaczony na określony cel w wysokości 97 066 tys. EUR (31.12.2020: 97 066 tys. EUR) pozostały niezmienione w roku obrotowym.

Rezerwy z tytułu dochodów

Zyski zatrzymane obejmują rezerwy ustawowe w wysokości 5 500 tys. EUR (31.12.2020: 5 500 tys. EUR) oraz pozostałe wolne rezerwy w wysokości 2 679 665 tys. EUR (31.12.2020: 2 403 752 tys. EUR). Z pozostałych wolnych rezerw kwota 352 661 tys. EUR (31.12.2020: 323 748 tys. EUR) jest przeznaczona na Raiffeisen IPS. Na podstawie umowy o ustanowieniu

Systemu Ochrony Instytucjonalnej oraz odpowiedniej uchwały Rady ds. Ryzyka Ogólnego Raiffeisen-IPS, kwota 28 783 tys. EUR (31.12.2020: 58 431 tys. EUR) została przypisana do pozostałych zysków zatrzymanych w roku obrotowym 2021 jako rezerwa dla Raiffeisen-IPS. Rezerwa na Raiffeisen IPS nie kwalifikuje się do obliczania funduszy własnych zgodnie z CRR. Ponadto kwota 247 000 tys. EUR (31.12.2020: 46 000 tys. EUR) została przeniesiona z zysku za dany rok obrotowy do pozostałych wolnych rezerw.

Rezerwa na zobowiązania

Saldo rezerwy na zobowiązania na dzień 31.12.2021 r. wynosi 535 097 tys. EUR (31.12.2020: 535 097 tys. EUR).

Informacje uzupełniające

Objaśnienie zobowiązań warunkowych

RBI AG udzielił zobowiązań gwarancji kapitałowych w ramach dotowanego przez państwo planu emerytalnego uprzywilejowanego pod względem składek zgodnie z § 108h (1) 3 austriackiej ustawy o podatku dochodowym (EStG). W tym kontekście instytucja kredytowa gwarantuje, że w przypadku annuitalizacji kwota wypłaty dostępna do celów annuitalizacji nie będzie niższa niż suma kwot wpłaconych przez podatnika plus składki zaliczone na rzecz tego podatnika w rozumieniu §108g EStG. Wartość tych gwarancji na dzień 31.12.2021 r. wynosi 780 503 tys. EUR (31.12.2020: 695 956 tys. EUR).

Stowarzyszenie Gwarancji dla Klientów Raiffeisen Austria (RKÖ)

RBI AG jest członkiem Stowarzyszenia Raiffeisen-Kundengarantiegemeinschaft Österreich (RKÖ). Członkowie stowarzyszenia przyjmują na siebie zobowiązanie umowne, na mocy którego solidarnie gwarantują terminowe wywiązanie się ze wszystkich depozytów klientów i emisji własnych niewypłacalnego członka stowarzyszenia do wysokości limitu wynikającego z sumy indywidualnej nośności pozostałych członków stowarzyszenia. Indywidualna zdolność przewozowa członka stowarzyszenia jest określana na podstawie swobodnie wykorzystywanych rezerw, z uwzględnieniem odpowiednich przepisów austriackiej ustawy o bankowości.

Ze względu na zmiany prawne i regulacyjne oraz wprowadzenie systemu ochrony opartego na instytucjach, Stowarzyszenie Gwarancji Klienta Raiffeisen Austria (RKÖ) i jego instytucje członkowskie postanowiły w 2019 r. zaprzestać realizacji programu dla nowych transakcji. W związku z tym ochrona klientów RKÖ ma zastosowanie wyłącznie do roszczeń wobec instytucji członkowskich, które wpłynęły przed 1 października 2019 r. Nie ma to wpływu na prawa klientów w ramach ustawowej gwarancji depozytów i pozostają one w pełnej mocy.

System bezpieczeństwa instytucjonalnego (R-IPS)

W dniu 21 grudnia 2020 r. Raiffeisen Bank International AG, Regionalne Banki Raiffeisena i Banki Raiffeisena złożyły wnioski do FMA i EBC o ustanowienie nowego systemu ochrony instytucji (Raiffeisen-IPS) obejmującego RBI i jego austriackie banki zależne, wszystkie Regionalne Banki Raiffeisena i Banki Raiffeisena oraz o przystąpienie do spółdzielni pod nazwą Österreichische Raiffeisen-Sicherungseinrichtung eGen w celu zapewnienia ustawowej ochrony depozytów i rekompensaty dla inwestorów w rozumieniu ESAEG. Zawarto umowy o odpowiedzialności kontraktowej lub statutowej, które wzajemnie zabezpieczają uczestniczące instytucje, a w szczególności zapewniają im płynność i wypłacalność w razie potrzeby.

Ten nowy Raiffeisen IPS został prawomocnie zatwierdzony przez EBC w dniu 12 maja 2021 r. oraz przez FMA w dniu 18 maja 2021 r. Ponadto ten nowy IPS został uznany przez FMA za system gwarantowania depozytów i rekompensat dla inwestorów zgodnie z ESAEG w dniu 28 maja 2021 r. Zgodnie z przepisami prawnymi ESAEG instytucje należące do Grupy Bankowej Raiffeisen wycofały się z austriackiego systemu gwarantowania depozytów (ESA) w dniu 29 listopada 2021 r.

Istniejące wcześniej systemy ochrony instytucji na poziomie federalnym i regionalnym (B-IPS, L-IPS) zostały rozwiązane zgodnie z decyzją w sprawie Raiffeisen-IPS w czerwcu 2021 r., a ich specjalne aktywa zostały przeniesione do nowego Raiffeisen-IPS. Österreichische Raiffeisen-Sicherungseinrichtung eGen (ORS, dawniej Sektorrisiko eGen) będzie odpowiedzialny za wczesną identyfikację ryzyka i sprawozdawczość w zakresie Raiffeisen-IPS, a w szczególności za zarządzanie środkami funduszu IPS i funduszu ustawowej gwarancji depozytów. System IPS Raiffeisen jest kontrolowany przez radę ds. ryzyka ogólnego, w skład której wchodzi przedstawiciele RBI, regionalnych banków Raiffeisen oraz przedstawiciele banków Raiffeisen. W realizacji zadań wspierają ją m.in. wojewódzkie rady ds. ryzyka na szczeblu poszczególnych landów.

Listy uwierzytelniające

Na dzień 31.12.2021 r. wystawiono listy uwierzytelniające (soft letter of comfort) na kwotę 230 460 tys. EUR (31.12.2020: 269 638 tys. EUR).

Wartość zobowiązań wobec jednostek powiązanych wynosi 921 955 tys. EUR na dzień 31.12.2021 r. (31.12.2020 r.: 957 668 tys. EUR).

Nieuregulowane zobowiązania płatnicze z tytułu kapitału zakładowego w wysokości 5 600 tys. EUR (31.12.2020: 5 600 tys. EUR) istnieją wobec Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego S.A. z siedzibą w Luksemburgu.

W pozycji bilansowej zobowiązania warunkowe RBI AG wykazano na dzień 31.12.2021 r. kwotę 7 436 706 tys. EUR (31.12.2020: 5 902 444 tys. EUR). Z tej kwoty 5 940 323 tys. EUR (31.12.2020: 5 013 517 tys. EUR) przypada na gwarancje, a 1 496 382 tys. EUR (31.12.2020: 888 927 tys. EUR) na akredytywy.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w pozycji zobowiązań z tytułu ryzyka kredytowego RBI AG w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazano 18 850 115 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 15 955 549 tys. EUR). Ryzyko kredytowe w roku sprawozdawczym dotyczy w całości nieodwołalnych zobowiązań kredytowych, które nie zostały jeszcze wykorzystane.

Nie istnieją żadne inne transakcje, których ryzyko i korzyści są istotne, a które nie zostałyby wykazane w bilansie lub w innej pozycji bilansu.

Fundusze własne według CRR

w tys. €	31.12.2021	31.12.2020
Instrumenty kapitałowe i związane z nimi premie	5.414.618	5.414.618
Zyski zatrzymane	2.869.321	2.614.406
Skumulowane inne całkowite dochody (i inne rezerwy)	0	0
Udziały mniejszościowe (dopuszczalna kwota w CET1)	0	0
Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1) przed korektami regulacyjnymi	8.283.939	8.029.025
Dodatkowe korekty wyceny (kwota ujemna)	-43.904	-29.211
Wartości niematerialne i prawne (pomniejszone o wszelkie zobowiązania podatkowe) (kwota ujemna)	-33.953	-38.495
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego zależne od przyszłej rentowności, z wyjątkiem aktywów wynikających z różnic przejściowych (pomniejszonych o odpowiadające im zobowiązania podatkowe, jeśli spełnione są warunki określone w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)	-481	-168
Rezerwy na zyski lub straty z tytułu zabezpieczenia wartości godziwej przepływów pieniężnych	0	0
Zyski lub straty na własnych zobowiązaniach wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat z tytułu zmian własnego ratingu kredytowego	0	0
Kwota ekspozycji z następujących pozycji, której przypisuje się wagę ryzyka 1250%, jeżeli instytucja odejmuje alternatywnie tę kwotę ekspozycji od kwoty pozycji kapitału podstawowego Tier 1	0	0
w tym: ekspozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)	0	0
Inne korekty regulacyjne	-15.523	0
Łączne korekty regulacyjne kapitału podstawowego Tier 1 (CET1)	-93.861	-67.874
Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1)	8.190.078	7.961.151
Instrumenty kapitałowe i związane z nimi premie	1.639.874	0
Kwota pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, powiększona o związaną z nimi premię, w przypadku których wygasa uprawnienie do AT1	0	0
Kwalifikowane instrumenty kapitałowe Tier 1 zaliczane do kapitału dodatkowego Tier 1 (w tym udziały mniejszościowe nieujęte w wierszu 5) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu osób trzecich	0	1.594.014
Korekty regulacyjne kapitału dodatkowego Tier 1 (AT1) ogółem	-50.000	0
Kapitał dodatkowy Tier 1 (AT1)	1.589.874	1.594.014
Kapitał podstawowy (T1 = CET1 + AT1)	9.779.951	9.555.165
Instrumenty kapitałowe i związane z nimi premie	1.914.305	1.757.586
Kwalifikowane instrumenty funduszy własnych zaliczane do kapitału Tier 2 (w tym udziały mniejszościowe i instrumenty AT1 nieujęte w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez podmioty zależne i będące w posiadaniu osób trzecich	0	0
Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	182.780	175.086
Kapitał uzupełniający (T2) przed korektami regulacyjnymi	2.097.084	1.932.672
Korekty regulacyjne kapitału zapasowego ogółem (T2)	-55.000	0
Kapitał uzupełniający (T2)	2.042.084	1.932.672
Fundusze własne ogółem (TC = T1 + T2)	11.822.036	11.487.837
Aktywa ważone ryzykiem w odniesieniu do kwot podlegających traktowaniu przed CRR w okresie przejściowym podlegającym zasadom stopniowego wycofywania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. pozostałości CRR)	47.358.183	42.509.464
Aktywa ważone ryzykiem (RWA) ogółem	47.358.183	42.509.464

Wymóg w zakresie funduszy własnych i aktywa ważone ryzykiem

w tys. €	31.12.2021		31.12.2020	
	Ekspozycja ważona ryzykiem	Wymagane środki własne	Ekspozycja ważona ryzykiem	Wymagane środki własne
Aktywa ważone ryzykiem (RWA) ogółem	47.358.183	3.788.655	42.509.464	3.400.757
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla ryzyka kredytowego, ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, ryzyka "rozmycia" i płatności zaliczkowych	41.042.783	3.283.423	35.867.672	2.869.414
Metoda standardowa (SA)	3.844.101	307.528	3.987.422	318.994
Klasy ekspozycji z wyłączeniem ekspozycji sekurytyzacyjnych	3.844.101	307.528	3.987.422	318.994
Rządy centralne i banki centralne	0	0	0	0
Władze regionalne i lokalne	10.707	857	10.683	855
Podmioty sektora publicznego	0	0	18.998	1.520
Instytucje	2.368	189	37.801	3.024
Korporacje	66	5	3.973	318
Działalność detaliczna	112.672	9.014	133.846	10.708
Należności zabezpieczone na nieruchomościach	3.072.469	245.798	3.193.606	255.488
Ekspozycje z opóźnionym terminem płatności	27.952	2.236	28.783	2.303
Narażenia o szczególnie wysokim ryzyku	0	0	0	0
Obligacje zabezpieczone	0	0	0	0
Jednostki uczestnictwa w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania (UCI)	18.074	1.446	18.842	1.507
Udziały	196.697	15.736	176.594	14.128
Inne stanowiska	403.095	32.248	364.296	29.144
Metoda ratingów wewnętrznych (IRB)	37.198.681	2.975.895	31.880.249	2.550.420
Metody IRB, jeśli nie stosuje się własnych oszacowań LGD ani współczynników konwersji	21.669.447	1.733.556	18.435.610	1.474.849
Rządy centralne i banki centralne	64.511	5.161	15.719	1.258
Instytucje	2.457.244	196.580	2.442.141	195.371
Korporacje - MŚP	278.127	22.250	124.508	9.961
Korporacje - kredyty specjalistyczne	1.460.255	116.820	1.339.339	107.147
Przedsiębiorstwa - pozostałe	17.409.310	1.392.745	14.513.903	1.161.112
Metody IRB, jeśli stosowane są własne oszacowania LGD lub współczynniki konwersji	0	0	0	0
Udziały	15.497.394	1.239.792	13.444.639	1.075.571
Prosta metoda ważenia ryzyka	0	0	0	0
Inne ekspozycje kapitałowe	0	0	0	0
Podejście PD/LGD	0	0	0	0

w tys. €	31.12.2021		31.12.2020	
	Ekspozycja ważona ryzykiem	Wymagane środki własne	Ekspozycja ważona ryzykiem	Wymagane środki własne
Kwota ekspozycji z tytułu ryzyka rozliczenia i dostawy	6.495	520	22	2
Ryzyko rozliczenia i dostawy w portfelu bankowym	6.441	515	0	0
Ryzyko rozliczenia i dostawy w portfelu handlowym	54	4	22	2
Kwota ekspozycji z tytułu ryzyka pozycji, walutowego i towarowego	3.150.561	252.045	3.403.538	272.283
Kwota ekspozycji z tytułu ryzyka pozycji, walutowego i towarowego według metod standardowych (SA)	581.744	46.540	774.595	61.968
Instrumenty dłużne notowane na giełdzie	572.704	45.816	772.695	61.816
Udziały	7.304	584	669	54
Szczególne podejście do ryzyka pozycji w UCI	352	28	0	0
Waluty obce	0	0	0	0
Pozycje towarowe	1.385	111	1.232	99
Kwota ekspozycji z tytułu ryzyka pozycji, walutowego i towarowego według modeli wewnętrznych (IM)	2.568.817	205.505	2.628.942	210.315
Całkowita kwota ekspozycji z tytułu ryzyka operacyjnego (OpR)	2.904.129	232.330	2.888.308	231.065
Metoda standardowa (STA) lub Alternatywna metoda standardowa (ASA) dla ryzyka operacyjnego (OpR)	2.904.129	232.330	2.888.308	231.065
Zaawansowane Metody Pomiaru (AMA) dla ryzyka operacyjnego (OpR)	0	0	0	0
Całkowita kwota ryzyka z tytułu korekty wyceny kredytowej	151.126	12.090	171.013	13.681
Metoda znormalizowana	151.126	12.090	171.013	13.681
Inne kwoty ekspozycji na ryzyko	103.089	8.247	178.911	14.313
z czego kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego: pozycje sekurytyzacyjne (zmienione zasady sekurytyzacji)	103.089	8.247	178.911	14.313

Wskaźniki kapitałowe¹

w %	31.12.2021	31.12.2020
Współczynnik twardego kapitału podstawowego	17,3%	18,7%
Współczynnik kapitału podstawowego	20,7%	22,5%
Wskaźnik funduszy własnych	25,0%	27,0%

¹ w pełni załadowany

Wskaźnik zadłużenia

w tys. €	31.12.2021	31.12.2020
Całkowita pozycja ryzyka	91.087.536	82.058.217
Kapitał podstawowy	9.779.951	9.555.165
Wskaźnik dźwigni finansowej w procentach ¹	10,7%	11,6%

¹ w pełni załadowany

Informacje o rachunku zysków i strat

Dochód według rynków geograficznych zgodnie z art. 64 ust. 1 nr 9 BWG

Alokacja regionalna do segmentów według siedziby poszczególnych jednostek organizacyjnych daje następujący podział:

2021 w tys. €	Suma	Pozostała część		
		Austria	Europy	Azja
Odsetki i przychody podobne do odsetek	688.163,1	655.741,2	31.119,1	1.302,8
w tym: z papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu	41.198,6	41.185,9	0,0	12,6
Przychody z papierów wartościowych i inwestycji o zmiennym dochodzie	841.438,1	841.438,1	0,0	0,0
Przychody z tytułu prowizji	476.733,0	473.532,9	3.200,1	0,0
Przychody/koszty z tytułu transakcji finansowych	-186.492,8	-190.895,7	3.441,5	961,5
Pozostałe przychody operacyjne	275.287,3	271.776,1	3.438,8	72,4

2020 w tys. €	Suma	Pozostała część		
		Austria	Europy	Azja
Odsetki i przychody podobne do odsetek	795.678,4	756.434,2	38.180,6	1.063,6
w tym: z papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu	73.230,5	73.203,6	0,0	26,9
Przychody z papierów wartościowych i inwestycji o zmiennym dochodzie	779.849,0	779.849,0	0,0	0,0
Przychody z tytułu prowizji	367.686,8	363.752,6	3.934,2	0,0
Przychody/koszty z tytułu transakcji finansowych	148.291,7	143.683,1	2.587,2	2.021,3
Pozostałe przychody operacyjne	227.901,0	227.063,4	820,4	17,1

Ujemne odsetki

Ze względu na panującą w roku obrotowym 2021 sytuację niskich stóp procentowych, w pozycji odsetki i podobne przychody ujęto koszt wynikający z ujemnych odsetek od należności w wysokości 50 456 tys. EUR (2020 r.: 34 094 tys. EUR). Zostało to skompensowane przychodami z tytułu ujemnych odsetek od zobowiązań w wysokości 199 833 tys. EUR (2020 r.: 109 376 tys. EUR), które ujęto w pozycji odsetki i podobne koszty. Wzrost przychodów z tytułu odsetek ujemnych wynika ze wzrostu wolumenu.

Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne obejmują koszty osobowe i rzeczowe z tytułu świadczonych usług w wysokości 103 870 tys. EUR (2020 r.: 90 620 tys. EUR), przychody z tytułu rozwiązania rezerw na grożące straty z instrumentów pochodnych w wysokości 28 751 tys. EUR (2020 r.: 12 573 tys. EUR), przychody z tytułu opłat za zamknięcie instrumentów pochodnych w księdze bankowej w wysokości 16 832 tys. EUR (2020 r.: 98 918 tys. EUR) oraz przychody z tytułu rozwiązania pozostałych rezerw w wysokości 917 tys. EUR (2020 r.: 897 tys. EUR).

Koszty osobowe

W pozycji wydatki na odprawy i wpłaty do zakładowych funduszy emerytalnych ujęto 3 769 tys. EUR (2020: 2 793 tys. EUR) wydatków na odprawy.

Pozostałe koszty administracyjne

Koszty biegłego rewidenta za rok obrotowy, w podziale na poszczególne usługi, zostały przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne wzrosły o 109 019 tys. EUR do 357 076 tys. EUR w 2021 r., w tym alokacje na rezerwy na grożące straty z tytułu instrumentów pochodnych w księdze bankowej w wysokości 14 811 tys. EUR (2020 r.: 26 140 tys. EUR), alokacje na inne rezerwy w wysokości 300 150 tys. EUR (2020 r.: 62 592 tys. EUR), koszty dotyczące oddziałów zagranicznych w wysokości 8 782 tys. EUR (2020 r.: 10 716 tys. EUR), a także koszty z tytułu opłat za zamknięcie księgi bankowej instrumentów pochodnych w wysokości 26 553 tys. EUR (2020 r.: 144 705 tys. EUR).

Zbycie i wycena należności i papierów wartościowych utrzymywanych jako aktywa obrotowe

Podobnie jak w roku poprzednim, saldo przychodów/kosztów ze sprzedaży i wyceny należności i papierów wartościowych utrzymywanych jako aktywa obrotowe wykazało ujemne saldo w wysokości 91 290 tys. EUR (2020 r.: minus 94 301 tys. EUR). Zmiana ta wynikała z jednej strony ze spadku wyniku z wyceny i zbycia papierów wartościowych utrzymywanych jako aktywa obrotowe oraz instrumentów pochodnych w księdze bankowej w kwocie 17 303 tys. EUR (2020 r.: 53 507 tys. EUR), a z drugiej strony ze wzrostu wyniku z wyceny należności i gwarancji do poziomu minus 73 987 tys. EUR (2020 r.: minus 147 809 tys. EUR). Zapotrzebowanie na nowe przydziały zmniejszyło się ze względu na ogólne ożywienie gospodarcze w 2021 r. W obszarze szczególnych rezerw na straty kredytowe RBI AG odnotował alokację netto na rezerwy na straty kredytowe w wysokości 37 989 tys. EUR. W porównaniu z rokiem poprzednim był to spadek o 16 910 tys. EUR. W bieżącym roku finansowym ogólna sytuacja gospodarcza uległa poprawie w porównaniu z rokiem 2020. W związku z pozytywnymi długoterminowymi prognozami makroekonomicznymi odnotowano niższe nowe alokacje odpisów portfelowych oraz odwrócenie istniejących odpisów w wysokości 8 535 tys. EUR. W przypadku segmentów nieruchomości hotelowych, komercyjnych i handlowych konieczne było dokonanie dalszych uzupełnień modelu (korekt post-modelowych) w wysokości minus 46 930 tys. EUR (2020 r.: minus 70 322 tys. EUR) ze względu na trwającą pandemię COVID-19, ograniczenia w podróżowaniu i powoli postępujące szczepienia. W porównaniu z rokiem 2020 oznacza to jednak spadek o 23 392 tys. EUR. Ponieważ w tych segmentach nie przewiduje się w najbliższym czasie poprawy sytuacji, te uzupełnienia modelu (korekty post-modelowe) z lat 2020 i 2021 zostały zastąpione bardziej zróżnicowanymi czynnikami ryzyka. W związku z konfliktem rosyjsko-ukraińskim dokonano dodatkowych korekt wartości portfela w wysokości minus 7 724 tys. EUR dla potencjalnych klientów objętych sankcjami. W roku obrotowym zrealizowano straty wartości księgowej w wysokości 4 485 tys. EUR (2020: 2 077 tys. EUR) z tytułu istotnych i nieistotnych korekt umów. Przychody z nadzwyczajnego zbycia należności z tytułu pożyczek wyniosły w roku obrotowym 6 271 tys. EUR (2020 r.: 950 tys. EUR).

W roku obrotowym zrealizowano straty z tytułu udziałów w funduszach inwestycyjnych w wysokości 995 tys. EUR (2020: 441 tys. EUR). Przychody z tytułu podziału zysku wyniosły 8 tys. EUR (2020 r.: 0 tys. EUR).

Zbycie i wycena papierów wartościowych wycenianych jako aktywa finansowe oraz udziałów w jednostkach stowarzyszonych i udziałów kapitałowych

W pozycji przychody/koszty netto ze zbycia i wyceny papierów wartościowych wycenianych jako inwestycje finansowe oraz udziałów w spółkach stowarzyszonych i udziałów ujęto w roku obrotowym odpisy na łączną kwotę 195 236 tys. EUR, w tym RBI-Invest Holding GmbH, Wiedeń w wysokości 87 015 tys. EUR, RZB-BLS Holding GmbH, Wiedeń w wysokości 49 351 tys. EUR. W ciągu roku obrotowego dokonano odpisów aktualizujących wartość udziałów w jednostkach stowarzyszonych i udziałów o łącznej wartości 12 938 tys. EUR, w tym w spółce Fairo LLC, Kijów w kwocie 4 304 tys. EUR oraz w spółce RBI PE Handels- und Beteiligungs GmbH, Wiedeń w kwocie 4 790 tys. EUR. Łącznie wykazano 186 003 tys. EUR zysku (2020 r.: straty w wysokości 304 643 tys. EUR) z tytułu wyceny udziałów w jednostkach stowarzyszonych i udziałów.

Ze sprzedaży akcji i udziałów w spółkach stowarzyszonych w roku obrotowym uzyskano wynik w wysokości 3 704 tys. EUR (2020: 4 290 tys. EUR).

Opodatkowanie Grupy

RBI AG jest jednostką dominującą grupy przedsiębiorstw zgodnie z paragrafem 9 austriackiej ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (KStG). Na dzień 31 grudnia 2021 roku 52 spółki (31 grudnia 2020 roku: 52 spółki) są członkami grupy spółek zgodnie z § 9 KStG.

Stopa zwrotu z aktywów

Stopa zwrotu z aktywów (zysk po opodatkowaniu podzielony przez średnią wartość aktywów ogółem) wyniesie 0,71% w 2021 roku (w 2020 roku: 0,34%).

Podział zysków

W dniu 22 kwietnia 2021 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło decyzję o wypłacie dywidendy w wysokości 0,48 EUR na jedną akcję uprawniającą do dywidendy oraz o przeniesieniu pozostałego zysku netto na nowy rachunek, biorąc pod uwagę obowiązujące w tym czasie zalecenie EBC dotyczące wypłaty dywidendy w czasie pandemii COVID 19. Ponadto, w związku z wygaśnięciem w dniu 30 września 2021 roku rekomendacji EBC w sprawie ograniczenia wypłaty dywidendy, Zarząd i Rada Nadzorcza zaproponowały Nadzwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu w dniu 10 listopada 2021 roku wypłatę dodatkowej dywidendy za rok obrotowy 2020 w wysokości 0,75 EUR na jedną akcję uprawniającą do dywidendy. Odpowiada to kwocie podziału w wysokości 246 704 715,75 EUR i zostało wypłacone w dniu 17 listopada 2021 r. W roku obrotowym 2021 w dwóch transzach wypłacono dywidendę w łącznej wysokości 1,23 EUR na akcję.

Propozycja podziału zysku

Zarząd Raiffeisen Bank International AG proponuje Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy wypłatę dywidendy w wysokości 1,15 EUR na akcję z zysku bilansowego wynikającego z rocznego sprawozdania finansowego za rok 2021. W wyniku tego maksymalna kwota na podstawie wyemitowanych akcji wyniosłaby 377 910 tys. EUR.

Pozostałe

Spółka nie przeprowadziła żadnych istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi, które zostały zawarte na warunkach odbiegających od rynkowych.

Średnia liczba pracowników w roku obrotowym wyniosła 3 238 osób (2020: 3 002).

Wydatki na odprawę emerytalną i rentową

w tys. €	Koszty świadczeń emerytalnych		Koszty manipulacyjne	
	2021	2020	2021	2020
Członkowie zarządu i wyższa kadra kierownicza	3.358	2.085	1.916	3.110
Pracownicy	-2.483	10.213	5.614	3.248
Razem	875	12.297	7.530	6.358

Przychody z tytułu emerytur pracowniczych w roku obrotowym wynikały z jednej strony z eliminacji obowiązku wpłat dodatkowych składek do programów określonych świadczeń w związku z odejściami, a z drugiej strony z korekty parametrów finansowych.

Zarząd

Członek Zarządu	Data pierwszego powołania	Koniec kadencji
Dr. Johann Strobl, Prezes	22 września 2010 ¹	28 lutego 2027 r.
Mag. Andreas Gschwentner	1 lipca 2015 r.	30 czerwca 2023 r.
Lic. Mgr. Lukasz Januszewski	1 marca 2018 r.	28 lutego 2026 r.
Mag. Peter Lennkh	1 października 2004 r.	31 grudnia 2025 r.
Dr. Hannes Mösenbacher	18 marca 2017 r.	28 lutego 2025 r.
Dr. Andrii Stepanenko	1 marca 2018 r.	28 lutego 2026 r.

¹ Ze skutkiem od dnia 10 października 2010 r.

Członkowie Rady Nadzorczej	Data pierwszego powołania	Koniec kadencji
Mag. Erwin Hameseder, Przewodniczący	8 lipca 2010 ¹	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2025
MMag. Martin Schaller, Pierwszy zastępca Przewodniczącego	4 czerwca 2014 r.	Walne Zgromadzenie 2024
Dr. Heinrich Schaller, Drugi zastępca Przewodniczącego	20 czerwca 2012 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2022
Mag. Klaus Buchleitner, MBA	26 czerwca 2013 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2025
Mag. Peter Gauper	22 czerwca 2017 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2022
Betriebsökonom Wilfried Hopfner	22 czerwca 2017 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2022
Dr. Rudolf Könighofer	22 czerwca 2017 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2022
MMag. Reinhard Mayr	20 października 2020 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2025
Dr. Heinz Konrad	20 października 2020 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2025
Univ.-Prof. Dr. Eva Eberhartinger, LL.M.	22 czerwca 2017 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2022
Dr. Andrea Gaal	21 czerwca 2018 r.	Walne Zgromadzenie 2023
Mag. Birgit Noggler	22 czerwca 2017 r.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy 2022
Mag. Rudolf Kortenhof ²	10 października 2010 r.	Do odwołania
Mag. Peter Anzeletti-Reikl ²	10 października 2010 r.	Do odwołania
Mag. (FH) Gebhard Muster ²	22 czerwca 2017 r.	Do odwołania
Mag. Helge Rechberger ²	10 października 2010 r.	Do odwołania
Dr. Natalie Egger-Grunicke ²	18 lutego 2016 r.	Do odwołania
Mag. Denise Simek ²	1 października 2021 r.	Do odwołania

¹ Ze skutkiem od dnia 10 października 2010

² Delegowany przez Radę Pracowniczą

Komisariusze państwowi

- Radca Ministerialny Mgr Alfred Lejsek, Komisarz Stanu (od 1 stycznia 2011)
- Radca Ministerialny Dr. Anton Matzinger, Zastępca Komisarza Stanu (od 1 kwietnia 2011 do 31 marca 2021)
- Mag. Matthias Kudweis, Zastępca Komisarza Stanu (od 1 kwietnia 2021)

Wynagrodzenie Zarządu

Zarządowi wypłacono następujące wynagrodzenia:

w tys. €	2021	2020
Wynagrodzenie stałe	4.737	4.736
Premie (związane z wynikami pracy)	2.808	2.751
Płatności w formie akcji (związane z wynikami)	0	0
Płatności na rzecz funduszy emerytalnych i polis reasekuracyjnych	375	384
Pozostałe wynagrodzenia	2.250	2.312
Razem	10.171	10.184
w tym płatności od jednostek powiązanych	2.065	2.126

Wynagrodzenie stałe przedstawione w tabeli obejmuje wynagrodzenia i świadczenia rzeczowe.

Składniki wynagrodzenia Zarządu uzależnione od wyników pracy obejmują premie. Przedstawione powyżej premie stanowią natychmiast płatne części premii za rok 2020 oraz odroczone części premii za lata poprzednie.

Ocena premii jest związana z realizacją corocznie ustalanych celów. Oprócz celów szczegółowych obejmują one cele finansowe dostosowane do poszczególnych funkcji, takie jak zysk po opodatkowaniu w danym segmencie, zwrot z kapitału skorygowanego o ryzyko (RORAC), koszty całkowite, aktywa ważone ryzykiem, cele dotyczące klientów, pracowników, procesów/efektywności i infrastruktury, a także wszelkie inne cele w czterech lub pięciu kategoriach. Wysokość premii jest uzależniona od wyniku Grupy oraz wskaźnika kosztów i dochodów, przy czym wartości docelowe do osiągnięcia zostały określone na podstawie średniookresowego celu Grupy w zakresie ROE. Wypłata jest dokonywana zgodnie z obowiązującymi przepisami Austriackiej Ustawy Bankowej, wprowadzonymi do wewnętrznych regulacji (zob. pracownicze plany wynagrodzeń w rozdziale "Metody księgowania i wyceny").

Inne wynagrodzenia obejmują wynagrodzenia za pełnienie funkcji w zarządach spółek stowarzyszonych, polisy ubezpieczeniowe i stypendia.

W roku obrotowym wypłacono byłym członkom Zarządu i osobom pozostałym przy życiu świadczenia emerytalne w wysokości 1 319 tys. EUR (2020 r.: 1 276 tys. EUR). Oprócz tych kwot wypłacono świadczenia krótkoterminowe, odroczone premie dla byłych członków Zarządu oraz odprawy i świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w łącznej wysokości 2 566 tys. EUR (2020: 3 409 tys. EUR).

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej

w tys. €	2021	2020
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	1.123	1.045

Na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w dniu 22 kwietnia 2021 r. przyjęto model wynagradzania Rady Nadzorczej, który będzie obowiązywał od 23 kwietnia 2021 r. i w kolejnych latach. Ustalono następujący podział wynagrodzenia: Przewodniczący 120 tys. EUR, Zastępca Przewodniczącego 95 tys. EUR, członkowie Rady Nadzorczej 60 tys. EUR dodatkowe wynagrodzenie za obecność, dla Przewodniczących Komitetu Audytu oraz Komitetu Ryzyka po 17,5 tys. EUR każde.

W roku obrotowym 2021 z członkami Rady Nadzorczej nie były zawierane żadne umowy wymagające zatwierdzenia w rozumieniu § 95 ust. 5 nr 12 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych (AktG).

Wynagrodzenie komisariuszy państwowych (Länderkuratorium)

w tys. €	2021	2020
Rada Konsultacyjna ds. Wynagrodzeń	185	179

W dniu 21 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o przyznaniu Komisariuszom wynagrodzenia za ich działalność. Ustalono następujący podział wynagrodzenia: Przewodniczący Rady Doradczej 25 tys. EUR, Wiceprzewodniczący 20 tys. EUR, każdy kolejny członek 15 tys. EUR, dodatkowo opłaty za udział w posiedzeniach.

Zdarzenia po dniu bilansowym

Obniżenie stawki podatku dochodowego od osób prawnych w Austrii

W Austrii w październiku 2021 roku ogłoszono reformę podatkową, która przewiduje stopniowe obniżenie stawki podatku dochodowego od osób prawnych z 25% do 23% (2023: 24%, od 2024: 23%). Ponieważ reforma weszła w życie w styczniu 2022 r., jest to zdarzenie, którego nie trzeba uwzględniać w roku finansowym 2021.

Wiedeń, 15 lutego 2022

Zarząd

Podpis nieczytelny

Dr. Johann Strobl

Podpis nieczytelny

Lic. Mgr. Łukasz Januszewski

Podpis nieczytelny

Dr. Hannes Mösenbacher

Podpis nieczytelny

Mag. Andreas Gschwenter

Podpis nieczytelny

Mag. Peter Lennkh

Podpis nieczytelny

Dr. Andrii Stepanenko

Sprawozdanie Zarządu

Rozwój rynków

Znaczące ożywienie gospodarcze po historycznej recesji

Po tym, jak wiosną 2021 roku kampanie szczepień nabrały rozmachu, a częstość występowania zakażeń wirusem COVID-19 spadła, złagodzone ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej, które ponownie zaostrożono pod koniec 2020 roku. Towarzyszyło temu cykliczne ożywienie w miesiącach letnich. Jednak w ciągu roku czynnikiem obciążającym dla sektora przemysłowego okazały się wąskie gardła w zaopatrzeniu. Wskaźniki inflacji osiągnęły wieloletnie maksima, głównie ze względu na wyższe ceny energii i problemy z łańcuchem dostaw. Pod koniec roku nastąpił jednak ponowny, gwałtowny wzrost liczby zakażeń. Wynikające z tego ograniczenia w wielu krajach miały negatywny wpływ na gospodarkę w ostatnim kwartale, choć prawdopodobnie nie w takim samym stopniu jak w roku poprzednim.

Produkt krajowy brutto strefy euro mógł wzrosnąć o około 5 procent w 2021 roku. Ten silny wzrost charakteryzował się znacznymi wahaniami w ciągu roku. Na początku roku gospodarka znajdowała się w recesji. Odbicie w drugim i trzecim kwartale zapewniło tempo wzrostu przekraczające 2 procent w porównaniu z poprzednim kwartałem. Jednak w ostatnim kwartale roku tempo to uległo znacznemu spowolnieniu. Z drugiej strony, stopa inflacji wykazywała stałą tendencję wzrostową. Podczas gdy w grudniu 2020 roku inflacja rok do roku wynosiła jeszcze minus 0,3%, wskaźnik cen konsumpcyjnych wykazał, że pod koniec 2021 roku tempo wzrostu cen wyniesie 5%.

Polityka pieniężna Europejskiego Banku Centralnego (EBC) sprawiła, że stopy rynku pieniężnego (Euribor) pozostały ściśle dopasowane do stopy depozytowej EBC wynoszącej minus 0,5 procent w 2021 roku. W marcu EBC zareagował na niepożądany wzrost długoterminowych stóp procentowych i zwiększył miesięczną wielkość zakupów obligacji. W czwartym kwartale udało się ją ponownie nieco zmniejszyć. Pod koniec roku zwiększone wcześniej oczekiwania co do podwyżek stóp procentowych nieco zmalały w związku z ponowną niepewnością związaną z pandemią. Kontynuowano program skupu dużych ilości obligacji, głównie rządowych, przez EBC, co wpłynęło na obniżenie stóp procentowych na rynkach kapitałowych w strefie euro.

W pierwszym kwartale 2021 roku w gospodarce austriackiej wystąpiły również ograniczenia związane z pandemią. Dzięki złagodzeniu polityki gospodarczej w drugim i trzecim kwartale nastąpił wyraźny wzrost gospodarczy, który był silniejszy niż w strefie euro. Inaczej niż w Niemczech, sektor przemysłowy wspierał gospodarkę jesienią, mimo wąskich gardeł w zaopatrzeniu. Jednak pod koniec listopada wprowadzono nową blokadę w związku z gwałtownie rosnącymi infekcjami, które w ostatnim kwartale mocno obciążyły gospodarkę. Niemniej jednak PKB za rok 2021 jako całość odnotował wzrost o niecałe 5 procent (2020: spadek o 6,7 procent).

CEE: Banki centralne pod presją działania w związku z presją inflacyjną

Znaczący wzrost stóp inflacji zaobserwowano również w regionie Europy Środkowo-Wschodniej w 2021 roku. Oprócz rosnących cen energii, odzwierciedlało to problemy związane z łańcuchem dostaw i towarzyszące im skutki ożywienia gospodarczego (spiętrzony popyt konsumpcyjny i duże inwestycje). Najsilniejsza presja inflacyjna występowała w Europie Środkowej i Wschodniej, gdzie wzrost cen wynosił średnio odpowiednio 4,5 i 7,0% rocznie. Natomiast średnia stopa inflacji w Europie Południowo-Wschodniej wyniosła zaledwie 4,0 procent rocznie. Oczekuje się, że presja cenowa nieco osłabnie do końca 2022 roku, w mniejszym stopniu zależnie od warunków lokalnych niż od warunków globalnych, w tym ograniczeń po stronie podaży i cen energii. W 2021 r. w Europie Środkowej i Wschodniej obserwowano silne zacieśnienie polityki pieniężnej. Miało to miejsce w kontekście mniej ugruntowanych oczekiwań inflacyjnych w porównaniu z krajami zachodnimi, tradycyjnie silniejszej korelacji między cenami producentów i cenami konsumpcyjnymi oraz dewaluacji walut lokalnych. Szczególnie silne podwyżki stóp procentowych przez poszczególne banki centralne (np. w Republice Czeskiej, na Węgrzech czy w Rosji) zwiększyły presję na działania innych banków centralnych w regionie o porównywalnych warunkach. Ponadto stosowanie niekonwencjonalnych instrumentów polityki pieniężnej lub zakupów aktywów w Europie Środkowo-Wschodniej jest ograniczone do sytuacji bezpośrednio kryzysowych lub zostało już ograniczone. W związku z tym długoterwale zakupy aktywów nie mają wpływu na stopę procentową na rynku kapitałowym, jak ma to miejsce w strefie euro.

W 2021 r. gospodarki w Europie Środkowej odnotowały silne ożywienie. W rezultacie wiele krajów powróciło do poziomu PKB sprzed pandemii już w drugiej połowie 2021 roku. Głównymi czynnikami napędzającymi ożywienie gospodarcze były popyt zewnętrzny, konsumpcja prywatna i inwestycje, przy czym polityka fiskalna miała również działanie wspierające. Jednak kraje regionu Europy Środkowo-Wschodniej zostały szczególnie dotknięte zakłóceniami w globalnych łańcuchach dostaw ze względu na duży udział przemysłu. Z powodu sporów politycznych wystąpiły opóźnienia w wypłacie funduszy unijnych dla Polski i Węgier. Nie oczekuje się jednak, że spowoduje to konieczność zmiany perspektyw gospodarczych dla tych krajów.

W 2021 roku gospodarka w Europie Południowo-Wschodniej (SEE) zdecydowanie odreagowała załamanie spowodowane pandemią z poprzedniego roku, osiągając oczekiwany wzrost o 6,5%. Wynikało to między innymi z ożywienia spożycia prywatnego, któremu sprzyjało ożywienie przekazów pieniężnych do wielu krajów (w tym Albanii i Kosowa) oraz silniejszy niż oczekiwano sezon turystyczny (w tym w Albanii i Chorwacji). Większość krajów w regionie osiągnęła poziom PKB sprzed pandemii wcześniej niż gdzie indziej. Ożywienie gospodarcze w Bułgarii było jednak stosunkowo umiarkowane, co wiąże się z większym wpływem pandemii.

W porównaniu z Europą Środkowo-Wschodnią i Południowo-Wschodnią, Europa Wschodnia (EE) odnotowała jedynie umiarkowany wzrost PKB w 2021 roku, choć należy to rozpatrywać w kontekście mniej drastycznego załamania gospodarczego w 2020 roku. Na Białorusi skutki nowo nałożonych sankcji jeszcze się w pełni nie zmaterializowały, tak więc w 2021 r. gospodarka nie odczuje jeszcze ich silnego wpływu (wzrost PKB: 1,7%). Na Ukrainie współpraca z MFW nadal była trudna, ale ostatecznie udało się uzyskać wsparcie w drodze porozumienia. W Rosji polityka fiskalna, rosnące ceny ropy naftowej i gazu ziemnego, silny popyt konsumpcyjny i produkcja przemysłowa wspierały gospodarkę, podczas gdy sektor rolniczy miał wpływ na jej osłabienie.

Rozwój realnego PKB - zmiana w stosunku do roku poprzedniego w procentach

Region/Kraj	2020	2021e	2022f	2023f
Polska	-2,7	5,7	4,3	4,0
Słowacja	-4,4	3,0	4,4	6,0
Słowenia	-4,2	7,1	4,5	3,5
Republika Czeska	-5,8	3,3	4,1	3,7
Węgry	-5,2	6,5	4,5	3,5
Europa Środkowa	-3,9	5,1	4,3	4,0
Albania	-4,0	8,8	4,4	4,0
Bośnia i Hercegowina	-3,2	6,8	3,6	3,5
Bułgaria	-4,2	4,5	4,0	4,0
Chorwacja	-8,1	9,2	4,4	4,1
Kosowo	-5,3	10,4	4,7	4,0
Rumunia	-3,7	6,2	4,7	4,5
Serbia	-0,9	6,5	4,5	4,0
Europa Południowo-Wschodnia	-4,0	6,5	4,5	4,3
Białoruś	-0,9	1,7	0,5	2,0
Rosja	-3,0	3,9	1,5	1,4
Ukraina	-3,8	3,0	3,3	3,2
Europa Wschodnia	-3,0	3,8	1,7	1,6
Austria	-6,7	4,9	4,5	2,2
Strefa euro	-6,5	5,2	4,0	2,5

Źródło: Raiffeisen Research, stan na początek lutego 2022, (e: szacunek, f: prognoza), możliwe kolejne korekty dla lat już zakończonych

Sektor bankowy w Austrii

Rentowność aktywów banków austriackich znacznie wzrosła w 2021 roku, osiągając poziom sprzed pandemii, czyli 0,7%. Można to przypisać spadkowi kosztów ryzyka, poprawie przychodów z opłat oraz poprawie rentowności dużych oddziałów CE/SEE. Pomimo wygasających moratoriów kredytowych, ryzyko kredytowe w systemie bankowym pozostało ograniczone, a wskaźnik kredytów zagrożonych spadł poniżej 1,5 procent (austriacki portfel kredytowy). Przyczyniła się do tego między innymi dynamiczna akcja kredytowa w sprzyjających warunkach finansowania, w tym dostęp do TLTRO Eurosystemu. W 2021 roku wolumen kredytów detalicznych i korporacyjnych osiągnął tempo wzrostu wynoszące około 5 procent rocznie, przy czym główną siłą napędową był silny popyt na kredyty mieszkaniowe i ożywienie inwestycji korporacyjnych. Pomimo obserwowanego wzrostu sumy bilansowej, monitorowanie przez regulatora alokacji kapitału banków pomogło w utrzymaniu silnej pozycji kapitałowej banków austriackich ze wskaźnikiem CET1 na poziomie 16%.

Rozwój sektora bankowego w Europie Środkowo-Wschodniej

W 2021 r. banki w Europie Środkowo-Wschodniej odnotowały silne ożywienie w następstwie ogólnego ożywienia gospodarczego, co przyczyniło się do spadku kosztów ryzyka i normalizacji akcji kredytowej. Pomimo ponownego wzrostu zakażeń COVID-19 pod koniec roku, zwrot z kapitału własnego banków wyniósł ponad 20% w EE i osiągnął solidne poziomy w przedziale 10-13% w CE/SEE. Ożywienie kredytów konsumpcyjnych uzupełniło stabilny segment kredytów hipotecznych, a kredyty dla przedsiębiorstw w końcu nabrały tempa dzięki przyspieszeniu cyklu inwestycyjnego. Rządowe środki wsparcia pozwoliły utrzymać wskaźniki NPL na niskim poziomie, chociaż kredyty udzielane przez banki na etapie 2. nadal stanowią w pewnym stopniu nierozwiązane ryzyko kredytowe. W niektórych krajach pożyczki z Etapu 2 utrzymywały się na szczególnie wysokim poziomie 15-20% (Rumunia, Słowacja), podczas gdy w wielu innych oscylowały wokół 10%. Wobec narastającej presji inflacyjnej zacieśnienie polityki pieniężnej stało się jednym z głównych tematów, zwłaszcza w Rosji, na Ukrainie, w Czechach, na Węgrzech i w Polsce. Dotychczasowe podwyżki stóp procentowych okazały się korzystne dla marż odsetkowych netto banków, które wykazały oznaki odbicia od dna w CE/SEE.

Otoczenie regulacyjne

Priorytety nadzorcze EBC dla banków objętych nadzorem w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego (SSM)

- **Zarządzanie ryzykiem kredytowym:** EBC założył, że pogorszenie otoczenia makroekonomicznego spowodowane pandemią wirusa COVID 19 będzie miało wpływ na jakość aktywów banków. Środki wsparcia, w tym inicjatywy monetarne, fiskalne, regulacyjne i nadzorcze, przyniosły pożądany skutek i zapobiegły pojawieniu się nowego kryzysu finansowego. Organy nadzoru bankowego EBC zwracały szczególną uwagę na to, czy zarządzanie ryzykiem kredytowym, operacje, monitorowanie i sprawozdawczość banków są odpowiednie.
- **Adekwatność kapitałowa:** Wyższe ryzyko kredytowe w połączeniu z potencjalnymi korektami rynkowymi może mieć negatywny wpływ na wskaźniki kapitałowe banków. W związku z tym EBC przywiązuje dużą wagę do prawidłowego planowania kapitałowego. Powinno to być oparte na prognozach kapitałowych, które można dostosować do szybko zmieniającego się otoczenia, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych.
- **Trwałość modeli biznesowych:** Rentowność banków i trwałość ich modeli biznesowych pozostają głównym problemem. W swoich działaniach kontrolnych organy nadzoru skupiły się w szczególności na procesie transformacji cyfrowej banków.
- **Zarządzanie:** EBC postrzega silne zarządzanie organami zarządzającymi jako kluczowy czynnik umożliwiający zarządzanie kryzysem. Dlatego też ściśle monitorowano zarządzanie i ramy zarządzania ryzykiem kryzysowym. Inne obszary zainteresowania obejmowały możliwości agregowania danych dotyczących ryzyka, zarządzanie ryzykiem informatycznym i cybernetycznym, ryzyko wynikające z outsourcingu usług do zewnętrznych dostawców, pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu.

Nowe przepisy w roku 2021

Finalizacja Bazylea III (CRR III/CRD VI)

Pakiet CRR III/CRD VI ("Bazylea IV") transponuje do prawa UE światowe standardy dotyczące kapitału bankowego (Bazylea III). Pakiet ten opiera się na propozycjach Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego. Nacisk kładzie się na wyniki modeli wewnętrznych, które w przeszłości pozwalały na stosowanie różnych poziomów wymogów kapitałowych. Taka heterogeniczność nie powinna być już możliwa.

Jako bank uniwersalny, RBI podlega temu zestawowi regulacji na różne sposoby. Dostrzega jednak w tym rozporządzeniu wielką szansę dla siebie i swoich klientów. W związku z tym takie aspekty, jak rozszerzenie krajowych programów legislacyjnych w kierunku podejścia europejskiego, kontynuacja czynnika wsparcia dla MŚP czy zastosowanie dolnego progu wydajności na najwyższym poziomie konsolidacji, stanowią doskonałą okazję do wspierania swoich klientów. Dlatego też wymagania są stale analizowane, a dyskusje polityczne uważnie śledzone, aby móc podejmować odpowiednie działania.

Inicjatywy z pakietu "Cyfrowe finanse" z naciskiem na ochronę konsumentów

Po opublikowaniu przez Komisję Europejską we wrześniu 2020 r. strategii finansowania cyfrowego w 2021 r. podjęto lub uruchomiono kilka inicjatyw regulacyjnych przewidzianych w tej strategii. Na przykład Komisja Europejska przedstawiła inicjatywy dotyczące regulacji w zakresie sztucznej inteligencji (AI) i tożsamości cyfrowej. Ponadto Komisja przedstawiła przegląd dyrektywy w sprawie kredytu konsumenckiego pod kątem digitalizacji (ustawa o zarządzaniu danymi) oraz przeprowadziła konsultacje na temat oczekiwanego rozporządzenia w sprawie ustawy o danych.

Stały wzrost liczby przepisów dotyczących usług cyfrowych i nowych technologii będzie miał wpływ na RBI w nadchodzących latach. Przykładowo, inicjatywy te mają na celu zwiększenie harmonizacji odpowiednich przepisów w UE, a tym samym stworzenie jednolitego rynku cyfrowego i uproszczenie transgranicznej działalności gospodarczej w UE. Ponadto proponowane regulacje będą wymagać lub umożliwiać zmiany w istniejących procesach, np. w obszarze przyjmowania klientów cyfrowych w odniesieniu do ogólnounijnej tożsamości cyfrowej. RBI uważnie śledzi rozwój sytuacji,

uczestniczył w dyskusjach między decydentami i stowarzyszeniami bankowymi oraz aktywnie uczestniczył w odpowiednich konsultacjach.

Wdrożenie przez Austrię II rozporządzenia w sprawie adekwatności kapitałowej, V dyrektywy w sprawie adekwatności kapitałowej oraz II dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków.

Zmienione rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych (rozporządzenie UE 2019/876) i dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych (dyrektywa UE 2019/878), znane również jako CRR II i CRD V, zawierają zmiany w takich obszarach, jak wymogi kapitałowe i wynagrodzenia w ramach filaru 2, dźwignia finansowa, płynność, ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe kontrahenta oraz wymogi dotyczące sprawozdawczości i ujawniania informacji. Dyrektywa II w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (dyrektywa UE 2019/879), znana również jako BRRD II, dotyczy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i obejmuje m.in. nowe ramy dotyczące minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL).

Wraz z pakietem ustaw transponujących CRD V i BRRD II do prawa austriackiego (BWG i ustawa federalna o rewindykacji i restrukturyzacji banków) niektóre wymogi europejskie zostały wdrożone na poziomie krajowym. Na przykład wprowadzono zasadę addytywności buforów makroostrożnościowych lub rozszerzone zasady obliczania wymogów MREL.

Krajowe makroostrożnościowe wymogi kapitałowe zostały dostosowane w taki sposób, aby nie doprowadzić do nieuzasadnionej ekonomicznie zmiany ogólnych wymogów kapitałowych. Wdrożenie europejskich ram nie doprowadziło zatem do automatycznego wzrostu wymogów kapitałowych na poziomie krajowym.

Minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych (MREL)

Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) opublikowała zaktualizowane Zasady MREL (Polityka MREL) w dniu 26 maja 2021 r. Strategia RBI dotycząca wielu punktów postępowania naprawczego (multiple point of resolution - MPE) wymaga, aby każdy podmiot objęty postępowaniem naprawczym mógł zostać rozwiązany niezależnie, bez tworzenia wąskich gardeł w innych grupach postępowania naprawczych.

SRMR II (Single Resolution Mechanism Regulation II) wprowadził pojęcie maksymalnej kwoty podlegającej wypłacie w ramach MREL (M-MDA), które będzie obowiązywać od 1 stycznia 2022 roku. Program M-MDA umożliwia SRB ustalanie ograniczeń w zakresie zdolności banków do dystrybucji. M-MDA jest bardzo podobny do klasycznego systemu MDA określonego w art. 141 dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych, ale podlega uznaniowej decyzji organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Planowanie MREL jest integralną częścią procesu budżetowego banku RBI i jego banków zależnych w UE. Zasoby MREL są ściśle monitorowane. RBI i niektóre z jego banków zależnych w UE przeprowadziły emisje w celu spełnienia odpowiednich wymogów MREL (wiążące cele pośrednie od 1 stycznia 2022 r.). Należy podkreślić, że RBI zrealizował pokrycie znacznej części swojego zapotrzebowania na MREL poprzez emisje zielonych obligacji w 2021 r.

Wynik działalności aiffeisen Bank International AG

Rozwój działalności

RBI AG jest jednym z wiodących austriackich banków korporacyjnych i inwestycyjnych. W segmencie korporacyjnym obsługuje 1000 największych firm w Austrii, a także wielu międzynarodowych i wielonarodowych klientów kluczowych. Klienci ci korzystają z wszechstronnej wiedzy fachowej RBI AG i szerokiego zakresu usług w dziedzinie finansowania eksportu, finansowania handlu, zarządzania gotówką, skarbu państwa i dochodów stałych.

Segment Klientów Instytucjonalnych obejmuje współpracę z bankami i klientami instytucjonalnymi. Rozwinęła się ona z pierwotnej bankowości korespondencyjnej i obecnie oznacza całościowe podejście do współpracy z bankami, firmami ubezpieczeniowymi i innymi klientami instytucjonalnymi. Szeroka gama produktów i usług obejmuje usługi w zakresie transakcji płatniczych i rozliczeń, usługi banków powierniczych i depozytowych, finansowanie kredytów, a także transakcje na rynku kapitałowym i papierami wartościowymi.

Segment Rynki Kapitałowe obejmuje transakcje na własny rachunek i z udziałem podmiotów zewnętrznych. RBI AG oferuje swoim klientom indywidualnie dopasowane rozwiązania w zakresie zarządzania płynnością i bilansem, a także zarządzania ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem walutowym. Szczególnie mocną stroną firmy są produkty odsetkowe, walutowe i kredytowe dla regionu DACH i Europy Środkowo-Wschodniej. Oferowane są produkty gotówkowe, instrumenty pochodne i produkty strukturyzowane, a także pożyczki w formie obligacji i sekurytyzacja należności. Profesjonalny zespół ds. strukturyzacji oraz odpowiednie siły sprzedaży i plasowania zapewniają pomyślną realizację projektów.

Jednostki biznesowe Treasury i Group Subsidiaries oraz Equity Investments są wewnętrznymi jednostkami kierującymi zarządzaniem odpowiednio portfelem refinansowania i inwestycji kapitałowych Banku.

Bankowość Korporacyjna

Segment biznesowy Korporacje obsługuje austriackich i międzynarodowych klientów korporacyjnych. Oprócz największych firm austriackich, w centrum uwagi znajdują się klienci korporacyjni z Europy Zachodniej prowadzący działalność w Europie Środkowo-Wschodniej, kluczowi klienci z Europy Środkowo-Wschodniej oraz działające na skalę międzynarodową firmy zajmujące się obrotem towarowym i handlowym.

W minionym roku obrotowym bardzo dobrze rozwijała się działalność w zakresie bankowości korporacyjnej obsługiwana z Wiednia. Dzięki wszechstronnemu wsparciu ze strony naszych klientów korporacyjnych oraz rosnącemu w ciągu roku popytowi na kredyty udało nam się utrzymać pozycję banku relacyjnego i zwiększyć skalę działalności. Mimo że utrzymujące się niskie stopy procentowe w dalszym ciągu wpływały na dochody, osiągnięto ogólnie bardzo dobry wynik, również dzięki doskonałemu wynikowi w zakresie ryzyka w pionie korporacyjnym.

Oprócz tradycyjnej działalności kredytowej, w minionym roku obrotowym znaczący wkład w ten wynik miały: strukturyzowane finansowanie projektów i przejęć, finansowanie nieruchomości, finansowanie eksportu i handlu oraz bankowość transakcyjna, a to wszystko dzięki doskonałej znajomości produktów przez bank.

Strategiczny nacisk położono na dalsze wykorzystanie potencjału dochodowego RBI w całej Grupie poprzez zastosowanie narzędzi zarządzania strategicznego, takich jak Globalny System Zarządzania Kontami, który umożliwia zapewnienie skoordynowanego doradztwa i wsparcia w całej Grupie klientom działającym na skalę międzynarodową, a także szerokiej gamy produktów w całej sieci.

W minionym roku obrotowym poczyniono dalsze postępy w zakresie działań ESG (Environmental, Social, Governance). Szczególnym kamieniem milowym było utworzenie działu "Sustainable Finance", w którym połączono wiedzę z zakresu ESG i zaoferowano usługi doradcze w dziedzinie zrównoważonego rozwoju i zrównoważonych rozwiązań finansowych. Oferta ta cieszyła się dużym zainteresowaniem klientów. Wysoki poziom zainteresowania tematyką ESG znajduje również odzwierciedlenie w wolumenie finansowania zgodnego z ESG, który znacznie wzrósł w porównaniu z rokiem poprzednim.

W minionym roku obrotowym ważne było także dalsze doskonalenie doświadczeń klientów. Rozszerzono ofertę usług cyfrowych i wprowadzono nowe innowacyjne rozwiązania, np. w zakresie otwierania rachunków ("Grupowe eKonto") i bankowości transakcyjnej. Opracowane już rozwiązania zostały wdrożone w bankach zależnych w Europie Środkowo-Wschodniej w celu odpowiedniego rozszerzenia oferty lokalnej. Ponadto szczegółowej analizie poddano proces kredytowy dla klientów korporacyjnych, aby zrestrukturyzować go jako proces typu end-to-end, a tym samym zoptymalizować wydajność i czas realizacji.

Klienci instytucjonalni

Rok 2021 charakteryzował się bardzo zróżnicowanym rozwojem pandemii COVID-19 oraz jej konsekwencjami ekonomicznymi i społecznymi w różnych regionach świata, w których działa ta jednostka biznesowa. W oparciu o coraz bardziej zauważalne tendencje wzrostowe zarówno w przepływach handlowych, jak i w ogólnej sytuacji gospodarczej na

naszych głównych rynkach w Europie Środkowo-Wschodniej, w 2021 roku ponownie wzrosła liczba transakcji z klientami instytucjonalnymi, nawet w porównaniu z bardzo korzystnym rokiem poprzednim. Znalazło to odzwierciedlenie w utrzymującej się wysokiej liczbie i wielkości transakcji, w rozszerzeniu relacji biznesowych z dotychczasowymi klientami oraz w pozyskaniu wielu nowych klientów. W ten sposób RBI po raz kolejny udowodnił swoją centralną pozycję dla biznesu w Europie Środkowej i Wschodniej.

Podobnie jak w latach ubiegłych, skupiono się na transgranicznej sprzedaży produktów bankowych, które chronią kapitał i płynność. Przychody z działalności prowizyjnej osiągnęły nowy rekordowy poziom. Oprócz tradycyjnie dobrych wyników w transakcjach płatniczych, które podkreślają silną rolę RBI AG jako pomostu między Zachodem i Wschodem w kontaktach z bankami, firmami ubezpieczeniowymi i zarządzającymi aktywami, znaczny wzrost odnotowano również w całej działalności związanej z rynkiem kapitałowym, takiej jak nowe emisje obligacji, związana z nimi sprzedaż papierów wartościowych, transakcje klientów na walutach i finansowanie oparte na aktywach. Szczególnie udana była silna koncentracja na zrównoważonej wiedzy specjalistycznej w zakresie emisji obligacji ESG; wsparcie wielu zrównoważonych emisji dla klientów instytucjonalnych w znacznym stopniu przyczyniło się do doskonałej pozycji RBI w tym segmencie działalności. Po raz kolejny znaczący wzrost odnotowano również w segmencie finansowania handlu i eksportu, którego celem jest wspieranie przepływów handlowych dla naszych klientów. Równie pozytywny był rozwój działalności związanej z funduszami inwestycyjnymi i przechowywaniem papierów wartościowych (Securities Services), co dopełniło pozytywnego obrazu. Ze względu na postępującą cyfryzację i ciągłe innowacje we wszystkich obszarach produktowych istotnych dla działalności z klientami instytucjonalnymi, największą uwagę zwraca się na wyraźne ukierunkowanie oferty na rzeczywiste potrzeby klientów oraz na poprawę efektywności przetwarzania danych.

Tradycyjna działalność kredytowa prowadzona z klientami instytucjonalnymi utrzymuje się na niskim poziomie i jest w dużej mierze zorientowana na długoterminowe relacje z klientami o dużym potencjale sprzedaży krzyżowej. Wysiłki te były bardzo dobrze uzupełniane przez ofensywę produktową, o których była już mowa powyżej.

Dezglobalizacja branży finansowej, która rozpoczęła się po kryzysie finansowym, doprowadziła do powstania specjalistów regionalnych. Trend ten wspiera pozycję RBI AG jako wiodącej instytucji w Europie Środkowej i Wschodniej, pełniącej rolę pomostu między Wschodem a Zachodem. Sukcesy osiągnięte w ostatnich latach w zakresie współpracy z klientami instytucjonalnymi oraz stały potencjał wzrostu potwierdzają to po raz kolejny.

Rynki Kapitałowe

Programy wsparcia kontynuowane w 2021 r. w związku z pandemią doprowadziły do utrzymania się nadpłynności na rynku, a popyt uderzył w łańcuchy dostaw zapasów. Rynki akcji wzrosły średnio o 20-30%, a spready kredytowe dla aktywów finansowych i korporacyjnych poruszały się na niskich poziomach w historycznie wąskich przedziałach od 10 do 15 punktów bazowych.

Podczas gdy zmienność kursów głównych walut (EURO, USD) utrzymywała się na niskim poziomie, nastąpił znaczny wzrost, zwłaszcza w drugiej połowie roku w krajach Europy Środkowo-Wschodniej i WNP, w związku z pierwszymi podwyżkami stóp procentowych związanymi z inflacją. Wolumeny wymiany walutowej z udziałem klientów nadal utrzymywały się na wysokim poziomie, głównie w obszarze przedsiębiorstw, natomiast wolumeny międzybankowe były niższe od poziomów sprzed pandemii. Ogólnie rzecz biorąc, znaczący wkład w wyniki osiągnięto w obszarze walutowym oraz w obrocie banknotami.

W działalności związanej z rynkiem pieniężnym i refinansowaniem papierów wartościowych osiągalne marże pozostawały pod presją ze względu na istniejącą nadwyżkę płynności. Innowacje koncentrowały się na dalszych działaniach w zakresie digitalizacji obsługi i internalizacji działalności klientów. Portfel operacji na papierach wartościowych oraz portfel inwestycyjny nadal czerpały korzyści z pozycji zawartych głównie w ubiegłym roku.

Pomimo trwającej pandemii i różnych blokad, usługi animatora rynku były oferowane klientom RBI AG przez cały czas. W handlu obligacjami trzeba było stawić czoła poważnym wyzwaniom po stronie rynku, które jednak zostały zrekompensowane przez niezwykle udany rok w działalności na rynku instrumentów pochodnych. Pozycjonowanie na rynku oraz zaangażowanie w krajach Europy Środkowo-Wschodniej i Południowo-Wschodniej po raz kolejny przyczyniły się w tym roku do osiągnięcia sukcesu we współpracy z klientami.

Emitenci obligacji skorzystali z nadal korzystnych warunków finansowania, co ponownie doprowadziło do wysokich wolumenów na rynku pierwotnym. Na wtórnym rynku obligacji popyt ze strony klientów był niższy, choć utrzymywała się tendencja do zawierania transakcji drogą elektroniczną. Tendencja ta była również silnie odczuwalna w dziale sprzedaży walut, gdzie presja na marże została zniwelowana dzięki cyfryzacji i automatyzacji handlu. Rynki pieniężne nadal charakteryzowały się ujemnymi stopami procentowymi w euro; depozyty również uległy zmniejszeniu z powodu nadpłynności spowodowanej przez TLTRO. W przypadku instrumentów pochodnych zasadniczo zauważalne było przejście z produktów pozagiełdowych na produkty giełdowe.

W obszarze ESG wprowadzenie nowych produktów, takich jak instrument pochodny powiązany z ESG, wirtualne konferencje i specjalnie przeprowadzona ankieta ESG po raz kolejny wzmocniły siłę RBI AG w tym obszarze.

W dziedzinie analizy danych uruchomiono dwa obiecujące programy dla naszego handlu: SecFinApp oraz narzędzie do pracy w czasie rzeczywistym o nazwie SiSi. Aplikacja SecFinApp ułatwia podmiotom zajmującym się operacjami repo

dopasowywanie popytu z rynku do własnych zasobów. Aplikacja SiSi działająca w czasie rzeczywistym uzupełnia zapytania klientów w obrocie papierami wartościowymi o informacje o kliencie i papierze wartościowym w czasie rzeczywistym.

Treasury

RBI AG wykorzystuje depozyty i emisje długoterminowe do refinansowania średnio- i długoterminowego. Emisje są w dużej mierze dokonywane w ramach Programu Emisji Dłużnych Papierów Wartościowych RBI AG na kwotę 25 000 000 EUR, w ramach którego mogą być emitowane obligacje w różnych walutach, formatach i strukturach.

W 2021 roku bank RBI AG, oprócz depozytów długoterminowych, ponownie w coraz większym stopniu wykorzystywał międzynarodowe obligacje o dużym wolumenie w różnych formatach do realizacji swojego planu finansowania. Po udanej zielonej emisji podporządkowanej o wartości 500 mln EUR w czerwcu, we wrześniu przeprowadzono emisję uprzywilejowaną o wartości 500 mln EUR. RBI AG pokrył pozostały popyt poprzez niezabezpieczone emisje prywatne na niewielką skalę.

Łączna wartość nowych depozytów i emisji nadwyżkowych pozyskanych w 2021 r. wyniosła około 3 500 mln EUR, a ich ważony okres zapadalności to około sześć lat. Na koniec 2021 roku łączna wartość wyemitowanych niezabezpieczonych obligacji z wyłączeniem dodatkowego kapitału podstawowego wynosiła 9 126 mln EUR.

W celu optymalizacji pokrycia zapotrzebowania na płynność RBI AG skorzystał również z długoterminowego zabezpieczonego finansowania ESBC (Europejskiego Systemu Banków Centralnych) w wysokości 625 mln EUR w 2021 roku. RBI AG dysponuje zatem całkowitym wolumenem 5 425 mln EUR w odniesieniu do wszystkich uczestników TLTRO III. W ramach TLTRO III (Targeted Longer-Term Refinancing Operations) EBC (Europejski Bank Centralny) zaoferował trzyletnie zabezpieczone finansowanie na preferencyjnych warunkach.

Group Subsidiaries oraz Equity Investments

Oprócz 13 banków zależnych w Europie Środkowej i Wschodniej, RBI AG posiada wiele innych austriackich i międzynarodowych spółek zależnych w sektorze strategicznych usług finansowych. Uzupełnia je szereg innych udziałów, głównie w sektorze usług związanych z bankowością.

Celem strategii inwestycyjnej RBI AG jest zabezpieczenie i rozszerzenie strategicznych interesów RBI AG oraz stały wzrost wartości całego portfela inwestycyjnego. W tym celu RBI AG dokonał w roku finansowym dwóch znaczących inwestycji: Raiffeisen Continuum Management GmbH, fundusz oferujący rozwiązania w zakresie sukcesji dla MŚP w Austrii oraz Akcenta CZ a.s., specjalista w zakresie handlu walutowego i transakcji płatniczych działający na głównych rynkach RBI AG.

Udziały te są zarządzane i administrowane przez spółki zależne i inwestycje kapitałowe Grupy RBI.

Znaczące odpisy wystąpiły w RBI Invest GmbH, Wiedeń w wysokości 87,0 mln EUR, RZB-BLS Holding GmbH, Wiedeń w wysokości 49,4 mln EUR oraz RBI IB Beteiligungs GmbH (prawo do udziału w zyskach), Wiedeń w wysokości 48,8 mln EUR.

Ponieważ portfel udziałów kapitałowych składa się głównie z instytucji finansowych i przedsiębiorstw, które nie są zależne od gospodarki, bezpośredni wpływ pandemii COVID-19 na udziały kapitałowe był ograniczony. Są one jednak pośrednio uwzględniane przy ustalaniu wartości godziwej za pomocą modeli wyceny, ponieważ opierają się na czynnikach makroekonomicznych, a także na przyszłych zyskach i planach dywidendowych poszczególnych spółek.

Bankowość Detaliczna

Działalność detaliczna RBI AG obejmuje wyłącznie portfel detalicznych walutowych kredytów hipotecznych w polskim oddziale w Warszawie. Na dzień 31 grudnia 2021 r. wartość bilansowa netto portfela kredytowego (bez uwzględnienia utraty wartości) wynosiła około 2,5 mld EUR i składała się z kredytów denominowanych we frankach szwajcarskich w wysokości 1,94 mld EUR (2020 r.: 2,0 mld EUR), kredytów denominowanych w euro w wysokości 0,5 mld EUR (2020 r.: 0,5 mld EUR) oraz kredytów denominowanych w złotych polskich w wysokości 0,03 mld EUR (2020 r.: 0,1 mld EUR).

Oddział nie prowadzi obecnie działalności depozytowej ani obsługi nowych klientów i koncentruje się na administrowaniu przejętymi kredytami walutowymi do czasu ich ostatecznego zapadalności oraz na obsłudze kredytobiorców.

W 2021 r. otoczenie biznesowe w coraz większym stopniu charakteryzował spór prawny klientów kredytów hipotecznych w CHF z bankami. W związku z tą otwartą sytuacją prawną utworzono dodatkową rezerwę w wysokości 268,5 mln EUR (2020 r.: 43,7 mln EUR). Pandemia COVID-19 miała niewielki wpływ na Portfel Handlu Detalicznego w Polsce.

Ożywienie w 2021 r. było silne i napędzane głównie przez popyt konsumpcyjny, a Polska była jednym z pierwszych krajów w Europie, których PKB powrócił do poziomu sprzed pandemii (co nastąpiło już w drugim kwartale). Sytuacja na rynku pracy poprawiła się w ciągu roku, dzięki czemu stopa bezrobocia spadła do około 5,5 procent, w porównaniu z 6,2 procentami na koniec 2020 roku i 5,2 procentami w grudniu 2019 roku. Wzrost płac w sektorze przedsiębiorstw pozostawał silny w ujęciu nominalnym przez większą część roku (około 9 procent rok do roku) i był dodatni, nawet biorąc pod uwagę obecną wysoką inflację. Kolejne fale pandemii mają niewielki wpływ na sytuację gospodarczą. Kredytobiorcom

zaoferowano dwa moratoria, z których skorzystało 121. Stanowi to około 0,28% wszystkich umów kredytowych. Na dzień 31.12.2021 r. 5 z nich było nadal aktywnych, pozostałe wygasły w ciągu roku.

Oddziały i Przedstawicielstwa

RBI AG ma łącznie pięć oddziałów we Frankfurcie, Londynie, Warszawie, Singapurze i Pekinie. Jako oddziały usługowe, oddziały te wspierają centralę RBI w Wiedniu oraz banki sieciowe RBI w obsłudze klientów i działaniach sprzedażowych. Oprócz oddziałów, RBI AG jest również reprezentowany przez przedstawicielstwa w Paryżu, Sztokholmie, Bombaju, Seulu i Ho Chi Minh City.

W Polsce RBI AG jest reprezentowany przez oddział. Polski portfel obejmuje głównie walutowe kredyty hipoteczne dla klientów detalicznych. Oddział koncentruje się na administrowaniu kredytami walutowymi aż do ich ostatecznego terminu zapadalności. Ponadto oddział przejmie funkcję likwidatora dla wybranych funduszy inwestycyjnych.

Dzięki rozległej wiedzy na temat lokalnych rynków Azji Południowo-Wschodniej oraz kontaktom z firmami, bankami i władzami, oddział w Singapurze wspiera klientów w działaniach sprzedażowych, a także w tworzeniu oddziałów lub partnerstw z lokalnymi firmami. Z drugiej strony, oddział pomaga firmom z regionu w nawiązywaniu kontaktów z firmami i bankami w Austrii i Europie Środkowo-Wschodniej.

Od początku 2017 r. oddział w Pekinie oferuje swoje usługi jako oddział usługowy, wspierając centralę Grupy i banki sieciowe RBI w obsłudze klientów i działaniach sprzedażowych związanych z Chinami. Inicjatywa Pasa i Drogi, w ramach której oddział w Pekinie zawarł różne umowy o współpracy z wiodącymi chińskimi bankami i funduszami oraz dużymi firmami, ponownie okazała się niezwykle prężna w minionym roku finansowym, pomimo trwającego okresu COVID-19 i różnych blokad zarówno w Chinach, jak i w Europie Środkowo-Wschodniej, a chińskie przedsiębiorstwa państwowe oraz duże firmy prywatne nadal inwestują w krajach, które RBI uważa za swoje rynki macierzyste. W tym trudnym roku po raz kolejny udało się zwiększyć akcję kredytową w tym segmencie, a także sfinalizować liczne transakcje finansowania eksportu. Ponadto RBI zdołał się coraz bardziej zaangażować w ważne transkontynentalne transakcje płatnicze tych firm, a my jesteśmy dla nich dostępni z naszą szeroką ofertą produktów z zakresu handlu walutami, w tym hedgingu walutowego. Wymogi regulacyjne stawiane bankom zagranicznym działającym w Chinach stale rosną, a cyberbezpieczeństwo, bezpieczeństwo danych i ochrona danych osobowych odgrywają coraz ważniejszą rolę.

W oddziale we Frankfurcie rozbudowano usługi doradcze i strukturyzacyjne w zakresie różnych form finansowania należności, a także lokalne wsparcie sprzedaży dla RBI w zakresie współpracy z filiami niemieckich klientów korporacyjnych, szczególnie w Europie Środkowo-Wschodniej. W 2021 r. pozyskano i wdrożono kolejne mandaty na finansowanie należności dla klientów z różnych rynków, na których koncentruje się RBI AG, a działalność ta była dalej rozwijana. W działalności związanej z klientami korporacyjnymi, oprócz pozyskiwania nowych klientów, kluczowym zadaniem jest wsparcie sprzedaży w sieci RBI AG. Rosnące zapotrzebowanie niemieckich klientów korporacyjnych średniej wielkości na kontakty w Niemczech odzwierciedla centralizację administracji i kompetencji decyzyjnych po stronie klienta. Nawiązanie kontaktu z decydentami w siedzibach klientów wzmacnia relacje z klientami w Europie Środkowo-Wschodniej i otwiera potencjał sprzedaży krzyżowej.

RBI działa w Londynie od 1989 roku i oferuje szereg usług głównie w trzech głównych obszarach działalności. Dział Rynków Kapitałowych obsługuje klientów instytucjonalnych, ze szczególnym uwzględnieniem obligacji o stałym dochodzie w regionie CEE/CIS, w tym obligacji rządowych i korporacyjnych w euro/USD i w walucie lokalnej, zarówno pierwotnych, jak i wtórnych. Zespół ds. finansowania funduszy, oferujący produkty takie jak kredyt subskrypcyjny w ramach platformy Asset Based Finance. Dla klientów korporacyjnych z siedzibą w Wielkiej Brytanii i Irlandii, nasz Corporate Desk zapewnia informacje i dostęp do szerokiej gamy produktów i usług finansowych oferowanych przez Centralę Grupy oraz banki sieciowe. W związku z Brexitem oddział jest obecnie upoważniony i regulowany na podstawie tymczasowego zezwolenia (Temporary Permission Regime). Pozwala to firmom mającym siedzibę w EOG na prowadzenie działalności w Zjednoczonym Królestwie przez ograniczony okres czasu, podczas którego ubiegają się one o pełne zezwolenie.

Z wyjątkiem oddziału w Polsce, działalność operacyjna oddziałów jest księgowana w centrali w Wiedniu.

Wskaźniki efektywności finansowej

Zmiany w bilansie

Suma bilansowa Raiffeisen Bank International AG (RBI AG) wzrosła w roku finansowym 2021 o 3 526 395 tys. EUR, czyli o 4,4 procent, do 83 009 009 tys. EUR. Po stronie aktywów wzrost sumy bilansowej wynikał w szczególności ze zwiększenia

sald w bankach centralnych oraz wzrostu kredytów i pożyczek udzielonych klientom. Po stronie pasywów znaczący wzrost odnotowały zwłaszcza depozyty banków i klientów. W roku obrotowym nieznacznie zmniejszył się wolumen sekurytyzowanych zobowiązań.

Wzrost rezerw gotówkowych i środków w bankach centralnych o 793 008 tys. EUR do kwoty 16 563 587 tys. EUR wynikał głównie ze zwiększenia inwestycji nadwyżki płynności w formie depozytów w Narodowym Banku Austrii.

Instrumenty dłużne sektora publicznego i podobne papiery wartościowe kwalifikujące się do refinansowania przez bank centralny odnotowały wzrost o 245 535 tys. EUR do kwoty 5 457 278 tys. EUR.

Kredyty i pożyczki udzielone instytucjom kredytowym zmniejszyły się o 7,3%, tj. o 855 962 tys. EUR, do kwoty 10 933 167 tys. EUR, co wynikało głównie ze spadku należności z tytułu transakcji żyrowych i rozliczeniowych o 528 652 tys. EUR oraz zmniejszenia należności z tytułu umów odkupu o 363 018 tys. EUR.

Wartość kredytów i pożyczek udzielonych klientom wzrosła o 9,7%, tj. o 2 813 630 tys. EUR, do kwoty 31 778 841 tys. EUR. Zmiana ta wynikała głównie ze wzrostu o 1 717 054 tys. EUR zakupu należności z tytułu akredytyw eksportowych/importowych oraz transakcji kredytowych. Ponadto wolumen kredytów wzrósł o 874 137 tys. EUR w związku ze zwiększoną aktywnością biznesową. Wolumen umów z przyrzeczeniem odkupu zawartych z klientami wzrósł o 226 259 tys. EUR. Poziom korekt wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom wzrósł o 65 899 tys. EUR w porównaniu z rokiem poprzednim.

Obligacje i inne papiery wartościowe o stałym dochodzie wzrosły o 150 869 tys. EUR, tj. 4,3%, w porównaniu z rokiem poprzednim i osiągnęły wartość 3 642 532 tys. EUR. Wolumen akcji i innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu nieznacznie wzrósł w porównaniu z rokiem 2020, a ich wartość księgowa na koniec roku wyniosła 507 019 tys. EUR (2020: 485 665 tys. EUR).

Pozycja udziały w jednostkach stowarzyszonych wzrosła o 195 867 tys. EUR. Zmiana ta wynikała w szczególności z wymogu sporządzania odpisów przez przedsiębiorstwa powiązane.

Inne aktywa wzrosły o 171 758 tys. EUR w porównaniu z rokiem poprzednim, a ich wartość księgowa wyniosła 3 366 583 tys. EUR. Zmiana ta wynika ze spadku dodatnich wartości rynkowych pochodnych instrumentów finansowych w portfelu handlowym o 52 071 tys. EUR oraz ze wzrostu należności z tytułu dywidend od jednostek powiązanych o 231 984 tys. EUR. Po stronie pasywów zobowiązania wobec banków wzrosły o 2 264 766 tys. EUR, tj. o 6,8%, do kwoty 35 764 018 tys. EUR. Wartość umów z przyrzeczeniem odkupu wzrosła o 1 128 274 tys. EUR. Ponadto, w krótkoterminowych transakcjach na rynku pieniężnym w obszarze międzybankowym odnotowano wzrost o 1 287 508 tys. EUR. W ramach programu EBC TLTRO III (Targeted Longer-Term Refinancing Operations), który jest długoterminowym programem refinansowania Europejskiego Banku Centralnego mającym na celu motywowanie banków do zwiększenia akcji kredytowej za pomocą wolnych środków powiększonych o premie odsetkowe, odnotowano wzrost o około 300 mln EUR. Zobowiązania wobec banków, stanowiące 43 procent sumy bilansowej, miały znaczący udział w bazie refinansowania RBI AG.

Zobowiązania wobec klientów wzrosły o 1 138 882 tys. EUR, tj. o 5,3%, do kwoty 22 461 732 tys. EUR; wzrost ten wynikał głównie ze znacznego wzrostu krótkoterminowych transakcji żyrowych i rozliczeniowych.

Pozycje sekurytyzowane zobowiązania i kapitał uzupełniający zgodnie z CRR zmniejszyły się w porównaniu z rokiem ubiegłym o 4,3%, tj. o 193 960 tys. EUR, do kwoty 10 646 784 tys. EUR. Wolumen uplasowania nowych emisji wyniósł 1 691 818 tys. EUR w 2021 r. (2020 r.: 3 121 868 tys. EUR), co zostało zrównoważone przez zbycie sekurytyzowanych zobowiązań w wysokości 1 497 859 tys. EUR z tytułu wykupów i konfiskat w 2021 r. (2020 r.: 1 949 729 tys. EUR).

Pozostałe zobowiązania zmniejszyły się o 175 197 tys. EUR rok do roku do kwoty 2 512 340 tys. EUR i wynikały głównie ze spadku ujemnych wartości godziwych pochodnych instrumentów finansowych w portfelu handlowym, z zobowiązań wynikających z krótkich pozycji w działalności handlowej oraz ze spadku wyceny gwarancji kapitałowych dla przyszłych rezerw i funduszy inwestycyjnych.

Rezerwy dotyczyły 67 038 tys. EUR (31.12.2020: 75 611 tys. EUR) rezerw na odprawy emerytalne, 67 747 tys. EUR (31.12.2020: 75 447 tys. EUR) rezerw na świadczenia emerytalne, 7 509 tys. EUR (31.12.2020: 6 409 tys. EUR) rezerw na podatki oraz 599 704 tys. EUR (31.12.2020: 299 554 tys. EUR) pozostałych rezerw. Zmniejszenie rezerw na odprawy emerytalne i rentowe obejmuje głównie wykorzystanie i częściowe odwrócenie rezerw na dobrowolne odprawy. Wzrost pozostałych rezerw wynikał głównie z utworzenia dodatkowych rezerw na ryzyko procesowe w wysokości 274 812 tys. EUR w związku z procesami sądowymi dotyczącymi kredytów walutowych w Polsce.

Łączna kwota narażona na ryzyko na koniec 2021 r. wyniosła 47 358 183 tys. EUR (w 2020 r.: 42 509 464 tys. EUR). Z tej kwoty 41 042 783 tys. EUR przypadało na ryzyko kredytowe (2020: 35 867 672 tys. EUR), 3 150 561 tys. EUR na ryzyko rynkowe (2020: 3 403 538 tys. EUR) i 2 904 129 tys. EUR na ryzyko operacyjne (2020: 2 888 308 tys. EUR). Całkowita kwota ryzyka wzrosła o ok. 4 848 719 tys. EUR w porównaniu z rokiem poprzednim. Zasadniczo wzrost ten jest spowodowany nowymi przedsięwzięciami, co doprowadziło do zwiększenia kwoty ryzyka dla ryzyka kredytowego.

Kapitał podstawowy Tier I (kapitał CET1) wzrósł do 8 283 939 tys. EUR na koniec 2021 r. (2020 r.: 8 029 025 tys. EUR). Kapitał podstawowy (Tier 1) wyniósł 9 779 951 tys. EUR (2020: 9 555 165 tys. EUR). W 2021 roku bank RBI AG nie wyemitował żadnego dodatkowego kapitału podstawowego. Dodatkowe fundusze własne stanowiły 2 097 084 tys. EUR (2020: 1 923 672 tys. EUR). Fundusze własne ogółem wyniosły 11 822 036 tys. EUR, co stanowi wzrost o 334 199 tys. EUR w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wskaźnik CET1, wynoszący 17,3%, był o 1,4% niższy niż w roku poprzednim, gdy wynosił 18,7%. Współczynnik kapitału podstawowego wyniósł 20,7% i pogorszył się o 1,8% w porównaniu z rokiem poprzednim. Łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 25,0% (2020: 27,0%). Wszystkie wskaźniki kapitałowe były odpowiednio wyższe od odpowiednich wymogów (w tym wszystkie wymogi bufora i Filaru 2).

Kapitał zapasowy o ograniczonej możliwości dysponowania w wysokości 4 334 286 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 4 334 286 tys. EUR) oraz kapitał zapasowy o nieograniczonej możliwości dysponowania w wysokości 97 066 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 97 066 tys. EUR) pozostały niezmienione w ciągu roku obrotowego.

Liczba akcji własnych przeznaczonych w ramach Programu Motywacyjnego (SIP) dla kluczowych pracowników firmy (Zarząd i kadra kierownicza wyższego szczebla) oraz członków Zarządu spółek zależnych banku stowarzyszonego, nabytych w latach 2005-2009, wyniosła 322 204 na koniec 2019 roku. Przy wartości nominalnej 983 tys. EUR odpowiada to 0,1% kapitału zakładowego. Programy motywacyjne w zakresie akcji własnych wygasły w 2018 r., w związku z czym nie ma dalszego obowiązku przyznawania akcji własnych z tych programów. Zyski zatrzymane obejmują rezerwy ustawowe w wysokości 5 500 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 5 500 tys. EUR) oraz inne wolne rezerwy w wysokości 2 679 665 tys. EUR (31 grudnia 2020 r.: 2 403 752 tys. EUR). Z pozostałych wolnych rezerw kwota 352 661 tys. EUR (31.12.2020: 323 748 tys. EUR) jest przeznaczona na Raiffeisen IPS. Na podstawie umowy o ustanowieniu Systemu Ochrony Instytucjonalnej oraz odpowiedniej uchwały Rady ds. Ryzyka Raiffeisen-IPS, wkład w wysokości 28 783 tys. EUR (31.12.2020: 48 057 tys. EUR) został przypisany do pozostałych zysków zatrzymanych w roku obrotowym 2021 jako rezerwa dla Raiffeisen-IPS. Rezerwa na federalny IPS nie kwalifikuje się do obliczania funduszy własnych zgodnie z CRR. Ponadto kwota 247 000 tys. EUR (31.12.2020: 46 000 tys. EUR) została przeniesiona z zysku netto za dany rok obrotowy do pozostałych wolnych rezerw. Na dzień 31.12.2021 r. rezerwa na zobowiązania pozostała na niezmienionym poziomie 535 097 tys. EUR (31.12.2020: 535 097 tys. EUR).

Sytuacja w zakresie dochodów

W roku finansowym 2021 wynik odsetkowy netto Raiffeisen Bank International AG (RBI AG) odnotował wzrost o 12,9% lub 46 758 tys. EUR do 410 387 tys. EUR. Część wzrostu wyniku z tytułu odsetek wynikała z wprowadzonego we wrześniu 2019 r. systemu tieringu Europejskiego Banku Centralnego (EBC). W związku z tym część nadwyżki płynności została zwolniona z obowiązku stosowania ujemnej stopy procentowej. Zmniejszyło to obciążenie ujemnymi odsetkami z tytułu inwestowania nadwyżki płynności w EBC. Ponadto w pełni wykorzystano program EBC TLTRO III. Jeśli spełnione zostaną kryteria określone przez EBC - w zależności od wzrostu określonego portfela kredytowego - banki otrzymają premię w wysokości 50 punktów bazowych od wykorzystanego refinansowania. RBI AG spełnia te kryteria z dużą dozą pewności, dlatego premia została naliczona jako przychód z odsetek. Wynik z tytułu odsetek od klientów i operacji międzybankowych kształtował się dobrze w porównaniu z rokiem poprzednim, chociaż utrzymujące się niskie stopy procentowe nadal wpływają na wysokość przychodów.

Wzrost przychodów z papierów wartościowych i udziałów o 61 589 tys. EUR do kwoty 841 438 tys. EUR wynikał głównie ze wzrostu przychodów z udziałów w jednostkach stowarzyszonych o 58 852 tys. EUR, co było efektem wyższych przychodów z tytułu dywidend od jednostek stowarzyszonych w 2021 r. Przychody z tytułu udziałów kapitałowych wynikały głównie z przychodów z AO Raiffeisenbank, Moskwa, w wysokości 441 378 tys. EUR, z RS Beteiligungs GmbH, Wiedeń, w wysokości 300 000 tys. EUR oraz z JSC Raiffeisen Bank Aval, Kijów, w wysokości 41 323 tys. EUR.

Saldo przychodów i kosztów z tytułu prowizji wzrosło z 89 347 tys. EUR do 312 733 tys. EUR. Z tej kwoty 25 274 tys. EUR przypada na wzrost wyniku z pozycji wymiany walut, banknotów i monet oraz metali szlachetnych (27 857 tys. EUR), co wynika ze zmiany w sprawozdawczości w zakresie obrotu banknotami i monetami, gdzie alokowane koszty transportu są obecnie wykazywane w wyniku prowizyjnym netto, a od 2021 r. nie są już uwzględniane w wyniku z pozycji wymiany. Ponadto w działalności kredytowej odnotowano wzrost o 23 585 tys. EUR do 71 670 tys. EUR, co częściowo wynikało ze zmiany sposobu pobierania opłat za zaangażowanie w niewykorzystane kredyty odnawialne na liniowy podział w okresie ich obowiązywania. Podobnie, działalność gwarancyjna wzrosła o 9 722 tys. EUR do 42 514 tys. EUR, co było spowodowane zarówno wzrostem skali działalności, jak i wzrostem prowizji bieżących, działalność związana z transferem płatności wzrosła o 11 904 tys. EUR do 86 597 tys. EUR.

Saldo przychodów/kosztów z transakcji finansowych zmniejszyło się o 334 784 tys. EUR, osiągając stratę w wysokości 186 493 tys. EUR (2020 r.: zysk w wysokości 148 292 tys. EUR). Zmiana ta wynikała głównie z pogorszenia wyniku handlowego netto z tytułu walutowych instrumentów pochodnych i transakcji walutowych o 304 324 tys. EUR do poziomu minus 120 163 tys. EUR (2020 r.: 184 161 tys. EUR) oraz z pogorszenia wyniku handlowego netto z tytułu transakcji papierami wartościowymi związanymi z odsetkami o 30 886 tys. EUR do poziomu minus 65 870 tys. EUR (2020 r.: 34 984 tys. EUR).

Pozostałe przychody operacyjne wzrosły o 47 386 tys. EUR do 275 287 tys. EUR. Pozycja ta obejmowała przychody z tytułu usług świadczonych na rzecz jednostek powiązanych w wysokości 103 870 tys. EUR (2020: 90 620 tys. EUR), przychody z tytułu opłat za zamknięcie instrumentów pochodnych w księdze bankowej w wysokości 16 832 tys. EUR (2020: 98 918 tys. EUR). Odnotowano przychody z tytułu rozwiązania pozostałych rezerw w wysokości 917 tys. EUR (2020 r.: 897 tys. EUR) oraz przychody z tytułu rozwiązania rezerw na gromadzące straty na instrumentach pochodnych w portfelu bankowym w wysokości 28 751 tys. EUR (2020 r.: 12 573 tys. EUR).

Dochód z działalności operacyjnej osiągnął wartość 1 653 353 tys. EUR, co oznacza spadek o 5,1% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Koszty operacyjne ogółem zmniejszyły się o 15,0% do kwoty 1 165 093 tys. EUR w porównaniu z rokiem poprzednim.

Koszty osobowe wzrosły nieznacznie w porównaniu z rokiem poprzednim o 4 980 tys. EUR do 395 716 tys. EUR. Wydatki na wynagrodzenia odnotowały niewielki wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim i odzwierciedlają zwiększoną średnią liczbę pracowników. Pozostałe koszty administracyjne wzrosły o 36 554 tys. EUR, tj. o 10,1%, do kwoty 398 260 tys. EUR. Pozostałe koszty administracyjne obejmowały głównie koszty IT w wysokości 163 504 tys. EUR (2020: 145 770 tys. EUR), czynsz w wysokości 31 468 tys. EUR (2020: 33 633 tys. EUR) oraz opłaty za doradztwo i audyt w wysokości 72 709 tys. EUR (2020: 51 261 tys. EUR). Ponadto pozostałe koszty administracyjne obejmują roczną składkę na bankowy fundusz naprawczy w wysokości 38 602 tys. EUR (2020 r.: 35 372 tys. EUR). Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych wzrosła o 1 681 tys. EUR do 14 040 tys. EUR (2020 r.: 12 360 tys. EUR).

Pozostałe koszty operacyjne wzrosły w 2021 r. w RBI AG o 109 119 tys. EUR do 357 076 tys. EUR. Obejmują one rezerwy na umowy rodzące obciążenia dla instrumentów pochodnych księgi bankowej, których koszty zmniejszyły się o 11 329 tys. EUR do 14 811 tys. EUR (2020 r.: 26 140 tys. EUR), alokacje na inne rezerwy w wysokości 300 150 tys. 592 tys. EUR, co obejmuje alokacje na dodatkowe rezerwy w wysokości 274 812 tys. EUR w wyniku sporów sądowych dotyczących kredytów walutowych w Polsce, koszty związane z oddziałami zagranicznymi w wysokości 8 782 tys. EUR (2020: 10 716 tys. EUR) oraz koszty z tytułu opłat za zamknięcie instrumentów pochodnych w księdze bankowej w wysokości 26 553 tys. EUR (2020: 144 705 tys. EUR).

Po odjęciu całkowitych kosztów operacyjnych od przychodów operacyjnych, wynik operacyjny RBI AG za rok obrotowy 2021 wyniósł 488 261 tys. EUR, co stanowiło spadek o 33,1% lub 241 938 tys. EUR w porównaniu z analogicznym okresem roku 2020.

W rezultacie wskaźnik kosztów do dochodów (koszty operacyjne podzielone przez dochody operacyjne) wyniósł 70,5% (2020: 58,1%).

Podobnie jak w roku poprzednim, saldo przychodów/kosztów ze zbycia i wyceny należności i papierów wartościowych utrzymywanych jako aktywa obrotowe dało ujemne saldo w wysokości 91 290 tys. EUR (2020 r.: minus 94 301 tys. EUR). Zmiana ta wynikała z jednej strony ze spadku wyniku z wyceny i zbycia papierów wartościowych utrzymywanych jako aktywa obrotowe oraz instrumentów pochodnych w księdze bankowej w kwocie 17 303 tys. EUR (2020 r.: 53 507 tys. EUR), a z drugiej strony ze wzrostu wyniku z wyceny należności i gwarancji do poziomu minus 73 987 tys. EUR (2020 r.: minus 147 809 tys. EUR). Zapotrzebowanie na nowe przydziały zmniejszyło się ze względu na ogólne ożywienie gospodarcze w 2021 roku. W obszarze szczególnych rezerw na straty kredytowe RBI AG odnotował alokację netto na rezerwy na straty kredytowe w wysokości 37 989 tys. EUR. W porównaniu z rokiem poprzednim był to spadek o 16 910 tys. EUR. W bieżącym roku finansowym ogólna sytuacja gospodarcza uległa poprawie w porównaniu z rokiem 2020. W związku z pozytywnymi długoterminowymi prognozami makroekonomicznymi odnotowano niższe nowe alokacje odpisów portfelowych oraz odwrócenie istniejących odpisów w wysokości 8 535 tys. EUR. W przypadku segmentów nieruchomości hotelowych, komercyjnych i handlowych konieczne było dokonanie dalszych uzupełnień modelu (korekt post-modelowych) w wysokości minus 46 930 tys. EUR (2020 r.: minus 70 322 tys. EUR) ze względu na trwającą pandemię COVID-19, ograniczenia w podróżowaniu i powoli postępujące szczepienia. W porównaniu z rokiem 2020 oznacza to jednak spadek o 23 392 tys. euro. Ponieważ w tych segmentach nie przewiduje się w najbliższym czasie poprawy sytuacji, te uzupełnienia modelu (korekty postmodelowe) z lat 2020 i 2021 zostały zastąpione bardziej zróżnicowanymi czynnikami ryzyka. W związku z konfliktem rosyjsko-ukraińskim dokonano dodatkowych korekt wartości portfela w wysokości minus 7 724 tys. EUR dla potencjalnych klientów objętych sankcjami. W roku obrotowym zrealizowano straty wartości księgowej w wysokości 4 485 tys. EUR (2020: 2 077 tys. EUR) z tytułu istotnych i nieistotnych korekt umów. Przychody z nadzwyczajnego zbycia wierzytelności kredytowych w roku obrotowym wyniosły 6 271 tys. EUR (2020: 950 tys. EUR).

W pozycji przychody/koszty netto ze zbycia i wyceny papierów wartościowych wycenianych jako inwestycje finansowe oraz udziałów w spółkach stowarzyszonych i udziałów ujęto w roku obrotowym odpisy na łączną kwotę 195 236 tys. EUR, w tym RBI-Invest Holding GmbH, Wiedeń w wysokości 87 015 tys. EUR, RZB-BLS Holding GmbH, Wiedeń w wysokości 49 351 tys. EUR. W ciągu roku obrotowego dokonano odpisów aktualizujących wartość udziałów w jednostkach stowarzyszonych i udziałów o łącznej wartości 12 938 tys. EUR, w tym w spółce Fairo LLC, Kijów w kwocie 4 304 tys. EUR oraz w spółce RBI PE Handels- und Beteiligungs GmbH, Wiedeń w kwocie 4 790 tys. EUR. Łącznie wykazano 186 003 tys. EUR zysku (2020 r.: straty w wysokości 304 643 tys. EUR) z tytułu wyceny udziałów w jednostkach stowarzyszonych i udziałów.

W rezultacie zysk z działalności podstawowej (POA) za miniony rok obrotowy wyniósł 592 143 tys. EUR (2020: 331 086 tys. EUR).

W roku obrotowym stopa zwrotu z kapitału własnego przed opodatkowaniem (zysk przed opodatkowaniem podzielony przez średni kapitał własny w 2021 r.) wyniosła 5,8% (w 2020 r.: 3,3%).

Podatek dochodowy wykazał w 2021 roku dochód w wysokości 10 400 tys. EUR (w 2020 roku: koszt 20 486 tys. EUR), głównie ze względu na należności podatkowe z lat ubiegłych wynikające z orzeczenia Federalnego Trybunału Finansowego

w związku z zabezpieczeniami kapitałowymi i kosztami IPO. Pozostałe koszty podatkowe wyniosły 23 066 tys. EUR (2020: 57 453 tys. EUR), głównie z tytułu opłaty stabilizacyjnej dla banków w wysokości 24 396 tys. EUR (2020: 62 838 tys. EUR).

Stopa zwrotu z kapitału własnego po opodatkowaniu (zysk za rok po opodatkowaniu podzielony przez średni kapitał własny w 2021 r.) wyniosła 5,7% (w 2020 r.: 2,5%).

Zysk netto za rok 2021 wyniósł 579 477 tys. EUR (2020: 253 166 tys. EUR).

Uwzględniając zmiany stanu rezerw w wysokości 275 913 tys. EUR oraz zysk przeniesiony z roku ubiegłego w wysokości 76 436 tys. EUR, zysk netto za rok obrotowy wyniósł 380 000 tys. EUR.

Kapitał, akcje, prawa głosu i prawa kontroli

Poniższe informacje są zgodne z postanowieniami § 243a ust. 1 UGB:

(1) Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosi 1 003 265 844,05 EUR i dzieli się na 328 939 621 akcji zwykłych na okaziciela z prawem głosu. Spośród nich 322 204 (31 grudnia 2020 r.: 322 204 akcje) stanowią akcje własne na dzień 31 grudnia 2021 r., co daje 328 617 417 akcji pozostających w obrocie na dzień bilansowy.

(2) Statut Spółki nie zawiera żadnych ograniczeń dotyczących praw głosu lub przenoszenia akcji. Regionalne Banki Raiffeisen oraz bezpośrednio i pośrednio podmioty zależne Regionalnych Banków Raiffeisen są stronami umowy syndykatowej w odniesieniu do RBI AG (Umowa Syndykatowa). Oprócz obowiązku głosowania i prawa pierwokupu umowa konsorcjalna przewiduje w szczególności, że od upływu okresu trzech lat od skuteczności połączenia RZB AG z RBI AG, tj. od 18 marca 2020 r., sprzedaż akcji posiadanych przez Raiffeisen-Landesbanken jest niedozwolona. (2) Okres lock-up obowiązuje przez trzy lata od daty wejścia w życie połączenia RZB AG z RBI AG, tj. od 18 marca 2020 roku, a sprzedaż akcji RBI będących w posiadaniu Regionalnych Banków Raiffeisen (z kilkoma wyjątkami) nie jest możliwa, jeśli spowodowałoby to, że łączny udział Regionalnych Banków Raiffeisen w RBI AG (bezpośrednio i/lub pośrednio) spadłby poniżej 40 procent (poprzednio: 50 procent) kapitału zakładowego plus jedna akcja.

(3) RLB NÖ-Wien Sektorbeteiligungs GmbH posiada około 22,24% udziału w kapitale zakładowym Spółki. Ponadto prawa głosu posiadane bezpośrednio lub pośrednio przez Raiffeisen-Landesbanken oraz ich bezpośrednio i pośrednio podmioty zależne w odniesieniu do RBI AG można przypisać sobie nawzajem zgodnie z § 130 i 133 (7) austriackiej ustawy o giełdzie (BörseG) jako podmiotom działającym wspólnie w rozumieniu § 1 (6) austriackiej ustawy o przejęciach (ÜbG). Pozostałe akcje RBI AG znajdują się w wolnym obrocie. Zarządowi nie są znane żadne inne bezpośrednie lub pośrednie udziały w kapitale, których łączna wartość wynosi co najmniej 10 procent.

(4) Statut Spółki nie przewiduje żadnych specjalnych praw kontrolnych dla posiadaczy akcji. Zgodnie z umową syndykatową dla RBI AG, dziewięciu członków Rady Nadzorczej RBI AG może być nominowanych przez regionalne banki Raiffeisen. Oprócz członków nominowanych przez Regionalne Banki Raiffeisen, w skład Rady Nadzorczej RBI AG wchodzi trzech niezależnych przedstawicieli w wolnym obrocie (free float), których nie można przypisać do Austriackiej Grupy Bankowej Raiffeisen.

(5) W przypadku akcjonariatu pracowniczego nie ma kontroli nad prawami głosu.

(6) Zgodnie ze Statutem Spółki osoby, które ukończyły 68 lat, nie mogą być mianowane na członka Zarządu ani ponownie mianowane na kolejną kadencję. W przypadku Rady Nadzorczej osoby, które ukończyły 75 lat, nie mogą być wybierane na członka Rady Nadzorczej ani ponownie wybierane na kolejną kadencję. Ponadto członkiem rady nadzorczej nie może być osoba, która posiada już łącznie osiem mandatów członka rady nadzorczej w spółkach giełdowych. Przewodnictwo w radzie nadzorczej spółki giełdowej liczy się podwójnie. Walne zgromadzenie może uchylić to ograniczenie zwykłą większością oddanych głosów, o ile jest to dopuszczalne przez prawo. Każda osoba kandydująca w wyborach, która posiada więcej mandatów w radzie nadzorczej lub pełni funkcję przewodniczącego w spółkach notowanych na giełdzie, powinna ujawnić ten fakt przed walnym zgromadzeniem. Poza tym nie istnieją żadne inne przepisy prawa dotyczące powoływania i odwoływania członków Zarządu i Rady Nadzorczej. Statut Spółki stanowi, że o ile bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa nie wymagają innej większości, Zwyczajne Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały zwykłą większością oddanych głosów, w których prawo wymaga większości kapitału oprócz większości głosów, wymagana jest zwykła większość kapitału zakładowego reprezentowanego przy podejmowaniu uchwały. Na podstawie tego przepisu członkowie Rady Nadzorczej mogą zostać przedwcześnie odwołani zwykłą większością głosów. Rada nadzorcza może uchwalić zmiany w statucie spółki, które dotyczą wyłącznie jego brzmienia. Prawo to może być przekazywane komitetom. Poza tym nie istnieją żadne przepisy dotyczące zmiany Statutu Spółki, które wykraczałyby poza prawo.

(7) Od dorocznego walnego zgromadzenia z 13 czerwca 2019 r. Zarząd został upoważniony zgodnie z § 169 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych (AktG), za zgodą Rady Nadzorczej, do podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę do 501 632 920,50 EUR poprzez emisję do 164 469 sztuk. 810 nowych akcji zwykłych na okaziciela z prawem głosu w zamian za wkłady pieniężne i/lub niepieniężne (również w drodze pośredniego prawa poboru za pośrednictwem instytucji

kredytowej zgodnie z § 153 ust. 6 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych) oraz do ustalenia ceny emisyjnej i warunków emisji w porozumieniu z Radą Nadzorczą. Zarząd jest ponadto upoważniony, za zgodą Rady Nadzorczej, do wyłączenia ustawowego prawa poboru akcjonariuszy (i) jeżeli podwyższenie kapitału następuje w zamian za wkłady niepieniężne lub (ii) jeżeli podwyższenie kapitału następuje w zamian za wkłady pieniężne, a akcje wyemitowane w ramach wyłączenia prawa poboru nie przekraczają łącznie 10% kapitału zakładowego Spółki (wyłączenie prawa poboru). (i) wykorzystanie kapitału docelowego z wyłączeniem ustawowego prawa poboru w przypadku podwyższenia kapitału w zamian za wkłady pieniężne, jak również (ii) realizacja kapitału warunkowego uchwalonego przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 20 października 2020 roku (zob. poniżej) w celu przyznania praw do konwersji i subskrypcji wierzycielom obligacji zamiennych nie może przekroczyć łącznie 10% kapitału zakładowego Spółki. Ograniczenie to nie obejmuje wykorzystania kapitału docelowego w formie podwyższenia kapitału w zamian za wkład niepieniężny.

Dotychczas nie wykorzystano upoważnienia z czerwca 2019 r. do wykorzystania kapitału docelowego.

Kapitał zakładowy zostaje warunkowo podwyższony o kwotę nie większą niż 100 326 584,00 EUR poprzez emisję nie więcej niż 32 893 962 akcji zwykłych na okaziciela (kapitał warunkowy) zgodnie z § 159 ust. 2 pkt 1 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych. Warunkowe podwyższenie kapitału zostanie przeprowadzone wyłącznie w zakresie, w jakim zostanie wykorzystane nieodwołalne prawo do zamiany lub subskrypcji, które Spółka przyznaje wierzycielom obligacji zamiennych wyemitowanych na podstawie uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 20 października 2020 r. na akcje lub, w przypadku obowiązku zamiany przewidzianego w warunkach emisji obligacji zamiennych, obowiązek zamiany zostanie spełniony oraz, w obu przypadkach, Zarząd nie podejmie decyzji o przydzieleniu akcji własnych. Kwota emisji i stosunek zamiany zostaną ustalone zgodnie z uznanymi metodami matematyki finansowej oraz ceną akcji Spółki w ramach uznanej procedury wyceny (podstawa obliczenia kwoty emisji); kwota emisji nie może być niższa niż proporcjonalna kwota kapitału zakładowego. Nowo wyemitowane akcje w ramach warunkowego podwyższenia kapitału są uprawnione do dywidendy odpowiadającej akcjom znajdującym się w obrocie giełdowym w momencie emisji. Zarząd został upoważniony, za zgodą Rady Nadzorczej, do ustalenia dalszych szczegółów dotyczących realizacji warunkowego podwyższenia kapitału.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 20 października 2020 r. dodatkowo upoważniło Zarząd, zgodnie z § 174 ust. 2 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych (AktG), do wyemitowania w ciągu pięciu lat od daty uchwały, tj. do 19 października 2025 r., za zgodą Rady Nadzorczej, również w kilku transzach, obligacji zamiennych z prawem zamiany lub subskrypcji na akcje Spółki lub obligacji zamiennych z obowiązkiem zamiany (warunkowe obligacje zamienne zgodnie z § 26 austriackiej ustawy o bankowości), w tym obligacji zamiennych spełniających wymogi dotyczące instrumentów dodatkowego kapitału podstawowego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr. 575/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, z późniejszymi zmianami, z pełnym wyłączeniem prawa poboru akcjonariuszy. Upoważnienie obejmuje emisję obligacji zamiennych o łącznej wartości nominalnej do 1.000.000.000 EUR z prawem zamiany lub subskrypcji do 32.893.962 akcji zwykłych na okaziciela Spółki o proporcjonalnym udziale w kapitale zakładowym do 100.326.584 EUR. Kwota emisji i parytet wymiany są ustalane zgodnie z uznanymi metodami matematyki finansowej oraz ceną akcji Spółki w ramach uznanej procedury wyceny (podstawa obliczenia kwoty emisji); kwota emisji obligacji zamiennych nie może być niższa niż proporcjonalna kwota kapitału zakładowego. W tym kontekście Zarząd został upoważniony, za zgodą Rady Nadzorczej, do określenia szczegółowej emisji i cech oraz warunków obligacji zamiennych, a w szczególności stopy procentowej, ceny emisyjnej, terminu wykupu i nominału, postanowień dotyczących ochrony przed rozwodnieniem, okresu zamiany, praw i obowiązków związanych z zamianą, wskaźnika zamiany i ceny zamiany. Obligacje zamienne mogą być również emitowane w walucie Stanów Zjednoczonych Ameryki oraz w walucie dowolnego innego państwa członkowskiego OECD, z ograniczeniem do równowartości w euro. Obligacje zamienne mogą być również emitowane przez spółkę należącą w całości bezpośrednio lub pośrednio do Raiffeisen Bank International AG. W takim przypadku Zarząd został upoważniony, za zgodą Rady Nadzorczej, do przyjęcia gwarancji za obligacje zamienne w imieniu Spółki oraz do przyznania posiadaczom obligacji zamiennych praw do zamiany na akcje zwykłe na okaziciela Raiffeisen Bank International AG, a w przypadku obowiązku zamiany przewidzianego w warunkach emisji obligacji zamiennych - do umożliwienia wykonania obowiązku zamiany na akcje zwykłe na okaziciela Raiffeisen Bank International AG; odbywa się to z wyłączeniem prawa poboru akcjonariuszy w odniesieniu do obligacji zamiennych.

Dotychczas nie wyemitowano żadnych obligacji zamiennych.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 20 października 2020 r. upoważniło Zarząd zgodnie z postanowieniami § 65 ust. 1 nr 8 oraz ust. 1a i ust. 1b austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych (AktG) do nabywania i, w razie potrzeby, umarzania akcji własnych bez konieczności uprzedniego przedstawienia tej kwestii Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy, przy czym, za zgodą Rady Nadzorczej, nabycie może zostać przeprowadzone również poza rynkiem regulowanym, z wyłączeniem prawa akcjonariuszy do przetargu kwotowego. Udział akcji własnych przeznaczonych do nabycia i już nabytych nie może przekroczyć łącznie 10% odpowiedniego kapitału zakładowego spółki. Okres obowiązywania upoważnienia do nabywania akcji własnych jest ograniczony do 30 miesięcy od daty podjęcia uchwały na dorocznym walnym zgromadzeniu, tj. do 19 kwietnia 2023 r. Najniższa kwota, jaka ma być zapłacona z tytułu odkupu, wynosi 3,05 EUR za akcję, a najwyższa kwota, jaka ma być zapłacona z tytułu odkupu, nie może być wyższa o więcej niż 10% od średniej nieważonej giełdowej ceny zamknięcia z 10 dni sesyjnych poprzedzających wykonanie niniejszego upoważnienia. Upoważnienie to może być wykonywane w całości, w części lub w kilku ratach oraz w jednym lub kilku celach - z wyjątkiem obrotu papierami wartościowymi - przez Spółkę, spółkę zależną (§ 189a Z 7 UGB) lub na jej rachunek przez osoby trzecie.

Zgodnie z § 65 ust. 1b austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych, Zarząd został również upoważniony, za zgodą Rady Nadzorczej, do podjęcia decyzji o sposobie sprzedaży akcji własnych w inny sposób niż poprzez giełdę lub w drodze oferty publicznej, z częściowym lub całkowitym wyłączeniem prawa poboru akcjonariuszy, oraz do określenia warunków sprzedaży. Prawo poboru akcjonariuszy może zostać wyłączone jedynie w przypadku, gdy akcje własne są wykorzystywane jako zapłata za wkład niepieniężny, za nabycie spółek, przedsiębiorstw, części przedsiębiorstw lub udziałów w jednej lub kilku spółkach w Austrii lub za granicą. Ponadto, w przypadku emisji obligacji zamiennych w przyszłości, prawo poboru akcjonariuszy może również zostać wyłączone w celu wydania akcji (własnych) tym wierzycielom obligacji zamiennych, którzy wykonali prawo zamiany lub prawo zapisu na akcje Spółki przyznane im zgodnie z warunkami obligacji zamiennych, jak również w przypadku obowiązku zamiany przewidzianego w warunkach emisji obligacji zamiennych, w celu wypełnienia takiego obowiązku zamiany. Upoważnienie to może być wykonywane w całości, w części lub w kilku ratach oraz w jednym lub kilku celach przez Spółkę, przez spółkę zależną (§ 189a Z 7 austriackiego kodeksu handlowego) lub przez osoby trzecie na ich rachunek i jest ważne przez okres pięciu lat od daty podjęcia uchwały, tj. do dnia 19 października 2025 r. Niniejsze upoważnienie zastępuje upoważnienie zgodnie z § 65 ust. 1 Z 8 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych (AktG) do nabywania i wykorzystywania akcji własnych uchwalone na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu z dnia 21 czerwca 2018 r. i w odniesieniu do wykorzystania dotyczy również akcji własnych już nabytych przez Spółkę. Od tego czasu nie nabyto żadnych akcji własnych ani na podstawie upoważnienia, które wygasło w czerwcu 2018 r., ani na podstawie obecnie obowiązującego upoważnienia z października 2020 r.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z 20 października 2020 r. upoważniło również Zarząd, zgodnie z postanowieniami § 65 ust. 1 nr 7 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych, do nabywania akcji własnych w celu obrotu papierami wartościowymi, który może być również prowadzony poza rynkiem regulowanym, przez okres 30 miesięcy od daty uchwały, tj. do 19 kwietnia 2023 r., przy czym portfel handlowy akcji nabytych w tym celu nie może przekraczać 5% odpowiedniego kapitału akcyjnego Spółki na koniec każdego dnia. Wynagrodzenie za nabywane akcje nie może być niższe niż połowa ceny zamknięcia na Wiedeńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych w ostatnim dniu obrotu przed nabyciem i nie może przekroczyć dwukrotności ceny zamknięcia na Wiedeńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych w ostatnim dniu obrotu przed nabyciem. Upoważnienie to może być wykonywane w całości, w części lub w kilku ratach przez Spółkę, przez spółkę zależną (§ 189a Z 7 UGB) lub na jej rachunek przez osoby trzecie.

(8) Istnieją następujące istotne umowy, których stroną jest Spółka i które wchodzą w życie, zmieniają się lub wygasają w przypadku zmiany kontroli nad Spółką w wyniku oferty przejęcia:

- RBI AG jest ubezpieczony w ramach polisy D&O obejmującej całą Grupę. W przypadku połączenia z innym podmiotem prawnym umowa ubezpieczenia automatycznie wygasa z końcem okresu ubezpieczenia, w którym połączenie wchodzi w życie. W takim przypadku ochroną ubezpieczeniową objęte są wyłącznie roszczenia odszkodowawcze wynikające z naruszeń obowiązków popełnionych przed połączeniem, które zostały zgłoszone ubezpieczycielowi przed zakończeniem ubezpieczenia D&O RBI dla całej Grupy.
- RBI AG jest członkiem Stowarzyszenia Zawodowego Banków Raiffeisen. W przypadku zmiany kontroli w RBI AG, w kontekście której kontrolę przejmują akcjonariusze spoza Austriackiej Grupy Bankowej Raiffeisen, członkostwo w Professional Association of Raiffeisen Banks, w Raiffeisen IPS zgodnie z art. 113 ust. 7 CRR, w Österreichische Raiffeisen Sicherungseinrichtung eGen oraz w Raiffeisen-Kundengarantiegemeinschaft Österreich może wygasnąć. RBI AG pełni również funkcję instytucji centralnej dla Grupy Bankowej Raiffeisen na poziomie federalnym. W przypadku zmiany kontroli nad RBI AG umowy związane z tą instytucją (instytucją centralną w sieci płynności zgodnie z § 27a austriackiej ustawy o bankowości) mogą wygasnąć lub ulec zmianie.
- Umowy refinansowania spółki oraz umowy dotyczące finansowania przez stronę trzecią spółek zależnych gwarantowanych przez spółkę częściowo przewidują, że w przypadku zmiany kontroli kredytodawcy mogą zażądać przedterminowej spłaty finansowania..

(9) Nie istnieją żadne umowy dotyczące rekompensat dla członków Zarządu, Rady Nadzorczej lub pracowników Spółki w przypadku publicznej oferty przejęcia.

Niefinansowe wskaźniki efektywności

Skonsolidowane sprawozdanie niefinansowe, które należy sporządzić zgodnie z NaDiVeG (ustawą o poprawie zrównoważonego rozwoju i różnorodności) zgodnie z § 267a UGB, jest sporządzane jako oddzielny raport niefinansowy (raport zrównoważonego rozwoju). Raport zawierający szczegółowe informacje na temat rozwoju zarządzania zrównoważonym rozwojem jest publikowany na stronie internetowej www.rbinternational.com → O nas → Zarządzanie zrównoważonym rozwojem i zawiera również informacje ujawniane zgodnie z § 243a UGB dla jednostki dominującej.

Ład korporacyjny

Raport na temat ładu korporacyjnego można znaleźć na stronie internetowej RBI (www.rbinternational.com → Relacje Inwestorskie → Ład Korporacyjny).

Raport dotyczący ryzyka

Aktywne zarządzanie ryzykiem jest kluczową kompetencją RBI AG. Aby skutecznie identyfikować i klasyfikować ryzyko oraz zarządzać nim, bank stale rozwija kompleksowe zarządzanie ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem stanowi integralną część ogólnego zarządzania bankiem i, oprócz ram prawnych i regulacyjnych, uwzględnia w szczególności rodzaj, zakres i złożoność transakcji oraz wynikające z nich ryzyko. Raport na temat ryzyka wyjaśnia zasady i organizację zarządzania ryzykiem oraz przedstawia aktualną sytuację w zakresie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka.

Zasady zarządzania ryzykiem

RBI AG posiada system zasad dotyczących ryzyka oraz procedury pomiaru i monitorowania ryzyka, których celem jest kontrola i zarządzanie ryzykiem banku. Polityka w zakresie ryzyka oraz zasady zarządzania ryzykiem są określane przez Zarząd RBI AG, a także regularnie przedstawiane i omawiane na forum organów Rady Nadzorczej. Zasady ryzyka obowiązujące w banku obejmują m.in. następujące zasady:

- Zintegrowane zarządzanie ryzykiem
Ryzyko kredytowe i ryzyko kraju, ryzyko rynkowe i ryzyko płynności, ryzyko inwestycyjne i ryzyko operacyjne są zarządzane jako główne rodzaje ryzyka w całej firmie. W tym celu ryzyko to jest mierzone, ograniczane, agregowane i porównywane z dostępnymi środkami na pokrycie ryzyka.
- Jednolite metody
Aby zapewnić spójne i konsekwentne podejście do zarządzania ryzykiem, stosuje się jednolite metody oceny i ograniczania ryzyka. Podejście to stanowi podstawę jednolitego zarządzania Grupą we wszystkich krajach i segmentach działalności RBI AG.
- Bieżące planowanie
Strategie dotyczące ryzyka i kapitał na ryzyko są weryfikowane i zatwierdzane podczas corocznego procesu budżetowania i planowania. Dużą wagę przywiązuje się również do unikania koncentracji ryzyka.
- Niezależna kontrola
Istnieje wyraźny rozdział personalny i funkcjonalny między działalnością biznesową a wszystkimi działaniami związanymi z zarządzaniem ryzykiem i kontrolą ryzyka.
- Obliczenia wstępne i końcowe
Ryzyko jest konsekwentnie uwzględniane w sprzedaży produktów oraz w pomiarach wyników skorygowanych o ryzyko. Gwarantuje to, że transakcje są zawierane wyłącznie z uwzględnieniem stosunku ryzyka do zysku oraz że unika się zachęt do podejmowania wysokiego ryzyka.

Organizacja zarządzania ryzykiem

Zarząd RBI AG zapewnia właściwą organizację i dalszy rozwój zarządzania ryzykiem. Decyduje o procedurach stosowanych do identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka oraz podejmuje działania kontrolne na podstawie przygotowanych ocen i analiz. W wypełnianiu tych zadań Zarząd jest wspierany przez niezależne jednostki zarządzania ryzykiem oraz specjalne komitety.

Zasadniczo zarządzanie ryzykiem w RBI AG odbywa się na kilku poziomach. RBI AG opracowuje i wdraża odpowiednie koncepcje jako nadrzędna instytucja kredytowa oraz we współpracy z poszczególnymi jednostkami zależnymi Grupy. Z jednej strony centralne jednostki zarządzania ryzykiem są odpowiedzialne za właściwe i odpowiednie wdrożenie procesów zarządzania ryzykiem w całej firmie, a z drugiej strony realizują politykę ryzyka w poszczególnych kategoriach ryzyka lub zarządzają działalnością RBI AG w ramach zatwierdzonych budżetów ryzyka. Wdrażanie ryzyka ESG i zarządzanie nim odbywa się w ramach międzyoddziałowego projektu i obejmuje wszystkie obszary ryzyka.

Funkcję centralnej i niezależnej kontroli ryzyka, wymaganą przez austriacką Ustawę o Bankowości, pełni jednostka organizacyjna Group Risk Controlling. Do jej zadań należy opracowywanie regulacji dotyczących kontroli ryzyka w całej firmie i w odniesieniu do różnych kategorii ryzyka, a także niezależne i bezstronne raportowanie profilu ryzyka Komitetowi ds. Ryzyka Rady Nadzorczej, całemu Zarządowi oraz kierownikom poszczególnych jednostek organizacyjnych.

Komitety Ryzyka

Komitet ds. Ryzyka Grupy jest nadrzędnym organem decyzyjnym dla wszystkich obszarów Grupy związanych z ryzykiem. Decyduje o metodach zarządzania ryzykiem i koncepcjach kontroli, które będą stosowane w całej Grupie i jej głównych pododdziałach, a także odpowiada za bieżące opracowywanie i wdrażanie metod i parametrów pomiaru ryzyka oraz doskonalenie instrumentów kontroli. Obejmuje to również apetyt na ryzyko, różne budżety i limity ryzyka na poziomie całego banku, a także monitorowanie bieżącej sytuacji w zakresie ryzyka, z uwzględnieniem odpowiedniej kapitalizacji i odpowiadających jej limitów ryzyka. Zatwierdza różne działania związane z zarządzaniem i kierowaniem ryzykiem (takie jak alokacja budżetów na ryzyko) oraz wspiera Zarząd w tych działaniach. Zakres odpowiedzialności został rozszerzony w 2021 r. o kwestie i decyzje związane z rozliczeniami, które odzwierciedlają odpowiednie polityki i wymogi SRB.

Komitet ds. Aktywów i Pasywów Grupy ocenia strukturę bilansu i ryzyko płynności oraz zarządza nimi, a także określa metodologię wewnętrznego systemu cen transferowych. W tym kontekście wykonuje kluczowe zadania związane z długoterminowym planowaniem finansowania oraz określaniem środków zabezpieczających przed strukturalnym ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem walutowym. Strukturalny Komitet Walutowy jest podkomitetem Komitetu ds. Aktywów i Pasywów Grupy i zarządza ryzykiem walutowym pozycji kapitałowej.

Ryzyka Rynkowego zarządza ryzykiem rynkowym wynikającym z transakcji w portfelu handlowym i bankowym oraz ustala odpowiednie limity i procedury. W szczególności w zarządzaniu tym uwzględnia się wyniki działalności, zidentyfikowane rodzaje ryzyka i zmierzone wykorzystanie limitów, a także wyniki analiz scenariuszy i testów warunków skrajnych dotyczących ryzyka rynkowego.

Komitety Kredytowe składają się z przedstawicieli pionów front office i back office, przy czym skład osobowy różni się w zależności od grupy klientów w przypadku klientów korporacyjnych, instytucji finansowych i sektora publicznego. Decydują oni o konkretnych kryteriach kredytowych dla poszczególnych segmentów klientów i krajów oraz podejmują wszystkie decyzje kredytowe ich dotyczące w ramach procesu zatwierdzania kredytów oraz systemu kompetencji zorientowanego na rating i wolumen.

Pożyczek Problemowych jest podstawowym organem w procesie oceny i podejmowania decyzji w sprawie klientów problemowych. Przewodniczącym Rady jest Chief Risk Officer (CRO) RBI AG. Pozostali członkowie z prawem głosu to członkowie Zarządu odpowiedzialni za pionów klientów, Dyrektor Finansowy (CFO) oraz dyrektorzy odpowiednich pionów i departamentów Zarządzania Ryzykiem i Zarządzania Ekspozycjami Specjalnymi.

Komitet ds. Sekurytyzacji jest organem decyzyjnym w zakresie wniosków limitowych dotyczących pozycji sekurytyzacyjnych w ramach określonych uprawnień decyzyjnych oraz opracowuje propozycje zmian w strategii sekurytyzacji dla Zarządu. Ponadto Komitet ds. Sekurytyzacji służy jako platforma wymiany informacji na temat pozycji sekurytyzacyjnych i zmian na rynku.

W skład Komitetu ds. Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym i Kontroli Grupy, któremu przewodniczy CRO, wchodzi przedstawiciele pionów biznesowych (prywatnego, rynkowego i korporacyjnego), a także osoby odpowiedzialne za zgodność z przepisami (w tym przestępstwa finansowe), system kontroli wewnętrznej (ICS), operacje, bezpieczeństwo, zarządzanie ryzykiem informatycznym i kontrolę ryzyka. Komitetowi temu powierzono zarządzanie ryzykiem operacyjnym (w tym ryzykiem behawioralnym) w celu opracowania i ustanowienia strategii w zakresie ryzyka operacyjnego w oparciu o profil ryzyka i strategię biznesową oraz podejmowania decyzji dotyczących środków, kontroli i akceptacji ryzyka.

Komitet ds. Sytuacji Kryzysowych/Recovery jest organem decyzyjnym, który jest zwoływany przez Zarząd. Skład komitetu może się różnić w zależności od intensywności lub przedmiotu (np. kapitał i/lub płynność) wymagań specyficznych dla danej sytuacji. Głównym zadaniem komitetu jest utrzymanie lub przywrócenie stabilności finansowej w rozumieniu BaSAG (austriackiej ustawy o uzdrowieniu i restrukturyzacji banków) oraz BRRD (dyrektywy w sprawie uzdrowienia i restrukturyzacji banków) w przypadku krytycznej sytuacji finansowej.

Zapewnienie jakości i przegląd

Zapewnienie jakości w odniesieniu do zarządzania ryzykiem oznacza zapewnienie integralności, niezawodności i braku błędów w procesach, modelach, procedurach obliczeniowych i źródłach danych. Ma to na celu zapewnienie zgodności ze wszystkimi wymogami prawnymi oraz spełnienie najwyższych wymagań jakościowych w odniesieniu do działań związanych z zarządzaniem ryzykiem.

Działy Audytu i Zgodności pełnią dwie ważne funkcje w niezależnym audycie. Korzystanie z niezależnego audytu wewnętrznego jest wymogiem prawnym i stanowi centralny element systemu kontroli wewnętrznej. Dział audytu dokonuje okresowych przeglądów wszystkich procesów biznesowych, przyczyniając się w ten sposób w znacznym stopniu do ich zabezpieczenia i usprawnienia. Przygotowywane w tym celu raporty są kierowane bezpośrednio do Zarządu RBI AG i regularnie omawiane na jego posiedzeniach.

Biuro ds. Zgodności z Przepisami jest odpowiedzialne za wszelkie kwestie związane z przestrzeganiem wymogów prawnych, które stanowią uzupełnienie i element systemu kontroli wewnętrznej. Monitoruje to zgodność z obowiązującymi przepisami w codziennych procesach.

Ponadto w ramach badania rocznych sprawozdań finansowych firmy audytorskie przeprowadzają całkowicie niezależną i obiektywną kontrolę, wolną od potencjalnych konfliktów interesów.

Ogólne zarządzanie ryzykiem bankowym

Zapewnienie odpowiedniej kapitalizacji jest jednym z głównych celów firmy. W tym celu wymagana kapitalizacja jest regularnie oceniana na podstawie ryzyka określanego za pomocą modeli wewnętrznych, przy czym wybór stosowanych modeli uwzględnia istotność ryzyka ocenianego w rocznej ocenie ryzyka. Ta koncepcja zarządzania ryzykiem uwzględnia wymogi kapitałowe zarówno z perspektywy regulacyjnej (perspektywa normatywna), jak i z perspektywy ekonomicznej (perspektywa ekonomiczna). Odpowiada on zatem ilościowemu procesowi oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP), wymaganemu przez prawo i opisanemu w wytycznych ICAAP opublikowanych przez Europejski Bank Centralny. Cały proces ICAAP w RBI AG podlega corocznemu przeglądowi w ramach oceny regulacyjnej Grupy Instytucji Kredytowych RBI.

Ramy apetytu na ryzyko (RAF) ograniczają ogólne ryzyko Grupy zgodnie ze strategicznymi celami biznesowymi i przypisują je do różnych rodzajów ryzyka i segmentów działalności. Podstawowym celem RAF jest ograniczenie ryzyka, zwłaszcza w niekorzystnych scenariuszach i w przypadku dużych ryzyk jednorazowych, w taki sposób, aby spełnione były minimalne wskaźniki regulacyjne. Ramy apetytu na ryzyko są zatem ściśle powiązane z ICAAP i ILAAP (proces oceny wewnętrznej adekwatności płynności) i określają limity koncentracji dla rodzajów ryzyka sklasyfikowanych jako istotne w ocenie ryzyka. Ponadto istnieje powiązanie z planem naprawczym, ponieważ limity zdolności do podejmowania ryzyka i tolerancji na ryzyko w RAF są dostosowane do odpowiednich limitów w ramach monitorowania wyzwalaczy. Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej otrzymuje również regularne raporty na temat apetytu na ryzyko ustalonego przez Zarząd oraz strategii Grupy w zakresie ryzyka i jej realizacji.

Podejście	Ryzyko	Metoda pomiaru	Przedział ufności
Perspektywa ekonomiczna			
Kapitał ekonomiczny	Ryzyko, że nieoczekiwane straty przekroczą kapitał wewnętrzny z ekonomicznego punktu widzenia	Nieoczekiwana strata dla horyzontu ryzyka jednego roku (kapitał ekonomiczny) nie może przekroczyć bieżącej wartości kapitału podstawowego Tier I.	99,90 procent
Perspektywa normatywna			
Scenariusze warunków skrajnych	Ryzyko spadku poniżej zrównoważonego współczynnika kapitału podstawowego na przestrzeni cyklu gospodarczego	Prognoza kapitału i zysków na trzyletni okres planowania przy założeniu znacznego pogorszenia sytuacji makroekonomicznej	Okolo 95 procent opiera się na decyzji zarządu o podjęciu potencjalnie tymczasowych działań zmniejszających ryzyko lub stabilizujących działania kapitałowe

Perspektywa ekonomiczna – Kapitał ekonomiczny

Ryzyko mierzy się w nim za pomocą kapitału ekonomicznego, który jest porównywalnym wskaźnikiem ryzyka dla wszystkich rodzajów ryzyka. Oblicza się go jako sumę nieoczekiwanych strat z tytułu transakcji w różnych kategoriach ryzyka. Ponadto uwzględnia się bufor ogólny dla rodzajów ryzyka, które nie są jednoznacznie kwantyfikowane.

Poniższa tabela zawiera udział poszczególnych rodzajów ryzyka w kapitale ekonomicznym:

w tys. €	31.12.2021	Udział	31.12.2020	Udział
Ryzyko uczestnictwa	4.158.262	69,6%	4.011.431	69,4%
Klienci korporacyjni z ryzykiem kredytowym	738.443	12,4%	736.931	12,7%
Ryzyko rynkowe	336.838	5,6%	359.092	6,2%
Ryzyko operacyjne	113.490	1,9%	85.960	1,5%
Ryzyko kredytowe Instytucje kredytowe	104.611	1,8%	110.661	1,9%
Ryzyko kredytowe sektora publicznego	94.290	1,6%	63.292	1,1%
Ryzyko pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	79.406	1,3%	62.199	1,1%
Detaliczne ryzyko kredytowe	50.831	0,9%	61.779	1,1%
Ryzyko CVA	11.835	0,2%	13.422	0,2%
Bufor ryzyka	284.400	4,8%	275.238	4,8%
Razem	5.972.406	100,0%	5.780.005	100,0%

Kapitał ekonomiczny wzrósł rok do roku do 5 972 406 tys. EUR. Dla RBI AG ryzyko inwestycyjne jest największym pod względem kwoty rodzajem ryzyka. Wzrost rok do roku wynika z przejęć, takich jak Equa Bank w Republice Czeskiej. Ryzyko operacyjne odzwierciedla wyższe odpisy na walutowe kredyty hipoteczne w polskim oddziale. Wzrost ryzyka kredytowego w sektorze publicznym wynika z większej ekspozycji w tym segmencie.

RBI AG stosuje poziom ufności 99,90 procent do obliczania kapitału ekonomicznego. Zgodnie z wytycznymi ICAAP wydanymi przez Europejski Bank Centralny, kapitał dodatkowy Tier I (AT1) nie będzie już wykorzystywany do obliczania kapitału wewnętrznego od końca 2021 roku.

Kapitał ekonomiczny służy jako ważny instrument w ogólnym zarządzaniu ryzykiem bankowym i jest wykorzystywany do alokacji budżetów ryzyka. Limity kapitału ekonomicznego są przydzielane poszczególnym segmentom działalności w procesie budżetowania rocznego i uzupełniane o limity wielkości, wrażliwości lub wartości zagrożonej dla zarządzania operacyjnego. W RBI AG planowanie to jest prowadzone przez trzy lata na zasadzie odnawialnej i dotyczy zarówno przyszłego rozwoju kapitału ekonomicznego, jak i dostępnego kapitału wewnętrznego. Kapitał ekonomiczny ma zatem znaczący wpływ na planowanie przyszłej akcji kredytowej oraz na ogólny limit ryzyka rynkowego.

Pomiar wyników skorygowanych o ryzyko jest również oparty na tej miarze ryzyka. W tym przypadku dochód jednostki gospodarczej ustala się w stosunku do kapitału ekonomicznego, który można przypisać tej jednostce (stosunek dochodu skorygowanego o ryzyko do kapitału skorygowanego o ryzyko, RORAC). Dzięki temu uzyskuje się porównywalny wskaźnik wyników dla wszystkich jednostek organizacyjnych banku, który z kolei jest uwzględniany jako wskaźnik w ogólnym zarządzaniu bankiem, w przyszłej alokacji kapitału w tym zakresie oraz w wynagradzaniu kadry kierowniczej.

Perspektywa normatywna – Scenariusze warunków skrajnych

Analiza scenariuszy warunków skrajnych w perspektywie normatywnej ICAAP ma na celu zapewnienie, że RBI AG będzie miał wystarczająco wysokie współczynniki kapitałowe na koniec pełnego wieloletniego okresu planowania, nawet w niespodziewanie pogarszającym się otoczeniu makroekonomicznym. Analiza ta opiera się na wieloletnim makroekonomicznym teście warunków skrajnych, w którym symuluje się hipotetyczny rozwój sytuacji na rynku w przypadku znacznego, ale realistycznego spowolnienia gospodarczego. Wykorzystywane parametry ryzyka obejmują krzywe stóp procentowych, kursy walutowe i ceny papierów wartościowych, ale także zmiany prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązań lub migracje ratingów w portfelu kredytowym.

W tym zintegrowanym teście warunków skrajnych główny nacisk kładzie się na wynikowe współczynniki kapitałowe na koniec wieloletniej obserwacji. Nie powinny one spaść poniżej zrównoważonej wartości, a zatem nie stanowią konieczności znacznego podwyższenia kapitału ani głębokiego ograniczenia skali działalności. Wymagana obecnie kapitalizacja wynika więc z potencjału ekonomicznego niepowodzeń. Zakładany scenariusz pogorszenia koniunktury obejmuje zarówno tworzenie niezbędnych rezerw na ryzyko, jak i potencjalne efekty procykliczne (które zwiększają regulacyjne wymogi kapitałowe), a także efekty walutowe oraz inne składniki wyceny i zysków. W okresie planowania uwzględnia się już znane zmiany w przepisach.

Perspektywa ta stanowi zatem uzupełnienie zwyczajowego pomiaru ryzyka opartego na koncepcji wartości zagrożonej (która zasadniczo opiera się na danych historycznych). Umożliwia to również uwzględnienie nadzwyczajnych sytuacji rynkowych, których nie można było zaobserwować w przeszłości, oraz oszacowanie potencjalnego wpływu tych zmian. Test warunków skrajnych umożliwia również analizę koncentracji ryzyka (np. w poszczególnych pozycjach, sektorach gospodarki lub regionach) oraz pozwala na wgląd w rentowność, płynność i wypłacalność w wyjątkowych okolicznościach. W oparciu o to zarządzanie ryzykiem w RBI AG aktywnie zarządza dywersyfikacją portfela, np. poprzez ustalanie górnych limitów całkowitej ekspozycji w poszczególnych sektorach gospodarki i krajach lub poprzez ciągłe dostosowywanie odpowiednich standardów kredytowych.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe RBI AG dotyczy przede wszystkim ryzyka niewykonania zobowiązań wynikających z działalności prowadzonej z klientami detalicznymi i korporacyjnymi, innymi bankami oraz pożyczkobiorcami z sektora publicznego. Jest to zdecydowanie najważniejsza kategoria ryzyka dla RBI AG, co wynika również z wewnętrznego i regulacyjnego wymogu kapitałowego. Ryzyko kredytowe jest konsekwentnie monitorowane i analizowane w odniesieniu do poszczególnych kredytów i klientów, jak również w odniesieniu do portfela. Podstawą zarządzania ryzykiem kredytowym i podejmowania decyzji kredytowych jest polityka w zakresie ryzyka kredytowego, instrukcje dotyczące ryzyka kredytowego oraz opracowane w tym celu metody i procesy zarządzania ryzykiem kredytowym. System kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka kredytowego obejmuje różne formy środków monitorowania, które są bezpośrednio zintegrowane z monitorowanymi procesami - od złożenia przez klienta wniosku kredytowego, poprzez decyzję kredytową Banku, aż po spłatę kredytu.

W sektorze niedetalicznym żaden kredyt nie jest udzielany bez uprzedniego przejścia przez proces decyzji kredytowej. Oprócz udzielania nowych kredytów, proces ten przeprowadza się również w przypadku podwyższenia, przedłużenia, przekroczenia limitu kredytu oraz w przypadku zmiany okoliczności istotnych z punktu widzenia ryzyka, na których oparto pierwotną decyzję kredytową (np. sytuacji ekonomicznej kredytobiorcy, celu wykorzystania lub zabezpieczenia). Dotyczy to również ustalania limitów związanych z kredytobiorcą dla transakcji handlowych i emisyjnych, innych limitów związanych z ryzykiem kredytowym oraz dla udziałów kapitałowych.

Decyzje kredytowe są podejmowane w zależności od wielkości i rodzaju kredytu na podstawie hierarchii uprawnień. W przypadku indywidualnych decyzji kredytowych i regularnej oceny ryzyka kontrahenta należy zawsze uzyskać zgodę

panionów front office i back office. W przypadku rozbieżnych głosów poszczególnych decydentów hierarchia kompetencji przewiduje procedurę eskalacji do kolejnego, wyższego poziomu kompetencji.

Ekspozycja kredytowa według klasy aktywów (modele ratingowe):

w tys. €	31.12.2021	Udział	31.12.2020	Udział
Klienci korporacyjni	45.719.230	49,4%	40.472.591	44,2%
Finansowanie projektów	2.496.218	2,7%	2.655.786	2,9%
Klienci detaliczni	2.754.480	3,0%	2.872.659	3,1%
Instytucje kredytowe	19.633.025	21,2%	23.672.475	25,8%
Sektor publiczny	22.022.522	23,8%	21.992.897	24,0%
Razem	92.625.475	100,0%	91.666.407	100,0%

Portfel kredytowy – Klienci korporacyjni

Wewnętrzne procedury ratingowe dla klientów korporacyjnych uwzględniają czynniki jakościowe, a także różne wskaźniki bilansu i zysku, które obejmują różne aspekty wiarygodności kredytowej klienta dla różnych branż i krajów. Ponadto model dla małych klientów korporacyjnych obejmuje również element zachowania konta.

Poniższa tabela przedstawia całkowitą ekspozycję kredytową według ratingu wewnętrznego dla klientów korporacyjnych (duże korporacje, średnie korporacje i małe korporacje). Jednak dla większej czytelności poszczególne poziomy skali ocen zostały streszczone do dziewięciu głównych poziomów.

w tys. €		31.12.2021	Udział	31.12.2020	Udział
1	Minimalne ryzyko	1.888.161	4,1%	4.469.018	11,0%
2	Doskonała zdolność kredytowa	6.939.130	15,2%	6.456.269	16,0%
3	Bardzo dobra zdolność kredytowa	15.230.180	33,3%	10.444.097	25,8%
4	Dobra zdolność kredytowa	11.030.885	24,1%	9.394.061	23,2%
5	Niezagrożona zdolność kredytowa	6.244.939	13,7%	5.687.429	14,1%
6	Akceptowalna zdolność kredytowa	2.203.174	4,8%	2.051.403	5,1%
7	Minimalna zdolność kredytowa	941.371	2,1%	889.451	2,2%
8	Słaba lub niespełniająca norm zdolność kredytowa	368.000	0,8%	269.780	0,7%
9	Bardzo słaba lub wątpliwa zdolność kredytowa	34.216	0,1%	61.920	0,2%
10	Domyślna	723.717	1,6%	746.114	1,8%
NR	Nie oceniono	115.458	0,3%	3.049	0,0%
Razem		45.719.230	100,0%	40.472.591	100,0%

Całkowite zaangażowanie kredytowe wobec klientów korporacyjnych wzrosło o 5 246 639 tys. EUR do 45 719 230 tys. EUR w porównaniu z końcem roku 2020.

Wzrost liczby klientów korporacyjnych wynikał głównie ze zwiększenia finansowania kredytowego i ramowego oraz gwarancji udzielonych w Niemczech, Szwajcarii i Rosji. Wzrost ratingu w klasie 3 z 10 444 097 tys. EUR do 15 230 180 tys. EUR wynikał przede wszystkim ze zwiększonego finansowania kredytowego i ramowego w Austrii, Niemczech, Wielkiej Brytanii, Luksemburgu, Czechach i Polsce. Ponadto odnotowano wzrost liczby gwarancji udzielonych w Austrii, Szwajcarii i Niemczech. Klasa ratingowa 4 odnotowała wzrost o 1 636 824 tys. EUR do 11 030 885 tys. EUR, co było spowodowane wyższym poziomem finansowania kredytowego i ramowego w Niemczech, Francji i Szwajcarii. Ponadto wzrosły gwarancje udzielone w Chinach i Rosji (częściowo dzięki poprawie ratingu z klasy 5). W klasie ratingowej 5 nastąpił wzrost o 557 510 tys. EUR do kwoty 6 244 939 tys. EUR, co wynikało głównie ze zwiększonego finansowania kredytowego w Niemczech, Luksemburgu i Wielkiej Brytanii. Wzrost ten został częściowo skompensowany obniżeniem klasy ratingowej 1 o 2 580 857 tys. EUR do 1 888 161 tys. EUR, co wynikało głównie ze zmiany metody obliczania ekspozycji kredytowej dla instrumentów pochodnych w związku z wdrożeniem SA-CCR (standardowego podejścia do ryzyka kontrahenta).

W przypadku finansowania projektów stosuje się pięciostopniowy model ratingowy, który uwzględnia zarówno indywidualne prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania, jak i dostępne zabezpieczenia. Skład wolumenu finansowania projektu jest zatem następujący:

w tys. €		31.12.2021	Udział	31.12.2020	Udział
6,1	Doskonała wiarygodność kredytowa projektu - bardzo niskie ryzyko	1.538.431	61,6%	1.799.207	67,7%
6,2	Dobra zdolność kredytowa projektu - niskie ryzyko	787.863	31,6%	667.938	25,2%
6,3	Wystarczająca zdolność kredytowa projektu - średnie ryzyko	24.866	1,0%	24.363	0,9%
6,4	Słaba wiarygodność kredytowa projektu - wysokie ryzyko	0	0,0%	0	0,0%
6,5	Domyślnie	145.057	5,8%	164.278	6,2%
NR	Nie oceniono	0	0,0%	0	0,0%
Razem		2.496.218	100,0%	2.655.786	100,0%

Ekspozycja kredytowa kredytów i pożyczek wykazywana w ramach finansowania projektów odnotowała spadek o 159 568 tys. EUR do poziomu 2 496 218 tys. EUR na dzień 31 grudnia 2021 r. Wzrost ratingowej 6.2 wynikał głównie z przesunięcia ratingu klientów austriackich z klasy ratingowej 6.1. Odnotowano również wzrost w związku z nowym finansowaniem w Niemczech, Włoszech i Holandii. Spadek w klasie ratingowej 6.1 spowodowany przesunięciami ratingów został częściowo skompensowany wzrostem finansowania projektów i ram w Niemczech.

Portfel kredytowy – klienci detaliczni

Ekspozycja kredytowa dla klientów detalicznych według wewnętrznego ratingu:

w tys. €		31.12.2021	Udział	31.12.2020	Udział
0,5	Minimalne ryzyko	1.682.426	61,1%	1.833.464	63,8%
1,0	Doskonała zdolność kredytowa	410.316	14,9%	366.603	12,8%
1,5	Bardzo dobra zdolność kredytowa	43.244	1,6%	45.912	1,6%
2,0	Dobra zdolność kredytowa	90.153	3,3%	99.020	3,4%
2,5	Niezagrożona zdolność kredytowa	52.978	1,9%	62.454	2,2%
3,0	Akceptowalna zdolność kredytowa	72.113	2,6%	74.228	2,6%
3,5	Minimalna zdolność kredytowa	59.204	2,1%	59.930	2,1%
4,0	Słaba lub niespełniająca norm zdolność kredytowa	25.885	0,9%	27.898	1,0%
4,5	Bardzo słaba lub wątpliwa zdolność kredytowa	24.514	0,9%	26.221	0,9%
5,0	Domyślna	168.795	6,1%	174.872	6,1%
NR	Nie oceniono	124.852	4,5%	102.057	3,6%
Razem		2.754.480	100,0%	2.872.659	100,0%

Portfel kredytowy – Instytucje kredytowe

Poniższa tabela przedstawia całkowitą ekspozycję kredytową wobec instytucji kredytowych (z wyłączeniem banków centralnych) według ratingu wewnętrznego. Ze względu na niewielką liczbę klientów (lub możliwych do zaobserwowania przypadków niewykonania zobowiązań) na poszczególnych poziomach ratingu, prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązań w tej klasie aktywów jest określane na podstawie kombinacji danych wewnętrznych i zewnętrznych.

w tys. €		31.12.2021	Udział	31.12.2020	Udział
1	Minimalne ryzyko	2.679.589	13,6%	2.472.267	10,4%
2	Doskonała zdolność kredytowa	5.627.260	28,7%	7.124.754	30,1%
3	Bardzo dobra zdolność kredytowa	4.584.284	23,3%	5.695.396	24,1%
4	Dobra zdolność kredytowa	5.747.135	29,3%	5.401.242	22,8%
5	Niezagrożona zdolność kredytowa	407.077	2,1%	2.392.606	10,1%
6	Akceptowalna zdolność kredytowa	357.298	1,8%	441.325	1,9%
7	Minimalna zdolność kredytowa	221.740	1,1%	133.504	0,6%
8	Słaba lub niespełniająca norm zdolność kredytowa	5.598	0,0%	7.503	0,0%
9	Bardzo słaba lub wątpliwa zdolność kredytowa	0	0,0%	730	0,0%
10	Domyślna	2.935	0,0%	2.913	0,0%
NR	Nie oceniono	109	0,0%	235	0,0%
Razem		19.633.025	100,0%	23.672.475	100,0%

Ekspozycja kredytowa wobec instytucji kredytowych wyniosła 19 633 025 tys. EUR na dzień 31 grudnia 2021 r., wykazując spadek o 4 039 450 tys. EUR w porównaniu z końcem roku 2020, co wynikało głównie z wprowadzenia kompensacji SA-CCR. Ponadto do spadku przyczyniły się obniżki ratingów bułgarskich, węgierskich i rosyjskich instytucji kredytowych do klas ratingowych 3 i 4 z klasy ratingowej 2. Spadek ten został częściowo zrekompensowany nowymi transakcjami repo w Niemczech, a także poprawą ratingu kanadyjskich instytucji kredytowych z klasy ratingowej 4 do klasy ratingowej 2. W klasie ratingowej 3 nastąpił spadek o 1 111 112 tys. EUR do poziomu 4 584 284 tys. EUR, co oprócz wprowadzenia nettingu SA-CCR wynikało z niższego poziomu transakcji rynku pieniężnego w Austrii. Zmiany te zostały częściowo zniwelowane przez wzrost liczby transakcji repo i zmiany ratingów. Największy spadek odnotowano w klasie ratingowej 5 (minus 1 985 529 tys. EUR), co wynikało z podniesienia ratingów francuskich i włoskich instytucji kredytowych do klasy ratingowej 4. Wynikający z tego wzrost ratingu klasy 4 został częściowo skompensowany poprawą ratingu niemieckich instytucji kredytowych.

Portfel kredytowy – Sektor publiczny

Kolejną grupą klientów są suwerenne państwa, banki centralne, władze regionalne i inne organizacje quasi-rządowe. Ekspozycja kredytowa wobec sektora publicznego obejmuje samorządy lokalne i regionalne. W drugim kwartale 2021 r. zastosowano nowy model ratingu państw (zatwierdzony przez EBC), co doprowadziło do zmiany rozkładu ratingów.

Poniższa tabela przedstawia łączne zaangażowanie kredytowe wobec sektora publicznego (w tym banków centralnych) według ratingu wewnętrznego:

w tys. €	31.12.2021	Udział	31.12.2020 ¹	Udział
1 Doskonała zdolność kredytowa	18.416.848	83,6%	21.465.454	97,6%
2 Bardzo dobra zdolność kredytowa	2.275.271	10,3%	313.836	1,4%
3 Dobra zdolność kredytowa	1.056.822	4,8%	187.016	0,9%
4 Solidna zdolność kredytowa	220.946	1,0%	0	0,0%
5 Zadawalająca zdolność kredytowa	6.496	0,0%	0	0,0%
6 Odpowiednia jakość kredytów	5.261	0,0%	25.874	0,1%
7 Wątpliwa jakość kredytów	40.878	0,2%	0	0,0%
8 Wysoce wątpliwa jakość kredytów	0	0,0%	716	0,0%
9 Zagrożenie niewypłacalnością	0	0,0%	0	0,0%
10 Domyślnie	0	0,0%	0	0,0%
NR Nie oceniono	0	0,0%	0	0,0%
Razem	22.022.522	100,0%	21.992.897	100,0%

¹ W maju 2021 r. wprowadzono bardziej szczegółową skalę ratingową (27 stopni) dla modelu ratingu państw. Poprzedni okres został dostosowany do nowej skali głównej (zakreśły PD). Zmiana rozkładu ratingu w wyniku korekty modelu nastąpiła w okresie sprawozdawczym.

W porównaniu z końcem roku 2020 zaangażowanie kredytowe wobec sektora publicznego wzrosło o 29 625 tys. EUR do 22 022 522 tys. EUR. Największy spadek odnotowano w klasie ratingowej 1 (minus 3 048 607 tys. EUR), co wynikało głównie z obniżenia ratingów niemieckich, francuskich i polskich obligacji rządowych. Spadek ten był również spowodowany wygaśnięciem transakcji na rynku pieniężnym i finansowania kredytów w Austrii. Wzrost w klasach ratingowych 2 i 3 wynikał głównie z przesunięć z klasy ratingowej 1. Rating Ukrainy pogorszył się z klasy ratingowej 6 do klasy ratingowej 7.

Zarządzanie portfelem kredytowym

Portfel kredytowy RBI AG jest zarządzany m.in. na podstawie strategii portfelowej. Ogranicza to udzielanie kredytów w różnych krajach, sektorach gospodarki lub rodzajach produktów, co pozwala uniknąć niepożądanego koncentracji ryzyka. Ponadto na bieżąco analizowane są możliwości długoterminowego rozwoju poszczególnych rynków. Pozwala to na wczesnym etapie określić strategiczny kierunek przyszłych ekspozycji kredytowych.

Portfel kredytowy RBI AG jest szeroko zdywersyfikowany zarówno pod względem regionów, jak i branż. Podział geograficzny należności bilansowych i pozabilansowych odzwierciedla szeroką dywersyfikację działalności kredytowej na rynkach europejskich. Należności te są podzielone na regiony według kraju ryzyka kredytobiorcy w następujący sposób (kraje, w których ekspozycja kredytowa przekracza 1 mld EUR, są wykazywane oddzielnie):

w tys. €	31.12.2021	Udział	31.12.2020	Udział
Austria	38.085.630	41,1%	40.026.287	43,7%
Niemcy	10.925.337	11,8%	9.549.819	10,4%
Francja	6.289.236	6,8%	5.356.586	5,8%
Wielka Brytania	4.194.384	4,5%	7.776.480	8,5%
Polska	4.161.369	4,5%	3.953.098	4,3%
Szwajcaria	3.645.642	3,9%	2.255.559	2,5%
Hiszpania	2.513.961	2,7%	2.314.915	2,5%
Luksemburg	2.323.548	2,5%	1.744.793	1,9%
Rosja	1.990.993	2,1%	1.671.009	1,8%
Daleki Wschód	1.847.500	2,0%	1.415.132	1,5%
Holandia	1.621.759	1,8%	1.419.761	1,5%
Republika Czeska	1.570.753	1,7%	1.396.989	1,5%
Włochy	1.548.497	1,7%	1.131.494	1,2%
Stany Zjednoczone Ameryki	1.143.874	1,2%	972.568	1,1%
Belgia	1.073.086	1,2%	1.151.311	1,3%
Inne	9.689.905	10,5%	9.530.606	10,4%
Razem	92.625.475	100,0%	91.666.407	100,0%

Portfel kredytowy RBI AG odnotował wzrost o 959 068 tys. EUR do 92 625 475 tys. EUR. W Austrii spadek o 1 940 658 tys. EUR do 38 085 630 tys. EUR wynikał głównie z finansowania kredytowego oraz transakcji swap i transakcji na rynku pieniężnym. Podobnie, wartość transakcji swap i na rynku pieniężnym w Wielkiej Brytanii spadła o 3 582 096 tys. EUR do 4

194 384 tys. EUR, głównie z powodu wdrożenia systemu SA-CCR. Za pozytywny rozwój sytuacji w Niemczech odpowiedzialne były przede wszystkim finansowanie ramowe i kredytowe. Francja odnotowała wzrost o 932 650 tys. euro, głównie z tytułu transakcji obligacyjnych i repo. Wzrost w Szwajcarii o 1 390 083 tys. EUR do kwoty 3 645 642 tys. EUR wynikał głównie z udzielonych gwarancji.

W ramach polityki ryzyka i oceny kredytowej RBI AG brana jest również pod uwagę branża kredytobiorcy. Największy udział sektora w portfelu kredytowym przypada na sektor bankowy, przy czym jest to w dużej mierze zasługa austriackiego sektora Raiffeisen. Sektor publiczny obejmuje głównie portfele papierów wartościowych Republiki Austrii jako emitenta.

Podział ekspozycji kredytowych według sektorów:

w tys. €	31.12.2021	Udział	31.12.2020	Udział
Kredyty i ubezpieczenia	38.629.795	41,7%	44.363.645	48,4%
Produkcja dóbr materialnych	13.806.811	14,9%	11.321.466	12,4%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	10.783.906	11,6%	8.781.057	9,6%
Obsługa nieruchomości, wynajem i prowadzenie działalności gospodarczej	8.452.565	9,1%	7.125.252	7,8%
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	6.844.129	7,4%	7.227.473	7,9%
Prywatne gospodarstwa domowe	2.623.383	2,8%	2.762.672	3,0%
Zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę	2.107.620	2,3%	1.441.134	1,6%
Budowa	1.547.661	1,7%	1.891.268	2,1%
Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo, Górnictwo i kopalnictwo	1.412.126	1,5%	1.093.352	1,2%
Edukacja, zdrowie i opieka społeczna, Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	1.261.154	1,4%	1.002.482	1,1%
Transport, magazynowanie i komunikacja	905.668	1,0%	1.012.269	1,1%
Inne	4.250.656	4,6%	3.644.337	4,0%
Razem	92.625.475	100,0%	91.666.407	100,0%

Szczegółowa analiza portfela kredytowego opiera się na podziale na klasy ratingowe. Ocena klientów jest przeprowadzana oddzielnie dla różnych klas aktywów. Do oceny wiarygodności kredytowej stosuje się wewnętrzne procedury klasyfikacji ryzyka (modele ratingowe i scoringowe), które są również zatwierdzone centralnie. Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania dla różnych poziomów ratingu jest określone oddzielnie dla poszczególnych segmentów działalności. Jednak dzięki zastosowaniu skali głównej uzyskuje się porównywalność poziomów ratingu w różnych segmentach działalności. Karty wyników dla detalicznych klas aktywów są przygotowywane dla poszczególnych krajów zgodnie z jednolitymi wytycznymi Grupy. Odpowiednie instrumenty (np. wycena przedsiębiorstwa, bank danych ratingowych i danych o niewykonaniu zobowiązań) są dostępne zarówno na potrzeby przygotowania, jak i zatwierdzenia ratingu.

Zabezpieczenia kredytów stanowią istotną strategię i aktywnie stosowany środek ograniczania potencjalnego ryzyka kredytowego. Wartość zabezpieczenia oraz wpływ innych środków ograniczających ryzyko są oceniane podczas podejmowania decyzji kredytowej. W każdym przypadku jako ograniczenie ryzyka stosuje się wartość, którą RBI AG spodziewa się zrealizować w rozsądnym okresie czasu. Uznane zabezpieczenia są zdefiniowane w katalogu zabezpieczeń i związanych z nim wytycznych dotyczących wyceny. Wartość zabezpieczenia oblicza się przy użyciu jednolitych metod, które obejmują znormalizowane wzory obliczeniowe z wartościami rynkowymi, predefiniowane dyskonta i opinie ekspertów.

Niewypłacalność kredytowa i proces restrukturyzacji zadłużenia

Portfel kredytowy i kredytobiorcy podlegają bieżącemu monitorowaniu. Głównym celem tego monitoringu jest zapewnienie, że pożyczki są wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem oraz śledzenie sytuacji ekonomicznej pożyczkobiorców. W segmentach niedetalicznych klientów korporacyjnych, instytucji kredytowych i sektora publicznego taki przegląd kredytowy przeprowadza się co najmniej raz w roku. Obejmuje on zarówno nowy rating kredytowy, jak i aktualizację wyceny zabezpieczeń finansowych i rzeczowych.

Pożyczki problemowe - tj. takie, w przypadku których spodziewane są istotne trudności lub niedotrzymanie warunków spłaty przez pożyczkobiorcę - wymagają dalszego przetwarzania. W obszarach niedetalicznych o kredytach ze stwierdzoną utratą wartości decydują grupy problemowe. Kredyty problemowe są przekazywane specjalistom lub jednostkom restrukturyzacyjnym (działom ds. restrukturyzacji) w przypadku, gdy konieczna jest restrukturyzacja kredytu. Dzięki wczesnemu zaangażowaniu pracownicy tego działu mogą zmniejszyć straty z tytułu kredytów problemowych.

Niewykonanie zobowiązań kredytowych jest oceniane na podstawie kryteriów ilościowych i jakościowych. Po pierwsze, kredytobiorca jest uznawany za zalegającego z płatnościami, jeśli spóźnia się z nimi o więcej niż 90 dni. Po drugie, pożyczkobiorca jest uznawany za zalegającego z płatnościami, jeśli spełnia kryteria małego prawdopodobieństwa spłaty, co oznacza, że klient ma poważne problemy finansowe i jest mało prawdopodobne, że wywiąże się ze swoich zobowiązań płatniczych. Klasyfikacja zobowiązania kredytowego jako niewykonanego przestaje istnieć, jeśli - po okresie co najmniej

trzech miesięcy (sześciu miesięcy po restrukturyzacji w sytuacji kryzysowej w segmencie detalicznym oraz 12 miesięcy po restrukturyzacji w sytuacji kryzysowej w segmencie niedetalicznym) - klient wykazał się w tym okresie dobrą dyscypliną płatniczą i nie stwierdzono dalszych przesłanek wskazujących na wysokie prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania.

Ekspozycja zagrożona zgodnie z obowiązującą definicją zawartą w dokumencie EBA Implementing Technical Standard (ITS) on Supervisory Reporting (Forbearance and Non-performing exposures):

w tys. €	NPE		Wskaźnik NPE		Wskaźnik pokrycia NPE	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Instytucje kredytowe	2.926	2.905	0,0%	0,0%	98,3%	72,6%
Pozostałe przedsiębiorstwa finansowe	107.906	89.247	1,0%	1,0%	39,9%	37,5%
Przedsiębiorstwa niefinansowe	664.544	659.263	3,5%	4,0%	62,2%	62,7%
Gospodarstwa domowe	128.902	129.105	4,6%	4,5%	82,6%	82,5%
Pożyczki i należności	904.278	880.520	1,6%	1,6%	62,5%	63,1%
Obligacje	0	10.322	0,0%	0,1%	-	-
Razem	904.278	890.842	1,4%	1,4%	62,5%	62,3%

Poniższy schemat rezerw na ryzyko przedstawia kształtowanie się korekt wartości i rezerw na zobowiązania pozabilansowe w roku obrotowym oraz klasy aktywów, na których opierają się rezerwy na ryzyko kredytowe:

w tys. €	Stan na		Zmniejszenia ²	Wykorzystanie ⁴	Reklasyfikacje, Różnice	
	1.1.2021	Zwiększenia			kursowe ³	Stan na 31.12.2021
Indywidualne korekty wartości	809.380	163.716	-127.361	-46.034	37.642	837.343
Instytucje kredytowe	2.111	634	-1	6	128	2.879
Klienci korporacyjni	692.341	139.374	-109.452	-37.813	36.756	721.206
Klienci detaliczni	106.399	22.656	-15.219	-8.226	748	106.357
Sektor publiczny	0					0
Zobowiązania pozabilansowe	8.530	1.051	-2.689		9	6.902
Przepisy dotyczące portfela	228.953	309.365	-263.306	142	-3.184	271.970
Instytucje kredytowe	285	545	-605		-4	221
Klienci korporacyjni	142.979	208.674	-177.890	-336	-5.322	168.106
Klienci detaliczni	58.615	32.017	-23.062	478	2.016	70.064
Sektor publiczny	1.458	399	-1.619			238
Zobowiązania pozabilansowe	25.616	67.730	-60.131		126	33.341
Razem	1.038.333	473.081	-390.667	-45.892	34.458	1.109.313

1 Obejmuje to likwidację przychodów z tytułu odsetek od klientów ze stwierdzoną utratą wartości oraz zmiany w zakresie wewnętrznych zwolnień z odsetek.

2 Obejmuje to zmiany w zakresie zwolnień z odsetek wewnętrznych

3 Uwzględniono tu reklasyfikacje rezerw i zmiany w kategoriach klientów

Ryzyko dla danego kraju

Ryzyko kraju obejmuje ryzyko transferu i wymienialności, a także ryzyko polityczne i szeroko pojęte ryzyko makroekonomiczne wynikające z prowadzenia działalności transgranicznej w innych krajach. Szczególną uwagę poświęca się działalności na głównych rynkach.

W ramach podejścia przyjętego we wszystkich jednostkach Grupy RBI, aktywne zarządzanie ryzykiem kraju w RBI AG jest zapewnione na podstawie polityki ryzyka kraju, która jest regularnie określana i zatwierdzana przez Zarząd. Polityka ta stanowi część systemu limitów portfela kredytowego i określa ścisły limit ekspozycji transgranicznej wobec poszczególnych krajów. Jednocześnie polityka ta ma na celu stworzenie zachęt do podejmowania ryzyka w ramach podstawowych rynków Grupy RBI. Limity dla poszczególnych krajów są ustalane przy użyciu wewnętrznego modelu opartego na filarach kapitalizacji Grupy RBI, wewnętrznym ratingu kraju, wielkości i dynamice kraju oraz jego sektora bankowego.

Ryzyko kraju jest również odzwierciedlone w wewnętrznym systemie cen transferowych dla funduszy w cenach produktów oraz w pomiarze wyników skorygowanych o ryzyko. W ten sposób Bank zachęca jednostki biznesowe do zabezpieczania się przed ryzykiem kraju (np. poprzez zawieranie umów ubezpieczeniowych z ubezpieczycielami kredytów eksportowych lub gwarantami w krajach trzecich). Spostrzeżenia uzyskane w wyniku analizy ryzyka kraju są wykorzystywane nie tylko do ograniczania całkowitej ekspozycji transgranicznej, ale także do zarządzania całkowitą ekspozycją kredytową w każdym poszczególnym kraju (tj. z uwzględnieniem ekspozycji opartej na depozytach lokalnych). W ten sposób RBI AG dostosowuje swoją działalność do oczekiwanego rozwoju gospodarczego na różnych rynkach i zwiększa szeroką dywersyfikację swojego portfela kredytowego.

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

Niewykonanie zobowiązania przez kontrahenta w transakcjach na instrumentach pochodnych, transakcjach z przyrzeczeniem odkupu i pożyczkach papierów wartościowych może spowodować straty wynikające z kosztu zastąpienia równoważnego kontraktu. RBI AG mierzy to ryzyko za pomocą metody mark-to-market, która uwzględnia bieżącą wartość rynkową oraz predefiniowany bufor na wypadek zmian wartości ekspozycji w przyszłości. Na potrzeby zarządzania wewnętrznego potencjalne zmiany cen wpływające na wartość godziwą tych instrumentów są określane na podstawie historycznych ruchów wartości rynkowej, w zależności od kategorii instrumentu.

Warunkiem wstępnym zawarcia kontraktów na instrumenty pochodne jest zgodność z procesem zatwierdzania kredytu, do którego stosuje się takie same procedury klasyfikacji, ograniczania i monitorowania ryzyka, jak w przypadku klasycznej działalności kredytowej. Instrumenty ograniczające ryzyko kredytowe, np. kompensacja i zabezpieczenia, stanowią podstawową strategię ograniczania tego ryzyka. Zasadniczo RBI AG dąży do zawarcia standardowej umowy ramowej ISDA dla kompensacji dwustronnej oraz odpowiedniego załącznika wsparcia kredytowego (CSA) dla zabezpieczenia odpowiednich bieżących wartości rynkowych na bazie dziennej dla wszystkich istotnych transakcji na instrumentach pochodnych z uczestnikami rynku.

Ryzyko udziałów

Ryzyko związane z udziałami w spółkach notowanych i nienotowanych na giełdzie również uznaje się za część portfela bankowego i wykazuje się je oddzielnie w tej kategorii ryzyka. Większość bezpośrednich i pośrednich udziałów RBI AG jest w pełni skonsolidowana w skonsolidowanym bilansie, a ich ryzyko jest w związku z tym szczegółowo rejestrowane. W związku z tym do ryzyka związanego z tymi udziałami stosuje się metody kontroli, pomiaru i monitorowania opisane w innych rodzajach ryzyka.

Ryzyko inwestycyjne i ryzyko niewykonania zobowiązania mają podobne korzenie: pogorszenie sytuacji finansowej inwestycji zwykle pociąga za sobą obniżenie ratingu (lub niewykonanie zobowiązania) tego podmiotu. Obliczanie kapitału ekonomicznego dla udziałów kapitałowych opiera się na rozszerzeniu podejścia opartego na ryzyku kredytowym zgodnie z regulacjami Bazylei III.

Udziały RBI AG są zarządzane przez dział Group Subsidiaries & Equity Investments. Dział ten monitoruje ryzyko związane z długoterminowymi inwestycjami kapitałowymi i jest odpowiedzialny za ich wyniki. Nowe inwestycje są dokonywane przez Zarząd RBI AG wyłącznie na podstawie odrębnej analizy zakupów.

Ryzyko rynkowe

RBI AG definiuje ryzyko rynkowe jako potencjalną negatywną zmianę w cenie rynkowej pozycji handlowych i inwestycyjnych. Ryzyko rynkowe jest określane przez wahania kursów walutowych, stóp procentowych, spreadów kredytowych, cen akcji i towarów, a także innych istotnych parametrów rynkowych, takich jak zmienność implikowana.

Ryzyko rynkowe oddziałów klienckich jest przenoszone do pionu Skarbu z wykorzystaniem metody cen transferowych. Departament Skarbu jest odpowiedzialny za zarządzanie tymi rodzajami ryzyka strukturalnego, a także za przestrzeganie ogólnych limitów bankowych. Dział Rynków Kapitałowych obejmuje transakcje na własny rachunek, animatorów rynku oraz działalność na rzecz klientów w zakresie produktów rynku pieniężnego i kapitałowego.

W związku z kryzysem COVID-19 w 2020 r. w ramach zarządzania ryzykiem rynkowym podjęto następujące działania mające na celu przeciwdziałanie kryzysowi COVID-19. W przypadku RBI AG prowadzono wzmożony monitoring ruchów rynkowych i zmian pozycji. Ponadto codziennie monitoruje się rozwój sytuacji na rynkach lokalnych i aktywnie kontroluje zarządzanie ryzykiem, aby móc szybko reagować na zmiany. Celem jest dostosowanie limitów do apetytu na ryzyko, zamykanie pozycji w razie potrzeby, tworzenie buforów płynności w bardziej sprzyjających warunkach rynkowych oraz dostosowywanie modeli do środków lokalnych i globalnych (moratoria), jeśli to konieczne.

Organizacja zarządzania ryzykiem rynkowym

RBI AG mierzy, monitoruje i zarządza wszystkimi rodzajami ryzyka rynkowego na poziomie całego banku.

Ryzyka Rynkowego, który jest odpowiedzialny za zarządzanie i kontrolę wszystkich rodzajów ryzyka rynkowego. Ogólny limit bankowy jest ustalany przez całą Radę Dyrektorów, z uwzględnieniem zdolności do ponoszenia ryzyka i budżetu dochodowego. Limit ten jest dzielony na podlimity w porozumieniu z odpowiednimi działami, zgodnie ze strategią, modelem biznesowym i apetytem na ryzyko.

Dział Zarządzania Ryzykiem Rynkowym zapewnia, że zakres działalności i produktów mieści się w określonej i ustalonej strategii oraz apetycie na ryzyko. Odpowiada za rozwój i doskonalenie procesów zarządzania ryzykiem, regulacji, metod pomiaru, infrastruktury i systemów zarządzania ryzykiem w odniesieniu do wszystkich kategorii ryzyka rynkowego oraz ryzyka kredytowego wynikającego z ryzyka rynkowego w działalności związanej z instrumentami pochodnymi. Ponadto dział ten dokonuje codziennych, niezależnych pomiarów i sporządza raporty na temat wszystkich rodzajów ryzyka rynkowego.

Wszystkie produkty, w których utrzymywane są otwarte pozycje, są zdefiniowane w katalogu produktów. Nowe produkty są dodawane do tej listy dopiero po pomyślnym przejściu procesu wprowadzania produktu. Wnioski produktowe są poddawane ogólnej analizie ryzyka i są zatwierdzane tylko wtedy, gdy można je odwzorować w systemach front- i back-office lub systemach zarządzania ryzykiem banku.

System limitów

RBI AG stosuje kompleksowe podejście do zarządzania ryzykiem w księgach handlowych i bankowych (podejście total return). Zarządzanie ryzykiem rynkowym jest konsekwentnie stosowane we wszystkich księgach handlowych i bankowych. W systemie zarządzania ryzykiem rynkowym codziennie mierzone i ograniczane są następujące zmienne:

- **Przedział ufności wartości zagrożonej (VaR) 99%.**
VaR jest głównym narzędziem sterowania ryzykiem rynkowym na rynkach płynnych i w normalnych sytuacjach rynkowych. W zależności od podejścia do sterowania stosuje się dwie różne metody obliczeniowe. W celu zapewnienia kompleksowego zarządzania konieczna jest spójność pomiędzy danymi liczbowymi dotyczącymi rachunku zysków i strat oraz ryzyka, równoległe do zakresu działalności gospodarczej RBI AG. W przypadku portfela ogólnego, w tym portfela bankowego, stosuje się model oparty na symulacji historycznej, który jest odpowiedni do długoterminowego zarządzania ryzykiem rynkowym wynikającym z portfela bankowego (model ALL, przedział ufności 99%, horyzont 20 dni). Kalkulacja ta opiera się na nakładających się na siebie 20-dniowych stopach zwrotu z ostatnich 7 lat i jest wykorzystywana również do alokacji kapitału ekonomicznego. W przypadku wszystkich rodzajów ryzyka rynkowego mających bezpośredni wpływ na rachunek zysków i strat stosuje się model, który dobrze prognozuje zmienność krótkoterminową (model IFRS P&L, przedział ufności 99%, horyzont 1 dzień). To podejście modelowe zostało zatwierdzone przez Austriacki Urząd ds. Rynku Finansowego jako model wewnętrzny do pomiaru wymogu funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego dla portfela handlowego RBI AG. Oba modele obliczają wartość zagrożoną dla zmian czynników ryzyka: walut obcych, zmian stóp procentowych, spreadów kredytowych, zmienności implikowanej, indeksów giełdowych i spreadów bazowych.
- **Wrażliwość (na zmiany kursów walutowych i stóp procentowych, gamma, vega, ceny akcji i towarów).**
Limity wrażliwości mają na celu uniknięcie koncentracji w normalnych warunkach rynkowych i są głównym narzędziem sterowania w sytuacjach skrajnych lub na rynkach niepłynnych bądź trudnych do zmierzenia pod względem strukturalnym.
- **Stop Loss**
Limit ten wspiera dyscyplinę traderów w zarządzaniu własnymi pozycjami, aby nie pozostawiać możliwych strat bez ograniczeń, lecz ściśle je ograniczać.

Ten wielopoziomowy system limitów uzupełnia kompleksowa koncepcja testów warunków skrajnych, w ramach której przy zastosowaniu różnych scenariuszy określone są potencjalne zmiany wartości całego portfela. Koncentracje ryzyka ujawnione w testach warunków skrajnych są zgłaszane Komitetowi ds. Ryzyka Rynkowego i uwzględniane w alokacji limitów. Raporty z testów warunków skrajnych dla poszczególnych portfeli stanowią część codziennej sprawozdawczości w zakresie ryzyka rynkowego.

Value-At-Risk (VaR)

W poniższych tabelach przedstawiono dane liczbowe dotyczące ryzyka (VaR ALL 99%, 20 dni i VaR IFRS-P&L 99%, 1 dzień) dla ryzyka rynkowego księgi handlowej i bankowej w podziale na rodzaje ryzyka. W wartości zagrożonej RBI AG dominują strukturalne pozycje kapitałowe, strukturalne ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko spreadu z portfeli obligacji utrzymywanych jako bufor płynności. Ze względu na wprowadzenie tych dwóch metod obliczania VaR nie jest możliwe bezpośrednie porównanie z końcem roku 2020.

Model IFRS P&L portfel handlowy VaR (99%, 1d) w tys. €	VaR per 31.12.2021	Uśredniony -VaR	Maximum VaR	Minimum VaR
Ryzyko walutowe	4.209	4.774	10.805	1.911
Ryzyko stopy procentowej	1.578	1.898	2.861	898
Ryzyko spreadu kredytowego	1.670	1.720	3.658	762
Ryzyko związane z firmą Vega	137	270	616	110
Ryzyko bazowe	533	414	974	248
Razem	5.734	5.977	11.806	2.964

Model IFRS P&L Całkowita wartość zagrożona (99%, 1d) w tys. €	VaR per 31.12.2021	Uśredniony -VaR	Maximum VaR	Minimum VaR
Ryzyko walutowe	4.130	4.565	10.454	1.640
Ryzyko stopy procentowej	721	1.685	3.105	565
Ryzyko spreadu kredytowego	2.644	2.364	3.914	1.305
Ryzyko związane z firmą Vega	474	266	573	89
Ryzyko bazowe	832	682	1.416	404
Razem	6.482	6.404	12.106	3.134

Model CAŁOŚCIOWY Wartość zagrożona księgi bankowej (99%, 20d) w tys. €	VaR per 31.12.2021	Uśredniony -VaR	Maximum VaR	Minimum VaR
Ryzyko walutowe	164	220	341	138
Ryzyko stopy procentowej	14.222	12.897	30.020	798
Ryzyko spreadu kredytowego	33.740	28.206	53.049	6.039
Ryzyko związane z firmą Vega	3.675	3.355	11.387	238
Ryzyko bazowe	2.021	1.457	3.894	597
Razem	56.910	58.438	77.770	25.607

Modell ALL Gesamt VaR (99%, 20d) w tys. €	VaR per 31.12.2021	Durchschnitts-VaR	Maximum VaR	Minimum VaR
Ryzyko walutowe	4.165	4.710	10.870	1.857
Ryzyko stopy procentowej	15.567	14.548	31.655	1.653
Ryzyko spreadu kredytowego	34.353	28.873	53.735	6.380
Ryzyko związane z firmą Vega	3.742	3.529	11.793	251
Ryzyko bazowe	2.132	1.547	3.509	684
Razem	71.163	75.787	97.921	40.753

Wartość zagrożona portfela handlowego (99%, 1d) w tys. €	VaR per 31.12.2020	Durchschnitts-VaR	Maximum VaR	Minimum VaR
Ryzyko walutowe	4.789	3.276	8.144	244
Ryzyko stopy procentowej	1.312	2.109	5.078	1.003
Ryzyko spreadu kredytowego	1.590	1.251	3.252	428
Ryzyko związane z firmą Vega	127	302	1.099	122
Ryzyko bazowe	297	443	1.195	172
Razem	5.188	4.653	10.979	1.195

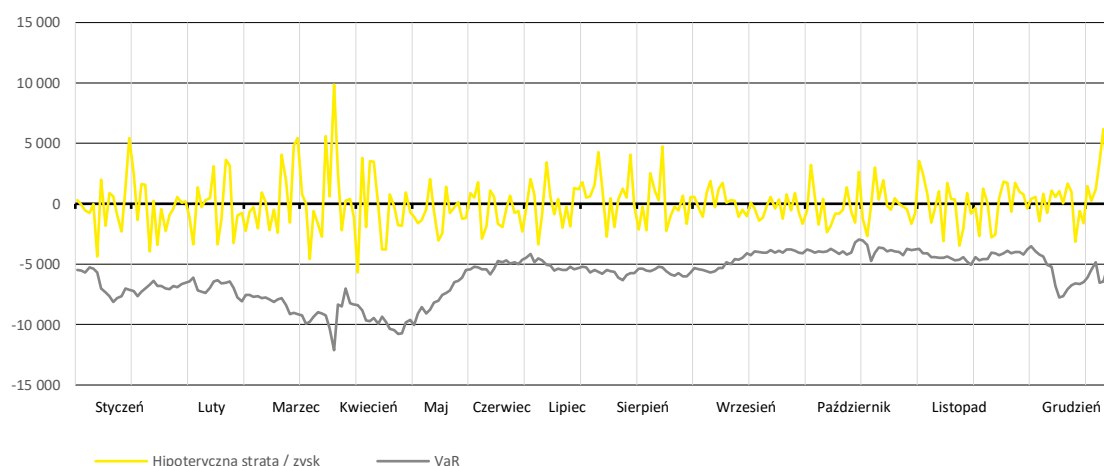
Wartość zagrożona w portfelu bankowym (99%, 1d) w tys. €	VaR per 31.12.2020	Durchschnitts-VaR	Maximum VaR	Minimum VaR
Ryzyko walutowe	174	42	308	0
Ryzyko stopy procentowej	10.743	15.480	47.759	6.253
Ryzyko spreadu kredytowego	33.896	20.812	55.120	9.038
Ryzyko związane z firmą Vega	2.207	3.435	8.264	2.012
Ryzyko bazowe	914	1.361	4.291	661
Razem	30.021	24.291	59.483	12.244

Razem VaR (99%, 1d) w tys. €	VaR per 31.12.2020	Durchschnitts-VaR	Maximum VaR	Minimum VaR
Ryzyko walutowe	4.728	3.267	8.144	246
Ryzyko stopy procentowej	12.047	17.302	51.202	7.210
Ryzyko spreadu kredytowego	34.983	21.357	58.075	9.432
Ryzyko związane z firmą Vega	2.317	3.673	9.309	2.144
Ryzyko bazowe	1.031	1.463	4.323	805
Razem	30.347	25.371	62.725	12.858

Stosowane metody pomiaru ryzyka są - oprócz jakościowych analiz rentowności - stale monitorowane za pomocą procedur backtestingu i walidacji statystycznej oraz dostosowywane w przypadku wykrycia słabych punktów w modelowaniu. Poniższy wykres porównuje VAR z hipotetycznymi zyskami i stratami w zakresie regulacyjnego portfela handlowego RBI AG na bazie dziennej. VAR oznacza maksymalną stratę, która nie zostanie przekroczona z przedziałem ufności 99% w ciągu jednego dnia. Odpowiedni hipotetyczny zysk lub strata odpowiada zyskowi lub stracie w następnym dniu, wynikającym z ruchów na rynku, które faktycznie wystąpiły w tym czasie. W ubiegłym roku nie wystąpiły przekroczenia hipotetycznych wyników w backtestingu..

Wartość narażona na ryzyko i hipotetyczne zmiany wartości rynkowej dla portfela handlowego

in € Tausend

Ryzyko stopy procentowej w portfelu handlowym

W poniższej tabeli przedstawiono największe zmiany wartości bieżącej w portfelu handlowym w przypadku równoległego wzrostu stóp procentowych o jeden punkt bazowy (oddzielnie dla istotnych walut). Strategia księgi handlowej pozostaje w dużej mierze niezmienną.

31.12.2021 w tys. €	Razem	do 3 M	> 3 do 6 M	> 6 do 12 M	> 1 do 2 l	> 2 do 3 l	> 3 do 5 l	> 5 do 7 l	> 7 do 10 l	> 10 do 15 l	> 15 do 20 l	Ponad 20 l
CHF	17	21	-4	-2	-1	0	3	-1	-1	1	0	0
CNY	5	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0
CZK	12	-7	19	-8	0	14	9	-6	-7	-1	0	0
EUR	-184	-11	-4	-7	7	-16	-15	-41	47	-20	-25	-99
GBP	1	1	1	-1	-2	2	0	0	0	0	0	0
HRK	-1	0	0	0	0	1	-2	0	0	0	0	0
HUF	2	-2	3	0	3	-2	-1	-2	3	0	0	0
NOK	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
PLN	-1	-2	-9	4	4	-1	-1	0	4	0	0	0
RON	0	0	-1	0	-3	2	3	1	-3	0	0	0
RUB	-3	2	0	3	-2	0	-2	-3	-1	0	0	0
USD	-23	-4	0	-1	0	0	14	-19	0	-3	-4	-6
Pozostałe	-7	1	-5	6	-7	0	-7	71	-42	24	28	105

31.12.2020 w tys. €	Razem	do 3 M	> 3 do 6 M	> 6 do 12 M	> 1 do 2 l	> 2 do 3 l	> 3 do 5 l	> 5 do 7 l	> 7 do 10 l	> 10 do 15 l	> 15 do 20 l	Ponad 20 l
CHF	1	0	-1	2	-2	-1	3	-1	0	1	0	0
CNY	4	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
CZK	5	-3	1	11	5	-2	2	-3	-7	0	0	0
EUR	-260	2	-7	1	-8	-21	-6	-23	-39	-54	-42	-63
GBP	0	0	0	0	0	-1	2	0	0	0	0	0
HRK	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
HUF	2	5	-3	-1	-3	8	-2	-4	4	0	0	0
NOK	0	0	0	0	-1	1	0	0	0	0	0	0
PLN	7	-6	-1	-2	6	4	-11	14	4	0	0	0
RON	-3	1	1	0	0	-2	6	-8	0	0	0	0
RUB	3	2	3	0	3	-1	-1	-1	0	0	0	0
USD	-13	1	-7	11	-13	8	1	-16	41	-69	36	-7
Pozostałe	-18	0	0	-1	-3	-2	-1	-1	-3	-7	0	0

Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Różne terminy zapadalności i warunki dostosowania stóp procentowych oferowanych produktów, wraz z refinansowaniem poprzez depozyty klientów oraz poprzez rynki pieniężne i kapitałowe, prowadzą do powstania ryzyka stopy procentowej w RBI AG. Wynikają one przede wszystkim z niepełnej kompensacji wrażliwości oczekiwanych płatności na stopę procentową, ich rytmów dostosowania do stopy procentowej oraz innych cech opcjonalnych. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym dotyczy głównych walut: euro i dolara amerykańskiego.

Ryzyko to jest zasadniczo zabezpieczane poprzez kombinację transakcji bilansowych i pozabilansowych, głównie za pomocą swapów procentowych oraz - w mniejszym stopniu - kontraktów terminowych na stopę procentową i opcji na stopę procentową. Zarządzanie strukturą bilansu należy do podstawowych zadań pionu skarbu, który jest wspierany przez Komitet ds. Ta ostatnia opiera się na scenariuszach i analizach symulujących przychody z tytułu odsetek w celu zapewnienia optymalnego pozycjonowania zgodnie z opinią na temat stóp procentowych i w ramach apetytu na ryzyko.

Do kwantyfikacji ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej, oprócz obliczania wartości zagrożonej, stosuje się klasyczne metody analizy kapitału i zaangażowania stopy procentowej. Zmiana wartości bieżącej portfela bankowego w przypadku równoległego wzrostu stóp procentowych o jeden punkt bazowy została przedstawiona oddzielnie dla najważniejszych walut w poniższej tabeli.

31.12.2021 in € Tausend	Razem	do 3 M	> 3 do 6 M	> 6 do 12 M	> 1 do 2 l	> 2 do 3 l	> 3 do 5 l	> 5 do 7 l	> 7 do 10 l	> 10 do 15 l	> 15 do 20 l	Ponad 20 l
CHF	-128	-55	-1	-4	-10	-7	-8	-7	-17	-11	-5	-2
CNY	-3	0	-1	-2	0	0	0	0	0	0	0	0
CZK	-14	3	0	-1	0	-13	-6	5	-3	0	0	0
EUR	-2478	110	-14	-236	-517	-436	-618	-412	-343	41	-43	-9
GBP	-24	-3	-1	0	0	-1	-16	-2	0	0	0	0
HUF	1	1	-2	0	1	1	1	0	0	0	0	0
PLN	-11	-1	-6	1	0	-1	-3	0	0	0	0	0
SGD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
USD	-126	9	-17	1	4	-4	-22	-20	-19	-41	-17	0
Pozostałe	-13	-1	-1	0	0	0	0	0	-1	-4	-5	-1

31.12.2020 w tys. €	Razem	do 3 M	> 3 do 6 M	> 6 do 12 M	> 1 do 2 l	> 2 do 3 l	> 3 do 5 l	> 5 do 7 l	> 7 do 10 l	> 10 do 15 l	> 15 do 20 l	Ponad 20 l
CHF	-195	-40	-1	2	-8	-16	-21	-9	-29	-36	-28	-10
CNY	-3	0	-1	-2	0	0	0	0	0	0	0	0
CZK	0	1	-1	0	-1	2	1	0	-3	0	0	0
EUR	-2593	83	18	-112	-580	-465	-781	-333	-317	-96	-45	35
GBP	-32	1	-1	-1	-13	-5	-5	-8	0	0	0	0
HUF	5	1	-2	0	-1	1	4	1	0	0	0	0
PLN	-21	0	-1	2	-8	-5	-7	-2	0	0	0	0
SGD	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
USD	-110	10	-8	18	27	-17	-34	-18	-23	-47	-18	0
Pozostałe	-18	0	-2	2	-3	-1	-1	-1	-1	-3	-5	-2

Ryzyko spreadu kredytowego

System zarządzania ryzykiem rynkowym uwzględnia zależne od czasu krzywe spreadu obligacji i CDS jako czynniki ryzyka służące do określania ryzyka spreadu kredytowego. Uwzględnia się wszystkie instrumenty rynku kapitałowego należące do portfela handlowego i bankowego.

Zarządzanie płynnością

Zasady

Zarządzanie płynnością wewnętrzną stanowi istotny proces biznesowy w ramach ogólnego zarządzania bankiem, ponieważ zapewnia stałą dostępność środków potrzebnych do pokrycia należności w codziennej działalności.

Adekwatność płynności jest zapewniona zarówno z perspektywy ekonomicznej, jak i regulacyjnej. W odniesieniu do wymiaru ekonomicznego RBI AG ustanowił ramy zarządzania, które obejmują wewnętrzne limity i środki kontroli oraz są zgodne z "Zasadami prawidłowego zarządzania ryzykiem płynności i nadzoru nad nim" wydanymi przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego, jak również z rozporządzeniem w sprawie zarządzania ryzykiem instytucji kredytowych (KI-RMV) wydanym przez austriackiego regulatora.

Komponent regulacyjny obejmuje zarówno zgodność z wymogami sprawozdawczymi określonymi w umowie bazylejskiej III (minimalny wskaźnik płynności lub wskaźnik pokrycia płynności, strukturalny wskaźnik płynności lub wskaźnik stabilnego finansowania netto oraz dodatkowe metryki monitorowania płynności lub dodatkowe metryki monitorowania płynności), jak i zgodność z limitami regulacyjnymi.

Organizacja i odpowiedzialność

Odpowiedzialność za zapewnienie odpowiedniej płynności finansowej spoczywa na całym Zarządzie. Odpowiedzialni za ich działalność są dyrektor finansowy (ds. skarbu) i dyrektor ds. ryzyka (ds. kontroli ryzyka). W związku z tym procesy związane z ryzykiem płynności są zasadniczo realizowane przez dwa obszary w ramach Banku: Z jednej strony Departament Skarbu zarządza pozycją ryzyka płynności w ramach strategii, polityki i parametrów ustalonych przez organy decyzyjne; z drugiej strony jest to monitorowane i wspierane przez niezależną jednostkę kontroli ryzyka. Jednostki ds. ryzyka dokonują pomiaru i modelowania pozycji ryzyka płynności, ustalają limity i monitorują zgodność.

Oprócz opisanych funkcji liniowych, Komitet Zarządzania Aktywami/Pasywami (ALCO) działa jako organ decyzyjny w odniesieniu do wszystkich spraw mających wpływ na zarządzanie pozycją płynnościową i strukturą bilansu RBI AG, w tym określanie strategii i wytycznych dotyczących postępowania z ryzykiem płynności. ALCO podejmuje decyzje i składa raporty odpowiednim Zarządom co najmniej raz w miesiącu za pomocą standardowych raportów na temat ryzyka płynności.

Strategia płynności

Departament Skarbu jest zobowiązany do przestrzegania określonych mierników efektywności i zasad opartych na ryzyku. Obecne wskaźniki efektywności obejmują cele ogólne, np. zwrot z kapitału skorygowanego o ryzyko (RoRAC) lub marżę wkładów. Ponadto istnieją konkretne cele skarbowe w zakresie płynności, takie jak minimalny okres przetrwania w określonych scenariuszach warunków skrajnych lub minimalne cele płynności we wskaźnikach regulacyjnych. Oprócz generowania wkładu strukturalnego poprzez zmianę terminów zapadalności, która odzwierciedla ryzyko płynności i ryzyko rynkowe podejmowane przez bank, Departament Skarbu musi prowadzić ostrożną i zrównoważoną politykę ryzyka w zarządzaniu bilansem. Cele strategiczne obejmują ograniczenie finansowania spółek zależnych Grupy przez spółkę dominującą, zrównoważone zarządzanie bazą deponentów i wzrost akcji kredytowej oraz pełną zgodność z wymogami regulacyjnymi oraz wewnętrznymi wytycznymi i limitami.

Ramy ryzyka płynności

Regulacyjne i wewnętrzne raporty oraz wskaźniki płynności są przygotowywane i określane na podstawie pewnych założeń modelowych. Podczas gdy raporty regulacyjne są przygotowywane zgodnie z wymogami władz, raporty wewnętrzne opierają się na założeniach wykorzystujących obserwacje empiryczne.

RBI AG dysponuje solidną bazą danych oraz wiedzą ekspercką do prognozowania przepływów kapitałowych wynikających ze wszystkich istotnych pozycji bilansowych i pozabilansowych. Modelowanie wpływów i wypływów płynności odbywa się w sposób odpowiednio szczegółowy, z podziałem przynajmniej na produkty, segmenty klientów oraz, w stosownych przypadkach, waluty. Modelowanie depozytów klientów uwzględnia założenia dotyczące okresu utrzymywania depozytów po upływie terminu ich zapadalności. Założenia do modelowania są ostrożne, tak że na przykład nie zakłada się "rolowania" depozytów instytucji finansowych, a wszystkie kanały finansowania oraz bufor płynnościowy są obciążane jednocześnie.

Podstawowymi elementami wewnętrznych ram ryzyka płynności są scenariusze kontynuacji działalności (Going Concern - GC) oraz Time to Wall Scenario (TTW). Sprawozdanie na temat kontynuacji działalności przedstawia strukturalną sytuację płynnościową i obejmuje wszystkie istotne czynniki ryzyka, które mogłyby stanowić zagrożenie dla RBI AG w normalnych warunkach działalności ("business as usual"). Modele kontynuacji działalności są ważnymi czynnikami wejściowymi do kalkulacji kosztów transferu środków w ramach banku (model cen transferu środków). Z kolei raport Time to Wall przedstawia okres przetrwania w przypadku określonych niekorzystnych scenariuszy i założeń skrajnych (kryzys rynkowy, kryzys nazwy i kryzys łączny) oraz określa minimalny poziom bufora płynności (lub zdolności bilansowania) dla każdej jednostki grupy.

Scenariusze płynności są modelowane przy użyciu metodologii obowiązującej w całej Grupie, która uwzględnia specyfikę lokalną, jeśli jest to uzasadnione czynnikami wpływającymi, takimi jak otoczenie rynkowe lub prawne bądź określone cechy działalności. Przy modelowaniu wpływów i wypływów płynności dokonuje się rozróżnienia co najmniej między produktami, segmentami klientów oraz, w stosownych przypadkach, między poszczególnymi walutami. W przypadku produktów bez umownego terminu zapadalności rozkład wpływów i wypływów płynności wyznacza się za pomocą "geometrycznego ruchu Browna", który wyprowadza statystyczne prognozy przyszłych sald dziennych z obserwowanej i ważonej wykładniczo historycznej zmienności odpowiednich produktów.

Ramy ryzyka płynności są stale rozwijane. W kilku projektach rozbudowuje się infrastrukturę techniczną i poprawia dostępność danych, aby spełnić nowe wymogi w zakresie sprawozdawczości i zarządzania w tym obszarze ryzyka.

Apetyt na ryzyko i limity płynnościowe

Pozycja płynnościowa jest monitorowana na poziomie RBI AG i jego oddziałów i jest objęta kompleksowym systemem limitów. Limity są ustalane zarówno w odniesieniu do normalnych warunków prowadzenia działalności, jak i do scenariuszy warunków skrajnych. Zgodnie ze zdefiniowanym apetytem na ryzyko, każda jednostka musi mieć kilkumiesięczny okres przetrwania (TTW) w scenariuszu poważnych, połączonych warunków skrajnych (nazwa i warunki rynkowe). Można to zapewnić dzięki strukturalnie dodatniemu profilowi płynności lub wystarczająco wysokiemu buforowi

płynności. W normalnym środowisku biznesowym (GC) transformacja terminów zapadalności musi być w pełni pokryta przez dostępny bufor płynności w średnim okresie. Oznacza to, że skumulowana pozycja płynnościowa musi być dodatnia w okresie do jednego roku. W długim okresie (rok i dłużej) transformacja terminów zapadalności jest dopuszczalna do pewnego stopnia. Te limity w modelach wewnętrznych są uzupełniane limitami w celu zapewnienia zgodności z regulacyjnymi wskaźnikami płynności, takimi jak wskaźnik pokrycia płynności (LCR). Wszystkie limity muszą być przestrzegane codziennie.

Monitorowanie płynności

Bank stosuje zestaw dostosowanych do potrzeb narzędzi pomiarowych i wskaźników wczesnego ostrzegania, które dostarczają Radzie i kierownictwu aktualnych i perspektywicznych informacji. Przestrzeganie zasad ramowych dotyczących ryzyka płynności gwarantuje, że Bank może kontynuować działalność w warunkach silnego stresu.

Monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów odbywa się regularnie i skutecznie. Wszelkie naruszenia ze strony jednostek Grupy są zgłaszane i eskalowane do ALCO Grupy, gdzie podejmowane są odpowiednie działania w porozumieniu z daną jednostką lub sprawy sporne są dalej eskalowane do właściwego organu wyższego szczebla.

Stress testy płynnościowe

Testy warunków skrajnych są przeprowadzane codziennie dla RBI AG na poziomie Grupy. Testy obejmują trzy scenariusze (rynkowy, imienny i połączony kryzys), uwzględniają wpływ scenariuszy przez okres kilku miesięcy i pokazują, że zdarzenia skrajne mogą prowadzić do krytycznego czasowo zapotrzebowania na płynność w kilku walutach jednocześnie. Scenariusze warunków skrajnych obejmują istotne ryzyka finansowania i płynności rynkowej, wszystkie jednostki RBI AG są indywidualnie narażone na wyraźny połączony kryzys dla wszystkich swoich istotnych produktów w tym samym czasie. Wyniki testów warunków skrajnych są co tydzień przekazywane Zarządowi i członkom kierownictwa korporacyjnego, stanowią istotną część comiesięcznych spotkań ALCO oraz są uwzględniane w planowaniu strategicznym i awaryjnym banku.

Przy ustalaniu stóp wyczerpania stosuje się podejście konserwatywne, oparte na danych historycznych i opiniach ekspertów: W symulacji zakłada się brak dostępu do rynku pieniężnego lub kapitałowego oraz jednoczesny znaczny odpływ depozytów klientów. W związku z tym uwzględnia się również ryzyko koncentracji depozytów, przypisując dużym klientom jeszcze wyższe wskaźniki wypływu. Ponadto formułuje się założenia dotyczące warunków skrajnych w odniesieniu do wykorzystania gwarancji i zobowiązań kredytowych. Ponadto pozycje bufora płynności są korygowane za pomocą redukcji wartości w celu uwzględnienia ryzyka niekorzystnych zmian na rynku, a potencjalne wypływy z tytułu zabezpieczonych transakcji na instrumentach pochodnych są szacowane. Bank stale monitoruje, czy sformułowane założenia dotyczące warunków skrajnych są nadal odpowiednie, czy też należy uwzględnić nowe rodzaje ryzyka.

Koncepcja time-to-wall stała się głównym instrumentem kontrolnym codziennego zarządzania płynnością i dlatego stanowi centralny element planowania i budżetowania finansowania. Ponadto ma ona zasadnicze znaczenie dla określenia kluczowych wskaźników efektywności w odniesieniu do płynności.

Bufory płynnościowe

Jak wynika z dziennych raportów dotyczących ryzyka płynności, istotne jednostki Grupy aktywnie utrzymują i zarządzają buforami płynności, w tym wysokiej jakości aktywami płynnymi (HQLA), które są zawsze wystarczająco duże, aby pokryć odpływy netto oczekiwane w scenariuszach kryzysowych. RBI AG posiada znaczne zasoby nieobciążonych i płynnych papierów wartościowych i preferuje papiery wartościowe kwalifikujące się do transakcji przetargowych banku centralnego w celu zapewnienia wystarczającej płynności w różnych walutach. Istotne jednostki Grupy zapewniają dostępność buforów płynności, sprawdzają swoją zdolność do korzystania z funduszy banku centralnego, konsekwentnie oceniają swoje pozycje zabezpieczeń pod względem ich wartości rynkowej i obciążenia oraz dokonują przeglądu innych środków zaradczych, w tym potencjału finansowania i płynności aktywów.

Z reguły redukcję wartości stosuje się do wszystkich pozycji w buforze płynności. W raporcie o płynności w warunkach skrajnych (time-to-wall) redukcje te składają się z redukcji wartości w zależności od ryzyka rynkowego i redukcji wartości w banku centralnym. Podczas gdy redukcja wartości w wycenie ryzyka rynkowego odzwierciedla potencjalną zmienność cen papierów wartościowych po stronie aktywów w buforze płynności, redukcja wartości w wycenie banku centralnego przedstawia dodatkową redukcję wartości w wycenie dla każdego pojedynczego kwalifikowanego papieru wartościowego oferowanego jako zabezpieczenie.

Zarządzanie płynnością śróddzienną

Zgodnie z wymogami regulacyjnymi dotyczącymi zarządzania ryzykiem płynności w ciągu dnia, dostępna płynność jest obliczana codziennie, analogicznie do założeń dotyczących odpływu środków w regularnych raportach skrajnych warunków płynności (time-to-wall) dla RBI AG. Wszelkie naruszenia limitów uruchamiają proces eskalacji i postępowania awaryjnego, stopniowany w zależności od wagi problemu.

Awaryjny plan finansowania

W trudniejszych warunkach płynnościowych jednostki przechodzą do organizacji kryzysowej, w której postępują zgodnie z wcześniej ustalonymi planami awaryjnymi dotyczącymi płynności. Te plany awaryjne stanowią również część ram zarządzania płynnością i są obowiązkowe dla wszystkich istotnych jednostek Grupy, a więc również dla RBI AG. Proces zarządzania awaryjnego ma na celu umożliwienie Grupie utrzymania silnej pozycji płynnościowej nawet w poważnych sytuacjach kryzysowych.

Struktura pasywów i pozycja płynnościowa

Finansowanie opiera się na silnej bazie depozytowej. Wymagania dotyczące finansowania są regularnie aktualizowane, aby odzwierciedlić zmiany w bilansie i zapewnić zgodność wskaźników płynności z celami zarządczymi. Zdolność do pozyskiwania funduszy jest ściśle monitorowana i oceniana przez Departament Skarbu.

Nadwyżka płynności RBI AG przekroczyła wszystkie limity regulacyjne i wewnętrzne (z kilkoma wyjątkami w zakresie sublimitów wewnętrznych) w ubiegłym roku i do chwili obecnej. Wynik wewnętrznego testu warunków skrajnych "time-to-wall" wyraźnie wskazuje, że RBI AG przetrwałby modelowaną kilkumiesięczną fazę warunków skrajnych nawet bez zastosowania środków awaryjnych.

Wyniki scenariusza zakładającego kontynuację działalności przedstawiono w poniższej tabeli. Ilustrują one nawis płynności oraz stosunek oczekiwanych napływów kapitału i zdolności bilansowania do odpływów kapitału (wskaźnik płynności) dla wybranych terminów zapadalności w ujęciu narastającym. Przepływy kapitałowe opierają się na założeniach wykorzystujących opinie ekspertów, analizy statystyczne i specyfikę poszczególnych krajów. Obliczenia te obejmują również szacunki dotyczące trwałości depozytów klientów, wypływów z pozycji pozabilansowych oraz pogorszenia koniunktury na rynku w odniesieniu do pozycji objętych zdolnością bilansującą.

w tys. €	31.12.2021		31.12.2020	
	1 miesiąc	1 rok	1 miesiąc	1 rok
Nawis płynnościowy	5.043.923	6.506.536	6.088.703	6.217.694
Wskaźnik płynności	112%	108%	113%	108%

Wskaźnik pokrycia płynności (Liquidity Coverage Ratio, LCR)

Współczynnik pokrycia płynności (LCR) wymaga od banków odporności krótkoterminowej. Te ostatnie muszą zapewnić odpowiednie zasoby nieobciążonych aktywów płynnych wysokiej jakości (HQLA), aby pokryć potencjalne odpływy z zobowiązań, które mogą wystąpić w czasie kryzysu. HQLAs mogą być zamieniane na gotówkę w celu pokrycia potrzeb płynnościowych w scenariuszu warunków skrajnych dla płynności przez co najmniej 30 dni kalendarzowych.

Kalkulacja oczekiwanych wpływów i wypływów środków pieniężnych oraz HQLA opiera się na wymogach regulacyjnych.

Regulacyjny limit LCR wynosi 100 procent.

w tys. €	31.12.2021	31.12.2020
Średnia wartość aktywów płynnych	20.935.411	22.108.501
Odpływy netto	15.877.268	15.304.534
Wpływy	8.458.309	8.228.337
Wypływy	24.335.578	23.532.871
Wskaźnik pokrycia płynności	132%	144%

Zabezpieczone transakcje na rynku kapitałowym spowodowały wzrost napływu środków, a wzrost odpływu środków wynikał głównie z krótkoterminowych depozytów operacyjnych.

Wskaźnik płynności strukturalnej (Net Stable Funding Ratio, NSFR)

Wskaźnik NSFR jest definiowany jako stosunek dostępnego stabilnego finansowania do wymaganego stabilnego finansowania. W dniu 28 czerwca 2021 r. weszły w życie nowe wymagania regulacyjne, a określony przepisami limit 100% musi zostać osiągnięty. Dostępne stabilne finansowanie definiuje się jako część kapitału własnego i obcego, co do której można oczekiwać, że będzie stanowiła wiarygodne źródło funduszy w jednorocznym horyzoncie czasowym objętym NSFR. Wymagane stabilne finansowanie banku zależy od charakterystyki płynności i rezydualnych terminów zapadalności różnych posiadanych aktywów i ekspozycji pozabilansowych.

Celem RBI AG jest utrzymanie zrównoważonej pozycji finansowania.

w tys. €	31.12.2021	31.12.2020
Wymagana płynność strukturalna	42.705.800	41.098.187
Dostępna płynność strukturalna	47.721.266	44.379.784
Wskaźnik stabilnego finansowania netto	112%	108%

W czasie kryzysu wywołanego przez COVID-19 zaobserwowaliśmy stabilną sytuację płynnościową w RBI AG. Kryzys potwierdził silną pozycję płynnościową RBI AG, jak również jego potencjał dostosowawczy w przypadku braku dostępności finansowania wrażliwego na potrzeby rynku. Ogólnie rzecz biorąc, ramy i zarządzanie ILAAP okazały się solidne i dobrze funkcjonujące.

Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko straty wynikającej z nieodpowiednich lub zawodnych procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, w tym ryzyka prawnego. W ramach tej kategorii ryzyka kontrolowane i zarządzane są zarówno wewnętrzne czynniki ryzyka - np. nieuprawnione działania, kradzież i oszustwa, szkody behawioralne, błędy modelowe, błędy w rozliczeniach i procesach, przerwy w działalności lub awarie systemów - jak i zewnętrzne czynniki ryzyka, w tym szkody majątkowe i zamiary oszustwa.

Ryzyka te są analizowane i kontrolowane w oparciu o własne zbiory danych historycznych dotyczących strat oraz wyniki oceny ryzyka. Analogicznie do innych rodzajów ryzyka, zasada rozdziału funkcji w zarządzaniu ryzykiem i kontroli dotyczy również ryzyka operacyjnego w RBI AG. W tym celu dla każdego obszaru działalności wyznacza się i szkoli osoby pełniące funkcję tzw. kierowników ds. ryzyka operacyjnego. Kierownicy ds. ryzyka operacyjnego przekazują oceny ryzyka, zdarzenia powodujące straty, wskaźniki i miary do centralnego controllingu ryzyka operacyjnego. Są oni wspierani przez Specjalistów ds. Ryzyka Operacyjnego (DORS).

Jednostki kontrolujące ryzyko operacyjne są odpowiedzialne za sprawozdawczość, wdrażanie ram, opracowywanie środków kontroli i monitorowanie zgodności. W ramach rocznego cyklu zarządzania ryzykiem koordynują oni również udział odpowiednich jednostek drugiej linii obrony (zarządzanie przestępstwami finansowymi, zgodność z przepisami, zarządzanie dostawcami, zarządzanie outsourcingiem, zarządzanie ubezpieczeniami, bezpieczeństwo informacji, bezpieczeństwo fizyczne, BCM, system kontroli wewnętrznej, zarządzanie ryzykiem informatycznym) oraz wszystkich osób kontaktowych pierwszej linii obrony (kierownik ds. ryzyka operacyjnego).

Ze względu na wymogi prawne, w danych dotyczących strat w 2021 r. nie uwzględniono kosztów związanych z Covid-19 (takich jak urządzenia sanitarne do dezynfekcji, dodatkowe koszty czyszczenia, rozbudowa infrastruktury), podobnie jak w 2020 r.

Identyfikacja ryzyka

Istotnym krokiem w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym jest identyfikacja i ocena ryzyk, które zagrażają dalszemu istnieniu firmy (ale o bardzo niskim prawdopodobieństwie wystąpienia) oraz innych obszarów, w których straty występują częściej (ale o niskiej wartości szkody).

Ryzyko operacyjne ocenia się w sposób ustrukturyzowany, według kategorii takich jak procesy biznesowe i rodzaje zdarzeń, za pomocą ocen ryzyka. Ponadto wszystkie nowe produkty są poddawane ocenie ryzyka. Wpływ zdarzeń prawdopodobnych o niskim potencjale strat (wysokie prawdopodobieństwo/niski wpływ) i zdarzeń nieprawdopodobnych o wysokim potencjale strat (niskie prawdopodobieństwo/wysoki wpływ) mierzy się w horyzoncie czasowym jednego roku lub dziesięciu lat. Zdarzenia o niskim prawdopodobieństwie/wysokim wpływie mierzy się za pomocą scenariuszy, które analizuje się na podstawie wewnętrznego profilu ryzyka, zdarzeń powodujących straty lub zmian zewnętrznych.

Monitorowanie

Do monitorowania ryzyka operacyjnego stosuje się wskaźniki wczesnego ostrzegania, które pozwalają na szybką identyfikację i ograniczanie strat.

Straty operacyjne są rejestrowane w ustrukturyzowany sposób w centralnej bazie danych ORCA (Operational Risk Controlling Application) z odpowiednim podziałem na segmenty działalności i rodzaje zdarzeń. Oprócz wymogów dotyczących sprawozdawczości wewnętrznej i zewnętrznej, zdarzenia powodujące straty są wykorzystywane do wymiany z międzynarodowymi bazami danych o stratach, do dalszego rozwoju stosowanych metod pomiaru oraz do monitorowania środków i skuteczności kontroli. Od 2010 roku RBI AG jest uczestnikiem konsorcjum danych ORX (Operational Riskdata Exchange Association), którego dane są obecnie wykorzystywane do celów benchmarkingu wewnętrznego i analiz oraz jako część modelu ryzyka operacyjnego. Konsorcjum danych ORX jest stowarzyszeniem grup bankowych i ubezpieczeniowych dla celów statystycznych. Wyniki analiz i incydenty związane z ryzykiem operacyjnym są regularnie i w wyczerpujący sposób przedstawiane odpowiedniemu Komitetowi Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym.

Pomiar i ograniczanie ryzyka

Od października 2016 roku RBI AG opiera swoje wymogi kapitałowe na metodzie zaawansowanej (AMA).

Metoda zaawansowana opiera się na modelu wewnętrznym, którego czynnikami wejściowymi są zewnętrzne i wewnętrzne zdarzenia powodujące straty oraz scenariusze dla całej Grupy. Zarządzanie oparte na ryzyku odbywa się z alokacją opartą na czynnikach wejściowych poszczególnych jednostek oraz na dochodzie operacyjnym w celu stabilizacji. Te wysokie standardy jakościowe zostały już wdrożone w innej części Grupy.

W celu ograniczenia ryzyka operacyjnego kierownicy jednostek organizacyjnych ustalają środki zapobiegawcze służące zmniejszeniu i przeniesieniu ryzyka, a ich postępy i skuteczność są monitorowane przez controlling ryzyka. Ci pierwsi opracowują także plany awaryjne i wyznaczają osoby lub działy, które podejmują niezbędne działania w przypadku rzeczywistego wystąpienia strat. Ponadto kilka wyspecjalizowanych jednostek organizacyjnych wspiera jednostki biznesowe w unikaniu ryzyka operacyjnego. Zarządzanie przestępczością finansową odgrywa ważną rolę w interakcji z działaniami w zakresie ryzyka operacyjnego. Zarządzanie przestępczością finansową wspiera zapobieganie i identyfikację przypadków nadużyć finansowych. RBI AG prowadzi również na bieżąco szeroko zakrojone szkolenia dla pracowników oraz dysponuje szerokim zakresem planów awaryjnych i systemów zapasowych.

Dane dotyczące strat z tytułu ryzyka operacyjnego dla RBI AG są rozdzielone pomiędzy kategorie ryzyka według Bazylei w następujący sposób:

w tys. €	31.12.2021	Udział	31.12.2020	Udział
Klienci, produkty i praktyki biznesowe	289.956	99,3%	50.204	92,3%
Oszustwa zewnętrzne	1.372	0,5%	2.138	3,9%
Rozliczanie, dystrybucja i zarządzanie procesami	741	0,3%	685	1,3%
Awarie technologii i infrastruktury	5	0,0%	1.019	1,9%
Katastrofy i bezpieczeństwo publiczne	0	0,0%	314	0,6%
Praktyki zatrudnienia i bezpieczeństwo pracy	0	0,0%	5	0,0%
Razem	292.074	100,0%	54.366	100,0%

Liczba strat operacyjnych	31.12.2021	Udział	31.12.2020	Udział
Klienci, produkty i praktyki biznesowe	102	2,2%	186	2,2%
Oszustwa zewnętrzne	4.344	94,6%	7.601	89,8%
Rozliczanie, dystrybucja i zarządzanie procesami	141	3,1%	136	1,6%
Awarie technologii i infrastruktury	4	0,1%	43	0,5%
Katastrofy i bezpieczeństwo publiczne	0	0,0%	499	5,9%
Praktyki zatrudnienia i bezpieczeństwo pracy	0	0,0%	2	0,0%
Razem	4.591	100,0%	8.467	100,0%

Kontrola wewnętrzna i system zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu rachunkowości

Wprowadzenie

Dla RBI AG zasadnicze znaczenie ma ustanowienie i zaprojektowanie odpowiedniego systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu rachunkowości. Przygotowanie rocznych sprawozdań finansowych dla RBI AG odbywa się w działach Usług Finansowych - Bankowość i Usług Finansowych - Transakcje, które znajdują się w obszarze CFO podległym Dyrektorowi Generalnemu. Oddziały zagraniczne przekazują sprawozdania finansowe do centrali; same są odpowiedzialne za ich przygotowanie.

Podstawą do sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego są odpowiednie przepisy prawa austriackiego, przede wszystkim austriacka Ustawa o Bankowości (BWG) oraz austriacki Kodeks Handlowy (UGB), które regulują zasady sporządzania rocznych sprawozdań finansowych.

W RBI AG księga główna jest prowadzona w systemie SAP S4 HANA. Podstawowy system bankowy GEBOS realizuje podstawowe funkcje księgi pomocniczej, takie jak przetwarzanie kredytów i depozytów oraz transakcje płatnicze. Oprócz GEBOS istnieją inne księgi pomocnicze, a w szczególności:

- Wall Street Systems i Murex (operacje skarbowe)
- GEOS i GEOS Nostro (rozrachunek papierów wartościowych i zarządzanie papierami wartościowymi Nostro)
- Płatności
- Finansowanie handlu (gwarancje i akredytywy)
- UBIX (giełdowe instrumenty pochodne na papiery wartościowe)
- ARTS/SE4 (transakcje repo i kredytowe)
- Księgi pomocnicze SAP (należności, zobowiązania, księgowość inwestycyjna)
- FineVare (przepisy dotyczące ryzyka))

Proces księgowania można przedstawić w następujący sposób:

- **Rachunkowość**

Rejestrowanie transakcji gospodarczych na potrzeby rachunkowości bieżącej odbywa się głównie w odpowiednich zintegrowanych księgach pomocniczych. Dane istotne z punktu widzenia księgowości są automatycznie przenoszone bezpośrednio do księgi głównej. Ponadto poszczególne rezerwy są rejestrowane bezpośrednio w księdze głównej SAP.

Księga główna w SAP posiada funkcjonalność multi-GAAP, co oznacza, że w SAP prowadzone są dwie równorzędne, równoległe księgi główne (księgi): jedna zgodnie z przepisami o rachunkowości UGB/BWG i jedna równoległe zgodnie z MSSF. Istnieje operacyjny plan kont dla obu ksiąg głównych, wszystkie księgowania są dokonywane albo jednocześnie w obu księgach głównych, albo tylko w jednej z nich, w zależności od treści. Ze względu na równoległość księgowania i równoległe istnienie obu ksiąg głównych, księgowania uzgadniające z UGB/BWG do MSSF są zbędne.

- **Jednostkowe sprawozdania finansowe centrali RBI według UGB/BWG i MSSF**

Surowy bilans SAP zgodny z UGB/BWG lub IFRS wynika z danych księgowych odpowiednich podsystemów działalności bankowej, które są dostarczane za pomocą automatycznych interfejsów, a także z uzupełniających zapisów zamykających specyficznych dla danej księgi, które są dokonywane bezpośrednio w SAP, niezależnie od odpowiednich podsystemów. Suma wszystkich tych zapisów daje w efekcie bilans i rachunek zysków i strat zgodnie z UGB/BWG i MSSF.

- **Jednostkowe sprawozdanie finansowe RBI AG**

Wreszcie, sprawozdania finansowe RBI AG są sporządzane zgodnie z UGB/BWG. Obejmują one centralę i oddziały. Zarówno dane oddziałów, jak i dane sprawozdań finansowych centrali są przekazywane za pomocą automatycznego transferu z systemu SAP lub częściowo poprzez bezpośrednie wprowadzenie do systemu konsolidacyjnego IBM Cognos Controller. Tam dane są konsolidowane i na ich podstawie sporządzane są jednostkowe sprawozdania finansowe RBI AG.

Środowisko kontrolne

Wszystkie wewnętrzne instrukcje grupowe są dostępne w Bazie Wewnętrznych Regulacji. Jeśli chodzi o rachunkowość, należy wspomnieć przede wszystkim o Instrukcji Rachunkowości Grupy, która zawiera opis następujących punktów:

- Ogólne zasady rachunkowości
- Metody wyceny
- Wymagane (ilościowe) ujawnienia w informacji dodatkowej
- Zasady rachunkowości dla transakcji specjalnych

Ponadto istnieją również wytyczne, które dotyczą wyłącznie RBI AG lub regulują wyłącznie zadania departamentów wewnętrznych. W przypadku księgowości zastosowanie mają na przykład Dyrektywa korporacyjna - Wytyczne w sprawie księgowości, które regulują proces instruktażu w zakresie rozliczania faktur przychodzących, refundacji kosztów lub zarządzania kontami rozliczeniowymi.

Ocena ryzyka

Ocena ryzyka nieprawidłowej sprawozdawczości finansowej opiera się na różnych kryteriach. Wycena złożonych instrumentów finansowych może wiązać się z podwyższonym ryzykiem błędu. Ponadto pozycje aktywów i pasywów muszą być wyceniane w celu sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego, co wiąże się z ryzykiem, zwłaszcza w przypadku oceny ściągalności należności, papierów wartościowych i udziałów, które opierają się na szacunkach dotyczących przyszłego rozwoju sytuacji.

Działania kontrolne

Środki kontroli obejmują różne procesy uzgadniania, przede wszystkim uzgadnianie między księgą główną w systemie SAP a księgami pomocniczymi. Poza zasadą podwójnej kontroli stosuje się wspomagane przez automatykę instrumenty kontroli i monitorowania, które zależą od zawartości ryzyka, np. uzgadnianie wyników między księgowością a zarządzaniem ryzykiem bilansowym. Zakresy odpowiedzialności przypisane do poszczególnych stanowisk są udokumentowane na piśmie i na bieżąco aktualizowane. Szczególną wagę przywiązuje się do sprawnie działającego systemu zastępstw, aby w razie nieobecności jednej z osób nie zagrozić dotrzymaniem terminów. Kontrole procesów podstawowych są ważne dla procesu zamknięcia. Są to przede wszystkim procesy związane z wyceną, których wyniki mają istotny wpływ na sprawozdanie finansowe (np. rezerwy na ryzyko kredytowe, produkty pochodne, udziały, rezerwy personalne, ryzyko rynkowe).

Roczne sprawozdanie finansowe, w tym sprawozdanie zarządu, jest omawiane przez komisję rewizyjną rady nadzorczej, a następnie zatwierdzane przez radę nadzorczą. Są one publikowane w "Wiener Zeitung" i ostatecznie wpisywane do rejestru spółek.

Pandemia COVID-19 z towarzyszącymi jej blokadami i częściową fizyczną nieobecnością (home office) nie miała wpływu na system kontroli wewnętrznej.

Informacja i komunikacja

Informacje dotyczące księgowania i rozliczania poszczególnych produktów są na bieżąco wymieniane z wyspecjalizowanymi działami. Na przykład co miesiąc odbywają się spotkania jour fixe z działami rynków kapitałowych i

skarbu, na których omawiane są m.in. kwestie księgowania produktów złożonych. Księgowi są także obecni na regularnych spotkaniach jour fixe w ramach procesu wprowadzania produktów, aby dostarczać informacji na temat aspektów księgowych i skutków wprowadzania nowych produktów. Regularne spotkania w dziale zapewniają pracownikom bieżące szkolenie w zakresie nowych rozwiązań w rachunkowości zgodnie z austriackim kodeksem handlowym/ustawą o bankowości oraz MSSF.

W ramach procesu sprawozdawczego Zarząd otrzymuje miesięczne i kwartalne raporty analizujące wyniki RBI AG. Rada Nadzorcza jest również informowana o wynikach podczas swoich posiedzeń.

Sprawozdawczość zewnętrzna dotyczy zasadniczo tylko skonsolidowanego wyniku RBI AG. Cykl sprawozdawczy jest kwartalny: oprócz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa publikuje również półroczne sprawozdanie finansowe oraz kwartalne raporty okresowe. Ponadto istnieją bieżące obowiązki sprawozdawcze wobec organów nadzoru bankowego.

Monitorowanie

Sprawozdawczość finansowa jest głównym tematem w ICS, w którym procesy księgowe podlegają dodatkowemu monitorowaniu i kontroli, a ich wyniki są przedstawiane Zarządowi i Radzie Nadzorczej. Ponadto komitet ds. audytu musi monitorować proces księgowania. Odpowiedzialność za bieżący monitoring w całej firmie spoczywa na Zarządzie. Zgodnie z docelowym modelem operacyjnym, aby sprostać zwiększonym wymaganiom stawianym systemom kontroli wewnętrznej, sukcesywnie tworzone są trzy linie obrony.

Pierwszą linię obrony" tworzą wyspecjalizowane działy, w których kierownicy działów są odpowiedzialni za monitorowanie swoich obszarów działalności. W tym zakresie kontrole i sprawdzanie wiarygodności przeprowadza się w regularnych odstępach czasu zgodnie z udokumentowanymi procesami.

Drugą linią obrony są specjalne obszary tematyczne. Są to na przykład: zgodność z przepisami, zarządzanie jakością danych, kontrola ryzyka operacyjnego lub zarządzanie bezpieczeństwem i ciągłością działania. Mają one przede wszystkim wspierać departamenty na etapach kontroli, zatwierdzać rzeczywiste kontrole i wprowadzać nowoczesne praktyki do organizacji.

Jako trzecia linia obrony w proces monitorowania zaangażowany jest audyt wewnętrzny. Funkcję audytora pełni dział audytu wewnętrznego Grupy RBI. Wszystkie czynności audytowe są regulowane przez Standardy Audytu Grupy, które obowiązują w całej Grupie i są oparte na Minimalnych Standardach Audytu Wewnętrznego Austriackiego Urzędu Nadzoru Rynku Finansowego oraz na najlepszych praktykach międzynarodowych. Ponadto zastosowanie mają przepisy wewnętrzne Pionu Audytu (w szczególności Karta Audytu). Audyt Wewnętrzny Grupy niezależnie i regularnie sprawdza zgodność z przepisami wewnętrznymi w jednostkach Grupy RBI. Kierownictwo pionu Audytu Wewnętrznego Grupy podlega bezpośrednio Zarządowi.

Perspektywa

Perspektywy gospodarcze

Ograniczenia wprowadzone ponownie pod koniec 2021 r. w celu ograniczenia zakażeń w kilku krajach były ostatecznie mniej rygorystyczne i bardziej tymczasowe niż zimą poprzedniego roku. W 2022 roku wzajemne oddziaływanie zamknięć i złagodzeń nie powinno już być elementem cyklicznym w takim samym stopniu jak w latach 2020 i 2021, nawet jeśli nie można wykluczyć nowych ograniczeń zimą 2022/2023. Oczekuje się, że wąskie gardła w dostawach, które obciążają sektor przemysłowy, zmniejszą się w ciągu 2022 roku. O ile nie zmaterializują się zagrożenia geopolityczne w Europie Wschodniej, miesięczne stopy inflacji powinny osiągnąć najwyższy poziom pod koniec 2021 r. lub oczekuje się, że osiągną go na początku 2022 r. W roku 2022 powinny się one zmniejszyć, ale nadal pozostaną na poziomach, które czasami są wyraźnie wyższe niż w poprzednich latach. Ewentualne sankcje w związku z możliwą eskalacją militarną konfliktu między Rosją a Ukrainą stanowią największe ryzyko gospodarcze i inflacyjne w perspektywie krótkoterminowej. W skrajnym scenariuszu daleko idących sankcji (finansowych) wobec Rosji, nałożonych bez okresów przejściowych, należałoby się spodziewać globalnych skutków systemowych na rynkach finansowych i towarowych, które byłyby szczególnie odczuwalne w strefie euro, a jeszcze bardziej w Europie Środkowej i Wschodniej. Brak lub znaczne ograniczenie dostaw ropy naftowej i gazu ziemnego z Rosji może być trudne do zastąpienia w krótkim czasie. Wynikające z tego niedobory produkcji lub spadek wzrostu gospodarczego w połączeniu z ponownie znacznie wyższymi wskaźnikami wzrostu cen produktów energetycznych i/lub metali przemysłowych mogą doprowadzić Europę co najmniej do scenariusza stagflacji. Przerwy w dostawach ważnych metali przemysłowych jeszcze bardziej pogłębiłyby problemy związane z łańcuchem dostaw przemysłowych w skali globalnej. Indywidualny wpływ na poszczególne kraje w Europie zależy od zakresu dwustronnych stosunków handlowych z Rosją, a zwłaszcza od stopnia uzależnienia od importu rosyjskiej energii.

Europa Centralna

Gospodarki regionu Europy Środkowej (CE) powinny nadal dynamicznie się rozwijać w 2022 roku. Oczekuje się, że m.in. silny wzrost płać będzie sprzyjał kolejnemu znacznemu wzrostowi konsumpcji prywatnej. Jednak zaostrenie polityki

pieniężnej i wpływ inflacji na konsumpcję prywatną stwarzają ryzyko pogorszenia sytuacji. W całym regionie oczekuje się, że w 2022 roku wzrost PKB wyniesie 4,3%, przy czym Węgry i Słowenia będą wiodły prym (po 4,5%), a Czechy pozostaną w tyle (4,1%). Wynik wyborów na Węgrzech może zdecydować o partnerstwie z UE w najbliższych latach i jeszcze bardziej zwiększyć napięcia. Liczba podawanych szczepionek ustabilizowała się na niższym poziomie niż w Europie Zachodniej, dlatego ryzyko związane z pandemią należy uznać za nieco większe w tym regionie, nawet jeśli istnieje pewna niechęć do wprowadzania ograniczeń. Skutki gospodarcze daleko idących sankcji (finansowych) byłyby bardziej odczuwalne w krajach Europy Środkowej niż w strefie euro ze względu na bliższe powiązania handlowe z Rosją i większą zależność od importu rosyjskiej energii.

Europa Południowa

Oczekuje się, że w 2022 roku ożywienie gospodarcze w regionie Europy Południowo-Wschodniej (SEE) będzie nadal postępować w dobrym tempie. Kluczowymi czynnikami są konsumpcja prywatna, która powinna być wspierana przez przekazy pieniężne z zagranicy oraz niewykorzystane zasoby konsumpcyjne. Oczekuje się, że kluczową rolę odegrają również inwestycje (w tym UGW). Największy wzrost spodziewany jest w Rumunii i Kosowie w 2022 roku, po 4,7 procent każdy. Poziom wyszczepialności jest ponownie niższy niż w regionie Europy Środkowej, co powoduje odpowiednio wyższe ryzyko pandemii, mimo że rządy jak dotąd wykazały bardzo niewielką gotowość do podjęcia środków ograniczających. Skutki gospodarcze daleko idących sankcji (finansowych) byłyby również bardziej odczuwalne w krajach Europy Południowo-Wschodniej niż w strefie euro.

Europa Wschodnia

W regionie Europy Wschodniej (EE) prognozuje się, że wzrost PKB w 2022 r. będzie znacznie niższy niż w roku poprzednim, nawet przy założeniu braku nasilenia lub eskalacji sytuacji geopolitycznej, częściowo ze względu na mniejsze efekty związane z pandemią, ale także z powodu środków polityki monetarnej w regionie. W Rosji spowolnienie wzrostu gospodarczego wynika również ze znacznego ograniczenia wsparcia fiskalnego. Na Białorusi oczekuje się, że sankcje UE i USA będą miały większy wpływ na gospodarkę w 2022 r. niż w 2021 r., natomiast na Ukrainie oczekuje się przyspieszenia wzrostu ze względu na napływ funduszy zagranicznych z MFW i UE. Niemniej jednak, napięcia geopolityczne i potencjalne straty związane z projektem Nord Stream 2 stanowią ryzyko dla gospodarki ukraińskiej. Biorąc pod uwagę obecny potencjał eskalacji konfliktu między Rosją a Ukrainą, wpływ na perspektywy gospodarcze i system finansowy może być wielopłaszczyznowy i w dużej mierze zależy od przyszłego rozwoju konfliktu, a tym samym od dotkliwości sankcji, które mogłyby zostać nałożone w ramach scenariusza ryzyka. Niemniej jednak eskalacja konfliktu może potencjalnie pogrążyć Ukrainę w głębokiej recesji. Gospodarka rosyjska, choć jest obecnie bardziej odporna niż w 2014 r., a prawdopodobny wzrost cen ropy w połączeniu z możliwą zmianą kierunku eksportu przyniosłby jej pewną ulgę, prawdopodobnie nie uniknie recesji, jeśli sankcje zostaną szeroko zastosowane.

Austria

Od drugiego kwartału aktywność gospodarcza w Austrii nie powinna już zależeć od wzajemnego oddziaływania blokady i rozluźnienia. Zakłada się zatem, że rozwój gospodarczy w 2022 roku będzie podlegał mniejszym wahaniom niż w dwóch poprzednich latach. Niemniej jednak dynamika gospodarcza prawdopodobnie utrzyma się na poziomie powyżej średniej. Spodziewane są znaczące impulsy ze strony konsumpcji prywatnej w związku z utrzymującym się spadkiem stopy oszczędności, dobrą sytuacją na rynku pracy i wzrostem płac. Oczekuje się również utrzymania pozytywnego trendu inwestycyjnego. W całym roku 2022 oczekuje się wzrostu PKB na poziomie 4,5 procent, przy czym eskalacja konfliktu zbrojnego między Rosją a Ukrainą stanowi ryzyko dla gospodarki.

Sektor bankowy w Austrii

W miarę jak kończą się rządowe środki wsparcia, rentowność banków austriackich może się pogorszyć, również ze względu na utrzymującą się presję związaną z niskimi stopami procentowymi. W miarę zmniejszania się potrzeb płynnościowych przedsiębiorstw i zaostrzania przez banki standardów udzielania kredytów, może dojść do spowolnienia akcji kredytowej dla przedsiębiorstw. Z kolei utrzymujące się korzystne warunki kredytowe prawdopodobnie utrzymają popyt na kredyty hipoteczne dla gospodarstw domowych na wysokim poziomie, skłaniając do podjęcia działań przez organ regulacyjny. Perspektywy dla kosztów ryzyka są w dalszym ciągu obniżane przez wysoki poziom kredytów z etapu 2 (około 25 procent dla przedsiębiorstw). Pozytywnym zjawiskiem jest solidna pozycja kapitałowa banków austriackich, która stanowi dodatkowy bufor, również w przypadku scenariusza warunków skrajnych. Potencjalne nasilenie presji sankcyjnej na Rosję stwarza ryzyko dla rentowności banków austriackich poprzez pośrednie efekty cykliczne, ale także poprzez wkład w zysk spółek zależnych CE/SEE (38% skonsolidowanego zysku netto banków austriackich w pierwszej połowie 2021 roku). Austriacki sektor bankowy jest również jednym z trzech sektorów bankowych w UE o najbardziej wyraźnych powiązaniach finansowych z Rosją.

Sektor Bankowy w Europie Środkowo-Wschodniej

Pomimo ryzyka związanego z pandemią, ogólne perspektywy dla banków w Europie Środkowo-Wschodniej na rok 2022 są pozytywne, pod warunkiem, że sytuacja geopolityczna nie ulegnie znacznemu pogorszeniu. Chociaż uzasadnione jest pewne ograniczenie rentowności banków (spowolnienie ożywienia gospodarczego, ograniczenie bodźców politycznych), tendencja do normalizacji działalności gospodarczej powinna nadal wspierać dynamikę akcji kredytowej banków i przychody z transakcji. Pozytywny wpływ na marżę odsetkowe netto w CE/SEE mają również wyższe stopy procentowe.

Jednocześnie wygasające moratoria kredytowe mogą doprowadzić do niewypłacalności kredytobiorców, co spowodowałoby umiarkowaną presję na wskaźniki NPE i koszty ryzyka. Pozytywnym zjawiskiem jest to, że wskaźniki kapitalizacji banków w regionie pozostają solidne, a sytuacja płynnościowa jest komfortowa. Oczekuje się, że w perspektywie średnioterminowej cykle kredytowy i koniunkturalny będą do siebie bardziej zbliżone. Niemniej jednak oczekuje się, że wybrane kraje UE otrzymają dodatkowy bodziec do wzrostu akcji kredytowej dzięki programowi UE Next Generation (zwłaszcza Rumunia, Chorwacja i Bułgaria). Potencjalna eskalacja konfliktu Rosja/Ukraina z opisanymi powyżej konsekwencjami miałaby silny wpływ zarówno na rosyjski (bezpośrednio), jak i szerszy rynek bankowy Europy Środkowo-Wschodniej (pośrednio poprzez zmiany koniunkturalne). Istnieje zatem ryzyko pogorszenia wyników banków z Europy Środkowo-Wschodniej w 2022 r. Rosja pozostaje trzecim co do wielkości rynkiem bankowym dla banków zachodnich w Europie Środkowo-Wschodniej (po Polsce i Czechach, przed Słowacją i Rumunią).

Perspektywy RBI AG

Założenia dotyczące stóp procentowych w prognozie opierają się na utrzymującym się środowisku niskich stóp procentowych, z ujemnymi stopami procentowymi w głównej walucie EUR. W przypadku dolara amerykańskiego spodziewamy się niewielkiego wzrostu stóp procentowych od 2022 r., a w kolejnych latach bardziej znaczących podwyżek. W 2022 r. w strefie euro spodziewany jest silny wzrost gospodarczy na poziomie 4%, a w Austrii jeszcze silniejszy - 5%. Od 2023 r. oczekuje się, że gospodarka ulegnie spłaszczeniu. Ponadto na rok 2022 przewiduje się stabilne ceny ropy naftowej i nieznacznie spadające ceny innych surowców (np. stali).

Oczekujemy stabilnego rozwoju wyniku odsetkowego. Dalszy wzrost wolumenu kredytów przy niezmiennych marżach kredytowych dla klientów rekompensuje wyższą premię COVID-19 w 2021 roku, ponieważ zakłada się, że w kolejnych latach będzie ona niższa. W zakresie wyniku z tytułu prowizji netto spodziewany jest umiarkowany wzrost w obszarze produktów i usług, któremu sprzyja oczekiwane ożywienie na rynkach. W zakresie kosztów operacyjnych zaplanowano wzrost kosztów osobowych związany z inflacją oraz umiarkowany wzrost kosztów materiałowych.

Ze względu na dobrą sytuację gospodarczą w roku 2022 spodziewany jest stabilny rozwój rezerw na ryzyko. Uważamy, że ryzyko sankcji wobec Ukrainy i Rosji jest odpowiednio zabezpieczone i obecnie nie zakładamy, że wystąpią tu jakiegokolwiek dalsze obciążenia.

Ze względu na obecną niepewność związaną z kredytami udzielonymi w Polsce w walucie obcej, należy spodziewać się znaczących zmian w rezerwie na ten cel w zależności od liczby nowych pozwów i wyników decyzji sądowych. Integracja działalności RCB w zakresie certyfikatów i handlu planowana jest od drugiej połowy roku do końca 2022 roku i nie jest uwzględniona w prognozach zysków i kosztów RBI AG, ponieważ ścieżka integracji nie została jeszcze szczegółowo sfinalizowana.

Oświadczenie Zarządu zgodnie z § 82 ust. 4 nr 3 BörseG

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą potwierdzamy, że sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelny i jasny obraz aktywów, pasywów, sytuacji finansowej oraz zysków i strat spółki zgodnie z wymogami obowiązujących standardów rachunkowości oraz że sprawozdanie z działalności zawiera rzetelny i jasny obraz rozwoju i wyników działalności oraz sytuacji spółki, a także opis podstawowych ryzyk i niepewności, na które narażona jest spółka.

Wiedeń, dnia 15 lutego 2022

Zarząd

Podpis nieczytelny	Podpis nieczytelny
Dr. Johann Strobl Prezes Zarządu z odpowiedzialnością za Marketing Grupy, Aktywne Zarządzanie Kredytami, Zarządzanie ESG i Zrównoważonym Rozwojem Grupy, Usługi Prawne, Biuro Prezesa, Komunikację Grupy, Biuro Wykonawcze Grupy, Ludzi i Innowacje Organizacyjne Grupy, Audyt Wewnętrzny Grupy, Relacje Inwestorskie Grupy, Sprawozdawczość Finansową Grupy i Kierownictwo, Zespół Finansowy Grupy, Usługi Finansowe Grupy, Spółki Zależne i Inwestycje Kapitałowe Grupy, Zarządzanie Podatkami Grupy, Treasury Grupy, Marketing Sektorowy oraz Strategię Grupy	Mag. Andreas Gschwenter Członek zarządu odpowiedzialny za podstawowe obszary IT w Grupie, dane w Grupie, zarządzanie wydajnością w Grupie, dostawy IT w Grupie, zamówienia w Grupie, outsourcing i zarządzanie nieruchomościami, bezpieczeństwo w Grupie, odporność i zarządzanie portfelem, usługi związane z danymi klientów oraz operacje w centrali.
Podpis nieczytelny	Podpis nieczytelny
Lic. Mgr. Łukasz Januszewski Członek Zarządu odpowiedzialny za obszar Rynki Kapitałowe Grupy, Korporacje i Sprzedaż Detaliczną, Rynki Kapitałowe Grupy, Handel i Sprzedaż Instytucjonalną, Bankowość Inwestycyjną Grupy, Obsługa Inwestorów Grupy, Zarządzanie Biznesem i Doświadczeniami IC Grupy MIB, Klienci Instytucjonalni oraz Raiffeisen Research	Mag. Peter Lennkh Członek zarządu odpowiedzialny za podstawowe IT w Grupie, dane w Grupie, zarządzanie wydajnością w Grupie, dostawy IT w Grupie, zamówienia w Grupie, outsourcing i zarządzanie nieruchomościami, bezpieczeństwo w Grupie, odporność i zarządzanie portfelem, usługi związane z danymi klientów oraz operacje w centrali.
Podpis nieczytelny	Podpis nieczytelny
Dr. Hannes Mösenbacher Członek zarządu odpowiedzialny za instytucje finansowe, zarządzanie ryzykiem krajowym i portfelowym, zaawansowaną analitykę grupy, zgodność grupy z przepisami, zarządzanie kredytami korporacyjnymi grupy, sprawy regulacyjne i zarządzanie danymi grupy, kontrolę ryzyka grupy, zarządzanie ekspozycjami specjalnymi grupy, zarządzanie międzynarodowym ryzykiem detalicznym, zarządzanie ryzykiem detalicznym RCB oraz usługi kontroli ryzyka sektorowego.	Dr. Andrii Stepanenko Członek zarządu odpowiedzialny za następujące obszary: Międzynarodowa bankowość prywatna i premium, międzynarodowy sukces i pozyskiwanie klientów detalicznych, międzynarodowe kredyty detaliczne, międzynarodowy biznes cyfrowy i doświadczenia wielokanałowe, bank cyfrowy, międzynarodowe płatności detaliczne oraz międzynarodowa bankowość dla małych przedsiębiorstw i CX.

Sprawozdanie biegłego rewidenta

Raport dotyczący rocznego sprawozdania finansowego

Opinia z przeprowadzonego audytu

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego Raiffeisen Bank International AG z siedzibą w Wiedniu, na które składa się bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2021 r., rachunek zysków i strat za rok obrotowy kończący się tego dnia oraz informacje dodatkowe do sprawozdania finansowego.

Naszym zdaniem załączone sprawozdanie finansowe jest zgodne z wymogami prawa i przedstawia rzetelny obraz sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2021 r. oraz wyników działalności Spółki za rok obrotowy kończący się tego dnia, zgodnie z austriackimi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości i austriacką ustawą o bankowości.

Podstawa opinii biegłego rewidenta

Badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Rozporządzeniem (UE) nr 537/2014 (zwanym dalej Rozporządzeniem UE) oraz austriackimi ogólnie przyjętymi standardami badania sprawozdań finansowych. Standardy te wymagają stosowania Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej (ISA). Nasz zakres odpowiedzialności wynikający z tych przepisów i standardów został szerzej opisany w części "Zakres odpowiedzialności biegłego rewidenta z tytułu badania sprawozdania finansowego" w naszym raporcie biegłego rewidenta. Jesteśmy niezależni od Spółki zgodnie z austriackimi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości i wymogami zawodowymi oraz wypełniliśmy nasze pozostałe obowiązki zawodowe zgodnie z tymi wymogami. Uważamy, że dowody badania uzyskane przez nas do dnia wydania opinii z badania są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania na ten dzień.

Kluczowe kwestie dotyczące audytu

Kluczowe kwestie dotyczące badania to kwestie, które według naszego profesjonalnego osądu miały największe znaczenie podczas badania sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy. Kwestie te zostały rozważone w kontekście naszego badania sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu opinii na jego temat i nie wydajemy odrębnej opinii na ich temat.

Zidentyfikowaliśmy następujące kluczowe kwestie dotyczące audytu:

1. ściągalność kredytów i pożyczek udzielonych klientom
2. możliwość odzyskania udziałów w spółkach stowarzyszonych
3. adekwatność rezerw na kredyty walutowe oddziału w Polsce

1. Ściągalność kredytów i pożyczek udzielonych klientom

Fakty i przedstawienie problemu

Kredyty i pożyczki udzielone klientom są wykazywane w bilansie po odliczeniu korekt wartości (indywidualnych i ogólnych) w wysokości 31,8 mld EUR. Dotyczą one głównie kredytów i pożyczek udzielonych austriackim i międzynarodowym klientom korporacyjnym oraz, w mniejszym stopniu, kredytów detalicznych udzielonych przez oddział w Polsce.

Zarząd opisuje proces monitorowania ryzyka kredytowego oraz procedurę ustalania korekt wartości w rozdziale "Zasady rachunkowości" w Informacji dodatkowej oraz w rozdziale "Ryzyko kredytowe" w Raporcie na temat ryzyka w Sprawozdaniu Zarządu.

Kalkulacja korekty wartości należności z tytułu niespłaconych pożyczek (klienci korporacyjni) opiera się na oczekiwanych przyszłych kwotach odzyskanych. Wpływ na to ma ocena sytuacji ekonomicznej i rozwoju danego klienta, wycena zabezpieczeń kredytu oraz szacunek kwoty i terminu odzyskania środków z tego tytułu.

Odpisy specjalne na kredyty detaliczne oddziału w Polsce oraz odpisy ogólne na kredyty i pożyczki, dla których nie stwierdzono utraty wartości, opierają się na modelach z założeniami statystycznymi, takimi jak prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania na podstawie ratingu, za pomocą których szacuje się oczekiwaną stratę kredytową. Bank stosuje metody określone w MSSF 9 do ustalania oczekiwanych strat kredytowych (strata kredytowa za następne

dwanaście miesięcy lub - w przypadku znacznego wzrostu ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia - strata kredytowa za cały pozostały okres).

Ustalona w ten sposób rezerwa na ryzyko jest rozszerzana o "późniejsze korekty modelu". Późniejsze korekty modelu są przeprowadzane jako rozwiązanie tymczasowe, jeśli parametry wejściowe, założenia i zastosowane modelowanie nie obejmują wszystkich istotnych czynników ryzyka. Istotny wpływ mają korekty związane z konsekwencjami kryzysu COVID 19, a także ryzyko geopolityczne i ryzyko związane z sankcjami.

Ustalenie korekty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom ma charakter szacunkowy i w znacznym stopniu opiera się na założeniach dotyczących przyszłego rozwoju sytuacji. Wysokość odpisu zależy od doboru danych, kluczowych założeń, modeli statystyczno-matematycznych oraz prawidłowego wykonania czynności obliczeniowych. W związku z tym uznaliśmy odzyskiwalność należności z tytułu dostaw i usług za kluczową kwestię audytową.

Procedura audytowa

Testując odzyskiwalność kredytów i pożyczek udzielonych klientom, przeprowadziliśmy następujące kluczowe procedury audytowe:

- Oceniliśmy metodologię stosowaną do ustalania oczekiwanych strat kredytowych oraz jej zgodność z przepisami korporacyjnymi i bankowymi.
- Przeanalizowaliśmy dokumentację procesów monitorowania kredytów i tworzenia rezerw na ryzyko i krytycznie oceniliśmy, czy procesy te są odpowiednie do identyfikowania przypadków niewykonania zobowiązań kredytowych i odpowiedniego odzwierciedlenia możliwości odzyskania kredytów i pożyczek udzielonych klientom. Ponadto oceniliśmy przebieg procesów i przetestowaliśmy kluczowe mechanizmy kontrolne pod kątem ich zaprojektowania i wdrożenia, w tym odpowiednie systemy informatyczne, oraz zbadaliśmy ich skuteczność na podstawie próby.
- Za pomocą analitycznych procedur audytowych zbadaliśmy rozwój należności pod względem jakości, rodzaju wsparcia, ratingu i przypisania do kategorii w porównaniu z rokiem poprzednim.
- Na podstawie próby ustalonej według aspektów ryzyka zbadaliśmy poszczególne przypadki pożyczek: W przypadku klientów zalegających z płatnościami, dokonaliśmy przeglądu szacunków Banku dotyczących kwoty i czasu odzyskania należności, z uwzględnieniem zabezpieczeń, oraz zbadaliśmy, czy założenia przyjęte do obliczeń były odpowiednie i czy można je było oprzeć na dowodach wewnętrznych lub zewnętrznych. W przypadku kredytów, w przypadku których nie stwierdzono niewykonania zobowiązania, sprawdziliśmy, czy istnieją wskaźniki niewykonania zobowiązania.
- W celu oceny adekwatności ogólnych rezerw na straty kredytowe dla klientów, którzy nie zalegają z płatnościami, zbadaliśmy wiarygodność założeń i adekwatność zastosowanych modeli, jak również właściwe zastosowanie tych modeli z pomocą specjalistów. W szczególności sprawdziliśmy założenia związane z informacjami dotyczącymi przyszłości i późniejszymi korektami modelu. Ponadto zbadaliśmy adekwatność założeń dotyczących "prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania", "straty z tytułu niewykonania zobowiązania" oraz modelu alokacji warstw, biorąc pod uwagę wyniki wewnętrznych walidacji przeprowadzonych przez Bank, a także prześledziliśmy wybrane kroki obliczeniowe. Ponadto wewnętrzni informatycy sprawdzili skuteczność istotnych zautomatyzowanych kontroli systemów informatycznych istotnych dla obliczeń.
- Ponadto oceniono, czy informacje zawarte w notach do rocznego sprawozdania finansowego dotyczące kalkulacji utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom, jak również informacje dotyczące istotnych założeń i niepewności szacunków są dokładne.

2. Możliwość odzyskania udziałów w spółkach stowarzyszonych

Fakty i przedstawienie problemu

Udziały w spółkach stowarzyszonych stanowią znaczącą pozycję w bilansie Raiffeisen Bank International AG - ich łączna wartość wynosi około 10,7 mld EUR. Bank posiada udziały, głównie za pośrednictwem spółek holdingowych, w szczególności w krajowych i zagranicznych instytucjach kredytowych, a także w spółkach finansowych i projektowych.

Zarząd opisuje proces zarządzania inwestycjami oraz procedurę testowania na utratę wartości udziałów w spółkach stowarzyszonych w części "Metody rachunkowości i wyceny" w Notach do skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz w części "Ryzyko inwestycyjne" Raportu na temat ryzyka w Sprawozdaniu Zarządu.

Bank sprawdza, czy w poszczególnych przypadkach istnieją przesłanki trwałej utraty wartości lub czy konieczne jest dokonanie odpisu do pierwotnych kosztów nabycia.

W celu ustalenia wartości godziwej stosuje się wyceny wewnętrzne i zewnętrzne firmy. Wycena spółki opiera się przede wszystkim na założeniach i szacunkach dotyczących przyszłego rozwoju działalności oraz zwrotu dla właścicieli, jaki można z tego tytułu uzyskać, w szczególności w formie dywidendy. Są one oparte na kwotach budżetowych zatwierdzonych przez organy zarządzające danej spółki. Stosowane czynniki dyskontowe pochodzą z rynków finansowych i kapitałowych.

Parametry wykorzystane w tych obliczeniach opierają się na założeniach, które są obarczone dużym stopniem niepewności.

Niewielkie zmiany w tych założeniach lub w ustalonej stopie dyskontowej mogą prowadzić do znacznych różnic w wynikach. Ze względu na wrażliwość wyniku wyceny oraz wysoki stopień uznaniowości założeń, uznaliśmy wycenę udziałów w jednostkach stowarzyszonych za szczególnie ważną kwestię audytową.

Procedura audytowa

W ramach badania możliwości odzyskania udziałów w jednostkach stowarzyszonych przeprowadziliśmy następujące kluczowe procedury audytowe:

- Przeanalizowaliśmy dokumentację procesów monitorowania i wyceny udziałów w jednostkach stowarzyszonych i krytycznie oceniliśmy, czy procesy te są odpowiednie do identyfikacji koniecznych odpisów z tytułu utraty wartości lub ich odwrócenia oraz do właściwego odzwierciedlenia możliwości odzyskania udziałów. Dokonaliśmy również przeglądu kluczowych mechanizmów kontrolnych pod kątem ich zaprojektowania i wdrożenia.
- Przy udziale naszych specjalistów ds. wyceny dokonaliśmy przeglądu stosowanych modeli wyceny, kluczowych założeń planistycznych oraz parametrów wyceny. W tym celu prześledziliśmy stosowane modele wyceny i oceniliśmy, czy są one odpowiednie do określenia wartości przedsiębiorstwa w sposób zgodny ze stanem faktycznym. Oceniliśmy parametry planowania i wyceny stosowane w modelach na podstawie zewnętrznych danych rynkowych i danych historycznych. Oceniliśmy adekwatność parametrów stóp procentowych, porównując je z benchmarkami rynkowymi i branżowymi, oraz porównaliśmy przepływy pieniężne wykorzystane w modelu wyceny z zatwierdzonymi planami. Matematyczne określenie wartości firmy zostało zweryfikowane na podstawie próby, a wycena została sprawdzona pod kątem wiarygodności w oddzielnym modelu wyceny.
- Ponadto oceniono, czy informacje zawarte w informacji dodatkowej do rocznego sprawozdania finansowego dotyczące ustalenia możliwości odzyskania udziałów w jednostkach stowarzyszonych są prawidłowe.

3. Adekwatność rezerw na kredyty walutowe w Polsce

Fakty i przedstawienie problemu

Bank utworzył rezerwę na ryzyko sporne w wysokości 364 mln EUR na kredyty walutowe oddziału w Polsce na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Zarząd opisuje ryzyko prawne, procedurę ustalania rezerwy i związane z tym niepewności w rozdziale "Rezerwy" Notatek.

Ze względu na liczne otwarte kwestie prawne, brak jasnego orzecznictwa właściwych sądów, w tym sądów najwyższych, oraz konieczne założenia dotyczące przyszłych zachowań kredytobiorców lub byłych kredytobiorców, istnieje znaczna niepewność szacunków i pole do osądu przy ustalaniu wysokości rezerwy, dlatego też uznaliśmy adekwatność rezerwy na kredyty walutowe oddziału w Polsce za szczególnie ważną kwestię audytową.

Procedura audytowa

Weryfikując wysokość rezerwy, przeprowadziliśmy w szczególności następujące procedury audytowe:

- Oceniliśmy procesy i kontrole Banku dotyczące ustalania rezerwy, w tym stosowane kontrole oraz ich przydatność dla zapewnienia ustalenia odpowiedniej rezerwy.
- Oceniliśmy wiarygodność stosowanej przez Bank metody ustalania rezerwy, w tym sposób wyprowadzania założeń oraz ich adekwatność, a także poddaliśmy je krytycznej ocenie.
- Sprawdziliśmy matematyczną poprawność obliczeń Banku.
- Informacje o toczących się postępowaniach sądowych uzyskaliśmy od zaangażowanych prawników, poddaliśmy te informacje krytycznej ocenie i na podstawie próby uzgodniliśmy listę spraw sądowych w pismach prawników z danymi Banku.
- Zapoznaliśmy się z aktualnym polskim orzecznictwem dotyczącym kredytów walutowych i oceniliśmy jego znaczenie dla kalkulacji rezerwy.
- Dokonaliśmy przeglądu prezentacji ryzyka w informacji dodatkowej pod kątem adekwatności.

Informacja o innych sprawach - sprawozdanie finansowe za rok poprzedni

Sprawozdanie finansowe Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2020 r. zostało zbadane przez innego biegłego rewidenta, który w dniu 26 lutego 2021 r. wydał opinię z badania tego sprawozdania finansowego bez zastrzeżeń.

Pozostałe informacje

Za pozostałe informacje odpowiedzialni są przedstawiciele prawni. Pozostałe informacje obejmują wszystkie informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym z wyjątkiem skonsolidowanego sprawozdania finansowego, sprawozdania zarządu grupy, rocznego sprawozdania finansowego, sprawozdania zarządu oraz związanych z nimi opinii biegłego rewidenta. Oczekuje się, że roczne sprawozdanie finansowe zostanie nam przekazane po dacie raportu biegłego rewidenta.

Nasza opinia o sprawozdaniu finansowym nie obejmuje tych innych informacji i nie wyrażamy w związku z tym żadnych wniosków o charakterze poświadczającym. W odniesieniu do informacji zawartych w sprawozdaniu z działalności, odsyłamy do rozdziału "Sprawozdanie z działalności".

W związku z badaniem sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem jest zapoznanie się z powyższymi pozostałymi informacjami, gdy staną się one dostępne oraz rozważenie, czy nie są one istotnie sprzeczne ze sprawozdaniem finansowym lub naszą wiedzą uzyskaną podczas badania, lub czy nie zawierają innych istotnych nieprawidłowości.

Odpowiedzialność przedstawicieli ustawowych i komisji rewizyjnej za sprawozdanie finansowe

Zarząd jest odpowiedzialny za sporządzenie i rzetelną prezentację niniejszego sprawozdania finansowego zgodnie z austriackimi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości oraz austriacką ustawą Prawo bankowe. Ponadto kierownictwo jest odpowiedzialne za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za konieczną, aby umożliwić sporządzenie sprawozdania finansowego wolnego od istotnych nieprawidłowości wynikających z nadużyć lub błędów.

Sporządzając sprawozdanie finansowe, kierownictwo jest odpowiedzialne za ocenę zdolności Spółki do kontynuowania działalności, ujawnienie, w stosownych przypadkach, kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz zastosowanie zasady kontynuacji działalności, chyba że kierownictwo zamierza zlikwidować Spółkę lub zaprzestać działalności lub nie ma realnej alternatywy dla likwidacji Spółki.

Komitet Audytu jest odpowiedzialny za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Spółki.

Obowiązki biegłego rewidenta w zakresie badania sprawozdań finansowych

Naszym celem jest uzyskanie wystarczającej pewności, że sprawozdanie finansowe jako całość jest wolne od istotnych nieprawidłowości, wynikających z nadużyć lub błędów, oraz wydanie raportu biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Rozsądna pewność to wysoki poziom pewności, ale nie stanowi gwarancji, że badanie przeprowadzone zgodnie z rozporządzeniem UE i austriackimi ogólnie przyjętymi standardami rewizji finansowej, które wymagają stosowania MSRF, zawsze wykryje ewentualne istotne zniekształcenia. Nieprawidłowości mogą wynikać z nadużyć lub błędów i są uznawane za istotne, jeśli pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podejmowane na podstawie sprawozdania finansowego.

W ramach badania przeprowadzanego zgodnie z Rozporządzeniem UE oraz austriackimi ogólnie przyjętymi standardami rewizji finansowej, które wymagają stosowania MSRF, kierujemy się profesjonalnym osądem i zachowujemy krytyczną postawę w trakcie całego badania.

Ponadto:

- Określamy i oceniamy ryzyko wystąpienia w sprawozdaniu finansowym istotnych nieprawidłowości spowodowanych oszustwem lub błędem, opracowujemy i przeprowadzamy procedury badania stosownie do tego ryzyka oraz uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest wyższe niż ryzyko wynikające z błędów, ponieważ oszustwo może wiązać się ze złą wiarą, fałszerstwem, celowym pominięciem, wprowadzeniem w błąd lub obejściem kontroli wewnętrznej.
- Uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej istotne dla badania w celu zaprojektowania odpowiednich do okoliczności procedur badania, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej w jednostce.
- Oceniamy adekwatność stosowanych zasad rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych i związanych z nimi ujawnień dokonanych przez kierownictwo.
- W oparciu o uzyskane dowody badania stwierdzamy, czy istnieje istotna niepewność dotycząca zdarzeń lub warunków, które mogą wywołać znaczące wątpliwości co do zdolności Spółki do kontynuowania działalności. Jeżeli stwierdzimy, że istnieje istotna niepewność, jesteśmy zobowiązani do zwrócenia uwagi w naszym raporcie biegłego rewidenta na

związane z nią ujawnienia w sprawozdaniach finansowych lub, jeżeli ujawnienia te są niewystarczające, do zmodyfikowania naszej opinii. Nasze wnioski wyciągamy na podstawie dowodów badania uzyskanych do dnia wydania naszej opinii z badania. Jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Spółka przestanie być podmiotem kontynuującym działalność.

- Oceniamy ogólną prezentację, strukturę i treść sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz to, czy sprawozdanie finansowe przedstawia transakcje i zdarzenia będące jego podstawą w sposób zapewniający jego rzetelną prezentację.

Z komitetem ds. audytu komunikujemy się m.in. w sprawie planowanego zakresu i harmonogramu audytu oraz istotnych ustaleń audytu, w tym wszelkich istotnych braków kontroli wewnętrznej, które zidentyfikowaliśmy podczas audytu.

Dostarczamy także komitetowi ds. audytu oświadczenie o spełnieniu odpowiednich wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz informujemy komitet o wszelkich relacjach i innych sprawach, co do których można zasadnie sądzić, że mogą mieć wpływ na naszą niezależność, a także, w stosownych przypadkach, o związanych z nimi zabezpieczeniach.

Na podstawie spraw przekazanych komitetowi ds. audytu ustalamy, które z nich miały największe znaczenie dla badania sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy i w związku z tym stanowią kluczowe kwestie dotyczące badania. Kwestie te opisujemy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że prawo lub przepisy zabraniają publicznego ujawnienia danej kwestii lub w niezwykle rzadkich okolicznościach, stwierdzamy, że dana kwestia nie powinna być przedstawiona w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, ponieważ można oczekiwać, że negatywne konsekwencje takiego ujawnienia przewyższałyby korzyści dla interesu publicznego wynikające z takiego ujawnienia.

Sprawozdanie z działalności Zarządu

Zgodnie z Austriackimi Ogólnie Przyjętymi Zasadami Rachunkowości sprawozdanie z działalności podlega badaniu pod kątem zgodności ze sprawozdaniem finansowym oraz pod kątem zgodności z obowiązującymi wymogami prawnymi.

Kierownictwo Spółki jest odpowiedzialne za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z austriackimi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta w zakresie badania sprawozdań zarządu.

Opinia

Naszym zdaniem załączone sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi, zawiera odpowiednie ujawnienia zgodnie z § 243a UGB i jest zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Oświadczenia

W świetle wiedzy zdobytej podczas badania rocznego sprawozdania finansowego oraz zrozumienia firmy i jej otoczenia, nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w sprawozdaniu z działalności.

Informacje dodatkowe zgodnie z art. 10 rozporządzenia UE

Zostaliśmy wybrani na biegłych rewidentów na rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2021 r. przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 20 października 2020 r. i powołani przez Radę Nadzorczą w dniu 9 grudnia 2020 r. do przeprowadzenia badania. Ponadto zostaliśmy wybrani przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 22 kwietnia 2021 r. na biegłych rewidentów na kolejny rok obrotowy, a Rada Nadzorcza w dniu 16 sierpnia 2021 r. zleciła nam przeprowadzenie badania. Jesteśmy biegłymi rewidentami Spółki od roku obrotowego kończącego się 31 grudnia 2021 r.

Oświadczamy, że opinia z badania przedstawiona w części "Sprawozdanie na temat sprawozdania finansowego" jest zgodna z dodatkowym sprawozdaniem dla komitetu ds. audytu zgodnie z art. 11 Rozporządzenia UE.

Oświadczamy, że nie wykonywaliśmy żadnych zabronionych usług niebędących badaniem zgodnie z art. 5 (1) Rozporządzenia UE oraz że w trakcie przeprowadzania badania zachowaliśmy niezależność od Spółki.

Biegły rewident odpowiedzialny za realizację zlecenia

Audytorem odpowiedzialnym za przeprowadzenie audytu jest dr Peter Bitzyk.

Wiedeń

dnia 21 lutego 2022

Deloitte Audit Wirtschaftsprüfungs GmbH

Dr Peter Bitzyk

Biegły rewident

Publikacja lub rozpowszechnienie rocznego sprawozdania finansowego wraz z raportem naszego biegłego rewidenta może nastąpić wyłącznie w wersji przez nas poświadczonej. Niniejszy raport biegłego rewidenta odnosi się wyłącznie do sporządzonego w języku niemieckim i kompletnego rocznego sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem zarządu. W przypadku wersji odbiegających od oryginału należy przestrzegać postanowień § 281 ust. 2 austriackiego kodeksu handlowego (UGB).

Nr repertorium 91/2022

Ja, Andrzej Kisiel, tłumacz przysięgły języków niemieckiego i rosyjskiego, wpisany na prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości listę tłumaczy przysięgłych pod numerem TP/85/11, stwierdzam zgodność niniejszego tłumaczenia z przedstawionym mi oryginałem dokumentu.

Pruszków, dnia 26.05.2022